

A
18

crupacifico: afixusq; crucis telo: potentu misericor.

Ad quem venit rex eccle: amicu scrabico: sex alarum tectus velo: aipe

Signat: the seruum tuum Franciscum. R. Signat: redemptiois nostre.

Compendium Privilegio
rum fratru minoru: necno z aliozu fratru medican-
tuu: ordine alphabetico cõgestu. Venio cu quibus-
dam nouis bullis impssum: vt in eius fine patebit.

A
18
300

cupacifico: afixusq; crucis telo: portenti miificor.

Et quem venit rex e celo: amictu seraphico: sex alarum tectus velo: aspe

Et Signasti dñe seruum tuum granclsam. Et Signata redēptionis nostre.

Compendium Privilegio
rum fratru minoru: necno z alioru fratru medican-
tuu: ordine alphabetico cōgestu. Denuo cū quibus-
dam nouis bullis impssum: vt in eius sine patebit.

LIBRARY
UNIVERSITY OF TORONTO

Reuerendissimo in Christo patri. p. fratri Francisco de
angelis generali ministro totius seraphici ordinis mi
norum/ frater quidam Hispanus subditorum suo
rum minimus/acommodare reuerentiam.

Consideranti mihi amplissime pater: nostrorum sunt
legionum. Adhuc meta: sua magnitudi
ne pene infinita: sua obscuritate imperia: varietate sua sepe se
cum pugnata: auda insedit cogitatio: pro mea et aliorum rudium
eruditione: qua videlicet via posset eorum immensitas brevitari: il
lustrari tenebrositas: et discordantia in unum conciliari. Quia cura
cum modis distringere: tandem placuit Supplementum Cependium et Cocco: dia ordi
ni. Et quia privilegiorum molle prementur: ad Supplementum confugit: qui eorum
nebris errant: sequantur Cependium qui sunt comitum: pugnis: Cocco
dia exhalantur. Et dum operi intendit: importuna aliquorum diligentia: qui
precocis festinat colligere fructus: exijt. Supplementum in auspiciis in: publi
cum. Quia propter ad me id sedulo aduocatis: que castiganda erant correat: atque
nonnulla que deerant addidi. Verum quia sum: cuius triplex difficile rumpitur:
duos illi comilitones: sub una litterarum serie: veluti cotubernales adiunxit.
Cependium videlicet et Concordiam. Que omnia tibi reuerendissime: ac colen
dissime pater: ea mente mitto: qua te vnicuique beuissimi patris nostri Francisci:
successores: omnia minoritanti ordinis diuina et humana gubernatione: suscipi
mus et veneramur oes quotquot Francisco seraphico noia dedimus: in eiusque
iuratum regulam. Quod et si omnes minorite id summo opere contentur: nos quod
plausibilis Hispani qui te tanto dignitatis fastigio: ac summe nostre religio
nis gloria: et primoribus Hispaniarum: ac regio sanguine: et nunc dedimus et
toties verum prelatum: vicariumque sancti Francisci: experti sumus. Accipe igitur
religionis nostre iubar: qualesque hoc obsequium: et que tua est summa potestas:
obseruissima religio: longa et oculata experientia: rescindere que super sunt: que
desunt adde: et si que sunt probanda tueri: et defendere: et huius tibi obsequiissi
mi seruulii: atque vitam boni: aliquando momento. Vale.

Distichum.

Suscipe tam illos: presul venerande labores:
Quos me Francisci: summere iussit amor.

Ad lectorem: Distichum.

Perlege cuncta vellim: scio te me vera fateri
Dicitur: et grates habiturum proinde deceres.

Prologus.

Atis superque optimus quisque nouit: parentem omnium
rerum: cunctos homines aliorum gratia creasse. Quod
diuinus ille plato: et cognoscens et contemplans: ad bene beate
que viuendum: hisce verbis iam olim per os latine eloquentie
protulerat. Non solum nobis inquit nati sumus: ortusque nisi
pari patriam veditat: partem amici. In cuius sententiam pedi
bus currens: ne vitam sub silentio transire: veluti pecora que natura prona ac
ventri obedientia finxit: pro mea virili sum conatus vel minoribus non nihil
prodesse fratribus: quorum minimus ego sum. Qui cum sepe numero viderem: tum
pene infinitam multitudinem privilegiorum: bullarum breuium et concessionum:
ceterorumque largitorum a sacrosancta sede apostolica diuersis temporibus ad conser
uationem ordinis nostri seraphici ducis beati Francisci: nec non aliorum sacrorum
mendicantium ordinum: tum anxietate multiplici in exercitandis: intelligendis: di
stinguendis: conciliandis: atque ad concordiam reducendis: cepi mecum attentius
cogitare: quo nam pacto huiusmodi laborioso sudori subuenire: operamque
valerem: ut facilius: distinctius: compendiosius: certiusque: et lege etur: ac in
futurum ab omnibus intelligerentur. Cui operi (si me non mea fallit opinio)
nomen consonum: Cependium bene merito potest adaptari. Quemadmodum
etiam opusculum alterum in quo multa nouiter concessa: et alia que nostri or
dinis aduocatis deerant: non minus suppleta fuere. Supplementum sane
appellandum censuimus. Compendium namque appellare non veremur quod
vniuscuique et fratribus vel ingentibus suis occupationibus curis atque nego
tiis prepeditis: breuissimo possit tempore pede sicco transcurrere: atque finire.
Ea enim que vix toto vite decursu: pre nimia multitudinem et confusione: nec co
gnosci: nec legi poterant: deinceps ad istud nostrum opusculum occurrentes: et us
procedendi ordinato progressu satis intellecto: poterunt ex indulto quadriga sa
croz mendicantium ordinum exhaurire (vel etiam iuniores fratres) archana
que nostris maioribus haud referata fuere. Ideoque post hac optimi fratres ne
vos peniteat istud nostrum voluere sepe libellum: cum iam diu persuasum sit
multis ex vobis: illum (nostra tamen regula preposita) secundum vite librum
nominare. Et vero ne queptam huius nostri operis lectorem: insuetum per
iter deusare contingat: placet (ne forte illum ignorantie precipitium aliqua
cespitatione depellat) eidem ipsi viam aperire planam: et quasi offensiois la
pillos a pedibus remouere suis: ramosque denfos a capite eius amputare libet.
Ne ergo vagari incipias mi candide lector: indicem in primo libro aperto te
consultere oportet: ut solio in vices ne sit opus versare toties. Et vero omnia
que in huiusmodi compendio: quod pro communi utilitate mendicantium or
dinum: non tantum in Hispaniarum partibus verum etiam vbi libet consisten
tium: aliorumque religiosorum qui eorundem privilegia gaudent ordinatum est:
ab omnibus prefatis precipue intelligi queat: opere precium est in primis ali
qua premittere. Sciendum est primum: in provincia sancti Jacobi a vigin
ti annis retro lapsis per quosdam minores regularis obseruationis fratres re
rum dictorum ordinum: non parum eruditos: ex eorundem privilegia duas co
pilationes editas fore: quarum quilibet aduocatis ordinis minorum intitu
lata est. Quorum exemplo ductus nuper (ut supra mentionem fecimus) aliam
copilationem sub nomine Supplementi in lucem redimus. Ex quibus orunt

Ratio deno
minationis
presentis ope
ris.

Prologus.

bus hoc Compendiū alphabetico ordine congestum: et precepto reuerēdissimi patris fratris Fracisci de angelis: rōnō p̄ditis ordinis minoris generatis ministris edidimus. In hoc autem libello nemo sicut in ceteris priuilegiorū libris poterit allucinari seu oberrare. Nā que in ceteris cōsilia erāt: vbi unq; in imēso per nigroq; chaos condeban: ut mixta: ac laboriosa fucere mora reperia: in isto distincta: et ordinata p̄gressū: in icu oculi (si dicere licet) reperierūt. Quapropter hunc celibellum non ab re Compendiū libuit appellari. e in quo p̄cincta breuitate: nec tamen rerū omnium absca copia: veluti in bene culto ac ameno hortulo: que immēsa librorum papiro dispersa fuerant recōduntur. Unde fiet vt quicūq; hoc Compendium apud se habuerit: nullatenus indigeat reliquis priuilegiorū libris: nisi cū casus euenierit vt aliquid in iudiciali foro ostendere sit opus: aut cum nimia curiositas hoc experierit. **¶** Dehinc sciendum est: huiusmodi opusculum subsequenti modo et ordine esse confectum. **¶** Ponuntur enim in qualibet dictione seu materia: omnes summi pontifices qui circa illā aliquid concesserunt: aut statuerunt: procedendo ordinate iuxta illorum antiquitatem: ita q; antiquitate priores: in quavis materia: semper preferuntur: et priores ponuntur suis sedibus ordinatis vsq; ad Leonem .10. perueniunt p̄ concessione et successu: quāquā meo labore maximo: sed vt reor non inutili iuxta quod cauendū erit ne quis priora cuiusq; dictionis seu materie absq; posteriorum lecture velit iudicare aut sequi: cum aliquoties non respondeant vltima primis. **¶** Ordo tamen predictus quandoq; propter ampliorē distinctionem et claritatem materiarum: presertim in dictionibus Absolutio: ac Indulgentia: et in quibusdam alijs variatus est. In huiusmodi enim dictionibus p̄ponuntur omnia que directe fratribus conueniunt: minoribus: et subsequuntur q; ad alios medicantes concernunt: sed per cōmunicationem ad prefatum etiam ordinem minorū pertinent. **¶** Aduertere etiā oportet in plerisq; dictionibus p̄cipuas materias priuilegiorum continentibus: quasdam distinctiones (deseruiētes quāplurimū ad intelligentiā eorū que inferius annotantur) ante positas esse. **¶** Pro huiusmodi autem distinctionibus deseruiunt numeri quotationum qui in marginibus iuxta concessiones ponuntur. Conferūt etiam prefati numeri ad inueniendum remissiones que in hoc compendio: de cōtentis in eodem ad varias dictiones eiusdem Compendij sepe fiunt. **¶** Scire vltimus expediri: vt quia summorum pontificū littere (vt vulgo sepe numero serf) tantū valent quātum sonant (in multis enim ex ipsis soler esse sepe pro ratione voluntas) ea propter omnia que in hoc opusculo continentur: ad litteram fere (paucis tamen diuisat abstractis: mutatisq; verbis) propter meliorem ordinationis prouentum traducta sunt. Omnisimul autem omnino principia sineq; bullarum et breuium: nisi vbi hec pro intelligentia concessionum aut ordinationum exigebantur. Solum enim medullam: seu granum priuilegiorū ossibus pallesq; procul pulsis: transcribere curauimus.

Demodoac
ordine p̄cedendi in sequenti ope.

Declaratio
breuitaturū in hoc libro contentarum.

¶ Aliud quod euelligio legenti p̄monstrare volumus est: q; vt ambigat sane metis nemo: me fideliter vnde quaq; traduxisse: in cuiusq; cōcessionis seu ordinationis calce: appositū esse quoto qualique priuilegiorū libro extracte sunt: characteribus quibusdam numerariisq; signis id insinuantibus. Cū enim tu amate lector: litteras scorsum exaratas: seu iunctasq; reperies: que quoto libro: quoto folio: quoto tractatu cōcessiones ille prescripte sunt: sua breuitate com-

Prologus.

monstrant. Et quibus litteris p̄numi. s. simplicem tibi assigno: quod cum inuenies in fine concessionum scorsum exaratarū videas quid inueniat. fo. id est folium: et non folium de hoc libro: sed de libro Monumenta ordinis prime impressionis vulgariter nuncupato. Si vero geminatum. ff. intueberis: vide qd si tibi velit. ffo. id est folium in libro prefato Monumenta ordinis secunde impressionis. Tunc quoq; si triplicatum. fff. inspexeris: videas qd moneat. fffo. id est folium in libro quem Supplementum appellari diximus. Cum vero quāpiam de his tribus codicibus in nostrum Compendiū traducta: alia sint sub autenticiis bulla seu breui: aut oraculo viue vocis: quedam autem absq; autenticiatione consistant: libuit euelligio suppositis alijs quibusdam litteris: ambiguitatem huiusmodi abolere: eisdemq; characteribus veram certitudinem breuiter indicare. Littere autem sunt. b. B. o. C. Ecce enim cum reperies istud. B. maximum: ex bulla seu breui: et sub autentico proculdubio consistere censebis. Quando tamen. b. paruum offenderis: id ipsum per bullam: aut breue obtentum scito extitisse: non tamen sub autentico consignatum intelliges. Jam tunc si. O. magnum obtinueris: illud viue vocis oraculo flagitatum fuisse per suam habeto: idemq; sub autentico consistere scias. Sed cū. o. paruum apparebit: id idem viue vocis oraculo expostulatum: non tamē sub autentico arbitrare contentum. **¶** Ad vnum tandem mihi superest in huius prefationis potu lectorem admonere: me in fine nonnullarum cōcessionum que aliquibus forsitan obscure: aq; difficiles videri poterant: seu in quibus aliquid addendum: elucidandumq; opere precium visum est: aliquas ad ditiones et declarationes apposuisse: prout tam ex multiplici lecture: quaz ex collatione cum eruditissimis ac probatissimis patribus ordinis: necnon et iuris peritis colligere potuimus. Sed vt prefate additiones a concessionibus seu statutis quibus adiuncte sunt euidenter distincte apparent: et regione vniuersa cuiusq; ipsarum posita est hec dicitio Collector. **¶** Statulabitur ergo regularium institutio: um studiosa inueniunt: id nouitios breui assquutos: cuius nec exiguam partem possit diurnos sudores: patres emeriti vix tandem sibi thesaurizare valebant: nostraq; sedulitatis: et officio si laboris non immemor: vt eiusmodi labor in conspectu altissimi sit gratus deprecabitur.

Explicitus prologus.

Ad lectorem. Distichum.

¶ Que fuerant varijs: longe voluenda libellis;
¶ Occius hoc poteris: stringere fasciculo

In laudem seraphici Francisci minorum patriarche.

Suscipe salutes: pater Francisce minorum:
 quas filius mittit: paruulus iste tuus.
Pater in nris: merito celeberrime seclis:
 cui mundi gloriam: spernere cura fuit.
Qui christi primus: imitans vestigia doces:
 nos paupertatis: querere diuitias.

Cui deus electam: tali pro viuere sedem statuit:
 et celi gaudia summa dedit.

Funde preces domino: miseri deuote precamur:
 adiuuet vt filijs: o patriarcha tuis.

Pro cuius merito: meritis vicarij christi:
 ordini dederunt: tot pater ample tuo.

Que quia diuersis: fuerant diffusa libellis:
 hoc compendio sunt: modo collecta simul.

In eo summatum est: quod per prolixia verba:
 per longam fuerant: ante querenda moram.

Queq; prius fuerant: posita sine ordine: modo
 per alphabeti: composuit seriem.

Si vellis ad longum: horum perlegere quicq;
 numeri sunt quore: vt citius inuenias.

Proq; petit tanto: collecto: passo labore:
 vt sibi faueant: vestre deuote preces.

Poeta quidem ad Lectorem Tetrastichum.

Qui cupis errores obscuros pellere: librum
 qui lucem cecis redere nouit: eme.

Letari poteris: non intellecta fuere:
 que tibi sub paruo codice: aperta legis:

Aliud tetrastichum.

Plurimus hinc pridem: procul improbus exulat error.

Adultorum errores pellere: quid melius?

Paruum opus est video: nunq; hoc tibi iure negarim.

Parua sed interdum: scis preciosa magis.

Dictionary index.

A bbas	folio 1.	Elemosina	fo. 41.
A bbatissa	fo. 1.	Episcopi	fo. 42.
A bsolutio ordinaria quoad fres. f. 2.		Eucharistia	fo. 43.
A bsolutio extraordi. quo ad fra. f. 6.		Exactiones	fo. 43.
A bsolutio quo ad seculares. fo. 8.		Excommunicatio	fo. 43.
A bsolutio quo ad seculares. 2 fo. 10.		Exempti fratres particulares	fo. 46.
A ccedere ad monasteria monia. fo. 12.		Exemptio.	fo. 47.
A ltare	fo. 13.	F amiliares fratrum	fo. 49.
A ppellare	fo. 13.	Festiuitates sancto: um	fo. 50.
A postate	fo. 13.	Franciscus pater seraphicus	fo. 51.
B aptizare	fo. 16.	Generalis minister	fo. 51.
B enedicere ecclesiastica	fo. 17.	Gloria in excelsis deo	fo. 52.
B ona	fo. 18.	Guardiani fratrum	fo. 52.
C anonica portio	fo. 19.	Gradus scholastici	fo. 53.
C apitulum generale et puincia. f. 20.		Habitibus fratrum	fo. 53.
C asus reservati	fo. 20.	Heredes et hereditas	fo. 54.
C elebratio diuinorum	fo. 20.	Hereticus et hereticus	fo. 55.
C lausura monialium	fo. 21.	Ieiunium	fo. 55.
C ommisarij fratrum	fo. 22.	Impetrare litteras aplicas	fo. 56.
C ommunicatio priuilegiou. fo. 23.		Incarcerare fratres	fo. 56.
C ommunicare	fo. 25.	Incorrigibiles fratres	fo. 56.
C ommutare	fo. 26.	Indulgentie quo ad fratres	fo. 56.
C onceptio beate virginis	fo. 26.	Indulgentie quo ad seculares. fo. 68.	
C oncilium	fo. 27.	Infirmi fratres	fo. 76.
C oncordia	fo. 28.	Ingressi monasteria monialiu. fo. 76.	
C onfessiones et confessores	fo. 28.	Inquiritores heretice prauitatis. fo. 79	
C onfirmatio prelatorum	fo. 29.	Interdictum	fo. 80
C onsecrare res ecclesiasticas	fo. 29.	Itinerantes fratres	fo. 85.
C onservatores ordinis	fo. 29.	Laici fratres	fo. 85.
C onuenti in iudicio	fo. 30.	Legata	fo. 86.
C onventiones	fo. 30.	Licentia fratres vel montales. fo. 86	
C onuentuales fratres	fo. 30.	Loca fratrum	fo. 86.
C orrectio fratrum	fo. 31.	Magister	fo. 86.
C orporalia	fo. 32.	Mendicare	fo. 86.
C redo	fo. 32.	Ministri	fo. 86.
C ruciatu	fo. 33.	Missa	fo. 87.
C uñodes fratrum	fo. 34.	Monasteria	fo. 88.
D are	fo. 34.	Montales	fo. 89.
D ecime	fo. 34.	Mulieres non montales	fo. 91.
D ecretum et determinare	fo. 35.	Novitius	fo. 92.
D ispensatio	fo. 35.	Obedientia	fo. 94.
E cclie fratrum	fo. 37.	Oblati fratrum	fo. 94.
E dificare	fo. 38.	Obligationes	fo. 94.
E gredi ex ordine vel monasterio. fo. 40		Observantes fratres	fo. 94.
E icere seu expellere ab ordine. f. 40.		Octaua festiuatum	fo. 95.
E lectio	fo. 40.	Officia ordinis	fo. 95.

Dictionarius Index.

Officium diuinum.	fo. 96.	Recipere.	fo. 111.
Oracula viue vocis.	fo. 99.	Reformare	fo. 111
Ordines sacri	fo. 99.	Reuocare	fo. 111
Ornamenta ecclesiastica	fo. 100.	Sacerdotium	fo. 111
Pacta	fo. 100.	Sacramenta	fo. 111
Paramenta ecclesiastica	fo. 100.	Scrupulosi fratres	fo. 112
Parentes fratrum	fo. 100.	Sepelire z sepulture	fo. 112
Parrochia	fo. 100.	Seruitores fratrum	fo. 113
Paupertas	fo. 101.	Somnia	fo. 113
Portio canonica	fo. 102.	Sorores tertij ordinis	fo. 113
Possessiones fratrum	fo. 102.	Stationes vrbis	fo. 113
Predicatores verbi dei	fo. 103.	Statuta ordinis	fo. 113
Prelati	fo. 104.	Stigmata	fo. 114
Præfatio misse	fo. 104.	Studentes fratres	fo. 115
Præsentatio confessorum	fo. 104.	Succedere	fo. 115
Præuilegia fratrum	fo. 105.	Superfluitates	fo. 115
Præbatio neuitiorum	fo. 108.	Suspensiones	fo. 115
Processiones	fo. 108.	Syndicus	fo. 116
Procuratores fratrum	fo. 108.	Tertiarj fratres z sorores	fo. 116
Professio fratrum	fo. 110	Transire ad alios ordines	fo. 121
Promotio ad ordines	fo. 110	Tendere	fo. 121
Protector ordinis	fo. 110	Ticarij	fo. 122
Provincia	fo. 110	Visitare z visitatores	fo. 123
Provinciales	fo. 110	Vinctio extrema	fo. 123
Quarta portio	fo. 110	Votum	fo. 123.
Quæstuarie	fo. 110		

Sequuntur nomina summorum pontifi-

cum q successiue præ fuerūt ecclesie romane: a tēpore quo fundati sunt ordines tra. rū mendicantiū: quoz pōtificū plures: imo fere oēs: multa vī saltē aliqua cōcesserūt fratribus ini. z alijs medicātib⁹: put in hoc cōpendio liqdo patet.

¶ Innocentius. 5.	¶ Nicolaus. 4.	¶ Joannes. 23.
¶ Donozius. 3.	¶ Celestinus. 5.	¶ Martinus. 5.
¶ Gregorius. 9.	¶ Bonifacius. 8.	¶ Eugenius. 4.
¶ Celestinus. 4.	¶ Benedictus. 11.	¶ Nicolaus. 5.
¶ Innocentius. 4.	¶ Clemens. 5.	¶ Calixtus. 3.
¶ Alexander. 4.	¶ Joannes. 22.	¶ Pius. 2.
¶ Urbanus. 4.	¶ Benedictus. 12.	¶ Paulus. 2.
¶ Clemens. 4.	¶ Clemens. 6.	¶ Sixtus. 4.
¶ Gregorius. 10.	¶ Innocentius. 6.	¶ Innocentius. 8.
¶ Innocentius. 5.	¶ Urbanus. 5.	¶ Alexander. 6.
¶ Adrianus. 5.	¶ Gregorius. 11.	¶ Pius. 3.
¶ Joannes. 21.	¶ Urbanus. 6.	¶ Julius. 2.
¶ Nicolaus. 3.	¶ Bonifacius. 9.	¶ Leo. 10.
¶ Martinus. 4.	¶ Innocentius. 7.	¶ Adrianus. 6.
¶ Donozius. 4.	¶ Alexander. 5.	¶ Clemens. 7.

Cōpendiū priuilegiozū: a va-
rijs summis pōtificibus z apostolica sede: scrib⁹ minoribus: necnō z alijs fratribus medicātib⁹: eozūq; ordinibus cōcessozum: alphabetico ordine congestum: foeliciter incipit.

Abbas.

Anocentius. 4. precepit abbatibus z cōuentibus ordinis cisterciē: quatenus omnes fratres quos de ordine fratru mino. receperant: remitterent sine aliqua difficultate: ad ministros prouinciales: z q; a taliū receptione de cetero abstinere. b. fo. 21. Et. ff. 23. conce. 8.

Recipere fratres.

Alexander. 4. inhibuit districte vniuersis abbatibus: prioribus: z cōuentibus monasterioz sancti benedicti cisterciensis: sancti augustini premostratei. camaldulē. vallis vmbrose ordinum: ne pretextu quarūcuq; literarū a sede apostolica generaliter vel specialiter obtentariū: seu obtinendarū: q; de p̄sentibus lris plenā z exp̄ssā nō facerēt mentionē: nō recipiāt fr̄es p̄fessos ordinis mino. sub pena excoicatiois ip̄o facto icurrēda: a qua nequeat absolui nisi p̄sonalr cōpareat ante romanū pōtificē vī sedē aplicā. Et decreuit irritū fore z inane. quicquid in contrariū factum fuerit vel atēptariū. b. fo. 28. Et ff. 28. cōce. 20.

Recipere fratres.

Benedictus. 11. decreuit: ne aliquis frater cuiusuis ordinis mendicantiū possit transire ad ordines monachozū nigrozum: vel cisterciētiū: vel ab eozum abbatibus recipi: sine romani pōtificis licētia speciali: faciēte plenā z exp̄ssam de constitutione huiusmodi mentionem. b. ff. 171. conce. 399.

Martinus. 5. fecit circa predicta quādam amplissimā p̄uisionem: que habetur in dictione apostate. §. 13. z in illa dictione reperies multa pertinentia ad huiusmodi materiam.

5

4

Abbatissa.

Distinctio concessionum subscriptarum.
¶ **ADUERTENDUM** q; ex infra scriptis concessionibus atinentibus ad abbatissas: quedam concernunt earum electionem z durationem. Et iste habentur in. §. 1. z. 2. z. 4. z. 5. z. 6. ac. 8. Alie vero pertinet ad eandem abbatissarum officij z facultatem: circa bona monasteriozū suorū. Nec autem continentur in. §. 3. z. 7. z. 9. ac. 10.

Collector.

Anocentius. 4. z postea. Bonifacius. 8. ordinare rūt z preceperūt: vt electio abbatisse monialiū sancte Clare libere pertineat ad cōuentū. b. fo. 32. Et ff. 33. conce. 35.

Electio.

Abbatissa.

Electio.

Urbanus. 4. idem statuit quod Innocenti⁹ supra scriptus: ac multa alia concernentia officium abbatisse: prout late habetur regula quam ipse ordinavit pro monialibus sancte clare: rubrica. 22. vide ibi. fo. 289. tractatu. 3. Et. ff. 298. tractatu. 2.

Electio.

Eugenius. 4. ordinavit quod sicut abbatisse et alie sorores et earum portu porte monasteriorum clauduntur: sic per confessores: aut alias honestas personas (per ministros generales: aut provinciales deputandas) ex parte exteriori habeantur claves et conferuntur. b. fo. 42. Et ff. 39. conce. 44.

Clausura.

Electio.

Pro monialibus. s. clare et tertij ordi.

Gregorius. Eugenius statuit: quod in electione et creatione abbatissarum seu ministrarum: vel matrum ordinis sancte Clare et tertij ordinis: ille tamen ex monialibus vel sororibus vocem habeant: que per annos tres vel circa in eandem monasterijs: vel collegijs fuerint: in qua electione maior pars votorum ad minus medietatem superans: debeat convenire. b. fo. 46. Et ff. 42. conce. 47.

Electio.

Nicolaus. 5. Statuit et ordinavit: quod electiones abbatissarum: seu matrum monialium: que a maiori parte earum numero duntaxat facte fuerint: sint censeantur canonice. Et quod ad ipsorum monasteriorum: seu domorum moniales aut sorores ordinem ipsum professas: etiam que per triennium vel circa in predictis monasterijs moram traxerint: spectet et pertineant. b. fo. 48. Et ff. 43. conce. 48.

Electio.

Gregorius. Nicolaus statuit quod predictarum abbatissarum seu matrum monialium dignitates vel officia per annum tantum durant in partibus cismontanis: scilicet Italie et alijs ei aneis: tempore quo illo decurso (etiam si iustas renunciations non fecerint) vacent: ac vacare censeantur. Et quod in fine huiusmodi anni a die electionis earum computandi: teneantur sub excommunicationis pena (ipso facto quo contra fecerint) incurrere: renunciare. regimini et administrationi monasteriorum: seu domorum earum: ac sigillum et claves monasteriorum et officinarum restituere in manibus provincialium fratrum minorum illarum provinciarum in quibus monasteria et loca ipsa consistunt: vel saltem in manibus visitatorum monasteriorum: seu domorum huiusmodi: per eosdem provinciales in congregatione fratrum deputandorum: et ad id ab eisdem provincialibus potestatem habentium. Et hoc voluit fieri in presentia sororum seu monialium ad id specialiter vocatarum. b. fo. 48. Et ff. 43. conce. 48.

Receptio ad habitum vel professionem.

Gregorius. Nicolaus statuit: quod predictae abbatisse: nec simul omnes moniales possint aliquam ad religionem: vel professionem recipere: nisi de provincialibus: aut visitatoris expressa licentia. Nec similiter recipere presumant: aut valeant aliquem in capellanum: vel receptum retinere: nisi a provinciali: vel visitatore pro idoneo reputatus fuerit. b. fo. 48. Et ff. 43. conce. 48.

Electio.

Leo. 10. (ut monasteria monialium debite regantur et gubernentur: ac illorum abbatisse circa officium sibi commissum: summa cum diligentia omnique sanctimonia: si non divino amore: amotionis saltem metu semper intente existant) statuit et mandavit: ut dum annis singulis a provincialibus seu earum visitatoribus visitantur: abbatisse ministerij seu officij absolutio: nem a dictis visitatoribus (iuxta desuper vrbani. 4. editam constitutionem) petere teneantur. Medum id verbo: sed etiam facto realiter et cum effectu facie-

Abbatissa.

Absolutio quoad fratres.

II

do. Et etiam statuit: quod si eisdem visitatoribus videbitur: et ipsa necessitas: ac monasterij exegerit reformatio: acceptare cum effectu debeat. Et quod huiusmodi abbatisse: officium in ipsius visitatoris manibus dimittere teneatur. Ita quod mera et libera eidem visitatori remaneat facultas: eisdem sororibus: seu monialibus sub excommunicationis sententia et alijs sibi visis sententijs: censuris et penis precipiendi: ut circa alicuius abbatisse electionem intedere debeant: aut alias iuxta ipsius predictae constitutionis verba et tenorem procedendi. Et monialem que abbatisse ministerium huiusmodi gessit: iuxta excessus exigentias corrigendi et castigandi: ac censuras et penas huiusmodi iteratis vicibus aggrauandi: et alia in premissis necessaria: seu quomodolibet oportuna facienda et exequenda. B. ff. 40. conce. 128.

Gregorius. Leo concessit licentiam et facultatem abbatissas et monialibus sancte Clare ultra montanis: sub obedientia fratrum minorum regularis obsequio existantibus: ut de consensu ministrorum provincialium: ac maioris partis conventuum: possint bona suorum monasteriorum (cuiuscumque annui valoris et qualitatis fuerint) monasterij pro alijs immobilibus et stabilibus bonis et annuis redditibus et vasallis: in eundem utilitatem eisdem monasteriorum permutare: seu illa vendere: ut ex precio illorum alia bona eisdem monasterijs utiliora emanent: non obstantibus quibuscumque in contrarium facientibus. B. ff. 43. conce. 138.

Gregorius. Leo concessit abbatissis et monialibus sancte Clare: ut pro emergentibus necessitatibus et evidentibus utilitatibus conventuum et monasteriorum monialium eiusdem sancte Clare: necnon et tertij ordinis: possint vendi monasterij et alienari: ac permutari quilibet bona immobilia dictorum monasteriorum: de licentia et consensu generalis: aut provincialium ministrorum et duarum partium conventuum domorum et monasteriorum quorum dicta bona fuerint. Et si militer de consensu maioris partis eandem: etiam ultra triennium locare (vltimis testatorum voluntatibus non obstantibus) dum modo id in conventuum locorum et monasteriorum ipsorum evidentem utilitatem (habita diligenti infortatione a duobus vel tribus viris locorum: in quibus bona talia consistunt) cedere dignoscatur. Super quo conscientias prelatorum et prefatorum bonorum virorum onerat. B. ff. 53. conce. 152.

Absolutio.

Distinctio generalis materie absolutiois inferius annotata.
Quoniam multavalde ac nimis diversa pertinentia ad materiam absolutiois reperuntur in privilegijs fratrum: que si in simul ponerentur: non modicam causarum prolixitatem et confusioem: ideo opere precium visum est: huiusmodi materiam sic dividere: quod primo ponantur per se ea que attinent ad absolutioes fratrum inter se ipsos: ac deinde alia que personas seculares concernunt.

Collector.

Absolutio quoad fratres.

Distinctio materie in frascripte.
Abbatissa. est. quod inter concessiones pertinentes ad absolutioes fratrum inter se ipsos: quedam discernunt absolutioem ordinariam: que quotidie potest exerceri: cum opus fuerit. Et huiusmodi concessiones ponuntur primo per se

Collector.

Absolutio ordinaria quoad fratres.

procedendo per ordinem prout fuerit successiue concessisse. Et sic vero concessiones pertinent ad absolutioem extra ordinariam: qua scilicet solū certis diebus possunt fratres vii. Et iste sunt absolutioes plenarie: et non equales: vt infra patebit. Iste autem ponuntur ordinate secūdo loco. In omnibus autem infra scriptis concessionibus absolutioem sic proceditur: q̄ primo ponunt concessioes attinentes directe ad fratres mī. Et deinde addūtur alie concessioes: que alijs fratribus mendicantibus facte reperiuntur.

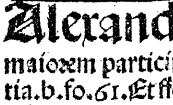
Absolutio ordinaria quoad fratres.

I
Excoicatio.

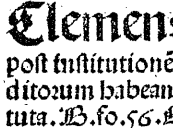
Innocentius. 4. concessit ḡnali z puincialib⁹ mīnistris: vt eos ex fr̄ib⁹ suis q̄ p̄ iniectione manuū in seip̄os icurrerint excoicationis vinculū: aut in id an̄ susceptū habitū iciderint: vel alias sunt excoicati. valeat absolueri: nisi adeo graues z enormes sint excessus q̄ merito sint ad sedē aplicā d̄stinādi. B. fo. 104. p̄cc. 219.

2
Excoicatio.

Alexander. 4. concessit: fratres minores posse absolui a suis ministris z custodibus: q̄n̄ incurrunt excoicationem maiorem participando cum excommunicatis: quando aggrauata est sententia. b. fo. 61. Et ffo. 64. conce. 74.

3
De custodi-
bus z guar-
dianis.

Clemens. 4. concessit q̄ custodes z guardiani fratrum mī. qui s̄m̄ statuta dicti ordinis aliter q̄ per electionē instituantur: post institutionē seu prouisionē de ipsis factā: curā animarū fratrum sibi subditorum habeant: ipsosq; ligare: ac soluere possint: iuxta ipsius ordinis instituta. B. fo. 56. Et ffo. 139. conce. 309.

Collector.

ADRIANUS. q̄ in mari magno fratrum carmelitarum extenditur predicta concessio ad priores prouinciales z locales: seu conuentuales z alios officiales: qui s̄m̄ eiusdem ordinis instituta aliter q̄ per electionē a generali dicti ordinis instituantur. Et sic ratione communicationis priuilegiōrum idem iudicium erit de prouincialibus z alijs officialibus ordinis mī.

4
Pro noui-
tius.

ADRIANUS clemens. 4. concessit generali z prouincialibus ministris eorū q̄ vices gerētibus z custodib⁹: vt suo volētes aggregari cōsortio: scilz nouitios qui suspēnsionis: vel interdicti: vel excoicationis sentētijs: a iure vel a iudice promulgatis generalit̄ sint ligati: absolutiois beneficium obseruata forma canonica impartiri: ipsosq; in fratres recipere valeat. Et eos q̄ post assumptū habitū vel p̄fessionē emissaz: recoluerint setalibus in seculo fuisse sentētijs inordinatos: s̄m̄ formā predictā valeat p̄fati plati ac illorū vices gerētēs absolueri: z cū irregularibus dispēfare: si forsā talibus inodati sentētijs: vel in locis interdico suppositis diuina p̄sumperint officia celebrare: v̄l ordinēs recipere.

Excoicatio.

Ita tñ q̄ si aliq; ex talibus eisdē sentētijs p̄pter debitū sint astricti: satisfaciāt vt tenent. Voluit tñ q̄ nisi p̄fati mox ordine intrauerint (etiā si sup hoc eis inducie a prelatis eiusdē ordinis concedātur) eo ipso in pristinas sententias a quibus eos absolui contigerit: relabantur. B. fo. 56. Et ffo. 140. conce. 320.

Pro p̄fessis

ADRIANUS clemens in mari magno ibiuit vniuersis fratrib⁹ ordinis minorum: ne aliq; eorū (nisi necessitatis vrgēte articulo) alijs q̄ prelatis suis peccata sua confiteri p̄sumāt: vel alijs eiusdem ordinis sacerdotibus: nisi s̄m̄ regulam z ipsius ordinis instituta. B. fo. 58. Et ffo. 142. conce. 336. Et idē ha-

Dispēlatio.

5
Prohibito

Collector.

Absolutio ordinaria quoad fratres.

III

betur quo ad carmelitas. B. ffo. 186. conce. 475. Et quo ad fratres predica. B. ffo. 338. conce. 563.

ADRIANUS clemens concessit: vt generalis z singuli prouinciales ministri z eorum vicarij: ac etiam custodes in prouincijs z custodijs sibi cōmissis: predictis fratribus ibidem constitutis: necnon fratribus alijs eiusdē ordinis: interdum ad eos decernantibus vnde cūq; absolutioe z dispensatione indigentibus: siue priusq; intrauerint ordinem siue post in casibus excefferint: pro quibus excoicationis vel interdicti aut suspēnsionis incurrerint sententias: a iure vel a iudice generaliter promulgatas: z huiusmodi sentētijs inodati: aut in locis suppositis interdico: diuina officia celebrantes vel suscipientes ordinēs sic ligati: notam irregularitatis incurrerint: absolutiois z dispēlatiois beneficium valeant impartiri: nisi adeo fuerit grauis z enormis excessus q̄ sint ad sedem apostolicam merito d̄stinādi. Et similiter concessit q̄ fratres quos generalis z prouinciales ministri z eorum vicarij: ac etiam custodes: in proprios habuerint confessores: possint eis absolutiois z dispensationis beneficium impartiri. B. fo. 57. Et ffo. 140. conce. 318. Et. 319.

6

ADRIANUS q̄ casus pro quibus fratres ad apostolicā sedē sunt merito d̄stinandi: specificantur a Sixto. 4. prout ponuntur infra. §. 9.

Dispēlatio.

ADRIANUS clemens est autē circa duas concessiones suprapositas immediate: q̄ auctoritas z facultas que superius cōtinetur: extēditur in mari magno fratrum ordinis predica: orū ad priores cōuentuales z vices eorū gerētēs in cōuentibus ac locis eis cōmissis: sic q̄ prior cōuentualis z eius vicarius tātam potestātē habet circa absolutioes cesurarū z dispēlatioes irregularitū quo ad suos subditos: quā p̄uincialis quo ad totā puincia. B. ffo. 136. conce. 548. Et hoc vero sequit̄ q̄ similit̄ auctoritatē habebūt guardiani ac eorū vicarij respectu suoz subditorū: z aliorū fratrum ad eos d̄clinātū: nisi p̄ superiores prelatos limitet̄ seu restringat̄ h̄mōi auctoritas: put in ordine fieri consuevit.

Pro platis.

ADRIANUS tñ: q̄ per bullam aureā fuit restricta p̄fata auctoritas ad generales z eorū vicarios: z ad illos quibus ipsi ducerēt cōmittēdum d̄taxat. Sed postea per quodā breue fuit cōcessum predictis fratribus predicatorib⁹ q̄ possint absolueri ac dispēfare iuxta concessionē quā habebāt ante dictam restrictionē: vt patet infra. §. 26. Oportet in sup aduertere q̄ vicarij de quibus supra sit mētio: quo ad fratres predicatorēs (iuxta cōsuetudinē eorū) intelliguntur illi qui propter mortē vel defectum prioris habent regimē cōuentū. Et quo ad fratres minores similit̄ modo intelligēdum est de illis fratribus qui cōmuniter dicuntur p̄sidentes: z non de cōmunitibus vicarijs.

Collector.

Collector.

Eugenius. 4. concessit fratribus minorib⁹ obseruātibus puinciarū regni castelle: quaten⁹ singuli prelati dicti ordinis quocūq; noīe censētur z cōfessores p̄ h̄mōi prelatos deputati: singulorū conuen- tuuz: locor z heremiticorū: possint oēs z singulos fratres p̄fessos cōuersos: atq; nouitios habētēs animū profitendū: necnō p̄petuo donatos seu oblatos p̄sentes z futuros: z quoscūq; pro tēpore familiares: seruitores: officiales: z cōtinue cōmēsales: domoz: cōuentū: locor siue heremiticorū supradictorū: ab oibus z singulis peccatis criminib⁹ excessib⁹ z delictis: p̄terq; sedē aplicē d̄stinatis casib⁹: z ab oibus z singulis h̄mōi censuris supradictis quas ex ignorantia vel inaduerētia icurrerint absolueri: eisq; eucharistie sacramētū:

Nota pro
guardiis z
vicarijs.

7
Particula-
ris p̄ regni
castelle.

Pro p̄fessis.
Pro noui-
tius.

Pro oblatis

Absolutio ordinaria quoad fratres.

Absolutio ordinaria quoad fratres.

III

Sacramenta. ac extreme unctionis: et alia ecclesiastica sacramenta ministrare: toties quoties necessarii fuerit vel oportuni. Ipsiq; prelati: omnia et singula supradicta: alijs ipsius ordinis presbyteris committere: ac in premissis omnibus et singulis cum facultate premissa: confessores sibi eligere et electos mutare: auctoritate predicta valeant. Constitutionibus apostolicis: ac ipsius ordinis institutis et ordinationibus ceterisq; in contrarium facientibus non obstantibus quibuscunq;.

Pro platis.

8

Pro monialibus sancti clare.

Pro seruitricibus monialibus. Sacramenta.

Declaratio casuum referuatoz pape.

Collector.

Nota.

Nicolaus. 5. concessit: qd confessores monialiu scilicet clare seu alij frater eiusdem ordinis ad hoc p prouinciale pro tpe deputatus: in oibus et p oia iuxta formam et tenore privilegiorum et concessionum eiusdem monialibus quo ad ipsarum personarum a sede apostolica seu alij quomodolibet concessorum: in oibus preterquam dicte sedi casibus reservatis quoties fuerit oportuni eas absoluere possit. Necnon ipsarum seruitricum (si id petierint humiliter) a quibuscunq; excommunicationis: suspensionis et interdicti: alijsq; sententijs: censuris et penis ecclesiasticis quibus pro tempore innodate fuerint: iniungendo que iniungenda fuerint absolueret: eisq; eucharistie et extreme unctionis sacramenta ecclesiastica ministrare libere et licite valeant: diocesanorum locorum et cuiuscunq; alterius licentia minime requisita. b. fo. 49. Et ffo. 43. conce. 48.

Sixtus. 4. circa literas clemētis. 4. supradictas in §. 6. quibus concesserat ministris: vicarijs et custodibus fratrum minorum facultate absoluendi et dispensandi fratres eiusdem ordinis: nisi talia preparenter ppter qd essent merito ad sedem apostolicam destinandi: declarauit ditari esse ad sedem apostolicam merito destinandos: hereticos relapsos: schismaticos: et qui literas apostolicas falsificassent: aut ad infideles prohibita detulissent. Sed in relijs oibus: etiam sumone prauitate irretitis: posse p illos quibus inibi concessit: absolutiois et dispensationis officium iuxta casuum exigentiam impartiri. B. fo. 59. Et ffo. 143. pce. 345.

Aduerte qd etiam pro relapsis in heresim habatur alia concessio infra §. 14.

Aduerte etiam ac bene nota qd ista concessio videtur expirasse per mortem predictis: et idē de oibus concessionibus tractantibus predictam concessam bulle cene domini: cui quolibet anno ille processus censuratum de nouo promulgetur: cum noua reservatione predictorum casuum cum maximis censuris contra absoluentes: ponendo ibi expresse non obstantibus privilegij et cetera ordinibus medicantibus concessis: et alijs sufficientibus derogatorijs. Unde tpe capituli generalissimi consultus super hoc reuerendissimus dominus cardinalis alexander drinus qui et prepositus appellat: respondit reuerendo patri bone memorie fratri martiali Boulter: qui fuit generalis vicarius istarum partium dicens: qd plati nisi non poterant absoluere fratres suos: et non solum ab illis quatuor casibus contentis seu exceptis in mari magno: sed nec ab aliquo alio in bulla cene predicto. Et qd illa concessio vel declaratio facta in dicto mari magno potuit valere in vita sua: qd licet faceret processum quolibet anno: semper intendebat excipere fratres qui ipse concesserat nisi in dictis quatuor casibus. Propterea reuerendissimus pater generalis prouideat: vel faciendo ipse cum alijs generalibus aliorum ordinum qd ponatur semper in bulla cene domini exceptio religioforum quo ad fratres suos: vel precipiat ut quolibet anno procurator ordinis seu commissarius curie: transacta die iouis sancti post promulgationem censurarum: obtineat facultate absoluendi ab illis casibus oēs fratres: et alias personas super quas prelati nostri habent auctoritate: scilicet moniales: terciarios

utriusq; sexus oblatos famulos et domesticos.

Alexander sextus concessit: prouincialibus: ut possint absoluere oēs fratres suos a censuris et sententijs ecclesiasticis: ac etiam cum eis dispensare in tenore concessionis clemētis. 4. scilicet superius posite. §. 6. non obstante limitatione seu restrictione per eundem Sixtum postmodum facta: qua idem solum ad ministrum generalem et eius vicarios limitauerat et restrinxerat: scilicet in bulla aurea. b. fo. 54. Et ffo. 50. conce. 55.

Aduerte qd circa huiusmodi concessionem qd predicta auctoritate carent custodes: nisi eis specialiter committatur a ministris: qd non sunt nominati in concessione.

Alexander sextus ordinauit qd fratres minores obser. non possint absolui de casibus reservatis ministris: nisi de licentia generalis aut eorundem ministrorum seu vicariorum prouincialium: non obstantibus literis eiusdem sexti sub quacunq; verborum forma eiusdem fratribus concessis: ceterisq; contrarijs quibuscunq; b. fo. 54. Et ffo. 50. conce. 55.

Innocentius. 8. declarauit fratres minorum non posse nec debere eligere confessores: nec a casibus reservatis absolui vigore bulle cruciate quam ipse dederat in hispania: nisi de consensu et beneplacito suorum prelatorum prouincialium seu generalium: et quod quicunq; alia absolutio quo ad fratres irrita sit et inanis. b. fo. 56. Et ffo. 52. conce. 59.

Aduerte qd consimilem reuocationem seu declarationem facere alij pontifices qui alias dederunt bullas cruciate: sed iste reuocationes non sunt perpetue: quia non se extendunt ad bullas cruciate futuras. Et ideo quando cuiq; venerit noua cruciata: oportet habere nouam reuocationem illius ad hoc ut fratres nequeant illa uti: si talis bulla expresse extendatur ad fratres minores: et habeat sufficientes non obstantias seu derogationes.

Alexander. 6. declarauit et decreuit: qd generales et prouinciales ac guardiani possint reservare casus de occultis inter religiosos. Et qd absolutes a talibus post huiusmodi reservationem: nullam faciunt absolutionem: et incurrunt in penam absoluentium a casibus non concessis. b. fo. 56. conce. 66. Et ffo. 3. conce. 2.

Alexander concessit generali et prouincialibus et custodibus ordinis minorum obser. vltromontanis plenarie facultatem et auctoritatem: ut quoscunq; subditos suos (fratres videlicet et moniales sancte clare: ac utriusq; sexus terciarios de penitentia nuncupatos) inueniant in aliquo heresis vel apostasie crimine lapsos: etiam si sint relapsi: possint eos absoluere et cum eis dispensare: necnon prelatorum relapsorum penas a iure institutas commutare: pensatis qualitate et quantitate: alijsq; debitis circumstantijs: augendo: aggravando: vel diminuendo toties quoties opus fuerit: et prout in deum viderint expedire: dummodo talium relapsorum crimina publica et notoria apud seculares non sint: ut ex hoc scandalum orti possint. o. fo. 65. Et ffo. 70. conce. 164. Et ffo. 100. conce. 379.

Aduerte tamen qd quia isti casus sunt de contentis in bulla cene domini: que bulla quolibet anno renouatur: videtur qd predicta concessio sit reuocata. Et idem de similibus concessionibus. Rationem huius vide supra in hac dictione post §. 9.

10

Dispensatio.

Collector.

11

Prohibitio

Casus referuati.

12

Prohibitio.

Cruciata.

Collector.

13

Prelati.

Reservatio casuum.

14

Prelati.

Casus referuati.

Collector.

Abfolutio ordinaria quoad fratres.

Abfolutio ordinaria quoad fratres.

V

15
Casus refer
uati.
Collector.

ALEXANDER concessit vt generalis & puinciales possint abfoluere fra
tres: qui existēt in seculo incurrisent cēsurā ecclesiasticā propter delationē li
gnaminū seu ferramentōrū ad patres infidelium. o. ff. 99. conce. 358.

16
Correctio.
Excoicatio.
Collector.

ALEXANDER 6. concessit qd prelati fratrum in no. obser. possint percute
re per se & per alium causa correctionis: & qd nō cogantur hoc facere cū ppria
persona etiā si necessitas nō vigeat. Nō obstante capitulo vniuersitatis: d sen
tētia excoicatiois. o. ff. 70. cōce. 175. Et ff. 99. cōce. 359. **DE** concessio licet
videatur impertinens huic materie ponitur hic quia nōnulli arbitrātur qd in
abfolutiōibus publicis apostataz: requiratur qd prelatus percussat manu pro
pria: de quo habetur melior concessio infra. §. 22.

17
Cruciata.

LEO 10. prohibuit & declarauit: qd nullus fratrum in no. regul. obser. pos
sit accipere bullas cruciate seu alias indulgētiās generales cōcessas
aut cōcedēdas: vt possit vti gratis ibi cōtētis (vt pote cōtra regularia ordinis
instituta cōfiteri qbuscūq; sacerdotibus: & abfolui a casib; referuatis) nisi so
lum ob aliquā necessitatē particulare: p qua pdicte obseruatiōe auctoritas nō
esset cōcessa. Et tūc examinata hmoi necessitate a gñali vel puincialib; aut
custodib; ac de eoz expressa licētia & in scriptis habita. Nō obstantib; bullis:
etiā si in eis expressē inhibeatur prelatis sub cēsuris: ne subditos suos a taliū
bullaz acceptiōe prohibeāt: & subditis libera facultas eas accipiēdi tribua
tur: ceterisq; in contrarium facientibus quibuscūq;. o. ff. 60. 178.

18
Cruciata.

LEO postea prohibuit sub excoicatiois late sentētie penam: ne fra
tres predicti: aut moniales. s. Clare: seu tertie regule vtātur vllō modo gratis
indulgētijs: liberatibus: immunitatibus: bullaz cruciate: seu aliaz consimili
um: quouis quesito colore cōtra obediētiām ordinis: & absq; speciali licētia
suozum superiorum. B. ff. 48. conce. 144.

19
Pro fribus
inueratib;

LEO concessit qd fratres predicatorum & alij fratres: quādo sunt extra
cōuentū: & nō possunt habere copiā sacerdotis: qd nō habent sociū cōfessorē:
possint cōfiteri peccā sua alteri religioso alteri ordinis vel presbitero seculari.
Et hoc dūmodo fiat sine fraude & dicāt prelato suo. o. ff. 94. conce. 301.

20
Professio.
Excoicatio.

LEO in cōcilio Lateranēsi. statuit qd excoicati profiteri volētes ali
quem ordinem fratrum mendicantium: vbi de interesse tertij agatur: abfolui
non possint nisi p̄uia satisfactiōe. B. ff. 26. conce. 84.

21
Pro oibus
in medicantib;

LEO concessit generalibus sigulorū ordinū medicantiū & eozū vica
rijs: ac etiā illis qbus ipsi generales duxerint specialr cōmittēdum: vt possint
abfoluere subditos suos respectiue: ab oibus & singulis casibus & cēsuris hui
concessiōes & declaratiōes. Sixti. 4. & Julij. 2. & alioz Romanoz pontifi
cum: non obstantibus renociationibus: restrictiōibus referuatiōibus: con
stitutiōibus: & ordinatiōibus apostolicis nuper in Lateranēsi. concilio vel
alias quomodolibet factis vel si in posterum fierent. B. ff. 27. conce. 89.

22
Excoicatio.

LEO concessit oibus fratribus in no. obser. vtriusq; familie: qd pla
ti ordinis cum aliquem fratrem propter apostasiam vel aliā causam excoicāt in
capitulo fratrum vel in cōitate: nō teneātur proferre sententiā in scriptis put
in iure sub pena suspensiōis precipitur pferētibus. o. ff. 93. conce. 291.

23

LEO concessit qd quādo aliquē fratrem causa correctiōis vel abfolu

Correctio.

Collector.

Pro simpli
cib; cōfessio.

Excoicatio.

Dispensatio.

23
Prohibitio.

24
Dispensatio.
Particula
rijs p regnijs
Hispanie.

25
Casus refer
uati.

26
Pro fratri
bus itinerā
tibus.

27

tionis oportet verberare: possint prelati nostri & eozū cōmittārij: manu vicarij
vel cuiusvis alterius fratris subditi cum verberare seu disciplinare: nō obsta
tētia excoicatiois. o. ff. 93. conce. 192.

ALDUERTE qd in suplemento priuilegiōrū reperitur quedā concessio in fauore
fratrum confessorū: que vt pote: conijci ex alia concessiōe precedente illam:
videtur esse ad arinū. §. Quis tenor talis est.

ALDUERTE cū sepe boni religiosi ex charitate vel prelatorū obediētia cogātur ad
cōfessiōes audiēdas: & sint multiplicēs & inexplicabiles sententię excoicatio
nis i corpore iuris: quaz nōnullētiā a peritissimis ignozātur: ex quo dicti re
ligiosi ppter cōscientie timorē: qm dubitant se incurrisse aliquā cēsurā absol
uendo inaduertēter aliquos aliqua excoicatiōe in nodatos: cuius excoicatio
nis abfolutio supiori referuatur: ne dicti religiosi cogātur cōtra charitatē vel
prelatorū obediētiā facere: vel prefatas metuere scrupulositates: conceditur qd
dicti religiosi si prefata vel simili causa inaduertēter incurrerint irregularita
tez vel excoicatiōnē: possint per eosdē idoneos p̄fessores: auctoritate aplicā ab
folui & dispēfari cū oportuerit. Et qd predicta vires habeāt oraculo viuē vocis
nō obstantē qd nō fiat bulla: vel qbuscūq; alijs cōtrarijs: nisi ex crassaz supina
ignorantia: cēsuram vel irregularitatem incurrerint. o. ff. 101. conce. 410.

SIXTUS quātur aliqua circa abfolutiōes pfatas: extracta ex puilegijs alio
rum fratrum medicantiū. Et primo ex puilegijs fratrum predicatorum.

INNOCENTIUS 4. prohibuit ne fratres quozcūq; ordinū habētēs
licētiā generalē cōfessiōes audiēdi: habeāt ali
quam auctoritatē audiēdi in cōfessiōe fratres ordinis predicatorū: nec p
cōsequēs fratres ordinis mi. ppter puilegiōrū cōicatiōnē. b. ff. 71. cōce. 186.

SIXTUS 4. concessit fratribus ordinis predicatorū hispanie & lobar
dic obseruātib;: vt possint abfoluere & dispēfari: sicut pote
rāt an restrictiōne bulle auree virtute puilegij in mari magno dicti. b. ff. 74.
cōce. 192. **ALDUERTE** qd qd hec p̄fessio nō fuit vniuersalis: ideo virtute cōi
cations puilegiōrū solū possunt vti illa fratres mi. obser. hispaniez lobardie.

SIXTUS concessit toti ordini fratrum pdicatorū: qd gñales & priores
puinciales ac eoz vicarij pro tēpore existētēs: & hij quibus ipsi duxerint com
mūtendū: habeāt eandē abfoluēdi facultatē & dispēfandi quam habebant ex
mari magno seu alijs literis aplicis: ante restrictiōnē bulle auree: priores vero
conuentum illā solūmodo auctoritatē habere censeantur: quā prius habebāt
ex puilegijs & literis p̄decessorum eiusdem Sixti. b. ff. 74. conce. 193.

SIXTUS concessit prelatis ordinis predicatorū regnoz castelle & le
gionis reformatis: qd possint cōcedere fratrib; suis: vt dū itinerauerint vl sine
rint extra cōuentus suos dūtāt: valeāt cōfiteri qbuscūq; sacerdotib; regulari
bus vl secularib;: & qd sicut possint facere ipsi plati. B. fo. 45. Et fo. 129. c. 288.

EUGENIUS 4. concessit generali & puincialibus ac prioribus ordi
nis carmelitarū vt in cōfessiōibus audiēdis: & abfolu
tionibus impendendis & penitentijs in iungendis: alijsq; salutem animarum
dumtaxat cōcernētibus exequendis: omnium & singulorū dicti ordinis fra
trum: eandē & talem potestatem & facultatem habeant: qualem in premis
sis minores penitentiarij sedis apostolice seu cruce Romane ex officio habēt.

Absolutio ordinaria quoad fratres.

et exercet. B. fo. 85. Et ff. de. 169. conce. 397. Adverte qd huiusmodi concessio de nihilo videtur posse deferuire: quia ignoratur ad quid se extendat facultas quam habent prefati minores penitentiarii.

Collector.

Circa concessionem superius annotatas: nonnulla dubia occurrunt scitu digna: quibus beneiter respondebitur hic (put infamatisima vniuersitate Salmantina) a pluribus et in signibus iuris peritis responsum est.

Primum dubium.

Primum dubium est: in quibus prelatozumi sacri ordinis mi. regularis obseruantie: sit hodie potestas et facultas absoluendi et dispensandi: de his videlicet de quibus per Clementem. 4. et Sixtum etiam. 4. habetur supra. §. 6. et §. 9. ac. 10. Et omissis multis que hinc inde adduci possent: veritas est qd solus modo est hodie predicta potestas seu facultas in generalibus et puincialibus. Ratio est: qd sic sonant dicta priuilegia: quorum tenori et litere est standu. Nam licet Sixtus. 4. in bulla aurea vt habetur. B. fo. 65. Et ff. de. 148. conce. 361. coarctauerit seu restrinxerit predictam facultate ad solos generales eorumqz vicarios et ad illos quibus ipsi pro tempore duxerint committendum duntaxat (vico semper inter fratres regularis obseruantie) sed postea idem Sixtus per quoddam breue de quo fit mentio supra. §. 10. concessit puincialibus fratri obseruantie: vt possint absoluere omnes fratres suos (non obstante predicta restrictione ad solos generales facta). Et idem concessit prefatus Sixtus fratribus obseruantibus hispanie et lombardie ordinis pdicatorum: vt patet supra. §. 24. Et cu non reperiantur alie litere aplice circa hec: ideo pdictis est standum.

Secundum dubium.

Secundum dubium est: vtrum potestas et facultas huiusmodi sit ordinaria in puincialibus an delegata. Deseruit autem valde hoc dubiu: ad sciendum in quibus casibus possunt prefati prelati subdelegare: et in quibus non. Et omissis multis q pro et contra possent adduci: dicitur qd p indubitato haberi debet qd est ordinaria et non delegata. Sed pro ampliori elucidatione huius materie est notanda sequens questio. Queritur enim a doctoribus: vtrum iurisdictio emanans ex commissione perpetua facta papa vel principe: vel a communitate superioris: sit ordinaria vel delegata: Et dimissis contentionibus respondetur qd est ordinaria. Ita tenet glo. et ibi Bartolus in l. pluribus. ff. de procuratoribus. Idem tenet alia glo. et clarius in. c. fi. de officio ordinarij. ibi cum concessum sit ei priuilegium perpetuum. Ad qd dicitur vnicia per Baldum ibi. Item est doctrina Bartoli in l. prima. §. si plures ff. de exerc. actioe in prima colu. Sed clarius immo clarissime tenet Baldus in l. vnica. ff. de. offi. consu. cuius verba sunt hec. Nono queritur vtrum commissio facit quem ordinarium seu delegatum. Respondeo: si est commissio perpetua facit ordinarium: si autem temporalis: vt pote quia dicit reformatio communitatis vsqz q presentes domini Anciani pisane ciuitatis possint oia q potest totum commune pisarum: tunc est auctoritas delegata et non ordinaria. Et sic cum commissio facta puincialibus fratrum mi. vt possint absoluere et dispensare in certis casibus sit perpetua: plane constat qd facit eos ordinarios. Igitur auctoritas de qua supra: data puincialibus a papa est ordinaria. Aduertendum est tamen qd possit aliquis obijcere contra supradicta dices qd licet bene probatum sit prefatos puinciales esse ordinarios: si predicta facultas et potestas esset iurisdictio: sed cum potius videatur esse commissum eis arbitrium in huiusmodi absoluteione et dispensatione q iurisdictio: sequitur qd

Absolutio extraordinaria quoad fratres.

VI

non valeant dici ordinarij. Ad hoc respondetur: qd dato casu qd sit arbitrium et non iurisdictio: adhuc in huiusmodi arbitrio sunt ordinarij et non delegati. Ita tenet Bartolus singulariter in l. ij. ff. de opti. lega. in fi. colu. sed longi? et singulariter in l. Ambiciofa. ff. de decre. ab ordi. fa. loquens semper i arbitrio: vbi post multas distinctiones ponit sequentia verba. An autem videatur concessum per modum cuiusdam iurisdictiois ordinarie vel delegate. Dico verba statuti seu reformationis concedentis statutum esse diligenter inspicienda. Si enim hoc concedit officio: vt qz dicunt illa verba. Ad officium priorum pertinet arbitrium et videtur concessum officio. Et tunc priores poterunt vigore sui officij ex potestate ordinaria. Ponderanda sunt valde prefata verba Bartoli: quia non dixit: an videatur concessa iurisdictio ordinaria in arbitrio: sed an videatur concessum arbitrium per modum iurisdictiois ordinarie. Et qua ponderatione colliguntur duo et ambo singularia in pposito. Cuiusmodi qd non idem sunt arbitrium et iurisdictio. Secundum qd potest concedi arbitrium ad instar iurisdictiois ordinarie. Idem tenet Baldus in l. ad hoc. ff. de iurisdi. omni iudi. in fi. colu. Et sic ex omnibus supradictis apparet euidenter qd auctoritas de qua supra est ordinaria et non delegata: cum sit commissio officio et non persone nominate: et qz est commissio perpetua et non temporalis facta a supremo principe papa: qui in terris non habet superiorum. Tertiu dubiu est vtru guardiani quibus puinciales committunt auctoritate absoluendi a casibus eis seruatis possint committere huiusmodi auctoritate alijs fratribus. Ad hoc respondetur qd non nisi quando tales guardiani essent commissarij puincialium cu plenitudine potestatis. Ratio huius est qz sicut iura delegata ab ipso reiore a principe non pot subdelegare: nisi sit delegatus ad vniuersitate causarum: vel nisi hoc sibi spallit pcedat sicut Joa. and. p. c. Is cui. de offi. delega. li. vi.

Tertium dubium.

Absolutio extraordinaria quoad fratres

Sequitur secundum principale per

tinens ad absoluteionem fratrum extraordinariam que scilicet potest eis impendi certis ac determinatis diebus.

Collector.

Eugenius. 4. concessit fratribus minoribus d obser. vt possint absoluere p confessorem ab eis electum de suorum licentia superiorum: semel tantum ab omnibus confessuris et penis: excepto falsificationis literarum apostolicarum criminum. o. fo. 61. Et ff. de. 64. conce. 84.

1
Casus referuati pape.

Adverte circa huiusmodi concessione: ea q posita sunt supra in dictione. Absolutio ordinaria quoad fratres post. §. 9.

Collector.

Eugenius concessit fratribus mino. de obser. puinciarum regni Castelle: quatenus singuli prelati dicti ordinis quocunqz nomine censentur: et confessores per ipsos prelatos deputati vel pro tempore deputandi: singulorum conuentuum: locorum: domorum: et heremitorum huiusmodi: possint semel tantum absoluere omnes et singulos fratres professos: conuersos atqz nouitios habentes propositum profitendi: necno perpetuo donatos: oblatos: presentes et futuros iporum conuentuum: locorum: domorum: et heremitorum huiusmodi: ab oibus et singulis suis penis excessibus et delictis: etiam qstibus

2
Pro professis fratribus.
Pro nouitijs.
Pro oblatijs.
Absolutio plenaria pro semel i vita.

Absolutio extraordinaria quoad fratres.

enominibus: et a quacumque simonia in curia vel alias vbi cumque ante et post ingressum religionis commissa: necnon quibuscumque excommunicationum: suspensionum et interdictionum: et aliorum ecclesiasticorum censurarum et penis: a iure vel ab homine: apostolica vel sedis apostolice legationum: delegatorum vel subdelegatorum: ordinaria vel alia quavis auctoritate: etiam per synodales aut provinciales aut generalium concilioium constitutiones et quoscumque processus apostolicos et quascumque exirvagantes: vel iuxta ipsius ordinis regularia instituta quomodolibet promulgatis in genere vel in specie: si quas incurrerint ante et post ingressum religionis etiam si talia sint propter que apostolica sedes specialiter et expresse sit merito consalida. Necnon cum singulis supradictis super quibuscumque irregularitatibus et inhabilitatibus quevis modo contractis: in omnibus et singulis etiam sedi predictae specialiter et expresse reservatis (bigamie: homicidii voluntarii: mutilationis membri casibus: dumtaxat exceptis) semel similiter dispensare: ac eos habilitare: ut non promoti ad omnes sacros ordines et missarum celebrationem promoueri possint: et ipsi promoti in eisdem ministrare valeant. Et quod ad quascumque dignitates administrationes et officia dicti ordinis (etiam si curam habeant animarum) recipi: illisque prefici et assumi apostolica auctoritate valeant et possint. Et voluit quod si predictas censuras vel earum aliquam ignoranter vel inaduertenter incurrere contigerit: a talibus prelati et confessores supradicti quoties opus fuerit et opportunum absoluerit: ac super irregularitate vel irregularitatibus ex talibus censuris: postea celebrando vel predicando vel diuinis se immiscendo vel alias contracta vel contractis: quoties opus fuerit: ut similiter dispensare auctoritate predicta valeat: misericorditer de gratia speciali concessit. o. fo. 61. Et ff. 64. conce. 85.

Censure.

Dispensatio pro semel in vita.

Promotio ad ordines sacros et officia ordinis.

Particula ris p regnis castelle.

Indu. pleñ. in mortis articulo.

Aduerte ad conditionem hic apofita.

GENEALD eugenius concessit omnibus et singulis supradictis presentibus et futuris: prelati et subditi: professis conuersis: et cum proposito pfitendi nouitij: in sinceritate fidei et unitate sancte romane ecclesie et obediencia sue sanctitatis suorumque successorum romanorum pontificum canoice intratum existentibus: quod eis quicumque presbiteri seculares vel regulares perpetuis temporibus: omnium peccatorum suorum de quibus in genere vel in specie corde contriti et ore confessi fuerint: etiam de obliuiscitis: indulgentiam et remissionem in mortis articulo auctoritate apostolica libere et licite concedere valeant: ita etiam quod si in illo reputato mortis articulo non decesserint: semper indulgentia predicta intelligatur referuari ad verum mortis articulum. Sed ne (quod absit) propter huiusmodi gratiam: reddatur procliuiores ad illicita in posterum committenda: voluit quod si ex confidentia huiusmodi aliqua forsitan committant: ad talia predicta indulgentia nullatenus suffragetur.

Voluit etiam idem dominus papa: quod singuli predictorum qui sufficientis literature fuerint: per unum annum a tempore quo concessione huiusmodi gaudere voluerint: singulis septimanis (impedimento cessante legitimo) semel septem psalmos penitentiales cum letania recitent siue legant: alij vero non sufficienter literati: alias orationes (iuxta confessionum suorum arbitrium: prout animarum suarum saluti visum fuerit) dicere teneantur. Et quod si forsitan impedimento detenti: in dictis sanctorum septimanis orationes predictas commode dicere non poterint: vel ex inaduertentia aut obliuione omiserint: ex tunc in alia septimana sequentis anni supple: et teneantur. o. fo. 62. Et ff. 65. conce. 86.

Absolutio extraordinaria quoad fratres.

Sixtus. 4. concessit omnibus fratribus minorum de obser. tam professis quam nouitij: qui tamen habent propositum pfitendi: necnon sororibus sancte Clare: et Tertiarijs vniuersis sexus: et famulis et seruitoribus predictorum omnium: ut quilibet eorum possit semel eligere confessorem de binio obser. uantia: quod audita eius confessione penitentiam salutare iniungendo: absoluat eos ab omnibus criminibus: excessibus et censuris ecclesiasticis: et dispenset cum eis in omnibus irregularitatibus: si quas forte contraxerint (homicidio voluntario: et mutilatione membri semper exceptis) et ei remissionem generalem et plenariam omnium peccatorum impartiri valeat. Et quod hoc idem possit in mortis articulo. o. fo. 64. Et ff. 68. conce. 131.

GENEALD circa hanc concessione: quod licet Sixtus non excipiat in ea irregularitatem ex bigamia puenientem: tamen pro excepta debet semper haberi: quod est grauior reliquis ad dispensandum. Et quod in alia concessione in scripta in dictione. Dispensatio. §. 11. illa exceptio expresse. Et quia forte illa facta fuit post istam: licet hoc non consistat: quia non habent datas. Utrum tamen aliter sit iudicandum: prout dicitur aduertat.

GENEALD Sixtus concessit omnibus et singulis predicatorum et minorum ordinum professoribus: qui tunc erant et qui per tempus perpetuo erunt: ut confessor idoneus eorum ordinum: quem quilibet pro se de sui superioris licentia duxerit eligendum: eorumdem confessione diligenter audita: pro commissis per eos excessibus et peccatis: semel in vita et in mortis articulo: plenariam absolutionem et peccatorum huiusmodi remissionem impendere valeat: etiam si ante factam eorumdem ordinum professionem eos decedere contigerit. B. fo. 65. Et ff. 148. conce. 360.

Leo. 10. concessit licentiam et facultatem omnibus monialibus sancte Clare et ancillis beate virginis: ut quater in anno possint se a suis superioribus siue confessoribus: aut alijs fratribus de ordine fratrum minorum per superiores deputatis facere absolui: ab omnibus peccatis suis: qualitercumque commissis. Et similiter absolui vel potius solui pefari ab omnibus et singulis votis exceptis substantialibus emissis in earum professione que solent feminea lenitate per qualibet minima necessitate emitti. Ita tamen quod nulli ipsarum hec gratia suffragetur: si confite de ipsa aliquid attemptarent committere quod oculos diuine maiestatis (earum violando professionem) offenderet. Et in super placuit sue sanctitati de benignitate apostolice pietatis concedere facultatem earum confessoribus: de licentia prelatorum eisdem audientibus: quod ea plenitudine eas absoluant: et illi statui innocencie restituant quo sanctitas sua faceret: si ipsa in confessione auscultaret peccata. Et quod post hoc eadem auctoritate apostolica: omnibus et singulis sanctam benedictionem impartiantur nomine sanctitatis sue. o. ff. 93. conce. 290. Et tunc prope finem huius dictionis: seu capituli: qualiter prelate absolutiones debeant fieri.

GENEALD Leo concessit monialibus sancte Clare sub cura fratrum minorum obser. existentibus: ut in omnibus solenitatibus dni sabaoth: et virginis marie ac omnium sanctorum: et sanctis patris nostri fransisci: et sancte Clare: possint confessores earum in absolutionibus suarum confessionum eas plenarie absoluerit: et penitentiam salutarem iniungere. B. ff. 42. conce. 132. Et circa hanc absolutionem: vide que ponuntur prope finem huius dictionis: seu capituli. **GENEALD** Leo concessit ancillis et sororibus ordinis beate marie virginis:

4 Absolutio plenaria pro semel in vita et in mortis articulo.

Dispensatio

Collector.

5 Absolutio plenaria pro semel in vita et in mortis articulo.

6 Quatuor absolutiones plenarie.

Dispensa. 10.

Benedictio papalis. Collector.

7 Absolutio nes plen. p mitisfestiui. Collector.

Absolutio extraordinaria quoad fratres.

Absolutio sub regimine fratrum mino. obser. existētibus: vt in omnibus solēnitatibus
nes plenarie dñi sabaoth beate marie virginis: petri z pauli: z sancti frācis: omnīq;
p multis fe sanctorum: atq; per totam maiorem hebdomadam: confessoris earū quicūq;
nitatib⁹ z fuerint: siue ordinarie a prelatis deputati: siue aliter (vni modo eas audiant
alijs dieb⁹ de cōsensu suorum prelatorum) possint in absolutionibus earum de peccatis
Collector. suis eas plenarie absoluere ac penitētiā salutarem iniungere. Quo vero ad
fratres: prius suorum superiorum z eorum cura gerentium: licentia z assen-
su habitis. B. sffo. 43. conce. 137. Circa hāc concessionem vide infra p
pe finem huius dictionis vel capituli.

Absolutio C. D. E. L. I. leo finaliter concessit fratribus mi. regul. obser. q; semel in quo-
ple. p die. s. libet anno (vltra alias indulgētiās quas a sede apostolica habent) possint ple-
Catherine. narie absolui: z indulgētiā plenariā consequi in festo sancte Catherine
virginis z martyris. o. sffo. 94. conce. 299. C. I. de huiusmodi absolutione:
vide prope finem huius dictionis.

Collector. **Quia** circa huiusmodi absolutiones plenarias a Leone. 10. concessas:
nōnulli fratres decipiūtur credendo q; possint eis vni absq; licē-
tia suorum superiorum. Aduertendum est: q; in omnibus ipsis (vltima pū-
tata excepta) temp. positū est a summo pōtifice: q; solū possint fratres: seu mo-
niales: sic plenarie absolui a prelatis suis: vel a cōfessoribus per eos deputatis
seu de licentia eorūdem. Sed ad omnem ambiguitatem circa hoc tollendam:
q; scilicet absq; licētia superiorum: z nō quocūq; sed saltem provincialiū:
nō potest quis prefatis absolutōibus plenarijs gaudere quoad casus reserua-
tos: notāda est ac menti commendanda quendam clausula in tabula cōgre-
gationis generalis Burdegalensis posita: tenoris subsequēntis.

Statutū ca- **Et** fratribus iuxta regule puritatem: maior recipiēdi sacramētum penitē-
pituli gene- tie tribuatur occasio: Reuerendissimus pater minister generalis: tam
ral circa ab- quo ad fratres q; quo ad moniales: reuocat oēs gratias facultates cōfessiona-
solutiōes ca- lia: z indulgētiās: z quaslibet litteras sub quacūq; verborum forma: etiam a
pitū reserua- sede apostolica concessas: siue vigore bulle cruciate vel sabrice sancti petri de
torum. vrbē: aut quarūlibet cōfraternitatum: pro quāto cōstitū in p̄iudiciū casuū
ministris reseruatorum: declarādo esse contra sanctissimū domini pape volū-
tatem: tam fratres q; sorores vti prefatis gratijs quo ad cōfessiones faciēdas
de casibus predictis: aut contra instituta ordinis: absq; licentia prefati reuerē-
dissimi ministri generalis: aut provincialium ministro: quocūq; modo sit:
etiam irritum esse z inane quicquid alias fuerit attētatum. Et hoc vigore cu-
iusdam breuis: premissorum declaratorij: ab alexandro papa olim concessi: z
breuis specialis leonis. 10. Reuerendissimo patri ministro Generali missi: z
hoc capitulo publicati.

Collector. C. Y. N. S. U. D. E. R. circa predictas absolutiones plenarias a Leone. 10. conces-
sas est aduertēdum: q; huiusmodi absolutiones: nō se extēdunt ad censu-
ras excommunicationum: vel irregularitatum: aut casuum reseruatorū pa-
pe: quia de eis nō fit aliqua mētio in litera concessionum. Nec etiam se extē-
dūt ad remissionem pene debite: pro peccatis in presenti: aut in purgatorio:
prout aliqui arbitrati sunt: exceptis tamē quattuor indēterminatis supra posi-
tis in. §. 6. Ac similiter excepta illa que habetur supra. §. 9. pro die sancte Ca-
therine: quia ista habet expressam indulgētiā plenariā que refertur ad:

Absolutio extraordinaria quoad fratres. VIII

penam: vltra absolutionem plenariā que refertur ad culpā. Alie autem qua-
tuor habent verba que equipollent indulgētię plenarię.

Item est aduertēdum: q; sicut patet ex dictis: z ex litera ipsarum absolu-
tionum: ipse nō sunt vniiformes: seu equales: z ideo nō eodē modo debet
impēdi absolutio: quādo cūq; occurrunt dies in qbus concessę sunt. Quia
propter ne in hoc aliqui minus docti decipiātur: opere p̄cium visum est in
calce huius summarij: diuersas absolutiones breues z compēdiōsas: iuxta v̄l
ueritatē huiusmodi concessionum superaddere.

Forma absolutionis pro quatuor vicibus in quibus potest quis absolui:
diebus quibus maluerit quolibet anno: prout dictum est supra. §. 6.

C. A. T. H. O. R. Y. T. A. E. tibi concessa z mihi cōmissa: ego te absoluo sic
plenarie: z illi statui inocētē restituo: quomodo sanctitas domini nostri pape
faceret: si ipsemet in cōfessione tua peccata auscultaret. Et eadem auctoritate
apostolica tibi sanctam benedictionem papalem impartior. In nomine pa-
tris z filij zc.

Forma absolutionis pro omnibus alijs vicibus in quibus potest impēdi
absolutio plenaria: vt habetur supra in. §. 7. z. 8.

C. A. T. H. O. R. Y. T. A. E. tibi concessa z mihi commissa: ego te absoluo ple-
narie ab omnibus peccatis tuis: in quātum predicta auctoritas se extēdere po-
test. In nomine patris. zc.

Forma absolutionis pro absolutione que impēdi potest in festo. s. Cathe-
rine: q; distat ab omnibus supradictis: vt patet supra in. §. 9.

C. A. T. H. O. R. Y. T. A. E. tibi concessa z mihi commissa: ego te absoluo plena-
rie ab omnibus peccatis tuis: in quātum huiusmodi auctoritas se extēdere po-
test: z concedo tibi indulgētiā plenariā omnium peccatorum tuorum.
In nomine patris. zc.

Ultimo notandum est circa omnes concessiones pro absolutōibus
plenarijs supra scriptis factas: q; melior z copiosior omnīū
ipsarum est illa quā fecit sextus. 4. z habetur supra. §. 4. Et tam pro ipsa q; p
quacūq; aliā que sub simili tenore concessa fuerit: ponitur hic quedam for-
ma absolutionis valde copiosa.

Forma absolutionis plenissima qua saltem pro semel in vita z in moris ar-
ticulo possunt vti fratres mino. z alie persone que illorum priuilegijs gande-
re possunt. Sequitur forma seruanda ante absolutionem quālibet.

Finis confessione imponat confessor penitentiam. Et postea dicat sequen-
tia verbarū q; pro penitens valeat intelligere.

C. A. T. H. O. R. Y. T. A. E. mihi tradita z ex officio meo: ac eo modo quo me-
lius possum: dispenso tecum super residuū penitētię: si maior erit tibi impo-
nēda. Et volo vt omnia bona que feceris z mala que perpeffus fueris ppter
deum sint meritoria: velut penitētiā imposta ad remissionem pene: obite pro
tuis peccatis: pro quibus etiam satisfiat ex meritis passionis christi z omnīū
sanctorum. Et postea subiungat confessor.

C. A. D. I. S. E. R. A. T. U. R. T. U. I. zc. Indulgētiā. zc. Dñs noster iesus christus qui est ve-
rus z summus pontifex: z pro te natus z passus est: ipse te absoluat: z ego au-
ctoritate ipsius z beatorum apostolorum eius petri z pauli z sancte romane ec-
clesię: ac potestate mihi commissa z tibi pro hac vice concessa a dño papa: cu-

Collector.

Absolutio quoad seculares.

ius vices in hac parte gero: te absoluo ab omni sententia generali: vel spectabili a iure: vel ab homine promulgata: et ab alio quocumque vinculo excommunicationis. Et dispenso tecum super quibuscumque irregularitatibus: et quibuscumque casibus eas contraxeris (homicidij voluntarij et mutilationis membrorum: ac bigamia dumtaxat exceptis.) Et in his et in omnibus alijs quibus indigeas: restituo te ad statum pristinum in quo eras antequam huiusmodi incurreres. In nomine patris et filij. etc.

Gregorius XIII. eadem auctoritate: ego te absoluo plenarie ab omnibus peccatis tuis specialiter: aut generaliter confessis cum circumstantijs eorum: quomodo cumque et qualitercumque offenderis deum creatorem tuum: animam tuam: et proximum tuum et regulam tuam. Et de omnibus ipsis: auctoritate supradicta et ex speciali gratia tibi concessa et mihi commissa a domino papa: concedo tibi indulgentiam plenariam omnium penarum in presenti vita: vel in purgatorio pro peccatis tuis debitarum: in quantum possum et valeo: et auctoritas tibi concessa et mihi commissa se extendere potest. In nomine patris. etc.

Absolutio quoad seculares.

Distinctio materie absolutiois infra posite.

Collector.

Circa absolutioes personarum secularium per fratres minores fideas: sunt multa et varia ordinata et concessa: que ut melius intelligi et memorie commedari valeant: subsequenti ordine distinguunt. Primo namque ponuntur ea que generaliter concernunt professorum auctoritatem seu facultatem: tam ratione institutionis a prelatibus ordinis facte: quam presentationis que prelatibus ecclesiasticis fieri debet: seu licentie que ab eisdem prelatibus seu legatis sedis aplice obtinere potuerit. Secundo adduntur alia que concessa sunt respectu absolutiois a casibus reservatis episcopis vel pape. De predictis autem duobus ponuntur etiam alia: quae notabilia infra in dictione confessiones et professores. Tertio superadduntur nonnulla que aliqui summi pontifices decreverunt contra quosdam aduersarios religiosorum: qui aliquos errores dixerunt in materia huiusmodi absolutioem.

Absolutio generaliter quoad

secularis. Primo.

Alexander. 4. concessit quod de licentia legatorum sedis apostolice: vel ordinario locorum: possint fratres minores libere confessiones audire: sacerdotum parochialium assensu minime requisito. b. fo. 16.

Elemens. 4. concessit ut quando episcopi vel alij ecclesiarum prelati dederint fratribus minoribus facultatem audiendi confessiones subditorum suorum et vota commutandi: talibus prelatibus decedentibus possint predicti fratres uti libere predicta facultate: donec viduatis ecclesijs prouisum fuerit de pastore. b. fo. 29. Et ff. 113. conce. 144.

Eugenius. 4. concessit omnibus confessionibus ordinis minorum quod quando non possunt commode se presentare episcopis: quod sunt itinere vel alibi: non possunt petere casus episcopales: sed casu possunt plenarie uti auctoritate episcopali. o. fo. 61. Et ff. 64. conce. 78.

Gregorius XIII. eugenius concessit: quod quod fratres se semel presentauerint episco-

- 1 Licentia audiendi confessiones.
- 2 Licentia seu presentatio.
- 3 Presentatio confes.
- Pro fratribus itinerantibus.
- 4

Absolutio quoad seculares.

pis et obtinuerint casus suos: licet alibi postea ad habitandum se transferant ad tempus: et postea reuertantur ad eandem diocesim: non sit necessarium iterato se presentare eisdem episcopis: vel casus de nouo obtinere. o. fo. 61. Et ff. 64. conce. 79. Et ff. 95. conce. 314.

Gregorius XIII. eugenius declarauit quod quod quis tempore paschali se reperit in altera diocesi: semper ibi intelligitur adeptum incolatum: ut ibi confiteri et communicare valeat quantumcumque ibi paruo tempore steterit. o. fo. 61. Et ff. 64. conce. 80. Et ff. 95. conce. 315.

Gregorius XIII. eugenius concessit: quod ubicumque fuerint fratres minores (licet episcopi sint simoniaci: etiam in officio et beneficio) possint fratres uti suis casibus ac si tales episcopi non essent suspensi: ex quo tollerantur ab ecclesia. o. ff. 101. conce. 405.

Nicolaus. 5. concessit fratribus minoribus obseruanti auctoritatem audiendi extraneos ac forenses absoluendi: etiam a casibus quos diocesani locorum in quibus fratres ad hoc deputati fuerint: duxerint committendos. b. fo. 30. Et ff. 114. conce. 249. Et ff. 58. conce. 159.

Sixtus. 4. fecit eandem concessionem per consimilia verba nil penitus immutando. b. fo. vbi supra. et pcc. immediate sequentibus in eisdem libris preallegatis. Et postea Leo. 10. hoc idem confirmauit et de nouo concessit. o. ff. 58. conce. 159.

Gregorius XIII. sixtus concessionem prefatam reiterauit subsequentijs verbis. Concessit namque quod fratres minores obseruantes et futuri: possint audire confessiones secularium undecumque venturorum: ea auctoritate quam habent ab episcopo in cuius diocesi existunt. o. fo. 63. Et ff. 67. conce. 111. Quo ad huiusmodi concessionem: vide infra. §. 17. vbi magis ample processus est fratribus carmelitis.

Gregorius XIII. concessit: quod confessores nostri dum sunt in itinere et requiruntur: possint audire confessiones sicut parochiani: et si non fuerint presentati forma clementine. o. fo. 63. Et ff. 67. conce. 113.

Gregorius XIII. sixtus concessit: quod fratres minores debite presentati: vel gratiose a prelatibus recepti: possint extra suam diocesim subditos illorum audire: cum hoc possint curati de iure. o. fo. 64. Et ff. 68. conce. 128. Et ff. 96. conce. 335.

Gregorius XIII. sixtus declarauit: quod licentia prelatorum ecclesie de qua in supradictis concessionibus fit mentio: est illa quam ordinarij presentatis ad confessiones audiendas: dare sunt stricti. b. fo. 98. Et ff. 181. conce. 439.

Innocentius. 8. concessit certam formam presentationis episcopis qui talis est. scilicet quod guardianus loci nostri vel ciuitatis: omni anno semel se representet episcopo vel eius loci gerenti in spiritualibus: vel mittat alium fratrem pro se et dicat eidem episcopo reuerentissime domine: ecce me presento. Reuerentissime domine: vestre pro me et ob confessionibus deputatis et deputandis a nostro provinciali: pro audiendis confessionibus vestrorum subditorum: petendo humiliter ut dignemini esse contentus: ut cum vestra benedictione ipsos audiant in confessione et absoluant. Et si quid auctoritatis vestre: circa casus vobis reservados vestris: nobis preedere dignemini. Et similiter circa votorum dispensationem. Licet etiam dignemini nos ausare: si quid habeamus facere pro salute animarum

- Presentatio confesso.
- 5
- 6
- 7
- 8
- 9
- 10
- 11
- 12
- 13

Absolutio quoad seculares.

vestre dñationi cōmissay. Quo facto: siue cōcedat siue deneget: prefatus sacri-
cissimus dñs Innocētius. 8. cōcessit qd statim cōfessores predicti: habeāt au-
ctoritatē omnē absoluedi ab omnib⁹: exceptis casibus de iure reseruatīs epi-
scopo vel pape. o. fo. 65. Et flo. 69. conce. 153. Et ffo. 98. conce. 352.

14

Leo. 10. cōcessit qd fratres mī. q̄ audiūt p̄fessiones: absoluedo in foro cō-
sciētie excoīcatos: nō teneātur seruare formā q̄ obseruat in publi-
cis absolutiōib⁹. s. flagellationē cū ps. 21. Miserere mei etc. Et q̄ tpe interditi
possint absoluerē a cēsuris i foro cōsciētie illos q̄ iūc p̄fitebūtur pctā sua: mis-
tale cēsure essent ex quib⁹ h̄mōi interditi emanaret. D. ffo. 56. cōce. 174.

15. als. 13.

Leo. in cōcilio lateranensi statuit: qd superiores fratrū mēd. cātū:
teneātur oīno fratres quos ad audiēdas cōfessiones subditoꝝ p̄latoy ecclia-
sticoy pro tpe elegerint: ei dē p̄latis p̄sonaliter exhibere ac presentare (si eos si-
bi exhiberi & presentari petierint) alioquin eoy vicarijs (vūmodo ad p̄latos
vltra duas dictas accedere nō cogātur.) Et qd possint predicti fratres p̄ eosdē
episcopos & p̄latos: sup̄ sufficēti literatura: & aliqua saltem h̄mōi sacramēti
peritiā dūtayat examinari. Statuit etiam qd talibus presentatis & amissis: vel
etiam indebite recusatis cōfiterentibus: cōstitutioni que incipit. Omnis vtriusq̄
sexus (quoad confessionem dūtayat) satisfecisse censeantur. Ipsiq̄ fratres etiā
fozēsiū confessiones audire valeant: laicos tamen & clericos seculares: a sen-
tentijs ab homine latis: nullatenus absoluerē possint. B. ffo. 25. conce. 72.

Presentatio
confessorū.

Examatio
confessorū.

Licentia p
fozēsiū.

Collector.

Aduertendum est circa predicta: qd per eūdem Leonē. 10. fuit postea cōces-
sum ordinī nostro mīno. qd in foro p̄sciētie possimus vti nostris p̄uilegijs: si-
cut ante cōciliū lateranense poteramus: non obstantibus quibuscūq̄ in di-
cto cōcilio ordinatis & determinatis aliter vel in cōtrarium disponētibus: vt
habeatur in registro ordinis in actibus reuerēdissimi patris fratris fr̄cisēci li-
cheti ministri generalis. De quo vide infra in dictione. Conciliū. §. 7. Et ideo
quo ad for̄ cōsciētie nō tenemur ad statuta in p̄fatio cōcilio: nec adhuc forte
in foro exteriori: sicut infra declarabitur: in dictione. P̄uilegia: prope finez.

16

Sixtus. 4. concessit vt vicarius generalis fratrū ordinis p̄dicatoꝝ
regnoꝝ castelle & legionis: in qualibet domo dicti ordinis ei
subiecta: vbi eū pro tpe morari p̄tigerit: ac in eius absentia singuli p̄ores siue
presidētes singularū domoy dicti ordinis: nūc & pro tpe existētes: ac quatuor
dicti ordinis p̄fessores p̄b̄yteri idonei p̄ vicariū & singulos p̄iores siue p̄fidē-
tī p̄dictos in singulis diebus deputādi: possint cōfessiones vtriusq̄ sexus xp̄i
fidelīū for̄esim ad singulas domos predictas occurrētibus: & ibidē p̄p̄riū do-
miciliū non habentū: ac inibi cōfiteri volētū toties quoties ibidem cōfite-
rebuntur: libere audire & eos ab oībus & singulis peccatis: excelsibus: & deli-
ctis per eosdē cōmissis ac p̄fessis: necnon ex cōmunicatiōnū sentētijz penīs:
in singulos fideles p̄di. tos: in genere vel in specie ordinaria auctoritate latis:
de quibus ipsi fideles se absolui petierint (dū tñ talia non sunt propter que sedes
aplica merito sit cōsulēda) in loci ordinarij absentia dūtayat absoluerē: & eis
sup̄ p̄missis penitētiam salutārē intingere: ac vota peregrinatiois & abstinen-
tie: p̄ eosdē fideles emissa: que loci ordinariū si p̄sens esset cōmutare possent: &
ipsi fideles cōmode adimplere nō potuerūt (in ipsius loci ordinarij absentia)

Ex p̄uī. fra-
trū p̄dicato.
Particu. p
regni castel.
Deputatio
quatuor p̄se.

Excoīcatio.

Cōmutatio
votoꝝ.

Absolutio quoad seculares.

X

in alia pietatis opera cōmū are. Necnon oībus & singulis christifidelib⁹: tam
for̄esibus q̄ in ciuitatibus & locis in quib⁹ ip̄e dom⁹ consistunt cōmoratib⁹:
eucharistie sacramētū quocūq̄ tēpore (festo resurrectionis dūtayat excepto)
eōsdem fidelium: parrochiaiū ecclēsiay rectorū absentīū & quocūlibet alioꝝ
licentia minime requisita: ministrare libere & licite possint & valeant: parca-
tamen ne querele inde cūentant. B. fo. 44. & flo. 128. conce. 287.
Aduerte qd eadē auctoritatē habēt puīciales & guardiam siue p̄fidētes vo-
moꝝ frat̄ū mī. & quatuor cōfessores p̄ eos assignādi: vt p̄dictū est. B. hoc i re-
gnis p̄fā. is & nō alibi: virtute cōcicatiōis specialis q̄ habet i fra i dictione. Cōi-
catio puīuilegioꝝ. §. 9. & 10. **Ex p̄uilegijs fratrū augustiniensium.**

Eucharistia

Collector.

Bonifacius. 8. p̄hibuit dūctricē: ne q̄s fratres ordinis heremitar
rū sancti augustini quibus officia p̄dicādi vel p̄fessio-
nes audiēdi a p̄latis ordinis cōmissa fuerit: executionē officioꝝ ip̄oy audeat
quolibet impedire. B. ffo. 244. p̄ce. 589. **Ex p̄uilegijs fratrū carmelitarū.**
4. cōcessit fratrib⁹ carm. litis: vt p̄ licētia p̄latoy in
Urbanus. 6. cōcessit: possint audire p̄fessiones omnīū christifidelīū:
causa deuotionis ad eos recurrentiū: nisi talia cōmissa fuerint propter que esset
sedes apostolica merito cōsulēda. B. fo. 85. & flo. 168. conce. 392.

17
P̄hibito.

18

Aduerte qd Sixtus declarauit qd licētia de qua in h̄mōi cōcessione sit mētio
intelligatur ita qd. i. p̄fati cōfessores sint p̄sentati: scdm̄ formam iuris.

Collector.

Collector.

Quo ad supra p̄fati cōfessionem vrbani: est aduertēdū qd virtute illiū aui-
sum est multis qd valeāt fratres cōfessores debite p̄sentati absoluerē a casibus
reseruatīs ep̄is. Sup̄ quo ego consului aliquos iuris peritos: & i reb⁹ attinētī-
bus ad religiosos valde doctos: & responsio vltimata fuit talis: qd. i. si fratres
carmelitani quibus directe facta est p̄dicta p̄fessio: vti sunt & vtiūt illa. put
eius sonat: qd si poterūt vti illa alij fratres medicātes: rōne cōcicatiōis p̄uī-
legioꝝ. Sed qd si illi non habēt in vsu: tūc nec ipsi nec alij medicātes possunt
v̄i ea: etiā si habeātur noue p̄fessioꝝ p̄uilegioꝝ. put haberi solēt. Et ideo oportet
teret scire ab aliq̄b⁹ viris doctis p̄fatorū fratrū carmelitanoy qual r̄ circa p̄di-
ctam p̄fessionē se habuerint & habeāt. Aliter aut vti sup̄dicta p̄fessione esset
temerarium valde. **Ex p̄uilegijs fratrū minimoy.**

Sixtus. 4. cōcessit fratrib⁹ ordi. minimoy auctoritatē p̄fessioes audire
di: & ab oīb⁹ casib⁹ excoīcatorijs: suspēnsionis: interditi ac
sup̄ quacūq̄ irregularitate: ordinario (tam a iure q̄ ab hoīe) reseruatīs: toties
quoties opus fuerit: absoluedi & dispēsandī: ac vota quecūq̄ p̄mutāditz rela-
pandi & penitētā salutārē intingendi: sicut potest diocelanus. B. ffo. 5. p̄ce. 8.
Aduerte qd vtrum p̄dicta concessio sit itelligēda respectu fratrū dūtayat
vel etiā seculariū: nō potest clare elici ex litera: p̄pter quod oportet cōnsulere
aliquē fratrem doctū minimoy: ad sciendum qualiter ipsi illam intelligunt &
ea vtuntur: nam aliter vti illa quoad seculares: non esset securum.

19
Excoīcatio.
Dispensatio

Collector.

Absolutio sp̄āl̄ de casib⁹ reseruatīs quoad seculares. Secdo.
Benedictus. 11. in extrauagātī q̄ incipit. Inter cūctas
statuit qd fratres cōfessores ordinis p̄di
catorū & minorū: nullatenus se intromittant de casibus ep̄isco-
pis & superioribus reseruatīs: quos ip̄se annotauit modo subse-
quenti dicens. Obseruent dicti fratres: ne ad confessionem re-

1
Pro fra. p̄e
di. & mino.

Absolutio quoad seculares.

Casus refer uati epis de iure. **C**ipiant criminosos criminibus pro quibus esset solēnis penitētia indicenda. Adodo eodē excomunicatos respuant: et clericos qui propter delictū irregularitatem aliquā incurrerint. Incediarios etiā: eosq; qui tam enormibus sunt irretiti peccatis: q; ea rationabilis cōsuetudo p̄scripta canonice: in episcopati bus aliquibus reseruauit episcopis: similiter nō admittant. Quā consuetudī nem ex causa que iuste ad id animum nostrū mouet: solūmodo circa voluntariē homicidas: falsarios: ecclesiarū imunitatis et libertatis ecclesiasticę violatores et forilegos approbamus. B. fo. 126. Et ffo. 203. conce. 504.

Casus refer uati epis de cōsuetudine Collectoz. **C**Aduertēdū est circa p̄dicta: q; licet bulla in qua supra scripta continentur fuerit reuocata per clementinā Dudū de sepulturis: tamē postea Sixtus. 4. concessit: vt quo ad casus reseruatos epis qui ibi sunt expressi: maneat in suo vigore. Et circa huiusmodi casus: vide infra post. §. 12. et bene considera. Tūc etiam circa huiusmodi materiam absolutionum: et quoad validitatem predictę extrauagantis: infra in dictione. Confessiones. §. 2. cum sua additione.

2 **Eugenius.** 4. concessit q; fratres mino. non teneantur facere cōscientiam de decimis in cōfessionib;: nisi quādo fuerint requisiti ab ordinarijs. Et tunc sufficit dicere: facio tibi conscientia: et inducere peccatoe quantū potest ad soluendū: nō tñ propter hoc retineat absolutionē. o. fo. 62. Et ffo. 65. conce. 87. **C**Aduertēdū est q; supra scripta p̄cessio: reperit sub alio tenore i supplemento puilegioz. Et iō pat. illic habetur subscribit hic. **C**Aduertēdū est q; fratres mī. omittentes facere conscientiam de decimis: si non fuerint requisiti a parochialib;: nō cadāt in excoicationē. Et q; vbi est cōsuetudo q; detur p̄ decima: de viginti vel triginta aut quadraginta: vñ: id intelligatur pro solutiōe decimarū. Et q; vbi nō est cōsuetudo decimandi: inducāt fratres ad decimandū: et si noluerint: non ppter hoc vengent absolutionē: nisi sacerdos p̄pius reclamaret. o. ffo. 101. conce. 404.

Collectoz. **C**Circa hoc vide determinationem concilij Lateranensis infra. §. 13. **C**Aduertēdū est q; recipiētes pedagia a clericis: vbi est consuetudo: ciuitas nō icidat in interdictū. Et q; ipi cōfessores iducāt ad restitutionē et absoluāt: nisi caperēt clericos p̄sonalr: vel detinerent. o. ffo. 101. p̄ce. 406.

Decime. **C**Aduertēdū est q; attentio q; sit consuetudo: scilz in aliquibus partibus: solui gabellas et datia: per ecclesiasticas personas et sacerdotes seculares: non ppter hoc fratres retineant eis absolutionem. s. qui p̄dictas exactio nes faciunt: non obstante. c. q; q; de visuris. lib. vj. o. ffo. 102. conce. 46.

Excoicatio. **C**Aduertēdū est q; fratres confessores possint absoluere de simonia: nisi sit in ordine vel beneficio. o. ffo. 102. conce. 420.

Collectoz. **C**Aduertēdū est q; fratres confessores possint absoluere de simonia: nisi sit in ordine vel beneficio. o. ffo. 102. conce. 420.

3 **Sixtus.** 4. propter diuersitates opinionū: confirmauit casus episcopales tam de iure q; de cōsuetudine: quos posuit Benedictus xi. in sua extrauaganti que incipit. Inter cūctas. o. fo. 64. Et ffo. 68. cōcc. 128. Et ffo. 96. p̄ce. 334. **C**Aduertēdū est q; huiusmodi casus sunt positi supra in. §. j.

4 **Sixtus.** concessit: q; p̄fessores nri ordinis: possint absoluere excoicatos per p̄cessum annuale. s. q; sit in die cene dñi: propter incursum vel inuasiō nē factā i terris ecclesie: directe vel indirecte: dum nō sint p̄ncipales in dādo p̄silii vel auxiliū talia faciētib;. o. fo. 64. et ffo. 68. p̄ce. 140. Et ffo. 97. p̄ce. 342. **C**Aduertēdū est q; ista cōcessio: p̄ morte p̄cedētis videt̄ expirasse: q; t̄git casus p̄re tos i bulla cene dñi. Circa qd vide supra i di. abso. ordi. quoad f̄res post. §. 9.

Absolutio ordinaria quoad seculares.

Sixtus concessit: q; omnes tam viri q; mulieres intrātes monasteria monialū sancte Clare et sancti dominici: signozāter et si nē dolo: possint ab solu a confessoribus monialū. Postea idem addidit: q; muliere oēs possint absolui ab omnibus cōfessoribus nris: etiam si maliciose et ex malo animo intrārent. o. fo. 64. et ffo. 68. conce. 138. et ffo. 96. conce. 330. et 339.

Sixtus iterum concessit: q; p̄fessores monialium sancte Clare possint absoluere a sententijs latis: eos qui non maliciose sed ex quadam leuitate seu curiositate intrauerint earum monasteria: vel quarūcūq; aliarum religio sarum in clusarum. Et hoc tam actiue q; passiue. o. fo. 64. et ffo. 68. cōcc. 138. Et ffo. 96. conce. 339.

Sixtus concessit: q; confessores nostri possint absoluere oēs cōfite ntes ab omnibus sacrilegijs: dummodo fiant cum sacris: ita q; scandala ori rentur si fratres absoluerent. o. ffo. 102. conce. 411.

Innocentius. 8. concessit: q; cōfessores debite presentati: possint disp̄sare in omnibus votis in quibus possint epi scopi: exceptis votis peregrinationis vltra duas d̄ctas. o. fo. 65. et ffo. 69. cōcc. 155. Et ffo. 98. conce. 353.

Innocentius declarauit q; quo ad primū casum de iure reseruatum ab episcopis: intelligatur s̄m opinione innocētij et hostiensis: scilz q; solū est hodie vna excoicatio que de iure episcopis reseruatur. s. iniectio violēta in personam ecclesiasticam in casibus: in quibus pertinet ad episcopū. Et ideo i alijs que sunt de iure et non reseruatur pape: possunt cōfessores predicti absol uere. Et similiter ab hominibus excomunicacionibus per statuta prouincialia et sinodalia promulgatis: que ipsi conditores specialiter sibi vel alteri non reseruauerunt: quando statutum fecerunt. o. fo. 65. et ffo. 69. cōcc. 154. Et ffo. 98. conce. 355.

Circa predicta oportet vt prudens lector aduertat: q; huiusmodi concessio fuit impetrata per bone memorie reuerēdū patrem fratrem Angeum de clauasio: qui edidit illud insigne opus: summa angelica appellatū: et ideo cōfor miter ad ea que ipse posuit in predicta summa in dictione. Casus reseruati episcopis: nominauit in p̄fata cōcessione primū casum de iure reseruatum episcopis: licet aliqui aliter ordinent predictos casus: p̄sertim Benedictus. 11. vt positum est supra in hac dictione. §. 1. Ac etiā Antoninus in suo tractatu i titulato defecerunt. **C**Aduertēdū est etiā oportet: q; virtute supra scriptę cōcessio nis innocētij non excluduntur alij casus reseruati episcopis: nūmerati supra in concessione Benedicti. 11. §. 1. p̄sertim illi quibus non est adiuncta excomunicatio: prout aliqui et male opinati sunt. **C**In super ex omnibus p̄fatis cōfessionibus colligant fratres cōfessores: per prelatos deputati ad audiēdas cōfessiones: quomodo possunt audire omnes volentes ei confiteri. Quia si sunt in via vbi non possunt se representare episcopis: et requiruntur: possunt audire confessiones et habent auctoritatem absoluendi (exceptis casibus episcopis de iure reseruatis) per concessionē Sixti supra positam in precedenti dictione. s. Absolutio generaliter quoad seculares. §. 9. Si vero sint extra dioce sim: et vadunt ad eos: ad loca nostra pro confitendo: possunt absoluere eos si cū possunt alios de illa diocesi: per aliam concessionem Sixti. 4. positā vbi supra. §. 10. Si autē sunt in diocesi: possunt eos absoluere ab omnibus a qui-

8 Pro mona sterijs moni. Cas' resuati

9 Pro mona monialium Cas' resuati

10 Cas' resuati

11 Dispensatio votorum.

12 Excoicatio.

Casus refer uati epis.

Colle. toz.

Casus refer uati epis.

Epillogatio supradictorum.

Absolutio quoad seculares.

bus possint episcopi: exceptis casibus de iure reservatis: qui solum sunt supra positi a Benedicti. xi. vt patet supra in hac dictione. §. primo.

13

Leo. 10. in concilio lateranensi statuit qd fratres confessores teneantur hortari z monere: etiam sub onere conscientiarum suarum: illos quoque confessiones pro tempore audierint: cuiuscumque status z conditionis fuerint: ad soluendum decimas siue aliam bonorum seu fructuum quotam: in locis in quibus decime ipse: aut similia solum consueuerunt: ipsi quoque etiam illas soluere recusatibus: absolutiorem denegare teneantur. B. ffo. 26. conce. 82.

Decime.

14

Excusatio. Casus referriati.

Leo. concessit: qd infringentes: vel aliquam violentiam in ecclesijs vel locis fratrum sui. facientes: ab excommunicatione propter hoc incurra: pos sint a prelati dicti ordinis in foro conscientie absolui: licet antea non poterant huiusmodi delinquentes absolui nisi a papa vel a conseruatoribus dicti ordinis. D. ffo. 61. conce. 186.

Circa absolutionis materiam:

reprobatio errorum.

Alexander. 4. reprobauit errores quorundam magistrorum asserentium: qd fratres minores z predicatorum de licentia pape aut diocesanorum: non poterant confessiones audire. b. fo. 24. Et ffo. 25. conce. 15.

In fauorem fratru pdicatorum z mi.

Clemens. 4. reprobauit prefatos errores z concessit sicut alexander 4. qd fratres de licentia legatorum sedis apostolice vel or dinariorum: z multo amplius summi pontificis: possint audire confessiones z absolueret: aliorum inferiorum prelatorum z rectorum ecclesiarum assensu nullatenus requisito: exceptis casibus qui de iure vel consuetudine legatis z ordinarijs predictis specialiter reservantur: nisi eis specialiter committatur. b. fo. 29. Et ffo. 29. conce. 26.

In fauorem fratru cofes.

3

In fauorem fratru cofes.

Ioannes. 22. dauauit z reprobauit quosdam articulos Ioannis de poliaco: asserentis qd confessi fratribus habentibus licentiam generalem audiendi confessiones: tenebantur iterum confiteri eadem peccata proprio sacerdoti parochiali. Et qd stante decretali. Omnis vtriusque sexus non poterat summus pontifex facere (immo nec deus) quin parochiali tene rentur confiteri eadem peccata semel in anno proprio sacerdoti: ac etiam qd papa nequibat dare licentiam generalem ad hoc. Prohibuitque prefatus pontifex: ne quis dictos articulos per ipsum damnatos z reprobatos tenere au deat: seu quomodolibet defensare: seu docere. Et declarauit qd illi qui predictis fratribus confitentur: non magis teneantur eandem peccata confiteri: qd si alias illa fuissent confessi eorum proprio sacerdoti. B. fo. 36. Et ffo. 119. conce. 259.

Confirmatio supradictarum confessionum.

5

Calixtus. 3. fecit magnam prouisionem contra errores supradictos Ioannes de poliaco: confirmando bullas Eugenij. 4. z Nicolai. 5. approbantes constitutione. Super cathedram. Bonifacij. 8. z reprobantes errores super illam exortos: circa confessiones z absolutiones. B. fo. 82. Et ffo. 165. conce. 390.

Sixtus. 4. auctoritatem procedendi per Ioannem. 22. z Eugenium 4. datam ordinarijs contra asserentes qd confessi fratribus te

Accedere ad monasteria monialium. XII

nebantur iterum eade peccata confiteri proprio sacerdoti parochiali: extendit ad inquisitores heretice prauitatis. B. fo. 61. Et ffo. 144. conce. 353. Attende qd nonnulla alia ad mate. iam absolutionum pertinentia: ponuntur infra in dictione Confessiones z Confessores. Vide ibi.

Inquisitores hereticorum Collectoz.

Accedere ad monasteria monialium.

Colonus. 3. concessit fratribus sui. vt ad loca vbi seculares heretici conueniunt in monasterijs monialium: possint illi fratres causa pdicationis: vel elemosine petere: accedere: quibus id a superioribus suis p sua fuerit maturitate vel idoneitate concessum. Exceptis semp monasterijs monialium inclusar. s. sancte Clare: ad que nulli datur accedendi facultas: sine sedis apostolice licentia speciali. In declaratioe regule. Exijt qui seminat: que habetur. B. 2. tractatu. fo. 10. Et. b. ffo. 11. tractatu. 2.

1 Predicatio. 2 Elemosina.

Eugenius. 4. concessit qd fratres sui. ob. possint intrare ad loca quarumcuqz monialium: vbi seculares comuniter intrant: de licentia suorum prelatorum quando mittuntur. o. ffo. 261. conce. 675.

2 Eocessio pro oibus mona.

Nicolaus. 5. concessit fratribus minoribus qd possint intrare z predicare in ecclesijs z locis monialium sancte Clare z aliarum quarumcuqz: vbi seculares comuniter intrant: de licentia suorum prelatorum quando mittuntur. o. ff. 65. conce. 88. Et ffo. 99. conce. 366.

3 Predicatio.

Aduerte qd hec concessio videtur solum esse pro predicatoribus: quia dicitur intrare a predicare. s. ad predicandum.

Collectoz.

Dius. 2. ad instar Nicolai. 5. concessit: fratres posse predicare z intrare in locis quarumcuqz monialium: vbi seculares comuniter intrant de licentia suorum prelatorum quando mittuntur. o. ffo. 66. conce. 94.

4 Predicatio.

Sixtus. 4. concessit qd fratres sui. possint ire de licentia suorum prelatorum: ad ecclesias z loca vbi habitant fratres deputati ad remon monialium. o. fo. 63. Et ffo. 67. conce. 125. Et ffo. 96. conce. 340.

5

Leo. concessit qd fratres predicti: causa visitandi reliquias sanctorum: vt caput Ioannis baptiste: ad sanctum Siluestrum in Rome: vel sanguinem sancti Fracisci assisij: z hmoi: de licentia guardiani illius loci: aut alterius prelati ordinis: possint duntaxat accedere ad ecclesias monialium sancte Clare: z etiam pro tempore stationum z generalium processionum. o. ffo. 68. conce. 141. Et ffo. 96. conce. 323.

6 Visitatio reliquiarum.

Leo. concessit qd fratres minoribus possint de licentia suorum prelatorum accedere ad loca monialium sancte Clare z sancti Domini: ad que seculares accedunt: pro elemosina petenda: z causa celebrandi: z pro alijs licitis z honestis. o. ff. 69. conce. 142. Et ffo. 100. conce. 388.

7 Eoce. spe. p mch. s. cla. z sancti dnici.

Alexander. 6. concessit qd prouinciales possint licentiar fratres: ad alia monasteria qd sancte Clare: non solum causa elemosine petende vel pdicationis faciende: sed etiam pro spirituali visitatione consanguinearum vel alia necessitate. Intelligendo semper de locis ad que seculares comuniter accedunt. o. ffo. 99. conce. 369.

8 Eocessio pro oibus mon. qd non sunt in cte Clare.

Leo. 10. in quodam breui super prefatam materiam: posuit sequentem clausulam. Non prohibemus tamen qd fratres predicti scilicet mi-

9

Accedere ad monasteria monialium.

nores infra limites monasteriorum sancte Clare: et ad loca ubi fratres eiusdem
seruientes habitant: et alij seculares ingrediuntur: intrare et accedere: nec non
cum eisdem (quod opus fuerit) et cum limitationibus in capitulis vestris ordina-
tis in locis in quibus relique persone seculares cum eisdem loquuntur: locum pos-
sint. *B. ff. 17. conce. 56.* Circa predictam clausulam est aduertendum quod nonnul-
li fratres opinati sunt: quod in ea concedebatur eis amplior facultas quam in reliquis
supra scriptis. *Attamen* hinc veritate nihil penitus in ea conceditur nec de aliquo
deseruit: quod licet prefatus Leo non prohibeat predicti accessum: prohibuit tamen
Nicolaus. 3. vt patet supra in. 5. 1.

Collector.

Collector.

Pro intelligentia predictarum concessionum que prima facie videtur contine-
re contradictionem: aut saltem negationem et superfluitatem: sunt aliqua aduertenda.
Primum est: quod hinc concessiones fuerunt a diuersis commissarijs curie roma-
ne vel alijs fratribus ordinis impetrate: quorum aliqui nescientes ea quam antea fue-
runt concessa: procurauerunt eadem vel consimilia de nouo impetrare: seu alia cir-
ca idem latius vel strictius quam antea fuerat concessum. Alterum est quod in quinque vel
seu sex concessionibus est tanta diuersitas: quod nisi maxima cum attentioe aspician-
tur: vix poterunt bene intelligi: nisi aduertendo ad sequentia. scilicet quod in illa que est
Nicolaus. 5. et Sixtus. 2. limitatur tacite concessio antecedens Eugenij: et solum conce-
ditur prelati nostris facultas licentiam dandi fratres suos pro predicando: cum dicat
fratres posse intrare et predicare. id est ad predicandum: ad loca ubi seculares intrant.
In altera autem que est Sixtus datur auctoritas prelati: vt possint mittere fratres
suos ad ecclesiam monialium et ad loca ubi habitant fratres illius seruientes. *Tamen*
de alijs locis. scilicet loquutorio. etc. nihil ibi conceditur. In alia vero que est Sixtus
datur predictis prelati facultas licentiam dandi fratres pro tribus causis duntaxat. scilicet
pro videndis reliquijs: et pro processibus et stationibus. Et sic etiam ista est ad
ecclesiam solum: seu propter ingressum in ecclesiam ad tria predicta. In antepen-
ultima vero que similiter est Sixtus videtur generaliter pro omnibus prelati et cau-
se licentis: restringitur ad monasteria monialium sancte Clare et sancti Vincenti.
In penultima autem que est Alexander. 6. est generalis pro omnibus causis licen-
tis: et ad quoscumque monasteria: prout in ipsa patet: ad prouinciales solum: modo
et ad monasteria que non sunt sancte Clare coartatur.

Resolutio
huius mate-
rie.

Et sic resolutorie est notandum: quod nulla concessio inuenitur: qua inferiores a prouincialibus possint mittere vel licentiam dandi fratribus: ad alia monasteria quam sancte Clare et sancti Vincenti: nisi pro elemosina petenda et predicatione facienda: prout
dicit Nicolaus. 3. in declaratione regule: excepta concessione supra posita Euge-
nij: que tamen (vt predictum est) videtur limitata et restricta per subsequentes con-
cessionem strictam suorum successorum. Ita quod si absque aliquo scrupulo vellet aliquis
frater ire ad monasteria monialium sancti Vincenti: vel sancti Bernardi: aut
sancti Spiritus: seu sancti Jacobi: reliquarumque consimilium que non sunt
sancte Clare aut sancti Vincenti: pro visitatione spirituali consanguinearum vel
pro alijs quibuscumque causis necessarijs: excepta predicatione et elemosine pe-
titione: oportet habere licentiam a ministro prouinciali.

Aduertendum est etiam quod in illis casibus in quibus dicitur quod guardiani pos-
sint dare licentiam ad accedendum ad monasteria. etc. possunt a suis superioribus
prohiberi: prout frequenter fit tam ab ipsis quam a capitulis generalibus
vel prouincialibus aut custodialibus. Aduertendum est insuper quod

Altare.

XIII

post omnes prefatas concessionem: in quibus auctoritas accedendi ad mona-
stria remittitur ad superiores fratrum: facte sunt alique ordinationes genera-
les in varijs capitulis generalibus. Prima ordinatio in capitulo generali opi-
do florentiensi celebrato sic dicit. *Item* fratres de licentia suorum prelato-
rum et cum causa legitima possunt accedere ad monasteria monialium et inclu-
sarium cuiuscumque ordinis etiam sancte Clare. Et necdum ad ecclesias sed ad
cratem etiam et loquutorium: dum tamen fiat de licentia vicarij illius domus
vel eius superioris petita et obtenta. *Item* habentur in mo. 2. impressionis. 2. tra-
ctatu ffo. 245. Secunda ordinatio facta est in capitulo generali Madrilensi
si: sub tali forma. *Item* quod concessores monialium possunt licentiam fratres
ad eos declinantes: vt possint ad cratem accedere: et ad loca ubi seculares con-
ueniunt. *Item* habentur ubi supra. ffo. 247. Et fo. 228. in. 3. tractatu. *Attamen*
postea in capitulo Burdegalensi facta est alia ordinatio prefatas restringens
sub tali tenore. *Omni*bus fratribus cuiuscumque conditionis existant: sub
legitimum actuum priuationis pena: firmiter inhibetur: ne cum aliqua mo-
niali colloquium habeant: nisi pro qualibet vice licentiam specialem a mini-
stro prouinciali in scriptis habeant. *Ultimate* vero in statutis generalibus
totius ordinis in capitulo generali Burgenfi: facta est sequens ordinatio.
Ad ministri prouinciales vel custodes curam habentes monialium sancte Cla-
re: in suis prouideant capitulis: qui fratres et quando ad earum seruitium ha-
beant deputari. Ita quod alij fratres ad ipsarum vel aliarum etiam tertij ordinis
in congregatione viuantium: nostre cure subiectarum monialium loca: absque
ipsius capituli vel ministri licentia in scriptis determinate habita: accedere aut
loqui non presumant. *Contra* facientes a suis superioribus grauiter punian-
tur. *Ista* autem ordinatio debet nunc solum modo obseruari: quia fuit au-
toritate apostolica facta. *Est* tamen aduertendum circa huiusmodi statutum
quod licet non faciat mentionem nisi de monialibus sancte Clare et tertie regule non
tamen propter hoc remouet prohibitiones Nicolai. 3. supra positam. 5. 1. imo
idem iudicium est habendum quoad hoc respectu aliarum monialium: quod
scilicet nullus potest eis loqui nec ad ipsarum loca accedere absque prelata licen-
tia in scriptis.

Statutum ge-
nerale.

Statutum ge-
nerale.

Statutum ge-
nerale.

Statutum ge-
nerale.

Collector.

Altare.

Dionysius. 4. concessit: vt si diocessani requisiti a fratri-
bus minoribus debita humilitate nolue-
rint in ecclesijs eorum primarius lapidem ponere: ac ecclesias vel
oratoria et altaria sua consecrare: vel id facere ultra quatuor me-
ses distulerint: possint predicti fratres per quoscumque voluerint epi-
scepos (gratia et communionem apostolice sedis habentes) pre-
missa recipere. *B. fo. 17. Et ffo. 101. conce. 12.*

1
Edificare.
Consecrare.

Elemens. 4. concessit quod in locis ubi fratres degunt: possint habere
oratoria in quibus cum altari portatili possint missarum
solentia: et alia diuina officia celebrare: ac etiam ecclesiasticam recipere sacramen-
ta. *B. fo. 56. Et ffo. 140. conce. 313.*

2
Celebrare di-
uina.

Sixtus. 4. concessit eisdem fratribus: vt non solum in oratorijs et lo-
cis quibus degunt: sed etiam in quouis alio loco congruen-

3

Appellare.

Apostate ab ordine.

ti et honesto: possunt sup altari portatili: missas libere et licite celebrare. B. fo. 59. Et ffo. 143. conce. 344.

Sixtus concessit quedam alia pertinentia ad altaria. Et hec habetur infra in dictione Benedicere in. §. 5. r. 6.

Alexander 6. fecit quandam concessionem circa banc materiam que habetur in dictione Celebrare. §. 10.

Alexander concessit ut fratres m. possint sine aliquo scrupulo aliquis censuram: mittere reliquias extra urbem Remam pro consecratione altarium: et lapides cuiuscumque generis: siue consecratos siue non. o. ffo. 70. conce. 174. Et ffo. 99. conce. 557.

Ultra omnia predicta: vide nonnulla alia pertinentia ad altaria: infra in dictione Benedicere. §. 12. r. 15.

Appellare.

Onifacius 8. statuit ut ad correctiones et punitiones fratrum ordi. m. diuini in istis legibus: p. lati ordinis eiusdem: rimulis et apicibus iuris postpositis: libere pcedere valeat: sicut consuetudines approbatas: et gualia facta: et sicda ipsi ordinis instituta. Et q. predictis fratribus non liceat ab eisdem correctionibus aliquatenus appellare: prout tñ in hoc deliberatione et maturitate debita obseruatis. B. fo. 125. Et ffo. 202. conce. 499.

Circa materiam appellationis aduertit qd Sixtus. 4. concessit q. generalis fratrum carmelitarum: ac etiam augustinen. possit exercere suum officium relecta quavis suorum subditorum appellatione: prout habetur late infra in dictione Generalis. §. 10.

Apostate ab ordine.

Distinctio materie apostatarum ab ordine.

Sciendum est q. circa ffrs apostatas ab ordine seu a religioe: sunt multa et varia statuta et ordinata p plures summos potestates. Et istorum aliqua pertinent ad excommunicationem et alias penas quas huiusmodi fratres incurrunt: seu q. contra eos possunt per prelatos inferri. Nec autem continentur infra in oibus. §. ubi in margine est posita hec dicitio Excommunicatione. Alia pertinent ad eorum apostatatum reductionem et correctiones. Et hec habentur infra vbicunq. in margine ponitur hec dicitio Correctio. Nonnulla vero spectant ad formam et modum licentiarum aut eiciendi tales fratres vel alios conformes ab ordine. Ista autem habentur etiam infra in omnibus. §. qui in margine habent sequentes dictiones. scilicet Eiecti ab ordine. vel Licentiarum fratres.

Regorius 6. statuit qd post factam professionem: nullus fratrum ordinis minorum audeat relinquere predictum ordinem: nec relinquentem sit licitum aliqui retinere: sub excommunicationis pena. B. ffo. 201. conce. 495.

Innocentius 4. prohibuit districte: ne egressi ab ordine: ne nro proprio suo motu: aut expulsi p suis culpis: demerit

Apostate ab ordine.

XIII

tis: presumant predicare: aut docere: vel confessiones audire (nisi de licentia papae aut prelatorum nostrorum) ad alium transferint ordinem. Et voluit q. si forte contra huiusmodi prohibitionem aliquid attentauerint: possint generalis et prouinciales ordinis: in illos excommunicationis sententiam promulgare. B. fo. 36. Et ffo. 120. conce. 261. De hoc vide infra. §. 10.

Innocentius precepit omnibus ecclesiarum prelati: ut omnino euent fratres minores discedentes ab ordine post professionem: preferam si sint excommunicatione notati. Et q. illos (cum requisiti fuerint a ministris custodiibus) denunciari faciant fore excommunicatos: ut cum demum se cognouerint inter homines humano carere solatio: ad ordinem suum et ad reddendum de votum quod in eius susceptione deuouerunt: reuertantur. B. fo. 37. Et ffo. 121. conce. 263.

Innocentius decreuit: q. retinentes fratres minores sine licentia recedentes: sint ipso facto excommunicati. b. ffo. 260. conce. 651.

Innocentius concessit: q. generalis et prouinciales ministri ac cuncti et ceteri fratres ordinis minorum possint apostatas et insolentes dicti ordinis excommunicare: ligare: capere: et carceri mancipare: si videbitur expedire. B. fo. 37. Et ffo. 121. conce. 264.

Alexander 4. precepit in virtute sancte obedientie: ac districte inhibuit quibuscunq. prelati superioribus fratrum minorum. ne aliquibus fratribus dicti ordinis asserentibus se non posse ipsius ordinis obseruantias sustinere: concedant licentiam transeundi ad ordinem sancti Benedicti vel cartusienium: nisi sub ea condicione: q. in ordine ad quem licentiantur debeant permanere. Quod si contra fecerint scilicet transendo ad minorem seu minus strictum ordinem: vel (quod absit) ad seculum reuertantur: voluit dictus potestatis q. prefati prelati possint circa tales irregularitates exercere. Et in super decreuit ut quidquid circa concessionem huiusmodi licentiarum secus factum fuerit: irritum sit et inane. b. fo. 26. Et ffo. 28. conce. 22.

Elemens 4. inhibuit ne quis post professionem in ordine nostro factam sine generalis vel prouincialis sui licentia discedat ab ipso ordine: ac q. discedentem absq. cautione literarum: id est licentia in scriptis alterius huiusmodi prelatorum: ptextu alicuius priuilegii apostolice sedis: nullus audeat retinere. Quodq. si forte retinere presumpserit: possint generalis et prouinciales ministri dumtaxat contra ipsos fratres discedentes sententiam excommunicationis promulgare. B. fo. 57. Et ffo. 141. conce. 317.

Aduertendum est: q. in mari magno fratrum predicatorum conceditur supradicta facultas: non solum generalis et prouincialibus: sed etiam singulis prioribus conventuum et eorum vicariis. Et ideo ratione communicationis priuilegiorum poterunt gaudere huiusmodi facultate: respectu fratrum minorum. guardiani et eorum vicarij quando. s. sunt presidentes domorum fratrum. Et similiter intelligendum est quodcumq. sit mentio de vicariis. Additur etiam in prefato mari magno predicatorum: q. detinentes fratres discedentes: secum vel in monasterijs aut ecclesijs suis: nisi eos eiecerint postquam eis denunciatum fuerit: sint excommunicati. B. ffo. 137. conce. 554.

Attende in super circa prefata: qd in mari magno fratrum carmelitarum additur quedam magna clausula: scilicet qd possint prelati ordinis promulgare

Predicatio.
Confessio.
Excoicatio.

3
Excoicatio.

4
Excoicatio.

5
Excoicatio.
Correctio.

6
Prohibitio

Licentiarum fratres.

7
Prohibitio

Licentiarum fratres.
Excoicatio.

Collector.
Pro guardianis et vicariis eorum.

Excoicatio.

Collector.

4

5
Celebrare.

6
Reliquias.
Consecrare.

Collector.

Correctio.

Collector.

Collector.

Eiecti ab ordine.

Nota.

sententia in retinētes fratres discedētes seu apostatas: sive tales retinentes sint layci vel clerici. Et hec est valde magna auctoritas cōcessa prelati ordinis. Et credo qd alibi non inueniatur similis. B. ffo. 183. conce. 452.

8

Excoicatio.

¶ **Gregorius** clemens statuit: qd si aliqui de fratribus predicti ordinis: post obtē tam licentiam a sede apostolica seu a prelati eiusdē ordinis: ad religionē aliaz transcundi: infra duos vel tres menses se ad aliam religionem sue salutis congruam non contulerint: et ipsius non susceperint habitum regularem: licituz sit generali et prouincialibus ministris ac vices eorum gerentibus: cōtra ipsos tanq̄ contra alios predicti ordinis apostatas procedere sicut qd honestate ipsi ordinis viderint expedite. B. fo. 57. Et ffo. 142. conce. 327.

Collector.

¶ **Quo** ad supradictā concessione est notādū: qd in mari magno fratrum predictatorum conceditur: qd non solū generalis et prouinciales ac eorum vices gerentes: possint procedere cōtra fratres supradictos: verū etiam singuli priores et eorum vices gerentes. Et per consequens virtute cōmunicationis p̄uilegiorū poterunt similiter facere guardiani fratrum minorum et qui ipsorum vices habuerint. B. ffo. 238. conce. 555.

Pro guardia. et vica.

Correctio.

¶ **Gregorius** clemens concessit generali et prouincialibus ministris: vt possint apostatas dicti ordinis excommunicare: capere: ligare: in carcerare: et alias subdere rigori disciplinam tam per seipsos q̄ etiam p̄ alios. Et hoc in quocūq̄ habitu eos contigerit reperiri: inuocato ad hoc si opus fuerit auxilio brachij secularis. B. fo. 58. Et ffo. 141. conce. 328.

Excoicatio.

Collector.

¶ **Ad**uerte qd in mari magno fratrum carmelitarum in .5. Apostatas quoq̄ vestri ordinis et c. additū: qd prefati fratres apostate possint capi et incarcerationi et c. in quocūq̄ loco: etiam si in curia romana inueniri eos contigerit: qua sicut extra possint prelati ordinis super suos subditos: ratione p̄fessionis tam tacite q̄ expresse emisse: tanq̄ ordinarij p̄cedere. Et hec cōcessio credo qd nō reperitur alibi. B. ffo. 186. conce. 470.

Nota.

Electi ab ordine.

¶ **Gregorius** clemens inuoluit: ne fratres quos ab ordine pro suis culpis p̄ generale vel prouinciales ministros aut custodes expelli contigerit: vel q̄ egressi fuerint proprio suo motu: predicare: confessiones audire seu docere p̄sumant: nisi ad alium ordinem in quo licite exercentur huiusmodi officia: transferant cum prefata licentia. Et qd si forte contra huiusmodi inhibitionē aliquid supermissis temere attentare p̄sumpserint: ministri et custodes ac eorum vicarij: in illos quos infra fines suarum prouinciarum et custodiarum (iuxta consuetudinem dicti ordinis) distractos inuenerint: talia p̄sumentes: monitione p̄missa auctoritate apostolica: excommunicationis sententiam valeant promulgare. B. fo. 58. Et ffo. 141. conce. 329.

Predicatio.

Confessio.

Excoicatio.

Collector.

¶ **Attende** qd in mari magno fratrum carmelitarum: auctoritas in concessione immediate supraposita contenta: extenditur etiam ad priores locales et eorum vicarios. Et sic propter cōmunicationem p̄uilegiorū poterūt guardiani et vicarij fratrum minorum: vti consimili auctoritate. B. ffo. 186. conce. 471. Et similiter in mari magno fratrum predictatorum conceditur prefata auctoritas singulis prioribus conuentualibus et eorum vicarijs. Ita p̄ semper pacificantur quoad ista priores conuentuales et eorum vicarij: nisi vbi expresse distinguit priores conuentuales a prouincialibus: quod tamen nunq̄ reperitur factum de guardianis et vicarijs fratrum minorum. B. ffo. 238. conce. 557.

Pro guardianis et vica.

Electi ab ordine.

Licentiare fratres.

Pro motio ad dignitates.

Excoicatio.

Correctio.

Pro oibus fratribus medicantibus.

Excoicatio.

Pro fratribus in obser. et conuentua.

Correctio. Licentiare fratres.

¶ **Gregorius** Clemens statuit: vt eiectos a predicto ordine vel egressos: qui a receptione in eodē ordine (suis culpis exigentibus) se rediderint indignos: et alij fratres eiusdē ordinis: qui ex rationabili causa ad quoscūq̄ ordines approbatos (preterq̄ ad beati Augustini: templariorū et hospitalariorū: ac aliorū religiosorū arma portantū) ad vitandā occasionē euagandi trāsire voluerint generalis et prouinciales ministri cum suis testimonialibus literis: auctoritate apostolica: liberā habeat ut licentiam facultatem. Et districte inhihet ne tales ad alium ordinem aliter trāsire vel aliqui eos recipere seu retinere p̄sumāt: abiq̄ licentia speciali sedis apostolice faciente de hoc plenam mentionē. B. fo. 58. Et ffo. 141. conce. 330. et 331.

¶ **Nicolaus**. 4. statuit et ordinauit: vt fratres ordinis minorū qui post professionē ab eis in ipso ordine factā: ad quoscūq̄ ordines: petita vel nō petita: obtenta vel nō obtenta a suis superiorib⁹ licentia: immedia te seu per aliu vel alios ordines media te trāsierint: vel etiā extra illos: ad nullā omnino administrationē vel officij curam animarum habentē: nec etiā ad aliquā dignitatem: vel prelaturā: seu personatum: quoquomodo possint assumi: absq̄ apostolice sedis speciali licentia: per ipsius sedis patentes literas concessa: facientes plenā certā et determinatam de statuto et ordinatione huiusmodi mentionem: decernes irritum et inane quicquid secus fuerit attemptatum. B. fo. 28. Et ffo. 111. conce. 259.

¶ **Bonifacius**. 8. concessit prelati ordinis mi. vt apostatas et insolētes dicti ordinis nisi hmoi prelatorū salubrib⁹ monitis acq̄ secat excoicare: capere: ligare et carceri tradere (si videbit expedire) possint et valeat vt habere in p̄stitutio. seu statuti ordinis gñalib⁹ in. c. d. correctioe dlinquētū.

¶ **Martinus**. 5. statuit: vt nullus religiosus ex quibuscūq̄ ordinibus mendicantiū: cuiuscūq̄ status: cōdictionis vel religionis existat: quomodocūq̄ vel qualitercūq̄ possit vel debeat virtute cuiuscūq̄ licentie aut indulti apostolici in genere vel inspecte: ab ordinibus hmoi medicantium ad monasticos ordines transferri nec admitti aut recipi (ordine Cartusienū dūtaxat excepto) sub pena excoicationis: in quā tam recipientes q̄ recepti: ipso facto incurrant: et a qua a nemine nisi a romano pontifice dūtaxat (preterq̄ in mortis articulo) excoicati huiusmodi absolutiois beneficiū possint quomodolibet obtinere. B. fo. 88. Et ffo. 171. conce. 400.

¶ **Eugenius**. 4. et Pius. 2. statuerūt qd si quis prelatorū vel fratrum minorū tam conuentualiu q̄ de obseruantia nuncupatorū aliquem fratrem fugitiuū seu apostatā receperit: ab officio cui p̄est suspensus et ad actus legitimos exercendus inhabilis fiat eo ipso. Et qd hmoi frater fugitiuus a suo prelato vbiq̄q̄ reperti: ac pro crimine et leuitate aut alia sue fuge causa: corrigi et puniri possit. Et qd si postq̄ punitus et correct⁹ fuerit recedere voluerit: petere debeat licentiā: prout alias ordinatū est. Nec de cetero quouis fratrum de obseruantia reperti possit: nisi forte constiterit eum ad frugem melioris vite redire voluisse. Et decreuit in super qd si quis prelatorum vel fratrum predictorum: super restitutione fugitiuorum huiusmodi requisitus: illam facere noluerit: in suspensionis et inhabilitatis predictae sententiā incidat eo ipso. B. fo. 6. et ffo. 90. conce. 197. Circa hoc videatur infra. §. sequenti: et 19.

¶ **Pius**. 2. statuit qd preceptu cuiuslibet licentie aut p̄fessionis etiam per ipm

12

13

14

15

16

et sedem apostolicam generaliter vel specialiter cuiuscumque sub quacumque forma vel expressione verborum dixerit: si tamen fuerit quod de eius tenore et nomine. et specialiter specificata et expressa mentio habenda fuerit: nullus prelati aut conventus vel singularis persona: tam ecclesiastica quam mundana recipiat aut recipere faciat: audeat vel presumat aliquem de fratribus minorum observantie recedentem ab aliquo conventu suo loco: nisi ipse frater de licentia sui superioris prelati inferioris concessa et facta: ecesserit. In qua de loco unde recesserit: et de persona sine loco ad quem accedere voluerit: specialiter et expressa mentio fiat: de cernens irritum et inane quicquid secus factum vel attentatum fuerit. **B. fo. 27. Et ffo. III. conce. 238.**

Vicentiarum fratres.

16
Ex privilegio fratrum Carmelitay.

Gregorius Pius fecit quandam copiosam provisionem contra omnes principes et duces ac alios magnates fauentes apostatis et alijs fratribus inobedientibus ordinis Carmelitay: mandans procedere contra ipsos per censuras ecclesiasticas et inuocationem brachij secularis. **B. fo. 91. et ffo. 172. conce. 404.**

Correctio. Nota.

Gregorius Pius concessit generali et alijs prelati inferioribus ordinis Carmelitay predicti: ut omnes et singulos apostatas: criminofos: incorrigibiles aut delinquentes fratres eiusdem ordinis: quos iuxta ordinis instituta et consuetudines: commode punire nequiverint: non solum penis in statutis ordinis contentis: sed etiam (si eorum demerita et excessus id exegerint) arcionibus penis percussant illos: tam per se quam per locos non ordinarios et eorum officiales seu alios ministros capere: et carcerali custodie mancipare: ac torquere et torqueri facere et punire. Ita tamen quod si eorumdem fratrum excessus a deo graues et enormes fuerint: quod ilorum occasione questionibus subdici debeant vel tormentis (citra tamen ultimum supplicij mutilationisque membrorum penas) questionibus hinc inde subijci nequeant vel torqueri: nisi cum duorum ex fratribus antiquioribus ordinis: ad hoc preceptorum deputatorum presentia et assensu. **B. fo. 92. et ffo. 175. conce. 409.**

Pro fratribus obseruatis et conuentualibus.

Paulus statuit quod fratres minorum conuentuales: nequeant recipere alios quos fratres de obseruatis transugas seu ad eos fugientes: nisi ostenderit literas licentie a prelato suo per eos obtentas: in quibus continetur nomen conuentus a quo recesserint: et illi ad quem remissi sunt: etiam sub preceptu cuiuscumque licentie super hoc ipsis fratribus conuentualibus eorumque prelati ab apostolica sede concessa: quam quoad hoc penitus reuocauit: sed illos ad prelatos suos remittere teneantur. Et vice versa prohibuit ne fratres de obseruatis scandalofos et criminofos fratres conuentuales et disciplinam ordinis subter fugientes: sed illos similiter ad prelatos suos remittere debeant: seruata tamen forma per Eugenium 4. et Hadrianum 2. tradita. scilicet supra in processione. 14. et 15. Et violauit quod contrafacientes et eis dantes consilium: auxilium vel fauorem: publice vel occulte: directe vel indirecte: cuiuscumque status: gradus vel dignitatis fuerint in ordine: excommunicationis sententiam incurrant: a qua non possint nisi a romano pontifice (preterquam in articulo mortis) absolutionis beneficium obtinere. **B. fo. 9. et ffo. 94. conce. 202.**

Vicentiarum fratres. Excoicatio.

Innocentius 8. confirmauit literas Sixti 4. inferendo illas de verbo ad verbum: in quibus statuit: quod quicumque frater minorum regularis obseruantie: absque licentia generalis vel prouincialis sui presumpserit recedere ab eorum obedientia sui apostate: ipso facto excoicatio nis sententia ligatus sit. Quia sententia voluit ut similiter incurrant recipien-

19
Excoicatio.

tes huiusmodi fratres: non obstantibus quibuscumque priuilegijs et literis apostolicis in genere vel in specie: quibuslibet locis vel personis per sedem apostolicam concessis: et in posterum concedendis. **B. fo. 37. et ffo. 121. conce. 265.**

Alexander 6. edidit quandam bullam magnam in qua copiosissime et sufficientissime prouidit contra fratres apostatas: aut exemptos vel ad alios ordines translatos absque licentia prelatorum ordinis et obseruantie nostre. Et quod longum foret explicare omnes clausulas in ea contentas: ideo sufficet remittere ad illam. **B. fo. 14. et ffo. 98. conce. 209.**

Julius 2. confirmauit literas Alexandri 6. immediate suprapositas: prohibentes fratres posse commorari extra domos sui ordinis: nec sede vna prouincia vel custodia ad aliam transferre: etiam pretertextu literarum apostolicarum. **B. fo. 210. conce. 513.**

Gregorius Julius dum esset cardinalis et protector ordinis minorum: fecit auctoritate apostolica quandam processum contra fratres dicti ordinis de obseruatis: transferentes se ad conuentuales: vel alias quomodocumque recedentes ab obedientia obseruantie. Et quod huiusmodi processus multum valet in hac materia: ideo oportet illum videre ad longum. **B. fo. 72. et ffo. 155. conce. 374.**

Gregorius Julius promulgauit sententiam excommunicationis contra fratres ordines predicatorum discedentes ab ordine suo sine licentia suorum prelatorum: non obstante quocumque priuilegio apostolico. In quam excoimunicationem similiter incurruerunt detincentes huiusmodi fratres secum: in suis monasterijs vel ecclesijs: nisi eos eiecerint postquam eis denunciatus fuerit. **B. ffo. 237. conce. 554.**

Gregorius Julius precepit generali fratrum Augustinensium in virtute sancte obedientie: ut fratres sui ordinis: cuiuscumque conditionis fuerint: quod ab obedientia experint aut habitum reliquerint: quocumque auctoritate id fecerint: nisi ad arciozem regulam vbi actu obseruauerint viuam transferant: vigore quarumcumque literarum apostolicarum: etiam si protector ordinis illas viderit: et etiam si concedendas asseruerit: eos ad ordinem et ad ordinis loca reuocet: et bullas auferat: et habitum sacre lege relictum resumere cogat: inuocato si opus fuerit auxilio brachij secularis. Deceuit insuper motu proprio et ex certa scientia: ut fratres qui ab ordine recesserint: aut habitum reliquerint tunc vel in posterum: nisi post mandatum dicti generalis: infra dies octo mandato proximis ad obedientiam redierint: habitumque perpetuo gastandum resumpserint excommunicationis late sententie penam incurrant: a qua absolui nisi aut per summum pontificem: aut morte interueniente non possunt. Voluit etiam et decreuit: eandem penam subire omnes qui illis auxilium: consilium aut fauorem prestauerint. Ac decreuit irritum et inane quicquid super hijs a quocumque quauis causa siue scienter vel ignoranter contigerit attentari. **B. ffo. 267. conce. 695. et ffo. 76. conce. 226.**

Gregorius Julius confirmauit decretum Martini 5. ut nemo de ordine predicto: ad aliquem aliorum ordinum (occasione arciozis regule) transire possit. Voluitque ut quisquis in dicta religione siue professione siue ad sacros ordines promotus fuerit: quam promotionem professionis loco se esse et haberi statuit: habitum dicti ordinis relinquere aut mutare nulla auctoritate possit: nisi missionem: literasque a generali ordinis obtinuerit. **B. ffo. 266. conce. 694.**

20

21

22

23

Pro fratribus predicatorum. Excoicatio.

24

Pro fratribus Augustinensium.

Excoicatio.

25

Pro augustiniensibus. Ordines sacri Professio.

26
Excócatio.

Gregorius iulius districte precepit vnuerfis fratribus ordinis minimorum sub excomunicacionis late sententie pena: ne aliquem fratrem ordinis minorum de obseruantia aliquo modo vel causa: recipere vel retinere presumat: sine expressa et speciali licentia sedis apostolice: a volente transire ad illos specialiter obtenta. Non obstantibus quibuscumque in fauorem dictorum fratrum minorum concessis. B. ff. r. conce. 48.

27
Excócatio.

Leo 10. dedit fratribus minoribus super hmoi materia: duas magnas prouisiones in duobus breuibus que prius diuersis teporibus concesserat: ac postea in simul de nouo concessit cu aliquibus additionibus. In quibus breuibus puidet plenissime contra fratres apostatates: aut ab obedientia ordinis qualitercumque recedentes absque licentia prelatorum: in seredo fere oia q oes sui antecessores circa hoc disposuerunt: ita q in hac materia non reperitur tam gradis pmissio facta. B. ffo. 50. conce. r 46. vsq ad. 151. concessionem.

28
Correctio.

Gregorius leo concessit: vt plati ordinis mi. obseruatie: et alij fratres qb ipi commiserint: capere possint per se vel manu aliquozu seculariu: quoscuqz fratres extra obedientia obseruatie vagates: siue portent habitum siue no: et eos detinere quousqz ostendant se esse alterius obedientie. B. ffo. 62. conce. 207.

29

Gregorius leo concessit: oibus fratribus minoribus regularis obseruatie: vt ipsi perpetuis futuris teporibus: possint recuperare fratres qui quomodocumqz de sua obedientia exierint: et illos ad regulare suam vitam reducere: non obstante q dicti fratres habeat quascumqz literas apostolicas: etia si in eis sit derogatum oibus concessionibus in fauore predictozu fratru regularis obseruatie et contra dictos apostatas habitis. Et voluit q etia si in literis dictaru exepcionum sint iudices deputati executores: et etiam si dicti iudices vel eozu aliq fulmina uerint celuias: nihilominus dicti fratres mi. possint recuperare: corrigere: castigare et retinere suos fratres. Hoc tamen in foro psciencie tm. De foro vero contentioso: quando iudices ad petitiones illozu ptra dictos fratres pcederent: essent examinande litere exepcionu suaru: cum literis reuocatoijs ordinis concessis: et tunc esset standum fortioribus. o. ffo. 94. conce. 297.

Correctio.

Baptizare.

1
Pro terris infidelium.

Regorius 9. concessit fratribus minoribus in terris saracenorum et paganorum proficiscibus: p zelo fidei christiane: vt possint illaru partium homines per ministerium exhortationis sue ad unitatem fidei christiane conuertere cupientes: recipere et baptizare. b. fo. 20. Et ffo. 22. conce. 4.

2
Collecto. Capitulum generale.

Gregorius gregorius concessit iterum hoc idem latius: cum multis alijs attinetibus ad conuersionem infidelium. b. fo. 257. conce. 641.
Aduertendum est q in capitulo generali inelincti facta est seques declaratio. Item fuit declaratum q frater sacerdos: in extrema necessitate possit paruulo dare sacramentum baptismatis: dummodo non ad sit alius sacerdos: etia in presentia virozum seculariu laycoz. Et quod in regula prohibetur ne fratres fiant copatres et c. intelligendum est quoad eleuationem de fonte baptismatis: non quoad baptismationem predicta. Quia vt dictu est in casu necessitatis: absente sacerdote seculari vel alterius pfectionis: bene possunt fratres nostri sacerdotes baptizare. fo. 228. tracta. 3. Et. ffo. 247. tracta. 2.

Benedicere ecclesiastica.

Distinctio materie infra scripte.

Quo ad benedictionem reru ecclesiasticarum continentur multa et varia in Collecto. priuilegijs fratrum. Et istozu aliqua pertinet solum ad episcopos. Hec autem continentur infra. §. 2. cum remissione ibi addita: et in. §. 3. 7. 5. 2. 6. 7. 13. 7. 14. Alia spectat ad prelatos fratrum. Ista vero habetur infra. §. 7. 7. 8. 7. 9. 7. 10. 7. 11. ac. 12. Reliqua concernunt omnes fratres sacerdotes. Et ista reperiuntur infra. §. 1. 7. 4. 7. 12. prope medium.

Regorius 9. concessit: q fratres minor. psbyteri in terris infidelium existetes: possint vestes sacerdotales: altaris pallia et corporalia (cum necesse eis fuerit) benedicere: vbi catholicorum episcoporum copia non habetur. B. ffo. 257. conce. 641.

Honorius 4. fecit quadam pessione que aliquo modo pertinet ad hanc materia: que concessio posita est supra in dictio de Altare. §. 1. Vide illam q seques concessio que hic ponit facit mentionem de ipsa.

Ioannes 22. concessit fratribus Carmelitis idem quod supra nobis fuerat concessum et aliquantulum latius: dicens q si locorum ordinarij a fratribus humiliter requisiti: noluerint seu recusauerint indubitate cemiteria eoz benedicere seu etia consecrare: possint huiusmodi cemiteria per aliquo antistite: gratia et comunione sedis aplice habere: quoties opus fuerit facere benedicti: ac etiam consecrari. B. fo. 89. Et ffo. 172. conce. 402.

Virtus 4. concessit fratribus mi. obser. sacerdotibus vt possint benedicere parameta altaris et missalia: ac indumenta: exceptis corporalibus duntaxat. o. fo. 63. Et ffo. 67. concessione. 107. Et ffo. 96. conce. 322.

Gregorius sextus concessit fratribus Carmelitis: vt pro consecrationibus altarium vel ecclesiarum: et pro oleo sancto: ac quolibet ecclesiastico sacramento: nullus sub obtentu cuiuslibet consuetudinis vel alio modo: quicquam audeat extorquere: sed hec omnia eis gratis episcopi diocesani (vt tenetur) libere et gratiose impendant. Alioquin liceat predictis fratribus quoscumqz maluerint catholicos adire antistites: gratia et comunione aplice sedis habetes: qui applica freti auctoritate eisdem fratribus q postulauerint impendant. Et q si sedes diocesanorum episcopoz forte vacauerit: interim omnia ecclesiastica sacramenta: a vicinis episcopis libere et absque contradictione suscipere possint. Ista tm q ex hoc in posterum pprijs epis nullu preiudiciu generet. B. fo. 100. Et ffo. 183. conce. 454.

Gregorius sextus concessit prefatis fratribus: vt quando proprioz episcopoz copia no habuerint: et aliqui episcopi habetes gratia et comunione sedis apostolice: de quibus plena noticia habeant: per eos transire contigerit: ab eis benedictionem vasorum et vestium: et consecrationem altarium: auctoritate sedis apostolice: recipere valeant. B. fo. 100. et ffo. 183. conce. 455.

Innocentius 8. concessit q gñalis et puiciales fratru mi. obs. possint benedicere corporalia. o. fo. 69. et ffo. 69. pte. 117.
Gregorius innocencius concessit fratribus Augustinensibus quarunda congregacionu obser. q vicarius generalis illaz et visitatores: possint benedicere ornamenta ecclesiastica: et etiam corporalia. b. ffo. 101. conce. 399.

1
Pro terris infidelium.

2

3
Ex priuile. carmelitaz. Episcopi. Consecrare.

4
Ornamenta altaris.

5
Ex priuile. carmelitaz. Episcopi. Consecrare.

6
Clasa ecclesiastica.

7
Consecrare.

8
Corporalia Pro augustinensibus.

Pro oib⁹ or
namē. eccle.

Julius. 2. cōcessit ordini minimorum vt generalis illius necnō z pro-
uinciales z eorum vicarij: possint z valeant benedicere corpo-
ralia z alia ornamenta ecclesiastica suorum locorum z domorum: p̄ter calices
z patenas. B. ffo. 8. conce. 26.

Pro ecclisaz
cemiterijs.

Julius. cōcessit prefatis fratribus minimis q̄ generalis z visitato-
res: quos ipsi vigilēs appellant: ac provinciales z eorum vices gerentes: possint
omnes z singulas eiusdem ordinis ecclia: cemiteria: capitula z oratoria: solē
ni benedictione benedicere. B. ffo. 8. conce. 29.

Reconcilia
tio eccliarū.

Julius. cōcessit prefatis p̄latis ordinis minimoz: vt possint recōc-
liare suas ecclias: sanguinis siue seminis effusione siue als quomodocūq; pol-
lutas: quos opus fuerit: aqua tñ prius per aliquem catholicum antistitem
(vt in ois est) benedicta. B. ffo. 8. conce. 30. C. Circa predicta vide sequentem
concessionem: que valde latior: est presertim in fine.

Nota.
Pro ecclis
z cemiterijs
z oib⁹ oma-
nētis eccle.

Leo. 10. cōcessit generalibus z provincialibus: a custodibus: nemon z
guardianis fratrum mi. obser. p̄o tpe existētibz: vt omnia z singu-
la eiusdē ordinis z obseruatiē ecclias: cemiteria: capla z oratoria: vbicūq; existē-
tia: tam recepta q̄ recipiēda: ac paramēta z ornamenta z alia quecūq; ad diu-
nū cultū z vsū fratrum necessaria: in q̄bz christiana non interuenit: p̄ eorūdē
fratrum vsu tñ: solēni benedictione valeāt benedicere. Et voluit q̄ hoc idē pos-
sint alij fratres eiusdem ordinis qui ad hoc in capitulis generalibus deputati
sunt. Et q̄ similiter possint recōciliare ecclias zc. que quomodolibet sangui-
nis vel seminis effusione pollute fuerint. Et hoc cū aqua p̄ predictos prelatos
benedicta: presertim in locis remota: vbi episcopum aquam benedictam per
duas dietas adire non potuerint. B. ffo. 26. conce. 55.

Reconcilia
tio eccliarū.

Episcopi.
Consecrare

Leo. cōcessit fratribus mi. vt quilibet catholicus episcopus possit
cōsecrare ecclias eoz z altaria z cemiteria: calices z ornamenta: z omnes alios
actus episcopales exercere: in locis z p̄sonis fratrum predictoz obseruatiē: dio-
cesani loci vel cuiusuis alterius licētia minime requisita. B. ffo. 60. conce. 179.

Episcopi.
Consecrare

Leo. postea in concilio Lateranēsi statuit: q̄ fratres nequeāt ab alie-
no episcopo consecrationem ecclie: vel altaris: aut cemiterij benedictionem
petere: seu in ecclis per eos pro tempore edificādis: p̄imum lapidem p̄ alie-
num episcopum poni fac. re possint: nisi vbi ordinarius bis aut ter (cum debi-
tis reuerentia z instantia) requisit⁹: sine legitima causa id recusauerit. B. ffo.
26. conce. 79.

Edificare.

Collector.

Aduertendū est: q̄ in foro cōsciētie possunt fratres (nō obstāte huiusmodi
prohibitione z restrictione cōcilij lateranēsi.) vti concessionibus supradictis:
quia idem leo postea concessit oraculo viue vocis: q̄ fratres mino. obser. pos-
sint libere vti omnibus eis concessis ante prefatum concilium: vt ponitur in-
fra in dictione Concilium. §. 6. z 7.

Collector.

Capitulum
generale.

**Ultra supradicta est sciēdum q̄ circa huiusmodi materiā benedictiōis re-
rum ecclesiasticaz: reperitur quodā statutū generale factū in capitulo Declinēsi
sub forma sequenti. C. Generale capitulū determinauit z precepit q̄ soli
provinciales habeant benedicere corporalia. Et ijdē provinciales: custodes: z
guardianis: alia ornamenta: z non alij: z solū pro fratribus: montalib⁹ z ter-
ciarijs: z nullo modo pro alijs extra ordinē. Sic enim fuit concessuz per sum-
mum pontificem. fo. 227. tractatu. 3. Et fo. 246. tractatu. 2.**

Distinctio materie bonorum attinentiū ad fratres vel moniales.

Respectu bonorum temporalium: reperitur nonnulla in priuilegijs fratrum
mi. z aliorū mendicantiū: quoz aliqua s̄gūt bona quoz possessiōne vel vsuz
obtinēt ijdē fratres. Et hec habentur infra. §. 1. z 5. z 6. z 7. z 8. Et infra i di-
ctione Tendere: z in dictione Comutare. Alia vero cōcernunt bona acquirē-
da per viam elemosine. Et de hoc continentur multa: infra in dictione Ele-
mosinas: ac nonnulla in dictione Canonica portio: z in hac dictione Bona. §. 2.
z. 4. z. 12. Reliqua autē spectant ad bona monialium. Et quo ad hec habentur
etiā infra. §. 6. z 7. z 9. z. 11. Necnon supra in dictione Abbatissa. §. pen. ulti-
mo z ultimo. Et tam quo ad fratres q̄ quo ad moniales: vide infra in dictione
Decime. Et in dictione Exemptio. Et i dictione Hereditas. Et in dictione Legata.

Collector.

Alexander. 4. statuit z precepit: vt quicūq; aliq̄ fra-
tres ordinis mi. fuerint promoti ad epi-
scopale vel alias superiores vl inferiores dignitates: teneant hmoi
fratres sic p̄mori: libros z alia q̄ ipsos (p̄moriōis siue tpe) habuit
seu haberē cōstituerit: resignare generali seu puincialibus mini-
stris: semota qualibet dilatione. b. fo. 24. z ffo. 24. conce. 12.

Episcopi.

Exempti.

Alexander. cōcessit q̄ d male acquisitis: incertis relictis: possint fra-
tres mi. recipere: quecūq; eis data fuerint. Et q̄ de illis que eorūdē fratrum dis-
positioni relinquunt: libere valeāt ordinare z disponere. b. ffo. 26. conce. 16.

Elemosinas

Alexander. cōcessit vniuersis exequutoribus testamentozum: vt de
male ablatis z illicite acquisitis: que testatores nescientes quibus taliū restitutio
fieri debeat: necnō de hijs que ijdē testatores indistincte nō expressis personis
vel locis: eorūdē testamētozū exequutoribus arbitrio: in pios vsus eroganda
cōmiserunt possint indigētijs fratrum mi. p̄uidere: non obstāte cōtra dictionē
prelatorum ecclesiasticorum z aliquozū aliozū. b. fo. 25. Et ffo. 28. conce. 21.

Restitutio.

Elemosinas

Elemens. 4. cōcessit vt q̄si aliqui assumētijs habitū fratrum mi. fue-
rint obligati ad restitutionē aliquozū bonoz diuersis p-
sonis: que sciri z iueniri nō possunt: ministri z custodes: z eoz vicarij: eorūq;
singuli in locis sibi cōmissis possint bona hmoi in pios vsus convertere: put
sim deum viderint expedire. B. fo. 58. z ffo. 141. conce. 334.

Mouitij.

Restitutio.

Elemens. cōcessit fratrib⁹ mi. vt cū de portib⁹ locis suis ad alia loca
se trāserūt: possint: tā omnē edificioz materiā lecorū q̄ dimittunt (dedicatis
ecclie dūtarat exceptis) q̄ libros: calices z paramēta: secū ad alia loca trans-
ferre: ac edificia ipsa cū solo z alijs ad eadē loca p̄tinētijs (p̄ter ecclias) per perso-
nas ad hoc a sede aplice deputatas videri: ipsorūq; precij in alioz locoz ad q̄
dicti fratres se trāserunt edificatiōis: seu als in eoz vtilitatem cōuerti: sim
qd eis melius viderint expedire. B. fo. 58. ffo. 142. conce. 340.

Edificare.

Ecclie z mo-
nasteria.

Sirtus. 4. statuit vt cum cōtigerit monasteria monialium sancte Cla-
re: monialibus desirui: adeo vt de illorū reformatiōe spes
nulla super sit: illa que sic desiruta existūt z desirui cōtigerit in futurum: cum
eorum bonis omnibus: perpetuis vsibus fratrum domus dicti ordinis (eisdem
desirutis monasterijs p̄pinq̄tozibus) applicentur. Ita vt fratres ipsi possint
de illis z eorūdem monasterioz structuris z edificijs pro eoz vtilitate dispo-

Ecclie ac mo-
nasteria mi-
nimorum.

nerere: prouiso tñ q̄ illorū ecclesie ⁊ oratoria ad profanos vsus non redigantur: sed in illis qñq; diuina celebrentur officia. B. fo. 60. Et ff. 144. cōce. 349. C. Hoc idem habetur quasi ad literā in mari magno Carmelitarū. ff. 182. conce. 443. Et in mari magno predicatorum. ff. 241. conce. 582. Et in mari magno augustinianum. ff. 250. conce. 633.

Collector.

7 Pro mona-
stij s. cl.

Alexander 6. fecit quādam cōcessionē circa applicatiōē bonorū cōuentū claustralū monasterijs sancte Clare: cōmit-tes illam archiepiscopo toletano. Sed quia illa concessio fuit specialis pro regnis hispaniarum: ⁊ expirauit per mortem illius archiepiscopi quō ad futura non specificatur hic amplius: habetur tamen. ff. 258. conce. 643.

8 Paup̄tas.
Collector.

Alexander cōfirmavit literas predecessorum suorū qui proprietatem bonorum collatorum fratribus minoribus vel eorū ordini: in ius ⁊ proprietatem Romane ecclesie receperunt. B. ff. 75. conce. 225. C. Nec concessio non nihil videtur conferre pro confirmatione decretalis Eriji qui seminat: ⁊ contra extrauagantes Joannis. 22. aduersantis vere paupertati fratrum minorum ⁊ apostolorum ⁊ christi.

Collector.
Capitulu ge-
nerale.

Aduertendū est circa predicta: q̄ in actis capituli generalis meclinēsis reperitur sequēs clausula. C. Capitulu generale declarauit q̄ papa Joānes. 22. reuocauit ante mortē suam quicquid dixerat seu fecerat cōtrariū ecclesie ⁊ determinationi romanorum pontificum: quare constitutiones quas fecerat contra nostras declarationes scilz Nicolai. 3. ⁊ Clementis. 5. nullius sunt roboris vel momenti. fo. 227. tracta. 3. ⁊ ff. 246. tracta. 2.

6 Reforma-
tio.

Julius 2. cōcessit ministro generali posse applicare bona monialū sancte Clare nolentiu in reformari: monasterijs ordinis minorū: saltem conuentibus quorum cure fuerint cōmissa talia monasteria seu eorum moniales. b. ff. 58. conce. 70.

10 Pro Augu-
stinensibus.

Julius precepit omnibus christifidelibus vt nemo ipsorum: bona ordinis sancti Augustini occupare vel dānificare audeat: quod tam de attinētibus ad personas fratrum q̄ de pertinentibus ad loca seu conuentus ⁊ possessiones eorundem intelligi voluit. Et q̄ si contrarium faciētes admoniti a fratribus predicti ordinis non restituerint omnia integre: aut verare desisterint in fra tridui spacium: excommunicationis sententiam incurrat: a qua nō nisi per summū pontificē absolui possint. B. ff. 76. conce. 227.

Excoicatio.

11 Pro monia-
libus.

Leo 10. fecit duas cōcessionēs: circa modum quo alienari possunt bona monasteriorū sancte Clare aut tertij ordinis: put habetur supra in dictione Abbatissa. §. 9. ⁊ 10.

12 Pro bonis
apostas.

Leo concessit vt quicūq; acciderit q̄ fratres ordinis mi. extra obedientiā euagātes obseruātes fuerint capti: aut spē redierint ad ordinem: qui aliqua bona habuerint que tpe apostasie diuersis vijs acquisierit: possint prelati ordinis ⁊ alij fratres quibus ipsi cōmiserint: accipere talia bona ⁊ ea exigere a quibuscūq; personis ea detinētibus: ⁊ illis vt si talia sint quorum vsus liceat fratribus habere: vel si hmoi nō sint quibus in propria specie fratribus vt liceat: vt sunt pecunie: vestes seculares ⁊ similia: q̄ fiat de talibus rebus sicut fieri mandatur in declarationibus sue regule de similibus quādo sibi ab aliquibus dantur: vel in testamentis legantur. Et concessit q̄ si oportuerit: huiusmodi bona in iudicio petere: possit hoc facere procurator vel iudicus ordi-

ni deputatus auctoritate sedis apostolice: vel alius amicus spirituali estriatus: qui ab aliquo plato ordinis ad hoc fuerit nominatus. B. ff. 62. conce. 203.

Canonica portio.

Innocentius 4. cōcessit q̄ de hijs que i ornāmētis aut p eis vel p fabricis seu luminari- bus vel anniuersarijs. 7. 20. 30. alijsq; ad perpetuū diuinū cultū fratribus mi. in testamētis legatur: nullā canonicā portionē soluere teneantur: dūmodo in fraudē episcopoz ⁊ p̄bitorū parochialium non fiat. b. fo. 22.

Legata.

Alexander 4. concessit idē qd Innocētius. 4. p̄fatus concesserat: addens q̄ nec etiā de pictantijs ad sustentationē fratru: aut de indumētis eisdē legatis: teneatur dare aliquā portionē. Et decreuit irritas esse ⁊ inanes quascūq; censuras cōtra si a res seu cōtra benefactores huiusmodi vel heredes aut exequutores illorum: promulgatas. b. fo. 24.

Legata.

Elemens 4. cōcessit oia que supradicti duo pontifices antecessores cōcesserant: addens aliqua alia in mari magno sub verbis sequētib. Cōcedimus vobis vt de hijs que in ornāmētis: aut pro eis: aut libris: fabrica: luminarijs: anniuersario. 7. 20. 30. aut alijs ad perpetuū diuinū cultū: seu p pictantijs aut victu ad sustentationē vestrā vel indumētis: nec non p annuis cēsis redimēdis ad quoz solutionē alique domus vestri ordinis obligate noscuntur: ⁊ de domibus: predijs: hortis: alijsq; locis vobis sedm instituta vestri ordinis oportunitis: aut de hijs que pro hmoi domib: p̄dij: locis ⁊ hortis emēdis vobis legatur (dūmodo p̄missa nō cōuertantur in vsus alios sed in illos dñtaxat p quibus relinquuntur: aut alios etiam qui in hac cōcessione vel indulgētia continētur) nullā canonicā portionē: aliquā te neamini exhibere. Et nequi a vobis vel vltimarū exequutoribus volūtatū: seu decedentium heredibus: de p̄missis aliquid exigere vel extorquere p̄sumant: v̄stricrius inhibemus. B. fo. 58. Et ff. 143. conce. 339.

Legata.

Nicolaus 5. fecit quādam copiosissimā cōcessionem in hac materia fratribus carmelitanis: quam postea Sixtus. 4. confirmauit ac de nouo concessit: prout habetur infra. §. 8.

4 Metta.

Sixtus 4. declarauit q̄ canonica portio seu iusticia ecclesiarū parochialū habet locū dñtaxat eo casu: quo apud loca fratru minorū corpora defunctoz sepeliunt: sed si nō apud eos sed apud alios medicantium corpora ipsa cōtigerit sepeliri: tūc ex hijs que ad fratres p̄dictos apud quos talia corpora nō sepeliuntur: de bonis defunctorū quomodolibet obuēnt: quos particulari vel vniuersali titulo: directe vel per obliquū: nullā canonicā portionē dare teneatur. Nec similiter aliqua portio debeat de hijs que ad certos vsus ⁊ determinatos: eisdē fratribus vel eorū domibus: in genere vel in specie: etiā de bonis eorū quoz cadauera apud eos contigerit sepeliri. Nec etiam in casibus in quibus per supradicti Elemētis ⁊ aliorū predecessoz specialia priuilegia: fratres ipsi ab hmoi solutione quarte sunt exēpti. Nec aliquo casu de cadēlis que ad manus fratru dantur: quarta aliqua quomodolibet detrahaf. In reliquis vero casibus q̄ in p̄missis in quibus quarta hmoi soluēda veniret: voluit vt cōuentiones (si que sunt inter fratres p̄dictos

Quādo ha-
beat locum
iusticia ecclie
suarum.

Quarta.

Cōuentiones

Canonica portio.

ctos et locoꝝ ordinarios ac ecclesiarꝝ rectores in iure laudabiles et honeste impositu obſeruentur. Et in ſup addit qꝫ ſi forte p ipſum Sixtu vel ſede aplicã: de pie legatis et diſpoſitis et relictis in genere vel in ſpecie: decima vel alia portio ſeu quota: alteri pie vel non pie cauſe: ex quauis cauſa haecenus conceſſa fuer: aut impoſitu cõcedi et ſolu aut dari et mã dari cõtingeret: fratres predictos et illorum domos ac eis legata et relicta: aut ali in eorum fauorem diſpoſita: in conceſſione et mandatis huiusmodi: decreuit et voluit non includi: niſi de ipſis et preſenti decreto ac voluntate (non per generales clauſulas que etiam ſpeciale mentionem impoſitare viderentur) ſed vera et ſpecifica mentio fiat in eiſdem. B. fo. 60. Et ſfo. 143. conce. 346.

Ex priuile. fratru pdi. **Sixtus** in pfato mari magno pdicatorꝝ confirmauit conceſſionem Gregozij. 11. qui exemit eoſdem fratres a canonica portione quaſi totaliter: quia ſolum de funeralibus non exemit illos. B. ſfo. 238. conce. 566.

Legata. Nota. **Sixtus** in pfato mari magno pdicatorꝝ conceſſit qꝫ non ſolum de hijs qꝫ p enamētis legantur et alijs (vt ſupra dictu eſt) nõ teneatur ſoluere aliqua portione canonica: ſed nec etiã de illis que abſolute legantur in teſtamentis: vel alias p fratrum neceſſitatibus conferuntur. B. ſfo. 238. conce. 566.

Collector. **Aduerte** qꝫ hec cõceſſio eſt valde notabilis: qꝫ omnes alie pceſſiones de hac materia loquētes dicebãt ſolu de his qꝫ ad certos vſus (vt p fabrica et legabatur: ſed in hac conceſſione datur exempto: tam ab hijs que ad certos vſus: qꝫ ab alijs que abſolute ſine ſpecificacione legari contigerit.

Ex priuile. gij Carmelitarum. Nota. **Sixtus** in mari magno Carmelitarꝝ inferuit et confirmauit quandam bullam Nicolai. 5. in qua latiſſime et copioſiſſime exemit illos a ſolutio ne cuiuſcuqꝫ canonice portionis. Et iſta eſt melior et copioſior conceſſio: qꝫ ſi in omnibus priuilegijs fratru mendicantiu in materia iſta. Naz dicit qꝫ nõ ſolu non teneantur ſoluere quartã aut canonicam portionem de cibis in ſupradictis conceſſionibus contentis: ſed nec etiam de funeralibꝝ oblationibus: nec ſimiliter de hijs que abſolute eis quomodocunqꝫ legantur aut largiuntur. In õ obſtante clementina Dudu de ſepulturis: et alijs quibuscunqꝫ in contrarium facientibus: et cum decreto irritanti. B. fo. 86. Et ſfo. 169. conce. 365. Appro batio autem Sixti habetur. fo. 98. Et ſfo. 181. conce. 436.

Quarta. **Alexander** 6. omnia priuilegia cõceſſa ordinibus medicantiu: cõceſſit fratribꝝ mi. regularibus obſer. ac ſi eis ſpecialiter eſſent conceſſa: etiam quo ad excepcionẽ a ſolutione quartæ locoꝝ ordinarijs et parrochialium eccleſiarum rectoribus debite: a qua eos pro portioꝝ cautela exemit. B. fo. 76. Et ſfo. 159. conce. 378.

Pro fratri. h' minimis. Legata. Quarta. **Julius** 2. conceſſit fratribꝝ ordinis minimozꝝ: vt d hortis et virgultis et alijs quibuscunqꝫ bonis eiſde ordinis: domibus et eazꝝ eccleſijs hmoi pro tpe relictis et legatis: ac ſup luminariibus et alijs rebꝝ diuino cultus pro tpe dedicatis: decimas aut oblationes aliquas etiã ex noualibꝝ aut quartis ex funeralibus ſoluere minime teneant: nec ad id a quoqꝫ cuiusuis dignitatis aut nobilitatis exiſtat: valeat quomodolibet coarctari. B. ſfo. 11. cõce. 38.

Quarta. **Julius** comunicauit fratribꝝ mino. obſeruantie omnia priuilegia alioꝝ ordinum mendicantiu: illaqꝫ de nouo cõceſſit: et exemit eos expreſſe ſolutione quartæ et c. B. ſfo. 12. conce. 49.

Capitulũ gñale ac puinciale. Caſus reſeruati. XX

Leo 10. motu pprio et ex certa ſciētia: iſas pdictas Julij. 2. et in eiꝝ contẽta qꝫcuqꝫ approbauit: inouauit et pfirmavit: ac plenũ firmitatis robur obtinere decreuit: et portioꝝ p cautela: pmiſſa oia d nouo pceſſit et iduſit ſup qbꝝ dedit pſeruatorozes: apponendo magnas nõ obſtãtias. B. ſfo. 17. pce. 57. **Ultra** omnia ſupradicta eſt ſciēdũ qꝫ ſuper hmoi materia quartæ: fuit vt titulata cauſa in rota Romane curie: inter epiſcopũ et capitulũ eccleſie zamoreſi. ex vna: et fratres mino. obſeruatie cõuentus ſancti Francis Zamoreſi. ex alia parte: et fuit lata ſententia diſſiniſtiua et executorialia in fauore predictoꝝ fratrum expedita: prout habetur ad longum. ſfo. 77.

12 **Quarta.**
Collector.
Quarta.

Capitulum generale ac prouinciale.

Eugenius 4. ſtatuit vt i capitulis gñalibꝝ fratru mi. obſ. fieret tales ordinationes: p quas oēs fratres pdicti quozũcuqꝫ locoꝝ et quaruꝫcuqꝫ puinciaruz: ad vnũ eundẽqꝫ modum viuendi (quãtũ fieri poſſet) reducantur: tam circa habitus geſtationem: qꝫ circa fratruꝝ receptionem: et alia quecũqꝫ. B. fo. 28. Et ſfo. 112. conce. 241.

Eugenius cõceſſit capitulo generali facultatem ordinandi et declarandi: in quibus locis et prouincijs fratres debeant ſciuntia regule in cibis quadragesimalibus obſeruare: et in quibus debeat patrũ cõſuetudines imitari: vel aliter ſe habere. B. fo. 28. ſfo. 112. conce. 242.

Sixtus 4. cõceſſit et ordinauit qꝫ fratres mi. non niſi duo tñ puincia lia capitula: detriēnium in triēnium tenere et celebrare obſeruentur. Non obſtãte bulla Eugenij. 4. ſtatuetis vt ſingulis annis prouinciale capitulum celebraretur in qualibet prouincia. B. fo. 45. Et ſfo. 119. cõce. 289.

Leo 10. cõceſſit capto gñali: vt (pmiſſo debita diſcuſſio) poſſit pcedere illis prouincijs: quibus vrile et expediens viſus fuerit: vt ſemel tñ detriēnio in triēnio celebraretur capitulum puinciale. B. ſfo. 59. conce. 168. **Leo** fecit iterũ eãdem cõceſſionem per breue: cõmittens hoc generalibus cum eozũ capitulis p tempore celebrandis. B. ſfo. 54. conce. 153.

Leo in bulla vtonis ſtatuit vt miniſter generalis primo triēnio ſui officij celebrare teneat vnũ caplin generale: in partibꝝ qbus in ſuo ſexenio nõ erit cõmiſſari gñalis. ſ. in partibꝝ vnde ipe fuerit aſſumptꝝ: ad qd pueniat vocales illaz partiũ a quibꝝ aſſumptus fuerit. Et qꝫ ſi alius caplin in partibus in quibꝝ aſſumptꝝ non fuerit: ſe vel p ſuũ cõmiſſariũ (ad qd cõſvocales illaz partiũ accedere teneant) celebrare debeat. Et qꝫ ſup hoc fiat qd generalis miniſter cum capitulo generali iudicauerit faciendũ. B. ſfo. 29. conce. 96.

Leo in pdicta bulla vtonis ſtatuit qꝫ miniſtri puinciales poſſunt infra triēnium ſui officij: a ſuis captis puincialibꝝ q ſcdm regulã et conſuetudinem celebrabũtur: ſi minus vriles inueni fuerint: ab officijs puincia latus abſolui. Et qꝫ idẽ iudiciũ de cuſtodibus per omnia habeat. B. ſfo. 30. pce. 97.

1 **Capitulum generale.**
Statuta.
2 **Caplin geſ. Declarare. Zeiumum.**
3 **Capitulu puinciale.**
4 **Caplin gñale et puicia.**
5
6 **Miniſter generalis.**
7 **Capitulum generale. Prouincia les et cuſto.**

Caſus reſeruati.

Diſtinctio materie caſuum reſeruatoꝝ. **Qu** ſtrum ad illa que circa materiam caſuum reſeruatoꝝ reperiũtur in priuilegijs fratru: eſt cõſiderandũ qꝫ huiusmodi caſus ſunt in duplici diſſerētia.

Collector.

Casus referuati.

Celebratio diuinorum.

Quidam enim respiciunt personas fratrum solummodo. Et hi habentur supra in dictione Absolutio ordinaria quo ad fratres in omnibus fere paragraphis. Et in dictione Absolutio quo ad fratres extraordinaria in omnibus. Reliqui vero casus concernunt personas seculares: qualiter. scilicet. possint absolui ab hominibus casibus per fratres confessorum: necnon quot et quales sint prefati casus: tam qui referuntur episcopis quam pape. Ista autem continentur supra in dictione Absolutio quo ad seculares fere in omnibus. scilicet. presertim in illis in quibus positum est in margine. Casus referuati pape vel episcopis. De quo etiam vide infra in dictione Excommunicatione. Vbi ponitur casus bulle cene dicitur: ac nonnulli alij papales.

Celebratio diuinorum.

Distinctio materie celebrationis diuinorum.

Collector.

Circa celebrationem diuinorum sunt multa et varia statuta et concessa in privilegiis: que ut facilius intelligi ac reperiri valeant: subsequenti ordine distinguere visum est. Primo enim aliqua istorum attinet ad celebrationem horarum canonicarum. Et hec habentur infra in dictione Officium diuinum. Secundo alia pertinet ad celebrationem missarum. Ista autem sunt multiplicia: et habentur sub varijs dictionibus: prout infra in dictione Missa sunt distincta et ad propria loca remissa. Et in speciali illa que concernunt locum et tempus seu horam celebrandi: continentur in hac dictione Celebratio diuinorum: sicut notule in marginibus posite ostendunt eundem dicitur. Tertio sunt multa alia que tangunt generaliter celebrationem diuinorum: tam horarum canonicarum quam missarum per tempore interdicti. Nec autem continentur ad locum in dictione Interdictum: prout ibidem reperitur distincta.

1
Locus celebratiois diuinorum.

Lemens. 4. concessit quod in locis ubi fratres degunt: possint missarum solennia et alia diuina officia celebrare. B. fo. 56. Et ff. 140. conce. 313.

2
Locus celebrationis.

Adrianus. prohibuit ne quis in ecclesijs fratrum minorum missarum solennia: vel per animabus eorum que ad loca eorum tumultuati feruntur: ibidem exequias celebrare: sine eorundem fratrum assensu et voluntate presumant. B. fo. 58. Et ff. 141. conce. 236.

3
Tempus celebratiois.

Eugenius. 4. concessit quod fratres minorum possint celebrare missam usque ad nonam sine scrupulo conscientie. o. ff. 102. conce. 418.

4
Tempus celebratiois.

Pius. 2. concessit quod generalis possit dare auctoritate celebrandi per unam horam ante auroram: eis quibus sibi videbitur: apostolica auctoritate. o. ff. 97. conce. 346.

5
Locus celebrationis.

Sixtus. 4. concessit eisdem fratribus: ut non solum in oratorijs locis quibus degunt: sed etiam in quouis alio loco congruente et honesto possint super altari ponantur: missas libere et licite celebrare. B. fo. 59. Et ff. 143. conce. 344.

6
Tempus celebrationis.

Adrianus. concessit quod fratres minorum obseruantie sacerdotum: causa necessitatis: possint ante et post horam statutam ab ecclesia celebrare. o. fo. 63. Et ff. 67. conce. 109. Et ff. 96. conce. 324.

7
Tempus celebrationis.

Innocentius. 8. concessit fratribus ordinis predicatorum congregationis hispanice reformatis: et minoribus per communicationem privilegiorum: quod possint celebrare per horam ante diem et per

Celebratio diuinorum.

XXI

horam post meridiem. o. fo. 16. Et ff. 76. conce. 194. Et ff. 101. conce. 393.

Adrianus. Innocentius concessit fratribus Augustinensibus quod expleto matutinali officio: etiam ante lactis auroram possint celebrare. b. ff. 101. conce. 399.

Alexander. 6. concessit ad reinouendum scrupulum conscientie: quod possint simul celebrare cum planetis de corio sine calcaneo. o. ff. 70. conce. 171. Et ff. 99. concessione. 370.

Adrianus. Alexander concessit fratres posse celebrare in cameris secularibus vel plateis dato quod non videantur loca honesta: quia in cameris dormiunt conuulgati: et in plateis sunt multa prophana. o. fo. 70. conce. 173. Et ff. 99. concessio. 371.

Leo. 10. concessit fratribus minorum obseruantie ut de licentia superiorum (quorum conscientijs remittit quomodo fratres debeat uti hac gratia) possint celebrare illico post matutinum et post meridiem: presertim diebus quando est audienda missa preceptum: quando fratres habent ambulare: siue quando de via veniunt: et non possunt ante meridiem applicare ad locum ubi commode possint missam audire siue honeste celebrare. De estate vero quomodo noctes sunt breuiores: etiam ante matutinum chori vel infra: dummodo celebratur illud per se aut cum socio dixerit: prout consuetum est in ordine cum prima. o. ff. 92. conce. 275.

Qualiter autem possint et debeant fratres celebrare tempore interdicti: ac etiam quando suspenditur interdictum in festiuitatibus sanctorum sui ordinis vel alias: vide infra in dictione Interdictum.

Clausura monialium.

Rbanus. 4. statuit qualiter moniales sancte Clare secunde regulam (quam ipse ordinauit) presertim teneantur seruare clausuram monasteriorum suorum: sub forma sequenti.

Omni namque tempore vite sue hanc vitam proficentes: clausuram monasterii teneantur infra murorum ambitum ad intrinsecam clausuram monasterii deputatum: nisi forsitan (quod absit) supervenerit inuincibilis et periculosa necessitas: sicut exustiones ignis: vel incursum hostilis seu alicuius huiusmodi: que dilationem nullo caperet modo ad egrediendi licentiam postulandum. In quibus casibus transferant se foras ad locum alium competenti: in quo (quantum commode fieri poterit) clausuram morantur: quousque eis de monasterio sit prouisum. Et propter huiusmodi necessitatis euidentiam nulla eis conceditur licentia vel facultas: extra predictam clausuram ulterius exire: nisi forte (de mandato aut auctoritate cardinalis Romane ecclesie: cui a sede apostolica generaliter fuerit iste ordo commissus) ad aliquem locum alium que mitterentur causa plantandi vel edificandi eandem religionem: vel reformandi aliquod monasterium eiusdem ordinis: seu causa regiminis: aut correctionis: aut alicuius valde euidentis et grauis dispendij euitandi: vel nisi de eiusdem cardinalis mandato: aut auctoritate monasterio proprio rationabili causa relicto: totus conuentus ad monasterium aliud se transferret. b. fo. 284. in tractatu. 3. Et ff. 194. in 2. tractatu. rubrica. 2.

Aduertendum est circa predicta: quod propter nullam aliam causam potest egredi aliqua de predictis monialibus extra clausuram suorum monasteriorum:

8
Tempus celebrationis.

9
Modus celebrandi.

10
Locus celebrationis.

11
Tempus celebrationis.

Collector.

Ex secunda regula. s. clare.

Casus in quibus moniales possunt egredi clausuram.

Collector.

nisi prehabita licentia & dispensatione sedis apostolice: etiam ratione infirmitatis communis. Unde super hoc consulti multi doctores famosi vniuersitatis Salmantine: premissa diligenti & exactissima discussione ac deliberatione: ita debere obseruari concluderunt: prout patet in questione & decisione infra scripta.

Questio notabilis.

Queritur vtrum minister generalis aut provincialis seu visitator vel commissarius ordinis fratrum minorum: habens curam monialium sancte Clare: valeant quandam monialem vnius monasterij (secundam regulam sancte Clare professam) ad aliud eiusdem ordinis monasterium: causa alicuius grauis infirmitatis curande licentiare. Et licet dubia pro vtraque parte altercata lucefcunt clarius: redimendi tamen temporis gratia: non hinc inde altercabitur: sed negatiua tanquam vera a pertis fundabitur iuribus & rationibus: modo sequenti.

Prima probatio.

Et primo in rubrica secunda eiusdem regule cotinetur: prout supra positum est: quod moniales illam vitam pficientes: firmiter teneantur manere in clausura toto tempore vite sue: preterquam si euenerint certi casus fortuiti: ibi expressi: vt incendij: belli: & huiusmodi. Postea narratis fortuitis: excipit etiam alios non fortuitos tenoris sequentis. Nisi forte de mandato cardinalis Romane ecclesie: cui generaliter iste ordo a sede apostolica fuerit commissus: ad aliquem locum aliquando mitteretur causa plantandi vel edificandi eandem religionem: vel reformandi aliquod monasterium eiusdem ordinis: seu causa regiminis: aut correctionis: aut alicuius valde euidens & grauis dispendij cuiusdam. Quod ergo ad huiusmodi licentiam obtinendam requiratur mandatum cardinalis in presentia protectoris ordinis: & dictus Reuerendus pater Minister provincialis. N. nec alius frater officium visitatoris exercens: non habeat mandatum nisi solummodo de visitando: reformando: corrigendo: & castigando non autem de licentiando. Igitur eam licentiare non potest.

Secunda probatio.

Secundo: ad hoc quod dictus cardinalis protector possit predictam monialem licentiare: oportet vt sit adhuc in casibus superioribus sibi commissis: sed grauius infirmari: non est de casibus sibi commissis: ergo etc. Et quod non sit de eis: probatur: quia ibi sunt certi casus positi expressim & nominatim: & in fine dicitur: vel alicuius valde euidens & grauis dispendij cuiusdam. Et quod non sit de expressis nominatis: patet cum iste casus inter superiores non sit positus. Quod non veniat etiam appellatione valde euidens & grauis dispendij cuiusdam (licet quilibet sani intellectus possit comprehendere) tamen probatur sic. Si hec monialis esset peste vulnerata: ne corrumpetur tota domus: videretur licentiarum debere extra clausuram curandam: quod si non fieret videretur valde euidens & graue dispendium: quod vt euitaretur: deberet licentiarum. Idem de notabili lepra tali videlicet quod si esset persona secularis iure posset extrahi de populo: & mitti ad domos in capis separtas. Vel (quod absit) de lepra seu morbo mori: & sic de alijs infirmitatibus contagiosis: ex quibus toti communitati ex vniuersa infirmitate posset venire corruptio. Sed de alijs infirmitatibus non contagiosis: quod dicatur quod locus est illi infirmitati contrarius: vel quod aque sunt grosse vel similia: potest responderi quod si locus est humidus: habet infirma in alto. Si valde siccus: in inferioribus: & si aque sunt grosse: coquantur. Et si non est copia medicorum: sit contenta cum illis vel illo: qui communiter sufficit cui-

bus: & sic debet sufficere religiosis: & familia. Unde propter huiusmodi infirmitates sic vel sic curandas: non potest villo pacto dici quod admittitur vel euitatur valde euidens & graue dispendium. Ad quod poteranda sunt verba: scilicet valde euidens & graues: quia sunt duo termini & copulatiue positi: & ponuntur diuisim ratione illius coniunctionis: & iuxta ea que notantur in rubrica. ff. de iuris & facti ignorantia. Et sic requiritur quod istud dispendium non solum sit valde euidens: sed etiam quod sit graue. Sed cum reuera nec sit valde euidens nec graue: dico hoc non respectu persone: nam respectu persone bene potest esse valde euidens & graue: sed dico respectu communitatis: quod debet sic considerari ratione illius verbi (euitandi) quod de sui natura requirit duplices personas: scilicet personam que euitetur: & personam a qua euitetur: vt patet per textum & que ibi trabuntur: in. c. Illud: de clerici. excommunicati. mini. Et in cap. Nulli. de sententia excommunicationis: cum alijs multis iuribus que ad presatum propositum adduci possent nisi ob prolixitatem vitandam. Igitur R. P. minister provincialis seu visitator: predictam monialem licentiare non potest.

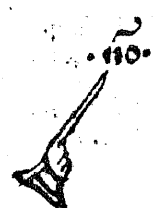
Nota.

Tertio considerandum est quod papa in omnibus locis regule: vbi aliquid contra clausuram exceptauit: siue in casibus fortuitis: siue non fortuitis: nunquam habuit considerationem ad aliquam personam particularem. Et est verissime: immo iuridicum: quod si voluisset expressisset. Unde cum in omnibus suis exceptionibus: papa semper consuluit & prouidit communitati: bene colligitur quod voluit commoditatem communitatis: aliquando preferri clausure. Sed cum nullus in tota regula reperitur (nec etiam in vno tantummodo casu) communitati persone particularis sicut commoditati communitatis consulere: vel prouidere: aperte patet quod commoditate seu consolationem persone particularis: nullo pacto voluit preferri clausure. Igitur reuerendus pater minister provincialis aut visitator seu commissarius. N. nullatenus absque speciali licentia sedis apostolice predictam monialem licentiare potest.

Tertia probatio.

Propterea & quarto in dicta secunda regula est quedam rubrica: scilicet duo decima tenoris sequentis. De infirmis vero cura & diligentia maxima habeatur: & semper quod possibile fuerit & decuerit: tam in cibarijs que earum requirit infirmitas: quam in alijs necessarijs: in seruoze charitatis benigne ac sollicite eis per omnia seruiatur. Que infirme proprium habeant lectum (si vniuersi fieri potest) vbi a sanis maneant separate: ne illarum ordinem valeant confundere vel turbare. Ex qua rubrica duo clarissime colliguntur. Primum in fauorem proximi precedentis fundamenti. scilicet quod adeo communitatem in sua spirituali sanitate papa conseruare vult: quod precepit vt moniales corporaliter infirme taliter curentur quod sanas in diuinis beneplacitis vacantes: nullo modo valeant commundere vel turbare. Et ita commoditatem communem semper considerauit: nunquam autem particularem. Secundum est quod in hac rubrica papa loquitur de grauius infirmitatibus curandis: quod patet quia dicit quod curentur maxima cura & maxima diligentia: cum sollicitudine: & per omnia: & familia verba. Unde sequitur euidenter quod summus pontifex intellexit de grauius infirmitatibus. Alter enim esset minus proportionatum referri ad infirmitates leues sed ad graues: cum semper iura & omnia veritate: maxima maxima referant. Et si prout dicitur ad infirmitates graues curandas (quod negari non potest) etc. re constar-

Quarta probatio.

¶ Ille casus: scilicet valde euidentis et grauis dispendij euitandi: non obtinet locum nisi in infirmitatibus contagiosis: vt ante dictum est. Et sic dicitur: R. 15. Ad predictam montalem licentiam non potest.

Quinta pro
batio.

Nota.

¶ Quinto et finaliter licet omnia supradicta non militarent: que iuridice militanti non curemus querere multas dispensationes cum excusari possunt: nam ubi est casus legis: non est questio iuris: vt in Lancilla. L. de furtis. Expt est expressus in proposito in c. vnico de statu regul. lib. vi. cuius verba talia sunt. Periculo et detestabili quarundem monialium etc. Inferius sequitur ubi facit. Sancimus vniuersas et singulas montales presentes atque futuras cuiuscumque religionis sint vel ordinis: in quibuslibet mundi partibus existentes: sub perpetua in suis inuoluntate debere de cetero permanere clausura. Ita quod nulli earum religionem tacite vel expresse pferre: sit vel esse valeat: quacumque ratione vel causa (nisi forte tanto et tali morbo euidenter eam aliquam laborare constaret: quod non posset cum alijs absque graui periculo seu scandalo commorari) monasteria ipsa deinceps egrediendi facultas. Et quibus verbis clare constat: licentiam huiusmodi auctoritate apostolica esse prohibitam. Nec obstat si aliquis dicat quod hec potest intelligi: de eueniendo ad domos secularium (ne secularibus montales illecebros inuoluantur) et non ad aliud monasterium causa curandi vel bmo. Illa gloria non curat de similibus interpretationibus: sed intelligit textum istum de euius simpliciter absolute: dicens quod nec ad aliud monasterium causa curandi vel huiusmodi: sed quod sit in perpetua clausura: preterquam in duobus casibus quos exprimit: quorum noster nullus est. Scilicet. R. 15. Ad. predictam. montalem licentiam non potest: vt multipliciter et euidenter probatur per predicta. Et predictis inferitur euidenter: quod nullatenus potest aliquis predictorum prelatorum: absque licentia sedis apostolice: mutare aliquam monialium sue cure subiectam: de monasterio in quo professi est: vel de alio ad quod legitime translata est: ad aliud monasterium vt ibi habeat curam infirmorum: vel vt pulset organa: vel propter alias consimiles causas: nisi solus pro causa expressis per Urbanum vt supra positum est.

Collector.

Commissarij.

I
De commissario generali.

¶ Comissarius: instituitur in partibus vltimontanis vni generalem comissarium ab eisdem vltimontanis fratribus eligendum: cui minister generalis sup pstatos fratres vltimontanos vices suas committat: put capto generali expeditur videbitur. Ita tamen quod comissarius prefato ministro generali omnimode subijciatur: vt ceteri dicti ordinis prelati subijciuntur: ac illi pro oia secundum regulam obedire tenentur. Vni vero minister generalis fuerit ex vltimontanis fratribus electus: tunc pariformiter comissarium generale cismontanum instituere debet parimodo quo de vltimontano comissario superius dictum et statutum est. Qui quidem comissarius generalis per triennium solum: generalis comissionis fungatur officio. Quo triennio elapso: nouus comissarius per ministrum generale in capitulo generali vt supra eligendus (secundum quod vltimontanis vel cismontanis de comissario fuerit prouidendum) institui debeat. B. ff. 29. conce. 95.
¶ B. ff. Leo fecit quoddam decretum aduersus comissarios cruciatus: prout habetur in dictione Cruciatu. s. 4. vide ibi.

Collector.

Distinctio materie cōicationis priuilegiorū fratrum mendicantiū.
¶ Aduertendum quod respectu cōmunicacionis priuilegiorum facte sunt multe ac varie concessiones omnibus ordinibus fratrum mendicantiū: que inferi an notatur. Sed attendere oportet quod ille que specialiter cōcernunt fratres minores et montales ac terciarios eorum cure subiectos: ponuntur primo. Ille autem concessiones que tagnunt fratres ordinis predicatorum: ponuntur secundo loco. Ille vero concessiones que spectant ad fratres Augustinenses: necnon ad suos terciarios: ponuntur cōsequēter in tertio loco. Quaedam autem concessio que pertinet ad fratres Carmelitānos: ponuntur quarto loco. Alia etiā in super concessio attinēs ad fratres ordinis minorum: ponuntur quinto loco. Sed pro omnibus mendicantibus insimul: habetur quedam alia concessio: que ponitur in fine omnium.

¶ Pro fratribus minoribus ac etiam predicatoribus.
¶ Sirtus. 4. concessit pessoribus ordinis mi. vt pcessis fratribus: vt concessis predictis fratribus minoribus puilegijs: indulgentijs: gratijs: fauoribus et indultis: tam spiritualibus quam temporalibus: a romanis pontificibus pdecessoribus suis et alijs auctoritate habentibus (que oia ac si nominatim exprimerentur haberi voluit pro expressis) potiri et gaudere possint et debeant perpetuis futuris temporibus: in omnibus et per omnia: prorsus et sine vlla differentia: perinde ac si que vni ex ordinibus predictis sunt concessa: vtriusque simul nominatim concessa fuissent aut concederentur imposterum. Et voluit quod ea que de magistro generali et prouincialibus prioribus dicti ordinis predicatorum: ac monasterijs montalium sub eorundem fratrum predicatorum cura: et secundum ipsius ordinis instituta videntur: sunt statuta: in generali et prouincialibus ministris et vicarijs dicti ordinis minorum et monasterijs monialium sancte Clare: et contra: ceu seantur esse statuta. B. fo. 61. Et ff. 144. conce. 354.
¶ B. ff. Sirtus in bulla Aurea: oēs et singulas gratias: concessiones et peccatorum remissiones: immunitate: exemptiones: facultates: priuilegia et indulta spiritualia et temporalia qualiacumque sint: heremitarum sancti Augustini et Carmelitarum et Seruorum sancte marie fratrum ordinibus: et eorum ecclesijs et oratorijs: ac domibus: prioribus: fratribus et sororibus: conuersis et oblatijs et vtriusque sexus personis de penitentia nūcupatis: a pdecessoribus suis romanis pontificibus et ab eodē Sirtu aut alijs auctoritate habentibus (que omnia ac si nominatim exprimerentur haberi voluit pro sufficienter expressis) conuincium vel diuisim: in genere vel in communi concessa: eisdem vel eorum cuiuslibet predicatorum et minorum fratrum ordinibus: domibus: ecclesijs: oratorijs: generali magistro: ministro: prioribus: et ministris prouincialibus: prouincialibus prioribus et guardianis: sororibus: oblatijs: conuersis: et vtriusque sexus tertij ordinis seu de penitentia nūcupatis: et alijs eorundem ordinum personis: de nouo concessit: et in eis locum habere voluit: ac si eisdem nominatim: directer expresse concessa fuissent. B. fo. 66. Et ff. 149. conce. 367.
¶ B. ff. Sirtus concessit seu communicauit fratribus et sororibus trium

2
Pro fratribus minoribus et pdicatoribus et eorum subiectis.

3

Pro tribus ordinibus .s. Francisci. ordinum beati Francisci: omnia privilegia tam spiritualia quam temporalia: omnibusque indulgentias ceteris mendicantium ordinibus concessas: tam in comuni quam in particulari: eorumque ecclesiis et locis quibuscumque. b. ff. 109. conce. 464.

4. Obsequium Sixtus concessit quod sorores sancte Clare sub obedientia fratrum minorum obsequerentur: gaudeant omnibus privilegiis et gratiis concessis in genere sororibus reformatis sororis colete. o. ff. 96. conce. 338.

5. Innocentius. concessit quod omnia indulta: gratie ac privilegia concessa et concedenda fratribus familie cismontane fecerantur etiam concessa ultramontanis: et converso. o. fo. 64. Et ff. 68. conce. 135. Et ff. 69. conce. 145.

6. Prototertiarij in particulari viventes. Innocentius tertius extendit seu communicavit gratias et indulta concessa fratribus et sororibus tertij ordinis in comuni viventibus: etiam illis qui vivunt in particulari. o. fo. 64. Et ff. 69. conce. 146. Et ff. 100. conce. 375.

Qualiter prefata concessio sit intelligenda: ponitur in dictione tertiarj post omnes concessionem. vide ibi.

7. Alexander. concessit fratribus minorum regularis observantie: ut omnibus et singulis gratiis et privilegiis: libertatibus: immunitatibus et indultis spiritualibus et temporalibus: tam fratrum predicatorum quam heremitarum sancti Augustini et beate Marie de monte carmeli: omnibusque alijs mendicantibus per sedem apostolicam vel legatos eiusdem: etiam per literas apostolicas in mare magnum nuncupatas: hactenus concessis (quorum tenores ac si de verbo ad verbum inferrentur haberi voluit pro sufficienter expressis) uti possint et gaudere libere et licite possint et debeant in omnibus et per omnia: perinde ac si predictis fratribus minorum specificis concessa fuisset. B. fo. 76. r. ff. 159. pce. 378.

8. Julius. concessit fratribus minorum communitatem communicationem privilegiorum aliorum ordinum mendicantium: ad litteram ponendo verba que Alexander. 6. posuerat in concessione communicationis in. 5. 7. immediate precedenti annotata. B. ff. 12. conce. 49.

9. Pro fratribus circa et ultramontanis. Julius concessit fratribus minorum observantie ultramontanis: hoc est Hispanis: Gallis et Alemannis: quod omnibus indultis et privilegiis: exceptionibus: immunitatibus: gratiis: indulgentiis et libertatibus familie cismontane concessis et imposterum concedendis: uti possint et gaudere libere et licite: proorsus et absque ulla differentia in omnibus et per omnia valeant: perinde ac si illa omnia eidem familie ultramontane nominatim hac specialiter et expresse concessa fuissent. B. ff. 57. conce. 69. r. ff. 3. conce. 5.

10. Particularis pro fratribus minorum regni castelle. Julius concessit fratribus minoribus eorumque domibus: omnia et singula privilegia: immunitates: exceptiones: concessiones: indulgentias et indulta: tam vive vocis oraculo quam alias sub quibuscumque tenoribus et formis fratrum ordinis predicatorum regularis observantie regni castelle et legionis ac illorum domibus per ipsum Julium et predecessores suos romanos pontifices aut sedem apostolicam concessa: ac si predictis fratribus ordinis minorum eorumque domibus concessa forent. B. fo. 60. Et ff. 117. conce. 284.

11. Declaratio nova concessio. Julius postea declaravit et concessit: quod in predicta privilegiorum gratiarum et indultorum prefatorum communicatione (.s. ordinis predicatorum) tam universaler per predecessores suos totum ordini minorum quam etiam per ipsum particulariter predictorum regni prius facta: ut ea quoad absolutionem et

dispensationem vel alias: ad priorem generalem seu magistrum ordinis prefatorum fratrum predicatorum spectant: ad ministrum vel vicarium generalem fratrum minorum pertinent. Et ea que ad priores conventuales. i. prelatos singularium domorum ordinis predicatorum et eorum vicarios similiter spectant: ad guardianos et eorum vicarios ordinis minorum etiam pertinent. Et ea que ad priores seu vicarios vel superiores provinciales. i. prelatos qui medij sunt (quorumque nomine esse seantur et vocentur) inter predictum generalem vel magistrum ordinis et priores conventuales eorumque vicarios: simili modo spectant: ad ministros et vicarios provinciales ac custodes: qui etiam medij sunt inter ministrum et vicarium generalem et guardianos eorumque vicarios: similiter pertineant. Et quod sicut de potestate prelatorum. .s. de prelati ad prelatos dictum est: ita de congregationibus unius us ad congregationem alterius ordinis: et de fratribus privatis. i. sine prelatura ad fratres privatos: et de festiuitatibus ad festiuitates: in hijs casibus in quibus congregationibus: vel fratribus privatis: ac festiuitatibus alterius ordinis: aliquod concessum est: nunc et pro tempore respectiue concessa intelligantur. Ita quod ea que in honorem sanctorum Petri martyris: Thome de aquino: Catharine de senis: fratrum vel locis predicatorum sunt concessa: omnia illa fratribus minorum prefatis: eorumque locis ac festiuitatibus sanctorum Francisci: Antonij: Lodouici: Bernardini: Bonaventuræ: Quinque martirum dicti ordinis qui apud Adrochiz martirij coronam adepti sunt: et sancte Clare: ac in alijs festiuitatibus dicti ordinis minorum: licet sint in maiori numero quam festa ipsorum fratrum predicatorum: sint et intelligantur concessa. B. ff. 74. conce. 222.

12. Leo. concessit: quod sicut moniales. .s. Clare gaudent privilegijs fratrum minorum: ita ipsi fratres gaudeant et uti possint privilegijs ipsorum monialium que sub cura ipsorum sunt dumtaxat: et in spiritualibus tantum. o. ff. 62. conce. 196. De privilegio monialium sancte Clare. Leo concessit: ut omnia et singula privilegia et indulta ordini fratrum minorum: tam per ipsum Leonem quam per alios quoscumque romanos pontifices concessa fratribus regularis observantie ac conventualibus predicti ordinis: inuicem perpetuo sint communicata: eisque suffragentur: in quantum concordie per eundem Leonem facte sunt contraria. B. ff. 32. conce. 114.

13. Leo declaravit et concessit: quod illud quod conceditur omnibus sanctis ordinis predicatorum iunctim et cuiuslibet seu aliquibus eorum: intelligatur concessum omnibus sanctis ordinis minorum: etiam iunctim et cuiuslibet eorum: etiam si sint in maiori numero. o. ff. 58. conce. 164.

14. Pro fratribus predicatoribus sigillatim. Leo. 10. motu proprio coicavit de nouo concessit ordini predicatorum omnes et singulas gratias: concessiones: indulgentias: peccatorum remissiones: prerogativas: fauores: immunitates: exceptiones: facultates: privilegia et indulta: tam spiritualia quam temporalia qualescumque illa sunt: que minorum: heremitarum sancti Augustini: Carmelitaz: Seruorum beate Marie: ac minorum fratrum ordinibus: et eorum ecclesijs et oratorijs: ac ecclesijs ipsas et oratoria visitantibus: cultusque status aut sexus existant: seu pro eorum manutentione et ornatu contribuentibus: necnon domibus et presidentibus: non solum generalibus sed etiam provincialibus et conventualibus: fratribusque et sororibus: necnon monialibus et conuersis et oblati: ac vtriusque sexus personis de penitentia seu tertij habitus nuncupatis: a predecessoribus ipsius Leonis: aut ab ipso eiusque successoribus

Pro sanctis ordinis.

De privilegio monialium sancte Clare.

Pro observantijs et quibusque tualibus.

Pro sanctis ordinis.

Pro fratribus predicatorum.

Communicatio priuilegiorum.

aut alijs auctoritate habentibus: cōiunctim vel diuisim: in genere vel in specie concessa sunt aut imposterū cōcedentur: ac si omnia et singula nominatim exprimerentur: dicto ordini predicatorū et illius ecclesijs: oratorijs: et ecclesijs ipsas et oratoria visitantibus: seu pro earū manuentione et ornatu cōtribuentibus: necnō domibus: magistroq; generali: prouincialibus et conuentualibus fratribus etia et fororibus siue monialibus: cōuersis quoq; et oblatis: ac vtriusq; sexus personis de penitentia nominatis: et alijs eiusdem ordinis personis. Et in fine ponit latissimas et fortissimas nō oblatas: ita q; in omnibus cōmunicacionibus priuilegiorū nō reperitur alia melior cōcessio nec adhuc equalis vtpatebit bene intuenti. B. ffo. 69. conce. 216.

Collector. Aduertendū est: q; virtute cōmunicacionis priuilegiorū inter fratres minores et predicatores per Sixtum. 4. in mari magno: etia de cōcedēdis imposterum facte: vt patet supra. §. 2. possumus nos fratres minores vti et gaudere su pradicta cōmunicacione copiosissima priuilegiorū aliorum ordinum mendicantium. Et deseruit nobis p̄sertim pro priuilegijs fratrum minimorum de quibus directe nuncq; habuimus cōmunicacionē: saltē que ad manus nostras peruenerit. Ac similiter deseruit nobis ad gaudendum priuilegijs p̄dictis ordinibus imposterum concedendis: quia pro talibus non habemus directam cōcessionem: sed solum de iam concessis.

Pro fratribus augustinensibus specialiter.

16 Alexander. 4. cōcessit fratribus Augustinensibus: vt quādo ad vnū corpus essent omnes redacti: omnibus priuilegijs domibus singularibus cōcessis: possent omnes sic reducti et adunati gaudere. B. ffo. 245. conce. 595.

17 Alexander. 6. motu proprio cōcessit fratribus Augustinensibus: vt omnium singularū religiosorū cuiuscūq; obseruatiōe fuerint: et domorū: locorū: personarūq; in illis degentium: quibus vt priuilegijs dicti ordinis Augustinensium vti possint: per eandē sedem cōcessum est: possint et valeant huiusmodi Augustinenses: ipsoꝝ locorū: domorū et personarū in illis habitantium: priuilegijs: indulgijs: immunitatibus: cōcessionibus: exēptionibus: indulgijs et libertatibus eis in genere quacūq; apostolica auctoritate concessis (quorum tenores haberi voluit pro expressis et specificatis) vti: potiri et gaudere perpetuis futuris temporibus libere et licite. B. ffo. 78. conce. 235.

Collector. Aduerte q; hec est magna cōcessio et cui nullibi aliam similem reperi. Virtute autem huius videtur q; etia fratres minores: ratione cōmunicacionis priuilegiorū: possint vti priuilegijs illorū quibus sua priuilegia sunt cōmunicata: vsq; ad datam p̄dictę cōcessionis Augustinensium: sed non de imposterū cōcessis aut concedendis: quia de illis non est facta mentio.

18 Julius. 2. omnia et singula priuilegia: immunitates: exēptiones: concessiones: indulgijs ac peccatorū remissiones et indulta que cunq; quibusuis cōgregationibus seu societatibus aut alijs locis et illorū personis: ordinis fratrum heremitarū regularis obseruatiōe nuncupatis generaliter cōcessa: ad ipsum ordinē fratrum heremitarū et illius personas: ac si illis specialiter cōcessa fuissent auctoritate apostolica extendit et illis cōmunicauit. b. ffo. 265. conce. 684. Aduertendum est q; virtute huius cōcessionis: credebant aliqui fratres p̄dicti ordinis: posse gaudere priuilegijs et indulgijs particu-

Communicatio priuilegiorum.

XXV

laribus: domibus sui ordinis cōcessis: vt sancte Marie de populo vrbis Rome: et similibus. Et alij fratres aliorū ordinū medicantiū credebant q; virtute cōmunicacionis priuilegiorū: similiter esset eis cōcessum. Sed Leo. 10. declarauit: debere intelligi: q; gaudeat p̄dicti fratres priuilegijs ḡnaler cōcessis cōgregacionibus et personis et locis cōgregationū: et nō domibus vel personis particularibus cōgregationū vel ordinis: cōcessis: vt habetur. B. ffo. 56. conce. 157.

19 D. H. Iulius statuit vt quicquid indulgentiarum et gratie fratribus et monialibus: mantellatis et corrigiatis ordinis heremitarum sancti Augustini cōcessum est: id omne vtriusq; sexus cōcessum intelligatur: vris. Satq; multitudine: dūmodo a generali vel priore aut rectore alicui loci dicti ordinis (auctoritate gratie assequēde facultate obtinuerint. B. ffo. 76. conce. 227.

20 D. H. Iulius decreuit cōmunicacionem priuilegiorum aliorum ordinum mendicantiū factam fratribus Augustinensibus: ad ea etiam extendi que vique vocis oraculo ab eis impetrata: aut eis in genere donata sunt. Et voluit vt quicquid alicui cōcessum: hoc modo: aut quous alio cōcessum est: hactenus aut imposterum cōcedatur: siue conuentualibus: siue obseruantibus nūcupatis: id omne motu proprio et ex certa scientia: eidem Augustinensibus sit cōcessum. b. ffo. 95. conce. 309.

21 D. H. Iulius in alio breui p̄dictis Augustinensibus directo: posuit sequentem clausulam. Cōmunicacionem quoq; priuilegiorū cū alijs ordinibus omnibus: firmamus roboramus: volētes priuilegia nostra omnia integre et ad verbum vti sonant plenissime atq; inuolabiliter vbiq; gentium obseruari. b. ffo. 95. conce. 311.

22 D. H. Iulius confirmauit cōmunicacionem priuilegiorū quam Sixtus 4. fecerat inter fratres Augustinenses et alios medicantes. Et in super: decreuit ac voluit: vt quicquid vsq; tunc ordini minorū: aut predicatorum: aut Carmelitarum: aut Seruitorū beate Marie: concessum ab apostolica sede est: et quicquid in futurum concederetur: eidem fratribus Augustinensibus cōcessum sit. Ita q; fratres huiusmodi eidem cōcessionibus perpetuo vti possint: perinde ac si eis nominatim concessa essent. B. ffo. 67. conce. 217.

23 Leo. 10. declarauit et cōcessit: q; personarum ordinum sancti Augustini: videlicet fratres moniales et mantellati omnibus et singulis priuilegijs: gratijs et indulgijs que in mari magno seu in alijs cōcessionibus: tam per ipsum q; per alios Romanos pontifices p̄decessores suos: ordini ante dicto concessis continentur: plene et largiter perfrui possint et debeant. Sed voluit q; quarti gradus vtriusq; sexus persone: indulgentijs tantummodo gaudeant. b. ffo. 12. conce. 556.

24 Aduerte q; iste persone quarti gradus videtur q; sunt q; in aliquibus literis apostolicis vocantur corrigiate. i. que solum deserunt corrigiam sancti Augustini: de quibus supra in §. 19. Attamen vtrum huiusmodi corrigiati possint gaudere omnibus gratijs et concessionibus spiritualibus (virtute illius dictionis indulgentijs) quibus alij p̄dicti tres gradus seu persone trium ordinum p̄dictorum gaudent: non audeo ego asserere.

D. H. Leo concessit generali priori Augustinensium. vt quicquid indulgentiarum et gratie fratribus: monialibus et mantellatis ac corrigiatis cōcessum est: id omne vtriusq; sexus cōcessum intelligi: sicut supra §. 19. concesserat Six-

19

20 Oracula.

21

22

23 Pro tribus ordinibus Augustinensium.

Nota.

Collector.

24

lius. b. ffo. 112. conce. 57.

25 Pro fratribus carmelitae signat.

Sirtus. 4. concessit fratribus ordinis Carmelitarum: ut gaudere et potius: ac indultis: tam spiritualibus quam temporalibus: concessit fratribus predicatoribus: et minoribus: ac heremitanis sancti Augustini: velut si dicto ordini Carmelitarum nominati concessa fuissent: aut concederentur in futurum. Et circa huiusmodi communicationem facit copiosam et specificationem de concessis respectu platorum predictorum ordinum. B. fo. 105. Et ffo. 188. conce. 485.

26 Pro fratribus minoribus

Julius. 2. concessit ac indultis: cultricibus: ac fundatricibus ordinis minorum: et eorum virtuosorumque sexus liberis procreatis et procreandis: ut oibus et singulis eiusdem ordinis minorum privilegium gratiarum: immunitatis: libertatibus: exemptionibus: indultis: concessionibus: et indulgentiis: vti potius et gaudere: libere ac licite valeant. B. ffo. 9. conce. 31.

27 Pro oibus medicantibus

Leo. 10. motu proprio et ex certa scientia approbavit et innovavit: et confirmavit: ac plenam firmitatis robur obtinere: et firmiter observari voluit: ac de novo concessit: coactionem privilegiorum omnium ordinum medicantium: quam fecerat Julius. 2. fratribus minoribus. obsequio. d. d. d. supra hoc iudices. B. ffo. 17. conce. 57.

Communicare.

Distinctio materie communicationis corporis Christi.

Collector.

Sciendum quod circa communionem eucharistie seu corporis Christi: inveniuntur copiosa in privilegio fratrum. Et istorum quedam tangunt precise personas fratrum et monialium eorum cure subiectarum. Nec autem habetur infra in §. 7. et in remissionibus ibi additis: ac etiam infra in §. 11. Alia vero concernunt personas secularium. Et ista continentur infra in omnibus §. exceptis supra nominatis. Et quo ad hoc vide etiam supra in dictione Absolutio quo ad seculares primo. §. 14.

1 Pro oibus xpianis.

Eugenius. 4. declaravit: optime iuri satisfactum esse et canonice seu decretali. Omnis virtuosorumque sexus in hebdomada sancta: vel infra octavas pasche resurrectionis dominice (secundum meliorem dispositionem conscientie: et aptationem mentis devotionem) fideles sacrosanctum sacramentum eucharistie accipiant. B. ffo. 114. conce. 148. Et idem concessit oraculo vine vocis. o. fo. 61. Et ffo. 64. conce. 31. Et ffo. 95. conce. 316.

2 Pro fornicibus.

Idem. Eugenius concessit quod qui quod tempore paschali se reperit in aliena diocesi: semper ibi intelligatur adeptus iocundus: ut ibi coherere et coicare valeat: quantumcumque ibi parvo ipse steterit. o. fo. 61. Et ffo. 64. conce. 30. Et ffo. 95. conce. 315.

3 Pro oibus xpianis.

Idem. Eugenius declaravit: quod quando sacerdos parochialis dat licentiam suo subdito ut a quocumque possit recipere eucharistiam: deo casu possit recipere eam a religioso. o. ffo. 101. conce. 401.

Collector.

Adverte quod dubitatum fuit hoc: quod ultra prohibitionem communem: est particulariter prohibitum religiosis per Clementinam. Religiosi de privilegiis.

4 Pro oibus et fornicibus.

Nicolaus. 5. concessit generalibus et provincialibus ministris et omnibus confessoribus ordinis minorum: deputatis ad audientiam confessiones secularium: ut possint oibus quarcumque diocesium quorum confessiones audierint: sacrosanctum corpus dominice communionem dare omni tempore: propter illud.

Verumtamen per confessionem minorum potest recipi etiam ad fratres: prout habetur infra. §. 13.

die resurrectionis dominice. B. fo. 30. Et ffo. 114. conce. 149. Et ffo. 58. conce. 159.

Adverte ad ampliationem et declarationem huius concessiois infra posita. §. 9.

Sirtus. 4. fecit conformem concessionem ad litteram: sicut Nicolaus. §. 5. immediate supra posita. B. fo. 30. Et ffo. 114. conce. 150. Et ffo. 58. conce. 159.

Collector.

5

Idem. Sirtus concessit fratribus minoribus: ut possint administrare sacramenta eucharistie: extreme unctionis illis quorum confessiones audierint: quando retores seu curati eorum maliciose aut sine rationabili causa denegaverint seu distulerint illa administrare. Et voluit quod super hoc stetur assertioni eorundem confessorum vel penitentium. B. fo. 60. Et ffo. 144. conce. 348.

6

Sacramenta

Sed advertendum est quod huiusmodi concessio fuit modificata per Leonem 10. prout habetur infra. §. 10. Vide ibi cum sua declaratione.

Collector.

7

Innocentius. 8. ac etiam Leo. 10. concessit: ut fratribus minoribus ac monialibus eorum cure subiectis: communicantibus in multis festiuitatibus et diebus: dominicis indulgentia plenaria: prout habetur infra in dictione Indulgentie plenarie quo ad fratres. §. 6. et 7. et 11. et 18. ac 19.

8

Indulgentia plenaria.

Julius. 2. concessit quod absque aliquo conscientie scrupulo: possint fratres minoribus obsequio. puinciarum regnorum Castellae et legionis: sacramentum eucharistie tempore interdicti: coram quibusvis personis secularibus vel regularibus (facultatem audiendi divina officia habentibus) recipere. Quodque persone predictae facultatem audiendi divina officia habentes: dicto tempore interdicti: sacramentum habendi recipere possunt et valeant: licentiam concessit. Itaque quod haec communicatio secularium: intelligatur iuxta facultates concessas illis secularibus de interessendo divinis. o. ffo. 71. conce. 179. Et ffo. 101. conce. 391.

8

Interdicti.

Particularis pro regnis Castellae.

Leo. 10. concessit de novo idem quod Nicolaus. §. 7. Sirtus. 4. concessit: prout patet supra. §. 4. et 5. Et declaravit quod licet audire confessiones secularium non possint nisi in supradictis locis nominatis: ministrare tamen sacramentum eucharistie tempore concessio: possint quilibet sacerdos religionis. Et in eo quod dicitur vbi supra de die resurrectionis: declaravit quod non possint ministrare sacramentum eucharistie in die quo celebratur festus resurrectionis domini nostri Jesu Christi dumtaxat: sine rectoris parochialis: aut diocessani licentia. o. ffo. 58. conce. 160.

9

Pro oibus fratribus sacerdotibus.

Idem. Leo postea in concilio Lateranensi statuit: quod eucharistie: extreme unctionis: aliaque ecclesiastica sacramenta: nequeant dare fratres illis quorum (etiam infirmorum) confessiones audierint: dicentibus proprium sacerdotem illa sibi dare denegasse: nisi denegatio sine legitima causa facta: vicinorum testimonio probata: aut requisitio coram notario publico facta doceretur. B. ffo. 25. conce. 75.

10

Concilium.

Sacramenta.

Attamen est advertendum quod non obstante hoc statuto immediate anteposito: possunt fratres vti in foro conscientie: oibus confessionibus superius positis: quod idem Leo vine vocis oraculo revalidavit et de novo concessit: oia quae huiusmodi concilio fuerant de nostris privilegiis reuocata seu restricta: ut ponitur infra in dictione Concilium. §. 7.

Collector.

Idem. Leo dispensavit cum monialibus sancte Clare et conceptionis beate Marie atque tertij ordinis: ut precepto regule de percipiendis sanctissimum sacramentum: satisfaciant: per aliquos dies anteposendo vel postponendo: dum tamen illud in fraudem non faciant. o. ffo. 61. conce. 191.

11

Pro monialibus.

Dispensatio.

Et privilegij fratrum minorum.

Comutare.

Conceptio virginis.

Julius. concessit fratribus ordinis minorum: vt in ecclesijs suis quocumque opus fuerit: possint ministrare & ministrari facere sacramentum eucharistie: scurialibus: mercatoribus: peregrinis & transseuntibus: ac alijs quibuscuq; personis. B. ffo. 11. conce. 43.
Aduerte circa huiusmodi concessione[m] pro foro exteriori qualiter modificata est per Leonem decimum. in concilio Lateranensi. prout habetur supra. §. 10.

Comutare.

Leo. concessit: q[uod] plati ordinis minorum possint comutare legata facta locis nostris ad vnum vsu[m]: in alium: sine scandalo: tamen illorum ad quos solatio talium legatorum pertinet. o. fo. 62. Et ffo. 66. conce. 95. Et ffo. 95. conce. 37.

Leo. ampliato dicta gratia Sixti concessit q[uod] summi monasterii possint dicti plati facere in rebus donatis per viuites: si tamen vt dictum est non sequatur scandalum. o. ffo. 95. conce. 293.

Leo. concessit q[uod] fratres mi. possint recipere triticum ac alias res superabundantes (scilicet quibus in propria specie fratres non habet necesse vt: aut non in tanta quantitate) vt pro vino: carnibus ac alijs rebus victui necessarijs: per summi Romane ecclesie eiusdem fratribus datum: comutentur: & permittentur: seu vt triticum & alia huiusmodi vendantur: & ex pecunia inde proueniente: vinum & carnes ac alie res necessarie emanent. B. ff. 23. conce. 66.

Leo. Eandem est omnino ab ista concessione: q[uod] est relaxatiua & destructiua nostre stricte paupertatis quae in regula promissimus: cum talia sic recepta sint manifeste pecunia: cuius receptio q[uod] prohibita sit in regula nostra: notorium est. Nec sufficit dicere q[uod] papa dispensat in hoc: nam per similes dispensationes vel potius dissipationes: dissiparetur religio nostra in altissima paupertate fundata: vt patet euidenter in nostris conuentualibus.

Conceptio virginis.

Acrosancta. generalis Basiliensis synodus in spiritu sancto legitime congregata: vniuersale ecclesiam representans: diligenter inspectis auctoritatibus & rationibus quae a diuersis partibus coram eadem sancta synodo fuerunt allegatae: alijsq; etiam plurimis super eadem materia visis & matura consideratione deliberatis: determinauit: doctrinam illam discretem: gloriosam dei genitricem mariam (pugnante & cooperante diuini muneris gratia singulari) nunquam actualiter subiacuisse peccato originali: sed immunem semper fuisse ab omni originali & actuali culpa: sanctamq; & immaculatam: tanquam piam & consonam cultui ecclesiastico: fidei catholice: recte rationi: & sacre scripture: ab omnibus catholicis approbandam: fore tenendam & amplectendam: diffiniuit & declarauit. Ac decreuit nulli de cetero licitum esse in contrarium predicare seu docere. b. fo. 42. Et ffo. 40. conce. 45.

Acrosancta. Eadem sacrosancta synodus statuit quod qualiter sit huiusmodi festiuitas celebranda: prout habetur infra in dictione festiuitas. §. 6.

Acrosancta. Eadem sancta synodus concessit nonnullas indulgentias: interessentibus diuinis in prefata festiuitate conceptionis: sicut ponitur infra in dictione Indulgentie quo ad seculares. 7. in. §. 1.

Conceptio virginis.

Nicolaus. fecit copiosissimam confirmationem ordinatorum in predicto concilio Basiliensi: ac per consequens confirmauit de terminationem ibidem factam in fauorem immaculate conceptionis virginis deipare. b. ffo. 44. conce. 49.

Sixtus. statuit q[uod] fiat octaua solennis de festo conceptionis virginis ad hanc: & q[uod] de festiuitatibus que venerint infra octauam: nihil tunc agatur: sed post octauam celebrentur. Quod si festum conceptionis in dominica venerit: fiat de festo: quia specialis effectus dei fuit in illa die: & ideo dominica transferatur in sequentem diem. Et voluit q[uod] tunc in secunda feria dicantur ps. nocturnorum de officia cum nouem lectionibus & responsorijs: sine precibus: & missa sine gloria in excelsis deo: quia Te deum laudamus non dicitur. Sed in predicto casu in octaua fiet de dominica: & festum octauae transferetur ad diem sequentem. Si vero venerit infra octauam: fiet de officia eius commemoratione festi. o. fo. 64. Et ffo. 68. conce. 135.

Sixtus. Sixtus motu proprio: auctoritate apostolica reprobauit & damnauit assertiones predicatorum & aliorum quouilibet qui affirmare presumerent: sanctam Romanam ecclesiam de spirituali dumtaxat conceptione & sanctificatione virginis gloriose festum celebrare: ac illorum qui crederent & tenerent q[uod] asserentes eandem genitricem dei ab originali peccati macula in sua conceptione preseruata[m] fuisse: propterea alicuius heresis labe pollutos fore. Istas namq; assertiones vtrote falsas & erroneas: ac a veritate alienas: edito libris id continentes: similiter reprobaui & damnauit. Ac motu & auctoritate predictis statuit & ordinauit: q[uod] predicatorum verbi dei: & quicumq; alij: cuiuscumq; gradus: ordinis & conditionis fuerint: qui de cetero ausu temerario presumpserint in eorum predicationibus ad populum: seu alia quomodolibet affirmare huiusmodi sic reprobatas & damnatas assertiones: & opiniones veras esse: aut dictos libros pro veris legere: tenere vel habere: postq[uam] de presentibus literis scientiam habuerint: excommunicationis sententiam: & eterne maledictionis: enam corpore incurrant: a qua: ab alio quam a Romano pontifice & illius proprio ore expressa causa huiusmodi propter quam censuras predictas incurrerint (nisi in articulo mortis constituti) nequeant absolutionis beneficium obtinere: non obstantibus quibuscuq; in contrarium faciendis. Item pari damnationi & censure subiecit illos qui predicare: docere: aut alias verbo vel scriptura affirmare presumerent: hereticum fore credere eandem virginem gloriosam a peccato originali macula preseruata[m] non fuisse. B. fo. 34. Et ffo. 117. conce. 257.

Sixtus. Sixtus concessit: vt omnes qui officium conceptionis beate marie virginis copiatum & ordinatum per fratrem Bernardinum de Busto: pro sua deuotione dicere & recitare voluerint: libere & licite hoc possint & valeant. B. fo. 40. Et ffo. 124. conce. 272.

Alexander. confirmauit bullam supradictam Sixti: in. §. 6. in sermo illam de verbo ad verbum: ac dabo desuper iudices: cum magnis clausulis & non obstantijs. B. fo. 74. Et ffo. 158. conce. 376.

Julius. concessit plures indulgentias in fauorem conceptionis beate virginis: prout habentur in dictione Indulgentie quo ad seculares. 7. in. §. 3.

no. 12
Dno foransi
b. z et alijs
Collectoz.

I
Prelati.
Legata.
3
Prelati.
Elemosine.
3

Uendere.
Collectoz.

I
Determina-
tio veritatis
conceptionis
vginis ma.
2
Predicare.
2
3
Indulgentie.

4.
Confirmatio-
nes concilij.

5
Officium di-
uinum.

6
Reprobatio
errorum.

Prohibitio

Excoicatio.

7
Officium di-
uinum.

8

9
Indulgentie.

Conceptio virginis. Concilium.

Leo 10. concessit: qd tēpore interdicti quavis auctoritate: rēz quibusvis causis pro tēpore appositū: in quibusvis hispanie ecclesijs ac locis: a primis vespertis dicti facti conceptionis vsqz ad illius totalem octauam inclusiue: missas z alia diuina officia: apertis ianuis z pulsatis cāpanis atqz alta voce (excomunicatis dūtaxat z nominatim interdictis expulsis) celebrare possint. Et qd singuli Christi fideles non excomunicati: nec nominatim interdicti: ad missas z alia diuina officia audienda prefato tēpore admitti libere z licite possint. B. ffo. 24. conce. 67.

Indulgentia II. **Leo** concessit multas z magnas indulgentias intuitu immaculate conceptionis beate virginis Marie: tam fratribus qz secularibus: quas repeties vna cum multis alijs indulgentijs infra in dictione Indulgentie plenarie quo ad fratres primo. in. §. 18. z. 19. Et in dictione Indulgentie quo ad seculares. 7. in. §. 4. z. 5.

Concilium.

Observantia I. **Concilij** constantiensis decretū circa obseruantiam fratrum minorum. quo tēpore z quomodo emanauit: cōsultate salubriter qz separāis fratres obseruantes a pūctualibus: habetur sub autentico. B. fo. 25. Et ffo. 109. conce. 236.

Martinus 5. approbavit decretū pdicti concilij constantiensis: quo ad separationē fratrum minorum obseruantie. B. fo. 36. Et ffo. 120. conce. 260.

Sacrosancta generalis synodus Basiliensis confirmavit decretum concilij Constantiensis super obseruantia fratrum minorum. B. fo. 39. Et ffo. 123. conce. 270.

Conceptio virginis. 4. **Predicta** synodus seu concilium Basiliens. determinauit veritatem immaculate conceptionis beate virginis: vt habetur supra in dictione Conceptio. §. 1. Et ffo. 40. conce. 45.

Nicolaus 5. fecit confirmationem copiosissimam concilij Basiliensis: vt habetur latissime. b. ffo. 44. conce. 49.

Leo 10. in concilio Lateranensi: edidit quandam bullam magnam super moderationem pūctualium per sedē apostolicā fratribus medicantibus z alijs religiosis concessorum. Sed quia huiusmodi modificationes seu restitutiones: aut reuocationes: ponuntur sparsum in hoc compendio sub diuersis dictionibus: iuxta diuersitatem materiarum quas prefate modificationes tangunt: ideo non ponitur hic in simul. Atamen qui voluerit dicias bullam ad longum videre: reperiet eam in supplemento. ffo. 25.

Privilegia. 7. **Leo** postea reuoluidauit z in pūctum statum restituit: omnia privilegia fratrum minorum. obser. quo ad forum conscientie tantū: z hoc solū oraculo viue vocis. Sed quia huiusmodi oraculum nō potuit haberi tēpore in pūctionis supplementi privilegiorum: ideo hic ad literam ponitur: prout continetur in registro ordinis facto tēpore reuerendissimi patris fratris Francisci Licheti ministri generalis: ex cuius persona: sic ibidem habetur. Anno domini. 1519. in vigilia visitationis beate Marie virginis: dum essem in presentia z cōspectu sanctissimi domini nostri: Domini Leonis pape decimi: ipse pontifex liberaliter cōfirmavit oīa pūctualia ordinis in foro conscientie tantū.

Concilium. Concordia. XXVIII

Ita qd in foro conscientie eisdem vti possumus: sicut ante concilium Lateranense vltimate celebratum. Non obstantibus quibuscuqz in dicto cōcilio ordinatis vel determinatis aliter: vel in contrarium disponentibus. Decem registro ordinis habentur in actis prefati reuerendissimi patris fratris Francisci Licheti generalis ministri: ad literam.

Leo ampliore etiam certitudine p̄fate reuelatiōis pūctualium nostrorū: facit qd pdictus reuerendissimus pater generalis minister testatus est alias suis lris autenticis: se impetrasse a pdicto sanctissimo dno Leone. 10. viue vocis oraculo qd fratres vntur oibus pūctualibus (etiā viue vocis oraculo) ordinis cōcilio: in foro p̄scientie dūtaxat: etiā non obstante vndecima sessione concilij vltimi Lateranensis. Et in fine h̄az testimonialium vbi continebatur pdicta cōcessio erat positum. Datis in loco Bra celi. 20. Julij. 1519. Frater Franciscus Lichetus de Barcha generalis minister totius ordinis sancti Francisci manu p̄pria sub scripti z sigillo maiori officij mei corroboraui.

Leo aduertendum est etiā qd adhuc p̄ foro exteriori: videtur reuoluidata n̄ra pūctualia: put determinauit quidā iuris doctor insignis sup hoc cōsultus z plene informatus. Et hoc virtute cuiusdā breuis per eundē Leonē decimū p̄cessi fratribus ordinis pdicatorū: post pfatum concilium: vbi fecit eis amplissimā cōmunicationē omnium pūctualium: concessorū z concedendorū alijs fratribus mendicantibus: z motu p̄prio illa de nouo concessit cum magnis non obstantijs: put sequuntur. Non obstantibus quibuscuqz apostolicis suspensionibus: reuocationibus z restrictionibus: siue constitutionibus: ordinationibus: nec non in pūctualibus: z sinodalibus concilijs editis: specialibus vel generalibus etc. B. ffo. 69. conce. 219. Circa quas derogationes est aduertendū z notandum qd cū fm iura: verba posita in lris apostolicis debeāt aliquid operari: sequitur qd per pfata verba est derogatū concilio Lateranensi. quo ad ea que tangunt reuocationē pūctualium dictionum fratrum. Inter etiā nihil penitus operentur dicta verba. Vide etiā ad idē in principio summarij bulle Turce. ffo. 135. Ad hoc etiam facit qd infra ponitur in dictione Interdictū in fine. Et in dictione Privilegia: in questionibus prope finem positus.

Concordia.

Leo 10. fecit concordia nouissimā inter fratres minores obseruantes z cōuentuales eiusdē ordinis: in capitulo generalissimo in vrbe Roma celebrato: quā stricte precepit obseruari: dando super hoc conseruatores: omnes ecclesiarum prelatos: cum magnis clausulis z non obstantijs fortissimis. B. ffo. 32. conce. 114.

Leo p̄cepit cunctis ecclesiarū p̄latis: vt cōpellāt fratres minores cōuentuales ad seruandū bullā dicte concordie vltime: quociens a fratribus regularis obseruatie fuerint requisiti: sup quo ponit grauissimas cēsuras z penas: taz prelati ecclesiarū qz fratribus cōuentualibus. B. ffo. 39. conce. 127.

Leo aduerte qd contenta in h̄mōi concordia qz sunt multa z varia: ponuntur sparsum in varijs dictionibus iuxta materias quibus pertinet: z ideo hic non ponitur aliquod in particulari de ipsa concordia: ponuntur autē complura ex ibidem contentis: in dictione Conuentuales fratres: in multis. §.

Collector.

Collector.

Collector.

Collector.

Confessiones et confessores.

Collector. De alijs concordijs et conuentionibus antiquis: inter prefatos fratres diuersis temporibus: et diuersis pontificibus factis: nullam hic facimus mentionem: quia iam nullius sunt momenti. Reliqua circa materia concordie: vide infra in dictione Conuentiones: et in dictione Pacta: quia sub hijs nominibus loquuntur concessionibus que ad hunc propositum attinent.

Confessiones et confessores.

Distinctio materie confessionum et confessorum.

Collector. Attendat prudens lector: quia circa materia confessionum et fratrum confessorum: reperitur copiosa et diuersa in privilegijs fratrum minorum: et aliorum mendicantium: que in duas partes principales diuidi possunt. Illa quedam pertinet precise ad personas predictorum fratrum: et alia tangunt personas secularium. Et primo illa que spectant precise ad personas fratrum: subdiuiduntur. Quedam enim concernunt personas quibus prefati fratres possunt debet confiteri ordinarie. Et hec habentur supra in dictione Absolutio ordinaria quo ad fratres: in omnibus. §. Et hic infra. §. 1. et 4. et 6. Alia respiciunt eorundem fratrum confessiones et absolutioes extraordinarias que. scilicet. solum in aliquibus festiuitatibus et nonnullis alijs diebus fieri possunt. Et ista continentur supra in dictione Absolutio quo ad fratres extraordinaria.

Secundo illa que tangunt personas secularium: etiam subdiuiduntur. Quedam namque istorum attinent ad institutionem fratrum qui confessiones secularium audire debent. Hec autem ponuntur infra. §. 3. et 5. Et supra in dictione Absolutio quo ad seculares primo: habetur aliqua que ad prefatam institutionem pertinet in §. 6. et in sequentibus usque ad §. 12. et in 16. ac 18. Alia autem pertinet ad hominum fratrum confessorum presentationem episcopi seu ordinarijs faciendam: et ad auctoritatem quam sic instituti et presentati habent ad absoluendum: etiam a casibus reservatis. Et de hijs habet supra in dictione Absolutio quo ad seculares. 1. et 2. in multis. §. Imo fere in omnibus. De his habet circa hoc aliquid hic infra. §. 2. Nonnulla in superius attinent ad hominum fratres confessores existentes in terris infidelium: per ponit infra. §. 8. et 9.

Lemens. 4. abibit vniuersis ecclesiarum planis et alijs quibuscunque confessiones fratrum in premissis et absolutioes inuitis audire. B. fo. 58. Et fo. 142. co. 338. Et idem habetur quo ad carmelitas. B. fo. 186. conce. 475. Et quo ad fratres predicatores. B. fo. 138. conce. 563.

Benedictus.

11. statuit seu concessit sequentia circa confessiones. scilicet. quod si clericus confessus fratribus predicatores et minoribus: non tenent eadem peccata proprijs sacerdotibus confiteri. Et quod sacerdotes ipsi taliter confessis et absolutis astricte sint ministrare eucharistie et extreme unctionis sacramenta. Et quod super confessione facta fratribus memoratis (cum hic de confitendis solum preiudicio: si falsum dicat agatur) in iudicio anime seu penitentiali foro: sicut simpliciter verbo illius qui sacramenta predicta petit: et dicit dictis fratribus se confessum. Sed hoc duobus casibus exceptis. scilicet. si sacerdos asserat illi esse ecclesiasticum: aut notorie peccatorem. B. fo. 126. Et fo. 203. conce. 502.

Collector. Aduertendum est quod secundum quosdam predicta bulla Benedicti. 11. que incipit Inter cunctas: in nullo fuit reuocata per Clementinam Dudum de sepulturis: nisi quo ad presentationem confessorum episcopis faciendam: et declarationem casuum episcopis reservatorum. Primum istorum. scilicet. presentatio seruari debet: prout

Confessiones et confessores.

XXIX

in predicta clementina continetur: aut saltem forma per Innocentium. 8. concessa. Secundo vero. scilicet. casuum determinatio: manet in suo vigore: propter reuocationem Sixti. 4. suprapositam. in dictione Absolutio quoad seculares. 2. §. 6.

Sixtus.

4. concessit ordini Carmelitarum ut generalis per se: et puinciales in suis capitulis puincialibus cum diffinitioibus ipsorum capitulorum: possint auctoritate apostolica fratribus eiusdem ordinis sacerdotibus in sacra pagina eruditis: examinatis et probatis ab eis: officijs predicacionis committere. Necnon tam ipsis quam alijs fratribus dicti ordinis ad id idoneis: audiendi confessiones et absoluendi confitentes: ac iniungendi eis penitentias salutares: similiter officium committere. B. fo. 101. Et fo. 185. co. 463. Similiter modo continetur in mari magno Augustinensium. B. fo. 244. conce. 589.

Aduerte quod in privilegijs aliorum fratrum mendicantium: non reperitur similis concessio quo ad institutionem confessorum: ut credo. Et ideo virtute coactionis privilegiorum: solummodo poterunt ministri puinciales fratrum minorum et priores puinciales fratrum predicatores: in suis capitulis puincialibus committere fratribus suis officia predicandi et confessiones audiendi: nisi aliud privilegium habeant. **DE HIS SIXTUS** fecit quandam concessione pro fratribus itinerantibus ut possint confiteri quibuslibet sacerdotibus etiam secularibus de licentia suorum prelatorum: prout habetur supra in dictione Absolutio ordinaria quoad fratres in §. 25.

Innocentius.

8. statuit sub grauius censuris et penis que sunt fratribus minorum obseruandis: sine suorum superiorum licentia: ac deputacione et institutione: officium confessoris monialium: vel fororum tertij ordinis: aut aliarum quarumlibet communitatum seu temporalium ditionum et aliarum personarum secularium et regularium vtriusque sexus assumere et exercere presumentes: et si ad id apostolica auctoritate deputarentur. B. ff. 157. conce. 375.

DE HIS INNOCENTIUS statuit quod de cetero per penitus futuris temporibus: quicumque persone fratrum heremitarum sancti Augustini congregationis regularis obseruantie puincie hispanie: qui nunc sunt et per tempore erunt: preter bullam cruciatam: aut cuiusvis alterius facultatis et cuiuslibet earum per sedem apostolicam seu eius legatos: sub quibusvis verborum formis concesserit: et que forsitan concedi contigerit in futurum: alium quam priorem vel superiorem suum: aut aliquem ab eode priorum vel superiorum: ex eis deputatis pro tempore confessoribus in suum confessionem eligere nequeant. B. fo. 264. conce. 683.

Alexander.

6. concessit generali et puincialibus ac custodibus ordinis minorum de obseruancia: ut in locis in quibus fratres confessiones et fororum tertij ordinis: vbi que ultra montes commorantibus (de consilio aliorum fratrum) confessores presbyteros seculares vel aliorum ordinum regulares honestos: deputare valeant: quibus confiteri: et ab eis quecumque ecclesiastica sacramenta recipere possint. B. fo. 39. Et fo. 123. conce. 269.

Aduerte quod in fauorem confessionum simplicium habetur quedam notabilis concessio supra in dictione Absolutio ordinaria quo ad fratres post §. 23.

Sequuntur aliqua spectantia ad fratres confessores: in terris infidelium existentes.

Gregorius. 9. concessit fratribus minorum: cum ibi ad partes infidelium: seu ibidem existentibus: ut in terris illis sit eis licitum coiccare cum

Ex privilegijs carmelitarum Institutione confessorum.

Collector.

4

5 Prohibitio pro fratribus subditis.

6 De augustinenibus. Particularis per hispania. Cruciatam.

7 De tertiaris Sacramenta

Pro confessio simplicibus.

8

1 Prohibitio pro fratribus medicantibus

2 Pro fratribus minorum et predicatores Eucharistia Unctio extrema.

Collector.

Confirmatio prelatorum **Consecrare res ecclesiasticas.**
 Excoicatio. excoicatio in his q ad salute animarum pertinet. Quibus etiam dñm modo sunt latini &
 Absolutio. aplice sedi obediāt: fies pdicti q fuerint psbyteri valeāt (cōgrua satisfactōe p-
 9. missa) fm formā ecclesie: absolutiois bñficiū ipartiri. b. fo. 20. Et ffo. 22. conce. 3.
 Absolutio. Gregorius cōcessit pdictis fratrib⁹ ad terras infidelium pñficien-
 tibus: vt eos q per apostasiā: aut scisma: vel heresim a fide recesserūt: & iter sar-
 racenos habitāt: possint absoluerē ac reconciliare p gratiā penitētie salutaris:
 si ad obediētiā ecclesie romane voluerint redire. b. fo. 20. Et ffo. 22. conce. 4.

Confirmatio prelatorum.

1
 Generalis
 minister.
 Collector.

Elemens. 4. statuit q gñales ministri fratrum mi-
 nistrati postq electi fuerit fm regulā & pñti-
 tutioes ordinis: eo ipso veri ministri gñales eiusdē ordiis sint
 effecti: hoc ē q p pñti matie habeāt. b. f. 56. r. ffo. 139. cō. 307
 Circa cōfirmationē vicariorū tā generalium q puincia-
 liū: fuerūt nonnulla ordinata p aliquos summos pontifices:
 que qz iam nō deseruiunt: omīssa sunt.

2
 Ministri p
 uinciales.

Elemens. 5. in declaratione regule fratrum mi. statuit q confirmatio
 electionis ministri puincialis pdictorū fratrum: p̄tineat ad
 ministru generale: put habetur latius infra in dictione Electio. §. 7.

3
 Magister ge-
 neralis.

Leo. 10. statuit q generales magistri fratrum mino. cōuentualium: teneātur
 petere cōfirmationē a ministro generali eiusdē totius ordinis: quē
 admodū vicarij generales olim de familia vel de obseruatiā petere tenebātur
 antea a ministro generali cōuentualium. B. ffo. 32. conce. 105.

4
 Magistri p
 uinciales.

Leo. statuit q magistri puinciales pdicti ordinis: in singulis p-
 uincijs teneantur petere cōfirmationē a ministris puincialibus regularis ob-
 seruantie: eo modo quo vicarij puinciales: olim de familia nuncupati antea
 petere tenebantur a ministris conuentualibus. B. ffo. 32. conce. 106.

Consecrare res ecclesiasticas.

Collector.

Circa cōsecrationē altariū quid concessum sit a sede apostolica: dictū est su-
 pra in dictione Altare. Et similiter ea q p̄tinet ad p̄secrationē ecclesiarū & aliarū
 rerū ecclesiasticarū: habetur supra in dictione Benedicere: qz cōmixtum cum
 attentibus ad benedictionem cōcessa sunt ideo require ibi. §. 3. ac. 5. r. 6. r.
 11. r. 12. ac. 13. Uide etiam in dictione Ecclesie fratrum. §. 5.

Conseruatores ordinis.

1
 Privilegia.
 pro
 vobis

Iuris. 4. mādauit qbuslibet i dignitate ecclesiastica pñti-
 tur: is: & metropolitane vel alteri⁹ cathedralis ec-
 clesie canonicis p vniuersum orbē: q per guardianos & fratres
 ordinis mi. seu iudicos romane ecclesie pdicto ord. ni deputa-
 tos req̄siti fuerint: quatenus p se vel aliu seu alios vbiq̄ quādo
 opus fuerit: solēnter publicēt eorū p̄uilegia: & eis dē ac illorū do-
 mibus & p̄fessoribus efficacis defensionis p̄sidio assistēt: faciāt eos pacifica
 possessione p̄uilegiōz & concessionū hñdī gaudere: non p̄mittētēs per quos-
 cumqz indebite molestari &c. B. fo. 61. r. ffo. 145. conce. 356. vbi ad longū po-
 nitur potestas p̄seruatorū: & mod⁹ quē obseruare debent. Et similiter habetur

Conseruatores ordinis **Cōueniri in iudicio.** XXX

quo ad fratres carmelitas. ffo. 189. cōce. 484. Et quo ad pdicatores. ffo. 242.
 conce. 588. Et quo ad Augustinienēs. ffo. 251. conce. 640.

Julius. 2. statuit vt quecūqz persona seu p̄sona alias de iure capaces:
 pro parte fratrum mi. requisite: nisi legitimo impedimēto detēn-
 te fuerint: iurisdictionē & cōseruationē eorū dē fratrum vigoz p̄uilegiōz suoz:
 sub excoicationis pena suscipere teneantur. B. fo. 43. Et ffo. 126. conce. 280.

Adueredū est q virtute huius p̄cessionis Julij & alterius anteposite Sixti
 iā fratres nō sunt alitrici ad certos & determinatos p̄seruatores: sicut olim qñ
 quilibet natio seu puincia habebat p bullā particularē: duos vel tres conser-
 uatores determinatos sub noie dignitatis. Ita q ille puisiones possunt hodie
 lacerari & cōburi tanq̄ supflue: ex quo per p̄fatas concessiones Sixti & Julij:
 p̄nt illos p̄seruatores seu quolibet alios assumere. Et idē est de p̄seruatoribus
 p̄ticularib⁹ quos aliq̄ fies min⁹ docti pcurāt sepe p negotijs supuenientibus:
 qz. f. ē supflua hñdī pcuratio: cū cōseruatoria maris magni sit p̄petua & v̄s.

Leo. 10. in cōcilio Lateranēsi statuit: vt cōseruatores fratrum pro tēpore a
 sede aplice deputati: doctina & p̄hibitate sint p̄stātes: & ecclesiastice
 dignitate p̄stitui esse debēt. Et voluit vt corā eis p eisdē fratres qb⁹ dati fue-
 rint: vltra duas dietas a loco sue solite h̄itationis: null⁹ trahi possit p̄uilegijs
 sup hoc alias eis p̄cessis: nullaten⁹ suffragātib⁹. B. ffo. 26. conce. 83.

Deus Leo habita in formatōe q in aliqb⁹ p̄tib⁹ multa grauamina iſe-
 rebātur fr̄ib⁹ medicantib⁹ ab ecclesiasticis p̄sonis: specialr̄ asserēdo q p̄fessi tri-
 bus d̄bite p̄sentatis: tenebātur iterū eadē peccata p̄stiteri suis curatis: qz sacra-
 mēta eucharistie & extreme vnctionis nō poterāt a fr̄atib⁹ ministrari illis qb⁹
 sine causa dicti curati recusabāt hñdī sacramēta administrare: ac qz xpi fide-
 les audietes missas dieb⁹ dñicis & festiuis in ecclesijs fratrum: nō satisfaciebant
 precepto ecclesie: & alia multa cōsimilia: dedit cōseruatores oēs ecclesiarū p̄la-
 tos: districte etiā p̄cipiendo: vt quando cumqz requisiti fuerint a fr̄atibus pdi-
 ctis: non permittant eos molestari aut grauari: sed contra tales molestatores p̄-
 cedant per cēsuras ecclesiasticas & alia iuris remediā. B. ffo. 47. conce. 142.

Cōueniri in iudicio.

Anocentius. 4. cōcessit vt fratres mi. nequeāt que-
 riri in iudicio: etiā p literas apostoli-
 cas que de huiusmodi indulto & pdictio ordine mentionē non
 fecerint. B. fo. 25. r. ffo. 109. conce. 235.

Elemens. 4. cōcessit & statuit: qz per lras apostolice se-
 dē: aut legatorū: seu delegatorū ipsi⁹ que-
 riri a quoqz pdicti fratres mino. minime valeāt. B. fo. 57. Et ffo. 140. conce.
 321. Uide circa hoc infra. §. 4.

Deus Elemens cōcessit qz fies mi. nec ratioe delicti: aut cōtract⁹: seu rei
 de qua cōtra ipsos fies ageret: possint corā locoꝝ ordinarijs cōueniri: nec illi
 quo ad hoc suā in ipsos iurisdictionē exercere: decernens irritū & inane quic-
 quid scius factum vel attentatum fuerit. B. fo. 59. Et ffo. 142. conce. 342.

Sixtus. 4. statuit ne locoꝝ diocesani aut alij ordinarij seu alij qñqz i
 p̄sonas aut loca fratrum pdictorū: cōtra p̄fati Clementis ordi-
 nationem sup̄positam: sibi quamcūqz iurisdictionem aut superioritatem

fratrib⁹ mē
 dicantibus.

2
 Excoicatio.

Collector.

Nota.

3
 Concilium
 Restrictio.

4
 Confessio.

Sacramēta
 Missas.

1

2
 Legati.

4
 Diocessant.

Conuentiones.

vendicare presumant. Et districte inhibuit: ne quispiā absq; sedis apostolice speciali commissione aut auctoritate in personas: domos & loca dicti ordinis (vt pote profusus exempla) aliquas censuras vel sententias: specialiter vel generaliter promulgare audeat. B. fo. 68. Et fo. 144. conce. 347.

Collector.
Pro oibus
medicatis

De hoc habetur etiam late in mari magno Carmelitarū. fo. 161. conce. 384. Et fo. 187. conce. 479. Et in mari magno predicatoꝝ fo. 239. conce. 570. Et in mari magno Augustinensium. fo. 248. conce. 620.

Conuentiones.

Castodes.
Guardiani.

Alexander 4. irritauit ac nullius existere firmitatis decreuit oēs conuentiones obligatioes: co-
positiones & pacta que fratres m. etiā si sint guardiani vel custo-
des: fecerint contra predicti ordinis statuta vel consuetudines:
absq; generalis vel ministroꝝ prouincialium licentia & assen-
su. fo. 27. Et fo. 26. conce. 17.

Ministri p.
uinciales.

Honorius 4. decreuit irrita & inania pacta q̄cuq; que fratres mi-
nores: etiam si sint ministri prouinciales: in receptionib⁹
locoꝝum & domoꝝ eiusdem ordinis cum prelati: rectoribus & clericis ecclesi-
arum in quarū territorio: domus & loca predicta consistunt (si absq; licentia ge-
neralis ministri vel capituli etiam generalis) inire presumpserint: in preiudi-
cium dicti ordinis. B. fo. 48. Et fo. 132. conce. 297.

Minister ge-
neralis.

Capl' gñale
vel puiciale

Leo 10. in cōcilio Lateranēsi statuit: q̄ pacta & cōuentioes inter fratres
& prelatos ac curatos (pro tpe inita) valeant: nisi per subsequēti cap-
itulū pximum generale vel prouinciale refutata: & per eos refutatio hmoi
intimata debito tempore fuerit. B. ffo. 26. conce. 75.

Conuentiones fratres.

Collector.

Commissis q̄ plurimis que de fratribus minoribus cōuentualibus fuerunt
statuta & ordinata per multos summos pontifices: presertim postq; per concilium
Constantiense fuerūt segregati ab eis fratres eiusdē ordinis regularis ob-
seruantie: vsq; ad vltimū capitulū generalissimū: rome celebratū tēpore
Leonis decimi: vbi trāslatum fuit officium ministeriatu: & omnis preeminē-
tia ordinis ad fratres m. obseruātie: solum penentur in hoc cōpendio ea que
in predicto capitulo generalissimo per prefatū Leonem decimū fuerunt quo
ad huiusmodi cōuentuales ordinata: nam fere omnia alia antiquitus circa il-
los statuta: iam sunt superuacua: exceptis duabus concessioibus que habentur
supra in dictione Apostate. §. 15. & 16.

Licentiare
fratres.
Capitulū
puincia.

Leo 10. statuit in bulla vnionis q̄ d cetero null⁹ frater refo-
matus possit per quēcunq; platum ordinis (etiā n̄ ministri
generale) mitti ad modū ad aliq̄ cōuentū nō reforma-
tum: aut p reformato nō habitū: scilicet cōuentualiu. Excepto
q̄ si capitulis puincialibus videbitur minus malū aliq̄ fratri
licentiare ad nodū reformatos: q̄ ipm cū reformatis retinere
tali casu possint plati mittere fratres seu fratres reformatos ad nodū reforma-
tos. Et inhibuit sub pena excoicationis late sentētie: omnib⁹ & singulis cōuen-
tualium s̄m priuilegia viuētiū prelati ac subditis: ne aliquem ex prefatis

Excoicatio.

Conuentiones seu claustrales fratres.

XXXI

reformatis: nisi modo predicto recipere audeat. Similiter & dictis reformatis
fratribus sub eadem pena prohibuit: ne ab obedientia suozum ministroꝝ vlla
tenus q̄ modo predicto recedant. B. ffo. 30. conce. 100.

Collector.

Aduerte circa predicta de licentiandis seu mittendis aliquibus fratrib⁹ de
obseruantia ad conuentionales: q̄ licet hic concedatur vel potius permittatur:
non tamē est tutū sic facere (prouit in caplo generali ad declinēsi) vbi fuit electus
reuerendus pater: clare memorie. Olinarius de Saillardi: determinatum est sub
sequentibus verbis. Q̄ Declaratur q̄ fratres familie obseruātie: non possunt
salua conscientia & quantumcuq; discolor fuerint: licentiarī vt conuentionalib⁹
se subiciant: etiam si in obseruantia stare noluerint: sed a suis insolētis coer-
ceantur penis debitis vsq; ad carceres. Profecti autem sub conuentionalibus &
postea nobis adiuncti: cum a suis insolētis respicere noluerint: & licentiaz
postulauerint: licentiarī possunt: dūmodo in obseruantia sub cōuentualibus
predictis stare voluerint: alias non. Habetur hoc statutum. fo. 228. tractatu. 3.
Et fo. 247. tractatu. 2.

Statutu ca-
pituli gene-
ralis.
Nota.

Leo precepit generali & prouincialibus ministris: sub excoicacionis late sentētie pena: ne directe vel indirecte procurent maliciose q̄ do-
mus & loca fratrum conuentionalium: seu monasteria monialiu: cure magistri
generalis conuentionalium huiusmodi subiecta: eis quoquomodo auferantur:
decernens q̄ quicquid in contrarium attentatum fuerit: sit eo ipso irritum &
inane. B. ffo. 32. conce. 108.

Reformatio
Excoicatio.

Leo statuit q̄ nulla domus seu conuentus fratrum: minor cōuen-
tualium: possit transferri ad obedientiā fratru obseruātie in qua fuerint min⁹
q̄ decem fratres: sed si fuerint plures. s. a decem vsq; ad viginti: nō possit etiā
transferri nisi tres partes fratrum talis domus cōenserint. Si autem fuerint
a viginti & supra vsq; ad quēcuq; numerum: nequeat etiam reformari nisi
due partes predictoꝝum fratrum consentiant. Et voluit q̄ in quocunq; p̄fatu
duoꝝ casuum minister generalis & prouinciales possint (quacunq; contradi-
ctione non obstante) domos fratrum conuentionalium & illarū fratres huiusmo-
di: libere & licite recipere. B. ffo. 32. conce. 110.

Reforma-
tio conuen-
tualium.

Leo concessit singulis fratribus cōuentualibus ad generalem &
prouinciales ministros transire volentibus: vt ab eorū superiore prius petita
licet nō obtēta licentia: liberā trāseundi licentiā & facultatē. B. ffo. 32. conce. 111.

Licentia.

Leo statuit: q̄ illi ex fratribus cōuentualibus qui vitam reforma-
tam sub generali seu prouincialiu magistroꝝ cura ducere voluerint: sub eorū
regimē permanere possint: dūmodo aliquo signo notabili distinctiuo distin-
guantur & discernantur ab obseruantibus qui vitam regularem sub generali
seu prouincialibus ministris ducunt: prout generalis minister & magister in-
ter se conuenerint. B. ffo. 32. conce. 112.

Reforma-
tio fratrum
conuentionalium.

Leo statuit qualiter fratres m. cōuentuales se debeant habere cū
fratribus obseruātib⁹ eiusdem ordinis: in processioibus & alijs locis publi-
cis: prout habetur infra in dictione Processiones. §. 3. & 4.

Processiones.

Leo motu proprio mandauit in virtute sancte obedientie: ac sub
excoicationis late sentētie & priuationis officioꝝ pena: ipso facto incur-
rendis: generali & prouincialibus magistris predictoꝝ fratrum cōuentualium:
quatenus dictos subditos suos moneant & cōpellant ne predicent aut dispu-

Prohibitio
Excoicatio.

Conuentuales fratres. Correctio fratrum.

rent vel maledica verba iactare presumat contra decreta et ordinata per ipsum met Leonem in capitulo generalissimo Rome ultimo celebrato. s. in bullis vniuersis et concordie. B. ffo. 35. conce. 120.

8
Excoicatio. **C**YDZILL Leo precepit vniuersis et singulis patriarchis: archiepiscopis et episcopis in virtute sancte obedientie: ac sub pena interdicti ingressus ecclesie: ac suspensionis a diuinis: inferioribus vero prelatibus sub excommunicationis late sententie penis ipso facto incurredis: a quibus non nisi per romanum pontificem (preterquam in mortis articulo) possint absolui: vt quousa a fratribus regularis obseruantie requisiti fuerint: moneatur per eorum literas patentes predictos fratres conuentuales: sub pena amissionis priuilegiolorum eius per dictam bullam:

Concordia. concordie concessorum: vt predictam bullam concordie ac omnia et singula in ea contenta: cum effectu obseruent. Et vt in euentum in quem eis consistit eos contraherent: declarerent eos pena priuationis huiusmodi incurrisse. Ac ex tunc fratres ipsos conuentuales: omnimode subiectioni: correctiois et obedientie generalis et prouincialis ministeriorum: in suis prouincijs respectiue perpetuo (supra formam literarum capituli generalissimi) subiectos esse: imbibedo tam generali quam prouincialibus magistris: ne de dictis fratribus conuentualibus vel eorum domibus et locis vllatenus (nisi quantum a ministris generali et prouincialibus illis fuerit concessum) se intromittat vllomodo. Qui quidem ministri generalis et prouinciales ad omnimodam dictorum conuentualium reformationem etiam per fauores regum et principum: et comunitatum: insudare teneantur: bonis tamen immobilibus dictorum conuentuum per generalem et prouinciales ministros reformandum: pro vna quarta: ecclesie cathedrali seu diocesi in qua dicti conuentus sui fuerint: pro duabus vero in expeditione cruciate contra infideles: pro reliqua autem quarta partibus: in reparationem dictorum conuentuum (ipso facto quo ad obedientiam dictorum ministeriorum reducti fuerint) per eos applicatis. B. ffo. 39. pce. 17.

Reforma- tio. **C**Uide aliquid tangens conuentuales fratres: infra in dictione Eleemosinas §. 5. r. 9. scilicet qualiter eis prohibitum sit ne petant eleemosinas sub nomine obseruantium.

Bona im- mobi. **C**Uide etiam qualiter fratres conuentuales possint puniri a fratribus obseruantibus: infra in dictione Correctio. §. 11.

Collector. **I**tem qualiter fratres conuentuales qui prius fuerint de obseruantia: nequeant succedere suis propinquis: vide infra in dictione Heredes. §. 5. r. 6.

Correctio fratrum.

1
Generalis minister.

Innocentius. 4. statuit seu concessit: vt vniuersos fratres minores qui morantur in obseruantia aliquorum (illis dumtaxat exceptis qui fuerint ad legatorum sedis apostolice seruitia deputati) possint et valeat generalis dicti ordinis libere visitare: corrigere et auertere: ac alios pro eis substituere: prout si viderit expedire: non obstantibus literis seu indultis sedis apostolice quibuscumque. B. fo. 29. Et ffo. 113. conce. 245.

2
Ministri prouinciales.

Alexander. 4. concessit quod si aliqui fratres ministri assignati fuerint a sede apostolica archiepiscopis vel episcopis: possint ministri eorum vicarij eos corrigere et ad ordinem reuocare. Et quod non teneantur prelati ordinis aliquos fratres assignare predictis episcopis seu archiepiscopis: virtute quarumcumque literarum

Correctio fratrum. XXXII

apostolicarum non facientium expressam mentionem de istis. b. fo. 24.

Elemens. 4. statuit quod generalis et prouinciales ministri et eorum vicarij illos et fratres minores: de quibus auctoritate litterarum sedis apostolice vel legatorum ipsius archiepiscopis vel episcopis: et alijs quibuscumque prouisum fuerit: corrigere possint: ac etiam (non obstant contradictione aliqua) eos ad ordinem suum reuocare. Et quod nec per litteras eiusdem sedis aut legatorum ipsius: aliquos de fratribus predictis teneantur prelati ordinis archiepiscopis et episcopis: aut alijs personis in socios deputare: nisi dicte littere de indulto huiusmodi et ordinatione: expressam facerent mentionem: ac alias id honestati ordinis et saluti illorum viderint expedire. B. fo. 57. Et ffo. 141. conce. 324.

3
Generalis et prouinciales ministri.

CYDZILL habetur in mari magno Carmelitarum. ffo. 185. conce. 467. Et in mari magno predicatorum. ffo. 237. conce. 552.

Collector.

CYDZILL Elemens statuit qualiter generalis et prouinciales ministri possint et debeant corrigere fratres apostatas: vt habetur supra in dictione Apostate §. 8. r. 9.

4
De apostate.

Gregorius. 11. statuit quod omnes et singuli fratres ordinum mendicantium qui fuerint capellani sedis apostolice: possint corrigi per superiores dictorum ordinum: prout habetur in dictione Excepti ffo. 5. 2. vide ibi.

5

Bonifacius. 8. concessit vt prelati ordinis minorum: ad correctiones et punitiones fratrum eiusdem ordinis delinquentium in flagdas: ad quos cedere spectare noscuntur (in iuris postpositis) libere procedere valeant secundum consuetudines approbatas: et generalia statuta ipsius ordinis facta et fienda. Ac in super voluit non licere predictis fratribus ab eisdem correctionibus et punitionibus aliquatenus appellare: prout in hoc deliberatione: ac maturitate debita obseruatis. B. fo. 125. Et ffo. 202. conce. 499.

6
Prelati.

CYDZILL Bonifacius statuit qualiter fratres minores apostatantes debeant corrigi habetur supra in dictione Apostate. §. 13.

Appellare.

Eugenius. 4. et vltimus. 2. ordinauerunt aliqua circa correctiones fratrum minorum: tam conuentualium quam obseruantium: prout positum est in dictione Apostate. §. 15. Et quo ad Carmelitanos. §. 16. vbi supra.

7

Nicolaus. 5. concessit ministro generali pro tempore existenti quod omnes et singulos fratres: siue in monasterijs monialibus: siue in alijs domibus: conuentibus: heremiticis: et locis dicti ordinis comorantes: etiam ab obedientia: visitatione et correctione dicti ministri per specialia sedis indulta se exceptos esse (preter regule et statutorum dicti ordinis formam) preterdentes: non obstantibus quibuscumque priuilegijs exceptionibus indultis: et literis apostolicis eius: eorumque monasterijs: siue domibus: prout in locis prefatis et heremiticis per sede apostolica in genere vel in specie concessis: de quibus in hijs literis habenda esset mentio specialis: possint iuxta constitutiones et regularia instituta antiqua dicti ordinis corrigere: visitare: punire: et emendare: ac in criminibus grauioribus: si res ipsa exegerit (cum moderamine tamen) torurare subijcere possint et valeat dictus minister generalis. b. ffo. 47. conce. 50.

9
Generalis minister.

Sirtus. 4. statuit in bulla aurea quod magister generalis predicatorum et minister generalis fratrum minorum: possint gesta per fratres suorum ordinum respectiue qui sunt inquisitores heretice prauitatis examinare: hereticos

Excepti ffo.

Torquere fratres.

10
Inquisitores hereticos.

Corporalia.

Credo.

Pro fratribus
pdi. zini.

querellas contra illos propositas audire: ac super illis quantum eis iustum z equum videbimur statuere z ordinare. Et si ees in aliquo deliquisse inuenerint illos iuxta excessum exigentiam: etiam per eoz ab officio amotionem: ac alias corrigere z punire. B. fo. 66. Et ffo. 149. conce. 36 6.

II
Particula
ris p hispa
nia.

Innocentius. 8. concessit vicario generali fratru ordinis predica-
toru de obseruacia congregacionis prouincie hispa-
nie: qd correctio fratru dicte congregacionis: vnde cuqz ad terminos pfidentiu z
conuentuu reformatoru venientium: iuxta constituciones dicti ordinis fieri de-
beat: z ad eisdem presidentes pertineat. No obstantibus quibuscuqz iullegijs
indultis z lris aplicis: scolastico ac vniuersitati Salmatine: ac quibuscuqz vni-
uersitatibus per sedem apostolicam concessis: que aduersus prescutes noluit i
aliquo suffragari posse: dummodo propter correctiones huiusmodi faciendas:
studium fratru corrigendoz non impediatur. b. ffo. 76. conce. 194.

Contra coue-
ntuales sres
studentes.

Collector.
Nota.

Et hec concessio deseruit etia fratribus minoru partiu hispaniar: vt virtute co-
municacionis p uilegiis de qua supra i dictione Licitatio p uile. §. 10. possint
similiter corrigere fratres eiusdem ordinis: presertim Salmatice z compluti:
vbi causa studij sunt fratres conuentuales.

II
Excoicatio.

Alexander. 6. concessit qd non obstante capitulo vniuersitatis: de sen-
tentia excoimunicacionis: prelati nostri possint percutere
re per alium (causa correctiois) z no cogatur cum propria persona: etia si ne-
cessitas non urgeat. o. ffo. 70. conce. 175. Et ffo. 99. conce. 359.

13

Leo. 10. concessit idem qd Alexander prefatus: z adhuc etiam: scyt quan-
do aliquem fratre causa correctiois vel absolutiois oportet ver-
berare: possint plati ordinis mi. de obseruacia z eoz commissarij manu vicarij
vel cuiusuis alteri fratris subditis: cum verberare seu disciplinare. No obsta-
te capitulo vniuersitatis de sententia excoimunicacionis. o. ffo. 93. conce. 292.

Corporalia.

Collector.

Sixtus. 3. concessit qd fratres minores laici: possint tange-
re z lauare corporalia. o. ffo. 101. conce. 398.
Et vide aliam concess. prefati Sixti in dictione Dynameta ec-
clesiastica. §. 5.

2
Fratres laici

Sixtus. 4. concessit qd oes fratres clerici z laici possint ta-
gere sine scrupulo pscientie: calices z corpora-
lia z alia paramenta: cum reuerentia tamen. o. fo. 97. conce. 343.

3
Pro monia-
libus.

Et de his Sixtus concessit omnibus monialibus sancte Clare: ac sororibus
tertij ordinis cure fratrum mi. commissis qd possint tangere z lauare sacros pa-
nos: ex ceptis corporalibus. Et postmodum idem Sixtus concessit: vt omnes
sorores suprascripte: sub clausura z congregacione viuentes: etiam corporalia
z purificatoria tangere possint: dummodo steterint leta a fratribus. o. fo. 62.
Et ffo. 66. conce. 97. Et ffo. 95. conce. 318.

Collector.

Qualiter prelati ordinis mi. z quandoqz aliqui alij fratres possint benedicere
re corporalia: vide supra in dictione Benedicere. §. 1. z 7. z 8. z 11.

Credo.

Pro sanctis
ordinis.

Sixtus. 4. concessit qd fratres mi. possint dicere credo in solemnitatib⁹

Credo.

Cruciata.

XXXIII

sanctorum sui ordinis. z sancte Clare. o. fo. 63. Et ffo. 67. conce. 118. Et ffo. 96.
conce. 329.

Et de his Sixtus concessit: qd predicti fratres possint dicere credo in octaua
beati Francisci. o. fo. 63. Et ffo. 68. conce. 133. Et ffo. 100. conce. 380.

Et tamen vtru hec concessio debeat intelligi tm de die octauo: vel de oibus
diebus infra octauam: dubiu videtur. Saluo tm meliori iudicio posset dici qd
de oibus diebus infra octaua intelligenda sit: nam non reperitur qd aliqua do
fm vsu romanu dicatur credo in die octauo alicuius festiuitatis: ratiõe
eiusdem festiuitatis: z qd non dicatur in alijs diebus infra octauam.

Collector.

Cruciata.

Lemens. 4. statuit qd fratres mi. qd ad predicadu cru-
ce: seu cruciatu: seu ad alia hmoi negocia
fuerit a sede aplica deputati: possit gñalis minister remouere: seu
reuocare z penit⁹ trāsferre: ipis qz qd supsecat in iugere: aliof-
qz substituere cu expedire viderit: z in eos si cotrauerint: ce-
surā ecclesiasticā exercere. Ac qd qlibet minister puincialis vel
eius vicari⁹ eiusde ordinis: idipm possit in sua puincia circa fratres suos: q-
bus ab eade sede similia cotigerit comitti. No obstantib⁹ aliquib⁹ lris vel idul-
tis aplicis: que de hoc no fecerint metione. B. fo. 57. Et ffo. 141. conce. 326.

z sinistri ge-
nerales z p-
uinciales.

Innocentius. 8. declarauit: fratres mi. no posse nec debere elige-
late supra in dictione Absolutio ordinaria quo ad fratres. §. 12.

2
Absolutio.

Leo. 10. prohibuit z declarauit qd nullus fratru mi. regularis obserua-
tie: possit accipere bullas cruciate etc. vt supra est positu in dictione
Absolutio ordinaria quo ad fratres. §. 17. z 18. vide ibi z nota bene.

3
Absolutio.

Et de his Leo motu pprio z ex certa sciencia precepit vniuersis z singulis cu-
tuscuqz cruciate commissarijs: p tpe existētib⁹: z alijs quibusuis psonis: qua-
cuqz etia archiepiscopali z episcopali dignitate fūgetib⁹: in virtute sancte obe-
dientie: ac epis z superiorib⁹ sub phibitione ingressus eccle: alijs vero sub ex-
coicacionis late sentēte: ac priuationis officioz suoz: z inhabilitatis ad illa z
alia imposteru obtinēda penit⁹ (pso facto absqz vltiori declaratione) incur-
rendis: ne de cetero ppetuis futuris tibus: aliquos fratres ordinis mi. de ob-
fer. extra eoz couentus seu domos: sine suoz superioroz z prelatoz expressa licē-
tia extrahere: seu ad predicadu cruciatu: aut quascuqz alias indulgentias: seu
litteras apostolicas destinare: aut alterius facultatis ptertu molestare: pertur-
bare aut inquietare: seu a predictis fratribus aliquid exigere: vel gratias: facul-
tates: aut libertates seu indulgentias z peccatoru remissiones eis: necnon mo-
nialibus sancte Clare: tam pime qz secunde regule: ac tertij ordinis beati Fra-
ncisci sororibus sub obedientia prelatorum dicti ordinis mi. degentibus: sine
illoz licentia concedere aut impartiri. B. ffo. 48. conce. 144.

4
Contra com-
missarios
cruciate.
Excoicatio.

Et de his Leo precepit fratribus z monialibus: ac sororibus prefatis: ne gra-
tias: indulgentias: libertatibus: immunitatib⁹ que in bullis cruciate: aut alijs
confirmatibus continentur: quouis questu colore contra obedientiam ordinis
predicti: sine speciali licentia suoz prelatorum vilo modo vti (sub excoimuni-
cacionis late sentēte pena) presumant. B. ffo. 48. conce. 144.

Pro monia-
z terciarijs.

5
Prohibitio

Excoicatio.

Cruciata.

Collector.

Aduertendum est circa predicta: quod cum per bullas cruciate: vel alias similes concedatur oibus christi fidelibus confessionale perpetuum: ut de non referuatis pape possint toties quoties voluerint absolui per confessorem quecumque ad libitum eligendum: merito querendum videtur: vtrum religiosi sine licentia suorum prelatorum possint predictas bullas accipere: et concessionibus: seu facultatibus in eis contentis vti. Ad hoc autem prelati religiosorum et omnes zelum religionis habentes: dicunt quod non: et rationem assignant. Quia neque est nec esse debet intentio pontificis aliquid concedere vnde ordinis disciplina collabi contingat: presertim cum prohibitum sit per literas apostolicas: et per regulas: ac statuta religionum: ne fratres confiteri possint peccata sua personis extra suum ordinem: sine licentia suorum prelatorum. Item quod si hoc liceret fratribus: quodammodo eximerentur ab obedientia prelatorum suorum confitendo peccata sua cui vellent. Eximerentur etiam a voto paupertatis: procurando pecunias ad contribuendum pro huiusmodi bullis sine licentia: immo contra obedientiam prelatorum: et contra suum votum: in quo pape non licet dispensare: put ad literam dicitur. Cum ad monasterium: de statu regu. Etiam ex hijs datur occasio fractionis: tertij voti scilicet castitatis: pro ut experti dicere possunt.

Secunda responsio.

Atamen alij volunt contrariam partem rationibus apparentibus munita defendere: precipue quia aliquando in predictis bullis continetur quod illas possint accipere religiosi: etiam sine licentia suorum prelatorum. Ad questionem respondetur vltimate: quod etiam si huiusmodi bulle in hoc non essent subrepticie sicut sunt: pro ut potestates postea declarant: dicentes nunquam talem intentionem habuisse: cum non solum generaliter sed nec alicui in particulari vix talia concederentur: videlicet quod aliquis spreta regulari disciplina et paupertatis voto: quereat pecunias ad contribuendum et accipiendum predictas bullas absque particulari necessitate: pro qua non esset ordini concessa facultas: adhuc non possent per ipsas absolui sine licentia suorum prelatorum: cum non possint dicere quod hoc ibi expresse fratribus concedatur. Et propterea plati ad obuiandum maliciose et proteruitatibus aliquorum: statim cum talis cruciata: vel similes bulle publicantur: recurrunt ad pontificem: ut declaret religiosos vti predictis non posse sine licentia prelatorum. Et ita factum fuit tempore Sixti. 4. Innocentij. 8. Alexandri. 6. Julij. 2. Et Leonis. 10. put in libris ordinis patet. Et adhuc aliqui predictorum pontificum: dixerunt expresse: quod nunquam habuerunt intentionem quod fratres sine licentia prelatorum: accipere possent predictas bullas: et minus quod ipsi vterentur.

Confirmatio responsionis supra scripte

Quinimo imposuerunt censuras religionis maribus et feminis ne talibus vterentur: sicut fecit Leo. 10. vbi patet supra. §. 5. Et in tunc est hoc verum quod ad fratres mihi. quod licet alij religiosi: forte de licentia suorum prelatorum possint predictas bullas accipere: et elemosinas pro ipsis accipiendis procurare: fratres tamen mihi. cum sit eis strictissime sub precepto prohibita: ne pecunias: vel denarios recipiant: aut percurent: nisi pro veris et certis necessitatibus: nisi sibi occurreret aliqua talis necessitas: cui subleuanda de non sufficeret privilegia ordinis: nullo modo valerent: nec licentia prelatorum sufficeret: ut possent procurare pecunias ad accipiendam bullam. Et ita declarauit Leo. 10. D. ff. 60. c. 178. dicens: quod in casta talis necessitas: de licentia provincialium et custodum: possint fratres accipere dictas bullas. Qui quidem provincialis et custos debet examinare predictam necessitatem: an sit talis quod in ipsa possit dispensari. Nam licet sola regula concedat

Eustodes.

Dare.

XXXIII

sa cultate querendi pecuniam pro fratribus induendis: et infirmis curandis et ceteris infirmis est qui habet anime egritudinem non possibilem aliter curari: quam per bullam. Non tamen propterea negatur: quod in potestatem possit bene in formatus concedere alicui religioso: ut confiteretur cui vellent: tamen dico quod per generalem concessionem: nunquam hoc intendit facere: cum velit conseruare religiones et non destruire. Et si dubitas de hoc: dico tibi quod hoc sufficit ut accipias partem securitatis: pro ut dicit glo. in capitulo unico. de scrutatorum ordine et faciendo et ceteris. Inuenis de spofalibus. Et ideo non committas te periculo: in hijs presertim que a iam tangunt.

Eustodes.

Lemens. 4. statuit in mari magno: quod custodes et guariani qui secundum statuta ordinis fratrum mihi. aliter quam per electionem instituantur: post ipsam institutionem: seu puisionem de ipsis facta: cura aiaz fratrum sibi subditorum ipsius ordinis habeat: ipsosque ligare: ac soluere possint: iuxta ipsius ordinis instituta. D. fo. 56. Et ff. 139. conce. 309. Circa prefatam concessionem: vide supra in dictione Absolutio ordinaria quo ad fratres: post. §. 3.

Collector.

Nicolaus. 4. statuit et declarauit: ut cum electio generalis ministerii fuerit facienda: custodes vniuscuiusque puincie: vni ex se ipsis constituat: ac ei suas vices committant: ipsumque ad locum in quo electio eadem fuerit celebranda: transmittant. Et quod is qui sic ab ipsis custodibus constitutus extiterit: vnam vocem ducarit pro se et eis omnibus habeat et intelligatur habere: ac pro vna voce tunc modo ab alijs admittatur. Hoc autem voluit ita obseruari: etiam si custodes alicuius puincie sint presentes in huiusmodi generali capitulo: vbi electio generalis debeat celebrari. b. fo. 31. Et ff. 31. c. 31. Aduerte quod huiusmodi statutum iam vacat propter statutum Leonis. 10. inferius annotatum.

Pro electione generalis ministri.

Leo. 10. in bulla vniuersalis statuit: quod electio ministerii generalis que secundum regulam a ministris provincialibus et custodibus fieri debet: libere et absque villo scrupulo celebretur per puinciales et discretos fratrum de familia: seu de obseruantiis: quos veros ministros esse: ac discretos ipsorum similiter veros esse custodes declarauit. D. ff. 29. conce. 94.

Collector.

Dare.

Scolaus. 5. statuit: seu concessit in declaratione regule que incipit. Exijt q seminat et ceteris. quod de rebus nobilibus vel paruis valentibus: liceat fratribus minoribus: pietatis seu duotio nis intuitu: vel per alia honesta et rationabili causa: obreta super hoc pius suorum superiorum licentia: iuxta quod inter fratres in generalibus vel puincia libere capitis (ita de ipsis rebus vilibus: seu paruis valentibus) et earum valore: que etiam de prefata licentia. s. a quibus et qualiter sit habenda extiterit ordinatum: intra et extra ordinem alijs elargiri. D. fo. 5. tra. 2. et ff. 10. tra. 2.

Paupertas.

Pro rebus vilibus.

Leo. 10. supradictam concessionem ampliado concessit: quod non solum generalis et puinciales: ac custodes in suis capitis: sed et ipsi: ac eorum generales commissarii: extra capla: possint arbitrari que res debeant viles et puui valoris reputari: ad hoc vti res huiusmodi possint dari itra et extra ordinem: et suis subditis ad vadium recipiendum licentia concedere: put eis secundum deum videbitur expedire. D. ff. 59. conce. 175.

Paupertas. Ampliatio concessiois supra scripte.

Collector. **A**duertēdū q̄ in capitulo generali ab ecclēsiā facta est circa p̄dicta sequēs
determinatio. **S**itē q̄ fratres nullo modo s̄m intētiōē regulē aut declarā
Statutū ca- tiones summoꝝ pontificū: possunt dare aliqua q̄stūcūq̄ vilia alijs: siue fratri
pituli gene- bus: siue secularibus: nec recipere alia: absq̄ licētia suoꝝ p̄latorū. **I**l dabetur
hoc. fo. 228. tractatu. 3. Et ffo. 246. in 2. tractatu.

Decime.

1

Lemens. 4. p̄cessit fr̄ib⁹ mī. vt de hōis z virgul
is suis: nulli decimā teneātur exhibere
Collector. **A**c districte inhiibuit: neq̄ ab eis d̄ p̄missis aliq̄ exigere vel
extorquere p̄sumat. **B**. fo. 58. Et ffo. 141. p̄ce. 334. **C**līde
infra. §. 6. declarationē Sixti. 4. z ampliationem eiusdem.

2

Bonifacius. 8. cōcessit vniuersis z singulis ab
batissis z cōuētib⁹ monialiu⁹ in clu
Pro monti- faz sancte Clare: vt ad p̄stationē decimarū de q̄buscūq̄ possessionib⁹ z obus
libus sancte alijs bonis q̄ habuerint: vel ad cōtribuendū in p̄curationib⁹ quozūlibet or
Clare. dinarioꝝ: ac etiā legatoꝝ z nūcioꝝ sedis aplice: z q̄buslibet tallijs z collectis: z
ad exhibēdū pedagia: telonea z alias exactiones: q̄busuis regibus z principi
bus: seu alijs p̄sonis: minime teneātur: nec ad id cōpellī aliqualiter valeāt. b.
fo. 58. Et ffo. 122. conce. 167. **C**līde hoc vide amplius infra. §. 8. z 9.

Collector.

Eugenius. 4. dedit plenissimā exemptionem monialib⁹. s. Clare:
Pro monti- dicitq̄z ibi inter alia: q̄ vult illas esse liberas ab omni
libus sancte decimarum subsidiorum: gabellarum: pedagiorum: z alioꝝ huiusmodi so
Clare. lutione z contributione. b. ffo. 41. conce. 46.

3

Pro monti-
libus sancte
Clare.

Aduertēdū eugenius cōtulit aliā plenissimā exemptionē a decimis zc. fratrib⁹
Pro fribus z monialibus ordinis predicatorū: in seruo bullam Martini. §. Et Bonifa
z mo. ordi- cū. 9. qui hoc idem prius fecerāt. Sub nomine Martini habetur. b. ffo. 262.
predicatorū. conce. 681. Et sub nomine Eugenij. **B**. ffo. 80. conce. 240.

5

Abolutio.

Aduertēdū eugenius concessit fratrib⁹ in seruo. q̄ non teneātur facere
consciētiam de decimis in confessionibus zc. prout habetur supra in dictione
Abolutio quo ad seculares. 2. in. §. 2.

6

Exactiones.

Sixtus. 4. extēdēs concessionē Clemētis supra positā: dicit sic in ma
ri magno. Indultū vero eiusdē Clemētis p̄decessoris de de
cimis nō soluēdis: ad quecūq̄ bona dictoꝝ fratru⁹: z quascūq̄ decimas: etiāz
quas vulgus papales appellat: z aplica sedes pro xp̄iane fidei defensione: aut
alijs imminētibus p̄ sepe necessitatibus indicit: z quecūq̄ alia onera: motu p̄
prio z ex certa sciētia extēdīm⁹: decernētes ip̄os fratres mī. (etiā si p̄ quoscūq̄
exēptos z medicātes solui mandarentur: cū q̄busuis derogatoꝝ: s̄z fortioꝝ
clausulas) ad illaz solutionē non teneri: z ab illaz solutione cessando: cēsuras
z penas aliquas nō incurrere: nisi p̄sentibus (non per generales: aut alias clau
sulas specialē mentionē impozitēs) sit alis derogatum specificē: earum de ver
bo ad verbum in seruo tenoz. **B**. fo. 60. Et ffo. 143. conce. 347.

Collector.

Aduertēdū habetur in mari magno Carmelitarū. ffo. 169. cōce. 396. Et ffo.
187. cōce. 450. Et addit fo. 96. Et ffo. 179. cōce. 424. q̄ nec de batija vel peda
gijis: etiā si per principes: vel alios d̄nos tēporales imponātur: aliquid soluere
teneantur. Et idem in mari magno predicatorū. ffo. 240. conce. 579.

Aduertēdū sicut statuit z ordinauit ac concessit: abbatissis conuentibus z
monialibus sancte Clare: q̄ de quibuscūq̄ terris z possessionibus ad eas. le
gime pertinētibus z spectatibus quas etiā per alios q̄ eorū dē monasterioꝝ
seruitozes z subdi. os excoli z cultuari faciūt: decimas vel primicias (auctori
tate tñ apostolica non impositas) quibusuis personis: cuiusuis dignitatis gra
dus status ordinis vel conditionis fuerint: soluere minime teneantur. Nec
ipse: aut ipsarum terrarum z possessionum coloni seu cultozes: ob solutionem
decimarum primiciarū aut census h̄mōi: per quepiam molestari possūt: aut
propterea contra eos quocūq̄ z pene aliq̄e promulgari valeāt. **A**c in super de
creuit: irritum z inane quicquid secus super his a quocūq̄ quauis auctoritate:
scienter vel ignoranter contingat attemptari. Non obstantibus constitutioni
bus zc. **B**. fo. 35. Et ffo. 118. conce. 258.

7
Pro monti
libus sancte
Clare.

Leo. 10. approbavit z innouauit quasdam literas Alexandri. 6. qui la
tissime concesserat monialibus sancte Clare exemptionem a solutio
ne decimarum zc. vt supra. **A**c in super voluit vt predictē moniales z sorozes
tertij ordinis in congregatiōe sub cura z regimēte fratrum minorum regula
ris obseruantie vinerent: ac illarum monasteria domus z loca quecūq̄z: quo
rum fructus redditus z prouentus: pro monialium z sorozum ac aliarū per
sonarum in illis pro tempore degentium commoda sustentioē non sufficūt:
ad solutionem cuiusuis decime seu taxe vel collecte aut exactionis: per sedem
apostolicam vel eius legatos seu nuncios aut quoscūq̄z alios quauis aucto
ritate fungentes: pro fidei tuitioē seu expeditione contra turcas vel recuper
tatione terre sancte: aut quauis alia vrgētissima causa impositē etiam p̄teritu
quarūvis censuraz z penaz ecclesiasticarum in literis exactionis huiusmodi
appositarum: cogi aut compelli nequeant. **E**t hoc voluit districte obseruari
sub pena excommunicationis: quam contra facientes ip̄so facto incurrant:
z a qua non nisi per rom. nū pontificum pro tempore existentem: absolui pos
sint. **A**c decreuit irritum z inane: si secus super his a quocūq̄ quauis auctori
te scienter vel ignoranter contigerit attentari. **B**. ffo. 48. conce. 143.

8
Pro monti
libus sancte
Clare z ter
ciarijs.

Aduertēdū leo approbavit ac de nouo cōcessit priuilegium Eugenij. 4. z Si
pti. 4. per quod moniales sancte Clare eximuntur plenissime a solutione de
cimiarum suarum terrarum z possessionum: etiam illarum quas per colonos
faciunt cultuari: ac etiam a gabellis z pedagijs: vt supra positum est in. §. 3. z
8. Super quo etiam dat conseruatores: omnes p̄latoꝝ ecclesiasticos. **B**. ffo.
44. conce. 140.

Excoicatio.

9
Pro monti
libus sancte
Clare.

Aduertēdū leo in concilio Lateranensi statuit: q̄ fratres confessoꝝ teneat
tur hortari z mōnere (etiam sub onere consciētiarum suarum) illos quozum
confessiones pro tempore audierint: cuiuscūq̄ status z conditionis fuerint:
ad soluendum decimas: siue aliam bonozum suozum seu fructum quot
tam: in locis in quibus decime ip̄se: aut similia solui consueuerunt: ip̄siq̄z
illas soluere recusantibus: absolutionem denegare. **E**t q̄ super hoc requisiti:
id populo etiam publice predicare: z persuadere teneantur. **B**. ffo. 26.
conce. 82.

10
Denegatio
absolutiois.

Declarare et Determinare.

De rebus vilibus.

Nicolaus. 3. qualiter comisse it declaratione rez vilium z parui valoris: ad hoc vt fratres minores intra: z extra ordinem possint illas dare: z quomodo Leo. 10. ampliauit huiusmodi concessionem: positus est supra in dictione Dare. §. 1. z. 2. vide ibi.

Capitulū generale. Jeiumium.

Eugenius. 4. concessit capitulo generali fratrum mino. facultates ordinandi z declarandi in quibus locis z puincijs fratres debeant ieiunia regule in cibis quadragesimalibus obseruare: z in quibus debeant patrum consuetudines imitari vel aliter se habere. B. fo. 28. Et fo. 112. concessione. 242.

Pro fratribus predi.

Innocentius. 8. concessit qd vicarius generalis ordi. pdicatorz de obseruatiā cōgregationis hispanie: cū aliqua psona in dignitate ecclēastica cōstituta: z duobus alijs iuriscōsultis: habeat auctoritatem z facultatem interpretādi dubia que occurrerint super gratijs z priuilegijs: tā ordini qm cōgregationi predictie cōcessis. Et qd fratres dicte cōgregationis secure possint stare declaratiōibz p eosdē faciēdis. o. ffo. 76. cōce. 195. Et ffo. 101. conce. 394. Et vide circa pdicta in dictione Priuilegia. §. 11.

Priuilegia.

Collector.

Officiuz diuinum.

Leo. 10. concessit qd caplm gñale dūtaxat: habeat auctoritates declarandi dubia q occurrerint circa diuini officij celebrationē. o. ffo. 59. cōce. 176. Et vide supra scriptā pcessionē latā i dictione Officiū diuinū. §. 19. Et vide circa pdicta in dictione Priuilegia. §. 11.

Scrupulosi fratres.

Collector.

Scrupulosi fratres.

Gregorius. leo concessit qd in rebus dubijs z scrupulis cōscientias fratrum mī. subditorum tāgentibus: generalis vel prouinciales seu custodes: cū cōsilio alī quoz patrum (si res magne importātie fuerint) possint auctoritate sue sanctitatis determinare in scrupulis z rebz hñdō: ac qd eoz determinationi: subditi secura cōscientia possint z debeant stare. o. ffo. 59. conce. 172. Et vide in sequenti concessione ampliationem pcedentis concessionis.

De rebz vilibus.

Oracula viue vocis.

Collector.

Gregorius. leo concessit qd omnes fratres qui sunt nimis scrupulosi: possint in oibus dubijs suā cōscientiā tāgentibus: secura cōscientiā stare determinationi sui guardiani vel cuiuscūqz alterius prelati. o. ffo. 93. pce. 287. Et vide circa pdicta in dictione Dare. §. 1. z. 2. **Gregorius.** leo concessit vt gñalis z qlibet puincialis in sus caplis possint declarare: vtrū ab vsu alicui cōcessionis viue vocis oraculo facte debeant fratres abstinere zc. vt habetur late in dictione Oracula: vide ibi z bene nota in. §. 3. **De declarationibus ac determinationibz varijs: factis a diuersis summis pōtificibz: tam sup regulā qm sup multis alijs: nō fit hic mētio: qz nimis longū z inutile foret oīa illa referre: z qz iuxta diuersitatē materiaz sup quibus facte fuerunt: sub diuersis etiā ponuntur locis seu dictionibus: huius compendij.**

Dispensatio.

Distinctio materie dispensationum.

Collector.

Circa ea que in priuilegijs fratrum medicantiū reperiuntur concessa quoad materiā dispensationū: est aduertendū qd aliqua illoz attinet solū ad personas fratrum: z alia ad psonas seculariū qm predictis fratribus cōfiscnt. Attinetia ad fratres pro suis personis: sunt in duplici differentia. Nam quedā perinet ad

Leo dēimus fratribz augustiniari ordinis concessit per totum orbem christianuz: quem admodum In ci9 bulla palam continetur: qd cum his qui In primo affinitatis gradu: scienter aut ignoranter contraxerunt modo notorium id non fuerit: neqz In su dicitum productuz: dispē

dispensationem faciendam in confessionibus. Et hec in simul cum cōcessio nibus absolutiōnū pertinentibus ad eosdem fratres: posita sunt supra in dictione Absolutio quoad fratres. vbi cūqz in marginibus reperta fuerit: hec dictione Dispensatio. Alia vero que tangunt dispensationē que fieri potest extra confessionem sacramentalē: ponuntur hic infra. §. 8. z. 10. z. 11. z. 12. z. 13. z. 20 z. 21. Aliqua autem que spectant ad moniales: cōtinētur infra. §. 6. z. 19. Illa vero que pertinent ad personas seculares: habentur supra in dictione Absolutio quoad seculares. 1. in. §. 19. Et in dictione Absolutio quoad seculares. 2. in. §. 11. Et similiter habentur nonnulla hic infra. §. 1. o. 2. z. 16.

Regorius. 9. concessit fratribus minoribus in terris quocūqz infidelium existētibus: vt cū irregularibz possint dispēfare in illis casibus in quibus solent legati sedis apostolice dispensare. b. ffo. 257. conce. 641.

Nicolaus. 4. concessit fratribus ordinis predicatorū in terris infidelium existētibus: vt possint dispēfare cum irregularibus partium illarū: in casibus in quibus solent legati sedis apostolice: ac etiam cū clericis ipsarum partium patientibus defectū natalium: dūmodo non sint de adulterio vel incestu: aut de regularibus pcreati b. ffo. 262. conce. 680.

Elemens. 4. in mari magno fecit optimā cōcessionem circa dispensationē simul z absolutiōnem: que posita est supra in dictione Absolutio ordinaria quoad fratres. §. 4. z. 6. **Gregorius.** elemens concessit qd fratres ordinis predicatorum proferentes scripto sententiam ex cōmunicacionis suspensionis vel interdicti: z infra mensem celebrantes: non obstante constitutione hoc prohibente: possint a magistro generali z prioribus prouincialibus dicti ordinis dispensari: imposita eis super hoc penitentia competenti. Et qd si prefati prelati in huiusmodi casu exceperint: possint a cōfessoribus per ipsos electis eodem modo dispensari. b. ffo. 72. concessio. ne. 188.

Eugenius. 4. fecit quādam eximiam concessionem circa dispensationem z absolutiōnem: que posita est etiā supra in dictione Absolutio extra ordinaria quoad fratres. §. 2. **Gregorius.** eugenius dispensauit cum monialibus sancte Clare ac tertij ordinis: sub obedientia fratrum minorum regularis obseruatiōe existētibus: vt solummodo teneantur ad illa ieiunia q fratres dicti ordinis obseruātes obligati sunt. Item super silentio perpetuo prefatis monialibus sancte Clare in regula imposito: concedit generali z prouincialibus vt cum consilio discreto rum possint dispensare: ac similiter in quibuscūqz alijs perpetuis. b. fo. 46. Et ffo. 42. conce. 47.

Gregorius. eugenius dispensauit cum barbitoribus: vbi est consuetudo in sabbatis z vigilijs de sero radere barbas. o. ffo. 101. conce. 400 **Pius.** 2. concessit qd pluri ordinis mī. de obseruatiā: circa subditos suos possint cōdescendere seu dispensare cū debilibus z infirmis: in hijs que nō sunt contraria regule. Et fuerunt expressi aliqui casus: vt de sotularibus in itinere ac de quitādo: licet non sit arcta necessitas vel infirmitas. o. fo. 62. Et ffo. 65. conce. 92. Et ffo. 100. conce. 382.

Valeant: vt de nudo contrahant et In eodem ma^e illi eximio controcto item: remaneant: prole quin etiam legitima. hoc Inuenies In quodam tractatu qui causa matrimonij nuncupatur serenissimi regis anglie qm tractatum fecit Joannes rofusis episcopis

In fideles. Irregularitates.

Pro fratribus pdicatoribus. In fideles. Irregulares

Pro fratribus pdicatoribus.

5

Pro monialibus. Jeiumium. Silentium.

7

Pro infirmis

Collector.

Et inuertendum est circa huiusmodi concessione: quod est velut propositio seipsam falsificans. Nam primo dicitur quod possit dispensari in his que non sunt contra regulam: et postea explicat aliquid que sunt manifeste contra regulam. Ponit enim exemplum in equitatione et calciamentis etc. que sunt manifeste de obligatorijs. Et propterea videtur quod debuit hic dici: de his que non sunt contra tria substantia: scilicet vota. Et intelligit non esse contra regulam quando est necessitas talis que bono modo aliter fieri non potest.

Irregularitas.

Sixtus. 4. dedit copiosam facultatem generali et provincialibus et eorum vicarijs ad dispensandum super quibuscumque irregularitatibus: cum fratribus sui ordinis: exceptis in tribus. Cuius supra in dictione ne Absolutio ordinaria quo ad fratres. §. 10. Et in dictione Absolutio extra ordinaria quo ad fratres. §. 4.

Sanctis et provincialibus.

Gregorius. 10. dedit Sixtus concessit quod generalis et provinciales ordinis minorum: possint dispensare cum fratribus sibi subditis: in irregularitate homicidij: dummodo tales homicide non sint certi quod ipsi actualiter occiderunt: nec pro certo sciunt quod fuerunt tales mandatores vel auxiliatores homicidij: sic quod sine illis nullo modo fuisse tale homicidium perpetratum. o. fo. 63. Et ff. 66. conce. 102. Et ff. 95. conce. 319.

Irregularitas.

Sanctis minister, Irregularitas.

Gregorius. 11. dedit Sixtus concessit quod generalis fratrum minorum habeat auctoritatem dispensandi in irregularitate illorum fratrum minorum qui in bello vel in alia causa sanguinis effusionis interfuerunt. Et quod tales (si qui sunt) dummodo alia sufficientes fuerint: possint promoueri usque ad sacerdotium. Et quod in casu quo aliqui propter turis ignorantiam: de tali casu non aduertentes promouissent: possint in susceptis ordinibus ministrare. o. fo. 64. Et ff. 68. conce. 129. Et ff. 96. conce. 336.

Collector.

Aduerte quod hec concessio videtur solum facta pro illis fratribus qui tunc erant in predicto ordine et non pro futuris. Et ideo non esset tutum ut illa imponeretur.

Sanctis et provincialibus. Promotio ad sacros ordines et ad prelaturas.

Gregorius. 12. dedit Sixtus concessit generali et provinciali ministris et eorum vicarijs: auctoritatem dispensandi cum fratribus dicti ordinis minorum patientibus defectum natalium ex adulterio sacrilegio incestu: et quouis alio nefario et illicito coitu puenientem. Necnon cum his qui ex quouis causa (preterquam homicidij voluntarij bigamie: et mutilationis membrorum) irregulares fuerint: postquam ordinem ipsum professi fuerint: dispensare: ut defectu et irregularitate huiusmodi non obstantibus: irregulares ipsi ad quoscumque etiam sacros ordines promoueri: et in illis etiam in altaris ministerio ministrare. Et quod tam ipsi irregulares: quam defectum natalium patientes predicti: ad quascumque administrationes et officia dicti ordinis eligi recipi et assumi: illaque gerere et exercere libere et licite valeant. B. fo. 61. Et ff. 144. conce. 352.

Collector.

Aduertendum est circa predicta de habilitatione fratrum defectum natalium patientium: ut possint assumi ad prelaturas ordinis: quod in statutis generalibus totius obseruantie: in capitulo generali Burgensi ultimo: apostolica auctoritate editis: continetur sequens statutum.

Statutum generale.

Et fratres patientes defectus natalium: non sint prelati in ordine nostro: vel vicarij ordinarij: ita quod oporteat eos tenere capitulum. Nec sint visitatores ordinis nostri: aut fororum sancte Clare: nisi cum eis fuerit per capitulum generale: seu consiliarium generale dispensatum. Nec predicta dispensatio in

Innocentius. 8. fecit concessisse quod confessores ordinis minorum non possint dispensare in affirmatibus contractis post matrimonium consummatum ratione coitus viri et mulieris sanguinis uxoris aut contra hoc quod sunt iuvenes data ad...

predictis sortatur effectum: donec sub sigillo autentico provincialis ministri fuerit certitudinaliter declarata.

Gregorius. 15. dedit Sixtus concessit magistro generali et prioribus priuilegijs et conuentualibus ac eorum vicarijs ordinis: predictorum defectum natalium ex adulterio sacrilegio incestu: et quouis alio nefario et illicito coitu pueniente: item patientibus: necnon cum his qui ex quouis causa: preterquam homicidij voluntarij bigamie: et mutilationis membrorum irregulares fuerint: dispensandi cum dicti ordinis predicatorum professoribus postquam ipsum ordinem professi fuerint: ut defectu et irregularitate huiusmodi non obstantibus: irregulares ipsi ad quoscumque etiam sacros ordines promoueri: et in illis etiam in altaris ministerio ministrare. Et quod tam ipsi irregulares quam defectum natalium patientes predicti: ad quascumque administrationes et officia eligi recipi et assumi: illaque licite gerere: libere et licite valeant. B. fo. 240. conce. 575.

15. Et priuilegijs fratrum pdi.

Innocentius. 14. dispensauit cum toto ordine fratrum minorum quod postquam fratres huiusmodi attigerint vigesimum tertium etatis annum: dumtamen sufficientes sint: possint promoueri ad sacerdotium: si missas celebrare: non obstante iure ceterisque in contrarium facientibus. o. fo. 65. Et ff. 69. conce. 147. Et ff. 99. conce. 356.

14. Sacerdotium

Aduerte ad infra posita in fine sequentis concessionis. **Gregorius.** 15. dedit Innocentius concessit postea quod generalis et provinciales possint dispensare cum fratribus suis in vigesimo secundo anno completo: quo ad sacerdotium. o. fo. 65. Et ff. 69. conce. 158.

Collector. 15. Sacerdotium

Aduerte in ista concessione: quod post mortem Innocentij. 3. qui predictas concessiones seu dispensationes fecit: fuit ordinatum in capitulo generali florentiensi celebrato: id quod sequitur.

Collector.

Et in super cum ad ordinem sacerdotij non debeat quis accedere facilliter: nisi cui suffragetur etas et morum grauitas: deinceps cum aliquo non dispensetur ut sacerdos efficiatur: qui v. g. in antiquitate etis sue annos nondum attigerit. Aut si casus necessitatis emergerit: propter sacerdotum paucitatem: saltem qui dispensauerit: consilium quatuor guardianorum simul requirat: qui supra dispensandi necessitatem debeant arbitrari: quorum conscientie sint onerate: ut quod erit necessarium (pensatis vndique pensandis) ipsi consulat. Habetur hoc. fo. 226 in tractatu. 3. Et ff. 245. tractatu. 2.

Statutum generale. Sacerdotium

Post hoc in capitulo generali Burgensi in statutis generalibus pro toto ordine factis: prope finem primi capituli ordinatum est circa supradicta sub forma sequenti.

Ad sacerdotium vero non promouetur quis: antequam vigesimum quintum annum etatis sue attigerit: et quintum annum compleuerit in religione: nisi minister provincialis cum consilio discretorum: aliter iudicauerit faciendum.

Statutum generale.

Et quod huiusmodi ordinationes facte sunt auctoritate apostolica: ideo premissa dispensationibus apostolicis: nequeunt vti fratres minorum. preterquam quod predictae concessiones: uerant oracula viue voci: que a capitulis suspensi possunt ut habeatur infra in dictione Oracula. §. 3.

Collector.

Gregorius. 16. dedit Innocentius concessit quod confessores ordinis minorum obseruantie: presentati sibi formam quam ipse tradidit vel approbauit: que habetur supra in dictione Absolutio quo ad seculares. i. in §. 13. possint dispensare in omnibus et

16. Notum.

Heec concessio non habetur in libris ordinis in pressa: sed ego reperi illam in quodam libro cuiusdam bami patris: scilicet peritissimi confessoris.

Dispensatio. Ecclesie fratru.

is in quibus possunt episcopi: exceptis votis peregrinationis ultra duas die-
tas. o. fo. 65. Et ffo. 69. conce. 155. Et ffo. 98. conce. 353.

17
Pro fratri-
picatoribus
Paupertas.

Innocentius motu proprio et ex certa scientia dispensavit cum fra-
tribus ordinis predicatorum observantibus congregationis huiusmodi super pos-
sionibus et redditibus habendis: iuxta formam bulle in mare magnum nuncii
patris: auferendo maledictionem sancti Officii: et non obstantibus constitutionibus et di-
cti ordinis prohibentibus ne fratres eiusdem ordinis habeant possessiones. o.
ffo. 76. concessione. 95.

18
Celebrare.
19

Innocentius dispensavit circa horam celebrandi missas: prout
habetur supra in dictione Celebrare. §. 7. et 8.

Uotum.

Alexander 6. concessit quod generalis fratrum sui. possit dispensare cum
votibus viventibus in congregatione: quando fecerunt
votum religionis sancte Clare: quod remaneant ibi: si commode non possunt: intra
re monasteria sancte Clare. o. ffo. 99. conce. 360. Et Sixtus 4. concessit quod
possit dispensari cum dictis virginitatibus: dummodo servent tria vota sub statuta
quando non inveniunt qui velint eas acceptare. Et quod qui bono modo non possunt
intrare monasteria sancte Clare: quod non teneantur. o. ffo. 99. conce. 360.

20
Status mi-
nister.
Irregulari-
tas.

Julius 2. concessit generalibus ordinis minorum facultatem dispensan-
di super quacunque irregularitate per fratres ordinis predicti
regularis observantie quomodolibet (preterquam ex homicidio voluntario: aut
prestatione auxilii vel favoris huiusmodi homicidio: aut ex bigamia puenie-
te) ita ut illa non obstante: ad omnes ordines etiam sacros ac etiam presbitera-
tus promoveri possint. o. ffo. 91. conce. 263.

21
Sacerdotium

Innocentius dispensavit cum fratribus ordinis minorum: ut in vige-
simo secundo sue etatis anno: ad presbiteratus ordinem (alias tamen rite) se
promoveri facere libere possint. B. ffo. 8. conce. 25.

22
Officium di-
vinum.

Leo 10. dispensavit in multis circa divinum officium: propter scrupu-
losos et infirmos: que ponuntur infra in dictione Officium divi-
num. §. 16. et 17. et 18. usque in finem.

23
Irregulari-
tas.
Collector.

Innocentius Leo fecit quamdam exemptionem super dispensatione
irregularitatum: sed quia est temporalis. f. usque ad annum. 1533. ideo non ponit-
tur hic: habetur tamen. o. ffo. 91. conce. 267.

Uide aliqua ad huiusmodi materiam attententia: supra in dictione Decla-
rare et determinare.

Ecclesie fratrum.

Distinctio materie ecclesiarum fratrum.

Quo ad ecclesias fratrum mendicantium: multa et varia reperiuntur in pri-
mo. Iis eorumdem fratrum concessa et statuta. Et primo ea que pertinent ad edi-
ficationem huiusmodi ecclesiarum: ponuntur in dictione Edificare. Et etiam non
nulla ad idem pertinentia: habentur in dictione Altare. Secundo illa que at-
tinent ad benedictionem seu consecrationem predictarum ecclesiarum: posita sunt
supra in dictionibus Benedicere et Consecrare. Tertio alia que concernunt
exemptionem et immunitatem earundem ecclesiarum: reperiuntur in dictione
Exemptio. §. 10. et 11. et hic infra. §. 4. et 6. et 10. ac. 11. Quarto sunt aliqua
que fratres predicti tenentur servare in suis ecclesiis respectu prelatorum et

Collector.

*Augemig. 4. concessit monachis sancti Benedicti Vallisolete. quod si quos
deputatis ab iporum prelatibus ad audiendas confessiones. Et nota oia
primarie: ac in oibus et singulis casibus: etiam ordinariis: ad se p-
tinentiales vel priviales in ditionibus reservatis: nisi sibi confessis
dispensare: preterea casus consuetas et penas: vota et casus de quibus esset m-
rito sedes aplice consulenda. B.*

Ecclesie fratrum.

ecclesie: prout habetur infra. §. 7. et 8. et 9. Ultimo inveniunt multe indulgentie
concessae visitantibus prelatas ecclesias. Sed hec ad longum continentur in di-
ctione Indulgentie quo ad seculares. §. 1. et 2. ac. 5. Uide ibi.

Innocentius 4. decrevit ut omnes ecclesie fratrum
mi. ubi conventus existit: conventua-
les vocentur. Et concessit licentiam: ut in ipsis ecclesiis ad opus
fratrum et conuersorum seu oblatorum suorum: libere habere cemi-
teria possint et valeant. b. fo. 21. Et ffo. 23. conce. 9.

1
Cimiteria.

Innocentius concessit fratribus ordinis sancti Au-
gustini: ut per consecrationibus altarium seu ecclesiarum: ac pro oleo sancto et quoli-
bet ecclesiastico sacramento: nullus ab eis sub obtentu consuetudinis vel alio
modo: quecumque audeat extorquere: sed hec omnia gratis eis episcopi dioecesanii
impedant: alioquin liceat eis quoscunque maluerint catholicos adire antisti-
tes: gratiam et communionem apostolice sedis habentes: qui apostolica auctoritate sa-
ciant predicta. Et voluit quod si sedes dioecesanorum episcoporum forte vacauerint: in-
terim oia ecclesiastica sacramenta a vicinis episcopis accipere libere et absque
contradictione possint. Sic tamen ut ex hoc in posterum propriis episcopis nullus
preiudicium generetur. B. ffo. 247. conce. 605. Uide circa hoc infra. §. 7.

2
Pro fratri-
bus augusti.

Episcopi.

Sacramenta

Elemens 4. inhibuit: ut nullus ecclesias aut loca fratrum sui. ausu te-
merario presumat infringere: aut in illis damnabile vio-
lentiam exercere. Et voluit quod illi qui secus facere presumpserint: ipso facto sen-
tentiam excommunicationis incurrant: a qua non possint absolui nisi per sede
apostolicam: vel per conservatores ab ea eidem ordini deputatos. B. ffo. 105.
conce. 226. Circa hoc vide infra. §. ultimo.

3
Excommunicatio.

Sixtus 4. concessit fratribus sui. ut in ecclesiis curatis seu parrochia-
libus quas eos habere contigerit: possint per capellanum per
eos pro eorum nutu ponendum et amouendum: curam huiusmodi exerce-
re: qui quidam capellanorum huiusmodi fungetur officio: ac si dicti ordinis mi-
professor existeret: dictorum fratrum libertate et exemptione fruatur. Ecclesie vero
predicte et illarum bona: illa (qua domus fratrum predictae ordinis) prerogativa
letentur. B. fo. 60. Et ffo. 144. conce. 351.

4
Pro ecclesiis
parrochiali-
bus fratrum
Exemptio.

Circa prefatam concessionem vide infra. §. 6.

Julius 2. concessit fratribus ordinis minorum quod omnes et singulas
ecclesias et oratoria quecumque eiusdem ordinis: tam recepta quam
recipienda: non dum consecratas seu consecrata: facta prius requisitione episco-
pis locorum: eisque recusantibus vel negligentibus: per quemlibet alium ca-
tholicum episcopum possint consecrari facere. B. ffo. 8. conce. 20.

5
Pro fratri-
bus minoribus.
Consecrare.

Leo 10. in concilio Lateranensi statuit et ordinavit quod episcopi et eorum
superiores et alij prelati ecclesiarum: possint visitare ecclesias par-
rochiales: ad fratres (ratione locorum) legitime spectantes: quo ad ea que
ad parrochianorum curam et sacramentorum conservationem et administra-
tionem pertinent: sine tamen visitatorum insolito grauamine vel impensa.
Et similiter statuit: quod predictarum ecclesiarum curam gerentes: et circa il-
lam delinquentes. Si religiosi fuerint: iuxta ipsius ordinis regularia in-
stituta: intra septa regularis loci: seculares vel presbyteros et fratres hu-
iusmodi beneficia obtinentes: libere tamquam sue iurisdictioni subiectos.

6
Visitare.

punire possint prefati prelati ecclesiarum. B. ffo. 25. conce. 69.
C. DEAS Leo in prefato concilio statuit: qd fratres ab alieno episcopo conse-
crationem ecclesie vel altaris aut cimiterij benedictione petere nequeat: nec in
ecclesijs per eos pro tempore edificandis primu lapide per alienu epm pontifa-
cere: nisi vbi ordinarius bis aut ter (cum debitis reuerentia z instantia) requi-
situs: sine legitima causa id recusauerit. B. ffo. 26. conce. 79.

7 Episcopi.
Bndicere.
Edificare.
8

C. DEAS Leo statuit: qd vt debitus honor matri ecclesie reddatur: ta fra-
tres: qd alij clerici seculares: die sabbati maioris hebdomade anteqz campana
cathedralis vel matricis ecclesie pulsauerit: campanas in ecclesijs suis pulsa-
re minime possint. Contra autem facientes: penam centum ducatoru incur-
rant. B. ffo. 26. conce. 80.

9 Censure.

C. DEAS Leo statuit: vt censuras per ordinarios latas z promulgatas: ac
in matrici ecclesia ciuitatum: nec non in collegiatis z parochialibus ecclesijs
castrorum z oppidoz respectiue solen iter publicatas: teneantur fratres (quan-
do super hoc ab eisdem ordinarijs fuerint requisiti) in ecclesijs domoium sua-
rum publicare ac seruare. B. ffo. 26. conce. 81.

10 Sepultura.
Exhumare.

C. DEAS Leo concessit qd prelati ordinis mi. obseruantie possint in suis ec-
clesijs z capellis: exhumare corpora defunctoru: z ad alias sepulturas in eisdem
ecclesijs suis transferre: de consensu tñ illoz quoz interest. B. ffo. 58. coce. 162.

11 Absolutio.

C. DEAS Leo concessit qd infringeretur: et aliquam violentiam in ec-
lesijs vel locis fratrum mi. facientes possint absolui: prout positum est supra in
dictione Absolutio quoad seculares. 2. §. ultimo.

Edificare.

Distinctio materie infrascripte.

Collector.

Quoad edificationem ecclesiarum z conuētuum fratru mino. z alioz me-
dicantium: reperiuntur multa z varia in priuilegijs predictozum fratru: que
inferius tali ordine ponuntur. Primum namqz locum habent ea que spectat
ad fratres mi. in particulari. Reliqua vero loca possident successiue illa que
ad alios fratres mendicantes pertinent: prout infra videbitur.

Pro fratribus ordinis minorum.

Lemens. 4. prohibuit fratribus ordinis pdicatoru:
z penitentie Iesu xpi: z carmelitatu ac san-
cti Augustini: z monialibus sancte Clare: aliozqz ordinu in
paupertate fundatoz: ac omnibus mulieribus pdictoz ordi-
num: aut alioz quozcumqz: ne aliquod monasteriu ecclesia:
aut oratorium edificare seu construere psument: infra spatium
trecentaz canaru. ab ecclesijs fratru mi. mensurandarum per aerem: etiam
vbi alias recte mensurari loci dispositio no permittit. Nulli quoqz seculari
vel religioso cuiuscunqz professionis voluit licere: ecclesiam vel monasterium
seu oratorium iam edificatum in aliquem trāsferre de ordinibus memoratis
infra spaciū predictaz trecentaz canaz. Et quālibet istaz canaz voluit octo
palmozum longitudinem continere: no obstante varia lcozorum cōtue: udine:
siue priuilegijs z litteris quibuscunqz a sede apostolica sub quacūqz verboz
forma cōcessis seu etiam concedendis: que de presentibus specialem z expres-
sam non fecerint mentionem. Preterea statuit vt quidquid contra huiusmodi

Prohibitio

ordinatiois z inhibitionis tenore: ex nunc in antea edificatu fuerit: diruatur.
B. fo. 31. Et ffo. 30. conce. 28. Circa hoc vide in fra. §. 8.

C. DEAS Clemens cōcessit qd liceat fratribus ordinis minoru: cum de prio-
ribus locis suis ad alia loca se transferunt: tam omne edificioz materiam lo-
corum qd dimittunt (dedicatis ecclesijs dūtatat exceptis) qd libros: calices z pa-
ramenta: secum ad alia loca transferre. Et edificia ipsa cū solo z alijs ad eadez
loca pertinentia (preter ecclesias) per personas a sede apostolica deputatas. i. p-
sindicos vendere: ipsozumqz precium in alioz locoz ad qd dicti fratres se trās-
ferunt. edificationem: seu alias in eozū vtilitate cōuertere: sūm quod eis meli9
videbitur expedire. B. fo. 58. Et ffo. 142. conce. 340.

Uendere.

Clemens. 5. in declaratione regule fratru mi. declarauit: no cōuent-
re predictis fratribus vilo modo: qd fieri faciāt: vel fieri
sustineant ecclesias vel alia quecuqz edificia: que considerato fratru inhabitā-
tiū numero: excessiua i magnitudine z multitudine debeāt reputari. Ideoqz
voluit qd vbiqz in toto ordine fratres tēperatis z humilibus edificijs sint pte-
ti: ne tante paupertati promisse: quod patet oculis: contrarium foris clamet.
B. fo. 15. tractatu. 3. Et. b. ffo. 16. tractatu. 2.

3 Paupertas.

Paulus. 2. inhibuit fratribus mi. cōuentualibus: sub excomunica-
tiois pena: ipso facto incurreda: z a qua nequeat absolui
nisi per Romanū pontificem (preter qd in mortis articulo) ne pprio motu vel
industria: aut per se: vel alium: seu alios: quouis quesito colore impediāt fra-
tres predicti ordinis obseruātes: recipere domos eis oblatas: neqz eisdem mo-
lestam aliquam inferre psument. B. ffo. 94. conce. 204.

4 Contra ftes
conuētuales

Sixtus. 4. cōcessit omnibus fratribus mi. obseruātie qd sana consciē-
tia possint habitare domos quas habent in ciuitatibus z ca-
stellis: p eozum cōmoditate. o. fo. 63. Et ffo. 66. conce. 101.

5

C. DEAS Sixtus concessit qd fratres mi. predicti non obligentur in cōscien-
tia: si non recipiant loca vel monasteria etiam fratru cōuentualiu: qd etiā de no-
uo erigēda: vel alia quecuqz: etiā si eis precipiatur p obediētiam z sub pena ex-
cōicationis late sentētie z alijs cēsuris. o. fo. 63. Et ffo. 67. conce. 112.

6 Excōicatio.

C. DEAS Sixtus concessit generali fratru mi. obseruātie licentiā z facul-
tatem: ea loca que fratribus suis minus cōmoda esse cognouerit: dimittendi
in manibus ordinarioz locoz: z illa licite deserendi: prout ei visum fuerit ex-
pedire: super quo etiusdē generalis conscientia onerat. Et hoc voluit: non ob-
stāte cōstitutione Bonifacij. 8. phibēte loca semel recepta no deserri: z alijs apo-
stolicis constitutionibus: ceterisqz contrarijs quibuscūqz. B. fo. 47. Et ffo.
131. conce. 293.

7 Generalis
minister.

Julius. 2. declarauit qd coarctatio seu reductio trecentoz canaruz ad
cētum quadraginta: cōtra fratru pdicatorum priuilegiū fa-
cta per Clementē. 4. no debet nocere fratribus mino. nec priuilegioz cōicatio-
nem in damnu sed in fauorem predictoz fratru mi. esse cōcessam. Et porioz p
cautela predictum priuilegiū Clementis: trecentaz canaz: supra. §. 1. posituz
z inde sequuta quecuqz predictis fratribus minoribus confirmauit z appo-
bauit: z quatenus opus esset: predictaz trecentaz canaru priuilegiū: auctorita-
te apostolica eis de nouo concessit. B. ffo. 231. conce. 535.

8 Cōicatio p-
riuilegioum.

C. DEAS Julius concessit fratribus mi. qd si a principe: duce: marchione

9

Edificare.

aut comite: vt aliquam domū dicti ordinis edificet: requisitū fuerint: domū huiusmodi pro vsu & habitatione perpetuis fratrum dicti ordinis regularis ob seruante: construi & edificari: ac locum pro huiusmodi constructione recipere possint & valeant. *B. fo. 43. Et ff. 126. conce. 278.*

10 *ADRIANUS* Julius approbavit cōcessionem immediate suprapositā: supple- do aliquos defectus qui in eius relatione interuenerant. Et voluit & decreuit qd littere predictae valeant: & predictis fratribus suffragetur: non obstante con- sultatione Bonifacii. 8. in contrarium faciente: ceterisq; contrarijs quibuscūq; *B. ff. 211. conce. 515.*

11 *ADRIANUS* Julius statuit: qd fratres mi. qui in vna prouincia s'm morem di- cti ordinis viuunt: nequeant edificare domos in alia prouincia que sub aliena obedientia existant: nisi de licentia generalis. Et decreuit irritū inane quicqd in contrariū attentari contigerit. *B. fo. 43. Et ff. 126. conce. 276.*

12 *ADRIANUS* Julius statuit circa supradicta clarius idem quod antea. s. qd fra- tres mi. obseruatiōe: cuiuscūq; prouincie seu custodie: in alia quacūq; prouin- cia seu custodia: etiam de obseruatiōe: domos pro eorū vsu & habitatione: nō so- lum non edificent: sed nec ab alijs quibuscūq; personis (sine licentia gene- ralis) edificatas recipere valeant. *B. ff. 227. conce. 532.*

13 **LEO** 10. concessit qd adueniente casu necessitatis: ecclesie tam fratrum mi. q; monialium sancte Clare obser. possit transferri & mutari d vno loco ad alium. Et locus prioris ecclesie reduci ad vsus humano: s'm commo- ditarem dictorum locorum & monasteriorum: dummodo materia edificiorū ponatur in ecclesia alia. o. ff. 91. conce. 277.

14 *ADRIANUS* Leo concessit postea qd ministri prouincialis ordinis mi. loca eis minus comoda: ab ipsis non omnino derelicta: post constitutionē Bonifacii pape. 8. constructa: possint illa pro sua deuotione tenere sine fratribus illa inha- bitantibus. Ita tamen qd aliquando ea visitent: cum tempus oportū fuerit: & in eorū ecclesijs aliquando celebrent. *O. ff. 61. conce. 189.*

15 **ELEMENS** 4. postq; consimile priuilegiū sicut suprapositum. §. 1. cō- cesserat fratribus ordinis predicatorum: restrinxit illud quo ad huiusmodi fratres: reducendo ad spacium centum quadraginta can- narum. *b. fo. 30. Et ff. 31. conce. 29. C. lide supra. §. 8.*

16 *ADRIANUS* Clemē. 4. cōcessit fratribus ordinis Carmelitaz ne aliqui reli- giosi ordinum mendicantiū: ecclesias seu queuis loca edificare seu construere aut per alios constructa seu edificata recipere: aut inhabitare iuxta loca predicti ordinis: infra spacium centum quadraginta cannarum mēsurandarum etiā per aera (vbi alias recte non permitteretur loci dispositio mēsurari) quoquo- modo presumant: decerneris quicquid secus actum fuerit irritū & inane. *B. fo. 89. Et ff. 171. conce. 405.*

17 **VRBANUS** 4. concessit fratribus ordinis Carmelitaz: vt si aliqui christifideles aliqua loca ad se spectantia: que feudalia seu censualia non existant: eis contulerint: liceat eis de consensu diocesano: illa recipere: ac in eorū singulis ecclesiam aut oratorium cum campanā pstrue- re: & imbi diuina officia celebrare. *B. fo. 81. Et ff. 165. conce. 388.*

Episcopi.

Edificare. Egredi ordinē vel clausurā.

XL

ADRIANUS qd prefata confessio est valde notabilis: sed multo magis ampliatio eius: que immediate sequitur. & alia in §. 20. *Collector.*

SIRTUS 4. confirmavit supradictam concessionē Urbani: & insuper extendit illam ad quecūq; loca: domos & ecclesias etiā par- rochiales: nō obstante constitutione Bonifacii. 8. prohibete ne cuiusuis ordi- num mendicantium fratres: noua loca ad habitandum recipiant: vel recepta mutare presumant: sine sedis apostolicę licentia speciali: faciente speciale. & expressam de prohibitione huiusmodi mentionem. *B. fo. 104. Et ff. 187. cō- cessione. 481.*

18
Ampliatio.
Nota.

ADRIANUS Uride aliam concessionem ad huc ampliozem que ponitur infra. §. 20. *Collector.*
ADRIANUS Sirtus prohibuit: vt nō solum fratres mendicantes: verū etiam quicūq; alij religiosi vel ecclesiastice persone vtriusq; sexus: ppe domos fra- trum dicti ordinis de monte carmelo: nouas ecclesias & loca construere: vel alias de nouo recipere & habere possint: infra spacium centum quadraginta cannarū per aera mēsurandarum: vbi alias comode per terram mēsurari nō possent. Et qd si quis (cuiusuis cōditionis: status: aut dignitatis fuerit) con- tra predicta venire aut agere presumpserit: tam ipse q; auxiliū vel fauorem prestantes: ipso facto incurrant sententiam excoicationis. Et nihilominus cū cta & singula ab eis facta: pro infectis habeantur. *B. fo. 100. & ff. 184. conce- sione. 457.*

19

ADRIANUS Pro fratribus ordinis minimorum. 2. concessit fratribus ordinis minimorum: vt domos seu ecclesias loca & oratoria quecūq; pro eorū perpetuis vsu & habitatione possint constituere & edificare: seu construere & edificari facere: absq; alia desup- facienda noua concessione apostolica. Et qd ordinis predicti conseruatores quo- ties opus fuerit eidem ordini minimorum: ac illius personis: in premis effica- cis defensionis: presidio assistant: nec prelati ecclesiastici quicūq; cuiuscūq; nobilitatis existant: in aliquo damnificare: molestare: perturbare nec inque- rare vllatenus audeant: sub excommunicationis late sententie pena inhibere possint. *B. ff. 8. conce. 27.*

Excoicatio.

20

ADRIANUS qd in huiusmodi concessioe videtur cōcedi: qd predicti fratres pos- sint edificare loca seu conuentus vbiq; seu edificata recipere absq; aliqua li- centia: etiam ordinario aut alio prelato ecclesiastico contradicente. Hoc autez est quid magnum: & nūq; alias concessum: saltem qd reperitur in libris pui- legiorum ordinum. *Collector.*

Conseruato- res.

Excoicatio.

Nota.

Egredi ordinem vel clausuram.

ADRIANUS Circa egressionem fratrum mino. obseruantie: ab ordine: seu ab obedi- entia prelatorum: continentur multa in priuilegijs predictorum fratrum: prout habentur supra in dictione Apostate. & in dictione Exempti fratres particula- res. Ac etiam infra in sequenti dictione Ejicere seu expellere ab ordine. *Collector.*
ADRIANUS Quo ad egressum vero monialium sancte Clare a clausura suorum mona- steriorum: in quibus casibus liceat & in quibus non: habetur supra in dictio- ne Clausura monialium. C. lide ibi & nota bene.

Ejicere seu expellere ab ordine.

Eijcere seu expellere ab ordine. Electio.

Innocentius. 4. prohibuit districte vt fratres mī. quos gñalis aut puñcialis ministri: ab ordine p suis culpis expellere cōtigerit: vel egressi fuerint p p̄rio suo motu: non p̄sumant p̄dicare: seu confessiones audire: vel docere: nisi (de licētia sedis apostolice: aut predictoz ministroz) ad aliū trāserint ordinē. Et voluit q̄ si cōtra huiusmodi inhibitionem aliquid fuerit temere attentatum: possint dicti ministri in illos sententiam excommunicationis pmulgare. B. fo. 36. Et ffo. 120. conce. 261.

Predicatio.
Confessio.
Excoicatio.

Innocentius concessit vt electi vel egressi de predicto ordine mī. possint trāfire ad alios ordines approbatos: p̄ter q̄ ad beati Augustini: tem plariorz: hospitaliariorz: et aliorum religiosoz arma portantium: deferendo tamen literas testimoniales generalis vel puñcialis dicti ordinis. Et inhibuit districte ne tales fratres aliter ad alium ordinem transeant: vel aliqui eos recipere seu retinere p̄sumant: absq̄z licētia speciali sedis apostolice faciente de presentibus mentionem. B. fo. 37. Et ffo. 120. conce. 262.

Licētia.
Recipere fratres.

Elemens. 4. in mari magno p̄hibuit et statuit supradicta per eadez verba formalia. B. fo. 58. Et ffo. 141. conce. 330. et 331.

Generalis.
Prouiciales.
Habit' ordi nis minoz.
Incorregibi les.

Alexander. 6. concessit facultatem generalibus ordinis minorū vt per semetip̄os dum taxat: et prouincialibus: vt per eos cum consensu maioris partis capituli puñcialis: fratres dicti ordinis quos incorregibiles repererint: habitu expoliare valeant: et ab ordine eijcere: ac contra quoscuq̄z eis auxilium: p̄siliū: vel fauorē put lice vel occulte: directe vel indirecte: aut quouis quesito colore super dicti habitus dea: iōe p̄santes: etiā cuiuscunq̄z dignitatis: gradus: ordinis et conditionis fuerint: per cēsuras ecclesiasticas: ac alia iuris oportuna remedia (appellatione postposita) p̄cedēti: inuocādo etiam si opus fuerit auxilium brachij secularis. b. ffo. 56. conce. 65.

Monicij.
Professio.

Leo. 10. cōcessit generalibus et prouincialibus ordinis mīno. vt fratres eiusdem ordinis etiā p̄fessos: qui grauissimis et scandalosis delictis notatis et diffamati fuerint: que fraudulenter et dolose in eoz receptione et professionis emissionem (monitione super his per predictos prelatos p̄missa) tacuerunt: non obstante q̄ iam recepti sint et professionē emisserint (ne moribūda et infecta pecus ouile dñi corrumpat: et vt alijs cedat in exemplū) a demib⁹ et conuentib⁹ dicti ordinis expellere et remouere: libere et licite possint et valeāt: prout conscientijs predictoz ministroz (quas super hoc onerat) visum fuerit iustum et honestum. B. ffo. 19. conce. 61.

Electio.

Distinctio materie electionum prelatorum ordinis.

Collector.

Aduertendum est q̄ de multiplicibus electionibus fit mētio in p̄uilegijs fratrum minorz. Primo de electione generalis ministri. Et quo ad huiusmodi electionē habetur infra. §. 2. et 3. et 9. et 10. Secūdo de electione vicarij totius ordinis. Et hoc continetur infra. §. 6. Tertio de electione ministroz puñcialiū de qua habetur infra. §. 3. et 7. Quarto de electione custodum et guardianoz: vt habetur in dictionibus: Custos: et Guardianus: et infra. §. 5. Ultimo de electiones abbatissarum: prout continetur in dictione Abbatissa: vbi cunq̄z in margine et posita hec dicitio Electio.

Electio.

Alexander. 4. inhibuit: vt nulli fratres ordinis mī. si eos in ep̄os eligi: aut postulari contigerit: electioni aut postulationi de se facte audeant cōsentire: nec aliquis archiep̄s seu quicunq̄z alius prelatus vel legatus sedis apostolice: nisi fuerit cardinalis: dictos fratres (nisi de licētia et assensu generalis et puñcialium ministroz aut sedis apostolice speciali mādato) ad ep̄iscopatus vel alias dignitates assumere vel ordinare p̄sumant. Et decreuit irritum et inane quicquid secus a quocunq̄z contigerit attentari. b. fo. 13. Et ffo. 25. conce. 13.

Episcopi.

Elemens. 4. cōcessit vel statuit: vt gñalis minister ordinis mī. statiz postq̄ electus (scdm regulā et cōstitutiones) fuerit: eo ip̄so verus eiusdē ordinis generalis minister effectus: curā aiarum fratru ipsius ordinis plenā habeat et libere gerat: ipsosq̄z fratres auctoritate propria ligare ac soluere: necnon in eodem ordine agere valeat: que ip̄se minister et diffinitores ad hoc electi: iuxta cōstitutiones ordinis: eidem ordini et fratribus scdm deū viderint expedire. B. fo. 56. Et ffo. 139. conce. 307.

De generalis ministro.

Innocentius clemens statuit et concessit q̄ in electionibus gñalis et prouincialium ministroz predicti ordinis mī. fratribus qui debēt electionē huiusmodi celebrare: tempus super hoc a iure statutum nō currat: nec ipsi in hac parte iuris huiusmodi regulis coarctentur. B. fo. 56. Et ffo. 139. conce. 308.

De gñalibus et prouincialibus.

Innocentius clemens statuit: q̄ custodes et guardiani qui scdm statuta ordinis: aliter q̄ p electionē instituunt: post ipsam institutionē seu puisionem de ipsa facta: curā animarum fratrum sibi subditorum habeant: ipsosq̄z ligare ac soluere possint: iuxta ipsius ordinis instituta. B. fo. 56. Et ffo. 139. conce. 309.

De custodi bus et guardiānis.

Nicolaus. 4. statuit et declarauit: vt cum electio gñalis ministri fuerit celebrāda: custodes vniuscuiusq̄z prouincie vnum ex seip̄s constituāt: vt ei voces suas cōmittāt: ipsumq̄z ad locū vbi electio eadez tūc fuerit celebrāda transmittant. Itq̄z qui sic ab ip̄s custodibus constitutus extiterit: vnam vocem dumtaxat pro se et omnibus eis habeat et intelligat habere: ac pro vna voce tantummodo admittatur ab alijs. B. fo. 31. Et ffo. 32. concessione. 32.

De custodi bus.

Hoc statutum iam vacat propterea quia aliter statutum est in bulla Innocentii per Leonem. 10. vt habetur infra. §. 9.

Collector.

Innocentius nicolaus statuit et ordinauit ac districte inhibuit fratrib⁹ minoribus: ne mortuo ministro generali: possint eligere vel constituere aliquem fratrem in vicariū ordinis: absq̄z Romani pontificis et p̄toris ordinis eiusdē licencia speciali: per ipsius Romani pontificis litteras patētes concedenda: facientes plenam et expressam de statuto et ordinatione et prohibitionem huiusmodi mentionem. b. fo. 31. Et ffo. 32. conce. 33.

De vicario ordinis.

Elemens. 5. in declaratione regule fratrum mī. statuit et ordinauit q̄ electio ministri prouincialis pertineat ad capitulum prouinciale: quā idem capitulū die sequenti qua fuerit congregatum facere teneatur. Et similiter statuit q̄ huiusmodi electionis confirmatio: pertineat ad ministrum generalem. Et q̄ si ad electionem huiusmodi per formā scrutiniij procedatur: et votis in diuersa diuisis: electiones plures in discordia celebrari cōtingat: illa que a maiori parte capituli numero (nulla zelū vel meriti collatio

De ministro prouinciali. Confirmatio.

ne seu consideratione habita) fuerit celebrata: exceptione seu contradictione qua cumq; alterius partis non obstante: per dictum generalem ministrum: de cõfiliõ discretõnm de ordine (prius tñ ex officio: prout spectat ad ipsum diligentl examinatione pmissa) cõfirmet: vlt etiã infirmet: put eis scdm deũ visum fuerit expedire. Et si fuerit infirmata: capitulum prouinciale electio huiusmodi reuertatur. Ceterum si capitulum memoratum die predicta ministrum eligere pretermittat: ex tunc ministri prouincialis prouiso ad generalem ministrũ libere deuoluatur. fo. 15. tractatu. 3. Et ffo. 16. tractatu. 2.

Capitulum generale.

8 De abbatibus.

9 De ministro generali.

10 De generali ministro.

11 De commissario generali.

12 Deupertas.

13 Restitutio.

14 Pro carnalibus.

15 Restitutio Legata.

16

Eugenius. 4. Nicolaus. 5. statuerunt aliqua pertinentia ad electiones abbatissarũ ordinis sancte Clare: sed quia hec posita sunt supra in dictione Abbatissa: ideo hic non ponuntur.

Leo. 10. in bulla vntõnis statuit: qd electio generalis ministri totius ordinis minõ fieri debeat a solis ministris prouincialibus: et custodibus reformatis: tã cismõtans q; vltamõtans in capitulo generali dicti ordinis in festo Penthecostes: in loco quẽ generalis minister cum capitulo generali proxime precedenti duxerit assignandum. Ad quod capituli omnes ministri et custodes siue vocales: tam cismõtans q; vltamõtans accedere teneantur. Et ne caput suis membris reforme appareat: voluit et ordinauit qd nullus frater possit eligi in ministrum generalem: nisi vitam ducat reformatã et pro reformato a cõmunitate reformatõrum habeatur. In prefata etiam electioẽ ministri generalis voluit qd nullus penitus vocem habeat nisi reformatus et pro reformato a congregatione reformatõrum habeatur. B. ffo. 29. conce. 94.

Gregorius. leo ordinauit qd minister generalis eligatur alternatim de fratribus cismõtans et vltamõtans: qui tñ per sex annos durare possit. Ita qd si minister generalis per sex annos de cismõtans fratribus electus fuerit: sequentibus sex annis de vltamõtans fratribus electi debeat: qui modus alternatis vicibus in perpetuũ a fratribus predictis obseruetur. B. ffo. 29. conce. 94.

Gregorius. leo fecit quãdam ordinationẽ super electione et institutione commissarij generalis: que posita est supra in dictione Commissarius. 5. 1.

Elemosine.

Alexander. 4. declarauit qd fratres mi. et predicatores: tã ab his quibus predicant q; ab alijs: possint elemosinas petere ac recipere: fidelesq; possit hmoi elemosinas eis de fratribus salubriter largiri: nõ obstante quacũq; contradictione. Sic etiã declarauit qd pdictõrum fratrum mendicitas est meritoria. b. fo. 25. Et ffo. 25. conce. 15.

Gregorius. alexander cõcessit fratribus mi. qd de male acquisitis quorũ restitutio non debet certe persone ac de incertis relictis: possint recipere elemosinã ab erequutoribus testamentõrum. b. fo. 25. Et ffo. 26. conce. 16.

Urbanus. 4. cõcessit fratribus Carmelitis: vt de vsuris et rapinis fieri debeat omnino inueniri et sciri nõ possint: nec nõ de quibuscũq; legatis indistincte ad pios vsus relictis: recipere valeant vsq; ad summam centũ marcarum argenti. B. ffo. 173. conce. 419.

Clemens. 4. cõcessit fratribus minõ. vt in terris excommunicatorũ possint li-

bere cõmorari: et ab eis tunc et qñ per hmoi terras ipsos trãfire contigerit necessaria vite deposcere ac recipere. B. fo. 56. Et ffo. 140. conce. 317.

Eugenius. 4. cõcessit generali et puincialibus fratribus mi. obser. ple. nã et liberã facultatẽ capiendi et incarcerandi ac in carceribus detineri faciendi: nec non alias puniendi et corrigendi fratres conuenticuales prefati ordinis questuantes seu elemosinas petentes in locis conuentuũ domorũ et heremitoriorũ fratrum predictõrum obser. aut aliqua minus honesta contra constitutiones et declarationes apostolicas: et statuta et consuetudines eiusdem ordinis facere presumentes. b. fo. 48.

Calixtus. 5. prohibuit districte sub excommunicationis pena: ne fratres eiusdem ordinis: nec conuentuales sub nomine fratrum de obseruantia: aut sub nomine locorũ eorũdem: questuare seu elemosinas petere presument. B. ffo. 90. conce. 197. prope finem.

Sixtus. 4. qd intellexit qd locorũ ordinarij eorũq; officiales seu vicarij et curati: ne xpi fideles fratribus mi. et predicatoribus elemosinas erogare presumeret suadebat: ac etiã sub cõsuris inhibebant: et erogantes excommunicatos fore predicabat seu predicari faciebant aut pñiciare presumbant: mandauit predictis ordinarijs ac reliquis personis supra nominatis: et alijs quibuscũq; personis: vt ab hmoi persuasiõibus inhibitionibus: et mandatis de cetero prorsus: et oĩno abstineãt. Ac decreuit inhibitiones ipsas et mandata nullius existere firmitatis: et illis cõtrauenientes cõsuris hmoi minime ligari. Voluit tñ qd si persuadetes et inhibetes prefati: mandato hmoi obtẽperare nõ curauerint: nisi penituerint: et persuasiões et inhibitiones reuocauerint: infra tridnuũ: postq; desup requisiti fuerint: eoipso ordinarij interdictũ ingressus ecclie ac suspensionẽ a regimine et administratiõẽ suarũ eccliarũ: alij vero inferiores excommunicationis sententiã incurrãt. B. fo. 65. Et ffo. 149. conce. 365.

Gregorius. sixtus voluit qd ordinarij seu quicũq; alij phibentes ne fratribus Carmelitis elemosine fiant: ipso facto sint excommunicati. Et qd cõtra tales possint protectores ordinum mendicantium: et auditor camere apostolice: ac inquisitores heretice prauitatis: sicut contra hereticos procedere. B. fo. 99. Et ffo. 183. conce. 448.

Gregorius. sixtus concessit hoc idem fratribus Augustinensibus in suo martino magno: vt habetur. ffo. 251. conce. 638.

Alexander. 6. prohibuit: ne aliqui elemosinas querere audeãt sub nomine fratrum de obseruatia ordinis minõ. prefertim fratres conuentuales eiusdem ordinis ac precipue infra terminos domorũ fratrum predictõrum obseruantiuũ. Et cõmisit vniuersis eccliarũ prelatis: vt cũ p parte hmoi fratrum obseruatie fuerint requisiti: inhibeãt publice supradicta: sub excommunicationis late sententiẽ pena: ac cõtradictores quoslibet et rebelles p censuras ecclesiasticas et alia iuris remedia compescant. B. ffo. 151. conce. 370.

Julius. 2. declarauit: qd verba in priuilegijs fratrum minõ. cõtenta. s. qd visitates suas ecclias: et manus porrigetes adiutrices: indulgentias eis cõcessas cõsequatur: etiam ad facientes eis elemosinas de pane et alijs pro eorũ victu et vestitu: ac domozum suarũ reparatiõẽ necessarijs referantur. B. fo. 43. Et ffo. 126. conce. 281.

Excoicati.

5 Contra fratres conuen. Correctio.

6 Pro. f. obs. et cõuentua. Questuare.

7 Pro fratribus mi. et pdi.

Excoicatio.

8 Ex priuile. Carmeli. Nota. Inquisitores.

9 Pro augu. 10 Questuare. Cõuentuales

Excoicati.

11 Indulgentie.

Elemosine.

Episcopi.

12 Prohibito.

Leo 10. q. fuit informatus q in aliquibus partibus aliqne persone ecclesiastice: pferim curati seu presbyteri parochiales: non permittebant fratres minores elemosinas petere sine eorum licetia: z obsecrandorum: vel eorum vicariorum literis: z insuper q elemosinarum butusmodi mediocritatem sibi vendicare volebant: districte precipiendo mandavit omnibus ecclesiis prelatis sub gravibus censuris: vt ab hmoi grauaminibus z molestijs abstineret: z vt quoties pro parte fratru dicti ordinis requisiti fuerint: omnes z singulos parochialium ecclesiarum rectores seu vicarios ad vestigendum a predictis molestijs z grauaminibus: sub penis z censuris moneant z precipiant: ac contra inobedientes vsqz ad inuocationem brachij secularis procedant. B. ffo. 47. conce. 142.

Excocatio.

13

Leo concessit qualiter elemosine facte ad vnu vsu: possint comutari in alium vsu: prout positum est supra in dictione Comutare §. 2.

14

Leo fecit circa hmoi materia quadam concessione valde relaxatiua z destructiua obseruatie paupertatis: prout habet supra in dictione Commutare §. 3. Vide ibi vna cum additione que sequitur ibidem.

Colle. tor.

Aduertendum est q circa hmoi materia elemosinarum: facta sunt nonnulla statuta generalia in capitulo generali in conuentu montis Lucij celebra to: prout sequuntur.

Statutu generale.

Declaratur q procurare satisfactione fienda pro re empta fratribus necessaria: non est contra puritate regule: ita tñ q fratres per se nec per interposita personam: intromittant se de pecunia. Non tamen licet fratribus indifferenter z indeterminate tales procuraciones elemosinarum pecuniarum facere: nec per nuncium a se positum ducere: sed van s factat per se vel per nuncium ab ipso deputatum. Recipere autem granum vel alia hmoi pro acquisitione seu comutatione in aliquam rem necessariam: non licet fratribus. Verumtamen vbi fratres aliter non possunt prouideri in suis necessitatibus: talia possunt recipi per amicos spirituales de consensu dantium: z de licentia seu dispensatione prouincialis aut custodis. fo. 223. tractatu. 3. Et ffo. 246. tractatu. 2.

Alteru statu generale.

Inhibetur ne aliquis frater procuret alicuius libri vsu aut alicuius rei remanete apud paretes vel amicos proprietate: sub pena priuationis illius cu punitioe condigna. fo. 223. tractatu. 3. Et ffo. 241. tractatu. 2.

Aliud statu generale.

In hoc capitulo ordinatum est q nullus frater faciat sibi scribi libros extra vel intra conuentum: maxime per seculares personas nec pcurt partiales elemosinas sibi: sub spe licentie habede postea a puinciali. ffo. 241. tractatu. 2.

Collector.

De indulgentijs quas consequuntur vel consequi possunt dantes elemosinas fratribus minoribus aut eorum ecclesijs ac domibus: reperitur infra in dictione Indulgentie quoad seculares in capitulo. 4. f. Indulgentie concessie exhibentibus opera pietatis fratribus.

Episcopi.

Distinctio attinentium ad episcopos.

Collector.

De multis attinentibus ad episcopos: in diuersis huius copendij dictionibus continetur. Nam de exemptione ab ipsoru iurisdictione: habetur in dictione Exemptio §. 1. z. 3. z. 5. Et de presentatione confessorum eis fienda per pretes ordinis: dictum est supra in dictione Absolutio quoad seculares. in mul-

Episcopi.

Eucharistia.

XLIII

nis. §. 3. In impositione primi lapidis: z consecratione: seu benedictione ecclesiarum z altariu ordinis: qualiter per episcopos fieri debeat: habetur etia supra in dictionibus Benedicere: z Ecclesie fratrum: z Edificare.

Regorius 9. concessit fratribus minoribus ante q essent archiepiscopi z episcopi in eorum diocibus: possent eidem fratribus ibidem constitutis absoluteone vel dispensatione indigentibus: absoluteonis z dispensationis beneficium impendere: nisi adeo grauis z enormis esset excessus q desuper merito esset

1 Absolutio. Dispensatio.

Tedes apostolica consulenda. B. fo. 116.

Aduerte q huiusmodi concessio iam de nihilo seruit: q post ipsa fuit data fratribus predictis copiosissima exceptio: vt patebit infra in dictione Exemptio.

Colle. tor.

Alexander 4. precepit in virtute sancte obediencie fratribus primis vel promouendis ad dignitates epales vel alias: vt libros z alia que ipsos promotionis sue tempore habuisse seu habere consulerit (sub mota qualibet dilacione) resignet generali: vel prouincialibus ministris nisi forsitan predicti prelati ordinis: vsu huiusmodi rerum illis ad tempus concesserint de gratia speciali. b. fo. 24. Et ffo. 24. conce. 12.

2 Bona ordinis.

Alexander inhibuit: vt nulli fratres ordinis mi. si eos in episcopos eligi: aut postulari contigerit: electioni seu postulationi de se facte audeant consentire. D. hoc vide supra in dictione Electio §. 1.

5 Electio.

Eucharistia.

Circa eucharistia preceptionem z administrationem: multe concessiones facte reperuntur: tam pro fratribus q pro secularibus: que posite sunt supra in dictione Communicare.

Collectes.

Exactiones.

Alexander 4. statuit: vt imponentes fratribus minoribus angarias: vel alias impositiones: seu exactiones: aut alia similia: sint ipsos facto excommunicati. Et q si contumaces fuerint non desistendo ab huiusmodi: a solo papa valeant absolui. b. ffo. 260. conce. 656.

1 Excoicatio.

Aduerte q multi alij sumi pontifices exemerunt fies pfatos ac moniales. s. Clare: z fies ordinis pdica. necno z alios fratres mendicantes: ab oibus exactionibus: prout habet infra in dictione Exemptio in multis §.

Collector.

Eugenius 4. declarauit: q quando ciues p bono comunitatis imponunt gabellas nouas aut veteres augmentant: non sunt excommunicati. o. ffo. 102. conce. 414.

2 Excoicatio.

Eugenius declarauit: q pene apposite in capitulo Quia de censuris. lib. 6. f. excoicatio z Interdictum: circa exigentes pedagia z guida: z similia: non habent locum: quia sibi fuit ablata Bomania: z tamen non interdixit. o. ffo. 102. conce. 415.

3 Excoicatio. Interdictu.

Eugenius fecit aliam concessionem pertinete ad huiusmodi materiam exactionum: que posita est supra in dictione Absolutio quoad seculares. in §. 4.

4

Excommunicatio.
Excommunicatio.

Distinctio materie excommunicationum.

Considerare oportet qd in priuilegijs fratrum minoru z alioru mendicantiu reperiunt multa z diuersa ad materia pertinentia excommunicationis. Et primo sunt quedam vbi eisdem fratribus imponitur sententia excommunicationis. Aliud autem est multipliciter seu propter varias causas. Nam aliqui excommunicationes inueniuntur eis iniuste ratione receptionis nouitioru ad habitum vel professionem. Et de hoc habetur in dictione Nouitius. §. 3. 2. 4. 7. 7.

Alie vero excommunicationes tagunt eosdem fratres quando recedunt sine licentia ab hmoi ordinibus aut qn postq sunt licetari vel erecti faciunt aliqua que sunt eis prohibita: vt continetur in dictione Apostate in multis. §. 2. in dictione Licere ab ordine. Alie etiam excommunicationes concernunt illos qui prefatos fratres apostatas recipiunt aut illis faciunt: prout habetur in dictione Abbas: z in predicta dictione Apostate. Quam plures autem excommunicationes sunt imposite contra fratres propter varias causas: que ponuntur infra prope finem. Item qualiter prefati fratres tam professi q nouitij: z etiam apostate possunt absolui ab excommunicationibus in quibus inciderunt: habetur late in dictione Absolutio quoad fratres: in multis. §. vbi in margine posita est hec dictio Excommunicatio. Secundo principaliter in prefatis priuilegijs inuenitur qualiter persone seculares occasione predictorum fratrum: aut monialium que eorum cure sunt commisse seu ecclesiaru z monasteriorum suorum: incurrere possunt multas excommunicationes. Et iste subdistinguitur. Nam quedam generaliter sunt promulgate contra violatores priuilegiorum predictorum fratru: prout habetur in dictione priuilegia. §. 10. 2. 19. Alie tangunt illos qui aliquam violentiam inferunt ecclesijs: aut domibus seu rebus vel personis predictorum fratrum. Et hec habetur in dictione Ecclesie fratrum. §. 3. z in dictione Elemosine. §. 6. 2. 7. 10. 2. 12. z in dictione Exemptio. §. 9. 2. 23. Alie vero excommunicationes respectunt illos qui contra stigmata beati Francisci aliquid dicere presumpserint: aut qui ausi fuerint depingere sanctam Catharinam de senis cum stigmatibus. Et hec habentur in dictione Stigmata. §. 6. 7. 8. 2. 9. ac. 10. Alie autem excommunicationes spectant ad ingredientes monasteria sancte Clare contra tenore sue regule aut indultorum apostolicorum: prout continetur in dictione Ingredi monasteria monialium. §. 2. 2. 10. Nonnullae alie excommunicationes continentur sub varijs dictionibus huius compendij: quas longum foret hic referre: reperiuntur tamen signate in marginibus foliorum cum hac dictione Excommunicatio. Qualiter autem persone seculares valeat absolui a prefatis fratribus ab excommunicationibus supradictis: habetur supra in dictione Absolutio quoad seculares: in oibus. §. vbi posita est hec dictio Excommunicatio. Insuper quoad euitatione excommunicatoz quomodo fratres se debeant habere: reperiuntur infra. §. 1. 2. 2. 4. ac. 6.

Regorius. concessit fratribus minoribus euitibus: vt in terris illis sit eis licitum communicare cum excommunicatis in hijs que ad salutem pertinent animarum. b. fo. 20. Et

Excommunicatio.

no. 22. concessione. 3.

Clemens. 4. concessit fratribus minoribus vt in terris excommunicatoz teras ipsos transire contingerit: necessaria vite deponere ac recipere. B. fo. 56. Et ffo. 140. conce. 37.

Gregorius. Clemes concessit fratribus minoribus ne ab aliquo legato: nisi de latere sedis apostolice missio vel delegato aut subdelegato: auctoritate litteraruz sedis predictes: possint excommunicari suspendi vel interdicti: nisi littere ipse plenam z expressam de ordine prefato z indulto huiusmodi facerent mentionem. b. fo. 29. Et ffo. 29. conce. 25.

Eugenius. quartus concessit fratribus minoribus obseruantibus q non teneantur euitare excommunicatos: nisi nominatim sint a iudice denunciati: z euitentur a clero z populo. Et sic q non teneantur fratres euitare dictos excommunicatos: nisi quando in communia euitantur. Et q idem sit de interdicto: z de obseruatione cuiuslibet censure ecclesiastice. o. folio. 61. Et ffo. 64. concessione. 75. Et ffo. 95. concessione. 37.

Gregorius. Eugenius fecit alias concessiones pertinentes ad materia excommunicationis: que posite sunt supra in dictione Exactiones. §. 2. 7. 3.

Gregorius. Eugenius concessit: q si tempore nostro contingerit (q absit) seculi possint fratres minores participare cum seculaticis: nec teneantur fratres recedere a locis suis. Et q rotas quoties dixerint orationem Deus omnium fidelium etc. Pro vero papa: habeant centum dies indulgentie. o. ffo. 101. conce. 40.

Leo. 10. concessit q prelati ordinis minoribus regularis obseruantie: cu aliam quam fratrem propter apostasiam vel aliam causam excommunicant in capitulo fratrum aut in communitate: non teneantur proferre sententiam inscriptis: prout in iure sub pena suspensionis precipitur proferentibus. o. ffo. 95. conce. 291.

Ultra predicta que continentur in priuilegijs fratru medicatum circa excommunicationes: oportet nonnulla notabilia hic apponere: vt fratres predicti sint plenius informati de huiusmodi materia in qua exitum periculum verti solet.

Primum scire expedit excommunicationes contentas in processu annali seu in bulla que appellat in cena domini: ne quis de illis absolue ex ignorantia presumat. Et quia prefate excommunicationes a diuersis summis pontificibus diuersimode promulgate z enumerate reperiuntur: z a posterioribus latius posite sunt: ideo illas hic ponere curauimus: prout in processu per Leonem decimum factis: sub forma z ordine sequenti existunt. b. ffo. 138.

Primo excommunicantur omnes heretici: Bazarj: Patarij: Pauperes de Lugduno: Arnaldisti: Speronisti: Passagerij: Uiceliste: seu Uiliste: Fratricelli de opinione nuncupati: z quilibet alij heretici quocunq nomine censentur: ac omnes fautores receptatores z defensores eorundem.

Item excommunicantur omnes Pirate: Lursarij: Latrunculi maritimi: z alij: precipue qui mare nostru a mote Arg. tarto vsqz ad Terracina discursant: z qui nauigantes in illo depredari mutilare interficere: ac rebus z bonis suis

Collector.

Excoicatio- nes atten- tes ad fies.

De absolu- tione excoi- cationuz su- prascripaz.

Excoicatio- nes puni- tes ad seculares

De absolu- tione excoi- cationu predi- carum.

In fides.

Pro terris excoicatioz.

Exemptio.

De euitatioe excoicatioz. Nota Interdictu.

Indulgētia.

Indulgētia.

Prelati fra- trum.

Collector.

In fides nota- bile circa ex- coicaciones.

Excoica. q continetur in bulla cene domini.

spoliare: haecenus presumpserunt et presumpunt. Et omnes receptatores eorumdem: et eis auxilium dantes consilium vel fauorem.

Item excommunicantur omnes qui in terris suis noua pedagagia imponunt vel prohibita exigunt.

Item excommunicantur omnes falsarii bullarum seu litterarum apostolicarum et supplicationum: gratiam vel iusticiam concernentium: per summum pontificem vel vicecancellarium: seu gerentes vices eorum aut officium vicecancellarii sancte Romane ecclesie de mandato eiusdem summi pontificis signatarum: aut sub nomine eiusdem summi pontificis seu vicecancellarii aut gerentium vicem predictorum signantes supplicationes easdem.

Item excommunicantur omnes illi qui equos arma ferrum lignamina et alia prohibita deferunt Sarracenis Turcis et alijs Christi nominis inimicis: quibus christianos impugnant.

Item excommunicantur omnes impediens seu inuadentes victualia seu alia ad usum Romane curie necessaria adducentes: vel ne ad curiam ipsam adducantur vel deferantur impediens seu perturbantes. Et qui talia faciunt vel defendunt: cuiuscumque fuerint ordinis preminentie conditionis vel status: etiam si pontificali: regali reginali aut alia quauis ecclesiastica vel mundana prefulgeant dignitate.

Item excommunicantur omnes illi qui ad sedem apostolicam venientes et recedentes ab eadem: necnon oes illi qui iurisdictionem ordinariam vel subdelegatam aliquam non habentes: in eadem curia morantes: temeritate propria raptum et spoliatum detinent: aut ex proposito deliberato verberare mutilare vel interficere presumpunt: et qui talia fieri faciunt seu mandant.

Item excommunicantur omnes temere mutilantes: vulnerantes: interficientes: capientes: carcerantes: et detinentes Patriarchas: Archiepiscopos: Episcopos: eorumque mandatores.

Item excommunicantur omnes illi qui per se vel alium seu alios: quascumque personas ecclesiasticas vel seculares: ad Romanam curiam super earum causis et negocijs recurrentes: illaque in eadem curia procurantes et prosequentes: negociorumque gestores: aduocatos et procuratores ipsorum: vel etiam adiutores: seu iudices super dictis causis et negocijs deputatos: occasione causarum et negociorum huiusmodi: verberant: mutilant: vel occidunt: seu bonis spoliant.

Item excommunicantur illi qui impediunt: ne litteris et mandatis apostolice sedis et legatorum: ac nuntiorum et iudicum subdelegatorum eiusdem gratiam et iusticiam concernentibus: decretisque super illis et re indicata processibus et executorialibus (non habito primo eorum beneplacito et assensu) pareatur. Neue tabelliones et notarii litterarum et processuum executiones: instrumenta vel acta conficere: aut confecta parti cuius interest tradere: sub grauissimis penis prohiberes: statuere seu mandare. Quiue in animarum eorundem periculum: se a Romani pontificis pro tempore obedientiam pertinaciter retrahere: seu quomodolibet recedere presumpunt. Quiue iurisdictionem: seu fructus ad ecclesiasticas personas pertinentes usurpant vel arripiunt. Vel qui per se: vel aliam: seu alios: directe: vel indirecte predicta exequi: vel percurrere aut in eisdem auxilium: consilium: vel fauorem prestare non verentur: cuiuscumque preminentie: dignitatis: ordinis: conditionis: aut status fuerint: etiam

si pontificali: regali: regali: vel quauis alia prefulgeant dignitate.

Item excommunicantur omnes mutilantes: vulnerantes: interficientes: seu capientes et detinentes: seu depredantes rompetas: seu peregrinos: ad vrbem causa deuotionis seu peregrinationis accedentes: et in ea morantes vel discedentes ab ipsa: et in his dantes consilium: auxilium vel fauorem.

Item excommunicantur omnes illi qui per se vel alium seu alios: directe vel indirecte: sub quocumque titulo vel colore: occupant: detinent: vel hostiliter destruunt: seu inuadunt: aut occupare: detinere: vel destruere: aut inuadere hostiliter presumpunt: in totum vel in partem Almam urbem: regna Siciliae seu Emacie: Insulas Sardinie Corsice terre citra farum: Patrimonio beati Petri in Tuscia: Ducatum Spoletanum: Comitatum Venetianum: Sabiniem: et marchie Anconitanam: Massam Tiberis: Remandiole: Campanie et Marturime prouincias et terras specialis commissionis Arnulphorum: Bononiensem: Ferrariensem: Benauenensem: Perusiam: Tiviniensem: ciuitatis Castellum: Rudertinem: et alias ciuitates terras et loca: vel iura ad ipsam Romanam ecclesiam spectantia et pertinentia et ad herentia: aut fautores et defensores eorum: seu in his dantes eisdem auxilium consilium vel fauorem. Non obstantibus quibuscumque priuilegijs ac litteris apostolicis: ceterisque in contrarium facientibus quibuscumque.

Ultimo decreuit idem Leo quod a prefatis excommunicationibus: nullus per alium quam per romanum pontificem (nisi dumtaxat in mortis articulo constitutus) absolui possit. Nec etiam tunc nisi de stando sancte matris ecclesie mandato: satisfactione vel sufficienti cautione prestitis: etiam prout confessionarium seu quarumvis facultatem verbo litteris aut quauis alia scriptura: quibuslibet seu quomodolibet concessarum vel imposterum concedendarum.

Illos autem qui contra tenorem presentium talibus vel alicui eorum seu aliquibus absolutionis beneficium impendunt de facio excommunicationis sententia voluit inmodum: et eisque predicationis lectionis administrationis sacramentorum: et audiendi confessionis officia interdixit. Et declarauit a parte predictus pontifex transgressoribus et contemptoribus predictis: se grauius contra eos spiritualiter et temporaliter (prout expedire cognouerit) processurum. Et nihilominus quicquid egerint absolueno vel alias: nullius esse roboris vel momenti declarauit.

Aduertat etiam prudens lector quod quia (vt supra diximus) diuersi summi pontifices preedentes sub diuersis formis fecerunt supradictum processum seu bullam cene domini: et similiter credendum est quod facient successores eorum: ideo oportet semper inquirere quolibet anno: vtrum aliquid fuerit innouatum per pontificem tunc presentem. Nam alias forte ex ignorantia iuris (que neminem excusat) intrerent falcem in messem alienam: seu absoluerent aliquibus non possent: et sic inciderent in excommunicationem papalem et penas suprascriptas.

Alterum sciendum quoad predictam materiam excommunicationis est quod Sixus. 4. in extrauaganti que incipit. Et si Dominici gregis posuit multos alios casus a quibus etiam nequeunt fratres absolueri quorum: tamen aliqui sunt de contentis in bulla cene domini: et sunt sequentes: videlicet. Offensa ecclesiastice libertatis. Violatio interdicti a sede apostolica. Erimen be-

II

II

De reseruatione absolutionis a prelatibus excommunicationibus.

Item contra absolutes a predictis excommunicationibus.

Collector.

Nota.

Scdm nota b. le circa excommunicationes.

refis postq̄ de eo fuerint sententia lter cōdemnati delati : seu publice diffama ti. Conspiratio in Romani pontificis personam : aut eius statum vel dicte sedis. Mutuatio membrorum : aut cuiuscunq; in sacris cōstituti occisio. Of fensa personalis in episcopum seu alium prelatum. Inuasio romipetariū seu quozumcunq; ad romanam curiam venientius. Prohibitio deuolutiois cau sarum ad dictam curiam. Inuasio : occupatio : de predictio : aut de iustatio ter rarum romane ecclesie : mediate vel immediate subiectarum. Delatio armozū z aliozum prohibitozum ad partes infidelium. Impositio nouozum onerūz realium vel personalium ecclesijs : vel ecclesiasticis personis. Demum simonie super ordinibus vel beneficijs assequendis : in dicta curia vel extra eam quō modolibet cōtracte.

Tertiu nota bile circa ex cōicationes.

Aliud insuper notandum est : q̄ in casibus inferius annotatis incurrūt ex cōmunicationis sententiam fratres predicti. Et ideo vrab illis se abstineat̄s ponuntur hic.

1 Sepulture

Excommunicationis sententiam incurrunt quiscunq; religiosi vel etiā cle rici inducentes aliquos ad vouendum : iurandum vel fidei interposita seu a lias promittendum : vt sepulturas apud eozum ecclesias eligant : vel tam ele ctas vltierius non inmutent. A qua quidem sententia non possunt absolui nisi a Romano pontifice (preterq̄ in mortis articulo). Hoc autem habetur in extrauaganti Lupientes. de penitentijs in clementinis.

2 Studentes fratres.

Excommunicationis sententia incurrunt ipsosfacto quicunq; religiosi tacite vel expresse professi : audientes leges vel p̄blicas : nisi infra spaciū duozū mensium ad claustrū redierint. In clementina Ne in agro. de statu mo.

3 Habitus ordi nis. Studentes fratres.

Excommunicationis sententiam incurrunt ipsosfacto quicunq; religiosi (post tacitam vel expressam professionem) in scolis vel alibi temere dimittentes habitum sue religionis : seu etiam euntes ad queuis studia litterarum : nisi de licentia sui prelati cum consilio sui conuentus seu maioris partis. In cle mentina Ut periculosa.

4 De fratrib⁹ administrā tib⁹ sacra menta.

Excommunicationis sententiam incurrunt religiosi cuiuscunq; religionis approbate in sex casibus infra scriptis. Primo : qui clericis vel laicis sacramentum vncionis extreme ministrant. Secundo qui Eucharistie sacramentum ministrare presunt.

5 Contra fies predicantes. Decime.

Tertio qui solemnizant m̄simonia sine licētia speciali prochiatis p̄biteri. Quarto si absoluunt excommunicatos a canone : preterq̄ in casibus a iure expressis vel per priuilegia sedis apostolice eiusdem concessa. Quinto si absoluunt a sententijs promulgatis per statuta sinodalia vel pro uincialia. Sexto si aliquem absoluunt a pena z culpa. Nec possunt absolui fratres ab huiusmodi sententia : nisi per summum pontificem. Habetur in clementi na Religiosi. de priuileg. Excommunicationis sententiam incurrunt quicunq; religiosi qui in ser monibus suis vel alibi aliqua proferre presunt : vt retrabant audientes a solutione decimarum ecclesijs debitarum. Sed vt hec pena habeat locuz vō requiruntur. Primum q̄ talia proferant ea intentione vt retrabant audientes. Sedm : q̄ ipsi audientes sint obligati ad tales decimas soluēdas : aliter enim non incurrunt. Et habetur hec constitutio in dicta clementina Lupientes.

Excommunicationis sententiam incurrunt omnes religiosi tam exempti q̄ non exempti : non seruantes interdictum positum auctoritate apostolica vel ordinariorum : quando matrix vel cathedralis ecclesia illud seruat. Non ob stitibus quibuscunq; appellatioibus antea (etiam ad ipsam sedem) interie ctis : seu ad aliam vel alios : de sen. excoi. c. Ex frequentibus. in clementinis.

6 Interdictū.

Excommunicationis sententiam incurrunt religiosi : qui scienter post po fuerint facere fieri conscientia de decimis soluendis his qui sibi confitentur : si se ingerunt ad officium predicationis : a quo sunt ipsosfacto suspensi. Hoc intellige si de hoc fuerint requisiti a prelati ecclesiarum. Hoc habetur in cle menti. Lupientes.

7 Contra fies pdicatores z confessores.

Excommunicationis sententiam incurrunt monachi regulares nō habentes ad administrationem : si absq; licentia speciali suozum prelatorūz recurrunt ad curias principum : vt damnum aliquod inferat̄ suis prelati : aut monaste rijs. Hoc habetur de statu mona. in clementi. Ne in agro.

8 Contra fies curiales.

Excommunicationis sententiam incurrunt omnes religiosi mendicantes qui noua loca accipiunt ad habitandum : seu si iaz accepta loca bucusq; mu tant vel se transferunt in alia (quouis titulo) sine cōsensu sedis apostolice : de hac prohibitionē faciente specialem mentionem. Habetur in dicta clementi na Lupientes.

9 Contra fies edificantes noua loca.

Excommunicationis sententiam incurrunt fratres minores admittentes ad diuina tempore interdicti : sorozes : aut fratres tertij ordinis.

10 Interdictū.

Sed hec constitutio modo non ligat : quia fuit reuocata per Sixtum. 4.

Excommunicationis sententiam quondam incurrebant glosantes extraua gantem Nicolai. 5. que incipit. Exit qui seminar : sed ipsa excoimunicatio fuit suspensa per aliam extrauagantem Joannis. 22.

11

Excommunicationis sententia incurrunt ipsosfacto (a qua non possunt ab solui nisi a romano pontifice preterq̄ in mortis articulo) quicunq; de ordini bus mendicantibus facientes se recipi (etiam pretertu quarūcunq; litterarūz apostolicarū) sub quacunq; verborum forma concessarum : ad aliquem ordi nem monachalem : excepto ordine cartu siensiū. Quā etiā sententia incurrūt ipsos recipientes. Ex concilio Constantie. sub Martino. 5.

12 Contra oēs fratres men dicantes.

Excoimunicatiōe incurrunt ipsosfacto fratres z sorozes tertij ordinis qui collegialiter viuētes : post factā professionē : z emissionē trium votoz substa tialiu solēnter in manibus sui ministri vel ministrē : matrimoniu contrahūt seu ante contractū cōsumūt : aut religionē ipsam dimitunt ad secularē vitam euntes. Et tale matrimoniu est nullū : nec possunt absolui nisi habitu reassum pro sua p̄fessionē collegialr viuētes obseruent : z a suis superiorib⁹ absolui me ruerint. Sixtus. 4. in extrauagati que incipit. Ad xpi vicarij presidentis.

13 Contra fies z sorozes ter tij ordinis.

Excoicationē incurrunt fratres mī. z predicatores : recipientes siue admittē tes ad priuilegia z immunitates ordinū suoz quoscūq; laicos vtrūq; sexus : pretertu tertij ordinis seu alterius modi : nisi gestauerint habitū predicti tertij ordinis soliti : z professionē emisierint solitā : z in aliqua domo seu cōgregatio ne dictoz fratru vel sorozū vitā duxerint in cōmuni. Non obstantibus quibus cunq; litteris apicis. Sixtus in bulla que incipit. Detestāda nulloz ambicio.

14 Contra fies mī. z pdica.

Exempti fratres particulares.

Lemens. 4. prohibuit: ne aliquis frater minor ex-
tus ab obedientia ordinis: possit contra sta-
tuta religionis morari in domibus fratrum dicti ordinis: aut
in eorum officijs se immiscere vel intrinicare. B. ffo. 75. pce. 22. 4.

Gregorius. 11. statuit: qd ordinavit: qd omnes et sin-
guli religiosi quorumcumq; ordinum

etiā medicantiū: sedis apostolice capellani: perinde eorum superioribus et ipsorum
correctionibus: in omnibus et per omnia sint subiecti: ac si predicti capellani non
essent. Non obstantibus exceptionibus et alijs quibuscumq; privilegijs in con-
trarium facientibus. b. fo. 57. Et ffo. 55. conce. 39.

Calixtus. 3. statuit: et ordinavit: qd nullus dictorum fratrum beneficia se-
cularia seu etiam regularia: quous modo in titulum vel
commendam pro tempore habentium: possint capitulis generalibus vel pro-
uincialibus aut congregationibus seu negocijs vel officijs: aut alijs admini-
strationibus ordinis (nisi generalis pro tempore consensu interueniente) quo-
modolibet admitti: sub excommunicationis pena quam admitti et admittē-
tes incurrant ipso facto. B. fo. 92. Et ffo. 175. conce. 410.

Nicolaus. 5. concessit ministro generali fratrum mi. qd possit visita-
re et corrigere quoscumq; fratres exemptos prefati ordi-
nis: prout late positum est supra in dictione Correctio. §. 9.

Sixtus. 4. statuit: vt si aliqui fratres mi. aut predicator. obtinuerint
habilitationē ad habenda beneficia ecclesiastica: et qd interim
vel postq; ea habuerint valeant residere in domibus dicti ordinis: et ibidem
cameras: ac vocem actiuam et passiuā in capitulis generalibus habere: et pri-
uilegijs dictorum fratrum et ordinum gaudere: qd isti tales postq; aliquod bene-
ficio pacifice adepti fuerint: aut pro capellanis in aliquibus ecclesijs deser-
uire ceperint: concessionibus predictis nequeant gaudere: aut alijs consimili-
bus ordinem concernentibus: nisi de prelatorum consensu. Et idem statuit de
promotis ad cathedrales etiam titularē: ac alias dignitates ecclesiasticas. B.
fo. 66. Et ffo. 149. conce. 365.

Sixtus. concessit seu statuit: vt nullus professor ordinis Carme-
litarum beneficia secularia seu etiam regularia: quorumuis Romanorum pon-
tificum: aut sedis apostolice vel legatorum eius concessione vel indulto: quo-
uis modo in titulum vel commendam pro tempore obtinentium: aut que fu-
turis temporibus quomodolibet obtinebunt: etiam si illa simpliciter vel alio
quouis modo dimiserint: in capitulis generalibus vel provincialibus: aut
congregationibus: seu negocijs: officijs: vel alijs administrationibus dicti or-
dinis (nisi generalis pro tempore consensu interueniente) quomodolibet ad-
mittantur: sub excommunicationis pena: quam admitti et admittentes ipso fa-
cto incurrant. B. ffo. 188. conce. 482.

Julius. 2. commisit vniuersis prelati et alijs personis in dignitate ec-
clesiastica constitutis: vt requisiti a prelati ordinis minorum
et commissarijs romane curie: aut alijs fratribus ad hoc per eosdem deputatis:
examinent quascuq; litteras apostolicas: quas fratres dicti ordinis super ex-
emptionibus: et habitus mutationibus: et dimissionibus: et alijs exemptionibus
impetratis repperint: et qd causas per eosdem fratres in illis allegatas diiudicet

Officia ordi-
nis.

Pro oibus
medicanti-
bus
Correctio.

Prohibi-
tio

Excoicatio.

Minister ge-
neralis.

Pro fratri-
bus predicatori-
bus et minoribus.

Officia ordi-
nis.
Episcopi.

Ex priuile-
gijs carmeli-
tarum.

Excoicatio.

De examina-
tione priuile-
giorū exem-
ptionū fruz
particulariuz

et si veras non repperint: eas reuocent et annullent: ac eisdem fratribus mini-
me suffragari debere declarent. Nec qd predictis fratribus ad ordinem canoni-
corum regularium transferri seu vt seculares incederentibus: nec in ciuitatibus
oppidis vel locis vbi domus dicti ordinis fuerint permaneat inhibeat: vel
si in eis manere voluerint: vt ad ordinem seu familiam cuius habitum teme-
re reliquerint: redeant. B. ffo. 13. conce. 50.

Leo. 10. statuit qd nullus frater ordinis mi. obseruantie: obtinere possit
aliquam exemptionem aut indultum apostolice: sub quouis for-
ma et expressione verborum: nisi generalit̄ aut commissarij suoz in romana cu-
ria existentium ad hoc expressum accedat assensus. Et qd si illa impetraverit: il-
la nullatenus sibi suffragetur: vt illoz obtentu a prelatoz suoz iurisdictione
et regulari disciplina exemptus censetur. B. ffo. 15. conce. 52.

Leo. iterum prohibuit ne aliquis frater minor: cuiuscumq; condi-
tionis et gradus exstat: vigore cuiusuis rescripti apostolice: sub quouis verbo-
rum forma: et cum quibuscumq; derogatorijs et efficacissimis clausulis quomo-
dolibet emanati: exemptus a iurisdictione suorum prelatoz in aliquo censetur:
nisi prius commissarij dicti ordinis in romana curia residentis: ad hoc ex-
pressus et inscriptus accedat assensus: decernens irritum et inane: quicquid se-
cus a quocumq; quouis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari. B.
ffo. 18. conce. 59.

Exemptio.

Lemens. 4. exempti fratres in multis a iurisdictione et
subiectioe prelatoz ecclesie. Et primo concessit
q; per litteras apostolice sedis aut legatorum seu delegatorum ipsius:
conueniri a quocumq; minime valeant predicti fratres minores.

Secundo: qd ad pecuniā colligendam cogi non possint inuiti
etiam per litteras sedis apostolice de cetero impetrandas.

Tertio: qd nullus predictorum fratrum teneatur correctionis seu visitationis
vel inquisitionis officium: in monasterijs vel ecclesijs seu quibuscumq; personis
impendere: vel ad cognitiones causarum seu citationes partium et denuntiatio-
nes sententiarum interdicti et excommunicationis procedere.

Quarto: qd non teneantur recipere curam monialium seu religiosarum qua
rumlibetue personarum: per quas cumq; litteras apostolicas: nisi de hoc indul-
to et ordine predicto: expressam fecerint mentionem. B. fo. 57. Et ffo. 140. co-
cessione. 321.

Lemens. concessit: vt ad visitandum aliqua monasteria monia-
lium cuiuscumq; ordinis: vel ad audiendas confessiones earum: nequeant predicti
fratres aliquatenus compelli. Nec ad recipiendum commissiones causarum
seu sententiarum executiones: vel alia contingencia causas ipsas per litteras
sedis apostolice (in quibus non facta fuerit de indulto huiusmodi mentio spe-
cialis) siue per legatos vel delegatos ipsius: aut etiam per alios quoscumq;. B.
fo. 57. Et ffo. 140. conce. 321.

Lemens. concessit in super: qd nullus archiepiscopus vel episco-
pus: nullusq; alius prelati ecclesiasticus: valeat compellere fratres minores
ad petendum seu deferendum litteras: vel exequendum aut denuntiandum ab omnibus

Nota.

8
De licetia re-
quisita p im-
petratioe ex-
emptionis.

9
De licetia co-
missarij pro
impetratioe
exemptionis.

1
Exemptio a
prelati eccle-
siasticis.

2
Demoniali-
bus et alijs
religiosis.

3
Demoniali-
bus.
Uisitatio.

3
De exemptioe
ab omnibus.

Exemptio.

actibus fore iudicialis. sententias contra principes seculares communitates populos seu alios quoscunq; benefactores eorundem fratrum. Ac etiam qd nullus delegatus vel ordinarius iudex possit eosdem fratres compellere ad faciendum citationes vel commissiones recipiendas: siue qd sint in aliquibus causis assessores: siue ad lites z controuersias contingant: in causis que coram ipsis tractantur: siue sedis apostolice speciali mandato vel licentia: expressam faciente de huiusmodi indulto mentionem. Nec quisq; eorum teneatur parere vel intendere super his monitionibus seu madatis aut iussibus eorundem aut facere vel implere qd in hac parte duxerint intingendum. B. fo. 57. Et ffo. 140. conce. 325.

4
Exemptio ab occupatione in quibuslibet negocijs extra ordinem

CLEMENS clemens concessit qd nullus legatus nisi de latere: auctoritate litterarum apostolicarum specialem de indulto huiusmodi: z ordine predictorum fratrum minorum non facientium mentionem: nulluq; alius presatus: nec aliqua persona religiosa vel secularis de huiusmodi fratribus: ad sua vel alterius negocia procuranda: seu ad secum manendum: aliquem assumere valeat: nisi quos generalis vel prouinciales ministri tanq; idoneos z discretos eis duxerint assignandos: quos etiam subiacere voluit ordinis discipline. B. fo. 57. Et ffo. 141. concessione. 325.

5
Concessiones processiones

CLEMENS clemens prohibuit vniuersis ecclesiarum prelatis z alijs. ne confessiones fratrum in inuitis prelatis eiusdem ordinis audire presumant. Nec eos compellant ad sinodos seu congregationes suas accedere: vel cum eis extra ciuitates vel intra processionaliter exire: aut suis constitutionibus subiacere: vel capitula scrutinia z inquisitiones in locis seu monasterijs fratrum vel alibi de eisdem facere. Aut fidelitatem iuramento firmatam: z manualemente obedientiam a ministris seu custodibus vel guardantibus eiusdem ordinis exigere: aut de ipsorum institutione vel destitutione siue de statutis ordinis se aliquatenus intromittere: seu prohibere ne ad ciuitates z villas vbi religiose viuere z morari possint: a populis euocati audeant accedere: ibiq; pro suis vrbibus construere edificia seu ecclesias z oratoria: aut in sic accedentes seu in construentes fratres huiusmodi vel receptatores ipsorum: excommunicationis sententias pferre presumant. B. fo. 58. Et ffo. 142. conce. 338.

Obedientia edificare.

CLEMENS clemens concessit eisdem fratribus minoribus: vt ad prelationem procuratorum legatorum sedis apostolice vel nuntiorum ipsius seu vice sanoy loco: z aut exactionum vel collectarum seu subsidiorum vel prouisionum quorumcunq; minime teneantur. Nec ad ea soluenda per litteras dicte sedis apostolice aut legatorum vel nuntiorum eiusdem: seu rectorum terrarum ecclesie romane: cuiuscunq; tenoris fuerint compelli possint: nisi huiusmodi littere apostolice impetrande: plenam z expressam de hoc indulto z ordine predicto: fecerint mentionem. B. fo. 59. Et ffo. 142. conce. 341.

Excoicatio. Collector.

CLEMENS clemens exemit presatos fratres a solutione canonice portionis de ornamentis z pluribus alijs: prout ad longum positum est supra in dictione Canonica portio. §. 3.

6
Canonica portio.

CLEMENS clemens concessit eisdem fratribus minoribus: vt ad prelationem procuratorum legatorum sedis apostolice vel nuntiorum ipsius seu vice sanoy loco: z aut exactionum vel collectarum seu subsidiorum vel prouisionum quorumcunq; minime teneantur. Nec ad ea soluenda per litteras dicte sedis apostolice aut legatorum vel nuntiorum eiusdem: seu rectorum terrarum ecclesie romane: cuiuscunq; tenoris fuerint compelli possint: nisi huiusmodi littere apostolice impetrande: plenam z expressam de hoc indulto z ordine predicto: fecerint mentionem. B. fo. 59. Et ffo. 142. conce. 341.

8
De exemptioe ab omni iurisdictione

CLEMENS clemens exemit eosdem fratres ab omni iurisdictione prelatorum ecclesie ordinariorum. Ita qd non obstante constitutione Innocentij. 4. non teneantur fratres predicti: pro quibuscunq; causis vel delictis: presatia

Exemptio.

XLVIII

locorum ordinarijs subiacere. Decernens irritum z inane quicquid secus attemptari contigerit. B. 59. Et ffo. 142. conce. 342.

CLEMENS clemens prohibuit: ne fratres minores ab aliquo legato (nisi de latere sedis apostolice misso) vel legato aut subdelegato: auctoritate litterarum apostolicarum excommunicari suspendi aut interdicti: possint: nisi littere ipse plenam z expressam de predicto ordine z indulto huiusmodi facerent mentionem. B. ffo. 3. conce. prima.

NICOLAUS 4. concessit exemptionem totalem ordini minorum: decernens ordinem predictum z fratres eiusdem: inmediate sedi apostolice subiacere. Ac ecclesias z oratoria domus loca libros vrbilia: z alia mobilia z immobilia (quorum vsum habent fratres presati) in ius z proprietatem sedis apostolice suscepit. B. fo. 28. Et ffo. 112. cōce. 243.

BONIFACIUS 8. confirmauit litteras predecessorum suorum: super exemptione predicta: z d nouo exemit fratres minores presatos z illorum ordinem: ab omnium z singulorum quorumlibet prelatorum z personarum ecclesiasticarum omnimoda potestate ac iurisdictione: decernens remanere pontifici subiacere. B. fo. 32. Et ffo. 32. conce. 34.

BONIFACIUS Bonifacius concessit montalibus sancte Clare: vt ad prelationem decimarum de quibuscunq; possessionibus: z omnibus alijs bonis que iuste habuerint: vel ad contribuendum in procurationibus quorumlibet ordinariorum: z etiam legatorum: z nuntiorum sedis apostolice: ac quibuslibet alijs z collectis: aut ad exhibendum pedagia telonea z alias exactiones quibusuis regibus principibus seu alijs personis: minime teneantur: nec ad id compelli aliquo modo valeant. B. fo. 38. Et ffo. 122. conce. 267.

BONIFACIUS Bonifacius dedit copiosam exemptionem fratribus Augustinensibus z eorum ordini: sicut concesserat fratribus z ordini mi. B. ffo. 247. conce. 619.

BENEDICTUS 11. exemit ordinem fratrum minorum: sicut fecerat Nicolaus 4. supra. §. 10. z addidit qd nec etiam ratione delicti commissi vel iniuri contractus: aut rei site vel posse seu existentis extra loca eorundem fratrum exempta: possint coram ordinarijs vel alijs prelatis ecclesiasticis molestari seu quomodolibet conueniri. Non obstante constitutione Innocentij. 4. in contrarium faciente. B. fo. 24. Et ffo. 108. concessione. 251.

MARTINUS 5. approbauit z confirmauit litteras Bonifacij. 9. qui dedit amplissimam exemptionem ordini fratrum predicatorum: z ab ea dependentibus: sub sequentibus verbis. Cestigijs nonnullorum predecessorum nostrorum inherentes: ordinem ipsum ac magistrum generalem z priores z fratres predictos: necnon quascunq; sorores: ac domos monasteria: z hospitalia quecunq; que sub cura z regimine ordinis fratrum predicatorum fuerint pro tempore constituta: z eorum rectores z gubernatores cum omnibus suis iuribus z pertinentijs: que in presentiarum obtinent: z in futurum (ante domino) iustis modis poterunt adipsos: ab omni iurisdictione dominio subiectione z potestate: quorumlibet

iurisdictione prelatorum ecclesie. 9

Excoicatio.

10
De imediata subiectione sedi apostolice

11
Confirmatio exemptionis prescriptorum

12
Pro monialibus sancte Clare.

13
Pro augustinensibus.

14
Ampliatio exemptionum prescriptorum.

15
Plenissima exemptio pro fratribus predicatoribus z alijs personis eis subiectis

Exactiones. quorumlibet ordinariorum et prelatorum ac personarum ecclesiasticarum: nec non a solutione cuiuscumque collecte pedagij aut cuiuscumque alterius generis exactionis: de apostolice potestatis plenitudine: et de certa scientia: profusus eximimus: et totaliter liberamus: illaque in ius et proprietatem beati Petri et sedis apostolice: et sub eorum speciali et immediata protectione suscipimus: decernentes ordinem magistrum priores fratres et sorores qui nunc sunt et erunt pro tempore domos monasteria loca et hospitalia supradicta: eorumque rectores et gubernatores: cum omnibus iuribus et pertinentiis huiusmodi: solum immediate sedi apostolice subiacere. Ita quod ordinarij et prelati huiusmodi: siue quevis alia persona generaliter vel specialiter aut communitate vel diuisione: non possint quavis auctoritate excommunicationis suspensionis et interdicti sententias promulgare: aut alias etiam ratione delicti seu contractus vel rei de qua agitur: ubicumque committatur delictum: iniatur contractus: aut res ipsa consistat: potestatem seu iurisdictionem aliquam quomodolibet exercere. Ibidem etiam concedit omnibus supra nominatis exemptionem a solutione decimarum et pedagiorum et collectarum valde copiosissimam: ita quod in omnibus exemptionibus ordinum mendicantium: nulla reperitur copiosior. b. ffo. 262. c. 681. Et habetur sub autentico. B. ffo. 80. conce. 240. sub nomine Eugenij. 4.

Decime. **Eugenius.** 4. approbavit et confirmavit litteras Bonifacij. 9. et Martini. 5. in quibus datur copiosissima exemptio ordinis fratrum predicatorum: ut supra positum est. §. 15. Nec autem approbatio Eugenij habetur autentica. B. ffo. 80. conce. 240.

16 Pro fratribus **17** monialibus sancte Clare. **Decime.** **Exactiones.** **Eugenius.** 4. eugenius eximit ordinem sancte Clare abbatissas conuentus moniales monasteria et loca eiusdem ordinis: cum omnibus iuribus et pertinentiis ac bonis mobilibus et immobilibus quibuscumque: ab omni iurisdictione ac dominio et potestate quorumcumque legatorum et prelatorum ecclesiasticorum: cum maximis clausulis et non obstantibus. Ac similiter eximit a prestatione seu solutione decimarum collectarum talliarum subsidiorum angariarum ac quarumlibet aliarum exactionum. b. ffo. 41. conce. 46.

18 **Nicolaus.** 5. quia aliqui ecclesiarum prelati et alij: non obseruabant exemptionis litteras concessas fratribus mi. statuit et mandauit: ut nulla persona cuiuscumque dignitatis gradus status vel conditionis existat: de cetero predictos fratres molestare: aut perturbare presumat: sub excommunicationis pena ipso facto incurreda: si post monitionem ab huiusmodi fratribus factam: contrarium presumpserint. Et ibidem concedit generali ministro potestatem corrigendi omnes fratres dicti ordinis: siue in monasterijs monialium siue in alijs domibus et heremiticis seu locis comorantes: etiam ab obedientia visitatione et correctione dicti ministri per specialia sedis apostolice indulta: se exemptos esse (preter regule et statutorum dicti ordinis formam) pretendentes. Non obstantibus quibuscumque priuilegijs: exemptionibus et indultis apostolicis: in genere vel in specie concessis. b. ffo. 47. p. 50.

19 **Sixtus.** 4. eximit fratres mi. a solutione decimarum quarumcumque **Decime.** §. 5. etiam papalium: ut habetur supra ad longum in dictione **Decime.** §. 5. **Sixtus.** eximit moniales sancte Clare a solutione decimarum: etiam illarum terrarum et possessionum quas per colonos faciunt cultuarii: prout

positum est supra in dictione Decime. §. 7. **Sixtus.** eximit ecclesias parochiales apud quas monasteria fratrum mi. sunt constructa: et capellanos in illis pro parte fratrum eorundem positos ad seruandam iurisdictionem et superioritatem ordinariorum. B. fo. 60. Et ffo. 144. conce. 351. Et habetur supra latius in dictione Ecclesie fratrum. §. 4. vide ibi.

Sixtus. sicut inhiuit locorum ordinarij: sub interdicti ingressus ecclesie et suspensionis a regimine: et administratione ecclesiarum suarum ac rectoribus et alijs quibuscumque sub excoicationis late sententie et priuationis eandem parochialis ecclesie: ac omnium aliorum beneficiorum ecclesiasticorum que obtinent: nec non inhabilitationis ad illa et alia impoiteri obtinenda penis (corpore per eos qui contrafecerint incurredis) ne ordines fratrum predicatorum et minorum et illos domos: et presbiteros: preter aut contra tenorem priuilegiorum suorum per litteras apostolicas concessas: eos inquietare seu molestare presumat. Ac eos aut testamentorum vltimarumque voluntatum executores et heredes seu quoscumque alios: directe vel indirecte: ad solutionem cuiuscumque quarte parochialis seu canonice vel alterius portionis seu oneris vel ad faciendum celebrari aliquod officium in eorum ecclesijs vel alibi: dum apud ipsos fratres decedentium corpora tumulantur: ante vel post eorum sepulturam cogant. Nec confessis dictis fratribus eucharistie extreme unctionis sacramenta sine rationabili causa denegare vel illorum exhibitionem in maliciose differre: aut eorum parochianis ne predictis fratribus committantur prohibere vel persuadere: nec etiam ad premissa aut aliquod premissorum auxilium consilium vel fauorem dare directe vel indirecte quo quomodo presumant. B. fo. 61. Et ffo. 145. conce. 355.

Sixtus. concessit fratribus Carmelitanis copiosam exemptionem: dicens in summa: quod nullus ordinarius seu legatus quavis auctoritate vtens: quicumque superioritate super predictos fratres sibi vendicare presumat. Neque alius quis ab aliquo speciali commissione sedis apostolice: faciente mentionem de verbo ad verbum de huiusmodi indulto: valeat promulgare aliquas sententias excommunicationis seu alias censuras super eosdem. Et voluit quod processus facti contra fratres prefatos: pro insectis habeantur: etiam si eorum exemptio (vt pote notoria) non fuerit allegata. B. fo. 99. Et ffo. 135. c. 449. Et etiam ffo. 135. conce. 466. extendit exemptionem predictorum fratrum ad hoc ut nullus possit compellere eos ad cognoscendum causas: et pleraque id genus: etiam per litteras apostolicas non facientes de indulto hoc specialiter mentionem.

Sixtus. eximit predictos fratres Carmelitas a quacumque iurisdictione inquisitorum heretice prauitatis: cum magnis non obstantibus. B. fo. 112. Et ffo. 196. conce. 489.

Sixtus. dedit copiosam exemptionem fratribus ordinis predicatorum: ad instar exemptionis date fratribus Carmelitis et Aldino. B. o. ffo. 238. conce. 560. et 564. et vsque ad concessionem. 570.

Innocentius. 8. confirmavit ac de nouo concessit litteras Clemētis. 4. et Sixti. 4. eximētes fratres mi. a iurisdictione inquisitorum heretice prauitatis: prohibendo eosdem inquisitores contra fratres huiusmodi quomodolibet procedere vel inquirere. b. ffo. 52. conce. 60.

Leo. 10. confirmavit litteras predictas Innocētij. 8. ac de nouo precessit easdem inferendo illas de verbo ad verbum: decernēs illas debere inuolabill

21 Parrochia ecclesie.
22 Excoicatio.
23 Pro fratribus predicatoribus minoribus.
24 Quarta.
25 Sacramēta.
26 Pro fratribus Carmelitis.
27 Excoicatio.
28 Pro fratribus Carmelitis.
29 Pro fratribus predicatoribus minoribus.
30 Inquisitores heretice.

Exemptio. Familiares seu famuli fratrum.

18 Inquisitores heresis.
19 Inquisitores heresis.
20 Inquisitores heresis.
21 Inquisitores heresis.
22 Inquisitores heresis.
23 Inquisitores heresis.
24 Inquisitores heresis.
25 Inquisitores heresis.
26 Inquisitores heresis.
27 Inquisitores heresis.
28 Inquisitores heresis.
29 Inquisitores heresis.
30 Inquisitores heresis.
31 Inquisitores heresis.
32 Inquisitores heresis.
33 Inquisitores heresis.
34 Inquisitores heresis.
35 Inquisitores heresis.
36 Inquisitores heresis.
37 Inquisitores heresis.
38 Inquisitores heresis.
39 Inquisitores heresis.
40 Inquisitores heresis.
41 Inquisitores heresis.
42 Inquisitores heresis.
43 Inquisitores heresis.
44 Inquisitores heresis.
45 Inquisitores heresis.
46 Inquisitores heresis.
47 Inquisitores heresis.
48 Inquisitores heresis.
49 Inquisitores heresis.
50 Inquisitores heresis.
51 Inquisitores heresis.
52 Inquisitores heresis.
53 Inquisitores heresis.
54 Inquisitores heresis.
55 Inquisitores heresis.
56 Inquisitores heresis.
57 Inquisitores heresis.
58 Inquisitores heresis.
59 Inquisitores heresis.
60 Inquisitores heresis.
61 Inquisitores heresis.
62 Inquisitores heresis.
63 Inquisitores heresis.
64 Inquisitores heresis.
65 Inquisitores heresis.
66 Inquisitores heresis.
67 Inquisitores heresis.
68 Inquisitores heresis.
69 Inquisitores heresis.
70 Inquisitores heresis.
71 Inquisitores heresis.
72 Inquisitores heresis.
73 Inquisitores heresis.
74 Inquisitores heresis.
75 Inquisitores heresis.
76 Inquisitores heresis.
77 Inquisitores heresis.
78 Inquisitores heresis.
79 Inquisitores heresis.
80 Inquisitores heresis.
81 Inquisitores heresis.
82 Inquisitores heresis.
83 Inquisitores heresis.
84 Inquisitores heresis.
85 Inquisitores heresis.
86 Inquisitores heresis.
87 Inquisitores heresis.
88 Inquisitores heresis.
89 Inquisitores heresis.
90 Inquisitores heresis.
91 Inquisitores heresis.
92 Inquisitores heresis.
93 Inquisitores heresis.
94 Inquisitores heresis.
95 Inquisitores heresis.
96 Inquisitores heresis.
97 Inquisitores heresis.
98 Inquisitores heresis.
99 Inquisitores heresis.
100 Inquisitores heresis.

obseruari a quibuscuq; inquisitoribus heretice prauitatis. B. ffo. 21. pcc. 64.
C. 3. D. E. Leo iterum prohibuit districte inquisitoribus heretice prauitatis: ne se vilo modo introuentant de fratribus minoribus super quo dedit conseruato res vniuersos ecclesiarum prelatos. B. ffo. 20. conce. 63.

C. 3. D. E. Leo approbavit ac de nouo concessit lras suos pcessorūq; exemerāt moniales scē Clare ab oi iurisdictione sedis aplice: z a solutione quaricūq; decimar: et d' terris possessionibus q; p colonos faciūt cultuari. B. ffo. 44. pcc. 139.

C. 3. D. E. Leo postea exemit moniales scē Clare z tertiaras a solutione cuiusuis decime vel taxę: etiā p sedē aplice iposite: si tñ ita sunt paupes: q; ipsarū redditus non sufficiūt pro comoda illarū sustentatione. B. ffo. 47. conce. 143.

C. 3. D. E. Leo exemit fratres minores obser. a iurisdictione comisariarū cruciate z alijs cōsimilibus: precipiens hmoi comisarijs sub grauib; cēsuris: ne assumāt fratres minores pefatos ad predicādum cruciatam. B. ffo. 48. conce. 144. Hoc positum est supra ad logum in dictione Cruciatam. §. 4.

C. De exemptione a quarte funeralis solutione: sunt multe concessiones diuersorum pontificum supra posite in dictione Canonica portio.

C. Sed circa hanc materiā est aduertendū q; supra scriptarū exceptionū: z nonnullarū aliarū concessionū in fauorē fratrum medicantiū concessarū: fuerūt aliquę derogate p cōcilium Lateranense vltimo celebratū: vt positū est in dictione Concilij. §. 6. Itñ q; vt ibidē. §. 7. dicit: fuerūt reualidata nostra prauilegia: z per consequēs sunt annullate hmoi modificationes seu derogationes: ideo nō oportet illas hic inferere: prefertim quia quo ad exceptionem proprie sumptarū: fere nihil innouatum seu derogatum per concilium prefatum.

Familiares seu famuli fratrum.

Alexander. 4. fecit quādā concessionē famul' seu familiarib' z pcuratorib' ac oparijs suis p tpe interditiā pōit ad logū i dictione Interdictū. 3. l. §. 1. vide ibi.

Alexander. 4. concessit fratrib' ordinis Carmelitarū facultatem ministrandi ecclesiastica sacramenta familiaribus suis: ac tradendi eos sepulture ecclesiasticę cum decesserint. B. fo. 88. Et ffo. 168. conce. 391.

Clemens. 4. concessit fratrib' m. vt his q; in eorū mortu' obsequijs: cūta libere ministrare possint ecclesiastica sacramēta: z ipsos cū decesserint in suis cimiterijs sepelire. B. fo. 56. Et ffo. 140. conce. 315.

C. 3. D. E. Clemens fecit alterā concessionem famulis seu familiaribus z procuratoribus ac oparijs fratrum minorum: prout ad longum positum est in dictione Interdictum. 3. in. §. 3. Vide ibi.

Gregorius. 11. fecit cōsimilē concessionē familiaribus fratrum ordinis predicatoz: p eadē verba sicut Clemens. 4. fecerat familiarib' fratrum m. vt supra positū est. §. 3. z. 4. B. ffo. 236. conce. 546.

Sixtus. 4. concessit q; illi qui sunt in seruitio fratrum m. z foroz sanctę Clare: habeant indulgentiam plenariam in morte: ac semel in vita de reseruatō. o. fo. 62. Et ffo. 66. conce. 96.

C. 3. D. E. 2. concessit fratrib' ordinis minorum: q; famuli domoz sui ordinis: necnō ceteri eiusdē ordinis habitū portantes: z in articulo mortis in dictis de-

Interdictū.
2 Ex prauileg. carnalitar.
3 Sacramēta.
4 Sepultura.
5 Ex prauileg. fratrum pdi.
6 Indulgētia
7 Ex prauileg. fra.

Familiares fratrum. Festiuitas.

inibus sepultura eligētes: oibus z singulis puilegijs ordinis minorum hmoi quomodo libet concessis: gaudere: liberē: z licite valeant. B. ffo. 8. conce. 22.

Leo. 10. in cōcilio Lateranensi statuit: q; fratres famulis eorū obsequio insistentibus: sacramēta ecclesiastica nullatenus ministrare valeat: nisi illorum durante obsequio. B. ffo. 26. conce. 74.

C. 3. D. E. Leo vbi supra statuit: q; pcuratores z negociorū gestores ac operarij fratrum seruitijs insistentes sententijs excommunicationis promulgatis illaqueati sint z esse censeantur: si illis causam dederint aut dantibus consilium auxilium vel fauorem prestiterint. B. ffo. 26. conce. 85.

C. Aduerte q; nonnulla alia concessa sunt in fauorē familiarium fratrum p tpe interdicti. Et q; hec posita sunt supra in dictione Interdictū. 3. in oib'. §. ideo supra fluuz foret hic illa repetere.

Festiuitas.

Gregorius. 9. pcepit vniuersis ecclesiarū placis: vt excitēt deuotionē si deliū ad venerationē scēi frācis ac q; solēnitatē ei'. 4. nonas Octobris: anis singulis solēniter celebrēt: z celebrādā denūciēt. b. fo. 19. z ffo. 22. pcc. 2.

C. 3. D. E. Gregorius similiter pcepit ecclesiarū placis: quatenus deuotidē fidelitū ad venerationē sancti Antonij d' Padua excitantes: festiuitatē ipsius idibus Junij: annis singulis celebrent: z faciant solēniter celebrari. B. fo. 117. Et ffo. 200. conce. 491.

Martinus. 5. statuit: q; de oib' festis triū lectionū: festa nouē lectio: nū fiat. Et q; vtrūq; festū. f. Crucis: sub duplici offō celebrēt. Ac q; rubrica d' festis occurrētib' infra octa. nō intelligant de pcedētib' seu residuis: s; solū de existētib' seu occurrētibus infra octa. b. fo. 36. pcc. 41.

Eugenius. 4. dixit: q; seculares laborates in festis sanctę Crucis: z sancti Michaelis septembris: ac sanctorum Innocentij: z sancti Siluestri: se nolle q; peccent mortaliter: nisi venerint in domnicā. o. fo. 61. Et ffo. 64. conce. 83. Et ffo. 101. conce. 396.

C. 3. D. E. Eugenius dispensauit cū barbitonforibus: vbi est consuetudo in sabbatis z vigilijs de sero radere barbas. o. ffo. 101. conce. 400.

Sacrofanta. sinodus gñalis Basiliēsis renouauit institutionē de celebrādā festiuitate scēe pceptiōis virginis Marię: q; tā p romanā q; p alias ecclesias: sexto idus decēbris statuit z ordinauit in oibus ecclesijs z monasterijs: conuētibus xpiane religionis: sub noie conceptionis: festiuis laudibus colendam esse. b. fo. 42. Et ffo. 40. conce. 45.

Birtus. 4. concessit q; fiat festū sancti Bonauēture dñica scda Julij: nisi fuerit pmo ponenda. o. fo. 64. Et ffo. 68. conce. 134.

C. 3. D. E. Birtus concessit vniuersis z singulis rpi fidelib' vere penitētibus: z cōfessis: qui gloriosi cōfessoris sancti Frācis festiuitatē (quā perpetuis futuris tpiibus celebrē esse: z vt festum duplex a cunctis chustianis celebrari: ab omniq; opere seruili abstineri: z sub obseruantia z pcepto comprehendere voluit) celebrantibus annuatim: decem annos z totidem quadragenas de iniunctis eis penitentijs relaxauit. B. fo. 46. Et ffo. 130. conce. 191.

C. Aduertēdū est circa pdicta q; i libro intitulo firmamēta triū ordinū beati Frācis in gallis impressor: cōtinetur hec eadē bulla seu breuē: atñ vbi hic

1 minimorū.
2 Sepultura.
3 Prohibitio.
4 Sacramēta.
5 Excoicatio.
6 Collectoz.
7 De scō frā.
8 cisco.
9 De scō An.
10 tonio.
11 Officijs di.
12 uinum.
13 Octaua.
14 Pro scelari.
15 bus laborat.
16 toibus.
17 De cōceptio.
18 ne virginis.
19 De s. bona.
20 8
21 De scō frā.
22 cisco.
23 Indulgētia.
24 Collectoz.

Festiuitas.

dicitur decem annos etc. dicitur illic. Quinquaginta annos etc. Et similiter reperi scriptum in quadam tabula antiqua privilegiorum ordinis. Quid autem istorum sit verius: non potui determinate scire.

9
De quinqz martiribz.
CONDEADUS fixtus concessit: qUOD fratres miNI. possint vbiqUE soleniter et publice festum quinqz martirum sui ordinis (qui apud marrochiuUM passi sunt. sANCTI BERARDI: PETRI: ADVINTI: ACCURSIJ: et OTTONIS in officio duplici maioris: die. 16. Januarij) celebrare: qua die ab hoc seculo per martirium recesserunt. BEN. ffo. 131. concessione. 294.

10
De scis orbis ordi. mi.
CONDEADUS fixtus concessit: qUOD possimus dicere Credo in festiuitatibus seu solemnitatibus sanctorum nostri ordinis et sancte Clare. o. ffo. 63. Et ffo. 67. concessione. 118.

11
De s. Lodo.
CONDEADUS fixtus concessit: qUOD fratres miNI. possint dicere officium proprium sancti Lodoouici episcopi et confessoris sui ordinis. o. ffo. 63. Et ffo. 67. concess. 119.

12
De officijspuiss quarunda festiuitatum.
Alexander. 7. concessit omnibus et singulis fratribus minoribus obsequer. vt in festo presentationis virginis Marie: ac sancti Gabrielis archangeli: et sancte Catherine virginis et martiris propria officia dictarum festiuitatum libere et licite recitare: ac dicere possint et valeat. QuodqUE festum predicte virginis et martiris Catherine sub minorum duplici celebrare possint. Et qUOD pRO introitu misse eiusdem dicatur officium Gaudeamus omnes etc. o. ffo. 66. Et ffo. 70. concess. 165.

13
CONDEADUS alexander concessit: qUOD fiat festum sancti Gabrielis in vigilia sancti Ioseph. o. ffo. 66. Et ffo. 70. concess. 166.

14
De historijs proprijs scroz.
CONDEADUS alexander concessit fratribus miNI. de obser. vt in solemnitatibus sanctorum proprias eorum historias (et si in breviario non sunt) dicere et recitare valeant. Et qUOD festum omnium sanctorum dicti ordinis: sub vna celebritate possint dicti fratres dicere ac recitare. o. ffo. 261. concess. 679.

15
Locatio privilegiorum.
Julius. 2. concessit qUOD omnia que sunt concessa in festiuitatibus sanctorum ordinis predicatoz: oia illa in festiuitatibus sanctorum ordinis miNI. (quos sunt in maiori numero qUAM festa predicatoz) concessa sint et esse intelligantur. BEN. ffo. 228. concess. 533. Et ffo. 74. concess. 222.

16
De septē fratribz minor. martiribz.
Leo. 10. concessit fratribz minor. et monialibus sancte Clare: vt in ecclesijs monasteriorum suorum dicitur: possint libere et licite celebrare: publice ac soleniter officium de beatis martiribus Daniele: Angelo: Samuele: Romulo: Leone: Nicolao: et Hugolino fratribus dicti ordinis minor. (qui pro christi nomine mortem subire libenter: et martirij palmam in sarracenozum partibus consequi meruerunt) in officio duplici maioris: in die determinanda a generali capitulo. Ac etiam in letanijs et alijs diuinis officijs: prout de alijs sanctis per sedē apostolicā canonizatis memoria facere. Et qUOD similiter proprias legendam eorum in choro cantare possint. BEN. ffo. 19. concess. 60.

17
De monia: libris sancte Clare.
CONDEADUS Leo concessit monialibus sancte Clare sub cura et regimine fratrum obser. existētibus: qUOD festa beate Agnetis: et vndecim millium virginum: perpetuis futuris temporibus: sub ritu duplicis maioris celebrare: libere et licite possint et valeant. BEN. ffo. 42. concess. 134.

18
De sanctis voca. lo. fra.
CONDEADUS Leo concessit: qUOD fratres minor. obseruatiue possint celebrare festa in quorum honore ecclesie locorum suorum sunt dedicate: sub ritu duplicis maioris: etiam si secundum ordinariū essent de se simplicia. o. ffo. 93. concess. 284.

**Franciscus pater noster seraphicus. BENEDICTIUS minister. LI
Franciscus pater noster seraphicus.**

Regorius. 9. ascripsit beatū Franciscū cathologo sanctorum maxima cum solennitate: ac precepit omnibus ecclesiarum prelati: vt quarto nonas octobris celebrant et celebrandam denunciant populis eiusdem sancti festiuitatem. b. fo. 19. Et ffo. 22. concess. 2.

CONDEADUS gregorius dedit multas bullas seu breuia in fauorem signatum beatissimi patris nOSTRI Francisci: qUOD reperient infra in dictione Stigmata.

Sixtus. 4. concessit indulgentias celebrantibus festū beati Francisci: ac voluit qUOD sub ritu duplici celebraret ab omnibus. Et in aduentu huius festi sub precepti vinculo obseruari: vt supra in dictione festiuitas. sANCTI positū est. CONDEADUS concessit vt possit dici Credo: in octaua festiuitatis sancti Francisci. o. ffo. 64. Et ffo. 68. concess. 133. Et vide supra in dictione Credo declarationem huius concessionis.

CONDEADUS fixtus concessit qUOD in die sancti Francisci: et signatum eiusdem possint fratres minor. dicere propriam prefationem in missa. o. ffo. 63. Et ffo. 67. concess. 110.

CONDEADUS fixtus concessit qUOD in omnibus missis votiuIS sancti Francisci: dicatur propria prefatio. o. ffo. 102. concess. 412.

CONDEADUS fixtus concessit aliqua in fauorem habitus tris ordinis. sANCTI Francisci: put inueniet infra in dictione Habitus. Et in dictione Indulgentie. quoad ffo. 5. CONDEADUS alij summi pontifices concesserunt magnas remissiones peccatoz: morientibus et sepeliri se mandantibus in habitu sancti Francisci: que etiam reperientur infra in dictione Indulgentie quo ad seculares. 6.

CONDEADUS quāplures etiam summi pontifices concesserunt multas et varias indulgentias et peccatoz remissiones visitantibus ecclesias sancti patris Francisci: ac etiam in illis sepeliri se mandantibus: aut in earum claustris et cimiterijs: necnon porrigentibus manus adiutrices pro illarum edificatione: aut reparatione: et similiter exhibentibus opera pietatis et charitatis fratribz minor. filijsqUE prefati sanctissimi patris. Que oia distincte reperientur infra in dictione Indulgentie quoad seculares. 1. et 2. 3. et 4.

CONDEADUS insuper nonnulla pertinentia ad Stigmata predicti seraphici patris: ponuntur infra in dictione Stigmata. vide ibi.

Generalis minister.

Lemens. 4. statuit: qUOD generalis minister statim postqUAM electus (secundum regulam et constitutiones ordinis) fuerit: coopto verus eiusdem ordinis generalis minister effectus: curā animarum fratrum ipsius ordinis plenā habeat et libere gerat. Ac qUOD fratres predictos auctoritate applica ligare ac soluere: necnon in eodem ordine agere valeat: que ipse minister et diffinitores capli generalis: iuxta constitutiones predictas: ordini et fratribus sANCTI deum viderint expedire. IpsiqUE fratres huiusmodi generali ministro: deuote ac humiliter obediant. Et similiter voluit qUOD generalis minister a provincialibus ministris et custodibus sANCTI regulam et constitutiones ipsius ordinis: absolui et amoueri possit. BEN. fo. 56. et ffo. 139. concess. 307.

CONDEADUS clemens fecit aliam concessionem circa electionem generalis ministri: qUOD posita

Festiuitas.

2 Stigmata.

3 Indulgentia.

4 Credo.

5 Prefatio.

6 Prefatio.

7 Habitus ordinis.

Collector.

Indulgentia.

Stigmata.

1 Electio.

Oracula. 23. **DE**us leo concessit generali fratrum mi. vt in suo capitulo generali de consensu eiusdem capituli vel maioris patris declarare possit et valeat: vtrum ab vsu alicuius concessionis viue vocis oraculo facte abstineri debeat. Postquam quidem declarationem: tam fratres quam moniales sue obedientie: ac si concessio huiusmodi per sanctitatem suam suspensa vel reuocata fuisset: concessione eadem imposterum non vtantur. o. ffo. 94. conce. 296.

Gloria in excelsis deo.

Alexander. 4. concessit fratribus vniuersis ordinis: quod in missis votiuus tam solenni- bus quam priuatis: quas de spiritu sancto: aut de beata virgine Maria dixerint: possint dicere hymnum angelicum. s. Gloria in excelsis deo. Et quod si similiter possint dicere profas seu sequentias. b. ffo. 23. et ffo. 25. conce. 14.

Situs.

4. concessit fratribus mino. de obseruancia: vt possint dicere: in omnibus missis votiuus Gloria in excelsis deo. o. ffo. 69. conce. 143. et ffo. 100. conce. 389.

Collector. **AD**uertendum est quod licet supra dicat: in omnibus: non pro hoc est intelligendum posse in illis missis: que in suis proprijs diebus caret illa: vt in missis dominicarum aduentus et septuagesime et consilium.

Leo.

10. ad instantiam cuiusdam boni patris: qui ignorabat supra scriptas concessiones generales: concessit fratres predictos posse dicere Gloria in excelsis deo in missis votiuus: quando vocatur ad loca vbi requiescunt corpora sanctorum ad celebrandum: vel vbi habetur de illis celebris memoria: sicut Ianue de sancto Joanne baptista: et in puincia sancti Ludouici sancte marie Magdalene. o. ffo. 92. conce. 266.

Collector. **AD**uertat qui hec legerit: quod hec vltima concessio stricta non derogat in aliquo precedentibus magis amplis: quia pontifex concessit conformiter ad relationem petentis: qui vt supra dictum est ignorabat concessiones latiores antea factas: aliter enim non est credibile quod sic petisset.

Guardianus.

Lemens. 4. concessit siue statuit: vt guardiani quod sedes statuta ordinis fratrum mi. aliter quam prelectio- ne instituit: post ipsam institutionem seu puisionem de ipsis facta: cura animarum fratrum sibi subditorum habeant: ipsosque ligare ac soluere possint: iuxta ipsius ordinis instituta. b. ffo. 56. et ffo. 139. pce. 309.

Situs.

4. fecit consimilem concessionem prioribus conuentualibus fratrum ordinis Carmeli. vt habet in suo mari magno. b. ffo. 182. pce. 446.

Collector. **DE**us situs statuit quod habitus fratrum minorum non possit dari his qui cum eo se elegerint sepeliri: nisi per guardianos dicti ordinis: vel eorum superiores. b. ffo. 149. conce. 364. **Q**uia concessio habet etur latius infra in dictione habitus fratrum. s. 8. Clide ibi.

Iulius.

2. concessit quod omnia priuilegia et idulta aplica concessa ordini fratrum predicatorum que spectant ad priores conuentuales dicti ordinis: pertineant etiam ad guardianos conuentuum ordinis minorum. b. ffo. 77. conce. 222.

Prinilegia.

Quo ad prefata concessione est notandum: quod auctoritas priorum conuentuum ordinis predicatorum est valde magna: nam vt patet in inari magno predicti ordinis: et alijs eorum priuilegijs: semper participantur priores conuentuum prioribus prouincialibus quo ad suos subditos: quod nunquam aut raro reperitur in priuilegijs fratrum mi. in guardianis et prouincialibus. Et tamen virtute supra scripte concessionis poterit guardiani vti oibus concessis prioribus fratrum predicatorum: saltem in quantum non fuerit eis restrictum per superiores. Et circa huiusmodi auctoritatem: vide supra in dictione Absolutio ordinaria quo ad fratres: post. s. 6. Et in eadem dictione prope fine vbi dicitur. Tertium dubium est. Clide etiam supra in dictione Apostolate post. s. 7. et 8. et 10. Et in dictione Nouitius. s. 15.

Collector.

Leo.

10. concessit: quod omnes fratres qui sunt nimis scrupulosi: possint in omni- bus dubijs conscientiam suam tangentibus: secuta conscientia stare determinationi sui guardiani: vel cuiuscumque alterius prelati. o. ffo. 93. conce. 287.

Declare. Scrupula.

Circa supra scriptam concessione est aduertendum quod in ipsa non conceditur aliqua auctoritas noua prelati vt valeant determinare ad libitum suum: sed solum prouidetur serenitati conscientiarum subditorum.

Collector.

De duratone autem officij guardiani: vide infra in dictione Officia ordinis. s. 4.

Gradus scolastici.

Artinus. 5. precepit in virtute sancte obedientie vniuersis cancellarijs: rectoribus decanis magistris et doctoribus studiorum: ac vniuersitatibus eorundem vbi cumque consistentibus: ne fratrum mi. seu alicui eorum gradum et honorem: ac insignia magistrerij conferre presumant: nisi cursum per constitutiones aplicas: et ordinis prefati instituta preceperint: et alias ad dictum gradum obtinendum idonei existant. Et decreuit ac statuit quod quilibet ex magistris: aut doctoribus qui alias (quam vt predictum est) gradum et insignia alicui fratrum predicatorum impendere presumpserit: gradum et honorem magistrerij careat: atque a lecturis et alijs actibus et gratijs magistratibus: ipsos facto sit perpetuo priuatus: et ad eadem de cetero inhabilis existat. Voluit insuper quod eiusdem penis subiectus sit: quicumque qui preter rigorem huiusmodi: gradum et insignia predicta suscipere presumpserit. b. ffo. 35. conce. 40.

Prohibitio.

De ascensu ad gradum magistrerij.

DEus Artinus ordinauit quod si aliqui ex fratribus predictis bachelariatum pro huiusmodi gradu magistrerij assequendo: contra constitutiones apostolicas et instituta predicta fuerint adepti: et illius preteritis libros sententiarum publice et ac ualiter legant: a lectura huiusmodi (sub penis supra dictis) penitus et omnino cessent: alias ab eorum superioribus penis grauioribus per censuram ecclesiasticam arceantur. b. ffo. 35. conce. 40.

De gradu bachelariatus.

DEus Artinus statuit et decreuit: quod quicumque fratres ordinis mi. promoti fuerint ad magistrerij gradum in theologia extra vniuersitates (ab ipso ordine per generalia capitula) ad hoc specialiter electas: et absque eo quod ante preceperint debitos cursus suos: ac sententias legerint in vniuersitatibus approbatis: et acius legitimos et cetera exercitia scolastica fecerint: prout legere et facere tenentur de consuetudine vel de iure in huiusmodi rite magistrerij scientiam nimirum de cetero gaudere possint beneficijs: officijs: honoribus: gratijs: priuile-

De gradu magistrerij.

Gradus scolastici. Habitus fratrum et monialium.

q's exceptionibus & indulgentijs tā in dicto ordine q' extra: magisterio in theologia (apostolica vel alia quavis auctoritate) cōcessis: & quib' magistri huiusmodi v'it: & caudere cōsueverunt. Et insuper statuit q' predicti promozī non feruatis modis debitis: nō habeātur: nec reputētur p' magistris in theologia nec se pro talibus gerere & nominare presumāt. Et etiā mandauit g'rali & prouincialib' ministris: custodibus: & guardianis: & eoz vices gerētibus: ac generalibus & prouincialibus capitulis: & officialibus quibuscuq' predicti ordinis sub pena excommunicationis: quatenus has litteras (quātum vnumqueq' concernant) obseruent & faciant inuicibiliter obseruari: non obstantibus quibuscuq' in contrarium facientibus. b. fo. 39. conce. 43.

Excōcatō.

4

Eugenius. 4. predictas litteras d' Martini. 5. quo ad promotos post eas auctoritate apostolica confirmauit inferendo illas de verbo ad verbum in suis litteris. b. fo. 39. conce. 43.

Pro fratri-
b' pdicato.
Particula-
ris p' hispa.

5

Innocentius. 8. statuit q' nullus frater ordinis predicatorum refoz mator seu de obseruātia prouincie: aut cōgregationis Hispanie: magisterij: vel aliu quemq' graduū in sacra theologia (nisi ad illū per caplm dicte cōgregationis expositus fuerit) assumere quoquomōd' presumat. Et q' si qui aliter p'moti fuerint: pro nō promotis habeātur: & ad huiusmodi gradus inhabiles sint & esse censeantur. b. fo. 75. conce. 194.

Pro fratri-
b' pdicato.
Particula-
ris p' hispa.

6

Gregorius. Innocētius cōcessit fratribus ordinis predicatorum: vt q' propter magnas expensas que in suscipiendis gradibus in vniuersitate Salmantina fiunt: fratres predictę cōgregationis: gradus huiusmodi: ibidem suscipere cōmode non possunt: q' regens: & in eius absentia prior domus sancti Stephani Salmantine dicte cōgregationis: possit: conferre quo'cuq' gradus fratribus eiusdem cōgregationis: per eandem cōgregationem expositis & admisis per capitulum vel magistrum generale dicti ordinis. dūmodo sic graduandi peregerint cursus suos. b. fo. 75. conce. 194.

Habitus fratrum et monialium.

Apostate.

Gregorius. 9. phibuit ne sub habitu fratrum mi. liceat alicui extra obedientia cuagari. Et q' si quis forte p'sumpserint: liceat generali & puincialib' ministris: & custodibus: in fratres ipsos: donec resipuerint: cēsuram ecclesiasticam exercere. b. fo. 201. conce. 494.

De habitu
sancte Clare

Collector.

Gregorius. Gregorius pcepit eccl'az platis: quatenus mulieres deserētes habitū sanctę Clare: & cum illo per ciuitates discurrentes (cū requisiti sup hoc fuerint) monitione premissa: compellant per cēsuras ecclesiasticas ad dimittendum huiusmodi habitum. b. fo. 21. Et fo. 25. conce. 7.

Prohibitio.

5

Innocentius. 4. phibuit vt null' q' nō sit d' religioe fratrum mi. habitū dictoz fratrum: aut ita cōsimilē q' ppter eū fratrum minor credi possit: deferre presumat: absq' mādato speciali sedis apostolice. Et mādauit eccl'az platis: quatenus singuli eorum in suis ciuitatibus: & dio. cessit illos qui presūm habitū vel ei cōsimilē deferre presumpserint: ad

Habitus fratrum et monialium.

LIII

deponendum ipsum cum a fratribus predictis fuerint requisiti (monitione premissa) eos compellant. b. fo. 19. Et fo. 103. conce. 216.

Clemens. 4. inhiuit: vt null' siue religiosus siue secularis habitū fratrum minor: aut ita cōsimilē q' propter cum frater minor credi possit: deferre valeat absq' mādato speciali sedis apostolice. Et vt dicta inhiuitio maiorē cōsequat' effectum: statuit vt ij qui habitū predictum vel sibi cōsimilē deferre presumpserint: ad deponendum ipsum per diocesanos locoz cum requisiti fuerint (monitione premissa) per cēsuram ecclesiasticam (appellatione postposita) compellantur. b. fo. 58. Et fo. 141. conce. 333.

4 Prohibitio

Clemens. & multi alij summi pōtiffices successores eius concesserunt plures indulgentias morientibus & sepultis cū habitu fratrum mi. ac etiam oscularibus habitū ordinis: prout habetur infra in dictione Indulgentie quo ad seculares ratioe habitū. 6. Ac sūt alie indulgentie pūctas solū ad fratres ratione huiusmodi habitū: habent' d' dictione Indulgentie plenarie quo ad fies in. §. 3.

5 Indulgentie.

Sixtus. 4. decreuit vt illi qui ordinauerint q' eoz corpora cū habitu fratrum mi. sepeliantur: ne ex illoz corporoz delatione ad alia loca ordinij & fratribus predictis iniurie iurogent: itales apud fratres huiusmodi esse sepelendos. etiā si alibi suā elegerint sepulturaz: nisi fiat de licentia & assensu fratrum domus loci in quo tales decesserint. b. fo. 60. Et fo. 144. pce. 350.

6 Sepulture.

Sed circa hoc vide infra. §. vltimo decreto Leonis in cōcilio Lateranēsi: quod in foro exteriori saltem debet obseruari.

Collector.

Sixtus fecit cōsimilē concessionem fratribus carmelitis per eadem verba: addendo q' cōtradictores sint excōcati. b. fo. 183. cōce. 444.

7 Pro carmelitanis.

Sixtus in bulla Aurea statuit q' habitus fratrum mi. vel predicatorum: nō possit dari his q' cum eo elegerint sepeliri: nisi p' guardianū dom' ordinis mi. aut per priorē domus ordinis predicatorum loci in quo tales decesserint: cōtigerit: vel per superiorē prelatū dictoz ordinū: aut cui illi duxerint cōmitemdū & nō per aliu quavis auctoritate: vel prelatiōe fungentē exhiberi debere. Et voluit q' predictum habitū recipientibus declarare teneantur predicti prelati q' apud eoz ordinū ecclesias debent sepeliri quozū habitū suscipiunt. Et etiā statuit q' illozum sic indozorum cadauera discooperata: nullo pallio vel tegumento super imposito cum habitu huiusmodi ad sepulturam deferri possint non obstante ordinaz locozum (etiā sub censuris) prohibitione: & ordinatione qualibet in contrarium edita. b. fo. 65. Et fo. 149. conce. 364.

8 Pro pdicatorib' & mi. in simul.

Alexander. 6. pcessit vt g'ralis fratrum mi. per semetipm: & puincia vices cū cōsensu maioris partis capli puincialis: possint fratres predicti ordinis quos incorregibiles repererint: tanq' mēbra putrida: habitū sui ordinis expolire: & se eicere. Et etiā possint cōra quocūq' eis forsā auxiliū: cōsiliū: vel fauorē: publice: vel occulte: directe: vel indirecte: aut quouis quēsto cōloze: superdicti habitus delatione p'stātes: etiā inuiscūq' dignitatis: gradus: ordinis: vel cōditionis existant: per cēsuras ecclesiasticas & alia iuris remedia (appellatiōe postposita) procedere. b. fo. 56. conce. 65.

9 De cicectione incorregibilū ab ordie.

Leo. 10. in concilio Lateranēsi. statuit: q' volētes sepeliri in habitu fratrum: si nō sunt p'sone in claustris seu in eoz domibus degētes: sed in p'prij domibus habitantes: in eozum vltima voluntate sepulturam sibi alibi libere eligere possint. b. fo. 26. conce. 77.

10 Sepulture.

Hereditas et heredes.
Hereditas et heredes.

Lemens. 4. cōcessit q̄ f̄res ordinis p̄dicatoꝝ z m̄i-
noꝝ possint libere succedere in bonis tēpō-
ralib⁹ in q̄bus succederēt in seculo existētes: ac bonoꝝ ipsōꝝ
possessionē apprehēdere: z viderē libere bona ipsa: eorūq; p̄-
cium in vtilitate suā couertere: put̄ platis dictoꝝ ordinis me-
lius visum fuerit expedire. B. fo. 64. z ffo. 147. conce. 357.

Pro fratri-
bus minoꝝ z
p̄dicatoꝝ

Collector.

Paupertas.

Legata.

Pro p̄uētia
libus fratri-
bus minoꝝ.

Collector.

Pro obser-
uatiōe fratri-
bus minoꝝ.

Paupertas.

Pro fratri-
bus obseruā-
tiōe ad couētia-
les f̄res m̄i.

Collector.

Elemens. 5. in declaratione Ep̄iui de paradiso super regulā frat̄ū
mi. declarauit q̄ h̄mōi f̄res nullaten⁹ sunt capaces succes-
sionū hereditariū. Ac etiā q̄ nō licet eis dē f̄rib⁹: valoz hereditariū taliū: vlti-
mā eaz partē: quasi sub modo z forma legatī dimitti sibi facere (q̄ p̄sumi pos-
sit hoc in fraudē fieri) vel sic dimissa recipere: quin potius ista sic fieri ab ip̄sā
fratribus simpliciter prohibuit. B. fo. 14. in tracta. 3. z ffo. 15. tractatu. 2.

Sixtus. 4. cōcessit f̄rib⁹ m̄i. q̄ hereditates q̄ eis dē f̄ribus (si i seculo foret)
ab intestato deferent: deferantur eccleie romane: q̄ ip̄soꝝ frat̄ū
(quo ad hoc) locū tenet. Et q̄ ipsa ecclesia romana quo ad hereditates z bona
que ordinē predictū ingredientēs: sub cōditioē mortis eoz sine filiis restituere
grauati sunt: filioꝝ locū tenet: sicut tenēt monasteria p̄p̄iū habētia in cōi: si
tales f̄res grauati illū ingressi foret. Ac cōcessit vt p̄dicta petere possit iudicē
romane ecclesie p̄fato ordinis deputatus. B. fo. 63. Et ffo. 146. conce. 356.

Sixtus. 4. cōcessit f̄rib⁹ m̄i. q̄ hereditates q̄ eis dē f̄ribus (si i seculo foret)
ab intestato deferent: deferantur eccleie romane: q̄ ip̄soꝝ frat̄ū
(quo ad hoc) locū tenet. Et q̄ ipsa ecclesia romana quo ad hereditates z bona
que ordinē predictū ingredientēs: sub cōditioē mortis eoz sine filiis restituere
grauati sunt: filioꝝ locū tenet: sicut tenēt monasteria p̄p̄iū habētia in cōi: si
tales f̄res grauati illū ingressi foret. Ac cōcessit vt p̄dicta petere possit iudicē
romane ecclesie p̄fato ordinis deputatus. B. fo. 63. Et ffo. 146. conce. 356.

Sixtus. 4. cōcessit f̄rib⁹ m̄i. q̄ hereditates q̄ eis dē f̄ribus (si i seculo foret)
ab intestato deferent: deferantur eccleie romane: q̄ ip̄soꝝ frat̄ū
(quo ad hoc) locū tenet. Et q̄ ipsa ecclesia romana quo ad hereditates z bona
que ordinē predictū ingredientēs: sub cōditioē mortis eoz sine filiis restituere
grauati sunt: filioꝝ locū tenet: sicut tenēt monasteria p̄p̄iū habētia in cōi: si
tales f̄res grauati illū ingressi foret. Ac cōcessit vt p̄dicta petere possit iudicē
romane ecclesie p̄fato ordinis deputatus. B. fo. 63. Et ffo. 146. conce. 356.

Alexander. 6. decreuit q̄ null⁹ p̄fessor ordinis m̄i. de obseruatiōe n̄
illa egrediat⁹ z ad couētuales eiusdē ordinis transeat: nec
aliquo indulto p̄dictis f̄ribus p̄uētiālib⁹ ad hoc p̄cesso: gaudere valeat. Nec
etiā cōuentus aliq; occasione frat̄is sic egrediētis: ius aliquod in hereditate
vel quavis alia successioē p̄pinquoꝝ acq̄rere z cōseq possit. B. ffo. 56. p̄ce. 66.

Alexander. 6. decreuit q̄ null⁹ p̄fessor ordinis m̄i. de obseruatiōe n̄
illa egrediat⁹ z ad couētuales eiusdē ordinis transeat: nec
aliquo indulto p̄dictis f̄ribus p̄uētiālib⁹ ad hoc p̄cesso: gaudere valeat. Nec
etiā cōuentus aliq; occasione frat̄is sic egrediētis: ius aliquod in hereditate
vel quavis alia successioē p̄pinquoꝝ acq̄rere z cōseq possit. B. ffo. 56. p̄ce. 66.

Alexander. 6. decreuit q̄ null⁹ p̄fessor ordinis m̄i. de obseruatiōe n̄
illa egrediat⁹ z ad couētuales eiusdē ordinis transeat: nec
aliquo indulto p̄dictis f̄ribus p̄uētiālib⁹ ad hoc p̄cesso: gaudere valeat. Nec
etiā cōuentus aliq; occasione frat̄is sic egrediētis: ius aliquod in hereditate
vel quavis alia successioē p̄pinquoꝝ acq̄rere z cōseq possit. B. ffo. 56. p̄ce. 66.

Hereditas.

Ne quicquam. §. ff. de offi. procon. Et in l. j. colu. iij. de lega. primo. Ita-
men eis consulitur duplici remedio s̄m doctores: prout infra explicatur.

Primo enim eis cōsulitur iudicis officio. Potest nāq; iudex ex suo mero
officio (nemine etiā ad hoc agēte) cōpellere heredē vel illuz qui ad hoc tenetur
ex testamēto vel alias: quatenus relicta monasterio vel fratribus minoꝝ. adim-
pleat z exsoluat. Hoc tenet speculator in titulo de instru. edi. §. Nunc vero alī
qua. z Barto. in dicta. l. Ne quicq; z Joan. and. in. c. Si heredes: extra de
testa. Et est videndus ad hoc Baldus in. l. Nulli. C. de episcopis z clericis.

Sed circa hoc querendum videtur: que potuit esse ratio istius decisionis:
z vnde potuit hoc venire. Respondet: q̄ duplex est ratio huius. **Prima** q̄
interest rei publice: ne sua quis re male vtatur. vt in. §. Sed hoc tempore. Insti.
De hijs qui sunt sui vel alieni iuris. Et ratio etiam istius rationis est: z colligi-
tur a fortiori. Nam si cōmodum rei p̄uate prouideretur: vt in. l. Si quis. C.
de bonis p̄scrip. fortius circa volūtares defunctoꝝ prouidendū est. De quo p̄
Andream barba. in rubrica. De testa. colu. 25. Et per glo. in. l. Julianus. ff. de
actio. emp. Et arguit bene in hoc casu Barba. in. c. Tua nobis. colu. 26. extra
de testa. Facit etiā q̄ anima cunctis rebus p̄ferenda est. l. Sacinus. C. de sa-
crofan. eccle. Et autētica ad Sultomagis zc. Numerosa est ad hoc iuriū silua.

Secūda ratio est: q̄ si ita cautū nō esset: accideret nōnūq; q̄ p̄ium propo-
situm defunctoꝝ: quōdā fraudantium caliditate cellaretur: vt dicit ille tex-
tus notabilis in dicta. l. Nulli. C. de episcopis z clericis. Et q̄ magna est pie-
tas voluntatem illius adimpleri: qui nec se iuuare: nec iam loqui potest. Quia
propter voluntati defunctoꝝ ita cōsultū s̄t oportet. Et hec quo ad primum
remediū quo fratribus minoꝝ. z alijs pauperibus non valentibus agere in
iudicio: subueniunt est officio iudicis.

Deinde autē dicunt doctores: q̄ alterum remediū quo dictis fratrib⁹ cō-
sulitur: est illud quod sequitur. Quia cuiuslibet de populo cōpetit actio: z qui-
libet d̄ populo potest agere vt legata z relicta ad pias causas: puta monasterio
hospitali: fratribus pauperibus: z similibus adimpleantur per illum qui gra-
uatus est a testatore: vel alias ad hoc teneatur. Jura sunt de hoc bona: textus in
autentica De ecclesiasti. n. §. Si autem collatione. 9. Et tenet Ludouicus ro-
manus in autētica Simile. C. ad legē falci. Et fuit originale dictū Angeli de
perusio in dicto. §. Si autem. Ita etiā tenet Bar. in dicta. l. Ne quicq; qui
allegat. l. Hereditas. ff. de pe. her. Et l. Quintus. de annuis legatis. Et est de
hoc casus formalis z in individuo in dicta. l. Nulli. C. de ep̄. z cle. in fine.
Et facit ad hoc dictum Barba. in. c. Nos quidem: colu. 16. De testa.

Predicta fuerunt praticata in ciuitate Barbastri regni Aragonie: vbi ab
vniuersitate eiusdē ciuitatis fuit constitutus procurator seu iudicis ad agē-
dum pro legatis relictis monasterio beati Francisci: anno a natiuitate domi-
ni. 1511. quo tempore erat aduocatus dicti monasterij quidā insignis vtriusq;
iuris doctor nōmine Leonardus de sancto Angelo: qui sup̄scripta fundā-
uit z exequi fecit.

Et sup̄a dictis infertur: q̄ grauiter errant p̄fati frat̄es procurantes q̄
eis vel suis ecclesijs: aut conuentibus relicta in testamētis: petantur in iudicio
per iudicem deputatum a sede apostolica: vtendo cōcessionibus relaxatiuis
z destructiuis perfectionis voti paupertatis in sua regula promissi: p̄sertim

Primum re-
mediū.

Alterum re-
mediū.

Collector.

Nota.

Heresis et hereticus. Jeunium.

etiam facilius possint obtinere huiusmodi relicta in testamētis medio alicuius deuoti iudicis qui in hoc potest prouidere ex suo officio: vt supra probatū est: aut vt edo altero remedio. s. q̄ aduocatus fratru vel alius amicus spiritualis petat predicta in iudicio: non tamen vt iudicis: sed sicut vnus de populo: sc̄i etiam hoc fieri possit: sicut supradictum est.

Heresis et hereticus.

1
Pro terris i
fidelium.
Absolutio.

Gregorius. 2. concessit fratribus mi. p̄fiscētibus in
terras infidelium: vt eos qui per apostasiam
scisma vel heresim: a christiani nominis cōfessione recesserūt:
inter sarracenos habitates absoluere possint: ac reconciliare p̄
gratiam penitentie salutaris: si ad obedientiam ecclesie romanē:
in humilitatis spiritu voluerint redire. b. ffo. 22. conce. 4.

2
Pro terris i
fidelium.
Absolutio.

Gregorius. 2. concessit p̄fatis fratribus euntibus ad terras infide-
lium: vt eos qui quomodolibet a fide vel vinitate romane ecclesie discesserūt:
si redire voluerint et satis facere pro commissis: valeāt reconciliari: et ab anathe-
matis vinculo (quo tenentur) absoluere. b. ffo. 27. conce. 64r.

3
Absolutio
quoad fres
et relapsos.

Alexander. 6. concessit oibus in singulis p̄elatis ordinis mi. de ob-
ser. (.s. generalibus prouincialibus et custodiis) ple-
narie facultatem et auctoritatem: vt quoscunq; subditos suos (fratres videli-
cet et moniales sancte Clare: ac vtriusq; sexus tertiariorum) inuenerit in aliquo
heresis vel apostasie crimine lapsos: ac etiam relapsos: possint eos absoluere:
et cum eis dispensare: prout magis late positum est hoc supra in dictione Ab-
solutio ordinaria quoad fratres. §. 14. o. fo. 65. Et ffo. 70. conce. 164.

Collector.

Reliqua attinentia ad huiusmodi materiam: p̄ferunt circa inquisitores huius
crimini: vide infra in dictione Inquisitores heretice prauitatis.

Jeunium.

1
Caplm ge-
nerale.
Declarare.

Eugenius. 4. concessit vt congregatio generalis fra-
trū mi. de obser. haberet facultatē declarā-
di et ordinandi in quibus locis et prouincijs fratres debeāt ie-
iunia regule in cibis quadragesimalibus obseruare: et in quibus
debeant patrum consuetudines imitari vel aliter se habere.
b. ffo. 112. conce. 242.

2
Pro monia-
lib. s. Clare
et tertiaris.

Gregorius. 4. ordinauit q̄ moniales sancte clare: ac tertij ordinis san-
cti francisci: et aliorū ordinū sorores (.s. sub obedientia predictorum fratrum exi-
stentes) solūmodo teneantur ad illa ieiunia ad que fratres ordinis mi. regulā
obseruantes obligati sunt: et eosdem modos seruent in cibis quadragesimali-
tempore: exceptis debilibus et infirmis. b. fo. 46. Et ffo. 42. conce. 47.

Pro secula-
ribus labora-
toribus.
Collector.

Gregorius. 4. eugenius declarauit: q̄ artifices laboriosas artes exercentes: et ru-
stici siue diuites siue pauperes: non tenentur ieiunare sub p̄cepto peccati
mortalis. Et q̄ absolui possunt: et induci ad elemosinas: et alia bona facienda.
o. fo. 61. Et ffo. 64. conce. 82. Et ffo. 101. conce. 395.

4
Pro infirmis
fratribus.

Sirtus. 4. concessit q̄ fratres mi. nō potētes ieiunare bono modo pro-
p̄ter infirmitatem vel debilitatem: non teneantur. o. fo. 62. Et ffo. 66. conce.
99. Et ffo. 100. conce. 384.

Impetratas aplicas. Incoregibiles. LVI

per infirmitatem vel debilitatem: non teneantur. o. fo. 62. Et ffo. 66. conce.
99. Et ffo. 100. conce. 384.

Leo. 10. concessit q̄ fratres mi. obseruantes itinerates: possint trāferre ie-
iunium diei itinerationis in alium diem. o. ffo. 93. conce. 286.
Gregorius. 2. concessit q̄ fratres mi. maxime p̄dicatores actu p̄dicantes: pos-
sint sine scrupulo: et seruatō ieiunio anticipare seu retardare (iuxta suā cōsola-
tionem) horas comestitionis: et serotine colationis. o. ffo. 93. conce. 282.

Impetrare litteras apostolicas.

Aulus. 2. statuit q̄ nullus fratru mi. impetrare hec re-
cipe valeat aliquē locū seu domū: etiā qua-
rūcūq; s̄az aplicaz obtētū: nisi de licētia ḡnialis vel p̄uicia
illis illius p̄uicie in qua loc⁹ seu domus ipsa cōstitit: nisi his
lris fuerit specialiter derogatū. b. fo. 10. et ffo. 94. p̄ce. 103.

Sirtus. 4. districte inhibuit fratribus mi. ne impetrēt
a p̄fectore ordinis aliquas s̄az. vel aliquid
aliud: vltra q̄ sua facultas in regula p̄dictorum fratru cōcessa se extēdit: nec etiā
taliter ab alijs impetratis vtantur. Et voluit q̄ q̄ cōtrariū fecerint: puniātur
illis penis quibus essent p̄ grauibus culpis (in statuta dicti ordinis) punien-
di. Ac q̄ tales sint nihilominus p̄uati actib⁹ legitimis: et a suis (si q̄ habent)
suspensū officijs ipso facto. b. fo. 53. et ffo. 137. conce. 303.
Quartus. nequeat p̄dicti s̄res impetrare aliqd̄ idultū aplicū: p̄sertim exēptionē:
sine licētia suorum superiorum: vide supra in dictione Exempti fratres. §. 8. et 9.

Incarcerare.

Qualiter possint et debeant fratres minores delinquentes incarcerari: vide
supra in dictione Correctio.

Incoregibiles fratres.

Innocentius. 4. prohibuit districte: ne fratres
minores. quos generalis aut prouin-
ciales ministri ab ordine pro suis culpis et demeritis expelle-
re contigerit: p̄sumant predicare seu confessiones audire
vel docere: nisi (de licētia sedis apostolice aut predictorum
ministorum) ad alium transferint ordinem: prout latus
postum est supra in dictione Ejicere seu expellere ab ordine. §. 1. Et habetur
b. fo. 36. et ffo. 120. conce. 261.

Alexander. 6. concessit facultatē generalibus et prouincialibus ordinis
mi. vt possint fratres incorregibiles habitu ordinis ex-
pelli: et ab ordine ejicere: prout habet supra in dictione Habitus fratru. §. 9.

Indulgentie.

Circa materiam indulgentiarum ordini minorum: et alijs ordinibus me-
dicantium concessarum: sic proceditur. Primo enim ponuntur indulgentie
s̄ plenarie q̄ alie que solum attinent ad personas fratrum minorum: nec non
ad alias personas que eorumdem p̄uilegijs vniuersaliter gaudere possunt.

5
Pro itinerā-
tib⁹ fratrib⁹
6
Pro fratrib⁹
bus p̄dicati-
bus.

Licentia.

2
Protector
ordinis.

Collector.

Collector.

1
De cietis
ab ordine.

2

Collector.

Indulgentie plenarie quoad fratres.

Deinde subiunguntur alie: que pertinent ad seculares deuotos ordinis: tam ecclesias eorumdem fratrum visitantes: q̄ aliqua alia respectu ipsorum fratru z suorum monasteriorum facientes: ac etiam multe alie indulgentie prout infra patebit.

Indulgentie quoad fratres.

Collector.

Circa indulgentias pertinentes solum ad fratres: sic proceditur: q̄ primo ponuntur omnes plenarie. Secundo adduntur alie indulgentie nō plenarie. Tertio superadduntur indulgentie stationum vrbis Rome: ac Hierusalem & sancti Jacobi.

Indulgentie plenarie quoad fratres.

Pro articulo mortis.

Martinus. Eugenius. 4. Nicolaus. 5. Calixtus. 3. Pius. 2. ac Sixtus. 4. concesserunt oibus fratribus mino. de obseruatiā indulgentiā plenariā in articulo mortis. Et q̄ si occurrerit casus q̄ nō possint cōfessōē elige- re seu habere: tunc etiā cōsequantur predictam indulgentiā: si sunt in statu gratie. b. ffo. 71. conce. 185.

Pro recepti- one habitus.

Sixtus concessit: q̄ in receptione habitus cuiuslibet trium ordi- num sancti Francisci: sit indulgentia plenaria recipienti: z similiter in die obi- tus. o. ffo. 63. Et ffo. 67. conce. 1104. Et ffo. 95. conce. 320.

Pro festis dñe nostre. Et puile. au gustinēsiuz. Collector.

Sixtus concessit vere penitentibus z cōfessis visitantibus eccle- siam sancte Marie de populo vrbis Rome: in festiuitatibus precipuis domi- ne nostre. s. Conceptionis: Natiuitatis: Purificationis: Annunciationis: Ci- stationis: z Assumptionis: a primis vespertis vsqz ad secundas vespertas ple- nariam omnium peccatorum remissionem z veniā. B. ffo. 77. conce. 235. Et hac concessione gaudere possunt fratres: ratione generalis cōcessionis in- dulgentiarum vrbis Rome: necnon z alterius specialis cōcessionis que ha- betur hic infra. §. vltimo.

Pro sabba- tis quadra- gesime. Collector.

Sixtus concessit omnibus vere penitentibus z cōfessis qui pre- dictam ecclesiam sancte Marie de populo visitauerint qualibet die sabbati singularum hebdomadarū quadragesime omnium peccatorum suorum re- missionem z veniā. B. ffo. 78. conce. 234.

Aduertendum q̄ huiusmodi concessione possunt etiam gaudere fratres ex- tra urbem Romanam: propter generalem concessionem indulgentiarum predi- cte vrbis eis plenissime factam. Non tamen poterunt gaudere huiusmodi in- dulgentiis persone seculares que visitauerint ecclesias huiusmodi fratrum extra dictam urbē: prout aliqui fratres asserere nisi sunt. Quapropter Leo. 10. fecit super hoc quandam declarationem z concessionem: que ponitur infra §. vltimo.

Colicare. Colicare.

Innocentius. 8. concessit vt fratres mino. sacerdotē celebrātes in diebus dominicis: z solēnitatibus dñi: z beate Marie: z sanctorū nōstri ordinis: habeant indulgentiā plenariā: z fratres lai- ci quando cōmunicant. o. ffo. 69. conce. 148. Et ffo. 99. conce. 361.

Innocentius concessit vt moniales cōmunicātes habeant indul- gentiam plenariam. o. ffo. 69. conce. 150.

Indulgentie plenarie quo ad fratres. LVII

Julius. concessit q̄ fratres mī. obseruātes toties quoties coronas vir- ginis Marie que continet. 72. Ave maria: z octo Pater noster: dicentur indulgentiā plenariam: addendo tamen vnum Ave maria pro ipso dño papa. o. ffo. 92. conce. 273. Vide infra. §. II.

De corona dñe nostre.

Julius concessit q̄ predicti fratres: dicendo coronā saluatoris nri Iesu christi q̄ cōtinet. 35. Pater noster: z totidē Ave maria: in memoriā anno- rum vite christi: lucentur cōsimilem indulgentiā plenariā: sicut p̄ coronā bea- te virginis. o. ffo. 92. conce. 274. Vide circa hoc infra. §. II.

De corona dñi nostri.

Leo. 10. concessit q̄ sorores sancte clare: z tertij ordinis de penitētia nusi cupate in cōgregatione cōmorantes: z sub cura fratrum minorū obser. viuentes: toties quoties coronam virginis Marie dixerint: lucentur plenariam indulgentiam. o. ffo. 92. conce. 271. De huiusmodi coronis po- nitur infra alia concessio melior. §. II.

Pro monia- libus.

De corona bte virginis

Leo concessit supradictis monialibus: vt quoties sacrā sumūt cō- munionem: ea die plenariā indulgentiam cōsequantur. B. ffo. 42. pce. 133.

Pro monia- libus.

Leo concessit fororibus seu ancillis ordinis beate Marie: vt dicen- do coronas dñi Iesu: z beate Marie virginis: consequantur plenariā indul- gentiā suoz peccatorū. Et declarauit: q̄ hoc idem (licet forte minus clare) con- cesserat ipsemet Leo monialibus sancte Clare. B. ffo. 43. conce. 134.

De coronis.

Aduertendum q̄ ex hac cōcessionē: z ex alijs suprascriptis colligit: bis cōces- sum esse fratribus mino. z monialibus sancte Clare vt dicendo coronas do- mini nostri: z domine nostre consequantur indulgentiam plenariā: licet cla- rius in oraculis viue vocis supra positus. f. §. 7. z 9.

Collector.

Aduertendum est etiā q̄ corona dñi nostri Iesu christi cōtinet. 35. Pater no- ster: z totidē Ave maria i honore annoz vite eiusdē Christi. Corona vero bea- te virginis: dicit ab aliquibus cōtinere. 63. Ave maria: z de decē in decē vñū Pater noster. Et sic habet in litteris Leonis superius allegatis. Sed vt alij di- cunt z melius cōtinet. 72. Ave maria in memoriā. 72. annorum quos beata virgo in hoc seculo creditur vixisse. Et ita ponitur in alijs litteris eiusdē Leo- nis. B. ffo. 63. conce. 204.

Collector.

Leo concessit supradictis ancillis beate marie: vt quoties sacram- tum sumperint communionem: ea die plenariam consequi valeant indulgentiā. B. ffo. 43. conce. 127.

Comunica- re.

Leo concessit: q̄ fratres infirmi ac senes in decrepita etate cōstituti: dicendo vnum Psal. vel hymnū virginis vel dñi nostri: lucentur indulgen- tias cōcessas dicētibz coronas Iesu xpi dñi nostri z matris sue: q̄ huiusmodi persone non possunt semper tot dicere. D. ffo. 60. conce. 181.

Pro infirmis

Leo concessit q̄ in sabbato in ramis palmarū: z in die sancti Joan- nis euāgeliste: ac in festo eiusdem quod dicitur ante portā latinā: quilibet fra- trū mino. regularis obser. dicēdo Psal. penitētiales: vel quinquies Pater no- ster cum totidem Ave maria ante sacramētum altaris: possit liberare vñā ani- mam a purgatorij penis. Voluit tñ prefatus pontifex: q̄ fratres predicti in per- petuum die qua predicta gratia videntur: dicant pro sanctitate sua vnam coro- nam beate virginis marie. D. ffo. 61. conce. 184.

Liberatio a- nimaz a pur- gatorio.

Aduerte q̄ solū tres prefate cōcessionēs pro liberādis pro animabus pur-

Collector.

Indulgentie plenarie quo ad fratres.

gatorij inueniantur autē tēte. Illie autē q̄ ponuntur inferius ubi explicātur in
dulgentie per singulas ferias quadagesime reperitūtur in multis summarijs
Rome impressis: z ideo nō debent contēti: q̄uis de ipsis nulla habeatur cer-
titudo: nec practicentur Rome.

16 De officio d
iunctorum.
De ps. penit.
C̄. **AD** Leo cōcessit q̄ fratres mī. dicētes vel recitātes officiū defunctorū
pro aiabus existētib⁹ in purgatorio vel septē ps. penitētiales: eas dē cōsequā-
tur indulgētiā quas cōsequūtur dicētes coronā beate virginis **M**arie: scz in
dulgentiam plenariam toties quoties dixerint. O. ffo. 61. conce. 187.

17 Devota. cō
nētū q̄ sit a
puincialib⁹
C̄. **AD** Leo cōcessit q̄ oēs puinciales fratru mī. obser. acta visitatione or-
dinaria in cōtētib⁹ sue puincie: habeat facultatē cōcedendi indulgētiā ple-
nariā omnibus fratrib⁹ cuiuslibet cōtēntus sic visitati. Et idem de moniali-
bus sancte **C**lare: z tertiarijs in congregatione viuētib⁹. o. ffo. 93. conce. 285

18 Pro dicen.
missā cōcep.
Collector.
C̄. **AD** Leo cōcessit q̄ toties quoties fratres mī. z obser. dicunt missam
cōceptionis virgini **M**arie: ac intēdunt orare pro sua sanctitate z vniuersa-
li ecclesia: habeant indulgentiam plenariam. o.

C̄. **AD** uer. e q̄ predicta cōcessio non est als impressa: quia post impressionē
brozum p̄uilegiōrum fuit obtenta: seu ad partes hispanie adicta: nihilomi-
nus tamē pro indubitata haberi potest cum habeatur i registro commissarioz
curie **R**omane: ac exinde sit fideliter extracta.

19 Pro audien
tib⁹ missam
cōceptionis
C̄. **AD** Leo ampliauit supradictam indulgentiam: pro fratrib⁹ eiusdē
ordinis audientibus prefatam missam cōceptionis: ac etiam pro monialib⁹
sancte **C**lare in cōgregatione viuētib⁹: similiter audientibus predictā mis-
sam. o. Et dec cōcessio non est als impressa: propter causam supradictā in fine
concessionis precedentis.

20 De cant. co
graduum.
C̄. **AD** Leo cōcessit monialibus sancte **C**lare sub cura fratru mī. ob. existē-
tib⁹: ac p̄ oīs eis dē fratrib⁹: q̄ dicēdo canticū graduū lucrētur indulgētiā
quā lucrātur dicēdo coronam virginis **M**arie. s. indulgētiā plenariā. o.
C̄. **AD** ista cōcessio non est impressa propter causam suprascriptam in calce. §. 18.

21 De decē. ps.
pañis xpi
Collector.
C̄. **AD** Leo cōcessit prefatis religiosis: q̄ dicēdo decē ps. passionis xpi. f.
Daus deus meus respice in me zc. vsqz ad ps. In te dñe speravi in clusiu: lu-
erentur qd lucrātur dicēdo coronā dñi nostri iesu xpi. s. indulgētiā plenariā.
C̄. Prefata cōcessio nō est alibi impressa propter causam predictā. §. xvij. ac p̄
consequēs non fit de ea: nec de alijs tribus precedentibus aliqua remissio: seu
quotatio: sicut factum est de alijs.

Collector.
C̄. **AD** uertēdū est circa hāc vltimā concessione q̄ decē psalmoz de quib⁹ **T**ea
fit mentio: quinqz sunt primi. s. pi. qui hñtur in principio prime dñicalis: reli
qui vero quinqz: sunt etiam primi existētes in principio serie scde. Appellant
autē ps. passionis **C**hristi: q̄ pie creditur q̄ redēptor noster pendēs in cruce vi-
xit illos. Nam primū verbū quod dixit in cruce. s. **M**elei zc. est in hebreo prin-
cipium primi ps. predictozum. Et vltimū verbum quod ibidē protulit. s. In
manus tuas zc. habetur in vltimo psalmo prefatozū decem.

Collector.
C̄. **AD** Sciendum q̄ vltra supradictas indulgētiā plenarias fratrib⁹ minorib⁹
concessas: sunt etiam eis dē fratrib⁹ concessē multe absolutiones plenarie
in varijs festiuitatibus: alijsqz dieb⁹ z tēporibus anni: quarū nōnullē habēt
in simul indulgētiā plenarias. Sed q̄ hñmōi cōcessiones posite sunt in di-
ctiōne Absolutio extra ordinaria quo ad fratres: ideo hic non ponuntur.

*¶ Leo. x. declarauit q̄ mulieres vouentes solam castitatem (z ma-
nentes in domib⁹ pprijs: possunt gaudere p̄uilegijs tertiātorum
vouentium tria nota. inuenies in supplemento. fo. xx viij /*

Indulgentie plenarie quo ad fratres. LVIII

Pro fratrib⁹ predicatoribus.

Sixtus. 4. concessit fratrib⁹ ordinis predicatorum: z monialib⁹ eo-
rundem de obseruantia: ac tertiarijs eiusdem ordinis in reg-
nis castelle z legionis consentitibus: vere penitētib⁹ z cōfessis: vt anno quo
libet in festo sancti **D**ominici: z semel in mortis articulo plenariam indulgē-
tiā omnium peccatorum suoz consequantur. Ac etiam omnes indulgē-
tiā: z peccatorū remissiones quas certis anni tēporibus (alme vbis ecclesia-
sticas stationes nuncupatas) visitantes consequuntur: valeant consequi: pro-
ut fratrib⁹ in moribus concessum est. b. fo. 55. Et. ffo. 73. conce. 191.

22 Pro festo sci
dominici.
Particula-
ris p regnis
Castelle z le-
gio.

Aduertēdū est q̄ hñmōi concessio de indulgētiā plenarie nequāt vt fratres
mī. nisi illi qui sunt in puincijs dictoz r. gnoz: q̄ ipsi habēt ad hoc specialē
concessionē. Dico autē q̄ possunt hac cōcessione vt: nō in die sancti **D**ominici
(vt littera dicit) sed in die sancti **F**rancisci: prout declaratum est per **J**ulij. 2. z
positum est supra in dictione Communicatio p̄uilegiōrum. §. 10. et. 11.

Collector

Pro fratrib⁹ Augustinensibus.

Innocentius. 8. concessit fratrib⁹ **A**ugustinensibus obseruari-
tibus congregationis hispanie: z monialibus: vt
p̄iores dicte cōgregationis: z cōfessores ab eis deputati: eis dē psonis dicte con-
gregationis vere penitētib⁹: z cōfessis (q̄ diu sub obseruātia regulari dicti or-
dinis vixerint: ac in sinceritate fidei: z vnitāte sancte matris ecclesie: z obediē-
tia sedis apostolice pmanerint) semel in quolibet anno in festo natiuitatis do-
mini nostri **I**esu **C**hristi: z deinde in mortis articulo omnium peccatorum suo-
rum (de quibus corde contricti z ore confessi fuerint) plenariam indulgentiā
impendere valeant. b. fo. 131. Et. ffo. 264. conce. 683.

23 Pro die nati
uitatis domi
ni nostri.
Particula-
ris pro his
pania.

Julius. 2. cōcessit fratrib⁹ **A**ugustinensib⁹: vt cōfessores idonei: z regu-
lares: quos ipsi de licētia suoz supioz duxerint eligēdos: pos-
sint eos absoluerē ab oib⁹ excessibus z delictis: ac semel in vita: z in mortis ar-
ticulo omnium peccatorū suoz remissionem largiri. B. ffo. 66. conce. 207.

24 Pro semelin
vita z i mor
tis articulo.

Pro omnibus fratrib⁹ medicatibus: ac eozum
tertiarijs: z familiaribus eozundem.

Leo. 10. cōcessit q̄ vniuersi z singuli ordinū medicatū fratres: z moni-
ales: tertijsqz ordinis vtriusqz sexus: z familiares eozū dñatay: pos-
sint gaudere oibus z singulis indulgētijs z gratijs per predecessores suos: z p̄
ipsum domū beate **M**arie de populo de vbe concessis: z cōcedēdis: p̄tinde
ac si ipsi predictā domū de populo psonaliter visitarēt: illis diebus etiam et
festiuitatibus qbus indulgētiā hñmōi concessē sunt: aut fuerint. B. ffo. 56. cō-
ce. 157. **Q**ue autē sint huiusmodi indulgentie dictū est supra. §. 4. et. 5.

25 De indulgē-
tijs scēte **M**a-
rie de p̄p̄o.

Aduertēdū est: q̄ quia idem **L**eo fuit informatus q̄ aliqui asserēbāt q̄
prefatis indulgētijs poterant gaudere seculares visitantes ecclesias fratru
predictozum: fecit quandam inhibitionem post concessionem suprascriptam
sub sequentibus verbis.

Collector

Inhibebimus in virtute sancte obediētie: z sub excomunicatōnis late senten-
tie pena: eo ipso per cōtra faciētes incurrēda: oibus z singulis fratrib⁹ cuius-
cūqz ordinis: z quibuslibet alijs personis: ne predicēt: aut publice: vel p̄uua.
nuncient q̄ indulgentie z gratie hñmōi sancte **M**arie de populo: ad personas
seculares extēdantur. Non obstantibus quibuscūqz in cōtrariū faciētib⁹: q̄

Excoicatio

Indulgentie non plenarie quo ad fratres.

Collector. (quo ad premissa) reuocamus z annullamus. B. ffo. 56. conce. 157. in fine. Vide circa hoc: supra in dictione Communicatio priuilegiorum. post. §. 18.

Indulgentie non plenarie quo ad fratres

1 Pro itinera-
tibus.

Alexander. 4. concessit indulgentiam vnius anni z hien tiam ad capitulum generale. Euntibus autē ad capitulum z rontinciale: centum dierum indulgentiam. b. C. Hanc cōces- sionem reperi in quadam tabula priuilegiorum antiqua facta per quendam cōmissarium Romanum.

2 Pro versu
Amarie ma-
ter gratie zc.

Alexander. 6. concessit omnibus dicētib⁹ in officio beate virginis: in hymnis Quem terra pontus: z O gloriosa domina versum A Maria mater gratie zc. decē annos indulgentiarum pro qualibet vi- ce. o. fo. 66. Et ffo. 70. conce. 170. Et ffo. 100. conce. 373.

3 Pro vulne-
ribus xpi.

Leo. 10. cōcessit ancillis beate virginis: z monialib⁹ sancte Clare: ac fo- rozib⁹ tertij ordinis: necnō fratrib⁹ mino. de obseruātia: vt dicē do qualibet die quidecim Pater noster: z totidē Aue maria in cōmemoratio- nē oim vulnez q̄ saluator noster Iesus xps in suo sacratissimo corpore passio- nis tpe pro humani generis salute ptulit: cōsequantē quidecim millia annoz de vera indulgentia z remissione peccatorum suorum. B. ffo. 43. conce. 135.

4 Pro indul-
gētis etiam
plenarijs.

Leo. 2. concessit fratrib⁹ mino. obser. vt indulgētias que generaliter cōceduntur porrigētib⁹ manus adiutrices: possint p̄dicti fratres: oēs hmōi indulgētias: etiam plenarias promereri: dicendo quinquies Pater noster: z Aue maria: pro felici statu pape: z sancte Romane ecclesie. Et hoc in eisdem lo- cis vbi sunt concessi: aut in ecclesijs suis. O. ffo. 59. conce. 173.

5 Pro nomi-
ne Iesu.

Leo. 2. concessit q̄ oēs dicētes in frascriptas quinqz psalmos cū anti- phona: versu: z oratioe: eadē in indulgentia habeat quā habēt dicētes oratio- nes pietatis: seu sancti Gregorij. Añā. In noie Iesu. ps. Subilate deo ois ter- ra zc. Expandat te dñs. Saluū me fac dñe qm̄ defecit sanctus. Usqz quo dñe obtulisceris me zc. Sepe expugnauerunt me. Añā. In noie Iesu omne genu flectatur celestiu: terrestriu: z infernoz: z omnis lingua cōfiteat quia dñs nos- ter Iesus christus in gloria est dei patris. N. Sit nomen dñi benedictum in se- cula. R. Ante solē permanet nomen eius. O. Omnipotens sempiternus deus dirigē actus nostros in bñplacito tuo: vt i nomine dilecti filij tui: mereamur bonis operibus abundare. Per eūdem xpm̄ dñm nostrū. o. ffo. 92. cōce. 270.

6 Pro dñctis
Collector.

Leo. 2. concessit fratrib⁹ mino. obser. vt indulgēte coram imagine pietatis a sancto Gregorio cōcesse: possint etiā pro aibus defunctorū lucrari. o. ffo. 92. conce. 383. C. Ampliatio huius concessionis ponitur immediate.

7 Pro defun-
ctis.

Leo. 2. concessit vt indulgētias a scititate sua p̄cessas p̄vuis. s. de corona dñi: z bēe A Marie virginis: ac d̄ oronib⁹ sc̄i Gregorij ad pietatē: z d̄ psalmis nois Iesu: z alias similes: etiā ab alijs sc̄itatis sue p̄decessorib⁹ datas: possint fratres mino. obseruātie ad animas defunctorū extendere: ac pro illarum redē- ptione sicut pro viuis lucrari. Et hoc per modū suffragij. o. ffo. 94. p̄ce. 302.

8 Pro existē. i
pctō mortali

Leo. 2. concessit q̄ oēs tā fratres q̄ sc̄lares dicētes quidecim Pater noster: z totidē Aue maria p̄ existētib⁹ in pctō mortali: qualibet vice p̄sequant remissio- nem tertie ptis suoz pctōz: cū hoc sit op̄māte charitatis. o. ffo. 94. p̄ce. 309

Indulgentie stationum quo ad fratres.

Leo. 2. concessit q̄ religiosi ordinis mi. qui officij diuini soluerēt per libū: cōsequantur remissione dimidie partis peccatoz cōmissoz in illa die qua predictum soluerint officium. o. ffo. 94. conce. 298.

9 Pro officio
diuino.

Leo. 2. concessit q̄ fratres trium ordinum sancti Francisci dicentes semel Pater noster: z ter nomē Iesus: semel in die: lucentur tria millia anno rum de indulgentia. o.

10 Collector.

Leo. 2. concessit nō ponit hic quotatio: seu remissio ad libros priuilegiorū ordinis: sicut in supra scriptis sit: q̄ post impressionē illoz fuit obiecta: seu ad partes Hispanie adducta: nihilominus tñ pro indubitata haberi potest.

Indulgentie stationum quo ad fratres

Ius. 2. concessit fratrib⁹ mi. regularis obser. vt ipsi certas capellas: z loca duota in suis ecclesijs: z oratorijs cō- rēta visitādo illas z eadē in indulgētias promereri valeāt: quas personaliter visitādo ecclesias: oratoria: capellas: z altaria in al- ma vrbe cōsistētia (ctiā in dieb⁹ stati onū) promereri possent. Et hanc eadē cōcessionē extēdit ad moniales sancte Clare i obe- diētia regulari viuētes sub obediētia generalis obseruātie fratru mino. Ita tñ q̄ septē psalmos penitētiales cū Letania dicāt: visitādo loca p̄dicta p̄ p̄fa- tos deputanda: seu deputata. o. fo. 52. Et ffo. 66. conce. 93. C. Vide super hoc latiore concessionem infra. §. 7. r. 10. ac. 12.

1 Pro fratrib⁹
mi. obser.

2 Pro monia-
libus sancte
Clare.

3 Collector.

Leo. 2. concessit fratrib⁹ mi. obser. z monialibus sancte Clare: atqz tertarijs vtriusqz sexus Indulgētia sc̄te A Marie de an- gelis: atqz oēs alias indulgētias generales: tam plenarias: q̄ nō plenarias al- me v: bte: dicēdo quinqz p̄ nr. cū totidē Aue maria in suis ecclis: ac si visita- rēt loca p̄sonaliter vbi sūt iste idulgētie dieb⁹ suis. o. fo. 64. Et ffo. 68. p̄ce. 136. Et ffo. 96. cōc. 333. C. Vide apliationē huius p̄cessiois infra. §. 7. r. 10. ac. 12.

4 Pro fratri-
bus laicis.

Leo. 2. concessit fratrib⁹ mi. obser. z monialibus sancte Clare: atqz tertarijs vtriusqz sexus Indulgētia sc̄te A Marie de an- gelis: atqz oēs alias indulgētias generales: tam plenarias: q̄ nō plenarias al- me v: bte: dicēdo quinqz p̄ nr. cū totidē Aue maria in suis ecclis: ac si visita- rēt loca p̄sonaliter vbi sūt iste idulgētie dieb⁹ suis. o. fo. 64. Et ffo. 68. p̄ce. 136. Et ffo. 96. cōc. 333. C. Vide apliationē huius p̄cessiois infra. §. 7. r. 10. ac. 12.

5 Pro fra. mi.
z mo. s. Cla.
z tertarijs.

Sixtus. 4. concessit fratrib⁹ mi. obser. z monialibus sancte Clare: atqz tertarijs vtriusqz sexus Indulgētia sc̄te A Marie de an- gelis: atqz oēs alias indulgētias generales: tam plenarias: q̄ nō plenarias al- me v: bte: dicēdo quinqz p̄ nr. cū totidē Aue maria in suis ecclis: ac si visita- rēt loca p̄sonaliter vbi sūt iste idulgētie dieb⁹ suis. o. fo. 64. Et ffo. 68. p̄ce. 136. Et ffo. 96. cōc. 333. C. Vide apliationē huius p̄cessiois infra. §. 7. r. 10. ac. 12.

6 Collector.

Sixtus. 4. concessit fratrib⁹ mi. obser. z monialibus sancte Clare: atqz tertarijs vtriusqz sexus Indulgētia sc̄te A Marie de an- gelis: atqz oēs alias indulgētias generales: tam plenarias: q̄ nō plenarias al- me v: bte: dicēdo quinqz p̄ nr. cū totidē Aue maria in suis ecclis: ac si visita- rēt loca p̄sonaliter vbi sūt iste idulgētie dieb⁹ suis. o. fo. 64. Et ffo. 68. p̄ce. 136. Et ffo. 96. cōc. 333. C. Vide apliationē huius p̄cessiois infra. §. 7. r. 10. ac. 12.

7 Pro monia-
lib⁹. s. Clare
z scrutrici-
bus earum.

Sixtus. 4. concessit fratrib⁹ mi. obser. z monialibus sancte Clare: atqz tertarijs vtriusqz sexus Indulgētia sc̄te A Marie de an- gelis: atqz oēs alias indulgētias generales: tam plenarias: q̄ nō plenarias al- me v: bte: dicēdo quinqz p̄ nr. cū totidē Aue maria in suis ecclis: ac si visita- rēt loca p̄sonaliter vbi sūt iste idulgētie dieb⁹ suis. o. fo. 64. Et ffo. 68. p̄ce. 136. Et ffo. 96. cōc. 333. C. Vide apliationē huius p̄cessiois infra. §. 7. r. 10. ac. 12.

8 Pro fratrib⁹
extra p̄uēt⁹.

Sixtus. 4. concessit fratrib⁹ mi. obser. z monialibus sancte Clare: atqz tertarijs vtriusqz sexus Indulgētia sc̄te A Marie de an- gelis: atqz oēs alias indulgētias generales: tam plenarias: q̄ nō plenarias al- me v: bte: dicēdo quinqz p̄ nr. cū totidē Aue maria in suis ecclis: ac si visita- rēt loca p̄sonaliter vbi sūt iste idulgētie dieb⁹ suis. o. fo. 64. Et ffo. 68. p̄ce. 136. Et ffo. 96. cōc. 333. C. Vide apliationē huius p̄cessiois infra. §. 7. r. 10. ac. 12.

9 Pro itinē. z
seruitri. mo.

10 Stationes z

Indulgentie stationū quo ad fratres.

indul. ple. p. sint in ecclesijs fratrum mino. pro ipsis tantum. Et dixit qd per nullam aliam bul- lam factam vel fiendam: intēdit sua sanctitas tali indulgentie derogare: que non p̄iudicat cruciate. o. ffo. 97. conce. 351.

Collector. Aduertendum est hic tam pro ista cōcessione q̄ pro certis alijs: q̄ (cu3 par in parem nō habeat imperiū) non est dubitandum quin successor si voluerit possit a p̄decessore cōcessa derogare: ac sicut et idē p̄tifer ea que ipse cōcessit: si mutauerit intētionē. Et p̄pterea non oblatibus quibuscuq3 clausulis: etiam si dicatur in prima bulla: seu cōcessione: qd nisi de verbo ad verbum fiat de illa mētio nō possit reuocari: vel alie insolite causule ponantur: reuocabitur per sequētem si ponatur iste clausula. Nō oblatibus quibuscuq3 p̄uilegijs: etiā si de illis deberet fieri mētio de verbo ad verbū vel alie similes. Nam licet super hoc fuerit aliqui alteratio inter iuristas: t̄n̄ nullus curie hoc decidit: quia sic habet in p̄tica cōsuetudine: que est optima legum interpret. Et ita determinauit Felix in capto Nonnulli: de rescriptis: dicens qd nullus curie p̄ualet: p̄sertim quia maior pars doctorū hoc tenet. Et ideo non decipiatur fratres: credendo qd sua p̄uilegia sint irreuocabilia.

Innocentius. cōcessit qd fratres mi. predicatoris: et alij qui per obediētia reperitur extra cōuētus et loca: possint promereri indulgentias stationū: et alias eisdē fratrib⁹ cōcessas in suis ecclesijs: ob eundo quinquies Pater n̄r: et Ave maria i quacūq3 ecclesia et loca ea dixerint p̄ intētionē et p̄posito illi⁹ indulgenti: put illi q in predictis suis locis dicūt. Et etiā infirmi in suis infirmarijs et cellis: et etiā in lectulis: q̄n̄ cōmode aliter dicere non possunt. o. fo. 65. Et ffo. 69. conce. 160. Et ffo. 100. conce. 390.

Julius. cōcessit fratrib⁹ ordinis minimoz q̄ singulis quadagesime: et alijs cuiuslibet anni tēporibus stationū aliqua sui ordinis ecclesia: vel alia in qua eos pro tēpore cū obediētie merito fore cōtingeret visitauerint: et inibi ante illius altare maius quinquies orationē d̄ficam: et toties salutationē angelicā deuote recitauerint: vt oēs et singulas indulgentias cōsequantur quas tēporibus h̄mōi cōsequuntur visitates ecclesias stationum vrbis: et alias extra ipsius muros pro stationibus deputatas: quasq3 fratres ipsi consequerentur et cōsequi possent si ecclesias stationū huiusmodi: eisdem tēporibus personaliter visitarent. B. ffo. 6. conce. 17.

Leo. cōcessit per quodā breue monialibus sancte Clare sub cura fratru mi. obf. viuētib⁹: ac etiā eisdē fratrib⁹ indulgentias sc̄te Aldearie de angelis: siue portūcule in assisio sc̄de diei Augusti: et de quinq3. Pater noster cū gl̄a patri corā sacratio altaris recitāda: et de p̄is penitentialibus pro stationib⁹ vrbis cōsequēdis: put dictis fratrib⁹ antea erāt cōcessē. B. ffo. 42. cōce. 131. Et vide circa hoc infra. §. 12. latiorē cōcessionē eiusdem Leonis.

III. De Leo cōcessit ancillis: et sororibus ordinis beate Aldearie sub cura et regimine fratrum minorū: degentibus: indulgentias sancte Aldearie de angelis: et stationum vrbis Rome: prout ante cōcesserat monialibus sancte Clare: vt supra positum est. B. ffo. 42. conce. 134.

IV. De Leo concessit omnib⁹ fratrib⁹ mi. regul. obf. ac monialib⁹ sc̄te Clare: et tertij ordinis: qd dicendo quinquies Pater noster cū Ave maria: et in fine cuiuslibet Gloria patri: et pro sanctitate sua vnū Pater noster cū Ave maria: similiter cū Gloria patri: lucrētur stationes: indulgentias: et remissiones.

Pro fratrib⁹ mi. et Stationes ac

Indulgentie stationū quo ad fratres. LX

vrbis: q̄ etiam portūcule: siue Jerusalem: ac sancti Iacobi in cōpostella. Et qd quacūq3 hora diei: vel noctis: et quocūq3 loco dicant. s. choro: ecclesia claustro: oratorio: ac cella: lucentur illas. O. ffo. 50. conce. 180.

Collector. Aduerte qd hec concessio est melior: et latior reliquis omnibus precedentib⁹ in hac materia.

Sequitur specificatio indulgentiarum et stationum vrbis Rome.
T autem predicti fratres mi. et alie persone que coruz indulgentijs gaudere possunt scire valeant quot et quales sint indulgentie stationū: et ecclesiarū vrbis Rome: q̄ eis vt supra visum est a multis pontificibus cōcessē sunt: et sic ad easdē sibi acquirēdū: ac pro felici statu totius sancte ecclesie deuotius: et frequētius orandū magis incitentur: visum est opere p̄ciū hic illas cōsequēter describere: prout in diuersis collectiōibus: tam in vrbē Rome q̄ in alijs partibus imp̄ssē: licet sparim: reperit̄ur. **C**irca hoc autē talis seruatur ordo. **P**rimo enim ponūtur indulgentie septē ecclesiarū principalū: seu capitaliū vrbis Rome. **S**ecundo adduntur indulgentie stationū per anni circulū d̄currēdo: tam quo ad festa: q̄ quo ad d̄n̄icas: et ferias aduentus: et quadagesime. **T**ertio vero supadduntur indulgentie iero solymitane: quia etiā illas (vt supra dictū est in. §. 12.) possunt lucrari fratres. **A**ltimo loco anectuntur nonnullē indulgentie sancti Iacobi in cōpostella: quia etiam illas possunt promereri fratres p̄fati.

Sequuntur indulgentie septem ecclesiarum principalium vrbis Rome que sunt p̄uilegiate maiori p̄uilegio: et gratia ac dignitate: quā alie eiusdem vrbis.

Prima ecclesia vrbis est sacrosancta Lateranēsis ecclesia: q̄ ab antiquo dicebatur basilica saluatoris: nūc autē cōmuniter vocatur ecclesia sancti Ioānis Lateranēsis: q̄ ab imperatore cōstantino in latere sui proprii palatii edificata: et a sancto Siluestro papa in honorem sanctissimi saluatoris nostri d̄ni Iesu christi: et sanctorū Ioannis baptiste: et iohannis euangeliste dedicata fuit. In qua fertur qd. s. Siluester: et Gregorius summi pontifices qui eaz successiue consecraverunt: deuote visitantibus concesserunt tantas indulgentias qd eas nemo nisi solus deus enumerare potest.

Nota qd in hac ecclesia sancti iohannis Lateranē. habetur quedam tabula antiqua: in qua continetur sequētia: que quidam bonus pater nostri ordinis tempore capituli generalissimi: anno. 15. 170. ab illa extraxit.

Primo ad altare maius sunt indulgentie. 48. annorum: et totidem quadagesim. et remissio tertie partis omnium peccatorum.

II. Constantinus imperator postquā mundatus fuit a lepra per sacri baptismatis susceptionem dixit beato Siluestro. Pater ecce domum meam in ecclesiam ordināui: infunde in eam tuam largam benedictionem pro venientibus ad eam. Et ait ad eum beatus Siluester. Dominus iesus christus qui te mundauit a lepra: et purificauit te fonte perhēni: per suam misericordiam mundet et purificet omnes huc venientes sine peccato mortali. Et auctoritate Petri et Pauli: et nostra sit eis remissio omnium peccatorum quocūq3 tempore anni.

Indul. plen. Nota.

Collector

Distictio stationū concessaruz fratrib⁹ bus mino.

De indulgentijs ecclesie lateranensis.

1
2

Indulgentie stationum quoad fratres.

¶ **PRIMA** sanctus gregorius papa qui hanc ecclesiam consecrauit post destruc-
tionem eius factam per hereticos: confirmauit indulgentiam positam p bea-
tum Siluestrum papam ante dictum.

¶ **PRIMA** bonifacius dixit. Indulgentie ecclesie Lateranens. numerari non
possunt: nisi a solo deo: et ego omnes illas confirmo.

¶ **PRIMA** in festo saluatoris cuius imago visibiliter apparuit omni popu-
lo Romano miraculose. scilicet quando sanctus Siluester consecrauit dictam
ecclesiam primo: vbi fuerat populus Romanus congregatus: tunc predicta
ymago apparuit visibiliter omni populo de vrb. Que ymago remansit in pa-
riete: nec comburi potuit cum ecclesia bis combusta fuerit: est remissio omni-
um peccatorum.

¶ **PRIMA** papa Bonifacius dixit. Si quis ad sedem nostram Lateranensem
causa deuotionis: orationis: et peregrinationis accesserit: ab omni sorte pecca-
ti sit mundatus totus.

¶ **PRIMA** in ecclesia predicta in capella sancti Joannis baptiste: in qua mu-
lieres non intrant: ibidem ad fontes: est remissio omnium peccatorum.

¶ **PRIMA** in capella sancti Laurentij: in qua similiter mulieres non intrant:
que dicitur sancta sanctorum: est remissio omnium peccatorum.

¶ **PRIMA** si scirent homines indulgentias ecclesie Lateranens. dicerent: tante
sunt q non oportet nos ire ad sanctum sepulchrum vltra mare.

Secunda ecclesia principalis est ad sanctum Petrum: vbi nunc est
sancta sedes apostolica: et palatium sanctissimi domini no-
stri pape: in qua sunt omni die. 48 anni: et totidem quadragene: et remissio ter-
tie partis peccatorum. **¶** Item in eadem ecclesia fuisse dicuntur centum et no-
uem altaria: que nunc pro magna parte sunt remota: et in melius sub pauciori
numero redacta siue ordinata. Et pro quolibet. 18. anni indulgentiarum. va-
ti sunt. Et inter alia sunt septem altaria principalia: que in girum cancellis cu-
preis vallata sunt: olim deauratis. **¶** Item quodcumq; est festum sanctorum
Petri et Pauli: vel vocations dictorum altarium: seu etiam festum natiuita-
tis dominice: pasche: seu omnium sanctorum: aliudq; festum duplex: dupli-
cantur omnes predictae indulgentie. **¶** Item in festo annunciationis bte Ma-
rie: sunt ibi mille anni indulgentie. **¶** Item a predicto festo vsq; ad kalendas
Augusti: sunt ibi duodecim anni indulgentiarum: et totidem quadragene: et
remissio tertie partis omnium peccatorum. **¶** Item quicumq; ascendit grad^o
sancti Petri deuote: huic conceduntur pro quolibet gradu septem anni indul-
gentiarum per Alexandrum. 6.

Tertia ecclesia est ad sanctum Paulum: in qua sunt omni die. 48. an-
ni indulgentiarum: et tot quadragene: et remissio tertie partis
omnium peccatorum. **¶** Item in conuersione sancti Pauli: sunt ibi centum
anni indulgentie: et tot quadragene. **¶** Item in festo sanctorum Innocentium
quorum multa corpora requiescunt ibi: sunt ibidem. 48. anni indulgentie: et
tot quadragene ab antiquo: modo vero est indulgentia plenaria. **¶** Item in dedi-
catione eiusdem: que est in octaua sancti Martini: sunt ibi mille anni indul-
gentie: et tot quadragene: et remissio tertie partis omnium peccatorum.

¶ Item si quis intrauerit dictam ecclesiam omnibus diebus dominicis: habet
tantas indulgentias: ac si iret ad sanctum sepulchrum ierosolymis.

Indulgentie stationum quoad fratres. LXI

Quarta ecclesia est ad sanctam Mariam maiorem: in qua sunt omni
die. 48. anni indulgentie: et tot quadragene: et remissio tertie
partis omnium peccatorum.

¶ Item in vigilia ascensionis domini: qua celebratur festum translationis cor-
poris sancti Hieronymi ibidem quiescentis: ad altare ipsius: est remissio ter-
tie partis omnium peccatorum: concessa a pio papa. 2

¶ Item in oibus festiuitatibus bte Martie: sunt ibi mille anni indulgentie.

¶ Item a festo assumptionis virginis vsq; ad eius natiuitate sunt ibi duode-
cim millia annorum indulgentie: vltra predictas quotidianas indulgentias.

¶ Nota tamen q quarta ecclesia ab antiquo semper fuit sancti Laurentij: sed
tempore Alexandri. 6. ad sanctam mariam tempore iubilei fuit assignata pro
quarta numero: et alietres non visitabantur ex debito: sed ex deuotione tantu
modo: ad parcendum laboribus peregrinorum et romanozum.

Quinta ecclesia est ad sanctum Laurentium extra muros: in qua sunt
omni die. 48. anni indulgentie: et tot quadragene: ac remissio
tertie partis omnium peccatorum.

¶ Item in festiuitatibus sanctorum Stephani: et Laurentij quorum corpora ibi
dem requiescunt: et per octauas eorum: et in singulis stationibus eiusdem eccle-
sie: sunt centum anni indulgentie: et remissio tertie partis omnium peccatorum:

concessi ab antiquo. **¶** Sed calixtus tertius concessit omnibus vtriusq; sexus
christi fidelibus dictam ecclesiam deuote visitantibus: et singulis festiuitatibus
et stationibus eiusdem ecclesie: plenariam remissionem omnium peccatorum.

¶ Item si quis intrauerit dictam ecclesiam per annu: omni quarta feria: libe-
rat vnam animam a purgatorio. **¶** Item intrans per ianuam australem eius-
dem templi: de vna cruce ad aliam: contritus et confessus: habet remissionem
omnium peccatorum.

Sexta ecclesia est ad sanctum Fabianum et Sebastianum extra
muros: in qua sunt omni die. 48. anni indul-
gentie: et tot quadragene: ac remissio tertie partis peccatoz. **¶** Item in eadem eccle-
sia sunt quotidie mille anni indulgentie dati a pelagio papa. **¶** Item in eadem
ecclesia ad catacumbas: ibi prope maius altare sunt tante indulgentie: quante
sunt in ecclesijs apostolorum petri et pauli: quia ibi prius corpora eorum iacue-
runt abscondita longo tempore in puteo quodam super quem est vnum alta-
re. **¶** Item Siluester: Gregorius: Donotius: Pelagius: Nicolaus et iohannes
summi pontifices concesserunt quilibet eorum mille annos indulgentie quo-
cumq; tempore anni deuote visitantibus dictam ecclesiam.

¶ Item ibidem in cimiterio Calixti: est plenaria remissio omnium peccato-
rum: hinc quosdam.

Septima ecclesia est ad sanctam Crucem in ierusalē: in qua
sunt omni die. 48. anni indulgentie: et to-
tidem quadragene: ac remissio tertie partis omnium peccatorum.
¶ Item omni die dominica sunt in eadem ecclesia trecenti anni indulgentie:
et tot quadragene: ac etiam remissio tertie partis omnium peccatorum.
¶ Item in dedicatione eiusdem: que celebratur in vigilia sancti Benedicti ab
batis in mense Martio: est ibi plenaria remissio omnium peccatorum.
¶ Similiter in inuentione tituli sancte crucis: quod ibi in sublimi muro in-

De indulgē.
ecclesie sacre
marie maio.

2
3

De indulgē.
ecclesie sacre
lauretij mar.

2

Liberatio
vnius aiea
purgatorio.

De indulgē
tjs eccle. s.
sebastiani.

2

3

De indulgē.
ecclesie sacre
crucis.

2
3

4
5
6
7
8
9
10
De indulgē.
ecclesie. s. pe.
1
2
3
4
5
De indulgē.
ecclesie san-
cti pauli.
1
2
3
4
Nota.

Indulgentie stationum quoad fratres.

uentum est ipe alexandri. 6. vigesima sexta ianuarij. Et etiā quotidie in capella sc̄te Helene: vbi mulieres nō intrāt nisi semel in anno: est indulgētia plenaria. ¶ Sunt etiā et alie multe in indulgentie Rome hinc inde in diuersis ecclesijs et locis. Alique tertie partis peccatorū: alique quadragenarij: alique annosū: et alique diēri: que similiter concessę sunt fratribus: et sororibus minorū: et personis quibusdam (vt supra declaratis) que quia sunt nimis diuerse: et minoris nunc reputationis: omittuntur.

Equuntur indulgentie tam plenarie quā nō plenarie: que i diebus stationū et nōnullis alijs habentur in ecclesijs vrbis rome: quas oēs lucrari possunt predicti fratres vt supradictum est. Sed pro intelligentia illarū: oportet hic aliqua promittere: prout sequuntur.

Collector

Declaratio
concessionū
tinentiū ad
stationes.

¶ Circa indulgentias et stationes inferius annotatas sciendum est: qd vt ex supradictis concessionibus stationum constat: ad lucrandum indulgentias huiusmodi: concessi sunt duo modi valde diuersi: vnus est antiquior: et licet prolixior tamen valde deuotus. Alter est recentior: ac breuior: et ideo vsitator. Nec imerito quia vltra hoc qd (vt vulgariter dicitur) gaudent breuitate modernis: ampliora sunt concessa his qui eo vtuntur: quā illis qui solū primū modū sequuntur. Nam in concessione Sixti supradicta conceduntur expresse indulgentie etiam plenarie: quod non habetur (saltem expresse) in concessione Pij. 2. sed in concessione Leonis vltimo posita: adhuc super adduntur indulgentie ierusalem: ac sancti iacobi in compositella. Attamen in aliquibus partib⁹ vbi amplius viget deuotio: vterq; modus simul a fratribus obseruatur: vt sic in lior: ac validiori modo promereri: et assequi valeant predictas stationes: et indulgentias. Et quia non semper decet: vt nouis superuenientibus vetera proiciantur: presertim cū non abest bonitas a veteribus. Ea propter ad satisfaciendum deuotioni deuotorum: in sequenti summario omnia (iuxta prefatum antiquū modū) annotabuntur. scilicet signando septem ecclesias principales vrbis in quibus proprie sunt huiusmodi indulgentie: et ad quas omnes alie in locis fratrum reduci possunt: vt supradictum est.

¶ Est insuper pro intelligentia infrascriptorum aduertendum: qd per cruces in margine positas: plenarie indulgentie innuuntur: sed per numeros intra positos ante illam dictionem: mille: debent intelligi millenarij. per sequentes vero vsq; ibi anni: significantur simpliciter alij anni et dies qui vsq; ad mille non ascendunt.

Sequuntur primo indulgentie omnes ecclesiarum vrbis rome: modo predicto concessę: procedendo per omnes menses anni.

¶ In mense ianuarij.

✠ In Circumcisione domini: est indulgentia plenaria in sancto iohāne lateranēsi. Et similiter in Ara celi.

✠ In die Epiphanię: est indulgentia ple-

naria in sancto Petro. Et remissio oīum peccatorum in sancta Aldaria maiori.

✠ In octaua epiphanię: indulgētia plenaria ad sanctum Petrum.

✠ Felicis in pincis: mille anni indulgentie ad sanctum Sebastianum.

✠ Sanctorum quinq; martyrum ordinis minorum: Et sancti marcelli pape et martyris: remissio omnium peccatorum. Et mille anni ad sanctum Sebastianum.

Indulgentie stationum quoad fratres.

LXII

✠ Sancti Antonij abbatis: remissio tertie partis peccatorū quotidie ad sanctam maiorem.

✠ Fabiani et sebastiani: indulgentia plenaria: et remissio omnium peccatorum: ad sanctum sebastianum. Et centū quinquaginta octo mille: ac. 968. anni: et 285. dies.

✠ Agnetis virginis et martiris: remissio omnium peccatorum: ac ducēti anni. Et omni die mille anni indulgentie ad sanctā Aldariam maiorem.

✠ Dominica prima post festū sancti Antonij abbatis: osēditur veronica: et est indulgentia plenaria ad sanctum Petrum et Romanos habent septem millia annos. Et alij citramontani nouem millia annorum. Sed vitramontani quattuordecim millia et totidem quadragenas: et remissio tertie partis peccatorum.

¶ Cincentij et anastasi: quadraginta millia annorum indulgentiarum ad sanctum iohannem in laterano.

✠ Conuersio sancti Pauli: indulgentia plenaria. Et decem millia annos ad sanctum paulum.

✠ Agnetis. 2. remissio omnium peccatorum: vt in primo festo ad sanctum iohannem in laterano.

¶ Liri et iohannis: remissio tertie partis peccatorum ad sanctū Sebastianum.

¶ In mense february.

✠ In die purificationis beate virginis: indulgentia plena. ad sanctam Aldariam de populo. Et. 155. mille: ac. 293. anni et 285. dies.

✠ Agathe virginis et martiris: indulgentia plena ad sanctam crucem.

✠ In cathedra sancti petri: indulgentia plena. et mille anni ad sanctū petrum. Et. 158. mille: ac. 968. anni et 285. dies.

✠ Athie apostolice: indulgentia plena. ad sanctam Aldariam maiorem: vbi corpus eiusdem requiescit. Et. 159. mille: ac. 290. anni et 285. dies.

¶ In mense Martij.

✠ Thome d aquino: indulgentia plena. ad sanctā Aldariam in minerua. et. 158. mille: ac. 958. anni et 285. dies.

✠ Gregorij pape: indulgentia plena. Et quotidie. 40. anni indulgentie. et tot quadrage. et remissio. 3. partis peccatorum. Item mille anni ad sanctū petrum.

✠ Ioseph confesso. indulgentia plena. ad sanctā mariam maiorem.

✠ In vigilia sancti benedicti abbatis: indulgentia plena. ad sanctā crucē in capella que dicitur hierusalē cuius dedicatio est illa die. ¶ Benedicti abba. cētū anni indulgentie. ad. s. petrum. et. 159. mille: ac. 154. anni. et. 40. dies.

✠ Inmūciatio dñice: indulgentia plena. Et mille anni et totidez quadrage. et remissio. 3. partis peccatorum. Et iterum mille anni ad sanctam mariam maiorem. Et. 158. mille: ac. 958. anni et 285. dies.

¶ In mense Aprilis.

¶ Georgij martyris: mille anni indulgentie. Et. 154. mille: ac. 913. anni et 260. dies.

✠ Marcii euāge. indulgentia plena. ad. s. petrum. et. 154. mille: ac. 990. anni et 200. dies.

✠ Petri martyris ordinis pdica. indulgentia plena. ad sanctā mariā in minerua.

¶ In mense Maij.

✠ Philippi et iacobi: indulgentia plena. ad sanctā mariā maiorem. et. 158. mille: ac. 978. anni et 285. dies.

✠ Omnibus diebus dñicis huius mēsis: indulgentia plena. ad sanctū sebastianū. et. 186. mille: ac. 39. anni et 100. dies.

✠ Inuentio sancte crucis: indulgentia plena. ad sanctā crucē. et. 186. mille: ac. 39. anni et centum dies.

✠ Item. 3. die huius mēsis: indulgentia plena. qd est consecratio sancte marie rotunde.

✠ Iohannis ante portam latinā: indulgentia liberationis vnius anime a purgatorio ad sanctā Aldariam maiorem.

✠ Apparitio sancti michaelis: indulgentia plena. ad sanctā mariam.

✠ Itē ab ista die vsq; ad kalendas augusti: sunt quotidie in sancto iohanne lateranēsi tres indulgentie plenarie.

Indulgentie plenarie quo ad fratres.

¶ Mereti archilei atq; pancratij: centuz anni indulgentie ad sanctum paulum
 ¶ Bernardini cofesso. ordiis mi. indulgētia ple. ad sanctā mariā de ara celi.
 ¶ In ascensione dñi: indulgen. plena. ad sanctū petrum. Et. 158. mille: ac. 968. anni z. 285. dies
 ¶ In festo corporis xpi indul. ple. in. s. petro. z. 159. mille: ac. 968. āni z. 45. dies.
 ¶ Petronille virginis: mille āni: z. totidē quadrage. indulgē. ad sanctum petrum.
 ¶ In mense Junij.
 ¶ Barcellini: petri atq; erasmi: mille anni indulgentiarum ad sanctum petrum.
 ¶ Barnabe apostoli: sexcenti anni indulgentie ad sanctum petrum
 ¶ Antonij confesso. ordiis minorū idul. plena. ad sanctā mariam in ara celi.
 ¶ Citi z. modesti: atq; crescētier: centū anni idulgē. z. tot quadrage. ad sanctū paulum
 ¶ Paulini cofesso. z. petri. 7. millia annozū idulgē. ad sanctū iohannē in laterano.
 ¶ In natiuitate. s. iohannis baptiste: indulgen. ple. in ecclesia lateranēsi. Et. 154. mille: ac. 984. anni z. 45. dies
 ¶ Iohannis z. pauli: mille anni indulgētie: ad sanctū iohannē lateranēsi.
 ¶ Leonis pape: mille anni z. totidēz quadragene: ad sanctum petrum
 ¶ Petri z. pauli: idulgētia plenaria in amborum ecclesijs. Et. 159. mille: ac. 963. anni z. 45. dies
 ¶ Comemoratio sancti pauli: indulgen. plena. z. mille anni in ecclesia sua.
 ¶ In mense Julij.
 ¶ Octaua sancti iohannis baptiste: indulgen. plena. in eius ecclesia lateranēsi.
 ¶ Chistatio beate virginis marie: idul. plena. ad sanctā mariā de populo: z. 158. mille: ac. 958. anni z. 285. dies
 ¶ Bonauetare episcopi z. p̄fesso. ordiis minorū: indulgen. ple. ad sanctū petrū. Et. 158. mille: ac. 967. anni z. 285. dies
 ¶ Diuisio apostolorū: duo millia annozū idulgen. ad sanctum petrum
 ¶ Alexij confessoris indulgen. ple. z. mille

anni ad sanctum iohannē in laterano.
 ¶ Margarite virginis z. martiris: centū anni: ad sanctam crucem
 ¶ Praxedis virginis: duo millia annozū idulgentie: ad sanctum petrum
 ¶ Magdalene: indulgen. plena. z. centuz anni: ad sanctam mariā maiorem.
 ¶ Pollinaris martyris: centū anni. ad sc̄m iohannem in laterano.
 ¶ Eulie virginis z. martyris: quadraginta anni. Et ad sanctam mariam maiorem.
 ¶ Jacobi apostoli: idulgē. ple. in sua ecclesia: z. ad sanctam mariam maiorem.
 ¶ Anne matris beate virginis marie: idulgen. ple. ad sanctā mariam maiorem.
 ¶ Pantaleonis martyris: quadraginta anni idulgen. ad sanctā mariā maiorem.
 ¶ Nazarij: celsi: victoris: trecenti anni idulgen. ad sanctam crucem.
 ¶ Simplicis z. faustini: quinq; millia annorum: ad sanctum sebastianum.
 ¶ In mense Augusti.
 ¶ In die sancti petri ad vincula: z. per octo dies sequētes: indulgen. plena. in ecclesia eiusdem. Et. 158. mille: ac. 968. anni z. 285. dies.
 ¶ In festo dedicatiōis. s. marie d. angelie: seu portuicule: q̄ fuit prima ecclesia ordiis mi. idul. ple. ad. s. mariā maiorem.
 ¶ Inuentio sancti stephani: indulgentia plenaria ad sanctum laurentium.
 ¶ In festo sancte marie de niue: idulgē. plena. ad sanctā mariā maiorem. Et. 159. mille: ac. 790. anni z. 285. dies.
 ¶ Dominici cofessoris: idul. ple. ad sanctam mariā in minerva. Et. 158. mille: ac. 958. anni z. 285. dies.
 ¶ Sixti: felicissimi: z. agapeti: plures indulgentie: ad sanctam crucem.
 ¶ Triac: largi: z. smaragdi: mille anni ad sanctum sebastianum
 ¶ Laurentij martyris: indulgentia plenaria: z. per totam octauam. Et. 158. mille: ac. 958. anni z. 285. dies. Et omni die mille anni: z. totidem quadrage. z. remissio. 3. partis peccatorum in eiusdem ecclesia.

Indulgentie stationum quo ad fratres:

¶ Clare virginis indulgentia plena. ad. s. Mariā maiore. Et centū āni ad. s. Crucē.
 ¶ Eusebij confessoris: mille anni indulgētie ad sanctam mariam maiorem.
 ¶ In vigilia assumptionis beate marie: ad vespas: idul. ple. ad sc̄tāz mariā d. populo
 ¶ In die assumptionis eius dē beate virginis: z. per totaz octauā: idul. ple. z. remissio om̄i peccatorū z. 40. anni z. totidē quadragene: ac remissio tertie partis peccatorum ad sanctā mariā. z. ad sanctū petrū z. 185. mille: ac. 162. anni: z. centum dies.
 ¶ Dñica infra octauas assumptionis: remissio omnium peccatorum in ara celi.
 ¶ Lodouici confesso. ordi. minorū: idulgētia plenaria ad sanctā mariā in ara celi
 ¶ In octaua assumptionis: remissio omnium peccatorū ad sanctā mariā z. sanctū petrū.
 ¶ Bartholomei apostoli: plenaria remissio omnium peccatorum: z. septem millia annorum indulgentie: ad sanctum iohannem in laterano.
 ¶ Augustini episcopi: indulgentia plena. in ecclesia eius. Et mille anni ad. s. mariā
 ¶ Decolatio sancti iohannis baptiste: idulgētia plenaria: z. remissio omnium: peccatorum. Item centum anni z. tot quadragene. Et remissio. 3. partis peccatorum ad sanctum iohannem in laterano.
 ¶ In mense Septembris.
 ¶ In vigilia natiuitatis domine nostre: ad vesperas indulgentia plenaria: ad sanctam mariam de populo.
 ¶ In die natiuitatis eiusdē virginis: idulgētia ple. ad sanctā mariā rotundam: z. 159. mille ac. 790. anni z. 185. dies.
 ¶ Adriani martyris: ducenti anni idulgētie ad sanctam mariam maiorem.
 ¶ Exaltatio sancte Crucis: idulgen. plena. z. mille. 40. anni. z. remissio. 3. partis peccatorū: ad sanctā crucem. z. 159. mille ac. 64. anni z. 45. dies.
 ¶ Eufemie: lucie: z. geminiani: mille anni ad sanctum iohannem in laterano.
 ¶ Eustachij z. locozū eius: centum triginta anni: ad sanctum Sebastianum.

¶ Adathej apli: idulgē. plena. z. centum triginta anni ad sanctum Laurentium.
 ¶ Cosme z. damiani: septem millia annorum indulgentie: ad sanctum sebastianum.
 ¶ Michaelis archangeli: idulgē. ple. ad sanctā mariam maiorem: z. 154. mille ac. 991. anni z. ducenti dies.
 ¶ Hieronymi cofesso. idulgē. plena. ad sanctā mariā maiore vbi est corpus eius. Item duo millia annozū indulgentie: z. 158. mille ac. 790. anni z. 285. dies.
 ¶ In mense Octobris.
 ¶ In festo beatissimi patris nostri Francisci: z. per eius octauam: idulgē. plena. in eius ecclesia trāstiberim: z. ad sanctū paulum: z. 158. mille ac. 968. z. 285. dies.
 ¶ Luce euāgeliste: idulgē. plena. z. mille anni: ad sanctā mariam maiorem.
 ¶ Simonis z. iude apostolorū: idulgen. ple. ad sanctū petrū: z. 40. āni: z. totidem quadragene: z. remissio. 3. partis peccatorū z. 158. mille: ac. 968. anni z. 285. dies.
 ¶ In mense nouēbris.
 ¶ In festo omnium sanctorū: idulgen. plena. ad sanctam mariā rotundam: z. 185. mille: ac. 662. anni z. 100. dies.
 ¶ In comemoratione aiarū: idulgētia plena. z. per octo dies sequētes: ad sanctāz mariā maiore: z. in ecclesia sc̄i Gregorij: z. 154. mille: ac. 991. anni z. 200. dies.
 ¶ In octaua omnium sanctorum: plenaria remissio peccatorū: ad sanctum petrum.
 ¶ Quattuor coronatorū: multe idulgētie ad sanctū iohannē in laterano.
 ¶ Dedicatio basilice saluatoris: idulgē. plena. in sancto iohanne lateranēsi. Item centum anni z. trecenti dies: z. 154. mille: ac. 983. anni: z. 285. dies.
 ¶ Triphonis: respitij: z. nimphe: plures idulgētie ad sanctum laurentium.
 ¶ Aluarini episcopi: trecenti anni: z. totidēz quadragene ad sanctum sebastianum.
 ¶ Dedicatio basilice principis apostolorū: idulgētia plenaria: z. vndecim millia annorum: z. totidem quadragene: z. remissio. 3. partis peccatorū: ad sanctū petrū

Indulgentie stationum quoad fratres.

- Et. 159. mille: ac. 964. anni. et. 285. dies
 ¶ Helisabeth filie regis hungarie: centum anni indulgentie ad. s. crucem.
 ¶ Presentatio beate marie: indulgentia plenaria: et remissio omnium peccatorum ad sanctam mariam maiorem.
 ¶ Cecilie virginis et martyris: indulgentia plena. in ecclesia eius: et ad. s. Mariam arca celi. Et viginti anni indulgentie. Et. 159 mille: ac. 790. anni: et. 285. dies.
 ¶ Clementis pape et martyris: indulgentia plena. in ecclesia eius: et ad. s. Petrum. Et. 153 mille: ac. 966. anni: et. 250. dies.
 ¶ Felicitatis martyris. 40. anni indulgentie ad sanctam crucem.
 ¶ Basilogoni martyris: mille anni indulgentie ad. s. mariam maiorem.
 ¶ Catharine virginis et martyris: mille anni indulgentie ad. s. mariam maiorem.
 ¶ Saturnini martyris: centum anni indulgentie ad. s. Sebastianum.
 ¶ Andree apostoli: mille anni indulgentie et remissio tertie partis peccatorum. Et indulgentie. ple. ad. s. Petrum. Et. 159. mille ac. 974. anni: et. 45. dies.
 ¶ In mense decembris.
 ¶ Bibiane virginis et martyris. 9. millia annorum indulgentie ad. s. Mariam.
 ¶ Barbare virginis et martyris: mille anni indulgentie ad. s. crucem.
 ¶ Sabbe abbatis: ceterum anni ad. s. petrum
 ¶ Nicolai episcopi 300. anni: et tot quadrage. Et indulgentia plena. in ecclesia eius et ad. s. crucem. Et. 154. mille: ac. 991. anni: et ducenti dies.
 ¶ Ambrosii episcopi: mille anni et indulgentia plena ad sanctum petrum
 ¶ In vigilia conceptionis beate virginis ad vespas: indulgentia plena ad. s. mariam de populo
 ¶ In festo conceptionis virginis: indulgentia plena ad. s. mariam de populo. Et. 158 mille: ac. 968. anni: et. 285. dies
 ¶ In quattuor temporibus. 40. anni indulgentie: et totidem quadrage. et remissio tertie partis peccatorum: ad. s. mariam maiorem.
 ¶ Thome apostoli. 300. anni: et remissio

- partis omnium peccatorum. Et indulgentia plena ad sanctum paulum
 ¶ In nativitate domini nostri iesu xpi: indulgentia plena in qualibet trium missarum: et mille anni ad. s. mariam maiorem
 ¶ Anastasie martyris: mille anni indulgentie ad sanctam mariam maiorem
 ¶ In die s. stephani: indulgentia plena ad sanctum Laurentium: ubi est corpus eius. Item duo millia annorum. Item centum anni: et totidem quadrage. Et indulgentia ac remissio. 3. partis peccatorum: et plures indulgentie in eius ecclesia in monte celio
 ¶ In. s. iohannis evangeliste: indulgentia plena ad. s. iohannem in laterano: et centum anni ad sanctum paulum
 ¶ Et liberatio unius anime a purgatorio. Et. 158. mille: ac. 790. anni.
 ¶ Sancto et innocenti: indulgentia plena. et quadrage. anni et totidem quadrage. ad. s. paulum.
 ¶ Silvestri pape: indulgentia plena. et decem millia annorum ad. s. iohannem in laterano.

Sequuntur stationes

¶ In vrbē Roma habetur in diebus aduē et quadrage. et nonnullis alijs diebus.
 ¶ Aduertēdi est qd qd longū foret explica re semper singulas ecclesias principales vrbis ad quas (vt predictū est) reduciuntur in locis fratrum vrbis alie ecclesie: ideo sufficiet in quacunqz statione ponere signum consuetum designans quilibet dictarū septem ecclesiarū capitaliū. Hec autē signa sunt se ptem littere alphabeti. Ita qd per A. intelligitur sanctus iohannes lateranē. per B. sanctus petrus. per C. sanctus paulus. per D. sanctus Laurentius. per E. sancta maria maior. per F. sanctus sebastianus. per G. sancta Crux.

In aduentu domini

- ¶ Dominica prima ad. s. mariam maiorem. 158. mille: et. 790. anni: et. 285. dies
 ¶ Dominica secunda ad. s. crucem. 158. mille: ac. 64. anni: et. 45. dies indulgentie

Indulgentie stationum quoad fratres.

LXIII

- ¶ Dominica tertia ad sanctum petrum. 158. mille: ac. 168. anni: et. 285. dies.
 ¶ Feria quarta quattuor temporibus ad sanctam mariam maiorem. 158. mille: ac. 790 anni: et. 285. dies.
 ¶ Feria sexta ad sanctos apostolos. 158. mille ac. 968. anni: et. 285. dies.
 ¶ Sabbato ad sanctum petrum. 158. mille: ac. 968. anni: et. 285. dies.
 ¶ Dominica quarta ad sanctos apostolos. 158. mille ac. 968. anni: et. 285. dies.
 ¶ In vigilia natalis domini ad sanctam mariam maiorem. 159. mille ac. 790. anni: et. 285. dies
 ¶ In prima missa nativitate domini: ad. s. maria maiorem. 159. mille ac. 790. anni: et. 285. dies
 ¶ In secunda missa ad sanctam anastasia. 158 mille ac. 790. anni: et. 285. dies
 ¶ In tertia missa ad sanctam mariam maiorem. 159. mille ac. 790. anni: et. 285. dies
 ¶ In die sancti stephani in celio monte. 154. mille ac. 991. anni: et. 200. dies
 ¶ In die sancti iohannis euageli. ad sanctam mariam maiorem. 159. mille: ac. 790. anni: et. 285. dies. Et liberatio unius anime a purgatorio.
 ¶ In die innocentiū ad sanctum paulum. 155 mille: ac. 291. anni: et. 200. dies
 ¶ In die s. silvestri ad. s. mariam transiberim. 158. mille: ac. 958. anni: et. 285. dies
 ¶ In circuncisione domini: ad sanctam mariam in ara celi: et ad sanctum iohannem in latera. 154. mille: ac. 983. anni: et. 285. dies
 ¶ In die epiphantie ad sanctum petrum. 158 mille: ac. 968. anni: et. 285. dies.
 ¶ Dominica in septuagesima: ad sanctum laurē. 158. mille: ac. 968. anni: et. 285. dies
 ¶ Item liberatio unius anime a purgatorio.
 ¶ Dominica in sexagesima: ad sanctum paulum. 155. mille: ac. 290. anni: et. 200. dies
 ¶ Dominica in quinquagesima: ad. s. petrum. 158. mille: ac. 968. anni: et. 285. dies
 ¶ In quadragesima.
 ¶ Feria quarta cinerū ad sanctam sabinam. 155. mille: ac. 293. anni: et. 285. dies
 ¶ Feria quinta ad sanctum georgium. 154.

- mille: ac. 913. anni: et. 285. dies
 ¶ Feria sexta ad sanctum iohannem et paulum. 155. mille: ac. 291. anni: et. 200. dies
 ¶ Sabbato ad sanctum triphonē. 158. mille: ac. 983. anni: et. 285. dies
 ¶ Dominica prima ad sanctum iohannem in latera. 154 mille: ac. 984. anni: et. 285. dies
 ¶ Feria secunda ad sanctum petrum ad vincula. 158. mille: ac. 968. anni: et. 285. dies
 ¶ Feria tertia ad sanctam anastasia. 158. mille: ac. 968. anni: et. 285. dies.
 ¶ Item liberatio unius anime a purgatorio.
 ¶ Feria quarta ad sanctam mariam maiorem. 159. mille ac. 790. anni: et. 285. dies
 ¶ Feria quinta ad sanctum laurē. in pallisperne. 158. mille: ac. 968. anni: et. 285. dies.
 ¶ Feria sexta ad sanctos apostolos. 158. mille: ac. 968. anni: et. 285. dies.
 ¶ Sabbato ad sanctum petrum. 158. mille: ac. 964. anni: et. 45. dies
 ¶ Dominica secunda ad sanctam mariam in donica. 158. mille: ac. 968. anni: et. 285. dies.
 ¶ Feria secunda ad sanctum clementē. 158. mille: ac. 956. anni: et. 250. dies.
 ¶ Feria tertia ad sanctam balbinam. 155. mille: ac. 293. anni: et. 285. dies.
 ¶ Feria quarta ad sanctam eccitiam. 159. mille: ac. 790. anni: et. 285. dies
 ¶ Feria quinta ad sanctam mariam transiberis. 158. mille: ac. 958. anni: et. 285. dies
 ¶ Feria sexta ad sanctum vitalem. 158. mille: ac. 958. anni: et. 285. dies.
 ¶ Sabbato ad sanctum marcellum et petrum. 154. mille: ac. 965. anni: et. 200. dies
 ¶ Dominica tertia ad sanctum laurē. 156. mille ac. 54. anni: et. 30. dies. Et liberatio unius anime a purgatorio.
 ¶ Feria secunda ad sanctum marcum. 154. mille: ac. 909. anni: et. 200. dies.
 ¶ Feria tertia ad sanctam potentianam. 154. mille: ac. 991. anni: et. 200. dies
 ¶ Feria quarta ad sanctum sextum. 155. mille: ac. 790. anni: et. centum dies
 ¶ Feria quinta ad sanctum colinam et damianam. 154. mille: ac. 991. anni: et. ducenti dies.

Indulgentie stationum quo ad fratres.

D ¶ Feria sexta ad sanctū laurentiū in lucina. 154. mille: ac. 991. anni 7. 200. dies.
B ¶ Sabbato ad sanctā susannā. 154. mille: ac. 991. anni 7. 200. dies.
S ¶ Dñica quarta ad sanctā crucē. 159. mille: ac. 990. anni 7. 45. dies. ¶ Itē liberatio vnius anime ex purgatorio.
E ¶ Feria secūda ad quattuor coronatos. 159. mille: ac. 990. anni 7. 200. dies.
D ¶ Feria tertia ad sc̄m̄ laurentiū in damaso. 154. mille: ac. 991. anni 7. 200. dies.
E ¶ Feria quarta ad sanctū paulū. 155. mille: ac. 991. anni 7. 200. dies.
A ¶ Feria quinta ad sanctū siluestriū. 154. mille: ac. 991. anni 7. 200. dies.
D ¶ Feria sexta ad sanctū eusebium. 154. mille: ac. 991. anni 7. 200. dies.
S ¶ Sabbato ad sc̄m̄ nicolaum in carcere. 154. mille: ac. 991. anni 7. 200. dies.
B ¶ Dñica in passiōe ad sc̄m̄ petrum. 159. mille: ac. 964. anni 7. 35. dies.
D ¶ Feria sc̄da ad sanctū B̄risogonū. 154. mille: ac. 991. anni 7. 200. dies.
E ¶ Feria tertia ad sanctū ciaciū. 154. mille: ac. 991. anni 7. 200. dies.
A ¶ Feria quarta ad sanctum marcellū. 155. mille: ac. 991. anni 7. 200. dies.
E ¶ Feria quinta ad sanctū apollinarē. 154. mille: ac. 991. anni 7. 200. dies.
E ¶ Fe. sexta ad sc̄m̄ stephanū i celio mote. 154. mille: ac. 991. anni 7. 200. dies.
X ¶ Itē liberatio vnius anime a purgatorio.
E ¶ Sabbato ad sanctum iōannē ante portā latinā. 158. mille: ac. 849. anni 7. 45. dies. ¶ Itē liberatio vnius anime a penis purgatorij.
A ¶ Dñica in palmis: ad sanctum iōannem in laterano. 156. mille: ac. 859. anni 7. 30. dies.
A ¶ Feria sc̄da ad sanctā praxedem. 155. mille: ac. 65. anni 7. 200. dies.
A ¶ Feria tertia ad sanctā priscam. 161. mille: ac. 551. anni 7. centum dies.
E ¶ Feria quarta ad sanctā mariā maiorez. 185. mille: ac. 662. anni 7. centum dies.
A ¶ Feria quinta in cenā dñic: ad sanctū iōā

nem in laterano. 185. mille: ac. 659. anni 7. centum dies.
S ¶ Feria sexta i parasceue: ad sanctā crucē. 156. mille: ac. 659. anni 7. centum dies.
A ¶ Sabbato ad sc̄m̄ iōannem in laterano. 186. mille: ac. 659. anni 7. centum dies.
E ¶ Dñica resurrectionis ad .s. mariā maio. 185. mille: ac. 162. anni 7. centum dies.
B ¶ Feria secūda ad sanctū petrum. 158. mille: ac. 968. anni 7. 285. dies.
E ¶ Feria tertia ad sanctū paulum. 155. mille: ac. 291. anni 7. 200. dies.
D ¶ Feria quarta ad sanctum laurentiū extra muros. 159. mille: ac. 554. anni 7. 30. dies. ¶ Itē liberatio vnius anime a purgatorio.
S ¶ Feria quinta ad sanctos apostolos. 158. mille: ac. 968. anni 7. 285. dies.
E ¶ Feria sexta ad sanctam mariā rotūdā. 168. mille: ac. 968. anni 7. 285. dies.
A ¶ Sabbato ad sanctum iōannē in laterano. 156. mille: ac. 859. anni 7. 30. dies.
E ¶ Dominica in albis: ad sanctum p̄cratiū. 161. mille: ac. 555. anni 7. centū dies.
B ¶ In letanijs maioribus ad sanctū petrū. 158. mille: ac. 968. anni 7. 285. dies.
B ¶ Dominica in penthecostes ad sanctū petrum. 158. mille: ac. 968. anni 7. 285. dies.
B ¶ Feria sc̄da ad sc̄m̄ petrum ad vincula. 158. mille: ac. 968. anni ac. 285. dies.
E ¶ Feria tertia ad sanctā anastasiā. 158. mille: ac. 968. anni 7. 285. dies.
E ¶ Feria quarta ad sanctā mariam maio. 159. mille: ac. 790. anni 7. 285. dies.
D ¶ Feria quinta ad sanctū laurentiū. 158. mille: ac. 968. anni 7. 285. dies. ¶ Itē liberatio vnius anime a purgatorio.
S ¶ Feria sexta ad sc̄dos apostolos. 158. mille: ac. 968. anni 7. 285. dies.
B ¶ Sabbato ad sanctū petrum. 159. mille: ac. 964. anni 7. 45. dies.
E ¶ Feria quarta quattuor temporū septēbris: ad sanctā mariā maiorez. 159. mille: ac. 890. anni 7. 285. dies.
S ¶ Feria sexta ad sanctos apostolos. 158.

Indulgentie stationum quo ad fratres.

mille: ac. 668. anni 7. 285. dies.
B ¶ Sabbato ad sanctum petrū. 158. mille: ac. 968. anni 7. 285. dies. ¶ Itē liberatio vnius anime a purgatorio.
X ¶ **Itē notandus** q̄ ad dñicā vltima Letare q̄ est. 4. in quadragesima vsqz ad feriā tertiā pasche: s̄m̄ fidem romanorū: est remissio oim̄ pctōz ad .s. mariā maio. ¶ Itē q̄ a feria sc̄da maioris hebdomade vsqz ad feriā secūdā resurrectionis: est indulgentia plenaria ad sanctū marcum.
X ¶ Itē qd̄ omnes indulgētie in quadragesima duplicantur.
E ¶ Itē in quolibet sabbato quadragesime: ac etiā h̄z aliquos. 2. 7. 4. 7. 6. fe. maio. hebdomade: est indulgentia plenaria.
E ¶ Itē in festis ferijs mensis martij: est

magnus cōcurfus populi Rome ad sanctum petrum: ex quo coniecturari potest esse ibi tunc magne indulgentie.
E ¶ Et idem dicendum 7 credendum est de omnibus sabbatis anni ad sanctū iōannē in laterano: quia similiter tūc confluit ibi populus romanus.
¶ Itē Attēde 7 nota q̄ (s̄m̄ aliquos) quando est aliqua statio visitādo quis ecclesiā vbi est talis statio lucrā oēs indulgentias septē ecclesiarū capitaliūz: ac etiā aliarū. Sed qñ est indulgentia 7 nō statio: lucrā tñ indulgētiā illius ecclesie quā visitat. Atq̄ fratres m̄. per p̄cessionē Sixti 7 suorū successorū: dicēdo Pater noster: 7 Ave maria (vt supra) quottidie oēs indulgentias in distincte omnium titularum 7 ecclesiarum v̄bis lucratur.

Notandum

est etiā q̄ s̄m̄ aliquos Rome est quottidie ad min⁹ in trib⁹ locis (vbi mulieres nō ingrediunt) remissio plenaria omnium peccatorum. Et in octo locis ad minus: remissio tertie partis. Et in vno loco remissio quarte: 7 in alio septie: 7 in diuersis ecclesijs 7 locis ipsi v̄bis: indulgentie quasi innumerabiles. Et s̄m̄ aliquos sunt in summa quadringenta millia annorum: 7 mille quadringente quadragesime indulgentiarū.
E ¶ Itē sunt alie multe 7 magne indulgentie in diuersis locis 7 ecclesijs quottidie: 7 in dedicationibus altariū 7 ecclesiarum: 7 in diuersis t̄pibus: 7 locis 7 festiuitatib⁹ sanctorū augētur indulgētie. Et duplicant oēs in quadragesima.
E ¶ Ultra predictas indulgētiā: addite sunt nonnullē alie de nouo a Sixto. 4. 7 ab alijs: maxime in ecclesijs ab eodem factis: seu reedificatis: p̄sertim in sancta maria de pace: 7 in sancta maria de populo in festis beate virginis: 7 sabbatis quadragesime: 7 a sabbato de passione vsqz ad octauas pasche: vbi est maximus cōcurfus populi Romani.
E ¶ Has autē omnes indulgētiā (vt premititur) possint quottidie lucrari fratres 7 sorores: 7 alij supra expressi visitādo ecclesias in quibus morantur: 7 dicēdo quinq̄ies Pater noster: 7 Ave maria: vt supra vel visitādo septē loca deputata specialiter in memoriā septē principalū ecclesiarū v̄bis Rome: 7 dicēdo septem psalmos penitētiāles cum letania. Et laici dicēdo certū numerum Pater noster sibi a superiorib⁹ p̄taxatū. Qui quidē modus adhuc seruatur multis laudabiliter: ne tāta gratia facilliter contēnatur.

Aduertendum

est in super: ac valde memoriē cōmendādus (ne quis de cetero decipiat sicut bucusqz multi decepti sunt) q̄ indulgentie plenarie superius annotate: nec alię alię que per annū circūlū in ecclesijs v̄bis Rome habētur: non cōceduntur accipientibus bullas cruciate vel fabricate sancti petri: aut habētibus alias concessiones: vel cōfessionales. Quia (p̄out apparet in bullis originalibus h̄mōi cruciate etc.) ibi solum conceduntur stationes 7 indulgentie propter stationes cōcesse. Et si

Epilog⁹ multarum indulgentiarum.

Nota.

Indulgentie Jerusalem.

forte aliqui ibi absolute concederentur indulgentie ecclesiarum vrbis: si ex quo nunquam expresse sit ibidem mentio de indulgentiis plenariis (quod tamen hinc nullus curie Romano necessario requirit: ad hoc ut tales indulgentie intelligantur concessae: putant apertissimis curialibus asseritur) ideo virtute hinc illi bullarum nequeunt lucrari: nisi ad plus stationes et indulgentie non plenarie: nec multo minus indulgentie liberationis animarum a purgatorio: nisi expresseretur in bullis predictis: que tamen expressio nunquam reperitur facta. Sed questores: seu commissarii (lucris causa vel ex ignorantia) ponunt tales indulgentias in summarijs quos ipsi pro libito suo componunt: relictiendo ex summarijs ordinis nostri minorum: quibus ut supra dictum est: expresse omnes indulgentie etiam plenarie concessae sunt. Propter quod superfluum: et perinde prohibitum est nobis strictissime: tales bullas accipere: nisi cum magnis modificationibus: que vix simul concurrent: ut habetur. ff. de. co. ce. 178. et supra in dictione Absolutio ordinaria quo ad fratres §. 12. Et in dictione Cruciatu §. 3.

Sequuntur indulgentie concessae in di-

uersis ecclesijs et locis ciuitatis sancte hierusalem intra et extra muros eiusdem: quas etiam possunt permereri fratres minorum. obsequii. et alie persone que eorum privilegijs potiri valent: virtute concessionis Leonis. 10. supra posite. §. 12.

Pro intelligentia indulgentiarum infra scriptarum est notandum quod in septem locis principalibus sunt miseria: et indulgentie hierusalem: quorum locorum tria sunt intra muros: et quatuor extra muros circue circa. Intra muros: primus locus est mons Sion: qui est quedam pars ciuitatis in altiori loco sita: vbi Dauid fecit psalterium: ac vbi sunt sepulchra regum israel. Ibi etiam fuerunt domus Anne: et Cayphe: ac sanctum cenaculum. Secundus locus est caluaris: qui licet tempore passionis erat extra ciuitatem: nunc tamen mons est intra muros. Tertius locus est corpus ciuitatis. Extra ciuitatem vero sunt reliqua sancta loca. scilicet. Torrens cedron: Vallis siloe: Mons oliueti: et Bethania. In his locis: seu partibus continentur omnia miseria intra: et extra muros ciuitatis hierusalem: prout late: ac particulariter sequuntur.

Indulgentie concessae in monte sion.

- ✠ In monasterio motis Sio vbi habitant fratres minorum. obserua. in loco vbi Christus fecit vltimam cenam: est indulgentia plenaria.
- ✠ In capella que dicitur sancti Thome apostoli: vbi dominus ei apparuit etc. est indulgentia plenaria.
- ✠ In capella vbi descendit spiritus sanctus in die Pentecostes: est indulgentia plenaria.
- ✠ In loco vbi obiit beata virgo: est indulgentia plenaria.
- ✠ Vbi sanctus Barthias fuit electus in apostolum: sunt septem anni: et septem qua-

dragene indulgentie.
 Vbi sanctus iacobus minor fuit electus in primum episcopum Jerusalem: sunt septem anni: et septem quadragene indulgentie.
 In capella vbi sanctus iohannes euangelista dicebat missam domine nostre: sunt septem anni: et totidem quadragene indulgentie.
 Vbi fuerunt diuisi sancti apostoli: ut irent ad predicandum per vniuersum orbem: sunt septem anni: et totidem quadragene indulgentie.
 In loco vbi fuit translatus corpus san-

Indulgentie Jerusalem.

LXVI

- cti Stephani protomartyris: sunt septem anni: et totidem quadragene indulgentie.
- ✠ In capella que quodam fuit coquina vbi agnus paschalis cene domini assatus est: sunt septem anni: et totidem quadragene indulgentie.
- ✠ In introitu domus Cayphe vbi ancilla ostiaria dixit Petro. Et tu cum Iesu galileo eras: sunt septem anni: et totidem quadragene indulgentie.
- ✠ In medio presate domus Cayphe: vbi Petrus negauit Christum: sunt septem anni: et septem quadragene indulgentie.
- ✠ Iuxta predictam domum est locus qui dicitur galli cantus: et sunt ibi septem anni: et septem quadragene indulgentie.
- ✠ In quodam loco vbi Christus in domo Cayphe stetit vsque mane postquam fuit captus in nocte passionis: sunt septem anni et septem quadragene indulgentie.
- ✠ Prope dictam domum est locus vbi domina nostra venit: et stetit postquam scilicet captiorem filij sui: et sunt ibidem septem anni et septem quadragene indulgentie.
- ✠ In domo Anne vbi Christo fuit data alapa: est indulgentia plena.
- ✠ Iuxta predictam domum est locus vbi iudei voluerunt capere corpus domine nostre cum deferretur ad tumulandum: et sunt ibi septem anni: et septem quadragene indulgentie.
- ✠ In presato monte sion est locus vbi decollatus fuit sanctus iacob maior: et ibidem est indulgentia plenaria.
- ✠ Indulgentie concessae in monte caluario.
- ✠ Prope foramen vbi posita est crux christi: et ipse ibi crucifixus: est indulgentia plenaria.
- ✠ Vbi Melchisedech obtulit panem: et vinum: sunt septem anni: et septem quadragene indulgentie.
- ✠ Ibidem prope est locus vbi Abrahama voluit immolare isaac: et sunt ibi septem anni: et septem quadragene indulgentie.
- ✠ In loco vbi dominus de cruce deposi-

tus: fuit positus in gremio doufine nise: est indulgentia plenaria.
 ✠ In sancto sepulchro Christi: est indulgentia plenaria.
 ✠ In quadam capella que est iuxta locum vbi crucifixus est christus est quedam scilicet: ibidemque est indulgentia plenaria.
 ✠ Sub rupe vbi dominus crucifixus est: habetur quedam capella in qua sancta Helena reperit crucem dominicam: et est ibi indulgentia plenaria.
 ✠ In alia capella vbi est columna super quam scedit christus cum fuit spinis coronatus: sunt septem anni: et septem quadragene indulgentie.
 ✠ In altera capella vbi sortes misse sunt super vestem christi: sunt septem anni: et septem quadragene indulgentie.
 ✠ In specu quadam vbi positus est christus interim quod crucifixiores aptabat crucem: sunt septem anni: et septem quadragene indulgentie.
 ✠ In horto vbi dominus stetit quando post resurrectionem apparuit Magdalene: sunt septem anni: et septem quadragene indulgentie.
 ✠ Item in loco vbi stabat Magdalena in horto: sunt septem anni et totidem quadragene indulgentie.
 ✠ In eodem loco est quedam concauitas in star fenestre vbi est pars colune in qua flagellatus fuit christus: et sunt ibi septem anni: et septem quadragene indulgentie.
 ✠ In altari capelle vbi sunt duo suprascripta: est quedam particula vere crucis: et sunt ibi septem anni: et septem quadragene indulgentie.
 ✠ In presata capella est locus vbi quando fuit inuenta sancta crux resuscitata est per impositionem illius quedam mulier defuncta: et sunt ibi septem anni: et septem quadragene indulgentie.
 ✠ Indulgentie concessae in corpore ciuitatis.
 ✠ In quadam domo vbi fertur quod nata est

Indulgentie Jerusalem.

est beata virgo maria sunt septem anni et septem quadrage. indul. Aliibi tamen reperitur qd est indulgentie plenaria.

¶ In probatica piscina vbi descēdebat angelus et mouebat aqua etc. sunt septem anni: et septem quadrage. indulgentie.

✠ In domo pilati est indulgentia plenaria.

¶ In via per qua xps ductus est ad crucificandum: que appellatur via amaritudinis: vbi est domus sancti Lazari et sororu eius: ac etiam domus pharisei ad qua venit magdalena: sunt ibi septem anni: ac septem quadragene indulgentie.

¶ In domo illius femine que appellatur Veronica: sunt septem anni: et septem quadragene indulgentie.

✠ In templo Salomonis vbi presentata et nutrita est beata virgo: indulgentia plenaria.

✠ In porta que dicitur aurea per qua ingressus est Christus dnica in ramis patmarum: est indulgentia plenaria.

¶ In domo vbi natus est sanctus iohannes euangelista: sunt septem anni: et septem quadrage. indulgentie.

¶ Ubi dnus post resurrectionem apparuit tribus marijs dicens eis: Auetes: sunt septem anni: ac septem quadragene indulgentie.

¶ In loco vbi dnus fers cecidisse sub cruce: sunt septem anni: et septem quadra. indul.

¶ Illucusqz indulgentie que habetur intra muros ierusalem: nunc sequuntur que sunt extra.

¶ Indulgentie concessa in valle Siloe.

✠ In valle siloe est locus acheldemach emptus 30. argenteis quibus veditus est christus: et sunt ibi septem anni: et septem quadragene indulgentie.

¶ In natatoria siloe vbi Christus misit secum vt se lauaret et videret: sunt septem anni: et septem quadragene indulgentie.

¶ In prefato valle est locus in quo sanctus Elias propheta fuit lectus serra lignea: et sunt ibi septem anni: et septem quadragene indulgentie.

¶ In eodem valle est spelunca in qua sanctus petrus post negationem Christi se iclusit: et sunt ibi septem anni: et septem quadragene indulgentie.

¶ Indulgentie concessa in torrente Cedron.

¶ In horto gethsemani vbi in nocte passionis Christi dimisit. 8. apostolos: sunt septem anni: et septem quadrag. indulg.

✠ In eodem horto vbi Christus ter orauit: indulgentia plenaria.

¶ In spelunca in qua sanctus Jacobus alpheus se inclusit post captionem Christi: promittens non comedere donec videret illum resuscitatum: sunt septem anni: et septem quadragene indulgentie.

¶ Prope hmodi torrente cedron est locus vbi fertur qd natus est sanctus zacharias pater Ioannis baptiste: et sunt septem anni: et septem quadrage. indulgentie.

¶ Indulgentie concessa in valle iofaphat.

✠ In valle iofaphat est sepulchrum dnice nostre: vbi est indulgen. ple.

¶ Inter prefatum sepulchrum et ciuitates ierusalem est locus vbi lapidatus est sanctus Stephanus: et sunt ibi septem anni: et septem quadrage. indulgentie.

¶ Indulgentie concessa in monte Oliueti.

¶ In descensu montis oliueti vbi videns ielus ciuitatem fleuit super illam: fertur qd sunt septem anni: et septem quadragene indulgentie.

¶ In pfato monte vbi dnus docuit apostolos orare: et coposuit vfr noster. sunt septem anni: et totidem quadrage. indulgentie.

¶ Ubi dominus predicauit octo beatitudines: sunt septem anni: et septem quadragene indulgentie.

¶ In eodem monte fertur qd annunciauit angelus beate virgini transitu suum deferens ei palmam: et sunt ibi septem anni: et septem quadragene. indulgentie.

✠ In loco ex quo christus ascendit visibiliter in celum: est indulgentia plenaria.

Indulgentie Jerusalem.

LXVII

tam ciuitatis. 40. annos et totidem quadragenas indulgentie.

✠ In ecclesia sancti sepulchri: est indulgentia liberationis anime a pena et culpa.

✠ In domo Herodis vbi christus fuit iustus: est indulgen. plenaria.

✠ In domo vbi quondam habitauit beata virgo Maria: est indulgen. plena.

¶ In loco quodam vbi dominus assidue predicabat: sunt septem anni: et septem quadragene indulgentie.

¶ In loco vbi christus illuminauit cecum natum: sunt septem anni: et septem quadragene indulgentie.

¶ In domo sancti Simeonis prophete: sunt septem anni: et septem quadrage. indulg.

¶ Juxta lapidem quendam vbi fertur qd dnus sanauit mul os infirmos: sunt septem anni: et septem quadrage. indulgen.

¶ In loco vbi iudei voluerunt arguere christum de peccato: sunt septem anni: et septem quadrage. indulgentie.

¶ In turri David que fertur se inclinasse christo: sunt septem anni: et septem quadragene indulgentie.

¶ In torrente cedron vbi erat lignum ex quo facta est crux: sunt septem anni: et septem quadragene indulgentie.

¶ In cenaculo vbi dominus lauit pedes discipulorum suorum: sunt septem anni: et septem quadragene indulgentie.

¶ In loco vbi angariauerunt Simonem cireneum vt tolleret crucem christi: sunt septem anni: et septem quadragene indulgentie.

¶ In loco vbi sunt due petre albe super quas sedit christus lapsatus ex pondere crucis: sunt septem anni: et septem quadragene indulgentie.

¶ In loco qui dicitur pafinus beate virginis vbi videns christum oneratum cruce cecidit velut mortua: sunt septem anni: et septem quadragene indulgentie.

¶ In loco vbi dominus apparuit matri sue post resurrectionem: sunt septem anni: et septem quadragene indulgentie.

Indulgentie sc̄i Jacobi. Indulgentie quoad fratres.

In ecclesia que fuit domus ubi habita-
uit beata virgo post Christi ascensionem:
sunt septē anni: et septē quadra-
ge. indul.

In oratorio ubi beata virgo faciebat
orationem: sunt septem anni: et septē qua-
dragene indulgentie.

Sequuntur indulgentie concessę sancto Jaco-

bo in composella: quibus etiam ponuntur et gaudet fratres minores: ac alij quibus eorū
privilegia sunt communicata: prout superius dicum est.

- 1. Primo quicūq; ad ecclesiam sancti Jacobi in composella quocūq; ipse venerit: cōcedatur ei remissio tertie partis peccatorū.
- 2. Secundo concessum est: q; si quis veniendoz aut stando: vel redeundo causa visitationis dicte ecclesie decesserit: habita penitentia de commissis: omnia peccata sint ei remissa.
- 3. Tertio q; omnes qui incedunt singulis dominicis diebus in processioe que sit in dicta ecclesia: habeat pro qualibet processione: et consecratione. 40 dies indulgentie. Et sic per totam hebdomadam. Et sic festū habent. 300. dies: vltra predictam indul-

- gentiam tertie partis etc.
- 4. Quarto in festo dedicationis predictę ecclesie: ac in vigilia: et festo sancti Jacobi habent. 600. dies vltra indulgentiam tertie partis etc.
- 5. Quinto omnes audientes missam ab archiepiscopo: vel cardinali in altari sancti Jacobi: habent. 200. dies: vltra predictam indulgentiam.
- 6. Sexto Calixtus papa cōcessit: q; quando acciderit festū sc̄i Jacobi celebrari in dñica: q; in toto anno illo cēs ibi cōcurrentes in peregrinatione: vere penitentes: et cōfessi: sint absoluti: a pena et culpa.

Collector

Notandum

est insuper q; vltra predictas indulgentias: directe: ac precise cōcessas personis fratrum minorum et monialium sancte Clare. etc. possunt etiam iidem fratres et moniales gaudere indulgentijs cōcessis generaliter visitantibus suas ecclesias: vel monasteria in certis festiuitatibus: et alijs diebus anni: visitando similiter suas ecclesias: vel capellas cū intentione lucrādi huiusmodi indulgentias: aut remissiones peccatorū. Et hoc etiam si in cōcessionibus talium indulgentiarum sit additum: q; eas lucrentur porrigentes manus adiutrices. Nam tunc dicendo quinq; Pater noster: et totidem Ave maria pro felici statu sc̄te ecclesie: poterūt illas abiq; dubio lucrari: etia si essent in alijs ecclesijs cōcessę: virtute cuiusdā cōcessionis Leois decimi supra posite in dictione indulgentie non plenarie quoad fratres in. §. 4.

Collector

Pro validitate et firmitate supradictarum indulgentiarum: notanda est sequens concessio:

Leo. 10. concessit et declaravit: q; virtute bullarum cruciate contra infideles: aut aliarum indulgentiarum generalium quascunq; reuocationes vel suspensiones privilegiorum ordinū: etiā mendicantiū cōtineres: nūq; intelligatur reuocata: nec suspēsa indulta: privilegia: et gratie concessę quoad personas fratrum minorum obser. et quo ad suspendendum interdictum in festiuitatibus sanctorum sui ordinis: nisi deipsis specificc: ac nominatim mentionem facerent. D. ffo. 59. conce. 177.

Collector

Aduertēdi tamē est circa hec q; nō propterea debet credi non posse reuocari preteratas indulgentias: et alia privilegia fratrum minorum concessa. Circa quod vide q; supra posui in hac dictione indulgentie stationum quo ad fratres: in fine cuiusdam concessionis Sixti. §. 7. Et similiter vide infra posita in dictione privilegia in fine concessionum.

Indulgentie quoad seculares. Primo. LXVIII

Indulgentie quoad seculares. primo.

Quia indulgentie

que continentur in privilegijs fratrum minorum: quibus possunt gaudere persone seculares sunt diuerse: ac respectu diuersorum operum que ad illas promerendas oportet huiusmodi seculares faceres: ideo vt melius agnosci valeat: sub sequenti ordine distincte sunt. Primo namq; ponuntur indulgentie que conceduntur visitantibus ecclesias fratrum minorum in precipuis festiuitatibus anni. Secundo numerantur ille que pro tempore quadragesimali concessę sunt. Tertio alie que pro reliquis diebus anni concessę reperiuntur. Quarto sequuntur indulgentie concessę facientibus predictis fratribus aliqua opera pietatis. Quinto loco adduntur nonnullę remissiones peccatorum quas concedere possunt fratres predicantes. Sexto superadduntur multe alie indulgentie concessę secularibus ratione habitus predictorum fratrum. Septimo declarantur nonnullę alie impetratę a fratribus minoribus in fauorem conceptionis beate virginis. Octauo subsequuntur quedam alie indulgentie: absolute obtente ab eisdem fratribus pro secularibus. Nono et vltimo explicatur indulgentie que cōcedi possunt ab aliquibus fratribus signatis ordinis minorum quibuslibet personis deuotis: prout late infra pate. it.

Collector

Distinctio indulgentiarū quo ad seculares.

Indulgentie pro visitatibus ecclesias

fratrum minorum in precipuis festiuitatibus. Primo.

Gregorius. 9. concessit omnibus visitantibus ecclesias fratrum minorum in festiuitatibus principibus dñi nostri: ac in festiuitatibus et cōmemorationibus dñe nostre: ac iōānis baptiste: et omnium sanctorum: ac sancti francisci: et beati Antonij: et beate Heliſabeth. centum annos: et totidem quadragenas indulgentie. b. ffo. 61. Et ffo. 64. conce. 75.

Et ffo. 107. conce. 426.

Gregorius. concessit omnibus visitantibus ecclesiam montis aluerne in die stigmatum Beati francisci remissionem medietatis omnium delictorum. Visitantibus autem alias ecclesias ordinis eadem die dedit de indulgentia: annos triginta. b. ffo. 260. conce. 647.

Stigmata.

Innocentius. 4. al. 6. concessit visitantibus ecclesias fratrum minorum in festiuitatibus dñi nostri Iesu xpi: et beate Marie virginis ac beatorum Iōānis baptiste: apostolorum petri et pauli: nec non sancti francisci: et aliorum sanctorum ordinis predicti. Indulgentiam quadraginta annorum. b. ffo. 261. conce. 669. Et ffo. 109. conce. 455.

Alexander. 4. concessit omnibus visitantibus ecclesias nostras in festiuitatibus: et translationibus beatorum francisci et Antonij: et Clare de indulgentia annos quinquaginta. b. ffo. 260. conce. 652. Vel put habet in supplemento: sunt anni quadraginta. ffo. 108. cōce. 429.

Elemens. 4. concessit visitantibus ecclesias fratrum minorum in festiuitatibus domini nostri Iesu xpi: et beate Marie virginis: et apostolorum: ac beati iōānis baptiste: et beati francisci: et sanctorum nostri ordinis indulgentiam. 46. annorum. b. ffo. 260. conce. 658.

Indulgentie quo ad seculares. Primo.

6 **DEAD** clemens concessit visitantibus ecclesias fratrum mino. in dedica-
tionibus earum: et per octo dies sequentes: et in festiuitatibus beate marie: ac
sanctorum francisci: et Antonij: et Clare: ac aliorum sanctorum quibus alta-
ria maiora dedicata sunt: indulgentiam centum dierum. b. ffo. 108. conce-
sione. 449.

7 **Gregorius** 10. concessit omnibus visitantibus ecclesias fratrum
mino. in festiuitatibus dñi nostri iesu christi: et beate
marie virginis: et apostolorum: ac beati Joannis baptiste. et sancti francisci
ac sanctorum in ordinis nostri: indulgentiam annorum. 40. b. ffo. 260. conce-
sione. 659. Et ffo. 109. conce. 457.

8 **Nicolaus** 3. concessit omnibus visitantibus ecclesias fratrum minoꝝ
in festiuitatibus supascriptis immediate: indulgentias
annorum quadraginta. b. ffo. 260. conce. 660.

9 **Martinus** 5. concessit omnibus visitantibus ecclesias fratrum mi-
norum in festiuitatibus natiuitatis domini: Circu-
cionis: Epiphantie: Purificationis: Annuntiationis beate marie: ac Resurre-
ctionis: Ascensionis: Penthecostes: beati Joannis baptiste: apostolorum pe-
tri et pauli: Assumptionis virginis marie: Natiuitatis eiusdem: ac omnium
sanctorum: et beatorum francisci: Antonij: Clare: et Elisabeth: necno in trasla-
tionibus eorundem: indulgentiam annorum quinquaginta: et duodecim qua-
dragenarum. b. ffo. 260. conce. 662. Et ffo. 108. conce. 433.

10 **Nicolaus** 4. concessit ordini fratrum minorum omnes indulgentias
datas a suis predecessoribus: et extendit easdem indulgentias
ad festiuitates angelorum: et illorum sanctorum in quorum honorem sunt edi-
ficatae ecclesie predictorum fratrum: vel quorum reliquie ibi habentur. b. ffo.
261. conce. 665. Et ffo. 109. conce. 456.

11 **DEAD** nicolaus concessit omnibus visitantibus ecclesias fratrum minorum
in festiuitatibus dñi nostri iesu christi: et beate marie virginis: beati Joannis
baptiste: apostolorum petri et pauli: beati francisci: et sanctorum sui ordinis: qua-
draginta annos indulgentie. b. ffo. 108. conce. 446.

12 **Joannes** 22. confirmavit indulgentias datas a suis predecessoribus
visitantibus ecclesias fratrum minorum in festiuitatibus
beate virginis marie: sanctorumque francisci: Antonij: Lodouici: Clare: ac in
consecrationibus ecclesiarum: et altarium: et uocationibus earundem per octauas. Iste autem
indulgentie: prout prefatus papa epillogauit: sunt decem anni et quinquaginta
dies. b. ffo. 24. Et ffo. 108. conce. 231. Et b. ffo. 108. conce. 436.

13 **Benedictus** 12. confirmavit indulgentiam sancte marie de portu-
cula: seu de angelis: declarauitque datam esse a christo-
uua uoce. b. ffo. 261. conce. 668. Alias habetur quod est Benedicti undecim. b.
ffo. 109. conce. 455.

14 **Urbanus** 5. concessit visitantibus ecclesias fratrum mino. in festiui-
tatibus dñi nostri: ac dñe nostre: et apostolorum: et beati ioan-
nis baptiste: ac beati francisci: et sanctorum sui ordinis: indulgentiam. 40. anno-
rum. b. ffo. 261. conce. 670. Et ffo. 109. conce. 458.

15 **Sixtus** 4. uniuersis et singulis christi fidelibus uiribusque sexus uere peni-
tantibus et confessis: qui ecclesias: et oratoria domorum fratrum pre-

Indulgentie quo ad seculares. Primo. LXIX

dicatoꝝ et minorum uisiterint in singulis festiuitatibus sanctorum dilecti: et fran-
cisci: centum annos et totidem quadragenas de iniunctis penitentibus relaxauit. Et
similiter uisitantibus dictas ecclesias fratrum predicatorum in festo sanctorum Petri
martyris: Thome de aquino: Vincentij. s. Katherine de senis: ac uisitantibus
ecclesias fratrum minorum in festis sanctorum Antonij de padua: Lodouici episcopi
Bernardini: Clare: ac Elisabeth: primis uesperis et per totum diem ipsarum fe-
stiuitatum: quinquaginta annos et totidem quadragenas de iniunctis peniten-
tibus relaxauit: dum tamen manus porrigant adiutrices. b. ffo. 148. conce. 359
Et b. ffo. 109. conce. 463.

DEAD Sixtus in bulla que appellatur aurea directa fratribus predicatorum
et in motu proprio et ex certa scientia: quascumque gratias spirituales: con-
cessionem et indulgentias: ac peccatorum remissiones in genere uel in specie: uisitan-
tibus predictorum fratrum domos: et capellas: et oratoria premissas: quare tenores ac
si de uerbo ad uerbum inserti fuissent haberi uoluit pro expressis: approbavit et
robore perpetue firmitatis obtinere decreuit: et potiori pro cautela de nouo con-
cessit. b. ffo. 65. Et ffo. 148. conce. 358.

DEAD Sixtus concessit omnibus uere penitentibus celebrantibus festum
beati francisci: de indulgentia quinquaginta annos: et totidem quadragenas
b. ffo. 109. conce. 465.

DEAD quod predicta concessio fuit extracta ex libro intitulo firmamenta trium
ordinum in gallis copiato et impresso. Aliter tamen habet in monumentis ordinis
ubi continetur quod prefatus Sixtus uniuersis fidelibus uere penitentibus et con-
fessis qui gloriosi confessoris francisci festiuitate deuote celebrauerint annuatim
decem annos et totidem quadragenas de iniunctis eis penitentibus relaxauit. b. ffo.
46. Et ffo. 130. conce. 291.

Julius 2. concessit uisitantibus ecclesias fratrum minorum in festo. s. Bonauenture: indulgentias quas sui predecessores concesserant pro festi-
uitatibus aliorum sanctorum dicti ordinis. b. ffo. 43. Et ffo. 127. conce. 284. Et hoc
idem concesserat antea Sixtus. 4. b. ffo. 51. Et ffo. 135. conce. 300.

DEAD iulius declarauit quod uerba in priuilegijs fratrum minorum contenta scilicet
quod uisitantibus sua loca: et manus porrigentes adiutrices consequantur indulgen-
tias tales: uel tales: referantur etiam ad facientes elemosinas de pane et alijs pro
eorum victu: et uestitu: ac domorum suarum reparatione necessarijs. b. ffo.
39. Et ffo. 126. conce. 280.

DEAD iudicandum est quod suprascripte indulgentie: ac nonnullae alie que ad manus
nostras non peruenerunt: reperitur summarie recollecte in monumentis ordi-
nis sub forma sequenti. **DEAD** est summa indulgentiarum ordini fratrum minorum a diuer-
sis summis pontificibus concessarum: circa quas nullus dubitare uelit obsecro: quod
reuerendus pater: frater iohannes de argumenes: puincia: is puincie. s. iacobi as-
ferit se uidisse in autentis litteris ueritate huius rei. Et sequitur.

Visitantes ecclesias fratrum minorum in festiuitatibus dñi nostri et
dñe nostre: beati iohannis baptiste: apostolorum: beati
francisci: omniumque sanctorum dicti ordinis: habet concessione qualibet predictarum
festiuitatum mille trecentorum quadraginta annorum: quadringentarumque quadra-
ginta et sex quadragenarum: atque triginta et unius diei. ffo. 71. conce. 180.

DEAD tunc etiam: quod in alia summa extracta ex libro intitulo firma-

Pro scilicet or-
dini tantum.

16
Confirmatis
et noua conce.
omni indulg.

17
Pro. s. Fra-
ncisci.
Collector.

18
Pro. s. Bo-
nauentura.

19
Elemosinas
Collector.

Nota.

Collector.

Indulgentie quo ad seculares. Primo.

menta trium ordinum habetur subsequenti modo.
¶ Summa indulgentiarum festiuitatū domini nostri Iesu Christi: Iesuq; sanctissime matris: ac etiam patris nostri Francisci: et sanctorum ordinis: ascendit ad annos quingentos quadraginta et octo: et dies ducentos sexaginta. ffo. 109. post conce. 467.

Sequuntur gratie. et indulgentie cōcesse visitantibus ecclesias aliorum fratrum medicatū in precipuis festiuitatibus. Et primo ponuntur concessa visitantibus ecclesias fratrum ordinis predicatozum.

20 Ex privile-
gijs fratru;
predicatorū.
¶ Sanctissimus dñs Honorius papa. 3. cōcessit. 20. ānos et dies. 180. visitanti-
bus ecclesias predicatozum in antiuersarijs dedicationis earū. Clemēs papa. 3.
annos decem: et dies quadraginta. Bonifacius papa. 8. ānos. 20. et dies. 40.
Alexander papa. 4. ānos. 20. et dies. 180. Benedictus papa. 10. frater de ordi-
ne predicatoz: annos. 30. et dies. 120. Joannes papa. 21. annos decem et dies
80. Gregorius papa. 9. annos. 9. et dies. 80. Nicolaus papa. 4. frater minor
annos. 30. et dies. 180. Alexander papa. 5. frater minor: annos. 18. et dies. 80.
b. ffo. 110. conce. 481.

21 ¶ Summa predicatarum indulgentiarum est annoz. 169. et dierum. 350.
¶ In natiuitate virginis marie visitantibus ecclesias fratrum predicatozum:
conceduntur a Clemente. 4. anni. 10. et dies. 40. a Gregorio. 9. anni. 20. et dies
40. a Bonifacio. 8. anni. 9. et dies. 40. a Nicolao. 4. anni. 30. et dies. 180.
¶ Summa predicatarum indulgentiarum est annoz. 69. et dierum. 210. b. ffo.
110. conce. 482.

22 ¶ In purificatione beate marie semper virginis: visitantibus ecclesias predi-
catozum conceduntur a Clemente. 4. anni. decem: et dies. 40. a Gregorio. 9.
anni. 20. et dies. 40. a Bonifacio. 8. anni. 9. et dies. 40. a Nicolao. 4. anni. 30
et dies. 180.

23 ¶ Summa predicatarū indulgentiarū est annoz. 69. diez. 210. b. ffo. 110. cōce. 483.
¶ In assumptione virginis marie visitantibus ecclesias fratrum predicatoz con-
ceduntur a Clemente. 4. anni decem et dies. 40. a Gregorio. 9. anni. 20. et dies
40. a Bonifacio. 8. āni. 9. et dies. 40. a Nicolao. 4. anni. 30. et dies. 180.

24 ¶ Summa predicatarū indulgentiarū est annoz. 69. et diez. 209. b. ffo. 110. 2c. 484.
¶ In festo beati patris dominici: visitantibus ecclesias predicatoz concedun-
tur a Clemente. 4. anni. 10. et dies. 40. a Gregorio. 9. āni. 20. et dies. 40. a Bo-
nifacio. 8. anni. 9. et dies. 40. a Nicolao. 4. anni. 30. et dies. 180. ab Innocen-
tio. 4. anni. 9. et dies. 40. ab Alexandro. 4. anni. 20. et dies. 180. a Benedicto
11. anni. 30. et dies. 120. a Joanne. 21. anni. 10. et dies. 180. ab Alexandro. 5. āni.
18. et dies. 80. a Sixto. 4. fratre minore anni. 100. et totidem quadragene.

¶ Summa predicatarum indulgentiarum est annoz. 256. et dierum. 320. b.
ffo. 110. conce. 485.

¶ In festo sancti petri martyris visitantibus ecclesias fratrum predicatozum
conceduntur a Clemente. 4. anni decem: et dies. 40. a Gregorio. 9. anni. 20. et
dies quadraginta a Bonifacio. 8. anni. 9. et dies. 40. a Nicolao. 4. anni. 30.
et dies. 180. ab Innocentio. 4. anni. 9. et dies. 40. ab Alexandro. 4. āni. 20. et
dies. 180. a Benedicto. 11. anni. 30. et dies. 120. a Joanne. 21. anni decem et
dies. 180. ab Alexandro. 5. anni. 18. et dies. 80. a Sixto. 4. anno. 50. et totidem

Indulgentie quo ad seculares. Primo. LXX

quadragene ¶ Summa predicatarum indulgentiarum est annoz. 206. et die
rum. 220. b. ffo. 110. conce. 486.

26 ¶ In festo sancti Thome de aquino visitantibus ecclesias predicatozum conce-
duntur a Joanne. 21. anni. 21. et dies. 80. ab Alexandro. 5. anni. 18. et dies. 80. ab
Urbano. 5. anni. 100. et dies. 220. a Sixto. 4. anni. 50. et totidem quadrage.

¶ Summa predicatarum indulgentiarum est annoz. 189. et dierum. 215. b. ffo.
110. conce. 487.

27 ¶ In festo sancti Vincentij confessoris: visitantibus ecclesias fratrum predica-
tozum conceduntur de indulgentia: a Sixto. 4. anni. 50. et totidem quadrage
ne. b. ffo. 111. conce. 488.

28 ¶ In festo sancte Catherine de senis conceduntur visitantibus ecclesias predi-
catozum a Sixto papa. 4. anni. 50. et totidem quadragene. b. ffo. 111. conce-
sione. 489.

29 ¶ Clementibus ad solennitatē primarū missarum fratrum predicatoz cōcedun-
tur indulgentie ab Honorio. 3. dies. 100. a Bonifacio. 8. dies. 100. ab Alexan-
dro. 4. dies. 100. a Gregorio. 9. dies centū: ab Innocentio. 4. dies. 100. a Bene-
dicto. 11. dies. 200. a Clemente. 4. dies. 100. a Joanne. 21. dies. 100. a Nicolao.
4. dies. 100. ab Urbano. 5. dies. 100. ab Honorio. 4. dies. 100.

¶ Summa predicatarum indulgentiarum est annoz. trium: et dierum. 2. b.
ffo. 111. conce. 490.

Sequuntur alie que gratie concessę visitantibus ecclesias fra-
trū augustinensium in precipuis festiuitatibus.

Innocentius papa: omnibus vere penitentibus et confessis que
in Natiuitatis: Circumcisionis: Epiphanię resur-
rectionis: Ascensionis: Penthecostes: necnon Assumptionis: Natiuitatis:
Annunciationis et purificationis beate Marie: ac natiuitatis iohannis bapti-
ste: et apostolorum petri et pauli: et in solennitatibus apostolorum et euangeli-
zarum: atq; in omnibus festiuitatibus sancti Augustini: ac ecclesiarum dedi-
cationibus et celebrata omnium sanctorum: et per ipsarum natiuitatis: re-
surrectionis: ascensionis: penthecostes necnon natiuitatis et assumptionis bea-
te Marie: ac natiuitatis iohannis baptiste: et apostolorum Petri et Pauli pre-
dicatarum festiuitatum octauis: ecclesias ordinis heremitarum sancti Augusti-
ni deuote visitauerint: annuatim: et ad reparationem et conseruationem earum
manus porreperint adiutrices: concessit in singulis predictis festiuitatibus:
ac per earum octauas: mille annos: et totidem quadragenas. b. ffo. 114. con-
cessio: e. 562.

Julius. et visitantibus ecclesias predictozum fratrum augustinensiu:
in singulis sancti Augustini: et Nicolai de torentino: a. sancte
Mdonice festiuitatum diebus: a primis vespertis vsq; ad secundas vespertas fe-
stiuitatum earum: eundem inclusue: ac inibi manus adiutrices porrigentibus: ce-
ntum annos et totidem quadragenas de iniunctis: et penitentis in domino re-
larauit. B. ffo. 66. conce. 208.

Sequuntur alie indulgentie concessę visitantibus ecclesias fratrum
carmelitarum in precipuis festiuitatibus: prout elici-
te sunt ex quadam bulla Sixti. 4. que habetur. B. fo. 07. Et. ffo. 90. conce.
485. Et. f. o. 111. sunt ordinate per festiuitates modo subsequenti.

30
Ex privilegij
s augustinē
sum.

31

Indulgentie quoad seculares. Primo.

31
Ex privilegijs
fratrum car
militarum.

Primo. In festiuitatibus dñi nostri iesu christi: scilicet in sua na-
tuitate: parascue: et resurrectione: penthecostes: et duobus
festis sancte crucis: et octauis eorum. Leo papa. 4. concessit septem annos et duo
decim quadragenas visitantibus et pias elemosinas largientibus. Adrianus
2. Stephanus. 5. Sergius. 3. Ioannes. 10. et Ioannes. 11. Sergius. 5. et Innocen-
tius. 4. tertiam partem peccatorum remiserunt: visitantibus ecclesias eorundem
in predictis festis et eorum octauis. Honorius. 9. visitantibus easdem
ecclesias in die parascue: et in die sancte crucis. 40. annos et totidem quadra-
genas de iniunctis penitentibus relaxauit. Clemens. 3. Alexander. 2. Gregorius.
5. Gregorius. 7. in predictis festis et quolibet eorum: similem gratiam largiti sunt.
Honorius. 9. concessit visitantibus dictas ecclesias: seu manus adiutrices
porrigentibus in die parascue. 40. annos: et totidem quadragenas de iniun-
ctis penitentibus. Benedictus. 10. omnes predictas indulgentias duplicauit.
Nicolaus. 5. omnia supradicta duplicando confirmauit: atque annos. 7. et to-
tidem quadragenas in domino relaxauit. B. fo. 107. Et. ffo. 190. conc. 485.
Et. b. ffo. 111. conce. 497.

32

Secundo. In festis beate marie. scilicet natiuitatis: annunciationis: pu-
rificationis: assumptionis: et earum octauis: omnes pre-
dictas remissiones eidem pontifices concesserunt. Clemens. 4. ultra predictas
indulgentias concessit. 30. annos et totidem quadragenas in predictis quattuor
festiuitatibus dñe nostre. Honorius. 9. concessit in dictis festiuitatibus visi-
tantibus supradictas ecclesias: vel manus adiutrices porrigentibus. 4. annos
et totidem quadragenas de iniunctis penitentibus. Ioannes. 22. concessit simi-
liter in eisdem quattuor festiuitatibus. 40. annos et totidem quadragenas de
penitentibus iniunctis. Urbanus. 5. in festo annunciationis virginis marie:
concessit. 7. annos et. 12. quadragenas. Sixtus. 4. concessit in predictis quat-
tuor festiuitatibus beate marie a primis uesperis usque ad occasum solis diei
festi: visitantibus dictas ecclesias. 30. annos et totidem quadragenas. quolibet
anno. Et Sixtus extendit predictas indulgentias a se concessas ad festa con-
ceptionis: presentationis: et uisitationis beate marie virginis. B. fo. 107. Et
ffo. 190. conce. 485. Et. b. ffo. 111. conce. 498.

33

Tertio. In festiuitatibus omnium sanctorum: sancti michaelis: et na-
tuitatis sancti iohannis baptiste: petri et pauli: fabiani et se-
bastiani: et per octauas eorum: et in sanctis quorum uocationes principales ha-
bent in suis ecclesijs concessit Leo papa. 4. septem annos et. 12. quadragenas.
Adrianus. 2. Stephanus. 5. Sergius. 3. Ioannes. 10. et Ioannes. 11. Sergi-
us. 5. Innocentius. 4. visitantibus dictas carmelitarum ecclesias in predictis
festiuitatibus: tertiam partem peccatorum relaxauerunt.
Clemens. 4. Alexander. 2. Gregorius. 5. Gregorius. 7. in predictis festiuita-
tibus similem gratiam largiti sunt. B. fo. 107. Et. ffo. 190. 2c. 485. Et. b. ffo.
112. concessio. 499.

34

Quarto. Honorius. 9. in diebus uocationum ecclesiarum predi-
ctarum. 40. annos et totidem quadragenas relaxauit de
iniunctis penitentibus. Benedictus. 10. eisdem uocationis diebus: honorij
indulgentiam etiam concessit: et duplicauit omnia concessa in predictis scilicet
rum festiuitatibus: octauis: et uocabulis ecclesiarum.

Indulgentie quoad seculares. Secundo. LXXI

Nicolaus. 5. duplicauit etiam concessa a suis antecessoribus in dictis festiui-
tibus: et ultra annos septem et totidem quadragenas relaxauit. Sixtus. 4.
concessit etiam in diebus uocabulorum uisitantibus dicti ordinis ecclesias.
30. annos et totidem quadragenas de iniunctis penitentibus. B. fo. 107. Et. ffo.
190. conce. 485. Et. ffo. 112. conce. 500.

Indulgentie concessae visitantibus eccle-
sias fratrum minorum tempore quadragesimali: Secundo.

Alexander. 4. Nicolaus. 3. Innocentius. 4. et Benedictus
ad pascha resurrectionis inclusiue: uenientibus ad ecclesias fratrum
minorum semel in die causa deuotionis: de indulgentia annos. 12. et
dies. 576. Uenientibus autem quando ibidem predicatur feria. 2. et
4. et. 6. additur indulgentia annorum. 6. et dierum. 26. Et sic ascen-
dit cum prima ad annos. 138. ac dies. 202. habetur. b. ffo. 108. con. 439.

Predica. 10.

Urbanus. 4. concessit omnibus visitantibus ecclesias fratrum mi-
norum. in qua-
dragesimali. 40. annorum. b. ffo. 260. conce. 657.

2

Aduertendum quod in summa superius allegata reperiuntur sequentia.

Collectos

Uisitantibus ecclesias fratrum minorum. qualibet die quadragesime: concessi sunt

3

quattuor anni: et. 236. dies indulgentie. ffo. 71. conce. 181.

Collector

Aduertendum est etiam quod in alia summa extracta de libro intitulo firma-
menta trium ordinum: habetur modo sequenti.

Nota.

Summa indulgentiarum concessarum visitantibus ecclesias fratrum mi-
norum. in diebus
quadragesime: est trium millium et octingentorum: ac quinquaginta septem anno-
rum: et ducentorum: ac septem dierum. ffo. 109. post conce. 467.

Sequuntur indulgentie que reperiuntur concessae visi-
tantibus ecclesias fratrum au-
gustinen. tempore quadragesimali: et adhuc a die septuagesime.

4

Innocentius. omnibus uere penitentibus et confessis qui a dnica
septuagesime inclusiue: usque ad dnica in palinis
includiue: deuote uisitauerint ecclesias fratrum augustinensium annuatim: et ad
reparationem et conseruationem earum manus porreuerint adiutrices: concessit
mille annos et totidem quadragenas indulgentie. b. ffo. 124. conce. 562.

Ex privilegijs
fratrum au-
gustinen.

Urbanus. Innocentius omnes uere penitentes et confessos qui predictas eccle-
sias deuote uisitauerint in die mercurij: et in die iouis: ac in die ueneris hebdo-
made sancte: et ad reparationem et conseruationem earundem manus porreuerint ad-
iutrices: a pena et culpa misericorditer relaxauit. b. ffo. 124. conce. 562.

5

Sixtus. 4. fertur concessisse visitantibus ecclesias predictorum fratrum au-
gustinen. et manus adiutrices porrigentibus: a sexta feria post
dominica tertiam quadragesime usque per totam octauam pasche resurre-
ctionis: pro singulis diebus indulgentiam trium millium septingentorum: de-
cem et octo annorum. et. 130. dierum. Bulla dicitur esse Rome et Ferrarie. Et
a quodam precipuo patre dicti ordinis audiui quod ipse uiderat transumptum au-
tenticum predicte bulle. Habetur tamen. b. ffo. 111. conce. 394.

6

Sequuntur nonnullae indulgentie alie concessae visitantibus eccle-
sias fratrum carmelitarum tempore quadragesimali.

Nota.

Indulgentie quoad seculares. Tertio.

Benedictus. 10. visitatibus ecclesias fratrum carmelitarum. feria. 2. et 4. et 6. quadragesime: concessit octoginta annos et totidem quadragenas indulgentie: ac bis remissionem septime partis peccatorum. B. fo. 107. Et ffo. 190. conce. 485. Et. b. ffo. 112. conce. 502.

Indulgentie concessa visitantibus eccle-

siarum fratrum minorum in quibuslibet diebus anni: tertio.

Alexander. 4. concessit visitantibus ecclesias fratrum minorum causa deuotionis qualis hora diei: indulg. 40 dierum. Innocentius. 4. concessit. filr. 40. dies. Clemens. 4. concessit. 80. dies. Nicolaus. 4. concessit indulgentiam unius anni et. 40. dierum.

Summa istarum indulgentiarum est tres anni et 40. dies. Et numerus dierum sunt. 1365. dies. B. fo. 24. Et. ffo. 108. p. 231. Et. b. ffo. 108. p. 438. Alexander concessit omnibus venientibus ad horas canonicas in ecclesiis fratrum minorum infra annum diebus singulis: indulgentiam centum dierum. b. ffo. 260. p. 655. Alias sunt centum et quadraginta dies: ut habetur. ffo. 108. c. 430.

Alexander concessit accedentibus ad ecclesias fratrum minorum causa audiendi missas beate Marie virginis: vel beati Francisci: vel sermones quocumque tempore anni: qualibet vice indulgentiam centum dierum. B. fo. 24. Et. ffo. 108. conce. 231. Et ffo. 108. conc. 437. ubi nihil specificatur de missis beate Marie: aut beati Francisci.

Elemens. 4. concessit visitantibus ecclesias fratrum minorum in quibuslibet diebus anni: centum dies indulgentie. b. ffo. 260. c. 658.

Nicolaus. 3. concessit similiter sicut Elemens presatus centum dies indulgentie. b. ffo. 260. conce. 660.

Nicolaus. 4. concessit accedentibus causa deuotionis ad loca fratrum minorum. indul. unius anni et dierum. 40. B. fo. 24. Et. ffo. 108. conce. 231. Et alibi reperitur quod idem pontifex concessit propter presatam causam centum dies indulgentie. b. ffo. 108. conce. 446. Et alibi citia inuenitur quod concessit audientibus missas beate virginis: ac beati Francisci in domibus fratrum minorum indulgentiam centum dierum. b. ffo. 108. conce. 442.

Urbanus. 5. concessit omnibus fraternitatibus que sunt: et erunt in ecclesiis fratrum minorum centum dies indulgentie. b. ffo. 261. conce. 672. Et. ffo. 109. conce. 459.

Alexander concessit visitantibus predictorum fratrum ecclesias quocumque die: de indulgentiam centum dies. b. ffo. 261. Et. ffo. 109. conce. 458.

Aduertendum quod in summa autentica indulgentiarum superius nominatarum reperitur id quod sequitur.

Item quolibet die anni visitans ecclesias fratrum minorum consequitur annum et duceatos quadraginta quattuor dies indulgentie. f. 71. conce. 182.

Nota dum est etiam quod in alia summa extracta de libro intitulo firmameta trium ordinum habetur sub forma sequenti. Summa indulgentiarum concessarum visitantibus ecclesias fratrum minorum in quibuslibet diebus est annorum quadraginta: et dierum trecentorum. b. ffo. 109. post. conce. 467.

Sequuntur alique indulgentie concessa visitantibus ecclesias fratrum carmelitarum infra annum quacumque die: sed p-

Pro horis canonicis.

Missae predicatio.

Missae.

Collector.

Collector.

Nota.

Ex privilegio fratrum

Los q visitaren nras casas el dia dela natiuidad de nra senora y la concepcion. purificacion. anunacion. visitacion. asuncion. gñā indulgentia plenaria. hallar lo as encl. suple. ffo. lxxvii. conce. 477. iii.

Indulgentie quoad seculares. Quarto. LXXII

feriam diebus dominicis et sabbatis. **Benedictus.** 10. concessit visitantibus ecclesias fratrum carmelitarum in diebus sabbatorum et dominicis totius anni. 40 annos: et totidem quadragenas indulgentie. Et septimam partem peccatorum relaxauit. Et nicolaus predictam indulgentiam sabbatorum duplicauit. B. fo. 107. Et ffo. 190. concessio. 485. et ffo. 112. conce. 501.

Innocentius. 4. et Gregorius. 8. concesserunt cuilibet dicenti unum pater noster et Ave maria pro uiuis et defunctis in predictis ecclesiis Carmelitarum: quadraginta dies indulgentie. Benedictus. 10. eosdem. 40. dies duplicando concessit. Nicolaus. 5. predictos dies duplicato sicut reduplicauit: et concessit. Et sic sunt. 160. dies. Vel sicut dicitur: computando quod quilibet duorum pontificum prenotatorum concesserit. 40. dies: quod nunquam solent concedere minus. B. fo. 107. Et ffo. 190. c. 485. Et. b. ffo. 112. concessione. 503.

Circa omnes indulgentias superius annotatas est sciendum: quod in quadam summa antiqua priuilegiorum fratrum per quendam patrem commissarium curie romane facta: reperitur sequens clausula.

Sirtus. 4. in bulla que incipit. Solet sedes apostolica: declarauit quod indulgentie concessa visitantibus ecclesias domorum unius ordinis mendicantium non conceduntur visitantibus ecclesias domorum aliorum ordinum mendicantium: sicut sit reciprocatio gratiarum et indulgentiarum unius ordinis ad alium: propter confusionem: et ne uideatur indulgentie aut minuatur deuotio et propter alias rationes. Nec ubi supra: bulla tunc pallegata: nullibi potuit reperire.

Aduerte tamen quod non obstante predicta bulla: possunt quaedam visitantes ecclesias fratrum minorum in festiuitatibus sanctorum sui ordinis: omnibus concessis visitantibus ecclesiis fratrum ordinis predicatorum in festis sanctorum eiusdem ordinis: prout habetur supra in dictione Communicatio priuilegiorum. §. 10. prope finem. Et visitantes ecclesias fratrum predicatorum possunt gaudere omnibus concessis visitantibus ecclesias aliorum ordinum mendicantium: virtute cuiusdam concessione eis facte per Leonem. 10. que habetur supra in presata dictione Communicatio priuilegiorum. §. 15. Et similiter potest dici de visitantibus ecclesias fratrum minorum ratione amplissime conuocatois priuilegiorum que est inter ipsos et fratres predicores: prout patet in supradicta dictione Conuocatio priuilegiorum. §. 10. et 11.

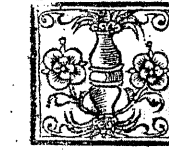
Indulgentie concessa eribentibus fratri-

bus minoribus: aliqua operam pietatis. Quarto.

Innocentius. 4. concessit omnibus porrigentibus manus adiuuantes fratribus minoribus ubi quocumque. 40. dies indulgentie. Nicolaus. 3. totidem. Elemens. 4. dies. 100. Et sunt in summa centum octoginta dies. B. fo. 24. Et ffo. 108. conce. 231. Et. b. ffo. 108. conce. 441.

Alexander. 4. concessit omnibus recipientibus fratres minorum. viatores in naua seu passali: ac alia pietatis obsequia dictis fratribus exhibentibus: indulgentiam. 40. annorum. b. ffo. 260. conce. 655. Et ffo. 108. conce. 432.

Adartinus. 4. concessit tamen procuratoribus que aduocatis: qui in curijs ecclesiasticis et ciuilibus seu secularibus laborauerit pro defensione ordinis

carmelitarum
10
Pro sabbatis
et diebus.

11

Collector.

Collector.

1

2

3

Pro hospitibus fratres
minores.
Pro aduoca

Indulgentie quo ad seculares. Quarto.

risz pcurato
rib⁹ fratruz.

fratrum minor: ecclesiaruq; eiusde ordinis singulis annis: indulgentias cen
tum annoz. b. ffo. 260. conce. 663. Et ffo. 108. conce. 434.

4
Pro fabrica.
Sepultura.

¶ **DE** Martinus concessit cunctis fidelibus qui manus adiutrices por
reperint ad costruendas ecclesias vel monasteria ordinis fratrum minoru: ac
omnibus qui sepulturam elegerint in cimiterijs: aut claustris prefatoz fratru
indulgentia. 40. annoz. b. ffo. 260. conce. 664. Et ffo. 108. conce. 435.

5
Pro fabrica

¶ **Nicolaus.** 4. concessit omnibus porrigentibus manus adiutrices
pro fabricis monasteriorum fratrum minorum. 40. an
nos indulgentie. b. ffo. 108. conce. 446.

6
Dialis z p
uinciales.

¶ **Urbanus.** 5. concessit vt generalis z prouinciales totius ordinis mi
noz: possint comunicare suffragia: indulgentias: oratio
nes z bona spualia benefactorib⁹ ordi. b. ffo. 261. coce. 671 z ffo. 109. pce. 459

7
Pro sindicis
sui pcurato
rib⁹ fratru.

¶ **Innocentius.** 8. concessit vt pcuratores fratru minor: eorumq;
substitutis: liberi: parentes: fratres: sorores: vxores
possint promereri indulgentias stationu: z alias fratribus concessas: dicedo in
ecclesijs fratru predicatorz quinq; pater noster: z totidem Ave maria p felici
statu romane ecclesie. o. ffo. 70. conce. 162. Et ffo. 99. conce. 367.

8
Pro medi
cis fratrum.

¶ **Alexander.** 6. concessit vt medici ordinarij fratru minor: z soroz
sancte Clare: habeant eadē priuilegiar gratias: quibus
gaudent syndici z procuratores predictorum fratrum. o. ffo. 70. conce. 177. Et
ffo. 99. conce. 370.

9
Elemosine.

¶ **Julius.** 2. concessit seu declarauit q; verba in priuilegio fratru minor:
cotentia. s. q; visitantes suas ecclesias: z manus porrigetes ad
iutrices co sequatur indulgentias tales vt tales: referatur etiā ad facietes elemo
sinas de pane: ac alijs pro eoz victu: z vestitu: z domoz suarum reparatione
necessarijs. B. fo. 43. Et ffo. 126. conce. 280.

Collectoz.
10

¶ **Aduertendū** q; in superius allegata summa autētica: continēt infrascripta.
¶ Porrigentibus manus adiutrices ad fabricam ecclesiarum fratrum mino
rum iuxta possibilitatez suam: concessa est in articulo mortis remissio omniu
peccatorum. ffo. 71. conce. 184.

11

¶ Item concessi sunt centū viginti anni pro qualibet re: quolibetq; beneficio
que locis vel monasterijs fratru minor largiuntur. ffo. 71. conce. 184.

Collectoz.
Nota.

¶ **Aduerte** vltra hoc q; propter coicationē priuilegioz fratru pdicatorz: sunt
concessi ampl⁹. 79. anni. Et in summa sunt duceti ani: vnom⁹. vide ifra. §. 13.
¶ Sequuntur alie multe indulgentie concessę facientibus opera pie
tatis fratribus ordinis predicatorum: z eorum domibus.

12
Ex priuile
gijs fra. pdi.
Pro fabrica
monasterioz.

¶ Porrigentibus e manus adiutrices ad fabricas domus fratru predicatorz: co
ceduntur ab Honorio. 3. anni. 25. dies. 120. a Clemēte. 4. anni. 25. dies. 120. a
Bonifacio. 8. anni. 25. dies. 120. ab Innocentio. 4. anni. 25. dies. 120. ab Ale
xandro. 3. anni. 25. dies. 120. a Gregorio. 9. ani. 25. dies. 120. ab Urbano. 5. an
ni. 25. dies. 120. Alij pontifices in summa concesserunt annos. 40. z dies. 300.

13
Pro victua
libus.

¶ Sumantur simul anni. 218. dies. 42. b. ffo. 111. conce. 492.
¶ **Dantibus** elemosinas predictis fratribus: ad victum vestitum: z alias
necessitates graues ordinis: conceduntur: a Clemente. 4. anni. 7. a Bonifa
cio. 8. anni. 7. ab Innocentio. 4. anni. 7. ab Alexandro. 4. anni. 7. a Joān.
21. anni. 7. a Gregorio. 9. anni. 7. a Bfictio. 11. anni. 14. a Nicolao. 4. ann

Indulgentie quo ad seculares Quarto. LXXIII

Septē. Ab Urbano. 5. anni. 14. ¶ Sumatur oēs anni. 79. b. ffo. 111. coce. 493
¶ **Facientibus** missas z alia diuina celebrare a dictis fratribus in eorum eccle
sijs pcedunt ab Honorio. 3. dies. o. a Bonifacio dies. 80. a Clemēte. 5. dies
octoginta: ab Alexandro. 4. dies. 80. a Joanne. 21. dies. 8. a Nicolao. 4. dies.
80. ab Innocentio. 4. dies centum: a Gregorio. 9. dies cetum: ab Urbano. 4
dies centum. ¶ Sumantur anni. 2. z dies. 248. Et numerando per dies sunt fe
re mille dies. b. ffo. 111. conce. 493.

14
Pro faciet
b⁹ celebrare
missas.

¶ **Joannes.** 25. concessit benefactoribus ordinis predicatoru decem an
nos: z totidē quadragenas de iniunctis eis penitetijs. Et
remittit eis iniurias patru: z matru sine manu iniectione violēta: z omnia fe
sta male obseruata: z omnia iuramēta falsa: sine dāno alterius. Et remittit sa
cerdotibus: z clericis in sacris ord. nibus constitutis: qui ad expleum alioz
manus porreperint adiutrices: quicquid in diuinis officijs: aut horis canoni
cis dicere omiserint: nunc propter infirmitatem: vel per negligentiam: seu per
defectum librorum. b. ffo. 94. conce. 305.

Pro qbulli
bet bnfacto
rib⁹ fratru.
15
Pro clericis
secularib⁹.

¶ **DE** Ioannes concessit etiā de gratia specialis: q; hmoi cofratres: z ger
mani ordinis possint sepeliri (spe iterdicti) in ecclia: vel cimiterio: nisi fuerint
excoicati publice: vel nominatim: ubiq; diuina celest rare. b. ffo. 95. coce. 306.
¶ **Aduerte** q; supradicta concessio: quo ad sepellionē cofratru: z germanorum
ordinis fuit discussa: z ventilata in vniuersitate Salmātina z fuit declaratum
z determinatū per plures insignes doctores iuris peritissimos: debere solū in
telligi de illis cofratribus qui licet remaneāt in seculo: z non mutēt habitū se
cular: estū sunt: vel sūt oblati ordinis: z faciūt donationē inter viuos oim bo
norum suozū dicto ordinis: reseruado sibi vsum fructu quadiu vixerint: z nō
de alijs cofratribus comuniter vfitatis. Fundatur autē hec determinatio z de
claratio predictorum doctoru in capitulo De priuilegia de priuilegijs libro. 5.
decretalū: qd caplm ad litteram dicit: q; solum tales predicti confratres gau
deant ecclesiastica sepultura tempore interdicti: z non alij.

16
Sepultura.
Interdictū.
Collector.

¶ **DE** Ioannes concessit q; anime defunctorum pro quibus ordi⁹ z fra
tribus eiusde collata fuerit elemosina: admitteretur ad omnia beneficia: z sus
fragia: z ad omnes gratias totius ordinis. Et remittit eidem benefactoribus
septimam partem suozū predicatorum. b. ffo. 95. conce. 308.

17
Pro defun
ctis.

¶ Sequuntur alie plures indulgentie concessę exhibentibus opera
charitatis erga Carmelitanos z eorum domos.

¶ **Leo.** 4. concessit xpi fidelib⁹ decimos ordinis Carmelitarz p fractas reparā
tib⁹. 7. annos. z. 12. quadrage. indul Innocētius 4. hac indulgē
tia duplicauit. Nicolaus. 5. hac duplicationē duplicādo concessit Et sic sūt an
ni. 28. z quadragene. 48. B. fo. 107. Et ffo. 190. pce. 485. z ffo. 112. pce. 504.

18
Ex puile. fra
tru Carme.
Pro fabrica

¶ **Adrianus.** 2. Stephanus. 5. Sergius. 3. Joānes. 10. z Joannes. 11.
Sergi⁹. 5. z Innocēt⁹. 4. reficientib⁹ ecclias dicti ordi
nis: vel pro fabricis ipsaz munera dātib⁹: ac cofratrā dicti ordinis assumēti
bus: vel etiā vresilia: vasa: mapas: paramēta: aut alia ad cultuz dei necessaria
tribuētib⁹: vel ad ea habēda man⁹ adiutrices porrigētib⁹: in vita: vel in mor
te legātib⁹: tertiam partē vestioz relapant. Innocētius. 4. hanc peccatoz re
missionē duplicauit Nicolaus. 5. iterum hanc duplicatiōnem predictis bene
factoribus duplicauit. B. fo. 107. Et ffo. 190. coce. 485. Et ffo. 112. pce. 505.

19
Pro fabrica
Pro vresili
b⁹ z ornāmē
tis eccliarū.

Indulgentie quo ad seculares. Quinto.

10
✠

Honorius 10. z Nicolaus. 4. oib⁹ vere penitentibus: z manus adiu-
trices dicto ordini porrigentibus: omnium peccatorum ve-
nia polliciti sunt. C Innocentius. 4. z Nicolaus. 5. vnus post alium hanc pecca-
torum veniam duplicavit. C Honorius. 9. oibus manus adiutricibus porrigentibus
ordini predicto. 40. annos: z totidem quadragenas concedit de iunctis penitentibus.
C Predicti vero Innocentius. 4. z Nicolaus. 5. vnus post alium etiam dictos. 40. annos
z quadragenas duplicavit eisdem. C Benedictus. 10. cia a supradictis antecessori-
bus concessa duplicavit. B. fo. 107. Et ffo. 190. pce. 485. Et ffo. 112. pce. 506.
C Et sic in summa omnibus vere penitentibus: z manus adiutricibus vt supra
porrigentibus est concessa remissio omnium peccatorum: z adhuc duplicata. Et
30. anni: z totidem quadragene de iniunctis penitentibus.

Nota.

Epitogatio
supra scripta
rū indulgē.

21

Julius 2. concessit qd singule persone q fuerint ordinis minimorum funda-
trices: seu cultrices: cui earum vnusqz sexus liberis precreatis: z
precreadis: omnibus z singulis eisdem ordinis minimorum privilegijs: gratijs: im-
munitatibus: libertatibus: exēptionibus: indulgijs: concessiōibus: z indulgentijs
vti potiri: z gaudere libere: ac licite valeant. B. ffo. 9. conce. 31.

Nota.

Indulgentie quas lucrantur au-
dientes verbum dei a fratribus minoribus. 5.

1
2
3
4
5
6
7
8
9

Regorius 9. concessit audientibus predicatiōe fratrum mi-
norum. quideci annos idul. b. ffo. 260. conce. 649.
Alexander 4. concessit fratres mi. i. qbuscuqz ecclesijs:
z locis eos predicare contingerit possunt
dicere suis auditoribus indulgē. 4. dies. b. ffo. 260. conce. 654.
C **DEALD** alexander cōc. fuit accedētib⁹ ad ecclesias fratrum mi.
causa au diēdi sermones. vel missas quocūqz tpe: p qualibet vice indulgentiam
centum dierū. B. fo. 24. Et ffo. 108. conce. 231. Et. b. ffo. 108. conce. 437.
C **DEALD** alexander z Nicolaus. 3. z Innocentius. 4. z Nicolaus. 4. ac Be-
nedictus. 11. concesserunt venientibus ad ecclesias fratrum minorum: tpe qua-
dragesime feria. 2. z. 4. z. 6. quādo ibidem predicatur indulgentiam centū tri-
ginta z octo annorum z ducentorum z duorum dierū. b. ffo. 108. conce. 439.

Missā.
Pro quadra-
gesima.
Nota.

Elemens 4. vt testatur Joānes. 22. concessit qd fratres minores pdi-
cantes extra domos suas possunt concedere auditoribus suis
80. dies indulgentie. In domibus vero suis ultra preatas indulgentias. 100. dies
B. fo. 24. Et ffo. 108. conce. 231. Et ffo. 108. conce. 445. C Uide infra post. §. 6.
epilogationem omnium que possunt lucrari audiēdo sermones fratrum.
C Sequunt concessa audientibus sermones fratrum ordinis predicatorum.
Cōter ad sermones annuales audiedos ad loca fratrum
predicatorum: conceduntur ab Honorio. 3. dies. 100. a
Bonifacio. 8. dies. 100. ab Alexandro. 3. dies. 100. a Gregorio. 9. dies. 100. ab
Innocentio. 4. dies. 100. a Benedicto. 11. dies. 100. ab Urbano. 5. dies. 100. ab
Alexandro. 5. dies. 100. C In summa autem sūt anni. 3. z dies duo. b. ffo. 111. pce. 491.
C Aduertēdū est qd epilogatio oēs supra scriptas concessiones: resolutio est ista: qd
fratres prefati quocūqz predicant in suis domibus quocūqz die anni: possunt

Collector.
Et privilegij
fratrum pre-
dicatorum.
Collector.

Indulgentie quoad seculares. Sexto. LXXVIII

concedere suis auditoribus. 18. annos. z. 322. dies. Et numerādo p dies sunt septē
millia z. 72. dies. Sed qn alibi pdicāt: possunt pcedere decē z octo annos: z du-
cētos: ac. 22. dies. Et numerādo p dies sunt sex millia z nōgenti septuaginta duo
dies. Altiamē qn predicāt tpe quadragesimali in domibus suis: feria. 2. z. 4. ac
6. possunt concedere vltra predicta centum. 30. z octo annos: ac ducentos z du-
os dies. Et in summa sunt in prefatis ferijs. 156. annos. z. 524. dies.

Epitogatio
pccatorū su-
pra scriptarū

Indulgentie quas possunt lucrari secu-
lares ratione habitus predictorum fratrum. 6.

Lemens 4. concessit morientibus cū habitu fratrum mi-
norum. z qui cū eo elegerint sepeliri remissionē ter-
tie partis oim suorum delictorum. b. ffo. 260. conce. 658.
Nicolaus 3. concessit oibus qui moriuntur cū habitu
fratrum minorum. z qui cū eo elegerint sepeliri:
remissionē tertie partis omnium peccatorum suorum. b. ffo. 260. conce. 661. Alias ha-
betur qd est remissio quarte partis. b. ffo. 108. conce. 447.

1
2
3

Urbanus 5. concessit sicut indulgentiam remissionē tertie partis pctōz it-
erius q moriuntur cū pfato habitu fratrum mi. b. ffo. 261. conce.
670. Alias habetur qd concessit remissionē quarte ptis. b. ffo. 109. conce. 458.
C Aduertēdū est circa prefatas concessiones habitus: qd in summa autentica su-
perius allegata reperitur absqz nominatione pontificū sequens concessio.
C **DEALD** concessa est sepultis in nra cemeterijs: z morientibus in habitu nostro fra-
trum mi. quarta pars pctōz a quatuor summis pontificibus. ffo. 71. conce. 183.

Collectoe
4

Alexander 6. concessit vt mulieres suscipientes ante mortē: vel post
mortē habitū sancte Clare: habeant talem relaxationem
peccatorum: qualem habent viri pro habitu fratrum minorum. o. ffo. 70. con-
ce. 176. Et ffo. 99. conce. 368.

Pro monia
lib⁹. s. clare.
6

Leo 10. informatus de predictis concessiōibus circa habitum fratrum
minorum confirmavit eas: ac de nouo concessit: z ad hmoi gratias
suam portionem addidit: concedens qd morientes in dicto habitu consequan-
tur indulgentiam plenariam. o. ffo. 61. conce. 185.
C **DEALD** leo iterum confirmavit concessiōes supradictas: z addidit qd tā morietes:
z sepeliēdi in dicto habitu: quā morietes z sepeliēdi in habitu sororum tertie regu-
le eiusdē scī Frācis: sub obedientia ministrorum gñalis z puñcialiū degentiū:
consequantur indulgentiam plenariam oim suorum pctōrum. o. ffo. 62. conce. 201.
C **DEALD** leo declaravit sufficere habitū pdictū petere: ac sup se vsqz ad mortem
bre: ac in eo sepeliri: etiā si ante mortē nō induatur. o. ffo. 60. conce. 183

Indul. plen⁹
Pro tertia.
7
8
Declaratio.

C **DEALD** privilegij fratrum predicatorum.
Joannes 23. oib⁹ xpifidelibus osculātibus habitū ordinis scī Bñci
seu fratrum ordi. predica. quinqz annos z totidē quadrage-
nas de iniunctis penitentibus relaxavit. b. ffo. 95. conce. 307. Et numerando p dies
sunt duo millia: z 75. dies. C Tantūde lucrantur osculantes habitū fratrum
mi. z aliorū mendicantium: ratione cōdicatiōis privilegiorum.

9
Pro osculā-
tib⁹ habitū.

Indulgentie impetrate a fratribus mi-
noribus p secularibus in fauorē cōceptiōis immaculate virg. Marie dñe nostre. 7.

Indulgentie quoad seculares. Septimo.

Sacrosanctum concilium Basiliense cunctis xpi fidelibus
verepenitentibusz confessis in die festiuitatis
conceptionis interessentibus missarū solemnibus: centuz primis aut: vel
secōdis vespēris totidem: sermōni secūdo verbi diuini de eadem festiuitate. 150.
dies de iniūctis sibi penitētis relaxauit. b. fo. 42. Et ffo. 40. conce. 45.

Virtus. 4. statuit z ordinauit: qd oēs z singuli christifideles vtriusq;
sexus qui missam: z officiu festi conceptionis beate Marie vir-
ginis: cuius initiu est Sicut liliū inter spinas etc. in festo eiusdem conceptionis
deuote celebrauerint z dixerint: aut illius horis canonicis intererint: quoties id
fecerint: eandē p̄orsus indulgentiā: z peccatorū remissionē cōsequantur: quam
Urbanus. 4. z Martinus. 5. z alij Romani p̄ntifices cōcesserūt illis qui mis-
sam: officiu: z horas canonicas in festo corporis Christi a primis vesp̄is et per
illius octauā (iuxta Romane ecclesie institutionē) celebrāt z dicūt: aut missae ac
officio: z horis h̄mōi interfunt. B. ffo. 115. cōce. 252. ¶ Aduerte qd iste indulgē-
tie vt colligitur ex quadā bulla Eugenij. 4. que habetur. b. ffo. 137. cōce. 573.
sunt in summa. Pro matutinis: z vtriusq; vesp̄is diei festi z missa: quadringē-
ti dies. Pro reliquis horis: hoc est pro qualibet ipsarū: centū sexaginta. Et in q
bullis octauarū diebus pro singulis matutinaliū missarū: z vesp̄erōrū: duce-
ti dies. Et p̄ reliquis horis octoginta dies. ¶ Itē sequētibus p̄cessiones: ac mis-
sas deuote celebrātibz: itā in festo q̄s in octauarū diebus p̄ pace: ac tranquill-
tate ecclesie: ac sacramētū in festo h̄mōi sumētibus: cōceduntur cū dies indulgē-
tie. Et hoc vltra indulgētiā supra positā: z cōcessas p̄ cōciliū Basiliēse. §. 1.

Iulius. 2. cōcessit oibz xpi fidelibus vere penitētibus z confessis: in re-
gno castelle cōstitutiis: qui ymaginē beate Marie virginis z ei⁹
filij (quā moniales ordinis sancte cōceptionis in scapulario: z homines in pe-
ctore deferre consueuerūt) detulerint: z nonies salutationem angelicam deuote
recitauerint: z similes z p̄orsus easdem indulgentias cōsequantur: quas conse-
querētur z cōsequi possent si decies salutationē angelicā in honore decem vir-
tutū ei⁹ s̄dem beate Marie virginis recitarent. b. ffo. 99. conce. 254.

Leo. cōcessit qd viri deferētes ymaginē cōceptionis beate virginis: z mu-
lieres scapulariū eiusdē ordinis cū predicta ymaginē: easdem grātias
as obtineant z cōsequantur quā is cōsequuntur z consequi possunt deferentes
cordā fratru m̄noz: z corrigiā sancti Augustini. O. ffo. 61. conce. 188.
¶ Adhuc Leo concessit intuitu immaculate conceptionis beate virginis non-
nullas alias indulgentias: z magnas valde. Sed quia iste sunt pro fratribz m̄.
z monialibus z alijs religiosis qui eorum p̄uilegijs gaudent: z non pro secu-
laribus: ideo non ponuntur hic. ¶ Habentur tamen supra in di. tione Indulgē-
tie plenarie quo ad fratres. §. 18. et. 19.

Indulgentie quedam etiam pro secula

Indulgentie quo ad seculares. Octauo. LXXV

ribus obiente a quibusdam fratribus minoribus. 8.

Alutus. 3. cessit plena indulg. p̄ patribz z matribz
om̄ fratru m̄. p̄sentiu: z futuroz: etiā defuncto
rūi purgatorio exissetibz. o. ffo. 65. 2c. 90. Et ffo. 101. 2. 397.
¶ Aduerte dū est: qd post cōcessionē supra scriptā: posita sunt ibi
dez immediate sequētia verba. Et sic qlibet pater z mater fratris
m̄. potest in articulo mortis eligere cōfessorē idoneū qui eū ab-

soluat plenarie a culpa z pena de oibus pctis suis. hec ibi ad litteram. Circa q̄
quidē oportet aduertere qd vt patz ex tenore ipsorū: nō fuerunt: nec sunt verba de
corporis cōcessiois: sed potius bene intuitū apparebit qd sint addita velut glosa
declaratiua ab aliquo fratre modicū sciētī. Si enī p̄dicta clausula esset de cor-
poris cōcessiois: nō diceret in principio ei⁹. Et sic etc. sed vt sic etc. possit etc. Nō
aut̄ qui p̄fatā clausulā addidit fuerit indoct⁹: patet ex hoc qd pro eodē sumpsit
indulgētiā plenariā: z absolutionē plenariā a pena z culpa: que tñ sunt valde
diuersa. Nā indulgētia plenaria s̄m doctores solūmodo refertur ad penā: z nō
ad culpā. Et enī indulgētia: qdā remissio pene debite pro pctō post cōrritio-
nē habitā de ipso: vt colligitur extra de penit. z remis. c. Quod aut̄. Vel indul-
gentia est pene relaxatio: quā quis iuste pro culpīs prop̄ijs facere debuisset: de
thesauro ecclesie ad diuinam iusticiam per soluendam sumpta.

Sixtus. 4. vniuersis z singulis xp̄ifidelibus dicētibz qualibet die ad
honorē dei: z b̄tissime virgi. marie toties angelicam salutatio-
nē quot sunt ps. in psalterio Dauidico: videlicet centies: z quinquagesies: p̄po-
nēdo orationē d̄nica singulis decē salutationibus angelicis: cōcessit pro quali-
bet vice qua sicut dic. si est orauerint: p̄ qualibet quinquagena predictaz: quin-
qz annos: z totidē quadragenas indulgētie. B. ffo. 135. conce. 299.

¶ Aduerte qd supra scripta indulgētia psalterij b̄te virginis est eadem et quā fra-
tres ordinis p̄dicatoz publicāt: z de qua faciū: confraternitatē sub nomine ro-
sarij eiusdē beate virginis. Altamē vt patz ex litteris Sixti: non fuit concessa
ad instātiā h̄mōi fratru: sed ducis z ducise Britanie qui iperrauerūt h̄ac idul-
gētiā pro omnibus fidelibz. Nec opz ad lucrādū p̄fatā indulgentiam vt
recipiatur quis in confraternitate supra nominata rosarij: put aliq̄ optinātur

Alexander. 6. cōcessit dicētibus coronā virginis cū genu flexioibz
pietatis: cū oratione d̄nica: z Salue regina. o. ffo. 99. conce. 372.

Leo. 10. ad instātiā cuiusdā fratris m̄. in nouauit indulgētiā versū q
dici solēt corā ymaginē pietatis: quā indulgētiā populorū fides re-
net a sancto Gregorio fuisse concessā. Et casu quo nō esset: illā de nouo cōces-
sit. Addidit etiā sequētē versum. O d̄ne Iesu xpe adoro te ad iudiciū progre-
dien: iustos ad paradisum vocantē: peccatores qz damnantē: deprecor te vt
tua passio liberet nos ab illis penis Amen. o. ffo. 91. conce. 264.

¶ Aduerte qd in hac concessione non fuit expressum quāta sit h̄mōi indulgētia
nec additū est aliquid a p̄fato Leone: prout aliqui falso publicant z asserunt:
Ed solum concessit de nouo qui. quid erat concessum sine vltiori explicatio-
ne. Et ego qui hec collegi: scio ita esse: quia vidi z legi concessionem predictam
in registro quod habetur Rome in sacro conuentu de Braceli.

¶ Adhuc Leo ad instātiā cuiusdāz fratris m̄. cōcessit qd oēs t̄z fr̄es q̄s seculares

Collector

Processiones
Missas.
Coicare.

Particula-
ris p regnis
Castelle.

Collector

4

Indulgētie
plenarie.

†

Pro parent-
ibus fratru.
Collector

Nota.

Pro restan-
tibus psal. e-
rium seu ro-
sarium bea-
te virginis.
Collector

Nota.

3

De versibus
s. Gregorij

Collector

5

Indulgentie quo ad seculares. Nono.

Pro existenti dicens. 15. pater noster cum totidem Ave maria pro existenti in peccato mortali: in qualibet vice consequantur remissionem tertie partis suorum peccatorum: quia hoc est opus maxime charitatis. o. ffo. 94. conce. 300.

Collecto: **A**duerte insuper quod quidam frater ordi. mi. impetrauit a Sixto. 4. ut quod vadunt simpliciter ad lucrandas indulgentias suspensiones: credentes illas esse plenarias: quauis essent suspensiones: non sint excoicari: sed solum rectorum et predicatorum earum. Hoc habetur in quodam tabula antiqua priuilegiorum dicti ordinis per quendam patrem commissarium Romanum copulatam.

Indulgentie que concedi possunt ab a

Collecto: **I** quibus fratribus signatis ordinis mi. deuotis quibuslibet personis. 9. **A**duertendum est quod Leo. 10. cuidam R. patri fratri Silbeto Nicolai: alias de aue maria nuncupato vulgariter: qui officiu gñalatus fratru mi. citramontanorum exercuit bina vice concessit: ut ipse et alie persone religiose quibus ipse committeret: possent concedere personis deuotis: infra scriptas indulgentias. b. ffo. 90. co. 263. Et virtute huius auctoritatis prefatus reuerens. pfr in caplo gñali quod tenuit Antuerpie. anno dñi. 1514. coicauit predictam facultatem oibus puicialibus: et custodibus ac discretis qui ibidem adderat: ut habet sub autentico. B. ffo. 63. co. 204. in fine

Prima concessio fuit Julij scdi: quam referens Leo. 10. et amplias concessit: ut ipse quicquid decem insignia recitandi aue Mariae dederint prefati fratres signati: et quod insignia huiusmodi dederint: ac singulis vicibus decies salutatione angelica in honore gaudiorum et virtutum beate Mariae recitauerint non solum decem millia dierum: prout concesserat prefatus Julius: sed etiam decem millia annorum indulgentie valeant promereri. B. ffo. 63. conce. 204.

Collecto: **A**duertendum est quod in quodam alio breui Leonis ubi fit mentio de predicta concessione dicitur: quod prefata decem aue maria debent dici semel in die: premitendo vnum pater noster pro papa: et felici statu sancte ecclesie. Et adduntur ibidem centum dies indulgentie. b. ffo. 89. conce. 256.

Secunda concessio fuit etiam predicti Julij. 2. quam referens: et amplias. Leo. 10. concessit: quod singule persone quibus septuaginta duo insignia recitandi aue maria dederint predicti fratres signati: et quod illa insignia dederint: ac non solum 70. duabus vicibus salutatione angelica in memoria septuaginta duorum annorum: quibus ipsa virgo maria in hoc seculo creditur vixisse deuote recitauerint: non solum 70. millia dierum: prout prefatus Julius concesserat: sed etiam centum annorum de vera indulgentia consequatur. B. ffo. 63. conce. 204.

Collecto: **A**duertendum est circa concess. supradictas quod Leo. 10. in quodam breui directo prefato R. patri fratri Silbeto: seu de aue maria nuncupato: voluit et ordinauit: quod huiusmodi gratia non passim: sed moderate: ac personis pmeritis et dignis tribueretur: ne prefata gratia que pie in salute animarum est concessa: propter illius affectionem: et indifferenter concessione: in interitum (quod absit) carum vergat animarum. b. ffo. 90. conce. 263.

Tertia concessio est predicti Leonis qua concedit: quod persone predictae dicendo semel in die quinquies pater noster in honore aue maria in honore qui quod plagam prope: et quinquaginta precipuorum dolorum virginis marie: consequatur similiter indulgentiam quam supra de decem aue maria est concessa. b. ffo. 89. conce. 258.

Collecto: **U**ltra prefatas concessiones indulgentiarum in his aplice superius allegatis continetur: sunt nonnullae alie indulgentie obtenta predicto reuerendo patre fratre Silbeto

Indul. quoad seculares. it. Infirmi fratres. LXXVI

totalis de aue Maria nuncupato: quas indulgentias possunt concedere quibuslibet deuotis secleribus illi fratres qui habuerint eorum vices quo ad hoc. Pater autem indulgentias ego qui hac collectione feci: vidi subscriptas manu propria predicti reuerendi patris: in quadam cedula commissiois quam fecit cuidam fratri subsequenter verbis. Ego frater B. maria: non solum concedo tibi fratri M. infra scriptas indulgentias per te: verum etiam facultatem tibi impartior: ut et tu alijs personis deuotis vtriusque sexus eisdem conferre valeas. In cuius concessiois fidem testimonium: presentes signo meo: ac sigillo feci muniri: hac. 26. Junij. 1523. In prefata autem commissione: erant prius posite concessiones: utraque ac superaddite quo sequuntur.

Dicentibus duodecim aue Maria: permittendo vnum pater noster in honore duodecim excellentiarum virginis marie: date sunt indulgentie duodecim mille annorum. **D**icentibus vnum Ave maria quod audiuit pulsum ad horas canonicas: qui sit septies in die: dantur septem millia dierum indulgentie.

Dicentibus per qualibet hora diei naturalis: vnum aue maria: dantur mille dies indulgentie. Et sunt in summa per oibus. 24. horis diei: et noctis. 24. millia dierum indulgentie.

Aduertendum est tamen circa istas tres vltimas concessiones indulgentie. quod non possunt illas concedere quibuslibet personis nisi illi frater quibus prefatus. et per postquam illas obtinuit specialiter permittit vel commiserit. Fuerunt autem obtente huiusmodi indulgentie post caput gratia supra notatum: ubi oibus puicialibus et vocalibus qui ibi adierat commisit facultatem quam tunc habebat. Et ideo prefatus pres non poterit virtute illius concessiois concedere alii quibus predictas tres vltimas concessiones. nec etiam poterit: hoc facere illi qui post imperationem illarum non habuerit concessioem plenam: in quo ad hec prefato pre reuerendo de aue maria. Et multominus hoc poterit: qui habent illius concessioem precise quo ad indulgentias de decem Ave maria.

Aduertendum est insuper exclusioe materie istarum indulgentiarum: quod solum per duabus primis concessioibus. scilicet de decem Ave maria: et de 72. requirit receptio insigniarum ab habente auctoritatem: et delatio illarum: put in predictis concessioibus expressis continetur. Non tamen est necessaria aliqua benedictio insigniarum huiusmodi: quod in his aplice superius allegatis non fit de hoc aliqua mentio: quous sit bona certumonia Debet tamen circa predictas duas concessiones stricte obseruari id quod Leo. 10. statuit et precepit. scilicet quod non passim et indifferenter: sed moderate: ac personis dignis tribuantur: ut habet supra post seculam concessioem. Pro reliquis concessioibus: non oportet concedere det aliqua insignia: nec quod ab his quibus concedunt deferantur: sed aliter nonnulli absque fundamento arbitratii sunt. Et hec de indulgentiis que in puilegijs fratrum continentur dixisse sit satis.

Infirmi fratres.

Quauis oes concessiones que respectu firmi infirmatiu scilicet repiunt: sub varijs dictioibus huiusmodi copeditur (velut in suis proprijs locis ponantur) tamen huiusmodi frater graue in quod redit que ad ipos attinet: visum est ponere hic oia illa simul adunata: put sequitur

Martinus. 5. Eugenius. 4. Nicolaus. 5. Calixtus. 3. Pius. 2. ac de obser. indulgentiam plenariam in articulo mortis. Et quod si occurrerit casus quod non possint confiteri etiam tunc consequantur predictam indulgentiam si sunt in statu gratie. b. ffo. 7. conce. 185.

Sixtus. 4. concessit quod fra. mi. non potentes ieiunare bono modo propter infirmitatem vel debilitatem non teneantur. f. o. fo. 62. Et ffo. 66. pce. 99

4
5
6
Collecto:
Collecto:
Nota.
Collecto:
1
Indulgentia plenaria.
2
Ieiunium.
te iij

Infirmi fratres. Ingredi monasteria monialium.

Innocentius. S. coeessit vt fratres ifirmi in suis ifirmarijs: z cel
lis: z etiã lectulis: quãdo cõmode aliter dicere nõ
possunt: valeãt pmereri indulgẽtias statienũ: z alias nobis coeessas in nris ec
clesijs: dicẽdo quinq̃ies Pater noster: z Aue maria pro intẽtõ: z proposito
illius indulgẽtie. o. fo. 65. Et ffo. 69. conce. 160. Et ffo. 100. conce. 390.

3 Stationes.
Indulgẽtie.
4 Pro moia.
5 Indulgẽtie coronarũ.
6
Officium diuinum.
7 Pro monialib⁹ infirmis
Collector.

¶ **Gregorius** Innocentius fecit quãdam coeessioneꝝ pro monialibus infirmis que habetur infra in dictione Ingredi monasteria monialium. §. 19.

¶ **Leo** 10. coeessit q̃ fratres ifirmi: ac senes in decrepita etate coõstituti: possunt lucrari indulgẽtias coeessas dicẽtib⁹ cozonas dñi nostri iesu xpi: z matris sue: dicẽdo vnũ psalmũ: vel hymnũ beate virginis: aut dñi nostri: q̃ tales nõ semp̃ possunt dicere tot. O. ffo. 60. conce. 181.

¶ **Gregorius** Leo quia fuit sibi expositum q̃ aliqui fratres scrupulosi (qñ sunt infirmi) fere nuq̃ possunt: nec sciũt se determinare qñ licite possunt dimittere dicere horas canonicas coeessit: q̃ siue ppter febrẽ: aut dolorem intẽsum vel aliam in firmitatẽ fratres fuerint grauari: satisfaciãt dicẽdo pro horis canonicis, ps. hymnos, Pater noster, Aue maria: vel alia iudicio prelati: seu presidentis loci: aut coõuentus assignãda. Et hoc quãdo medic⁹ corporalis (si cõmode potuerit haberi) dixerit esse nociuum infirmo. O. ffo. 59. conce. 171.

¶ **Gregorius** Leo fecit aliã coeessioneꝝ pertinentẽ ad moniales infirmas: que ponitur infra in dictione Ingredi monasteria monialium. §. vltimo.

Ingredi monasteria monialium.

¶ **Distinctio** materie infra scripte.
¶ Circa materia inferius annotatã est aduertẽdũ q̃ ea p̃tinent triã diuersa. Cõprimũ attinet ad p̃hibitionẽ ingressus monasterioꝝ monialiu. Et de hoc habet in oib⁹. §. vbi in margine posita est hec dictio p̃hibitio. Cõalterũ pertinet ad licẽtia requisita pro hmoi ingressu. De hoc aut̃ reperiet vbiq̃q̃ infra ponit in marginibus hec dictio Licẽtia. ¶ Reliquũ coõcernit absolutioẽ cenurarũ incurfarũ ppter ingressum presatũ absq̃ debita licẽtia. Illud vero cõtinetur infra §. 16. z. 17. Et in dictione Absolutio quo ad sc̃lares. 2. in. §. 8. z. 9.

¶ **Gregorius** 9. in declaratiõẽ regule fra. mi. sup̃ illd: p̃cipio firmiter fratrib⁹ vniuersis: ne ingrediant monasteria monachaz: p̃ter ec. declarauit hoc g̃naliter eẽ p̃hibitũ de quarũlibet cenobijs monialiu: cũ regula nullũ excipiat. Et noie monasterij voluit claustrũ: domus: z officinas interiores intelligi. b. fo. 11. tracta. 3. Et ffo. 2. tractatu. 2.

1 Prohibitio pro fratrib⁹.
2 Prohibitio pro omnib⁹ christianis.
3 Licẽtia pro fratrib⁹.

¶ **Gregorius** gregorius. 9. decreuit: vt ab vniuersis z singulis xpi fidelibus inuolabiliter obseruetur ne monasteria sancte Clare intrẽt nisi in casibus exp̃s suis in earum regula. Et q̃ qui contrariũ presumpserint: excoõmunicatiõis sententiam incurrant. B. fo. 48. Et ffo. 132. conce. 296.

¶ **Gregorius** gregorius. 9. coeessit: vt fratres mi. deputati obsequijs monasterioꝝ monialiu sc̃te Clare habeãt liberã ingrediẽdi facultatẽ pro exercẽdo monasterioꝝ ipsoꝝ opere: vel illis coõferuãdis ab incẽdio: seu a latronibus defendẽdis: aut coõfessor ip̃sarũ cũ fratre clerico maturo morib⁹: z etate p̃ audieẽdis coõfessorib⁹ earũ: z extrema victione: z alijs sacramẽtis eccl̃iasticis exhibẽdis eis: dẽ (infirmis: cogente) ac pro sepeliẽdis corporibus decedentium forozum: z

Ingredi monasteria monialium. LXXVII

sin formam que in ipsarum regula coõtinetur. B. fo. 48. Et ffo. 132. conce. 295.

Innocentius. 4. in declaratione presate regule fratrum mi. expo nẽdo verba predicta dicit. Ingressus in monasteria tantũmodo monialium inclusaz ordinis sancti Damiani: seu sancte Clare p̃hibitũ fore fratrib⁹: ad que nemini licet ingredi: nisi ei a sede apostolica facultas super hoc specialiter tribuat. Et nomine monasterij: claustrũ domos z officinas interiores voluit coõprehendi. Ad altiarum vero cenobia monialiu dicit q̃ possunt sicut z alij religiosi ad predicandum: seu petẽduz elemosinã: aut pro alijs honestis z rationabilius causis accedere ac intrare: quibus a superioribus suis pro sua fuerit maturitate vel idoneitate concessum. B. fo. 3. Et. b. ffo. 4. tractatu. 2.

4 Prohibitio p fratrib⁹

Licẽtia pro fra. ribus.

Collector.

5

Collector.

6

Prohibitio generalis.

Licẽtia. Casus in quibus potest ingredi ad monasteria monialium.

Pro cardinalibus.

Pro generali ministro.

Pro platis inferioribus.

Pro ep̃is.

¶ **Alexander** 4. in declaratiõẽ quã fecit super presatam regulam fratrum mi. posuit ad litterã clausulã immediate precedentem concessionis seu declarationis Innocentij. 4. Et habetur vbi supra ffo. 5. tracta. 2. ¶ Attamen caue ne vtaris ipsa: quia reuocata est vt infra ponitur. §. 7.

¶ **Urbanus** 4. in regula quam fecit pro monialib⁹ sancte Clare statuit multa circa hmoi ingressum: rubrica. 18. dicẽs sic. De ingressu personaz in monasterium firmiter ac districte p̃cipimus: vt nulla vnq̃ abbatissa: vel eius sorores aliquam personam religiosã: seu secularẽ aut cuiuslibet dignitatis: in monasterij clausuram intrinsecam intrare permittant. Nec omnino alicui liceat nisi quibus concessum a sede apostolica fuerit: vel a cardinali cui fuerit forozum ordo coõmissus. ¶ Excipiuntur autẽ a dicta ingrediẽdi lege: medicus causa multũ grauis infirmitatis: z minor: cũ necessitas exegerit: qui non absq̃ duobus socijs de familia monasterij introducantur: nec abinuicem infra monasteriũ separentur. Nec nõ z illi quos occasione incendij: vel ruine: seu alterius periculi: vel disp̃ndij: seu pro tuendis a violentia quozũlibet monasteriũ vel personas: aut pro aliquo opere exercendo quod cõmode extra monasteriũ fieri non potest: necessitas exegerit introire. Qui omnes expedito suo ministerio: vel imminentĩ necessitati per ipsoz satifacito: exeant sine mora. Nulli autẽ persone extranee intra monasterij clausurã liceat comedere: vel dormire. ¶ Sed z si quis de sancte ecclesie cardinalibus ad aliquod monasterium hmoi religionis aliquñ venerit: z intra claustrũz voluerit ingredi: cum reuerẽtia quidem z deuotione suscipiatur: sed rogetur vt cũ paucis socijs debeat introire. ¶ Liceat quoq̃ generali ministro ordinis fratrum mi. quãdo ibidez voluerit celebrare: vel proponere forozibus verbũ dei cum quattuor vel quinq̃ fratrib⁹ ipsius ordinis intra clausurã ingrediẽdi monasterij: si quãdo ei videbitur expedire. ¶ Alius autẽ prelatus (cui aliquñ forte de licẽtia sedis apostolice: vel dicti cardinalis intrare licuerit) duob⁹ vel tribus tantum religiosis z honestis socijs sit contentus. ¶ Quid si forte pro coõsecratione: vel benedictione forozũ: vel in alio modo coõcessum fuerit ep̃o alicui missam interius celebrare aliquñ: q̃ paucioribus honestiorib⁹ potuerit socijs sit contentus z ministris. Et hoc quoq̃ ipsum alicui rari⁹ concedatur. ¶ Nulla tamen omnino loquatur cũ aliqua p̃sona de ingressis: nisi modo p̃dicto: siue

Collector.

Collector.

Collector.

Ingrēdi monasteria monialiu.

infirma fuerit: siue sana. Illud sane precipuū caueatur: vt si quib⁹ aliq⁹ cō-
cessum fuerit solūmodo: vel data licentia in monasterium ingredi: non aliter
admittantur: nisi abbatisse et sorozibus visum fuerit expedire: cum ex huius-
modi cōcessionibus: vel licentijs: abbatissa: vel sorozes eos admittere non cō-
gatur: et vt sint: tales de quozum verbis: et moribus: necnō vita: et habitu edi-
ficari valeant intuentes: et materia iusti scandali exinde nequeat generari.

Licentia.

¶ Super concessione vero vel licentia ingressu hmoi: ad omne ambigū re-
mouendum: apostoli apices vel cardinalis petentes littere ostendantur. b. fo.
288. tracta. 3. Et ffo. 317. rubrica. 18. tracta. 2.

7
Pro monia-
lib⁹ infirmis.

¶ Urbanus statuit: vt quando aliqua soroz seu monialis. s. Clare tā
ta fuerit corpore infirmitate detenta q⁹ ad locutorium cōmode venire nō pos-
sit: et necessitatem habuerit cōfiteri vel dñici corporis: seu alia recipere sacramē-
ta: et hbiturus huiusmodi sacramenta. s. confessor: aut prelatus alba et stolla:
et manipulo: cum duobus idoneis: et religiosis socijs: vel vno ad minus alba
vel saltem super pellicio vestitis ingrediantur: ac moventur induti: et audita
cōfessione vel alio tradito sacramento: sicut ingressi fuerint sic egrediantur
induti. Nec moram ibi faciant longiorem. Cauent etiam vt q⁹ diu intra mo-
nasterium fuerint: nullatenus abinuicem separentur: quin semper mutuo pos-
sint libere se videre. Sic quoq⁹ se habeat i aie cōmēdatione. C Statuit simi-
liter q⁹ ad exequias circa sepulturam agēdas: sacerdos non ingrediatur clau-
strum sed exterius in capella quod ad officium pertinet exequatur: nisi forte
abbatisse et conuentui visum fuerit q⁹ ad exequias debeat introire. Et tūc mo-
do supradicto cum socijs intret indut⁹: et sepulta mortua: cū eis exeat sine mo-
ra. Cōluit etiam q⁹ si necesse fuerit vt ingrediantur aliqui ad fodiēdā vel ape-
riēdā sepulturā: seu postmodū coaptandā: et abbatisse et cōuentui visum fue-
rit hoc expediens propter imbecillitatem soroz: sit sacerdoti: vel alicui alij ad
hoc idoneo: et hon. flo: cum vno socio. vel duobus licitum introire. b. fo. 285.
in tractatu 3. Et ffo. 295. tractatu. 2.

8
Prohibitio
p fratibus

¶ **Nicolaus** 3. in sua declaratione solēni incipiente Ex it qui seminat
exponēdo predictū passum regule fratru mī. declarauit
sicut Gregorius. 9. generaliter esse pbi. itū de quarūlibet cenobijs monialibus
Et noie monasterij: claustrū: domos: et officinas interiores itelligi. Ac decreuit
vt in predicto articulo: et in alijs quos constitutio: seu declaratio sua continet
quāq⁹ aliqui pdecessores sui aliter declarauerunt: declarationē seu ordina-
tionem suam tantum a fratibus mī. precise ac inuiolabiliter perpetuis temporū
bus obseruandam. B. fo. 10. Et ffo. 11. in tractatu. 2.

9
Licentia pro
fratribus.

¶ **Bonifacius** 8. concessit q⁹ fratres mī. inuitati a prelati ecclesiasticis
possint vna cū ipsi in suis diocesi⁹ monasteria et lo-
ca monialiu cuiuslibet ordinis libere ingredi ad visitatiōis officij impēdēdū:
et ad defunctoz celebrādas exequias: et ad pcessionēs gñales: et predicatiōes fa-
ciēdas: ac confessiones infirmaz audiēdas. b. fo. 36. Et ffo. 33. conce. 36.

Collector.

¶ Circa p⁹fat i cōcessionē Leonis q⁹ habet infra in. §. 26.

10
Prohibitio
et licentia p
oib⁹ xpianis

¶ **Martinus** 5. decreuit q⁹ nulli oīno hominam regulariū q⁹ seculari⁹
rū cuiuscūq⁹ gradus p⁹eminētie dignitatis excellētie
nobilitatis et conditionis fuerit (exceptis illis de quibus in regula. s. Clare per
Urbanū editā: et in cōstitutionib⁹ B⁹ndicti. 11. sit mentio) p⁹teritu cuiuslibet

Ingrēdi monasteria monialium. LXXVIII

licente sibi desuper quauis auctoritate concesserit: licet monasteria sorozū et mo-
nialiu. s. Clare: seu aliquod ex eis ingredi. Nec etiam protectori: aut generali
ministro ordinis mī. pro tempore existentibus: seu prouincialibus ministris: et
quibuscūq⁹ visitatoribus: licentia super ingressu hmoi (in cōsulto romano pō-
suisse): cōcedere liceat quoquomodo. b. fo. 38. Et. ffo. 36. conc. 41. ¶ Aduerte q⁹
in vltima clausula precedenti vult dicere Martinus: q⁹ licet in regula. s. Clare
vrbani⁹ concessum esset q⁹ protector ordinis posset dare licentiam intran-
di monasteria predicta. s. Clare alijs a fratribus: tamen q⁹ de cetero nec prote-
ctor: nec generalis minister: nec multominus prouinciales et visitatores: possint
dare licentiam intrandi predicta monasteria alicui persone cuiuscūq⁹ dignita-
tis fuerit: sine licentia sedis apostolice. ¶ Vide circa hoc in dictione ministri p
uinciales. §. 7. et in dictione Protector ordinis. §. 6.

Nota.

Collector

De protecto-
re ordinis.

¶ **Eugenius** 4. pcepit oibus et singulis tā clericis q⁹ religiosis: et secu-
laribus psonis cuiuscūq⁹ conditionis: gradus: p⁹emi-
nentie vel dignitatis existant: sub pena excois quā transgrediētes ipso facto in-
currant: et a qua nisi a romano pontifice possint absolui: p⁹terq⁹ in articulo
mortis constituti: quatenus monasteria sancte Clare: nec aliquod ipsorum in-
gredi p⁹sumant: p⁹ter formam regule ipsarum: et prouisionum apostolicarū:
super hoc specialiter editarum. b. fo. 42. Et. ffo. 39. conce. 44.

II
Prohibitio
p omnibus
christianis.
Excoicatio.

¶ **Eugenius** vt dñi: cilius pateret ingressus ad monasteria monialiu
statuit: q⁹ sicut abbatisse: et alie sorozes ad hoc deputate tenēt clauē quibus ad
intra porte monasterioz predictoz claudantur: sic per confessores: aut alias bo-
nellas personas: per generales aut prouinciales deputandas: ex parte exteriori
teneantur et conseruentur. b. fo. 42. Et. ffo. 39. conce. 44.

II
Claustra.

¶ **Eugenius** ordinauit: q⁹ in omnibus tertij ordinis sorozum et mo-
nialium collegijs: fratres mī. in accessu et ingressu sic se habeant: sicut obserua-
tur in monasterijs sancte Clare. b. fo. 46. Et. ffo. 42. conce. 47.

II
Prohibitio
p tertiaris.
Collector

¶ Circa huiusmodi statutum: seu ordinationem sunt duo aduertenda: et men-
te tenenda: q⁹ ob inaduertentiam: aut obliuionem ipsorum: aliqui fratres mī
nus recte quandoq⁹ se habent. C⁹ primum est: q⁹ d⁹ tertiaris nominat in simul
sorozes et moniales: et hoc pro tanto dico esse ponderandum: quia aliqui arbi-
trati sunt huiusmodi tertiaris non esse itelligendas nomine monialiu: pro-
pter quod in aliquibus p⁹tibus nominant eas bizochas: et in alijs deatas. Cō-
tra quos tamē (vtra verba expressa supraposita) facit stilus curie cōis: qui nō
curans de rigore nominū: sepe appellat indifferenter collegia personarum reli-
giosarum: monasteria: licet non sint monachorum vel monacharum proprie-
ditorum. Ac similiter omnes feminas collegialiter viuentes nominat frequen-
ter moniales: quāuis non sint ordinū monachaliū. Et hoc idem patet ex regu-
la sancte Clare: vbi moniales sepiissime appellantur sorozes.

¶ Alterū aduertendū est: quod in supradicta concessione specialiter loquitur
de fratribus mī. dumtaxat: et non sicut in precedenti de omnibus fidelibus.
Et quo sequitur friuolam et nullius momenti fore rationem quam nonnulli
allegant: dicendo quod ex quo in monasterijs tertiararum non inclusarū in-
trant persone seculares: quare non poterunt similiter intrare huiusmodi fra-
tres. Et cui predicta non suffecerint videat expositionem sancti Bonauenture:
super hoc in declaratione quam fecit: qui strictius circa hoc loquitur.

Ingressi monasteria monialium.

14
Pro episc.

Eugenius concessit qd de licentia generalis aut prouincialium ministrorum possint episcopi intrare in monasterijs monialium causa consecrationis ecclesie: vel altaris: aut pro benedicendo cimiteria: vel sorores.

Collector

¶ **Supra**scriptam concessionem reperi in quadam tabula priuilegiorum per quemdam commissarium Romanum ordinatam. Et ponit in fine. Eugenius in breui quod incipit Cupientes. Sed hoc breue non reperitur in libris impressis priuilegiorum hic allegatis.

15
Licentia pfa
miliaribus
monialium

Nicolaus concessit omnibus et singulis mulieribus seruicibus monialibus sancte Clare: aut pro eis elemosinas querentibus ut quotiescumque pro parte abbatissarum requisite fuerint: earum monasteria (cum consilio discretarum) intrare valeant. Et quod aliquando etiam in precipuis festiuitatibus pro ipsarum consolatione: cum ipsis monialibus comedere possint: licentia tamen prius per eas desuper a prouinciali obtenta. b. fo. 49. Et. ffo. 43. conce. 48.

16
Absolutio.

Sixtus 4. declarauit quod mulieres ingredienti monasteria sancte Clare: et sancti Vincentii: non teneantur ire ad curiam romanam pro absolutione ab excommunicatione: sed eas possint absolueri fratres minorum. confessores: etiam si tales mulieres ingrederentur mala intentione. o. fo. 62. Et. ffo. 68. conce. 100. Et. ffo. 96. conce. 330.

17
Absolutio.

¶ **Eugenius** Sixtus fecit aliam concessionem latiore quam supra scripta immediate que habetur in dictione Absolutio quoad seculares. 2. in. §. 9. Vide ibi.

18
Licentia pro
laboratoribus

¶ **Eugenius** Sixtus concessit quod seculares laborantes in monasterijs sancte Clare: ac aliarum monialium: possint ibi comedere in loco honesto. o. fo. 63. Et. ffo. 67. conce. 120.

19
Licentia p
medico.

¶ **Eugenius** Sixtus concessit quod sorores sancte Clare non teneantur intrmittere aliquem de seruicibus suis quando medicus intrat clausuram: sed sufficit quod a tribus vel quattuor monialibus de antiquioribus associetur. o. fo. 63. Et. ffo. 67. conce. 121. Et. ffo. 96. conce. 331.

20
Licentia pro
pessonibus
monialium. s.
clare.

Innocentius 8. concessit quod pessonibus monialium possint intrare monasteria illarum tempore pestis ad celebrandum missam: et audiendum confessiones illarum que seruiunt pestilenciantis: quia stant separate ab alijs. o. ffo. 99. conce. 365.

21
Licentia p co
fessoribus ter
tiarium.

Alexander 6. cum concessisset generali et prouincialibus ministris et custodibus ut de consilio aliquorum fratrum possent deputare monialibus seu sororibus tertij ordinis confessores presbyteros seculares: seu aliorum ordinum regulares: quibus confiteri: et ab eis sacramenta ecclesiastica recipere possent statuit ut confessores huiusmodi dictarum sororum claustra: seu interiorum officinas: absque alterius persone bone vite et fame societate: nullo modo debeant ingredi. b. ffo. 123. conce. 269.

22
Licentia pro
prelatis et co
fessoribus
monialium. s. clare.

¶ **Eugenius** Alexander 6. concessit generali et prouincialibus ordinis minorum de obseruatiua: et confessoribus pro eos deputatis: ut monasteriorum monialium. s. clare que eorum regimini immediate subiiciuntur: per administrationem sacramentorum tempore necessitatis: et alij rationabilibus causis interdum occurrentibus: prout sibi deum expedire viderint: claustras interiorum ingredi possint. Et voluit quod tunc moniales predicte portam maiorem aperire licite valeant. b. fo. 71. Et. ffo. 155. conce. 373.

Collector

¶ **Aduertendum** est quod huiusmodi concessio non permanet iam in suo vigore: quia Leo 10. circa illam ordinauit quod immediate sequitur.

Ingressi monasteria monialium. LXXIX

Leo

10. prohibuit sub eterne maledictionis in terminatione: in virtute sancte obedientie: ne quis frater confessor monialium sancte Clare: aut aliquis alius frater cuiuscumque preeminente: aut officij inter fratres minorum sit: ad ipsas moniales: aut in ipsarum monasteria ingredi: vel intrare presumat nisi in casibus in eadem regula: et institutionibus ipsius ordinis minorum contentis: et quoad ipsorum monasteriorum ingressu editis. Nec etiam alie vtriusque sexus seculares persone etiam pretextu cuiusvis indultitiam confessionaliu: predicta monasteria ingredi valeant. b. ffo. 17. conce. 56. Et sequitur post predicta in eodem breui: dirigendo verba ad prelatos. s. generales et prouinciales. Nec ipsi si fratres ordinis vestri ad tertiaras in congregatione viuentes: nisi de licentia et speciali mandato vestro: intrare presumant. Cuius propterea monendo ut non passim ingressum huiusmodi relacitis: sed in capitulis vestris prouincialibus et generalibus prouide de similibus et alijs ad obseruantiam honestatis et continentie spectantibus ordinatis.

23
Prohibitio
et licentia pro
monaster. s.
clare.

Prohibitio
proterciarijs

¶ **Circa** prefata verba est valde aduertendum: ne quis decipiatur sicut decepti sunt qui impetrauit predictam breue: et potest qui illud concessit: credendo ac presuponendo quod ingressus ad monasteria terciarum: non erat prohibitus. Posita sunt enim in relatione: seu supplicatione huiusmodi breuis postquam dictum fuerat de monialibus sancte Clare sequentia verba. Et pariter ad terciarias in congregatione viuentes: ad quas accedere licet prohibitum non sit etc. hoc enim presuppositum esse falsum: constat tam ex regula quam ex declarationibus ipsius: presertim ex determinatione Eugenij. 4. supra posita. §. 13. Et per consequens hoc breue est surreptitium et nullius valoris: quo ad concessionem fundatam super prefata relatione. Et ideo indubie tenendum est quod nulli fratres minorum etiam si sint prelati: queunt magis ingredi monasteria terciarum collegialiter viuentium: quamuis non sint inclusa: quam monasteria sancte Clare. Nec similiter possunt prelati pro talibus monasterijs: alijs personis ad ingrediendum licentiam concedere. Et propterea illud quod in prefatis litteris Leonis dicitur scilicet quod in capitulis generalibus et prouincialibus prouideatur de modo intrandi ad terciarias etc. nil penitus operatur: quod fundatur super falsa relatione. scilicet quod non sit prohibitus ingressus ad monasteria terciarum. ¶ **Ad** confirmationem predictorum. scilicet quod monasteria terciarum debeant iudicari sicut et monasteria. s. Clare: facit quodam statutum capituli generalis burgensis supra positum in dictione Accedere ad monasteria monialium prope finem.

Collector

24
Licentia pro
feminis secul
laribus.

¶ **Eugenius** Leo declarauit moniales sancte Clare sub regimine fratrum minorum de obseruatiua non teneri nec obligatas esse contra voluntatem suam ingressum ad sua monasteria prebere aliquibus mulieribus vigo et facultatum apostolicarum predictis mulieribus per ipsum Leonem in confessionalibus ad ingrediendum prefata monasteria concessarum. Et similiter concessit predictis monialibus: ut absque aliquarum censurarum: seu penarum incursum: et absque aliquo conscientiarum suarum scrupulo: eidem mulieribus (cum et quoties oportunitum et expedies visum fuerit) ingressum in eadem monasteria licite denegare valeat. Et insuper hortatur moniales huiusmodi: v. prefatis mulieribus ingrediendi predicta monasteria consensum: quam rarius: et parcius fieri potest concedant. b. ffo. 38. concessione. 124.

¶ **Eugenius** Leo predictam declarationem iterato fecit per eadem verba: addens quod etiam vigore aliarum facultatum quam in confessionalibus contentarum: non

25

Ingressi mona. monialiu. Inquisitores heretice prauita.
Licetia p fe-
minis secula-
ribus.
26
Licetia p oi-
bus fratribus
Uisitatio
27
Licetia pro
pdicatoribus
28
Licetia p p-
latis z cofes-
monialiu. s.
clare.
Pro monia-
li. infirmis.

teneantur moniales contra voluntatem suam ingressum probere aliquibus in-
teribus in suis monasterijs. Non obstantibus predictis facultatibus: tam co-
cessis q̄ in posterum concedendis: quas reuocauit: cassauit z annullauit: ac re-
uocata s: z nullas esse decreuit. B. ffo. 39. conce. 125.

¶ IDEM Leo concessit q̄ fratres mi. vocati: rogati: aut inuitati a prelatis ec-
clesiarum: aut a prelatis religiosi: vel uisitatoibus habentibus cura aliorum
monasteriorum monialium: ad hoc vt uisitent predicta monasteria: vel exerce-
ant omnia alia que in monasterijs sibi subiectis exercent: aut ad hoc vt intrent
cum ipsis prelatis: siue uisitatoibus ad videndum officinas: z totum mona-
sterium interius: possint sicut possunt in monasterijs sibi subiectis: siue intrare
vel extra claustrum uisitando: z alia faciendo: vel cum ipsis prelatis intrando
Non obstantibus prohibitione sue regule: vel declarationem eiusdem regule. Du-
tamen predicti fratres si fuerint subditi: hoc faciant de licentia suorum prela-
torum. O. f. o. 61. conce. 194.

¶ IDEM Leo concessit: q̄ prelati ordinis mi. possint dare licentia suis subdi-
tis intrandi claustrum monasteriorum. s. clare ad faciendum sermonem de calceda: dum
tamen intrantes sint censes: z vite exemplaris. O. ffo. 62. conce. 195.

¶ IDEM Leo concessit: q̄ quando moniales sancte Clare grauiter infirma-
tur taliter q̄ non possunt ad cratem venire ad audiendum missam: possit illo
tempore sacerdos confessor earum: vel prelati superiores: introire claustrum:
infirmariam: z monasterium ad celebrandum: ne tales moniales remaneant si-
ne missa. Dummodo sacerdos ad nulla alia loca qua ad altare diuertat: nec mo-
retur nisi tanto tempore quanto indiget ad celebrandum: nec loquatur: nisi qua-
tum est opus in missa. O. ffo. 93. conce. 290.

Inquisitores heretice prauitatis.

¶ Distinctio materie inferius annotate.

Collectoz. ¶ Circa materiam inquisitionum heretice prauitatis habetur in priuilegijs fra-
trum mi. z aliorum mendicantium ea que inferius annotantur. ¶ Primo po-
nitur auctoritas generalis ministri super fratres qui fuerint inquisitores: ac
etiam super alios fratres in hoc casu. ¶ Istud autem continetur in. §. 1. z. 2. ¶ Se-
cundo ponitur exemptio omnimoda: a quibuslibet inquisitoribus: z presertim
ne fratres mino. cum fuerint inquisitores procedant contra predicatorum: nec
econtra. ¶ Hoc continetur in. §. 3. z. 4. et. 6. et. 7. et. 8.

I
Generalis
minister.

Lemens. 4. concessit generali fratri mi. vt fratres
hereticam prauitate: seu ad alia huiusmodi negotia fuerint a
sede apostolica deputati: possint libere z licite remouere: seu re-
uocare: z penitus transire: ac eis vt superseant inuigilare: a
illisq; substituere si expedire viderit: z in eos si contra venerit
sententiam ecclesiasticam exercere. Ac etiam q̄ quilibet minister prouincialis: vel
eius vicarius eiusdem ordinis possit id ipsum facere in sua prouincia circa fra-
tres suos: quibus ab eadem sede similiter contigerit committi. Non obstanti-
bus aliquibus litteris vel indulgentijs apostolicis impetratis: vel impetrandis:
que de hoc non fecerint mentionem. B. fo. 57. Et. ffo. 141. con-
cessione. 326.

Prouinciales
ministri.

Inquisitores heretice prauitatis. LXXX

Sirtus. 4. concessit q̄ generales ordinum predicatorum z minorum
possint examinare gesta per fratres inquisitores suorum ordi-
num: z querellas contra illos propositas audire: ac super illis (quod eis iustum
z equum videbitur) statuere z ordinare: z si eos in aliquo deliquisse inuenerint:
illos iuxta excessum exigentiam etiam per eorum ab officio amotionem: ac alias
corrigere z punire. Dicto q̄ inquisitores: sicut quod equum z iustum aut ne-
cessarium videbitur (non tamen in vna eadēq; dioecesi) multiplicare: libere z
licite valeant. B. fo. 66. Et ffo. 149. conce. 366.

¶ IDEM Sirtus statuit vt fratres inquisitores ordinis predicatorum in fra-
tres ordinis mi. z contra fratres inquisitores ordinis mi. in fratres ordinis p-
dicatorum quoscunq; officio inquisitionis huiusmodi fungi: illudq; exercere nulla
tenentur possint ab illis sedis apostolicę licentia speciali: de presentibus litteris expe-
cificam z expressam faciente mentionem. B. fo. 66. Et ffo. 149. conce. 366.

¶ IDEM Sirtus omnes fratres ordinis Carmelitarum: ab omni iurisdic-
tione: p̄no: z potestate inquisitionis heretice prauitatis prorsus z omnimodo exe-
mit: ac perpetuo liberauit. Ita q̄ huiusmodi inquisitores: etiam si sint ordinum men-
dicantium: quauis occasione vel causa contra personas dicti ordinis nullate-
nus inquirere: procedere: aut iurisdictionem aliquam in eosdem exercere quo-
modo valeant: sub excommunicationis late sententie pena quaz quilibet
contrafaciens eo ipso incurrat. Et voluit q̄ solum teneantur coram romano po-
p̄tifice: aut sui ordinis p̄tore: vel camere apostolicę generali auditore: in cau-
sis fidei: aut officium inquisitionum concernentibus: respondere. Ac decre-
uit irritum z inane si secus super hijs quicunq; quibus auctoritate: etiam apo-
stolica: scienter: vel ignoranter contigerit attentari. B. fo. 112. Et ffo. 196. conce-
ssione. 489.

¶ IDEM Sirtus statuit q̄ inquisitores heretice prauitatis quicunq; fuerint:
habeat facultatem procedendi contra eos qui asseruerint q̄ confessi fratribus
mendicantium ordinum: teneantur confiteri eadem peccata rectoribus parrochia-
lium ecclesiarum. B. fo. 61. Et ffo. 144. conce. 353.

Innocentius. 8. approbavit z confirmavit litteras superscriptas
p̄petue firmitatis obtinere decreuit: proq; potiori cautela eas de nouo statuit
z ordinavit. Ac vniuersis z singulis inquisitionibus heretice prauitatis: predi-
catorum: z aliorum quorumcunq; ordinum: tam mendicantium q̄ non me-
dicantium professoribus: z clericis secularibus: per vniuersam orbem prohibuit:
ne pretextu cuiuscunq; potestatis: z facultatis eis attribute: seu attribuende su-
per inquisitione huiusmodi: quantumcunq; amplissime: contra quempiam or-
dinis minorum professorum procedere: z inquirere: aut officium suum exercere
quoquomodo presumant. Et q̄ si forte presumpserint aliquos ex dictis fratri-
bus mino. capere seu carceribus mancipare: debeant remittere fratres ipsos sic
captos: infra triduum (postq; de presentibus litteris noticiam qualitercunq; ha-
buerint: aut requisiti fuerint) ad ipsorum sic captorum z detentorum superio-
res: per omnia illesos: z sine mora: per eos iuxta iuris formam: z regularia in-
stituta debitis penis puniendos. Super quibus dat conseruatores: omnes ec-
clesiarum platos imponendo graues penas in contrarium: qualitercunq; fa-
cientibus. B. fo. 57. Et ffo. 52. conce. 60.

2
Pro fratri-
bus pdica. z
minoribus.

3
Pro fratri-
bus pdica. z
minoribus.

4
Pro fratri-
carmelita.

Excoicatio.

5
In fauorem
fratru cofes.

6
In fauorem
fratru mi. z
pdicator.

Correctio.

Inquisitores heretice prauitatis. Interdictum.

Leo 10. litteras immediate suprapositas Innocentij. 8. inseruit de verbo ad verbum: et approbavit: et innovauit: ac sui scripti patrocinio communiuit: decernens illas ab omnibus debere inuolabiliter obseruari: per potiori cautela: omnia prout per suos predecessores prohibita: statuta: ordinata: et concessa fuerint: prohibuit: statuit: ordinauit: et de nouo concessit. In oblatibus quibuscumque in contrarium facientibus. B. ffo. 21. conce. 64.

In fauorem fratrum mi. obseruatie. Excoicatio.
Leo postea infirmatus: quod aliqui inquisitores (non obstantibus supradictis) attendebant procedere contra quosdam fratres mi. precepit et mandauit inquisitoribus prefatis: aplice: vel quauis alia auctoritate: etiam motu proprio et ex certa scientia et plenitudine potestatis: etiam consistorialiter in quibuslibet mundi partibus: sub communicationis sententia: et priuatione omnium et singulorum beneficiorum: et officiorum ecclesiasticorum que obtinent: ac inhabilitatis ad illa: et alia impofterum obtinenda: et alijs penis in litteris aliorum predecessorum suorum contentis: quas contra facientes ipso facto incurrere voluit: ne de cetero contra dictos fratres mi. sup causis predictis: nec sup quibusuis alijs ad suum inquisitionis officium pertinentibus: se intromittere: testes examinare: et alios processus agitare presumant. Et voluit quod si forte ad aliqua de premiffis se intromiserint: aliquos fratres capiendo: testes examinando: aut scripturas recipiendo: fratres ipsos personaliter: ac dicta testium examinatorum: et quoscumque processus facto: et scripturas predictas super causis huiusmodi quomodolibet concernentes: ministris prouincialibus alijsque predictorum fratrum mi. prelati seu superioribus in locis illis in quibus inquisitores prefatos residere contigerit (nullis apud se retentis copijs: aut transumptis: vel notis) infra sex dierum spatium: postquam presentium noticiam quomodolibet habuerint relictam: et cum effectu restituant: ut fratres huiusmodi delinquentes (si qui forte fuerint) iuxta excessuum et delictorum exigentiam: per prelatos: et alios superiores dicti ordinis minorum sin formam litterarum apostolicarum suorum predecessorum castigari debeant. Super quibus etiam aduersus contrafacientes dat conseruatores omnes ecclesiarum prelatos: cum magnis non obstantijs. B. ffo. 20. conce. 63.

Interdictum.

Distinctione materie interdicti.

Collector. Aduertendum quod carum concessionum que in priuilegijs fratrum medietatem habentur circa interdictum: quedam attinent ad modum se habendi tempore quo ab omnibus seruatur: vel seruari debet interdictum. Et hec ponuntur per se infra primo loco. Alii vero pertinent ad suspensionem interdicti in certis festiuitatibus: ac circa modum quo tunc se possunt habere fratres. Ista autem ponuntur successiue secundo loco. Nonnulla autem concernunt familiares et procuratores fratrum. Et hec ultimo loco collocata sunt.

Interdictum primo.

Innocentius 4. concessit ut cum fratres mi. ad loca interdicti supposita venire contigerit: possint in eis (excoicatis et interdictis exclusis) submissa voce: et non pulsatis campanis: diuina officia celebrare: nisi id fuerit eis specialiter prohibitum. B. fo. 21. Et ffo. 105. conce. 224.

Celebrare diuina.

Julius 2. ad remouendum scrupulum: concessit quod fratres regionum cantabrigie et legionis: possint tempore interdicti recipere eucharisticum sacramentum: coram illis personis que habent facultatem audiendi diuina: tali tempore: et quod ibi de quibus personis secularibus.

Interdictum. Primo. LXX XI

Elemens 4. concessit: ut cum generale interdictum apponi contigerit: possint fratres minores in ecclesijs: et oratorijs suis: ac in alijs quibuscumque cum ad loca peruenire: inter ecclesiastico supposita interdicto: clausis ianuis (excoicatis et interdictis conclusis) non pulsatis campanis: et sub missa voce celebrare diuina: nec ecclesiastica recipere sacramenta: dummodo causas non dederint interdictio: nec contingat id eis specialiter interdictum: si ecclesie: et oratoria eadem fuerint specialiter interdicta. B. fo. 56. Et ffo. 140. conce. 314.

Celebrare diuina.

Elemens concessit fratribus ordinis predicatorum quod tempore strictissimi interdicti in suis domibus durata: exclusis omnibus qui non fuerint in ordine suo clausis ianuis: et non pulsatis campanis: ut valeat quotidie vnam missam in communi legendo audire: seu quilibet sacerdos eiusdem ordinis: cum duobus aut tribus tantum ministris: modo summi vnam missam celebrare possit: dummodo in eisdem interdicti sententijs et ordine predicto: et de hac concessione non fiat mentio specialis. b. ffo. 73. conce. 189.

Ex priuilegio fratrum predicatorum.

Interdictio strictissimo.

Nicolaus 4. concessit fratribus mi. quod dum appositum fuerit interdictum in ciuitatibus vel locis ubi habitant predicti fratres: non obstantibus priuilegijs: seu indulgentijs quibuscumque religiosis a sede aplice concessis: et oia in huiusmodi interdictis ecclesiastica sacramenta prohibeant: exceptis baptisate puulorum et penitentis morientium: possint fratres tempore talis interdicti sua cofiteri petita: et ab ipsis absolui: ac simul legere diuinum officium: et missae celebrare ianuis clausis: non pulsatis campanis: voce submissa: excoicatis et interdictis: ac oibus personis que non sint de ordine predicto exclusis: nec non tempore cofuetis iuxta morem dicti ordinis: sacre cofionis: et extreme vnctionis sacramenta recipere: non obstante prohibitione prefata: seu aliquibus illis sup hoc a sede aplice ipetratis que de ordine predicto: et de hac indulgentia speciale non fecerint mentionem. B. fo. 21. Et ffo. 105. conce. 222.

Celebrare diuina.

Correctio.

Dius 2. declarauit quod fratres mi. in obseruatione interdicti se habere debeant dicentes: quod si interdictum fuerit applicum: tunc postquam predictis fratribus (qui loca interdicta inhabitant) insinuatio facta fuerit: ad obseruationem illius interdicti astringant: nulla exceptio: aut excusatione admissa: etiam si ceteri religiosi: ac seculares ex quacumque causa non obseruauerint. Sed si interdictum fuerit ordinariu: tunc solum ad illius obseruationem obligentur quam matricem ecclesiam illud viderint obseruare. b. fo. 50. Et ffo. 49. conce. 25.

Interdictio cto aplice: et ordinario.

Innocentius 8. reuocauit supradictam ordinationem: seu declarationem prius de obseruatione interdicti applici. f. q. 7. si non obseruet ab ecclia matrice debeat obseruari a fratribus mi. et reduxit eos ad ius commune. Illec reuocatio fuit reperta in libro cuiusdam patris notabilis sub forma oraculi viue vocis: et ex obliuione non est posita in aliquo libro priuilegiolorum ordinis ipsorum. Nullibi tamen reperit sub autentico. Et tamen de ipsa quum fuerit concessa: non est dubitandum: ut mihi videtur. Non enim est verisimile aliquid sic sue salutis esse in memoriam: ut presertim nullo interueniente interesse: aueret asserere tale quid fuisse concessum: nisi ita esset.

Interdictio cto aplice. Collector.

Julius 2. fecit quamdam concessione circa preceptionem sacramenti eucharistie tempore interdicti: que supra posita est in dictione Comu- nicare §. 8. Vide ibi.

Loicare.

Julius 2. concessit fratribus mi. quod si contingat aliquam ciuitatem: seu oppidum cum duobus vel tribus miliaribus circuuicinis (infra quam miliaria domus possint recipere tali tempore sacramenta: intellegendum si habuerint alios facultatem ad hoc: non autem prius concessione in supplemento

Interdictio quocumque.

Interdictum. Primo.

93 Interdicto. fratrum predictorum existunt. clericali supponi interdicto: fratres ordinis huiusmodi (nisi causam interdicto dederint vel eis specialiter ex causa legitima interdictum fuerit) huiusmodi interdictum seruare nullatenus teneantur: si alia domus ipsorum fratrum de iure interdicto talis oppidi non comprehenduntur. B. fo. 43. Et ffo. 126. conce. 278.

9 Pro interdicto ordinario Sepelire fratres. **Leo** concessit fratribus minoribus: quod tempore interdicti ordinaria auctoritate apppositi possint sepelire in ecclesijs suis libere: et licite corpora fratrum eiusdem ordinis decedentium. Et hoc etiam cum ceremonijs solitis in ordine: ac pulsatis campanis missas: et alia diuina officia in similibus celebrari consueuerunt in omnibus et per omnia: ac si interdictum huiusmodi apppositum non esset. B. ffo. 212. conce. 516. Et ffo. 72. conce. 219.

10 Nota. Pro interdicto speciali. Collector. **Leo** concessit fratribus Augustinensibus. ut que ordini suo pro tempore generalis interdicti concessa sunt: ea omnia in speciali interdicto intelligantur esse concessa: in quo licere eis voluit eadem omnia que in generali interdicto licere concessum est. b. ffo. 95. conce. 310.

Aduertendum quod hec est magna concessio: et valde magna: et ideo valde notanda: et nisi quis aliter concessa: ut credo.

11 Pro interdicto particulari **Leo** concessit fratribus minoribus. obseruare quod ecclesie domorum suarum interdicti non possint ad instantiam cuiuscumque persone: etiam cardinalatus honore vel alia quauis fulgente dignitate vel per auditorem sacri palatii: aut quoscumque alios iudices: nisi tota ciuitas: seu oppidum ubi domus huiusmodi consistit: apostolica: seu ordinaria auctoritatibus ecclesiastico supponat interdicto. Nec voluit quod in huiusmodi domibus degentes fratres: ad ipsius interdicti obseruationem minime teneantur. Nec propterea irregularitatis macula: aut aliquas sententias: excommunicationis: et penas incurrant. Sed dum modo causam non dederint huiusmodi interdicto: possint ianuis aptis: et campanis pulsatis: missas et alia diuina officia celebrare: nisi persona ad cuius instantiam interdictum fuit appositum: in eisdem domibus degentibus fratribus de alimentis: et alijs victui necessarijs rebus competenter prouideri fecerit. Et decreuit irritum: et inane si secus super hijs a quocumque quauis auctoritate: scienter: vel ignoranter actum fuerit. B. ffo. 55. conce. 156.

12 Absolutio. **Leo** concessit: quod tempore interdicti possint fratres minoribus. absolvere a censuris in foro conscientie illos qui consistebuntur peccata sua: nisi tales censurę essent ex quibus huiusmodi interdictum emanaret. D. ffo. 59. conce. 174.

13 Pro cessatione a diuinis. Collector. **Leo** declarauit et concessit eisdem fratribus minoribus. quod in forma obseruationis nulla sit differentia inter cessationem a diuinis et interdictum quodcumque. D. ffo. 59. conce. 165.

Aduertendum est circa huiusmodi concessionem: quod duo insignes doctores vniuersitatis Salmantine in suis repetitiõibus concluderunt quod cessatio generalis a diuinis: et interdictum loci sunt omnino idem: ita quod habet locum in eis capitulum Alma mater. quod est notandum.

14 Pro cessatione a diuinis ac etiam interdicto. **Leo** concessit prefatis fratribus minoribus. quod tempore interdicti: aut cessationis a diuinis possint duo vel plures fratres extra ecclesiam in domibus suis officium diuinum dicere. Non obstante capitulo Quod in te. De penite. et remissione: et alijs quibuscumque. Et quod quando extra chorum dicunt predicti fratres horas canonicas: si a casu transeuntes persone interdite aliquid audierint: non propterea incurratur aliqua censura. D. ffo. 59. conce. 166.

*Pro participatione delos delos prias delos freres de sancto augustinus
podemus a vn qd tempo de ante dabo apositio em cr rã los sed
con pda la solemnidad que arriba dize*

Interdictum. Secundo. LXXII

Leo concessit quod tempore interdicti ordinaria auctoritate apppositi possint fratres minoribus. obseruare publice professionem fratribus suis: et in illa cantare hymnum Ceni creator spiritus: et alias ceremonias facere: sicut in eodem fuerudine habent. D. ffo. 62. conce. 197.

Leo concessit etiam quod prefati fratres minoribus. possint tempore interdicti ordinarij benedicere mensam: et post prandium et cenam deo agere gratias: sicut si nullum esset interdictum. D. ffo. 62. conce. 198.

Leo concessit: quod filii tempore interdicti ordinarij possint predicti fratres minoribus. facere processiones per claustra sua: dicendo letanias: vel hymnos: aut alia deuota carmina: dum tamen aliquod diuinum officium non dicant. D. ffo. 62. conce. 199.

Interdictum: secundo.

Alexander concessit ut cum generale fuerit interdictum possint fratres minoribus. in vigilijs et festiuitatibus sanctoꝝ francisci et Antonij ac beate clare: et octo diebus immediate sequentibus: vna cum religiosis et clericis secularibus: quę tunc in ecclesijs fratrum conueniunt: aptis ianuis (excommunicatis dicitur: et exclusis) diuina officia ibi celebrare: dummodo huiusmodi fratres minoribus. aut predicti religiosi: et clerici: causam non dederint interdicto: nec prefatis fratribus contingat specialiter interdicti. b. ffo. 257. conce. 642. **Aduerte** quod hec concessio licet fuit reuocata per capitulum Alma mater: tamen postea reuocata est per Iulium. 2. ut patet infra. §. 5.

Alexander extendit priuilegia summorum pontificum suorum predictorum quod ad interdictum. scilicet quod sicut tempore interdicti poterant fratres minoribus. celebrare sollemniter diuina officia in suis ecclesijs: et monasterijs in solemnitatibus sanctorum francisci: Antonij et beate clare: et per suas octauas: ita possint in festiuitatibus aliorum sanctorum dicti ordinis: videlicet Lodouici: Bernardini: Bonauenture: necnon quinq; martyrum de marrochio: sed hoc per diem tantum. o. fo. 66. Et ffo. 70. conce. 171.

Iulius confirmauit et de nouo concessit priuilegia suorum predecessorum circa celebrationem festorum sancti francisci: et aliorum sanctorum ordinis minoribus. tempore interdicti: extendens etiam eadem priuilegia ad festum signatum beati patris francisci: etiam tempore cessationis a diuinis. Non obstantibus quibuscumque in contrarij facientibus: presertim capitulo Alma mater de sententia excommunicationis lib. 6. o. ffo. 70. conce. 178. Et. D. ffo. 54. conce. 154.

Aduertendum est tamen quod predicta concessio videtur solum pertinere ad fratres minoribus. prouinciarum Hispanie: quia ipsis solum directa est. Circa autem istam nouam concessionem: et reuocationem capituli Alma mater: necnon quo ad omnia pertinentia ad celebrationem sanctorum ordinis tempore interdicti: vide illa que in fine huius dictionis sunt addita: et attende bene ad singula.

Leo concessit fratribus minoribus. quod in die sancti Bonauenture: si eadem die interdictum auctoritate apostolica appositum fuerit: possint dicti fratres in suis domibus a primis vespis vsq; ad sedas vespere eiusdem diei inclusiue: alia diuina officia celebrare: seu celebrari facere: sicut in die sancti francisci missas et fratres huiusmodi facere possunt. B. fo. 44. Et ffo. 127. conce. 286.

Leo concessit fratribus minoribus. de obseruare ac monialibus sancte clare: et tertie regule sub obedientia eorundem fratrum degentibus: ut in die sancti augustini concessit etiam apostolica auctoritate huiusmodi interdicto non dederint: donec publice professionem fratribus suis: aperitis ianuis pulsatis campanis: missas et alia diuina officia sollemniter in cantu celebrare. hoc concessio inuenies in scriptura impressione interdictum. Secundo. B.

15 Pro interdicto ordinario
16 Pro interdicto ordinario
17 Pro interdicto ordinario

1 Pro tribus sanctis ordinibus

Collector

2 Pro omnibus sanctis ordinibus

3 Pro festiuitate signatum

Collector

4 Pro sancto bonauentura

5

sunt notanda sequentia.

Primum no-
tabile.

Primo ergo sciendum est: quod (omissis multis distinctionibus: et subdi-
stinctionibus que a doctoribus fiunt: presertim de interdicto
loci: vel populi: de quibus late videri potest per Calderinum in tractatu de in-
terdicto: et summissas) duplex est interdictum: scilicet generale: ac particulare.
Generale est quando interdicitur regnum: diocesis: ciuitas: oppidum: feurus:
et. particularis est quando non interdicitur aliquid supradictorum: sed solus
ecclesia: vel ecclesie: aut aliquid aliud in ciuitate: seu loco: etiam si interdican-
tur omnes ecclesie ciuitatis: diocesis: prouincie: aut regni: ac etiam totius mu-
di. Quia ex quo ex quo extra illas in quolibet alio loco potest celebrari: cen-
setur interdictum particulare. **¶** Notandum est igitur et mente tenendum: quod omnes con-
stitutiones: seu concessiones iuris communis: ac etiam priuilegiorum particularium
facte: et que communiter fiunt: pro interdicto generali sunt. Et sic capitulum Alma
mater de sententia excommunicationis: per quod conceditur ut tpe interdicti possit
celebrari ianuis clausis et c. In elligitur de huiusmodi generali interdicto: et
ceteris istud ponitur. **¶** Notandum est etiam: quod quando non interdicitur locus sed homi-
nes: vtz ceteras alicuius ciuitatis: vel oppidi: seu populus: et homines talis lo-
ci: aut etiam totius regni: tunc cum loca non sint interdicta: euuatis talibus ho-
minibus interdicitis: celebrari poterit ianuis aperta: ac si non esset interdictum:
licet aliqui doctores dixerit oppositum. Nam capitulum Alma mater de sen-
tentia excommunicationis: de interdicto locorum loquitur.

Alterum no-
tabile.

Secundo est aduertendum: quod antiquitus. scz ante capitulum Alma
mater: quod editum fuit a Bonifacio. viij. Anno dñi. 1300.
solum a iure (tempore predicti interdicti generalis) concessa erant sequentia. scz
quod possit celebrari semel in hebdomada ad renouandum sacramentum. Et quod possent
ad ministrari sacramenta baptismatis: et penitentie: ac eucharistie pro infirmis.
Et quod sepultura clericis morientibus: qui obseruassent tale interdictum dari pos-
set cum silentio. Item quod duo: vel tres in sinu possent in ecclesijs ianuis clausis
et c. officium diuinum dicere: ac taliter quod extra nequiret audiri. Itaque quicumque
aliter volebat habere: oportebat ut per priuilegium particulare obtineret si-
bi concedi. Et propterea tpe illo fuit nobis concessum per Clemetem. 4. ac Ni-
colaum eius. 4. quod possent in ecclesijs ac oratorijs nostris: ac quibuscumque alijs
ad que nos declinare contingeret: celebrare diuinum officium: et recipere sacra-
menta ecclesiastica: ianuis tamen clausis et c. Item quod etiam si apponeretur inter-
dictum cum sequenti clausula. (Nō obstantibus priuilegijs quibuscumque religio-
sis concessis: prohibemus quod nulla sacramenta ecclesiastica valeant ministrari: ex-
ceptis baptisate paruloꝝ: et penitentia morientium: et quod nullum officium diui-
num possit dici) nihilominus omnia supradicta possent fratres facere: exclusis
omnibus personis que non sunt de ordine nostro: nisi de huiusmodi indulgentia fie-
ret expressa mentio. Item fuit concessum quod possent tali tpe admittere ad diui-
na pueros nostris: seruitijs deputatos: ac negociorum nostrorum procuratores: et ope-
rarios. Item per Alexandrum. 4. concessus fuit quod possent in vigilijs et festiuitatibus
ac per octauas sanctorum Francisci: Antonij: et Clare: vna cum religiosis et clericis
quod ad nras ecclesias conuenissent: publice: ac solenniter diuina officia celebrare: nisi
id specialiter nobis fuerit prohibitum: aut nosseu prefati religiosi: et clerici
dedissemus causam interdicto. Et idem pontifex concessionem similem

fecit fratribus predicatoribus pro sanctis Dominico: et Petro martyre. Post
hec omnia predictus Bonifacius. viij. fecit: et promulgauit dictum capitulum
Alma mater: in quo concessit ut in omnibus ecclesijs et monasterijs possent gene-
raliter celebrari diuina officia ianuis clausis et c. et administrari sacramenta ba-
ptismatis: et penitentie: ac celebrari solenniter in quatuor festiuitatibus ibi
contentis. Et reuocauit omnia priuilegia super hac materia concessa quibus-
cumque personis: ac etiam religionibus: dicens quod sufficere deberet omnibus sua
prouisio quam in supradicto capitulo fecit. Sed quia idem Bonifacius de-
dit nobis iterum mare magnum in quo continebatur omnia supradicta no-
bis concessa: ideo iterato habuimus nostra supradicta priuilegia: etiam circa
interdictum excepta concessione de celebratione solenni in festiuitatibus san-
ctorum Francisci et c. quia non continebatur in predicto mari magno: sed in
alia bulla per se. Et sic a tempore dicti capituli Alma mater: non habuimus
pro hoc priuilegium aliud: nec fratres vsi sunt supradicta concessione vsque ad
tempora moderna proxime precedentia in quibus in aliquibus partibus ince-
pere uti iterum supradicto priuilegio. Et sumpta occasione ex huiusmodi priu-
legio et eius vsu quidam pater commissarius Romane curie impetrauit viue-
ro: is oraculo extensionem illius ad festiuitates sanctorum Lodouici: Ber-
nardini: Bonauenture: ac quinque martyrum de marrochio. Quod etiam qua-
tum ad sanctum Bonauenturam per breue Julij. 2. extitit postea concessum.
¶ Cum autem aliqui fratres scrupulosi: seu curiosi dubitaret de his: scilicet de
predicta concessione Alexandri. 4. an scilicet esset viuificata vel no: et per co-
sequens utrum extensiones illius ad alia festa valerent: non inuenientes fun-
damentum validum: ac sufficiens: asserabant huiusmodi concessionem circa
celebrationem solennem dictarum festiuitatum esse nullas. Nam prima conces-
sio pro festiuitatibus sanctorum Francisci et c. erat reuocata per capitulum Al-
ma mater supra allegatum: et nulla reuualidatio inueniebatur data: et per conse-
quens cetera que super dictum priuilegium fundabantur erant nullius mo-
menti. Et ex his inferebant quod fratres non valebant celebrare solenniter di-
uina in talibus festiuitatibus sine incurfione censurarum. Ac propterea ad
tollendum huiusmodi scrupulum: et elucidandam veritatem: alij fratres am-
plius eruditi: et studiosiores in rebus religionis scrutati sunt per quod diligentis-
sime priuilegia nostra: et tandem deuentum est ad confirmationem: ac nouam
concessionem priuilegiorum per Sixtum quartum factam cum clausulis for-
tissimis: presertim quod non obstantibus reuocationibus apostolicis possent
uti omnibus priuilegijs predecessorum suorum: prout habetur in bulla aurea
versus finem. Ex quibus verbis visum est quod fratres a tempore Sixti quarti
licite potuerunt celebrare solenniter predicta festa: sicut ante reuocationem po-
terant. Nam aliter nihil operentur in illa verba (non obstantibus reuocatio-
nibus) cum tamen secundum iura: omnia que ponuntur in indultis aposto-
licis debeant aliquod operari. Ex quibus conclusum est per plures iuris pe-
ritissimos vniuersitatis Salamantine: quod erat viuificatum: seu reuualidatum
priuilegium predictum: et per consequens alie concessionis super illud funda-
tebant similiter valide: ac ab omni subreptione aliene. **¶** Postea autem
ad abundantiozem cautelam Julius secundus ad infantiam protectoris or-
dinis nostri: procurantibus quibusdam ex fratribus Hispanie: predictas co-

Interdictum.

cessiones quo ad predictas festiuitates approbavit: addens hoc idem facere possent in die signatum beati Francisci: et etiā tempore cessationis a diuinis. Et hoc non solum predicta confirmādo: verū etiam illa de nouo comedēdo: nō obstante capto Alma mater etc. Sed adhuc cū omnibus supradictis: aliquid non fuerūt ad plenum satisfacti dubitantes vtrum huiusmodi concessio Iulij esset valida: ex eo quod non fuisset expositū dicto pōnifici qualiter Bonifacius octauo reuocauerat priuilegiū Alexandri. 4. Tūc tamē ab alijs in iure peritis respōsus est quod cū scdm iura pnceps cēseatur habere oīa iura in pectore suo: satis est quod pape dictum fuit: scz quod concessio illa facta fuerat ab Alexandro. 4.

Alij insuper dubitauerūt: vtrū presupposito quod huiusmodi concessio sit valida: an fuerit generalis pro toto ordine vel solum pro partibus Hispaniarū: propterea quia ibi dicitur (concessit eisdē). Attamē (saluo meliori iudicio) videt quod fuit generalis: quia predicta dicitio eisdem: pōt referri ad omnes fratres ordinis. Et ita siue per nouam concessionem Sixti supradictam: siue per concessionem Iulij: vel per vtrāq; videtur non esse aliquatenus dubitandum de huiusmodi facultate celebrandi solēniter predicta festa. Aduertendum est etiā quod concessio consimilis facta pro conceptione virginis gloriose: et eius octaua: habet etiā aliquod fundamentū in predicta concessione Alexandri. 4. Nam dicitur ibi: quod fratribus mī. concessum sit vt in solēnitatibus sanctorū Francisci etc. Postea etiā sup idē fundamentū concessum est a Leone. 10. quod in festo sancte Delisabeth regine Angarie: ac in eius octaua possit celebrari sicut in festiuitatibus sanctorum Francisci etc. Circa quā concessionem ortum est aliquod scrupulum: scz vtrum sit subreptitia ex hoc quod ipsa sancta nō fuit regina: sed filia regis Angarie: sicut in supplicatione positum est.

Aduertendum est insuper quod aliqui fratres nostri aduertētes quod etiam omnibus supradictis exiētibus validis non poterant solēniter celebrare tempore interdicti infra octauas omnium sanctorum ordinis: exceptis tribus supradictis: ac desiderātes idem habere pro octauis omnium sanctorum suorum: sed nihilominus dubitantes se posse hoc obtinere si nuderz clare pontifice postularent: considerantesque concessum esse olim fratribus ordinis predictorum ab Alexandro. 4. vt predictum est posse celebrare solēniter in festiuitatibus: et octauis sanctorum Dominici: et Petri martyris: ac reuoludatum id etiam fore per bullam auream a Sixto. 4. editam: propter rationem supradictam circa concessionem nostrā: cū huiusmodi bulla nobis eisq; sit cōmunis: obtinuerunt a Iulio. 2. vt ea que in honorem sanctorum Dominici: Petri martyris: et Thome de aquino: et Catherine de senis: fratribus vel locis ordinis predictorum sunt concessa: intelligantur similiter concessa nobis: et locis nostris in festiuitatibus sanctorum Francisci: Antonij: Rodouici: Bernardini: et Bonauenture: ac quinq; martyrum: et in alijs festiuitatibus nostri ordinis: licet sint in maiori numero quā festa fratrum predictorum. Ita quod illud quod cōceditur omnibus sanctis ordinis predictorum iunctim: et cuiuslibet: seu aliquibus eorum: intelligatur cōcessum omnibus sanctis nostri ordinis: etiā iunctim: et cuiuslibet eorum: etiā si nostri sint in maiori numero. Et qua concessione illatū est quod possumus celebrare solēniter omnes octauas sanctorum nostri ordinis: sicut (vt predictum est) concessum fuit fratribus predictoribus pro duabus festiuitatibus suis. At si in hoc posset non inmerito haberi scrupulum: ex eo quia idēz

Interdictum. Itinerantes fratres. LXXXV

Alexander. 4. qui dictū priuilegium cōcessit fratribus predictorum pro sancta Būico: et Petro: cōcessit et nobis sub cōsimilibus verbis pro sanctis Francisco: Antonio: et Clara. Unde forte si Iulio. 2. expressitū fuisset hoc: non cōcessisset vt supra: sed dixisset. Sitis cōtenti cum cōcessione propria vestra: et illi cum sua. Sed hoc nō obstante in ciuitate Salmantina: ex cōsilio iurisperitorum vniuersitatis illius insignis Anno dñi. 1522. in octaua sancti Bernardini: tempore interdicti celebrauerunt fratres solēniter diuina.

Post omnia supradicta: obtinuerunt fratres ordinis predictorum a Leone 10. aliam cōcessionem cū hac relatione: quod quia fratribus mī. concessum erat vt in festiuitatibus sanctorum Francisci: Antonij: Rodouici: Bonauenture: ac eorum octauis possent celebrare tempore interdicti (etiam apostolica auctoritate appositū) quod similiter possent ipsi in suis festiuitatibus: ac etiam in monasterijs suaz monialū etc. Circa quod est aduertēdū quod hec supplicatio: seu illa faciēs peccauit in duobus. Primo quod relatio fuit in parte falsa. Nam saltem expresse non est cōcessum nobis predictum indultum pro octauis sanctorum Rodouici: et Bonauenture: prout ipsi retulerunt. Secūdo quod in nostra cōcessiōe simpliciter dicitur: tempore interdicti: absq; additione apostolici: sicut ipsi addiderūt. Licet tamen sūm veritatem ita sit intelligendū. Et ideo videndum est vtrū hec concessio fuerit subrepticia propter huiusmodi defectus: presertim quod est gratiosa: vbi minimus defectus sufficit ad causandam subreptionē. Videtur tamen quod non: immo quod sit valida et sufficiens: nam licet nos directe nō haberemus pro predictis octauis: tamen indirecte per reductionē supra positāz habebamus. Et idem dici potest: quo ad aliud de expressione interdicti apostolici. Et quod amplius est quod papa in concessione huiusmodi nō viderur se fundare super relationē predictam: nisi dicit sic. Nos autē ad tantorum sanctorum merita: et venerationem debitam respectum habentes huiusmodi supplicationibus inclinati: deuotionē vestre etc. Et sic videtur quod absq; aliqua hesitatiōe possumus diuina solēniter celebrare in oīs festiuitatibus nostris: et per eorum octauas. Qui tū in hoc adhuc dubitauerit: cōsulat pitiores. Et hoc quo ad festiuitates sanctorum dixisse sit satis.

Nota.

Resolutio supradictorum.

Itinerantes fratres.

Alexander. 4. concessit omnibus recipientibus fratres mīno. viatores in domibus suis: et ministrantibus alimenta: soluētibus nauia: passalia: et alia pietatis obsequia dictis fratribus ministrantibus: indulgentiaz quadraginta annorum. b. ffo. 260. conce. 655.

Concilium constantie statuit quod quādo fratres mī. obser. quacūq; ex causa per modū proficiscētur: seu iter fecerint: possint ad loca et cōuentus fratrum cōuentualium eiusdē ordinis declinare si voluerint. Ad alia vero loca fratrum in obseruantia sibi similitum: semper declinare teneantur: iuxta quod in statutis ordinis continetur. B. fo. 26. Et ffo. 110. conce. 236.

Calixtus 3. statuit et ordinauit quod omnes et singuli fratres mī. tā cōuentuales quā obseruantes: ad ciuitates: terras: siue castra in quibus cōuentus dicti ordinis fuerint pro tempore accedentes: teneantur et debeant eorundem locorum prelati suis respectiue se presentare. In qua

Indulgentia

Hospitium

3

Itinerantes fratres.

Laici fratres.

quidem ciuitate vel terra: si vnus dumtaxat cōuentus fuerit: ad ipsius vnus prelatū debeat se cōferre: illius mādatis humiliter parituri. Et precepit sub ex cōmunicationis pena ne in predictis ciuitatibus: seu terris: sine platorū suoz licentia permanere presumat. B. fo. 6. Et ffo. 90. conce. 197. prope finem.

Excoicatio.

4

Innocentius 8. concessit qd fratres mi. qui per obediētia repe- riuntur extra cōuentus: loca: possint promereri indulgētiā stationū: et alias cōcessas in ecclesijs fratrum mī. dicēdo quinquies pater noster et Ave maria in quacūq; ecclesia et loco ea dixerint pro intentio- ne et proposito illius indulgētie: prout illi qui predictis suis locis dicunt ea o. fo. 65. Et ffo. 69. conce. 160.

Indulgētia

Jeiumium.

Collector.

Leo 10. concessit qd fratres mi. itinerantes possint transferre ieiunium diei itineris ad alium diem. o. ffo. 93. conce. 286.

Quoad hospitia perpetua relicta p. fratribus itinerantibus: habetur qdaz declaratio capituli generalis infra: in dictione Paupertas: prope finem.

Laici fratres.

Indulgētia

plenaria.

2

Alixus 3. concessit qd fratres mi. laici possint tāgere ca- lices et lauare corporalia: et alia ecclesiastica cū expedierit. o. ffo. 65. conce. 91. Et ffo. 101. conce. 398.

Innocentius 8. concessit predictis fratribus laicis idul- ple. qd cōcēt i dieb; officiis: et festi- nitatib; dñi: et bte marie: ac scōz nri ordis. o. ffo. 62. p. 148

3

Leo 10. concessit: qd fratres predicti laici socij generalitū vel puincialitū eo tantū tēpore quo socij sunt: et extra loca cōuentus cū inseruiūt missis predictis prelati possint proprijs manibus tractare vasa sacri ministē- rij. scilicet calices et corporalia: explicando et plicando post missam: sicut clericus in sacris cōstitutus. In cōuentibus vero vbi sunt alij fratres ad ministrādū: cō- cedere recusauit. o. ffo. 92. conce. 269.

Missa.

Collector.

4

Aduerte qd non obstante hac concessione stricta possunt fratres vti prima supra posita: quia qui hanc impetrauit ignorabat primam: et quia in hac non ponitur aliqua reuocatio alterius.

BEATUS Leo statuit qd quādo aliquis frater laicus ad clericatum ascēde- rit extra obediētiā prelatorū ordinis: etiā si vsq; ad sacerdotiū promotus sit: postq; reuersus fuerit: omni honore clericali p̄suetur: nec permittatur candō- cum persolvere officiū: sed laicoy officium persolues ad merum statū suū lai- calem reducat. Aduerte qd virtute prefate cōcessionis: in caplo gñali lig- dum celebrato fuit renouatum statutum ne fratres laici ad clericatum ascen- dant: sine consensu generalis ministri: aut capituli generalis. Et hoc vigore p- dicti indulti: a sanctissimo dño papa Leone: nouissime ordini concessio.

Collector.

Aduertendum est etiā qd ratione huius statuti auctoritate: aplica facti: non possunt ex tunc vllō modo aliqui fratres laici ad ordines sacros: neq; ad cleri- catum promoueri: vel assumi a quibuscūq; prelati ordinis: generali mini- stro inferioribus: etiam in suis capitulis puincialibus: nisi de nouo obtinea- tur auctoritas apostolica specialis vel generalis. Aduerte etiā qd istud non habetur in priuilegijs ordinis impressis: sed fuit publicatum in capitulo gene- rali Lugduū. Anno dñi. 1561. p̄sidente auctoritate aplica reuerendi dñi Car-

Laici fratres. Legata. Licētiare fra. vel mon. LXXXVI

dñi de Ara celli: et fuit positū in tabula diffinitiois pdicti capituli gñalis. S. iendum est insuper qd circa fratres mīno. laicos ordinata sunt nonnul- la in alijs diuersis capitulis generalibus: prout inferius annotatur.

Collector

In capitulo gñali: vbi fuit electus quintus minister generalis p̄sente sum- mo pontifice Gregorio. 9. inhabilitati sunt fratres laici ad officia ordinis qui vsq; tūc dicta officia vt clerici exercebant. fo. 209. trac. 3. Et ffo. 217. trac. 2.

Statutū ge- nerale.

In capitulo gñali Barchinone celebrato: vbi fuit electus. 2. vicarius gñalis or- dinatus est: qd nullus frater laicus ad clericatū ascēdat: sed vnusq; in sua voca- tione qua a dō vocatus est p̄maneat. Et qd nullus eoz cōsurā clericale ferat: nisi eā ab epō receperit: et sit tūc in parua quātitate. fo. 218. tra. 3. Et ffo. 236. trac. 2.

Statutū ge- nerale.

In capitulo generali in cōuentu montis lucij celebrato: vbi fuit electus. 6 vicarius generalis ordinatus est qd quicūq; frater laicus apostatauerit: et ex- tra familiam ordinis susceperit: si contingit ipsum demum in familia nostra recipi: maneat suspensus ab executione ordinum: et ab omni promotione ad officia omnimode: quo ad vsq; per generale capitulū fuerit aliud determina- tum. fo. 222. tractatu. 3. Et ffo. 240. tractatu. 2.

Statutū ge- nerale.

In dicto capitulo gñali celebrato in cōuentu mōris lucij: vbi fuit electus. 13. vicarius generalis ordinatus est: qd fratres laici qui ad clericatū: seu ad sacros ordines contra generale statutum promoti fuerint: vel in posterū promotionē procurare: directe vel indirecte presumpserint: ad vltiores gradus: vel ordi- nes nulla ratione promoueantur. Et si in officijs prelationis: presidentie vel cō- fessionis exiterint: sint ipso facto priuati. ffo. 244. tract. tu. 2.

Statutus ge- nerale.

Legata.

Alixus 4. concessit qd plati fratrum mīno. obseruan. possint vnū vsum in alium: sine scandalo tamen illorum ad quos so- lutio talium legatorum pertinet. o. fo. 62. Et ffo. 66. conce. 95. Vide circa huiusmodi materiā: aliqua in dictione Eleemo- sina: §. 2. et in dictione Heredes: seu hereditas. §. 2. Et attende ad illa que ponuntur ibidem post omnes concessionēs.

Collector

Licētiare fratres vel moniales.

Qualiter fratres mi. obser. possint et debeāt licētiari a prelati ordinis: vel a sede apostolica: vt licite valeat transire ad aliū ordinē: vel ad cōuentuales eius- dem ordinis: habet supra in dictione Apostate in oibus. §. vbi in margine est hec dictio Licētia: seu licētiare. Et in dictione Cōuentuales fratres. §. 1. Et in di- ctione Exēpti fratres: p̄sertim in tribus. §. vltimis. Sed quōd moniales sancte- clare possint licētiari: vt ad alia monasteria eiusdem ordinis valeant transi- re: seu alias: habetur supra in dictione Clausura monialium: vide ibi.

Collector

Loca fratrum.

Qualiter fratres mīno possint recipere loca cis oblata pro sua habitatione vide supra in dictione Edificare. §. 4. et 9. vsq; ad. n. ac. 17. et. 18. et. 20. Et qualiter huiusmodi loca possint deserere: vide etiam vbi supra eadem dictio- ne §. 7. et. 13. et. 14.

Collector

1 Gradus scolasticus.

Artinus. 5. prohibuit ut nullus frater mi. possit recipere gradum magisterij nisi perfecterit cursus sibi prefixum per constitutiones apostolicas: et ordinis: ac nisi alias idoneus fuerit. B. fo. 35. concessione. 40. De hoc multa alia posita sunt supra in dictione Gradus scolasticus per totam.

2 Electio.

Leo. 10. in bulla concordie statuit quod fratres minorum conventuales eligant suum in perpetuum appellari debeat. B. ffo. 32. conce. 105.

3 Electio.

Leo. statuit quod in singulis provinciis deputari ad regimen fratrum minorum conventuales: vocentur magistri provinciales fratrum conventuales. Et quod huiusmodi magistri a ministris provincialibus regularis observantie confirmationem electionum de eis pro tempore factarum petere teneantur. eo modo quo vicarii provinciales olim de familia: seu de observantia nuncupati: antea a ministris provincialibus fratrum conventuales petere tenebantur. B. ffo. 32. conce. 106.

4 Electio.

Leo. reuocauit: cassauit: et annullauit: ac viribus penitus omnino carere decreuit electionem huiusmodi magistri generalis fratrum minorum conventuales: ac nullam fuisse declarauit: sed eam per electionem canonicam magistri generalis confirmari: et approbari: ac si facta fuisset sub nomine magistri generalis conventuales. B. ffo. 33. conce. 116.

Mendicare.

1 Pro fratribus predicantibus et minoribus.

Alexander. 4. declarauit: quod medicitas fratrum minorum predicatorum est meritoria. Et quod predicti fratres tam ab his quibus predicant: quam ab alijs possunt petere: et recipere elemosinas. Ac quod illi possunt huiusmodi elemosinas eisdem fratribus salubriter elargiri. B. fo. 26. conce. 15.

Collector.

De hac materia vide supra in dictione Elemosinas. §. 4. et §. ac. 7. Et infra in dictione Paupertas.

Ministri.

Collector.

Contenta in privilegijs respectu ministrorum sic distinguuntur. Primo enim sunt ibi aliqua que particulariter pertinent ad ministrum generale. Et hec habentur simul in dictione Generalis minister. Secundo reperiunt aliqua que pertinent ad ministros provinciales: vel in particulari: aut in quibus est eis commissa auctoritas cum generali. Et hec subdistinguntur. Nam quedam concernunt electionem: aut institutionem huiusmodi ministrorum. Istas autem habent supra in dictione Electio. §. 5. et 6. Et in dictione Confirmatio priorum. §. 2. Alia spectant ad auctoritatem eorum de circa collationes officiorum predicationis: et confessionis: et circa solutiones: et declarationes. Et hec continentur infra. §. 1. et 2. et 4. et 5. et in reliquis sequentibus usque ad 11. Alia respiciunt eorumdem ministrorum facultatem ad conferendas nonnullas indulgentias. Et istas habent in. §. 3. et 12. Ultimo reperitur ubi supra aliqd pertinens ad huiusmodi ministrorum durationem. Hoc autem ponitur in. §. 13.

Lemens. 4. concessit ut singuli provinciales ministri in suis provincijs cum diffinitoribus in provincialibus capitulis congregati: habeant plenam auctoritatem et facultatem examinandi: et approbandi fratres minorum. in sacra pagina eruditos: et eis officium predicationis (deum habendo pro oculis) committendi sicut ex forma regule poterat solus minister generalis. B. fo. 56. Et ffo. 136. conce. 311.

1 Predicatio.

Lemens. circa absolutiones fratrum concessit multa ministris: prout late habetur supra in dictione Absolutio ordinaria quo ad fratres. §. 2. et 4. et 6. et 9. ac. 10.

2 Absolutio.

Urbanus. 5. concessit quod ministri provinciales de suis provincijs: possint dare suffragia indulgentiarum: et orationum: ac beneficiorum spiritualium procuratoribus: et alijs quibuscumque personis deuotis: et benefactoribus predicti ordinis. B. fo. 261. conce. 671. Et ffo. 109. con. 454.

3 Indulgentie.

Sixtus. 4. concessit generali: et provincialibus ministris fratrum minorum auctoritatem copiosam dispensandi cum suis subditis defectum natalium patientibus: et cum irregularibus: prout positum est ad longum supra in dictione Dispensatio. in. §. 10. et 12.

4 Dispensatio.

Sixtus. concessit provincialibus carmelitarum: ut in suis capitulis possint instituire fratres suos confessores: prout habetur supra in dictione Confessiones et confessores. §. 3.

5 Confessores.

Innocentius. 8. concessit quod generalis: et provinciales ministri possint dispellere cum fratribus suis: ut ad sacerdotium promouentur in 22. anno completo. hoc est cum attingentibus 23. annum. B. fo. 63. Et ffo. 69. conce. 158. Et ffo. 99. conce. 356.

6 Dispensatio Sacerdotium.

Alexander. 6. quo ad reservationem casuum: et absolutionem a quibuscumque delictis et censuris: dedit magnam auctoritatem ministris generalibus: et provincialibus: prout supra positum est in dictione Absolutio ordinaria quo ad fratres. §. 13. et 14. et 15.

7 Casus reservati.

Julius. 2. concessit ut provinciales fratrum minorum habeant eandem potestatem: seu facultatem circa monasteria sancte Clare: eorumdem cure commissas: quam Urbanus. 4. in regula predictarum monasteriorum commisit protectoribus dicti ordinis. B. ffo. 72. conce. 220.

8 Admoniales.

Aduertendum est circa hanc concessionem: quia multi abusi sunt illa credentes quod facultas et potestas supradicta collata protectori nunquam fuerit restricta propter quod nonnulli provinciales: et alij prelati superiores dabant licentias alijs quibus personis ad ingrediendum monasteria predictarum monasteriorum: cum tamen hoc fuerit expresse prohibitum predicto protectori per Martinum. §. ac etiam quibuscumque alijs prelatibus: prout dictum est supra in dictione Ingredi monasteria monialium. §. 10. Vide etiam ibi aliam declarationem circa predicta. Vide etiam in dictione Protector ordinis. §. 6.

Collector.

Nota.

Leo. 10. fecit multas concessiones pertinentes ad ministros: quarum aliquae continentur supra in dictione Absolutio ordinaria quo ad fratres. §. 21. et 22.

9

Leo. concessit ministris: et eorum generalibus commissarijs auctoritatem determinandi que dicantur res viles: aut parui valoris: ut possint de

10 Declarare.

ria fratribus mino. intra z extra ordinem : prout habetur supra in dictione Declarare seu determinare. §. 1.

11 Declarare.

¶ **DEAD** Leo cōcessit p̄fatis ministris auctoritatē determinandi in scrupulis subditorū suoz: vt habetur late in predicta dictione Declarare. §. 5.

12 Indulgētia plenaria.

¶ **DEAD** Leo cōcessit q̄ oēs prouinciales obseruātie: acta visitatiōe ordinaria in cōuentibus sue prouincie: ha beāt facultatē concedēdi indulgētiā plenariam omnibus fratribus cuiuslibet cōuentus sic visitati. Et idēz de monialibus sancte Clare: ac tertiarijs in congregatiōe viuētibz. o. ffo. 93. conce. 255.

15

¶ **DEAD** Leo statuit q̄ ministri prouinciales vltra triennium in suis non possint continuari officijs. Et voluit q̄ triennio elapso: pro absolutis ab officio a cunctis fratribus habeantur. Ac etiam q̄ infra dictum triennium (si minus vtilēs inuenti fuerint) possint in capitulis prouincialibus ab officijs absolui. B. ffo. 30. conce. 97. in fine.

Adiffa.

Collector.

¶ **D**istinctio concessionum apostolicarū que missas cōcernunt.

¶ **A**t tēde q̄ omnīū que in priuilegijs habetur circa missas: quedā pertinent ad locū celebratiōis: z hec cōtinētur in dictione Celebratio diuinor. §. 1. et. 2. et. 5. ac. 10. ¶ **A**lia spectant ad tēpus: seu horam celebrandi: z ista existūt etiā in dictione Celebratio diuinor. §. 3. et. 4. et. 6. et. 7. et. 8. et. 11. ¶ **N**onnulla vero attinent ad modum celebrandi: z ista sunt multiplicia. Nam quedā sunt quo ad hymmū angelicū. Et hec habentur in dictione Gloria in excelsis deo. Quedam quo ad symbolum. Et hec habentur in dictione Credo. Quedā quo ad prefationem: z hec habentur in dictione Prefatio. Quedam quo ad totā missam. Et hec habentur infra in hac dictione Adiffa.

1 Pro vomi cellis.

Eugenius. 4. concessit q̄ puelle nobiles non audientur si sunt in potestate alterius. o. ffo. 102. conce. 417.

2 De sanctis ordinis.

¶ **DEAD** Eugenius cōcessit q̄ fratres qui noluerint dicere missam de dominica infra octauas sanctorum nostrī ordinis: non teneantur. o. ffo. 101. conce. 407. ¶ **A**t tēde q̄ sapradictū videtur solum habere posse locum quando in huiusmodi dominica ponetur historia dominice.

3 Pro clericis secularibus.

Leo. 10. statuit in cōcilio lateranē. q̄ tā prelati ecclesiastici q̄ presbyteri seculares: qui vinculo excois ligati non fuerint: missas in ecclesijs quozlibet fratru deuotiōis causa celebrare volētes: celebrare possint. Ipsi q̄ fratres: talis celebrare volētes libēter recipere debeāt. B. ffo. 25. conce. 70.

4 Pro cōuentibz nouiter reformatis.

¶ **DEAD** Leo informat q̄ in cōuentibus quos fratres mt. obser. a fratribz conuentualibus eiusdem ordinis (de mandato z licentia sedis apostolice) reformandos receperūt: tot z tanta onera: ac fundationes missarū: z alioz suffragioz cōperitūtur: vt si oibus satisfacere deberent: in multis locis fratres nō sufficerent: quin immo opus esset quasi vbiq̄ ordinariū pretermittere officiū z alia extraordinarie celebrare z persoluere: ac in pleriq̄ locis prouentus et redditus ex quibus celebratiōes missarū z suffragioz huiusmodi fundate subsisterant: sunt probati non subsistere: sed penitus alienati: necnon z paramenta ecclesiastica pro quibus etiā similis obligatio excreuerat: esse omni-

no cōsumpta: decreuit z declarauit q̄ predicti fratres qui prouentus z redditus ppter quos talia onera imposita sunt non percipiūt: nec ex voto professio nis sue percipere possunt: nō fuisse obligatos: nec esse: nec imposterum si cōtingerit similes reformatiōes incōuentibus fieri: teneri ad similla suffragia per soluēda: dūmodo tam in cōibus officijs que quotidie in dictis ecclesijs celebrantur: q̄ in priuatis orationibz: z in extraordinarijs missis: z suffragijs que in dicto ordine p singularibus benefactoribus fieri statutū est: illoz q̄ p̄dictos redditus: su ornamenta reliquerunt: memoriam specialiter faciant.

¶ **E**t simili modo concessit q̄ moniales sancte Clare sub cura dictorum fratrum viuētes: vbi similes obligatiōes in reformatis monasterijs forte inueniūt: nō teneāt ad hmoi onera: dūmodo etiā in cōibus officijs: z orationibus puatis: z alijs extraordinarijs missis: z suffragijs p benefactoribus ordinatis: z ordinādis eoz memoriam faciāt specialē. B. ffo. 18. conce. 58.

¶ **DEAD** Leo postea infirmatus q̄ ante reformatiōem aliquarum domozū ordinis mī. fratres cōuentuales in illis existētes: certa bona: ac annuos redditus cum onere celebrandi missas: z alia diuina officia: z suffragia illis relicta possidebant: z q̄ post reformatiōem huiusmodi: guardiani z fratres regularis obser. in illis existētes bona: ac ānuos reditū hmoi partiz dimiserūt: z partim vendiderunt: z precii illozum in reparatiōem dictarū domozū: z alias necessitates fratrum domozū earumdem conuerterunt: ac etiam q̄ in aliquibus locis regularis obser. dicti ordinis inueniūtur alique obligatiōes perpetue ad missas continue celebrandas: per predecessores prelatos predictozum locozum antea contractas: quas si seruare deberen tfratres presentes: z pro tempore dicta loca inhabitantes (cum ex quotidiana mendicatione: ac laboritio vi uere habeant) quotidiāe necessitati presidio fraudarentur: declarauit z ordinauit: q̄ cum predicti fratres iuxta regule sue puram z debitam obseruantiam ex quotidiano laboritio: z humili medicatiōe viuere habeāt: nō fuerūt: nec sunt capaces onerum perpetuozum huiusmodi per que temporis pgressu libertas spiritus in missis z alijs diuinis officijs: ac in acquirendis vite necessarijs commoditas a fratribz predictis tolleretur. Quare omnes z singulas huiusmodi obligatiōes perpetuas: iam per fratres conuentuales q̄ p fratres obseruantes cum quibuscunq̄ personis cōtractas: cassauit z annullauit.

¶ **E**t ne christifideles (qui pro prefatis perpetuis seruitijs sua bona sunt elargiti) suo fraudentur desiderio: omnia charitatis opera: z diuina seruitia que in toto dicto ordine celebrantur z fiunt. predictis christi fidelibus: z d̄functis: per viam suffragij: q̄tum diuine placuerit bonitati communicauit. B. ffo. 23. conce. 65.

¶ **DEAD** Leo inibiuit districte ministris prouincialibus fratruz mino. regularis obser. ac subditis eozumdem: ne huiusmodi missarum: aut alioz ser uiciozum onera perpetua: vlatenus de cetero acceptent: aut recipiāt. B. ffo. 23. conce. 65.

¶ **DEAD** Leo concessit vt quando fratribz minoribus commendantur missę que vulgariter appellantur de Reuelatione de sancto Amatoze: de sancto Gregorio: de Consolatione: cum certis candelis: vel alijs similibz: vel qd non discontineantur: satisfaciant fratres predicti dicendo illas missas ad quas magis dispositi fuerint: maxime de officio de quo illo die recitant:

Pro cōuentibz monialū sc̄te clare

5 Pro cōuentibz nouiter reformatis.

De obligatiōibz perpetuis missaz.

6 Prohibitio.

7 De missis sub p̄scriptiōis.

Adiffa.

Adonasteria.

z ad predictas tali modo recomendatas: nullatenus teneantur: precipue cum videatur hoc quandam superstitionem sonare. c. sffo. 93. conce. 289.

Collector.

CAduertendum est qd occasione huius concessionis aliqui (illam minus bene intelligetes) arbitrari sunt predictam facultate extendi ad quascunqz missas eis recomendatas: vt de Epiphania: d Natiuitate vel plagis: seu de passioe. zc. quod tamen est omnino fallum propter multa. Primo qz expresse littera concessionis loquitur de missis que habent aliquam superstitionem anexam: prout ibi exemplificatur. Nec obstat illud quod additur (vel alie cõsimiles) quia refertur ad superstitiones immediate exemplificatas. Secundo etiam quia a promissione: z obligatione licita: cuiusmodi est de alijs missis non superstitionis: non potest quis (postq obligatus est) liberari: seu dispensari: absqz consensu illius cui se obligauit: aut sine alia legitima causa. Et ideo indubie tenendum est: qd quando cuqz aliqua missa recomendatur sine admixtione alicuius superstitionis: debet dici prout fuit recomendata z acceptata. scilicet tam respectu officij: qz etiam loci: z temporis. zc.

Nota.

S De missis p quib datur modica elemosina.

¶ **DE** Leo informatus qd in quibusdam regionibus pro celebratioe vni⁹ misse: certa pecunie quantitas dari consuevit in elemosinam fratribus mino⁹ tam valde parua: z tenuis qd dicti fratres ob elemosinam que singulariter a pluribus elargitur: tot missas quot sunt largientes pro singulis celebrare non valent: declarauit z concessit predictis fratribus obser. qd celebrando vnam missam dumtaxat: si elemosina equiualens vnius iulij: idest decime partis ducati non elargitur: etiam si duas: tres vel quattuor: aut plures missas celebraturi essent occasione diuersarum z plurium elemosinarum huiusmodi: z in dicta celebranda missa pro omnibus qui pro dictis missis in elemosinam vsqz ad summam huiusmodi contribuunt: commemoratioe in genere faciendõ: in hoc conscientiarum puritati predictorum fratrum satisfactum sit. B. sffo. 19. conce. 62.

Collector.

CAuendum est omnino ne quis vtatur huiusmodi concessione: quia reuera nullus est valoris: prout multi viri famosi theologi: z iuriste: super hoc consulti responderunt. Nam vltra multa que cõtra huiusmodi concessionẽ dici possent: constat bene intuenti relationem: qd subrepticie obtenta est. Quapropter reuerendus pater frater Joannes glapion duz institutus esset procurator curie romane: promisit procurare reuocationem: seu potius declarationẽ nullitatis huius concessionis. Et credendum est qd obtinuit: licet ad manus nostras non peruenerit.

Nota.

CAduerte tendum qd audientibus missas in certis festiuitatibus: z alijs dieb⁹ sunt concessisse nonnullas indulgentie: que habentur supra in dictione Indulgentie plenarie quo ad fratres. §. 19. Et in dictione Indulgentie quo ad seculares primo in multis. §.

Adonasteria.

Collector.

¶ **D**istinctio indultorũ apostolice sedis pertinentiũ ad monasteria. **C**irca materiam monasteriorum presertim monialiu: sunt multa. superius in varijs dictionibus posita: que hic repetere superfluum ac nugatorum foret. Et ideo sufficet remittere ad huiusmodi dictiones. **C** Et primo quo ad edificationem monasteriorum: habetur supra in dictione Edificare. **C** Secundo

Adonasteria.

Adoniales.

LXXXIX

quo ad exceptionem ipsorũ monasteriorũ dictũ est supra in dictione Exemptio. **C** Tertio quo ad bona monasteriorũ hmoi: positũ est supra in dictione Bonarũ z etiã in dictione Abbatissa. **¶** Quarto quo ad accessũ ad loca exteriora monasteriorum montaliũ vbi cõmuniter accedũt seculares: dictũ est in dictione Accedere ad monasteria. **¶** Quinto quo ad ingressum in clausurã predictorũ monasteriorũ: habet etiã supra in dictione Ingressi ad monasteria. **¶** Sexto quo ad indulgentias concessas visitantibus hmoi monasteria: aut pro illis man⁹ porrigentibus adiutrices: dictum est superius in dictione Indulgentie quo ad seculares. 1. 2. 3. 4. **¶** Ultra predicta sunt addenda nonnulla alia monasterijs pertinentia: prout sequuntur.

Innocentius. 4. cõcessit fratribus mi. vt in monasterijs montaliũ sancte Clare in qb⁹ tẽpore Gregorij. 9. pdicti fratres deputati nõ fuerũt p illarũ regimine: aut seruitio: non teneant ibidẽ morari: nec ad id p litteras aplicas arctari possint: nisi littere ipse plenam fecerint de hmoi indulto mentionem. B. sffo. 201. conce. 495.

¶ **DE** Innocentius statuit: qd in monasterijs montaliũ in quib⁹ predicti fratres mino. deputati fuerint pro seruitio montaliũ: in spiritualibus dũtaxat deseruant: z iurisdictioni: z correctioni ministrorum suorum: sicut z alij fratres parent: z obediunt. B. sffo. 201. conce. 495.

¶ **E**lemens. 4. inhiuit: vt nullus ecclesias aut monasteria seu loca fratrum mino⁹ ausu temerario psumat infringere: aut in illis violentiam vanabilem exercere. Ac voluit qd illi qui secus facere presumpserint sententiam excomuni: ationis incurrant ipso facto: a qua non possint absolui: nisi per sedem apostolicam: aut per conseruatores eidem ordini deputatos. B. sffo. 21. Et sffo. 105. conce. 226.

CAduerte qd circa hoc postea Leo. 10. concessit vt prefate persone possint absolui a prelati ordinis: prout habetur supra in dictione Absolutio quo ad seculares. 2. in. §. 14.

¶ **C**oncilium Constantien se statuit qd generalis fratrum mino⁹ posset fit monasteria sibi subdita reformare: atqz ab eis superflua tollere: prout supra latius positum est in dictione Generalis minister. §. 5.

Adoniales.

¶ **D**istinctio concessionum attinentium ad moniales.

Circa moniales qd plura continentur in priuilegijs fratrum mino⁹: z aliorum mendicantium. **C** Et primo ea que attinent in speciali ad electionem abbatissarum: auctoritatem officij ipsarum: dicta sunt enim supra in dictione Abbatissa in. §. vbi est hec dictio Electio. **C** Secũdo illa que concernunt ad emptiõnem earundem monialium ab ordinarijs prelati ecclesiarum: z a decimis: alijqz impositiõibus: vt gabellarum zc. Posita sunt etiam superius in dictione Decime. §. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. Et in dictione Exemptio. §. 12. 17. 20. 22. 29. 30. **C** Tertio de indulgentijs z absolutionibus plenarijs eidem concessis: habetur in dictionibus Absolutio quo ad fratres: z Indulgentie quo ad fratres. **¶** Quarto qualiter sunt prefatis monialibus com-

1

2

Correctio.

3

Excoicatio.

Collector.

4

Reformatio

Collector.

munificata priuilegia fratrum minorum: ac viceuersa fratribus priuilegia ipsarum: spiritualia duntaxat: positum est in dictione Communicatio priuilegiorum. §. 11. ¶ Quinto quomodo teneantur prefate moniales obseruare clausuram suorum monasteriorum: et in quibus casibus possint licite illam egredi: habetur supra in dictione Clausura monialium.

¶ Distinctio infra scriptarum concessionum.

Collector.

¶ Ultra predicta sunt nonnulla alia que hmoi moniales concernunt. Et istoz quedam pertinent directe ad prelatos ordinis. Ista autem continentur in §. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. ¶ Alia spectant directe ad moniales. Et horum quedam pertinent ad communicationem priuilegio eis factam. Ista autem continentur in §. 3. 7. 12. Quedam vero tangunt dispensationem. Et hec habentur in §. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. Quedam alia pertinent ad absolutiones: prout habetur in §. 10. 21.

Alexander. 4. concessit fratribus minoribus quod non teneantur suscipere curam quarumcumque monialium: preterea in textu quarumcumque litterarum apostolicarum que de presentibus plenam et expressam mentionem non fecerint: nisi Romane ecclesie immediate essent subiecte. b. fo. 23.

Uisitatio.

Elemens. 4. concessit fratribus minoribus ut ad visitandum aliquam monasteria monialium cuiuscumque ordinis: vel ad audiendum confessiones earum compelli aliquatenus non possint: etiam per litteras apostolicas sedis: in quibus non fuerit facta mentio specialis de huiusmodi indulto: nec minus per legatos: vel delegatos eiusdem sedis: aut per quoscumque alios. B. fo. 57. Et ffo. 140. conce. 322.

3

Bonifacius. 8. in noua litteras Innocentij. 4. quibus statuit et declarauit: quod quicumque moniales commisisse fuerint gubernationi fratrum minorum: virtute alicuius indulti apostolici: non propterea intelligantur esse ordinis predictorum fratrum: sed quod huiusmodi commissio ad hoc extendatur ut moniales sic commisisse: gaudeant priuilegijs concessis: et concedendis predictis fratribus. Quodque prelati ordinis exhibeant eis de monialibus de constitutionibus predicti ordinis: in eo que illis competere possunt. Et etiam quod ministri per se vel fratres suos: quos ad hoc idoneos viderint: visitationis officium eis impendant: corrigendo et reformando tam in capite: quam in membris: que correctione: et reformatione nouerint indigere: instituendo et restituendo mutando et ordinando: prout secundum deum viderint expedire. Ita tamen quod electio abbatis libere pertineat ad conuentum. Et quod confessiones earum monialium audiant: et eis ecclesiastica sacramenta administrent. Nec in super quod possint assignare: et deputare aliquem capellanum secularem: discretum tamen et prouidum: qui in necessitatis articulo predictarum monialium confessiones audiat: et alia sacramenta ministrat: nec non et diuina officia celebrat. b. fo. 32. Et ffo. 33. conce. 35.

Coicatio priuilegiorum.

Uisitatio.

Nota.

4

Eugenius. 4. concessit quod moniales sancte Clare: ac terciarie: nec non et aliorum ordinum: scilicet sub gubernatione fratrum minorum existentes: solum modo teneantur ad illa ieiunia ad que fratres minorum obseruantie obligati sunt. Et quod eodem modo seruent in cibis quadragesimali tempore: exceptis debilibus: et infirmis: sed in alijs ieiunijs ut sunt

Ieiunium.

quattuor tempora: et vigilie apostolorum et similia: seruent consuetudinem regionis: secundum quam liceat eis etiam oua: et lacticia comedere. b. fo. 46. Et ffo. 42. conce. 47.

Dispensatio

¶ **Eugenius** concessit prefatis monialibus: scilicet prime regule sancte Clare: ut non teneantur incedere nudis pedibus discalciatę: sed possint deferre illa que nomine calciamentorum non censentur: ut puta cu quos ligneos seu calepodias: et sandalia: atque etiam cum oportunum fuerit calciamenta. b. fo. 46. Et ffo. 42. conce. 47.

5

Dispensatio

¶ **Eugenius** concessit quod generales et prouincialis fratrum minorum obseruantie habeant (cum discretorum consilio) facultatem dispensandi cum prefatis monialibus: tam in cibis quam in silentio: et quibuscumque alijs perpetuis que in earum regula continentur. b. fo. 47. Et ffo. 42. conce. 47.

6

Dispensatio

¶ **Eugenius** declarauit: ac voluit quod in nullius preceptorum prime regule sancte Clare transgressionem (preterquam eorum quattuor que concernunt principalia vota scilicet obedientie: paupertatis: castitatis: et clausure: ac super electione abbatis: et eius depositione) peccatum mortale prefate moniales incurrant. b. fo. 47. Et ffo. 42. conce. 47.

7

Pro moni. prime regule. s. clare

Dispensatio.

¶ **Eugenius** concessit postea: quod dispensatio per ipsum facta super primam regulam sancte Clare: videlicet quod non teneantur nisi ad quattuor vota: et super electione: ac depositione abbatis: prout supra positum est) extenderetur ad moniales secunde regule sancte Clare: scilicet quod non teneantur: nisi ad supradicta sub pena peccati mortalis. o. ffo. 261. concessio. ne. 674.

8

Pro moni. libus sede regule. s. clare

Dispensatio.

Nicolaus. 5. statuit quod moniales sancte Clare: nisi de generalis: vel visitatoris earum expressa licentia: aliquam ad religionem: vel professionem recipere valeant. Et quod nulli (nisi qui a prefato generali: seu visitatore pro idoneo reputatus fuerit) in earum capellanum recipere: seu receptum retinere presumant. b. fo. 48. Et ffo. 43. concessio. ne. 48.

9

De receptio

ne nouitiaz

et capellani.

¶ **Nicolaus** concessit eisdem monialibus: ac earum seruitricibus copiosam facultatem qua utri possint confessores ipsarum: prout late posita est supra in dictione Absolutio ordinaria quo ad fratres. §. 8.

10

Absolutio.

Sixtus. 4. concessit quod dicte moniales collectaneę (scilicet prime regule sancte Clare) possint absolui a ministris: seu visitatoribus: et earum confessoribus ab omnibus criminibus penis et censuris: etiam sedi apostolice reseruatis: quoties opus fuerit. Et quod ipse: et earum nouitie possint promereri omnes indulgentias a tempore visitationis suas ecclesias. o. ffo. 261. conce. 678.

11

Pro moni. collectaneis

¶ **Sixtus** concessit ut sorores sancte Clare sub cura fratrum minorum obseruent: gaudeant omnibus priuilegijs: gratijs: et exemptionibus in genere sororibus collectaneis factis. o. ffo. 261. conce. 677.

12

Coicatio priuilegiorum

¶ **Sixtus** concessit omnibus monialibus sancte Clare: ac sororibus tertij ordinis cure fratrum minorum commissis: quod possint tangere et lauare sacros pannos: exceptis corporalibus. ¶ Et postmodum concessit idem: ut omnes sorores suprascripte sub clausura: et congregatione viuentes: etiam corporalia: et purificatoria tangere possint: dummodo steterint lota a fratribus. o. fo. 62. et ffo. 66. conce. 97. et ffo. 95. conce. 318.

13

Pro moni. lib. s. clare

ac terciarijs.

Corporalia

14

¶ **DE** SIXTO cōmunicauit fororibus sancte Clare uiuentibus sub obedientia fratrum cōmunitati declarationes prime regule sancte Clare quartā principium est. Quam admiranda virginis etc. quas quondā magister Guillelmus de Cassali minister ordinis mino. auctoritate apostolica composuit: citra tamē obligationis vinculum: sed sicut fuerit visum generali cum consilio aliquorum proborum patrum. o. ffo. 63. Et ffo. 67. conce. 124.

15

Simonia

Innocentius 8. declarauit qd moniales (quia nesciunt discernere inter intentionem primariam que causa. simoniā et secundam) nunq̄ incurrant simoniam: nisi in duobus casibus: scilicet quādo paciscuntur de aliquo dādo: vel soluendo pro ingressu: et quando recipiunt in habiles ob spem habendi aliquid: quia tunc illa est principalis intentio. o. ffo. 69. conce. 151. Et ffo. 99. conce. 363.

16

¶ **DE** INNOCENTIO concessit predictis monialibus: qd sine scrupulo conscientie possint petere que sibi promissa fuerunt ante ingressum. o. ffo. 69. conce. 151. Et ffo. 99. conce. 364.

17
Generalis
minister.
Uisitatio

Alexander 6. declarauit: qd licet aliquarum monialium gubernatrix: et uisitatio sit cōmissa prouincialibus: vel custodibus seu uisitatoibus: aut guardianis: non propterea sint exempte a iurisdicōe generalis: sed qd huiusmodi generalis eandem auctoritatem habeat in premillis quam prouinciales: custodes: uisitatores: seu guardiani: vel alij fratres ei subditi habent. b. ffo. 59. Et ffo. 55. conce. 63.

18

Clausura.

¶ **DE** ALEXANDRO declarauit: qd moniales sancte Clare non sunt obligate ad habendum ostium in sublimi parte monasteriorum suorum cum scala leuatoia: et tenendum ostium in inferius muro a parte exteriori clausum: prout in earum regula continetur: sed qd liceat eis loco huiusmodi ostij superioris: habere ostium in aliquo loco inferiori cōmodo: et conuenienti: et preter illud etiam aliud ostium maius muratum a parte exteriori non clausum. Et uoluit qd ne illud ostium totum pro cuiuslibet rei: et persone sitromissioe aperire oporteat: in eo ostium paruum habere possint. Que quidem ambo ostia sint clauibus feris: et repagulis (iuxta ipsius ordinis instituta) munita. B. ffo. 52. Et ffo. 135. conce. 301.

19

Regimen
monialium
Excoicatio.

Julius 2. statuit qd fratres mino. obseruantie compelli nequeant ad recipiendum curam monialium: etiam per litteras apostolicas et adhuc de huiusmodi facientes mentionem: nisi impetratae fuerint per protectorem: et generalem predicti ordinis. Et uoluit qd aliter recipientes huiusmodi curam: ipso facto excommunicationis late sententie penam incurrant. B. ffo. 207. conce. 509.

20

Ministri
prouin.

¶ **DE** JULIO concessit prouincialibus ordinis mino. illam auctoritatem super moniales sancte Clare eis commissas: quam regula ipsarum per Urbanum ordinata concedit protectoribus eiusdem ordinis. B. ffo. 112. concessione. 517.

Collectores

¶ **AD** UERTE qd predicta auctoritas protectoribus per Urbanum concessa: fuit postea restricta per Martinum. 5. ut patet supra in dictione Ingressi monasteria. §. 10. Et ideo prouinciales non debent uti prefata auctoritate eo modo quo prius fuit data: sed sicut postea inuenitur restricta.

Leo 10. concessit monialibus sancte Clare: ac conceptionis beate Marie: et tertij ordinis sancti Francisci: ut precepto regule de percipiendo sanctissimum sacramētū satisfaciant per aliquos dies anteposendo: vel postponendo: dū tamen illud in fraudem non faciant. O. ffo. 61. conce. 191.

21
Eucharistia
Dispensatio.

¶ **DE** LEO confirmauit et approbauit statutum editum in capitulo generali Lugdunensi: disponens quod moniales sancte Clare nullos habeant uisitatores: nisi per ministros prouinciales in capitulis prouincialibus institutos. Ac potiori pro cautela hoc idem de nouo statuit: et ordinauit: mandans in uirtute sancte obedientie sub excommunicationis late sententie pena: a qua non nisi a Romano pontifice: preterquam in mortis articulo absolui possint: ut predictum statutum firmiter: et inuolabiliter obseruetur: decernens irritum: et inane quicquid secus a quoquam quauis auctoritate fieri: seu attentari contigerit. B. ffo. 37. conce. 123.

22
De uisitato
ribus.

Excoicatio.

¶ **DE** LEO motu proprio: et ex certa scientia: et potestatis plenitudine: ac sub excommunicationis sententia precepit monialibus sancte Clare: ac uniuersis et singulis alijs sub cura fratrum mino. pro tempore uigentibus: quatenus ipse iuxta regulares (in hactenus celebratis: et imposterum celebrandis) capitulis generalibus: seu prouincialibus editas et factas constitutiones: ac desuper ab earum prouinciali: seu alijs superioribus traditam formam obediēte te neantur: et in earum assumpta professione altissimo famulatum impedere debeant. B. ffo. 40. conce. 118.

23
Excoicatio.

Statuta.

¶ **DE** LEO declarauit moniales sancte sub cura fratrum mino. uiuere: non teneri ad officium defunctorum: nisi prout tenentur predicti fratres mino. res: quorum ritus in diuinorum persoluitur: regula ipsarū precipit eas conformari. B. ffo. 41. conce. 129.

24
Officiuz di
uinum.

¶ **DE** LEO quo ad obligationem persoluenti officium diuinum in choro decreuit: etiam sanas moniales prefatas non teneri semper officium huiusmodi in choro persolueri. Ac exonerando conscientiam ipsarum monialium: discretioni abbatissarum pro tempore existentium commisit: ut quādo et quomodo: siue cum quibus sit hec remissio: siue exemptio tolleranda: solerter inuigilent: et diligenter aduertant: et prudenter concedant: ne sub colore pietatis (ex nimia indulgentia) permittant in aliqua sororum: seu monialium habituz generari diuine offensionis. B. ffo. 41. conce. 130.

25
Officium di
uinum.

Dispensatio.

¶ **DE** LEO mandauit monialibus sancte Clare: et sororibus tercie regule in uirtute sancte obedientie: et sub excommunicationis late sententie pena: quatenus ministrum generalem fratrum mino. pro tempore existentem: ad officium uisitationis admittant: seqz et earum domos: ac monasteria: et loca uisitari in capite: et in membris: ac corrigi: et puniri permittant. Ac etiam ut salubria monita: et correptiones per huiusmodi ministrum generalem facienda: omni cum humilitate suscipiant. Et sub similibus penis: et censuris precepit fratribus uniuersis eiusdem ordinis: et presertim confessoribus: et uisitatoibus eandem monialium: et sororum: ne aliquem actum confessionis: seu uisitationis exercere audeant: vel presumant: nisi moniales: et sorores ipse mandatis huiusmodi generalis ministri realiter: et cum effectu paruerint. B. ffo. 34. conce. 118.

26
Excoicatio.

Generalis
minister.
Uisitatio
De fratribus
habentibus
curā moni.

27
De visitato
ribus.

¶ **BEATUS** Leo ex certa scientia: et de plenitudine sue potestatis statuit et ordinauit: quod illi fratres minores qui antea vocabantur visitatores monialium: de cetero nuncupentur commissarii prouincialium. Et quod commissarii huiusmodi: et confessores predictarum monialium: ultra triennium officia sua exercere nullatenus possint. Quod si finito: vel antea si expediens videbitur: talis commissarius ab officio absoluitur. Et voluit vti ad cognoscendum defectus prefatorum commissariorum: possit quilibet prouincialis in prouincia sibi deputata respectiue: monasteria: domos et loca monialium predictarum et religiosarum ingredi: et quod de visitationis modo ac commissariorum et confessorum meritis: ac vite integritate in eisdem monasterijs: siue domibus libere inquirere valeat. Et insuper vniuersis et singulis monasteriorum: et domorum predictarum abbatissis: et monialibus: sub excommunicationis sententia: ac officiorum suorum priuationis: et ad illa inhabilitationis: et alia in posterum obtinenda si contra fecerint: sine alia declaratione incurrere penitus: ac sub obtestatione diuini iudicij: et interminatione maledictionis: se serue districte precipiendo mandauit: quatenus infra vnius diei spacium postquam ad huiusmodi inquisitionem processum fuerit: de visitationis modis: ac meritis: et idoneitate commissariorum: et confessorum predictorum: omni exceptione et contradictione cessante: ac appellacionis: et alijs defensionis remedijs (tanquam contra veram correctionem: et debitam obedientiam interpositis) sublati: et quibusuis in contrarium sub quibuscunq; verborum formis eisdem abbatissis: monialibus: et religiosis: earumque monasterijs concessis: et indulgentijs: ac litteris apertis: sua vota deponere: et in publicum: aut alias (put per huiusmodi prouinciales desuper ordinatum fuerit) redigere teneantur: et astricto existant. Et circa hoc dat iudices: et conservatores cum magnis non obstantijs. B. ffo. 49. conce. 145.

Excoicatio.

Appellatio.

Mulieres

Collector.

¶ **Distinctio** concessio[n]u[m] concernentiu[m] mulieres que non sunt moniales.
¶ Circa mulieres que non sunt moniales: sunt pleraque ordinata et concessa in privilegijs fratrum mendicantium: a varijs summis pontificibus. ¶ Et primo que et qualiter possunt ingredi monasteria monialia: positum est supra in dictione Ingredi monasteria. §. 13. ¶ Secundo qualiter possint absolui mulieres etiam mala intentione predicta monasteria intrantes: habetur supra in dictione Absolutio quo ad seculares. 2. in §. 8. ¶ Tertio in particulari de mulieribus seruicibus monialium: habetur in dictione Ingredi monasteria. §. 13. Et qualiter huiusmodi mulieres seruictrices possunt absolui a fratribus minoribus: etiam ecclesiastica sacramenta confert: habetur supra in dictione Absolutio ordinaria quo ad fratres. §. 8. prope finem. Et infra in dictione Seruictrices monialium: vbi ponuntur aliqua que concernunt huiusmodi seruictrices. ¶ Ultra predicta: se quuntur nonnulla pertinentia ad mulieres que sub religionibus mendicantibus militant: licet non sint moniales.

Ex privilegijs fratrum Augustinianorum.

¶ **Eugenius**. 4. et Martinus. 5. confirmauerunt litteras Bonifacij. 9. inferendo illas de verbo ad verbum: in quibus conceditur quod generaliter: et cuiuslibet prouincialis priori ordinis heremitarum sancti Augustini: in quibuscunq; prouincijs constitutis sit licitum: quascunq; mulieres idoneas: aliq;

canonicum obstaculum non habentes: que habitum regularem dicti ordinis (ad instar mantellatarum: seu pinzochearum ordinum fratrum minorum. et predicato[rum]) habere: ac gestare voluerint: tam virgines quam matronas ac viduas: in mantellatas: seu pinzocheras predicti ordinis heremitarum recipere: et admittere. Et earum singulis habitum regularem: et regulam eiusdem ordinis heremitarum exhibere: ad instar huiusmodi mantellatarum: seu pinzochearum ordinum fratrum minorum: et predicatorum prefatorum: prout secutus deus saluti animarum earundem salubrius visum fuerit expedire. Et voluit quod huiusmodi mulieres gaudeant: et gaudere possint: et debeant: tam exemptionis privilegio quam omnibus immunitatibus: libertatibus: indulgentijs: ac alijs privilegijs quibuscunq; prefato ordini heremitarum eiusque fratribus: et personis per sedem apostolicam concessis: ac in posterum concedendis. B. ffo. 246. concessione. 596. et 597.

Coicatio priuilegiu[m].

Collector.

¶ **Aduertendum** est quod in libris monumetorum ordinis: non habetur quicquam concessum fratribus minoribus aut predicatoribus in huiusmodi materia. Et ideo vix poterit prodesse aliquid hec concessio: cum referat ad privilegia que non apparent.

¶ **Virginitas**. 4. confirmauit supra scriptam concessio[n]em Eugenij etc. et concessit prefatis mulieribus: quod omnibus et singulis privilegijs immunitatibus: fauoribus: gratijs: et indulgentijs spiritualibus: et temporalibus: ordini et fratribus predictis concessis: et concedendis: et quibus illi in genere quomodolibet potiuntur et gaudent: ita in vita: quam in mortis articulo: etiam circa peccatorum remissionem: et iudiciorum penitentiarum relaxationem: vti poterit: et gaudere: ac participes esse possint: ac debeant. Et quod liceat fratribus prefatis eisdem pinzocheris et mantellatis personis (in earum etiam domibus quoties opus fuerit) eucharistie: et extreme unctionis sacramenta ministrare: ac illarum cadauera tumulanda deferre: etiam parrochialium ecclesiarum personarum earumdem rectorum licentia desuper minime requisita: et contradictione qualibet non obstante. B. ffo. 249. conce. 622.

Coicatio privilegiu[m].

Administratio sacramentorum.

¶ **Aduerte** quod circa vltimam clausulam supra scriptam ordinatum est aliter in concilio Lateranensi. prout ponitur infra. §. 6.

Collector.

¶ **BEATUS** Sixtus fecit consimilem concessio[n]em ordini fratrum Carmelitarum quasi ad litteram vti supra. Addit tamen in fine quod prefati fratres Carmelite possint suis pinzocheris et mantellatis personis: etiam in earum domibus: quoties opus fuerit (confessionibus diligenter auditis) de absolutio[n]is beneficio prouidere etc. vti supra. Et quod dum huiusmodi personas decedere contigerit: possint earum cadauera ad eorundem fratrum ecclesias tumulanda deferre. Non obstante contradictione: rectorum parrochialium etc. B. fo. 96. Et ffo. 180. conce. 426. ¶ Circa predicta vide infra. §. 6.

Ex privilegijs Carmelitarum. Absolutio. Sepultura.

¶ **BEATUS** Sixtus concessit generaliter: et prouincialibus prioribus ordinis Carmelitarum eandem auctoritate recipiendi prefatas pinzocheras: et mantellatas: sicut concesserat ordini heremitarum sancti Augustini: sub simili tenore sicut supra positum est. B. fo. 101. Et ffo. 84. conce. 462.

4

¶ **Leo** 10. declarauit prefatas mantellatas ordinis sancti Augustini: omnibus et singulis privilegijs: gratijs: et indulgentijs que in mari magnos seu alijs concessio[n]ibus (tam per ipsum: quam per alios Romanos pontifices pre-

Ex privilegijs Augustine.

decessores: ordinati antedicto concessis) continetur: plene ac largiter perfrui posse et debere. ff. de iur. con. c. 556.

6 Sepultura.

Gregorius IX in concilio Lateranensi statuit quod prefate mantellate: et pinzochere quouslibet ordinum in proprijs domibus habitantes: eligere valeant sepulturam ubi voluerint. Et quod die paschalis tantum eucharistiam: nec non extremam unctionem: ceteraque ecclesiastica sacramenta (penitentie sacramento distaxat excepto) a proprio sacerdote recipere: et ad onera que latius incumbunt perferenda teneantur. Ac decrevit quod in foro seculari coram iudicibus secularibus conveniri possint. B. ff. de iur. con. c. 86.

Collector.

Adverte quod hoc decretum declaratur: et limitatur concessione sequenti.

7

De mulieribus votivibus solam castitatem.

Gregorius IX postea referendo prefatum statutum per eum in concilio factum: quia occasione illius alique dubitationes exorte fuerunt: ad tollendum omnem dubium: motu proprio: et ex certa scientia: et de apostolice potestatis plenitudine decrevit: et declaravit quod prefatum statutum minime intelligi debeat de facientibus votum solemne religionis. Ita ut mulieres virginalem vitam: aut celibem soleniter volentes: etiam in consanguineorum: vel affinium suorum: vel proprijs domibus: aut seorsum habitantes: privilegij: et immunitatibus predictis: in omnibus: et per omnia frui: et gaudere debeat. B. ff. de iur. con. c. 91.

Novicius.

Distinctio concessionum pertinentium ad novicios fratrum minorum: et aliorum mendicantium.

Collector.

Advertendum quod concessionum pertinentium ad novicios: quedam pertinent ad receptionem ipsorum ad habitum. Et hec continentur: §. 1. et 3. et 7. et 11. vsq. ad 14. C. Alia spectant ad eorumdem noviciozum absolutionem et dispensationem. Ista autem continentur in: §. 6. et 9. et 10. Nonnulla pertinent ad ipsorum noviciozum professionis emissionem. Et huiusmodi existunt in: §. 1. et 4. et 5. et 16. vsq. ad 20. Reliqua vero concernunt dispositionem bonorum ipsorum noviciozum. Et ista habentur in: §. 10. et 15. et 19.

1 Prohibitio

Honorius. 3. inibuit prelati ordinis minorum: ne aliquem ad sui ordinis professionem admittant: nisi per annum in probatione fuerit. B. ff. de iur. con. c. 113.

2 Prohibitio

Innocentius. 4. statuit ut si presbiteri preterit alicuius concessiois eis facere vel fieri: expressam mentionem de hoc privilegio non faciatis: non possint recipere ordinem suum: vel iuramento. B. ff. de iur. con. c. 5.

3 Prohibitio

Gregorius IX Innocentius statuit: et in virtute sancte obedientie: et sub excommunicationis pena ipsos factis incurrere: et aqua nequaquam absolvi possint nisi per sedem apostolicam: precepit ministris: et fratribus ordinis minorum: ne plerumque recipere vllomodo predicatorum: et eorum ordinum voto: vel iuramento: etiam obligatos: preterit alicuius indulti apostolice: obtenti: vel obtinendi: de huiusmodi litteris expressam mentionem non faciatis: nisi prius prioris sui petita: licentia: et obtenta. Postea tamen declaravit hoc de illis intelligi: quos post annum probationis elapsam: eorum consuetudine ordinem obligatos.

B. ff. de iur. con. c. 103. conce. 118.

Gregorius IX Innocentius prohibuit sub excommunicationis pena: aliquem ante annum probationis elapsam ad professionem recipi. Aut quo minus ad aliam transferat religionem impediri. Et professionem aliter factam: irritam mandavit esse et nullam. B. ff. de iur. con. c. 119. Et. b. ff. de iur. con. c. 5.

4 Excoicatio. Professio.

Gregorius IX Innocentius districte inibuit fratribus predicatoribus et minoribus: ne ante annum probationis elapsam: quemquam ad professionem suorum ordinum presumant recipere: nec constitutum in probatione novicium: aliquam impedi: quo minus in fra eundem probationis annum ad aliam religionem quam maluerint transferat: sicut de sua processerit voluntate. B. ff. de iur. con. c. 103. conce. 118.

5 Prohibitio

Gregorius IX Innocentius concessit generali et provincialibus ministris fratrum minorum: ut possint absolvere novicios excoicatos pro iniunctione manus in seipso: prout habet supra in dicto de Absolutio ordinaria quo ad fratres. §. 1.

6 Absolutio.

Alexander. 4. preceptum in virtute sancte obedientie magistrorum fratribus ordinis predicatorum: et sub excoicatiois pena: ipso facto incurrere a qua nequaquam absolvi valeant nisi per sedem apostolicam: quatenus non recipiant ad suum ordinem fratres ordinis minorum: aut eos qui voto vel iuramento eidem ordini minorum fuerint obligati: nisi prius petita fuerit et obtenta ministerii sui licentia: et etiam preterit alicuius indulti: seu aliquarum litterarum obtentaru sede apostolice: vel impetraru obtinendarum: que de presentibus expressam non fecerint mentionem. Et decrevit irritum et inane quid secus in hac parte contigerit attentari. B. ff. de iur. con. c. 496.

7 Excoicatio. Prohibitio

Clemens. 4. voluit quod si aliqui novitij ostenderint talia signa per que ac sub religione de cetero domino deseruire: et postea reversi fuerint ad seculum: compellantur per ecclesiarum prelatos (quando ex parte fratrum fuerint requisiti) ut ad alium quem ordinem se debeant transferre. B. ff. de iur. con. c. 55.

8

Gregorius IX Clemens fecit quandam largissimam concessioem circa absolutionem que novicijs potest impedi: que concessio posita est supra in dicto de Absolutio ordinaria quo ad fratres in: §. 4. et 6.

9 Absolutio.

Adverte tamen oportet quod in hac concessioe absolutionis: nulli casum excipit: dicendo (pro: ut dictum est) nisi casus adeo gravis sit. Et quo videtur quod ampliorum gratiam voluit facere venientibus ad ordinem: ne impediretur eorum conversio ad deum: quam premissis in quorum concessioe absolutionis ponitur predicta exceptio. Attamen in casibus contentis in bulla bene domini non auderem asserere quod possint venientes absolvi: nec minus alij: absque nova concessioe post predictam bullam pronunciationem quolibet anno impetratam: quod casus illi quolibet anno de novo referantur cum derogationibus privilegiorum ordinum: et terminis non obstantibus: de quo vide supra in dictione Absolutio ordinaria quo ad fratres post: §. 9.

Collector.

Gregorius IX Clemens concessit: quod si aliqui habitum fratrum minorum assumetes: diversis personis que seiri non possunt: aliqua bona restituere: teneantur: possint ministri: et custodes: et vicarii eorum: singuli in locis sibi commissis: bona ipsa in pio usus convertere: prout sint deum viderint expedire. B. ff. de iur. con. c. 58. Et ff. de iur. con. c. 54.

10 Restitutio incertorum.

Nouicius.

Collector:

¶ Circa predicta: vide ampliozem concessionem infra. §. 15.

11
Quibus liceat
recipere no-
u. cios.

Nicolaus. 3. in declaratione regule fratrum minorum concessit & statuit licere non solum generali: sed etiam prouinciali- bus ministris: personas fugientes a seculo in fratres recipere. Que tamen prouincialium ministrorum licentia: per ministrum generalez possit arctari: sicut expedire viderit. Et declarauit qd vicarij ministrorum prouincialium ex officio vicariatus: licentiam hanc sibi nouerint interdicta: nisi per ministros eosdem: hoc ipsis vicarijs specialiter committatur: quibus ministris hoc posse committere vicarijs & alijs: licentiam concessit. B. fo. 10. Et. b. ffo. 12. scđudi tractatus. articulo. 7.

12

¶ **DEANUS** Nicolaus circa hoc addidit dicens. Cauent tamen ipsi prouinciales qd hoc non indiscrete: nec passim: sed sic considerate committant: ac sic illos quibus hoc committi contigerit fidelibus consilijs fulciant: qd omnia discrete procedant Ubi supra immediate.

15
Professio.

¶ **DEANUS** Nicolaus super addidit circa hanc materiam: qd non indifferenter omnes admittantur ad ordinem: sed illi tantum qui suffragantibus eis literatura: & idoneitate: vel alijs circumstantijs: possint vtilis esse ordini: sibiqz per vite meritum: & alijs proficere per exemplum. vbi supra allegatum est in fine. §. 11.

14
Prohibitio
contra monia
les.

Nicolaus. 5. statuit qd moniales sancte Clare: nisi de prouincialis: seu visita tois sui expressa licentia recipere valeant aliquam ad religionem: vel professionem. b. fo. 48. Et ffo. 43. conce. 44.

15
Ex privilegijs
carnicitay.

Sixtus. 4. concessit magistro generali: & prioribus prouincialibus: ac prioribus localibus ordinis fratrum carmelitarum: vt singulis eorum in locis sibi commissis: possint & valeant in pios vsus conuere re bona que nouicij ad ordinem predictum venientes tenentur restituere diuersis personis que sciri & inueniri non possunt. B. fo. 103. Et ffo. 186. concessio. ne. 474.

Collector:
Pro gaur-
dianis.

¶ **Aduertendum** est qd vritute huius concessionis: & communicatiōis privilegiorum: poterunt guardiani ordinis fratrum minorum hoc idem facere: licet per Clementem. 4. fuerat illud tantū concessum ministris & custodibus: vt patet supra. §. 10.

16
Professio.

Julius. 2. statuit qd cum aliqui fratres in ordine mino. annum probationis inceperint: ac deinde habitū dimiserint: s; postea ad ipsum ordinē redierint tēpus prioris receptionis habitus cum tēpore posterioris sibi computari: vel non computari possit: iuxta discretionē: & determinationem superiorum. B. fo. 127. conce. 283.

17
Ex privilegijs
augustinianis.

¶ **DEANUS** Julius concessit ordini heremitarum sancti Augustini: vt quicūqz nouicius in hmoi religione p̄motus fuerit ad sacros ordines: habeatur pro p̄fesso: & qd habitū pdicti ordinis relinquere: aut mutare nulla auctoritate possit: nisi licentiā in scriptis a generali p̄fata i ordinis obtinuerit. b. ffo. 266. conce. 694. Et. B. ffo. 67. conce. 213.

18
Licere ab or-
dine.

Leo. 10. fecit quandam concessionem: seu statutum circa electionem nouiciorum & professorum ab ordine: prout positū est supra in dictione Licere ab ordine. §. 5. vide ibi.

19

¶ **DEANUS** Leo in concilio Lateranensi statuit: qd excommunicati volen-

Nouicius.

Obedientia.

XCIII

tes profiteri aliquem ordinem: men dicantium: vbi de interesse tertij agitur: ab solui non possint: nisi p̄uia satisfactio. B. ffo. 26. conce. 84.

¶ **DEANUS** eo concessit: vt quando contigerit qd auctoritate apostolica concessum fuerit aliquibus fratribus: vel monialibus diuersarum religionū posse transire ad ordinem fratrum minorum: aut sancte Clare: qd atten. o qd tales iam sunt nutriti in alijs ordinibus. Unde presumitur de ieiunijs: & alijs asperitatibus religionis esse instructos: possint facere professionem tanto tempore ante annum probationis de iure communi taxatū: quāto prelato predicti ordinis minorum: de consilio discretorum fratrum: vel discretarum monialium respectiue illius domus in qua fecerint probationem visum fuerit. Dum tamen fratres & moniales huiusmodi fuerint inter obseruantes suorum ordinū professi & nutriti: & ad obseruantes predicti ordinis minorum transire voluerint: & non alias. o. ffo. 94. conce. 295.

¶ **Aduerte** quod forma receptionis nouiciorum ad probationem ordinis minorum: et ad professionem eiusdem ordinis habetur. ffo. 275. Et quo ad moniales. ffo. 299.

Obedientia.

Donorus. 3. statuit: qd nullus fratrum minorū post factam professionem: ordinē predictū relinquere audeat: nec relinquentem alicui sit licitū retinere. Inhibuit etiaz ne sub habitu pdicti ordinis liceat alicui extra obedientiā euagari. Et qd si qui forte hoc presumpserit: liceat prelatis dicti ordinis in fratres ipsos: donec resipuerint censuram ecclesiasticam exercere. B. ffo. 101. conce. 213.

Elemens. 4. inhiuit ne quis post professionem in ordine fratrum minorum factam: sine generalis: vel prouincialis sui licentiā discedat ab ipso ordine: prout late positum est supra in dictione Apostate. §. 7. cum additionibus ibidem positis.

¶ **DEANUS** Elemens fecit quodam statutum circa prefatam materiam: quod positum est supra in dictione Apostate. §. 8.

Sixtus. 4. statuit aliqua circa obedientiam: & subiectionem quā fratres & sorores tertie regule sancti Francisci tenentur exhibere: que ponuntur infra in dictione Tertiarj. §. 8. Et habetur. B. fo. 8. Et. ffo. 93. conce. 201.

Alexander. 6. inhiuit fratribus minoribus obseruantie: ne p̄textu litterarum apostolicarum: se ab obedientia suorum prelatorum subtrahere audeant: vel alio prelato eiusdem ordinis se subdant: vel extra conuentus & loca fratrum maneant: nisi de consensu generalium: prouincialium: seu commissariorum generalis. Super quo dat iudices & conferuatores: cum magnis clausulis: & non obstantijs latissimis. B. fo. 14. Et. ffo. 99. conce. 209.

Julius. 2. prohibuit similiter sicut Alexander prefatus: & addidit contra commoantes causa studij: vel alias extra domos ordinis. Sed hoc: cum multis alijs hanc materiam obedientie tangētibus: posita sunt supra in dictione Apostate in multis. §. vide ibi.

Professio.

20

Pro fratri-
bus & mōia-
libus.

Professio.

Collector

1
Habitūs or-
dinis.

2
Apostate.

3
Apostate

4
De tertiar-
is.

5

6
Exempti.

6

Oblati fratrum moni. Obligatioes. Obseruantes fratres.

Oblati fratrum vel monialium.

Eugenius. 4. fecit magnam concessionem circa absolutionem sicut positum est supra ad longum in dictione Absolutio ordinaria quo ad fratres. §. 7. Et in dictione Absolutio extra ordinaria quo ad fratres. §. 2.

Sixtus. 4. concessit qd oblatis & oblate ordinis fratrum carmelitarum gaudeat priuilegijs & gratijs dicti ordinis: sicut gaudere possunt mulieres mantellate: & pinzochere sub dicto ordine viuentes (que sunt vt credo velut tertiarj ordinis mi.) quibus concessum est posse gaudere omnib9 priuilegijs fratrum. B. fo. 97. Et. ffo. 180. conce. 427.

Gregorius. 13. concessit oblatis fratrum ordinis heremitarum sancti augustini: omnia & singula priuilegia: & indulgentia concessa fratribus & sororibus de penitentia: ac mantellatis & pinzocheris sub dicto ordine degentibus. Et de creuit in eis locum habere debere: perinde ac si pro eisdem oblatis personis: & circa illas emanassent. B. ffo. 249. conce. 623.

Collector. Aduerte qd rone cōicationis priuilegioz: similiter oblatis ordinis fratrum mi. gaudebit priuilegijs dictoz fratrum. Aduertendū est etiā qd multa alia pertinentia ad hmoi oblatis: posita sunt supra in dictione Familiares fratrum.

Obligatioes.

Collector. Quia in priuilegijs fratrum mi. & aliorū mendicantium reperuntur multa & varia ad que huiusmodi fratres obligantur: & ista posita sunt sub diuersis dictionibus huius compendij: ideo ne omnia in omnibus dicamus: sufficet per missiones circa hec procedere. Primo circa obligatioes missarum & aliozū suffragiorum ratione reddituum vel alias habetur supra in dictione Missa. Secundo circa obligatioes pertinentes ad officium horarum canonicarum: ponitur infra in dictione Officium diuinum. Tertio quantum ad obseruationis interdicti obligatioem: continentur multa in dictione Interdictū. Quarto quo ad obligatioem votoz: ponuntur nonnulla in dictione Votū. Quinto quo ad obligatioem statutorum ordinis: ponuntur aliqua in dictione Statuta. Sexto quo ad obligatioem concordiarum & conventionū ac pactozum: habetur in dictionibus Concordia: & Conuentiones.

Obseruantes fratres.

Synodum constantiense fecit decretum super separationem fratrum mi. obser. a cōuentualibus. Et habetur. B. fo. 25. Et ffo. 109. conce. 236.

Martinus. 5. approbavit postea decretū predicti concilij quo ad separationem fratrum minorum obseruantium. B. fo. 36. Et. ffo. 120. conce. 260.

Eugenius. 4. statuit multa circa fratres mi. obser. & cōuentuales: qd quia modernis temporibus non deseruūt: ideo illa hic inserere superfluum iudicauit: habetur tamen inserta bulla Pij secundi super eadem materia. B. fo. 2. Et. ffo. 86. conce. 196.

Obseruantes fratres. Octaua festiuitatū. XCV

Paulus. 2. statuit etiam multa circa fratres obseruantes & cōuentuales: presertim qualiter possint se transferre ab vna obedientia ad alteram. Sed ista posita sunt supra in dictione Apostata. Et in dictione Cōuentuales fratres. Et habetur. B. fo. 9. Et. ffo. 93. conce. 202.

Alexander. 6. statuit qd nullus fratrum mi. obser. possit succedere suis parentibus: etiam si transferit ad cōuentuales: vt habetur late supra in dictione Heredes. §. 4. et. §. 6.

Leo. 10. statuit multa circa fratres mi. obseruantes & cōuentuales in bulla vnionis. B. ffo. 28. Et in bulla concordie. B. ffo. 31. Videatur ibi: & in varijs dictionibus huius compendij.

Gregorius. 13. statuit in bulla vnionis pcepit firmiter & mandauit sub pena excoicationis late sentētie: ipso facto incurreda: & a qua nullus: pterquā in mortis articulo: nisi a sede aplice absolui valeat: ne aliquis frater scilicet francisci appellet alius frater eiusdem ordinis maliciose: irrisorie: aut iproperiose: priuilegiati: collecta: neū: bullis: amaditā: clarenū: de euāgelio: seu de caputio: seu bigotuz: aut alio quouis nomine irrisorio: iniurioso: aut iproperioso: vel quod pro iproperioso a patiētib9 habetur. Et sicut pcepit tā clericis quā laicis ne fratres hmoi: aut eoz fautores: presatis nominibus irrisorie: seu maliciose appellent: sed omnes fratrum ipsius ordinis: fratres minores seu sancti francisci a se ipsis: & ab omnibus alijs appellentur & nominentur. B. ffo. 30. conce. 99.

Octaua festiuitatum.

Collector. Circa octauas festiuitatum sunt nonnulla ordinata seu concessa a summis pontificibus: que infra ponuntur.

Gregorius. 13. statuit qd fiat octaua solemnitas de festo cōceptio nis virginis marie: sicut ad longum positum est supra in dictione Conceptio virginis. §. 5.

Gregorius. 13. concessit qd celebraretur octaua sancti Bonauenture sicut de alijs sanctis ordinis mi. o. fo. 64. Et. ffo. 68. 2c. 134.

Gregorius. 13. statuit & ordinauit qd festiuitas oim sanctorū cum octaua: sub duplici officio solemniter celebraretur per vniuersum orbē per petuis futuris temporibus. b. ffo. 51. conce. 56.

Gregorius. 13. Sixtus ordinauit seu declarauit: qd per octauam omnium sanctorum semper fiat idem officium quod in die. Et quod dicatur officium beate virginis: Ac quod non fiat de aliquo festo: sicut fit in octaua sancti francisci. o. fo. 63. Et. ffo. 67. conce. 115.

Gregorius. 13. Sixtus concessit posse dici credo in octaua festiuitatis beati francisci. o. fo. 63. et. ffo. 68. conce. 133. Circa hoc vide supra in dictione Credo.

Alexander. 6. concessit quod in prouincia sancti Jacobi celebraretur octaua festi eiusdem sancti Jacobi: & cum officio proprio et quod dicatur Credo: per totam octauam. o. ffo. 70. conce. 168.

Gregorius. 13. Alexander concessit fratribus mi. de obser. vt in omnibus festis gloriose virginis marie octauas habentibus: octauum diem sub duplici minori possint celebrare. o. ffo. 261. conce. 679.

Officia ordinis.

4
5 Succedere.
6
7 Excoicatio.
Collector
1 Conceptio virginalis.
2 De festo bonauentura.
3 De festo ois sanctorum.
4 De omnib9 sanctis.
5
6 Pro festo iacob.
7 De oct. beate virginis.

Collector

Officia ordinis.

¶ Distinctio materie officiorum ordinis.

¶ Circa officia ordinis multa et varia statuta et concessa sunt a summis pontificibus iuxta varietatem officiorum. ¶ Et primo quoad officium generalis ministri: habentur pleraque supra in dictione Generalis minister. ¶ Secundo quoad officium ministroz provincialium: dictum est superius in dictione Ministri. ¶ Tertio quoad officium custodum: posita sunt aliqua in dictione Custodes. ¶ Quarto quoad officium guardianorum: nonnulla dicta sunt in dictione Guardiani. ¶ Quinto quoad officium visitatorum monialium: ponitur supra aliqua in dictione Moniales. §. 22. et infra in dictione Visitatores. ¶ Sexto quoad officium vicarioz monialium et conventuum fratrum habentur aliqua infra in dictione Vicarij. ¶ Septimo quoad officium abbatissarum iam dictum est in dictione Abbatissa. ¶ Octavo in generali quo ad omnia predicta officia habentur ea que concernunt electiones: in dictione Electio. ¶ Ultra omnia prefata adduntur hic quedam attentionia in genere ad officia ordinis: presertim ad durationem ipsorum.

Acolaus. 4. statuit ac ordinavit fratres ordinis minorum qui post professionem ab eis in ordine factam: ad quoscumque ordines professionis cuiuslibet: petita vel non petita: obtenta vel non obtenta a suis superioribus licentiam immediate vel per alium: seu alios ordines mediate transierint: in ordine siue ordinibus ad quem vel ad quos transitum habere contigerit: vel etiam extra illos: ad nullam omnino administrationem vel officium curam animarum habentia: neque etiam ad aliquam dignitatem vel prelaturam quoquo modo possint assumi: absque sedis apostolicæ specialiter expressa licentia per ipsius sedis patentes litteras concedenda: facientes plenam certam et determinatam de statuto et ordinatione huiusmodi mentionem. Et decrevit irritum et inane si secus in hac parte fuerit attentatum. B. fo. 28. et. ffo. 112. conce. 239.

Prohibitio contra discedentes ab ordine.

Pro tribus ordinibus s. francisci.

Collector

Statutum generale.

Statutum generale.

Julius. 2. statuit: et in virtute sancte obedientie: ac sub excommunicationis penis precepit quod omnia et singula officia trium ordinum beati francisci: sint triennialia: ita ut expleto triennio: in eadem domo progredi quisquam non possit in officio prelationis: licet bene in alia domo: vel in alio officio. B. ffo. 226. conce. 531.

¶ Aduertendum est quod circa durationem officioz ordinis: fuerunt nonnulla statuta in capitulo generali celebrato in conventu Lauensis puincie tironie anno dñi. 1153. pro ut sequitur. ¶ Ordinatus et statutus generale capitulum quod omnia et singula officia regimini trium ordinum beatissimi francisci patris nostri de cetero sint triennialia. Si autem aliquis guardianus seu abbatissa postquam suum triennium in aliquo conventu finierit: in altero eligatur: vel postuletur ibidem poterit prefici et confirmari. Sed non poterit ultra triennium in eodem conventu in officio continuari. Non intelligitur autem ita precise huiusmodi triennium quin possit per mensem: et per menses plonari vel breuiari secundum capitula provincialia accelerantur: vel protrahuntur fo. 229. tract. 3. et. ffo. 248. tract. 2. ¶ Determinat totum Capitulum generale quod confessores monialium sancte Clare sint triennales sicut ceteri prelati: seu guardiani: vel alij in regimine constituti. Et quod nullus in hoc possit dispensare. fo. 229. tractatu. 3. et. ffo. 249. tractatu. 2.

Officium diuinum.

XCVI

Leo. 10. in bulla unionis statuit: quod officium ministri generalis possit durare per sex annos: quibus sex annis expletis: ipso facto sit absolutus a generalatus officio et pro tali ab omnibus habeatur. B. ffo. 29. concessione. 93.

¶ **Idem Leo** voluit et ordinavit quod ministri provinciales ultra triennium non possint continuari in suis officijs. Et quod elapso triennio pro absolutis ab officio a cunctis fratribus habeantur. Et quod idem iudicium de custodibus per omnia habeatur. B. ffo. 30. conce. 97. prope finem.

3
Minister generalis.

4
Ministri provinciales.

Officium diuinum.

¶ Distinctio concessionum pertinentium ad officium diuinum.

¶ Aduertendum quod ea que in privilegijs reperuntur circa officium diuinum subsequenti ordine distinguuntur. ¶ Primo namque sunt ibi aliqua que pertinent ad ordinem officij: seu ad formam dicendi illud. Et hec sub distinguuntur. Quaedam enim spectant ad festiuitates sanctorum. Et hec habentur infra. §. 2. et 3. et 6. et 9. et 11. et 12. et 21. De octauis autem dictum est supra in dictione Octave festiuitatis. Alia sunt que in particulari concernunt serias. Et ista continentur infra. §. 4. et 15. et 24. et 25. ¶ Secundo principaliter continentur in privilegijs nonnullæ dispensationes circa officium diuinum ratione itineris: aut infirmitatis: vel alias. Et hec habentur in. §. 1. et 8. et 15. et 16. et 17. et 18. et 24. ¶ Tertio principaliter sunt aliqua concessa pro suppletionem defectuum in huiusmodi officio commissorum. Et ista habentur in. §. 5. et 7. et 8. et 14. et 26. et 27. ¶ Quarto inueniuntur circa hoc alique indulgentie prout patet infra. §. 10. et 28. Et nonnullæ alie indulgentie que specialiter sunt date pro officio conceptionis: habentur in dictione Conceptio. ¶ Ultimo vero continentur quedam concessiones circa facultatem declarandi dubia: et ordinandi que expedierint circa huiusmodi officium diuinum: sicut patet in. §. 19. et 21.

Collector.

Innocentius. 4. concessit fratribus minorum ut quando ratione itineris vel alterius rei causa: extra conventus: seu loca sua: quemlibet vel quoslibet eorum contigerit degere: possint diuinum officium fratres cum fratribus: aut simul cum alijs regularibus personis: vel quilibet separatim facere: alio quam romano ordine placuerit. Et quod id sufficiat ad pro solvendum debitum ad quod ratione regule tenentur: nec iterum proprium officium dicere teneantur. B. fo. 55. et ffo. 138. conce. 305.

1
Pro itinere tribus fratribus.

Dispensatio.

Sixtus. 4. concessit: ut officium conceptionis beate virginis per fratrem Bernardinum de Buslo copilatum: et ordinatum: possit libere et licite dici et recitari a quibuscumque voluntibus pro deuotione sua illud dicere. B. ffo. 124. conce. 272.

2
De officio conceptionis.

¶ **Idem Sixtus** concessit: quod fratres minores possint dicere commemorationes omnium sanctorum sui ordinis sub vna antiphona. o. fo. 63. et ffo. 67. concessione. 116.

3
De sanctis ordinis.

¶ **Idem Sixtus** concessit: quod quando quis solus dicit matutinum in quadragesima: non teneatur dicere letanias duplices: prout in choro dicuntur quando sit de feria. o. fo. 64. et ffo. 68. concessione. 132. et ffo. 96. concessione. 38.

4
De ferijs.

5 De suppleti-
one defectuū ¶ **DEAD** Sixtus concessit omnibus fratribus mi. non valentibus persoluere diuinum officium bene ac diligenter in choro: prout tenentur: q̄ si per defectum visuē vel auditus aliquid pretermiserint: nō teneantur illud omisum iterum persolvere: sed dicant vnum. ps. in fine horarū: z sufficiat eis. o. fo. 62. Et ffo. 66. conce. 98. Et ffo. 100. conce. 382.

6 De suppleti-
one defectuū ¶ **DEAD** Sixtus concessit nonnulla alia circa celebrationē festiuitatū z octauarum: que posita sunt supra in dictione festiuitas. §. 9. z. 10. z. 11. Et in dictione Octaue festiuitatum.

7 De suppleti-
one defectuū ¶ **Innocentius.** S. concessit q̄ quādo fratres mi. dimittūt aliquid de diuino officio: nō ex dolo: possint supplere dicēdo aliquē. ps. vel orationem dominicam: vel Ave maria. o. ffo. 69. p̄cessio. 149. Et ffo. 99. conce. 361.

8 De suppleti-
one defectuū ¶ **DEAD** Innocētius concessit q̄ fratres professi nescientes per se plene persolvere officium diuinū: non teneantur ad id sub pena peccati mortalis donec sciuerint illud: dū modo faciant qd̄ in se est: z dicāt sicut sciunt: z vltra dicāt horas fratruū laycorū. o. fo. 65. Et ffo. 69. conce. 156. Et ffo. 100. conce. 373.

9 De celebra-
tione quorū-
dam festoz. ¶ **Alexander.** 6. concessit omnibus z singulis fratrib⁹ mi. de obser. vt in festo presentationis virginitis gloriose: z sancti Barthielis archangeli: z sancte Katherine virginis: propria officia dicantur festiuitatum: libere z licite recitare possint z valeant. Qd̄q̄ festum p̄dicte virginis z martiris Katherine: sub minorū duplici celebrare possint. Et q̄ p̄ introitu missę eiusdē dicat officiuū Gaudeam⁹ oēs zc. o. fo. 66. Et ffo. 70. conce. 165.

10 Indulgetie. ¶ **DEAD** Alexander concessit omnibus dicentibus in officio beate virginis in hymnis Quē terra p̄thūs. zc. z. O glorioza dña: versuz Almaria mater gratie. decē annos indulgetiaz p̄ qualibet vice. o. fo. 66. Et ffo. 70. conce. 170.

11 De proprijs
hulcorijs. ¶ **DEAD** Alexander concessit fratribus mi. vt in solemnitatibus sanctorū possint dicere proprias eorum historias: etiam si in breuiario non sint. o. fo. 261. conce. 679.

12 De sanctis
ordinis. ¶ **DEAD** Alexander concessit fratribus mi. vt festum omnīū sanctorū dicat ordinis sub vna celebrata dicere: z recitare libere: z licite possint z valeant. o. ffo. 261. conce. 679.

13 De suppleti-
one defectuū ¶ **DEAD** Alexander concessit nonnulla alia circa celebrationē festiuitatū sanctorum: que posita sunt supra in dictione festiuitas.

14 De ferijs. ¶ **DEAD** Alexander concessit q̄ quādo aliquid dimittitur de diuino officio non ex dolo: possit suppleri cum aliquo. ps. vel dicēdo orationem dominicā vel Ave maria. o. ffo. 99. conce. 362.

15 De ferijs. ¶ **Julius.** 2. statuit: vt quorū in aduentu z quadragesima occurrūt responsoria aliqua: vel laudes proprie: fiat de ferijs nisi tunc festum duplex vel solemne occurrat. ¶ Illoc non habetur in libris monumentoz ordinis: nec in supplemento: sed fuit impressum in Kalēdario ordinato in capitulo generali celebrato apud Rothomagum: tēpore prefati Julij.

16 Pro scrupu-
losis fratribus. ¶ **Leo.** 10. concessit q̄ fratres mi. dicendo horas canonicas: z alia officia diuina in choro: vel extra: satisfacciant precepto capituli dolētes: de celebratione missarum: de dicendo studiose pariter z deuote: ac etiam regule sue: etiam si propter aliquam fatigatōnem: vel aliam causam dicant sedendo aut deambulādo: vel nō integre verba proferendo prout scripta sunt: propter

negligentiā: aut imperitiā: vel malam prolationem naturalem: propter defectum lingue: seu alias qualitercūq̄ ore imperfecte dicant: aut cum mentis distractione: z sensuum vagatione: dum tamen non ex malicia hec faciant.

¶ Et similiter concessit: q̄ qui cum talibus male proferentibus: vel alios supradictos defectus facientibus dicunt officium: non teneantur reiterare ab alijs imperfecte dicta: aut ab eis non integre audita: propter distantiam localem: vel strepitum: seu aliam causam: sed satisfacciant precepto ecclesie z regule sue: qualitercūq̄ audiendo que alijs debent dicere: presertim in choro. O. ffo. 59. conce. 169.

¶ **DEAD** Leo concessit: vt ne fratres predicti mutuo se impediāt in officio diuino: aut alijs sint fastidiosi: q̄ illa que i ordinario iubetur dici secreta sub silentio: tam in horis canonicis q̄ etiam in missa: non teneantur proferre vocaliter: sed satisfacciant dicendo mentaliter aut legēdo inter se per librum: q̄ aliqui detotius sic dicunt: z absq̄ impedimento: z fastidio aliorum. Et q̄ eodē modo possint facere qui solus dicit officiu per se: cum platio verbalis sit precipue vt ab alijs intelligatur. O. ffo. 59. conce. 170.

¶ **DEAD** Leo q̄ fuit informatus q̄ aliqui fratres scrupulosi quādo sunt in infirmitate: fere nunq̄ possunt: nec sciūt discernere: z se determinare quādo licite possunt dimittere dicere horas canonicas: concessit q̄ siue ppter febrem aut dolorem intensum vel aliam infirmitatem fratres fuerint grauati: z afflicti: satisfacciant dicēdo pro horis canonicis. ps. hymnos. Pater noster. Ave maria: vel alia iudicio prelati: aut presidentis loci: seu conuentus assignanda. Et hoc quando medicus corporalis (si comedere potuerit haberi) dixerit esse nocuum infirmo. O. ffo. 59. conce. 171.

¶ **DEAD** Leo concessit q̄ capitulum generale dumtaxat: habeat facultatez declarandi dubia que occurrerint circa officiu diuinum: z ordinandi: addēdi: z mutandi quicquid videbitur pro fratribus expedire: tam in regulis q̄ in Kalēdario. O. ffo. 59. conce. 176. Vide circa hoc infra. §. 21.

¶ **DEAD** Leo concessit q̄ quando fratres predicti habent aliquas occupationes: possint sine cōscientie scrupulo antepone: siue postponere officiu diuinum: vt puta dicendo matutinū ante mediam noctē quacūq̄ hora voluerint: z alias horas de mane vsq̄ ad vesperas exclusiue: etiam si occupatio non sit multum necessaria: sed satis est q̄ cogitent tunc deuotius: ac quietius dicere. O. ffo. 60. conce. 182.

¶ **DEAD** Leo concessit q̄ ministri fratrum mino. in suis capitulis prouincialibus respectiue: possint de consilio diffinitoz nominare duos vel tres fratres: qui sic nominati possint ordinare vnum Kalēdarium sanctorū: feriarū: z officiarum pro toto anno cum regulis necessarijs. Ita q̄ semper in quacūq̄ prouincia: tam fratres q̄ moniales illarum puinciarum respectiue: idem officium: z de eodem sancto vel festiuitate: aut feria faciant: ne varietati: z discordie locus detur: dum tamen non multum discrepent a Kalēdario romano. O. ffo. 61. conce. 190.

¶ **DEAD** licet ista concessio facta sit vltimo post concessionem suprapositam. §. 19 tamen illa debet obseruari: z non ista. Ratio huius est: quia vt habetur supra in dictione Generalis minister. §. 23. z latius infra in dictione: Oracula. §. 3. concessit idem Leo vt generalis in suo capitulo generali

17 Pro scrupu-
losis fratri-
bus.

18 Pro scrupu-
losis fratribus.

19 Ordinare.

20 De anticipa-
tione: z post-
positione ho-
rarum.

21 Ordinare.

Collector.

Officium diuinum.

possit declarare vtrum ab vsu alicuius concessionis viue vocis oraculo facte debeat abstinere postq̄ declarationem nequeat fratres vti huiusmodi concessione: ac si per papam fuisse suspensa: vel reuocata. Et cum virtute prime concessionis: et istius auct. citati: in capitulo generali Burgensi fuerit ordinatum kalendariarum: et nonnulle regule circa diuinum officium: et precep. v̄ per obedientiam vt nulli prouincie: seu conuentui liceat pro quacunq̄ concessione aliter officium diuinum immutare: siue quouis alio modo alterare: nec alia festa comuni kalendario superaddere: ideo nulla prouincia poterit vt de cetero ista concessione.

22 **¶** **DE** Leo concessit vt fratres mino. in ultramontanis partibus: scilicet Galliarum: et Hispaniarum et. ac moniales: et sorores eorum cure comites: possint celebrare festa angelis custodis: angeli Raphaelis in diebus in quibus per sua capitula prouincialia respectiue ordinatum fuerit. o. sso. 61. conce. 192.

Collector. ¶ Aduerte circa hanc concessionem que supra posita sunt in fine precedentis: quod idem iudicium est de vtraq̄.

23 **¶** **DE** Leo concessit multa circa officium diuinum pro tempore interdicti: que posita sunt supra in dictione Interdictum.

24 **¶** **DE** Leo concessit qd fratres predicatores: et confessores ordinis mino. de obseruantia quando ac u. predicant et confessiones audiunt: vtputa in aduentu: et quadragesima: possint officium feriale anticipare: et festa illis diebus referuare quibus amplius laborare necesse est. Ita tamen qd non fiat in fraudem diuini officij: sed vt liberius valeant studio vacare: et spirituali consolationi fidelium populorum incumbere. o. sso. 91. conce. 265.

25 **¶** **DE** Leo declarauit qd fratres predicti dicendo officium extra choram propter occupationes occurrentes: non teneantur duplicare letanias que ex ordinario in quadragesima solent post matutinum dici. Nec etiam teneantur ad obseruantiam horarum statutarum quibus solet officium in choro dici a fratribus: presertim qui sunt ipsi fratres in itinere constituti. vel alii infirmitate: siue occupatione comuni prepediti. o. sso. 91. conce. 266.

Dispensatio. **¶** **DE** Leo concessit qd quicumq̄ dixerit post quamlibet horam diei infra scripta oratione: et in fine illius vni Pater noster: et Ave maria pro felici statu sue sanctitatis: et ecclesie sancte dei: consequatur plenariam remissionem omnium defectuum in illa hora (humana fragilitate) commissorum.

26 **¶** **DE** Leo concessit qd quicumq̄ dixerit post quamlibet horam diei infra scripta oratione: et in fine illius vni Pater noster: et Ave maria pro felici statu sue sanctitatis: et ecclesie sancte dei: consequatur plenariam remissionem omnium defectuum in illa hora (humana fragilitate) commissorum.

Pro supplicatione defunctuum. **¶** Sequitur oratio Sacrosancte: ac indiuidue trinitati: crucifixi Iesu christi domini nostri. humanitati: et beatissime: ac gloriosissime virginis Marie fecunditati: siue integritati: et omnium sanctorum vniuersitati: sit sempiterna laus: honor: virtus: et gloria ab omni creatura: nobisq̄ remissio peccatorum: per infinita secula seculorum Amen. Et beata viscera Marie virginis que portauerunt eterni patris filium: et beata vbera que lactauerunt Ihesum dominum. Et post vnum Pater noster. et Ave maria. pro intentione supradicta o. sso. 91. conce. 268.

27 **¶** **DE** Leo declarando: et ampliando predictam gratiam concessit qd non solum sufficiat recitare suprascriptam orationem: scilicet Sacrosancte et. pro supplicatione: sed etiam vnius hore quando dicitur per se sola: sed etiam omnium horarum que

Officium diuinum.

dicuntur semel: seu vno contextu: licet aliquis paruus interuallus inter vnam et aliam fiat. o. sso. 94. conce. 294.

¶ **DE** Leo concessit qd religiosi ordinis minorum qui officium diuinum soluerint per librum consequantur remissionem dimidie partis peccatorum commissorum illa die qua predictum solvunt officium. o. sso. 94. conce. 298.

¶ **DE** Leo fecit duas concessionem: seu dispensationes circa officium diuinum pertinentes ad moniales sancte Clare: prout habentur supra in dictione ad Moniales. §. 24. et 25. Vide ibi.

Aduertendum est vltimo circa huiusmodi materiam officij diuini qd virtute cuiusdam concessionis Leonis de clmi supraposite. §. 19. fuit in capitulo generali Burgensi totius ordinis fratrum minorum regularis obseruantie ordinatum quoddam kalendarium: et nonnulle regule circa predictum officium facte. Que omnia quia prefata auctoritate apostolica facta sunt: visum est hic illa inserere ad perpetuam memoriam. Sic enim et de alijs similibus in alijs capitulis generalibus ordinis predicti. sso. 257. tractatu. 2. Et insup sic debere fieri visum est: quia postq̄ in prefato capitulo predicta ordinatio kalendarij: et regularum facta: et impressioni data est: fuerunt in eodem capitulo nonnulla facta: et immutata: et addita que ad paucorum manus deuenerunt. Quapropter iuxta vltimatam ordinationem in dicto capitulo factam: prout ego qui hec collegi vidi sub litteris authenticis: hic apponere curavi: alio tamen ordine breuiori: ac distinctiori: sicut infra patebit.

¶ Sequitur prefatio ordinationis kalendarij: et regularum diuini officij.

Est ordinatio: et emendatio in kalendario diuini officij facta p̄ vniuersitate seruanda: ordinata in capitulo generalissimo in prouincia: et conuentu Burgensi in Hispanijs celebrato anno salutis. 1523. in festo penthecostes. In quo reuerendissimus pater frater Franciscus Angolorum vice reuerendissimi patris ministri generalis presidens: rite et canonice in generalibus totius nostri sacri ordinis minorum ministrum est electus: et assumptus. Quequidem kalendarij ordinatio ab vniuerso capitulo acceptata fuit: Et sic de mandato et auctoritate ipsius reuerendissimi patris prenominati: cassantur: et irritantur omnes: et quecumq̄ alie diuini officij ordinationes ab hoc predicto capitulo in antea facte. Ita vt de cetero nulli prouincie: siue conuentui liceat pro quacunq̄ concessionem sibi particulariter factam: aliter diuinum officium immutare: siue quouis alio modo alterare: nec festa alia comuni kalendario superaddere: nisi fuerint a generalissimo capitulo tradita: et de ipsius generalissimi capituli mandato recepta: sub pena transgressionis: et inobedientie. Sub qua mandatur omnibus et singulis prouinciarum ministris: vt sub hoc exemplari cor. igere f. ciant omnia kalendaria in suis prouincijs: et prouinciarum conuentibus.

¶ In primis ordinatur qd de cetero fiat (more Romane curie) de festis etiam simplicibus die quo cadunt: referuando semper relicta festa diebus vacuis: in quibus vide licet nullum festum cadit.

ctione defunctuum.

28 **¶** Indulgentie

29 **¶** Pro monialibus. s. Clare. Collector.

Capitulum generale.

¶ De festis simplicibus.

Officium diuinum.

2 De festis commemoratio-
nis.
Item statuitur ad vniformitatem in choro seruandam in singulis prouincijs: quod quando propter aliquod festum dedicationis proprie ecclesie: siue ali-
quod aliud festum locale: opus est diuertere a celebratione festi tunc in Calen-
dario occurrentis: fiat de illo sancto commemoratio tantum illa die: et ultra p-
illo anno non resumendo. Et hoc modo seruato: continue fiet in cunctis prouin-
cie locis de vno quodem sancto: et vniformitas vbiq; seruabitur.

3 De ferijs ex-
traordinarij.
Item statutum est: vt preter ferias in breuiario regulares: vt puta in die Li-
nerum: et in mense septembris: fiat de feria in quattuor temporibus aduen-
tus: et quotiescuq; fuerint laudes proprie assignate. Et in quadagesima ad-
ponendum capitula propria. feria sex: a post primam dominicam quadrage-
sime: que habet responsoium proprium: siue feria tertia post quartam domi-
nicam: seu si magis placuerit: sabbato post secundam dominicam quadrage-
sime: in quibus omnibus est responsoium proprium. Et etiam in tota maio-
ri hebdomada. Et hoc intelligitur nisi festum impediens: vt duplex: vel aliud
occurrat.

4 De festis tra-
stationum.
Item ordinatur: quod de cetero nulla translatio celebretur in toto ordine:
preter beatissimi patris nostri Francisci: et sancti Antonij nostri. Relinquun-
tur tamen prouincie: siue conuencus in quibus sunt facte he translationes.
(vbi forte fieret turbatio: siue admiratio si eadem translationes non celebrare-
tur) in eorum libertate. Et sic de alijs festis: prout de sancto Lazaro in prouin-
cia sancti Lodouici: vbi ab antiquo consuetum est sub ritu duplicis festi cele-
brari.

5 De octauis
Item statuitur quod in dominicis que cadunt infra octauas sanctorum ordi-
nis: fiat officium dominice in missa tantum: cum commemoratione ipsius octaue
sequuntur regule particulares pro singulis mensibus anni.

6 Pro me-
se ianuarij.
Item ordinatum est: vt in octaua Epiphanie dicantur Antiphone: Bapti-
zat miles etc. cum ps. Laudate dominum omnes gentes: in fine.

7 Pro me-
se martij.
Item ordinatur: quod fiat de angelis custodibus prima die Marci sub ritu du-
plicis maioris.

8 Pro men-
se maij.
Item decreuit capitulum generale vniuersum: quod octaua ascensionis sub ri-
tu duplicis minoris fiat. Et quod infra octauam eiusdem non fiat de festis occur-
rentibus: sed officium virginis Marie in choro dicatur.

10 Pro me-
se Julij.
Item quod de festo sancti Iuonis confessoris fiat. 19. die mensis Marci: quia re-
vera tali die ab hac luce migravit.

11 Item statutum est quod festum sancti Bonauenture celebretur octaua secunda Julij:
iuxta ordinationem domini Sixti pape quarti. Et quod in die octaue eius fiat of-
ficium dominice occurrentis: cum commemoratione tantum octaue.

12 Item statuitur: seu declaratur: quod in octaua apostolorum Petri et Pauli di-
catur Antiphona. Petrus apostolus ad magnificat in vtrisque vespere: absque
vlla contradictione.

13 Item ordinatum est quod de festo visitationis beate virginis procurent omnia
minia: et guerriani habere officium quod ordinavit dominus Sixtus quartus:
et illud de cetero ex decreto capituli ab vniuerso ordine acceptetur. Interea ta-
men fiat vbiq; vti consueuerunt.

Officium diuinum. XCIX

Item ordinatur quod in crastino octaue visitationis beate Marie: fiant et cele-
brentur dedicationes omnium ecclesiarum ordinis.

Item quod festum sancti iacobi fiat duplex maior in hispanijs.

Item ordinatum est: vt festum inuentionis sancti Stephani fiat solene ge-
nerale.

Item statuitur quod in festo sanctorum stigmatum beati patris nostri Francisci
fiat officium proprium: quod communiter in breuiarijs habetur.

Item ordinatum est ex decreto capituli vniuersi vt infra octauas beati patris
nostri Francisci dicatur officium beate virginis marie in choro.

Item decretum est ab omni capitulo generali: vt festum sanctorum septem
martyrum sacri ordinis nostri: fiat tertia decima die mensis Octobris sub ri-
tu duplicis maioris: et quod dicatur propria legenda que habetur in libro cofor-
mitatum.

Item decretum est vt in festo vndecim millium virginum fiat officium vfr-
ginum. Et sic declaratur per capitulum: ad remouendam ambiguitatem illo-
rum qui volunt facere officium plurimorum martyrum et virorum.

Item capitulum generale declarauit: quod infra octauam omnium sanctorum de-
bet dici officium beate marie virginis: more antiquo.

Item ordinatum est in vltima correctione per generalem et diffinitores
capituli generalis: vt festum sancte Barbare fiat simplex: licet antea esset du-
plex.

Item ordinat et decreuit capitulum vniuersum: quod in toto ordine ad vnifor-
mitatem seruandam dicantur hee Antiphone ad Commemorationes san-
ctissimi patris nostri Francisci: videlicet in matutinis Antiphona Sancte
Francisce etc. in vespere. Salue sancte pater etc. Et in completorio. Celorum
candor etc.

Item ad commemorationes sanctorum nostri ordinis dicatur in vespere. Anti-
phona. Francisci floret hortulus etc. Et in matutinis. Nos sancti dei incliti etc.
cum versu. Orate sancti omnes: et oratione. Deus qui sacram religionem seraphi-
ci Francisci decorare dignatus es triumpho duodecim martyrum pro christo
occisorum: purissimisque pontificibus Lodouico et Bonauentura: ac seruatis-
simis Iesu precibus Antonio: atque Bernardino cum virgine clara: presta
quesumus: eorum intercessionibus presentia vitare particula: et ad gaudia p-
uenire sempiterna. Per christum dominum nostrum. Amen.

Item est notandum quod in tota ordinatione calendarij nuper in predicto ca-
pitulo facta: fuerunt nonnulla alia immutata: scilicet vt festa sequentia: id est
Agathe: Margarite: vndecim millium virginum: Cecilie: Lucie: ac festum
apparitionis sancti Michaelis mensis Marci: que omnia ex indultis apostoli-
cis facta fuerunt duplicia: de cetero sint semiduplicia.

Item quod festum sancti Isidori episcopi et confessoris fiat simplex. 4. die Aprilis.
Et quod festum sancti Egidij abbatis fiat prima die Septembris non trans-
fertur.

Item quod ulterius non fiat de sanctis sequentibus scilicet Dorothea: Iulia-
na: Longino: Patricio: et Nicolao de Tolentino: quia non sunt de calendario
Romano.

Reliqua omnia in calendario contenta manent vt prius erant.

14
15
Pro me. 16
augustj.
Pro me. 17
Septembris.
Pro me 18
se octobris.
19
20
Pro me. 21
se nouembris.
22
Pro mense
decembris
23
De comme-
moratioib?
s. Francisci.
24
De comme-
moratioib?
s. ordinis.
Collector
25
26
n iij

Oracula viue vocis.

Eo. ro. cōcessit q̄ fratres mī. regularis obser. securā cōscie-
tia possint vti oibus concessis a sede apostolica: z Ro-
manis pontificibus: siue per bullas: aut breuia: aut viue vocis
oracula: prout in libris ordinis reperitur: ac si omnia specifi-
ce fuissent tunc expressa. Et pro maiori conscientiarum securita-
te: omnia de nouo concessit. D. ffo. 58. conce. 161.

Nota.

De valore o-
raculorum. Et hoc in foro conscientie tantum. D. ffo. 58. conce. 161.

De suspēso-
ne oraculoꝝ
viue vocis. Et hoc in foro conscientie tantum. D. ffo. 58. conce. 161.

Ordines sacri.

Distinctio materie infrascripte.

Collectoz. Circa ordines sacros duo p̄ncipalia cōtinentur in p̄uilegijs frat̄ū mī.
Et primo sunt aliqua que respiciunt personas fratrum qui debet ad huius
modi ordines promoueri: ac etiam ad promouentes. Et hoc habetur infra. §. 2.
z 2. et 5. Secundo sunt aliqua que tangunt etiam personas ordinandorum: scilicet
qualiter possint circa etatez dispensari: ac de sufficiētia examinari. Et ista
specialiter continentur. §. 3. z 4.

Episcopi

Lemens. 4. cōcessit licentiā: z liberā facultatē ad
sint ad ordines sacros p̄ quos. ūq̄ catholicos ep̄iscopos: cō-
muniōē z gra. iā sedis apostolice habētes. Et hoc absq̄z ali-
qua examinatione p̄ huiusmodi ep̄os faciēda: z absq̄z om-
ni promissione vel obligatione ip̄soꝝ ordinandozū fratruꝝ.
B. fo. 56. et no. 140. conce. 312. Et ffo. 96. conce. 311.

Collectoz

Episcopi

Sixtus. 4. concessit qd̄ quilibet catholicus ep̄iscopus possit celebrare
ordines sacros temporibus ad hoc ab ecclesia deputatis in lo-
cis frat̄ū minorum de obseruantia: pro fratribus predictis dūtaxat. o. fo. 63.
Et ffo. 67. conce. 106. Et tūc circa predicta infra. §. 5.

Dispensatio.

Innocentius. 8. fecit duas dispensationes circa tempus etatis p̄-
mouendorum ad sacerdotium: que habentur su-
pra in dictione Dispensatio. §. 14. et 15.

Dispensatio.

Julius. 2. fecit quandā dispensationē fratribus ordinis minorum:
siuuliter circa tēpus promotionis ad ordinem sacerdotij: que

posita est in dictione Dispensatio. §. 21.

Leo. 10. in concilio Lateranensi statuit: q̄ fratres ad ordines promoueri
di possint per ordinarios de grāmatica: z sufficiētia examinari: z
p̄ dūmodo competenter respondeant: per eodē ordinarios debeant libe-
re admitti. Et etiā statuit q̄ nullatenus in eozū ecclesijs: aut domibus vel
alijs predictozū frat̄ū locis: ab alio q̄ a diocesano ep̄iscopo promoueri ad
dictos ordines debeat: nisi prius ip̄so diocesano ep̄iscopo vel eius vicario su-
per hoc (cum debita reuerentia) requisito: z absq̄z rationabili causa contradi-
cent teuel eo a diocesi absente. B. ffo. 26. conce. 78.

Examinatoꝝ
ordinandoz.

Episcopi.

Collectoz.

Aduerte q̄ in foro conscientie non tenentur fratres mī. obser. ad hōiā sta-
tutum: sicut nec ad alia in predicto concilio contra eozū p̄uilegia ordinata
vt habetur supra in dictione Concilium in. §. 7.

De laicis fra-
tribus pro-
motis.

Leo statuit q̄ quādo cūq̄z aliquis frater laicus ad clericatū ascē-
derit extra obedientiam p̄latorum ordinis: etiam si vsq̄z ad sacerdotiū p̄-
motus sit: postq̄z reuersus sit: omni honore clericali p̄uictur: prout latius po-
sitam est supra in dictione Laici fratres. §. 4. Et ibid. in inferius ponunt mul-
ta circa predicta.

Ornamenta ecclesiastica.

Distinctio materie infrascripte.

Aduertendum q̄ p̄uilegia fratrum minorum: seu statuta que loquuntur
de ornamentis ecclesiasticis sunt bipartita. Aliqua enim ex ip̄is tangūt pau-
pertatem quam fratres minores circa huiusmodi ornamenta debent habere.
Et hęc habentur infra. §. 1. z 2. z 4. z 7. Aliia autem concernunt vsum: z ta-
ctum eozūdem ornamentozum. Et ista continentur in. §. 3. z 5. z 6. z 8. Reli-
qua vero que pertinent ad benedictionem huiusmodi ornamentozum: vide
supra in dictione Benedicere in multis. §.

Collectoz.

Lemens. 5. in declaratiōe regule frat̄ū mīno. q̄ inci-
pit Exiit de paradiso zc. voluit z mandā-
uit fratribus p̄dictis: ne habeāt nisi paramēta: z vasa ecclesiasti-
ca decentia in numero: z in magnitudine sufficiētia cōpetēter.
Quia supfluitas: aut nimia p̄ciositas: vel quecūq̄z curiositas
in hijs seu alijs q̄buscūq̄z: nō potest ip̄soꝝ p̄fessionī: vel statū
cōuenire. B. fo. 15 in tractatu. 3. Et ffo. 16. secundo tractatu.

Paupertas.

Calixtus. 3. remittit omnem excessum in paramētis factuz vsq̄z in il-
lum diem: z susp̄rās dixit q̄ prouideret ne in futurū ta-
les excessus fierent. o. fo. 62. Et ffo. 65. conce. 89.

Paupertas.

Calixtus. 3. concessit qd̄ fratres laici possint tāgere calices: z lauare cor-
poralia: z alia ornāmēta ecclesiastica cū expedierit. o. fo. 62. Et ffo. 65. conce. 91.
Aduertēdū est circa p̄fata cōcessiōē: q̄ quidā commissarius curie ignorās
hōi cōcessiōē vel oblitus illius impetrauit aliā cōcessiōē valde strictā so-
lūm p̄ illis laicis fratribus qui sunt socij gra. is: aut p̄uincialiū ministrorum:
prout supra positū est in dictione Laici fratres in. §. 3. Sed ista cōcessiōē nō ob-
stante possunt fratres hōi vt supra scripta cōcessiōē: q̄ nō reperit reuocata.

Fratres laici
Collectoz.

Sixtus. 4. concessit: qd̄ fratres mīno. possint tūc a conscientia tenere z
recipere paramēta argētea: z aurea: z alia ad diuinum cul-

Paupertas.

Ornamēta ecclīastica. Parētes fratrum. Parrochia.

rum pertinentia: et habere cāpanas magnas: et diuersas. Sed hoc qđ caplo p- uinciali uisum fuerit posse sine scandalo fieri. o. fo. 63. Et fo. 67. conce. 103. ¶ Cauendū est ab hmoi cōcessione: saltem p talibus rebz recipiēdis in futu- rā: qđ ppter consimilita relaxat: et destruet paupertas pmissa in regula.

Collector.

5. ¶ **Gregorius** sextus concessit: ut possint predicti fratres secura conscientia ve- stes: et pannos pphanos in paramēta: et alios vsus ecclīasticos exnuerere. o. fo. 69. conce. 144. Et ffo. 97. conce. 344.

Mōniales.

6. ¶ **Gregorius** sextus fecit quandam concessiōem monialibus sancte Clare: ac tertiarijs ut possint tāgere: et laiare ornāmēta ecclīastica: exceptis corporali- bus: que posita est ad longum in dictione Corporalia. §. 3.

Paupertas.

7. ¶ **Leo** 10. declarauit et decreuit qđ fratres mī. oēs sunt tantum custodes: et non possessores paramētōrum: et ornāmētōrum: ac valorū que ad ministerium sacramenti altaris habent: et propterea illis absq; sue profes- sionis macula: aut uoluntate uti: et potiri: libere: et licite posse: euz debeat iuxta solēntiarum celebratōem: decētioribus paramētis diuinam honorare mage- statem. B. ffo. 15. conce. 54.

Collector.

¶ Aduerte qđ huiusmodi concessiō est relaxatiua et dissipatiua paupertatis: si- cut supra posita in §. 4. quāpropter nō expedit ut illa: p̄sertim quia aduersa tur determinationi Clementis supra scripte. §. 1.

8

¶ **Gregorius** leo fecit in hmoi materia quandā eximā concessiōem omnib; p̄latijs fratrum mī. obser. q̄ posita est supra in dictione Benedicere ecclīastica. §. 12.

Pacta.

Collector.

¶ Circa pacta inita per fratres minores et alios quoscūq; sunt nonnulla sta- tuta: et cōcessa per summos pontifices: que posita sunt supra in dictione Con- uentiones. Vide ibi.

Paramēta ecclīastica.

¶ De attinētibus ad paramēta ecclīastica dictū est superi^o in dictione Ornāmē- ta: et latius in dictione Benedicere ecclīastica in multis. §. Vide ibi.

Parentes fratrum.

Indulgētia plenaria. Collector.

3. concessit indulgētiā plenariā p patrib; ma- trib; q; fratrum mī. p̄sentū: et su. uroz: et etiā defunctorū in purgatorio existerū. o. fo. 65. p̄ce. 90. Et ffo. 101. conce. 397. ¶ Circa prefatā concessiōem uide declaratiōem superi^o posita in dictione Indulgētie quo ad seculares. §. in. §. 1.

Parrochia.

Reuocatio.

4. reuocauit decretū Innocētij. 4. quo prohibebat ne fratres mī aut alij quicūq; reli- giosi reciperēt ad diuina parrochianos alienos in dieb; dñicis et festiuis in suis ecclīijs oratorijs. B. fo. 102. conce. 214.

Reuocatio.

¶ **Alexander** qđ nonnulli p̄lati ecclīastici nō curabant de supra dicta reuocatione per euz facta: dedit super illā litteras executoriales. B. fo. 102. conce. 115.

Parrochia.

Paupertas.

CI

Sirtus

4. declarauit: qđ parrochialij ecclīaz p̄iudiciū quod debet nem. euitare celebrando et p̄dicando in domibus suis uel extra: etiā in plateis comunibus intelligendū est solum de decimis et primitijs: que a laicis solent clericis exhiberi. B. fo. 102. Et ffo. 185. conce. 465.

3. Quid sit p̄ iudiciū ecclīaz parrochialium.

Leo

10. in cōcilio Lateranensi statuit: qđ nulli religiosoz parrochias cū cruce ad leuāda corpora eoz qui apud ecclīas domoz et locoꝝ eoz rēdem religiosoz suā legerūt sepulturā: intrare possint: nisi prius p̄monito et requisito: ac refusā: e parrochiano p̄bytero. Et tunc sine eius ac ordinarij p̄iudicio: nisi eisdem fratribus sup hoc antiqua cōsuetudo que sit in uiridi ob- seruantiā: et cum pacifica possessione suffragetur. B. ffo. 26. conce. 76.

4. Prohibitio Sepultura.

Paupertas.

Distinctio materie paupertatis.

¶ Duo ad materiā paupertatis sunt multa et varia cōcessa: et disposita in p̄- uilegijs fratrum mī. que subsequēti ordine distingui possunt. Primo nāq; inueniuntur aliqua in cōmendationē ac laudē hmoi paupertatis: necnō etiā in defensionē illius. Et ista ponuntur hic infra. §. 1. et 2. et 4. Et in dictione Bona. §. 8. ¶ Secundo reperiuntur cōplura spectātia ad ea que prefati fratres ac- quirere: seu recipere: ac possidere possunt. Hec autē ponuntur sub varijs di- ctionibus huius compendij. §. in dictione Bona. §. 2. et 3. et 4. et 6. ac. 12. Et in dictione Commutare. Et in dictione Elemosine in. §. 1. vsq; ad. 4. et in. 14. eum statutis generalibus ibidē additis. Et infra in dictione Possessiones. §. 1. Sed in specialit quo ad illa que relinquunt fratribus p̄dicis in testamētis ha- beatur supra in dictione Hereditas. §. 2. et 4. et 5. ac. 6. cum ibi notatis. Et in dictione Legata. Et magis in particulari quedā pertinentia ad res cultui diuini no dedicatas: continentur in dictione Edificare. §. 3. Et in dictione Ornāmēta ecclīastica. §. 1. et 2. et 4. ac. 7. ¶ Tertio in p̄dicis p̄uilegijs reperiuntur ali- qua que respiciunt dispositiōem rerum quas hmoi fratres possident: p̄sertim quo ad res uiles et parui ualoris. Et de hoc dictum est supra in dictione Dare ac in dictione Declarare. ¶ Quarto sunt alia que specialiter cōcernunt de- narios uel p̄cuntam. Et quo ad istud ponitur in fine huius dictionis Pau- pertas: quoddam dubium notabile cum sua decisiōe: prout ex declarationi- bus apostolicis et sanctorum expositum elicitur.

Collector.

4. declarauit: qđ mēdicitas fratrum mī. et p̄dicatoꝝ est meritoria: et qđ possunt ele- mosinas petere ac recipe a fidelib; nō obstantē quacūq; cōtra dictione b. fo. 15. Et ffo. 25. conce. 15.

Pro fratrib; p̄dicis et mī.

Nicolaus

3. in declaratione regule fratrum mī. deter- minauit: qđ paupertas p̄dicatoꝝ fratrum q̄ abdicat p̄prietatē oim re- rūtā in particulari qđ etiā in cōi ppter deuz: est meritoria et sancta: quā et ip̄a uis p̄fectionis ostēdens: uerbo docuit: et exemplo firmavit. Et circa hoc dicit ibidē multa alia notabilia. B. fo. 5. in. 2. trac. Et ffo. 7. arti. 1. in. 2. tractatu.

Martinus

5. comisit cuidā cardinali plenissime suā auctoritatē: et p̄- scriberet caplo generali fratrum mī. in ciuitate Bisi

2

3

Paupertas. Portio canonica. Possessiones fratru.

pecunijs nihil habere (sicut dicit Clemens qd ostendere debent) taliter vt sur-
siler oculus non possit presumi contra ipsos. ¶ Itē quō euitabit. nō solū malū
sed etiā speciē mali: prout euitare astricti sunt a lege diuina. ¶ Itē qualiter ha-
bebūt testimoniū ab his qui foris sunt: imo quō euitabūt scandalū proximoz
qd ex hoc qd pluribus datur: cū dicat apostolus. Si frater meus scandalizatur
carnes nō māduco in eternū. ¶ Et insup quoniam pacto satisfaciēt puritati
voti paupertatis obseruādo qd nō precipiāt quō aut qualiter pecunia expēda-
tur: nec de expensa cōpotū exigāt: z abstinebūt a qualibet tractatiōe: vsu z ad
m inistratiōe z dispensatiōe pecunie: put hec etiā dicti pontifices caueda oī
no esse dicunt: z precipiunt. ¶ Itē qd pro firmissimo z indubitabili tenendum
est: qd extra casum extreme necessitatis (que nulla lege astringitur) nullatenus
bursarij ducti licite possunt: sicut prefati doctores tenent. ¶ Nec obstat primo
adductum ex declaratione Clementis: qd ex verbis: z ex sensu verborū hmoi
declariōis apparct istā fuisse intētiōe eius: per ea que imediate allegata sūt.
Et presertim cum non solum precipiat vt sit necessitas que aliter prouideri ne-
queat: sed etiam qd seruentur predictae modificatiōes. ¶ Non ot stat etiam di-
cere qd forsā non ita integre in aliquibus conuentibus obseruantur modifica-
tiōes: que cum bursarijs dictum est debere obseruari: quia vnum peccatum
non excusat aliud: nec culpa illius maior: alleuiat meam minorem: nec minus
ardebunt: imo amplius: qui cū multis qd si soli in igne infernali essent. Et quo
nos liberare dignetur qui cum diues esset: pro nobis egenus fieri dignat⁹ est:
nosq; vbi sibi assimilaret: in camino paupertatis elegit.

Collectos

¶ Reliqua p̄tinentia ad paupertatis materiā respectu fratru mino. habentur
latissime in declarationibus apostolicis regule predictozū fratru: quas fecerūt
Nicolaus z Clemens. Sed clarius cōtinetur in quoddā tractatu intitula-
to Speculū fratru minozū per reuerendū patrem fratrem iohannem de argoma-
nes: quondam prouincialem prouincie sancti iacobi luculenter editum. Et p̄-
sertim in hijs que attinent ad pecuniam: habetur ibidem per optime prope si-
nem eiusdem tractatus. Videat ergo ibi qui voluerit esse bonus pauper euā-
gelicus: z paupertas in regula fratrum minorum contente obseruatoz.

Portio canonica.

Collectos

¶ Qualiter fratres mino. necnon z alij mendicantes: non tenentur soluere pre-
latis ecclesiarum aliquam portionem canonicam: positum est supra in dictio-
ne Canonica portio. vide ibi.

Possessiones fratrum.

Collectos

¶ Circa bona que possident fratres mendicantes: z moniales eorum cure cō-
misse: dictum est in dictione Bona. Sed vltra illud additur hic aliquid quo
ad fratres minores.

Nicolaus. 3. in declaratione regule fratru mi. statuit z de-
clarauit: qd oīm rez qbus vtūtur pdicti fra-
tres ius z dñū pertineat ad summū pōtificē: z ecclīā romanā:
vtpote vīsilij: z liboz: ac eoz mobilij quoz vsūm facti licet
hmoi fratrib⁹ habere: vū tamē qui pdictas res dedit non refer-
nauerit sibi dominium. B. fo. 6. in tractatu. 2. Et. ffo. 8. in tractatu. 2.

Possessiones fratru. Predicatores verbi diuini. CIII

Innocentius. 8. fecit quandā dispensatiōe fratribus predico-
ribus obser. congregatiōis hispanie circa posses-
siones vt habeatur supra in dictione Dispensatio. §. 17.

Julius. 2. fecit quandam concessiōem magnam fratribus Augustinē
sibus: circa eorum bona z possessiones: que posita est supra: in
dictione Bona. §. 10.

Leo. 10. precepit omnibus christifidelib⁹. vt nemo bona ordinis fratru
predictis qd de locis: conuentibus: possessionibus: z alijs quibuscunq; rebus
ad loca personae pertinentia intelligi voluit: siue pecunia: siue mobilia illa
sint. Et voluit qd si vexantes: vel occupātes (postq; a predictis fratribus fuerit
moniti) non integre infra tridui spaciū omnia restituerint: aut vexare omni-
no desisterint: excoicationis sententiam incurrant: a qua absolui: nisi a sede a-
postolica: z in mortis articulo non possint. b. ffo. 122. conce. 558.

Predicatores verbi diuini.

¶ Distinctio materie infra scripte.

¶ Notandū est qd oīa que in priuilegijs fratru continentur respectu predica-
tionum z predicatorū: sunt in triplici differentia. ¶ Quedam enim respiciunt fa-
cultatem quam fratres predicaturi habere debent. Et hec continentur infra in
§. 1. 2. 4. et. 5. et. 8. z. 10. ¶ Alia cōcernunt prohibitionem prelatorum ecclesia-
sticoz z nō nullorū etiam fratru. Et ista habentur in. §. 3. z. 9.

Collectos

¶ Reliqua vero sunt in cōmendationem: z fauore dictorum fratrum actu pre-
dicantiū. Ista autē sunt duplicia. Nā aliqua respiciunt proprie suas psonas.
Et hec habentur infra. §. 2. z. 11. z. 12. Alia autem respiciūt auditores sermonū.
Et quo ad ista ponitur quedam remissio in fine huius capituli.

Innocentius. 3. dedit beato Francisco z socijs eius
licentiam predicandi ad verbi dei se-
nen in omnem terram spargendum. b. fo. 1. Et. ffo. 3.

Licētia pdi-
candi.

Gregorius. 9. precepit oibus ecclesiarū prelati: vt
fratres ordi. mi. ad officium predican-
di (ad quod dicit qd sunt ex professione sui ordinis deputati) be-
nigne recipiāt: z vt admoneāt populos eis cōmissos quatenus ex ore predicto-
rū fratru verbi dei semen deuote suscipiāt: ac etiam qd in necessitatibus huius
modi fratrum liberales existant. B. fo. 25. Et. ffo. 109. conce. 233.

Nota.

¶ De alio Gregorius. 9. precepit ecclesiarū prelati quatenus si qui asserentes
se esse de ordine fratru mi. predicauerint in iurisdictionibus huiusmodi prela-
torum faciēdo quēdam pecuniarium: ex quo infamia sequeretur religioni
ipsorum fratrum qui paupertati in professi sunt: capiant tales predicantes: et
tanquā falsarios condemnent. B. fo. 24. Et. ffo. 109. conce. 234.

Prohibitio

Alexander. 4. concessit qd fratres ordinis pdicatorū z mi. possint p̄-
dicare populis de licentia romani pontificis: aut lega-
toz eius vel dioecesanis seu ordinarij: absq; aliōz inferiorū prelatorū z rectorū
ecclesiarū: a sacerdotū parochialium assensu. b. fo. 25. et. ffo. 26. conce. 15.

Licētia pdi.

Elemens. 4. referēdo ac cōfirmādo pdictas litteras Alexandri. 4.
declarauit. qd si predictis fratribus: concedatur licentia

Licētia pdi.

Predicadores verbi diuini.

predicandi a legatis sedis apostolice: aut ab ordinarijs locorum: possint libere hmoi fratres predicare populis subiectis legatis z ordinarijs: sine aliorum prelatoz inferioz z rectorz ecclesiaru assensu: vllomodo requisito. Illistamē casibus exceptis: qui de iure vel cōsuetudine: aut speciali reservatione facta sedis apostolice ac legatis z ordinarijs predictis specialiter relinquuntur. b. fo. 29. et. ffo. 30. conce. 26.

Collector

6

Institutio
predicatorz.

7

Prohibitio
pdicandi.

8

Casus in q-
bus possunt
pdicare fra-
tres etiam si
diocesani p-
dicant

9

Prohibitio
predicandi.

10

Licentia pre-
dicandi.

Collector

11

Officiuz di-
uinum.

¶ **A**duerte q casus de quibus hic fit mentio: expecificantur infra a Benedi-
cto. 11. in. § 8.

¶ **C**lemens concessit: vt singuli puinciales fratrum mi. in suis prouincis
is cu diffinitiozibus in suis capitulis prouincialibus cōgregatis: habeat plena
ria auctoritate z facultate examinadi: z approbandi fratres predicti ordinis i
sacra pagina eruditos: z q eis officiu predicationis (deu habedo pre oculis) cō-
mitte valeant: sicut ex forma regule poterat minister generalis. B. fo. 56 et.
ffo. 139. conce. 31. Et hoc idē concessum est carmelitis. B. ffo. 185. cō. 463. Et
similiter concessum est Augustinensibus. B. ffo. 244. con. 589.

¶ **C**lemens prohibuit: ne fratres quos ab ordine pro suis culpis ex-
pelli contigerit: vel qui egressi fuerint proprio motu: presumant predicare. zc.
nisi ad alium ordinem in quo licite exercetur hmoi officium: de licentia sedis
apostolice: vel ministrorum ordinis prefati transierint. B. fo. 58. Et. ffo. 141.
conce. 331. Et quo ad carmelitas. fo. 103. Et. ffo. 186. conce. 472. Et quo ad pre-
dicatores ffo. 238. conce. 557

Benedictus. 11. statuit q fratres ordi. predica. z mino. qui ad pre-
dicandū deputati sunt: possint in ecclesijs z locis su-
is: ac in plateis cōmunibus seu publicis libere (absqz dno. efanorū z alioz pre-
latorū petita licentia) clero z populo predicare: eisqz proponere verbū dei. No-
luit tamē q predicti fratres caueant omnino: ne illa hora in qua diocesani p-
dicauerint: vel corā se fecerint predicare: predicent ipsi fratres: nisi forsā hoc
facerent de voluntate diocesanoū ipsoz: aut in studijs generalibus: diebus il-
lis dūtaxat quibus sermones ad clerū fieri solēt solemniter: siue in funeribus
mortuozum: siue in eozundem fratrum festis specialibus seu peculiaribus: q
in predictis quattuor casibus concurrere poterunt in predicationibus cū dio-
cesanis. B. fo. 126. Et. ffo. 203. conce. 500.

¶ **B**enedictus statuit q predicti fratres in ecclesijs parochialibus
nō audeant pdicare: inuitis carū re. toribus seu sacerdotibus: nisi de licentia
superioz eozundem rectorz. B. fo. 126. Et. ffo. 203. conce. 501.

¶ **S**ixtus concessit fratribus carmelitanis: vt possint libere pdicare po-
pulis in locis publicis: absqz tñ parochialiu ecclesiarū iuris puidicio. Et de-
clarauit q hmoi iuris puidicium intelligatur de decimis z primitijs dūtaxat:
que a laicis solent clericis exhiberi. B. fo. 102. Et. ffo. 185. con. 465.

¶ **A**duerte q in predicta concessione vult dicere Sixtus: q dūmodo ecclesijs
parochialibus nō squatur puidicium quo ad exactionē decimarū z primitia-
rum: possint pdicti fratres pdicare libere in quibuslibet locis publicis.

Leo. 10. concessit q predicatores verbi dei ordi. minoz de obser. quādo
actu predicant: vt puta in Aduentu: z quadragesima possint ordi-
cium feriale anticipare: z festa illis diebus reseruare quibus illos amplius la-
tozare necesse est. Non tamen in fraudem diuini officij: sed vt liberius valeat

Predicadores verbi diuini. Prelati. Prefatio. CIII

studio vacare: z consolationi spiritali fidelium populozum incumbere. O.
ffo. 91. conce. 265.

¶ **I**ohannes leo concessit q fratres minoz: predicatores actu pdicantes: pos-
sint sine stimulo: z seruato ieiunio: anticipare: z retardare horas comestionis
z serotine collationis: iuxta suā consolationem. o. ffo. 93. conce. 282.

¶ **A**duertendum est etiam circa materiā istam pdicatorz: q multi summi pō-
tifices concesserunt multas indulgentias: quas lucrantur audientes sermōes
fratru minoz. Ne autē indulgentie posite sunt supra in dictione Indulgentie
quo ad seculares. §. per totum.

12
Ieiunium.
Collector.

Prelati.

¶ **D**istinctio materie in frascripte.

¶ **C**irca prelatos sunt multa z varia in priuilegijs fratrum: que subsequenti
ordine partuntur. ¶ **P**rimo enim sunt aliqua statuta z cōcessa respectu prela-
torum religiozorum. Et hec subdiuiduntur. Nam quedam pertinent ad eozū
electionem: que posita sunt superius in dictione Electio. Alia concernunt co-
rundem prelatoz confirmationem: que etiam posita sunt supra in dictione
Confirmatio prelatoz. Nonnulla vero attinent huiusmodi prelatoz au-
ctoritatem in executione suozum officioz. Et de hoc habetur in varijs di-
ctionibus sū varietatem denominationum officioz. Ut de auctoritate ge-
neralis ministri: in dictione Generalis minister. Et sic de alijs officijs: prout di-
stincta sunt supra in dictione Officia ordinis. ¶ **S**ecundo principaliter in pri-
uilegijs fratrum sunt non pauca pertinentia ad prelatos ecclesiarum. Et hoz
aliqua respiciunt modum quem debent obseruare erga fratres ad eos decli-
nantes. s. quāto debent eos benigne recipere. Et hoc habetur in dictione Re-
cipere. §. 1. z. 2. Alia spectant a d reuerentiam quam fratres debēt exhibere hu-
iulm ordi prelatis in presentatione confessorum: z alijs cōsimilibus. Et hoc iaz
dictum est in dictione Absolutio quo ad seculares in multis. §. De quo etiaz
vide in dictione Presentatio confessorum. Alia pertinent ad formam quam
erga priuilegia ditorum fratrum debent tenere predicti prelati ecclesiarū. De
hoc autem habentur multa in dictione Priuilegia. ¶ **E**t tandem nonnulla per-
tinent ad inhibitiones per summos pontifices huiusmodi prelatis factas: ne
circa fratres z eozum officia se intromittant. Et de hoc habetur in dictione
Exemptio in multis. §.

Collector.
De attinenti-
bus ad prela-
tos ordinis.

De attinenti-
bus ad prela-
tos ecclesiarū.

Prefatio.

Sigenus. 4. concessit fratribus mi. q in festiuitatibus
sancti frāscisci: possint dicere ppriam pre-
fationē z Credo. o. ffo. 101. conce. 408.

Sixtus. 4. concessit q fres mi. in die lecti frāscisci: z illi
gmatū eius dē: possint dicere pfationē ppriam
in missa. o. fo. 63. Et ffo. 67. conce. 110. Et ffo. 100. pce. 386.

¶ **I**ohannes Sixtus concessit q in missis sancti frāscisci dicatur propria pre-
fatio. o. ffo. 101. conce. 412. ¶ **H**oc est intelligendum de missis votiujs que di-
cuntur extra festiuitates predictas: nam pro diebus festiuitatum iam cōcessus
est: vt patet supra. §. 1.

1
2
3

Presentatio confessorum.

Collector. Quia confessiones et ordinationes attinentes ad presentationem confessorum ordinariis faciendae sunt commixte cum auctoritate quas huiusmodi confessores habent ad absolvendum. Ideo posite sunt supra in dictione Absolutio quo ad seculares. r. Et ideo ibi poteris eas ad longum videre.

Collector. Circa huiusmodi tamen materiam presentationis confessorum oportet ulterius advertere: quia fratres confessores ordinum mendicantium debite presentati episcopis: aut eorum vices gerentibus magnam habent auctoritatem: nam per clementinam Dudum. de sepulturis: quae per privilegia specialia: quibus nequeunt gaudere: nec confessiones secularium generaliter audire: sic presentati: ideo formam debitam presentandi libuit hic inserere. Sciendum est ergo quod duplex modus: seu forma presentationis confessorum reperitur in iure: et in privilegiis fratrum predictorum. Primus modus et forma iuridica continetur in prefata clementina Dudum: de sepul. ubi ponuntur multa: quae vix poterunt ad litteram observari. Primo enim dicitur ibi quod huiusmodi presentatio fieri debet per ministros: aut custodes quo ad fratres minores: aut per magistrum: seu priorem provinciam vel eius vicarium quo ad fratres predicatorum: qui debent accedere ad presentiam prelatorum ecclesie et petere quod fratres qui fuerint electi ab eis possint libere confessiones subditorum illius diocesis audire. Secundo dicitur ibidem quod post huiusmodi petitionem eligantur fratres qui audituri sunt confessiones: et hoc per generale vel provinciale: sicut habetur supra in dictione Confessiones et confessores. §. 3. Tertio additur quod confessiones sic electi presententur episcopis: aut eorum vices gerentibus a prefatis prelatibus fratrum per se vel per alios fratres quos ad hoc deputaverint: petendo humiliter ut de ipsorum beneficio possint audire confessiones suorum subditorum. Sed quia prima duo supradicta sunt difficilia ad servandum: cum prelati huiusmodi fratrum nequeant semper adesse ubicumque: et quandoque est facienda presentatio. Ac similiter: quod idem prelati non valent eligere aliquos fratres ad audiendas confessiones extra capitula provincialia: nisi forte habeant specialem commisionem: sui generalis: ideo expedit ut fiat presentatio sub forma inferioris antequam notata: quae si acceptetur a prelatibus ecclesiarum sufficit quibus alia predicta omittantur quae sunt in favorem ipsorum: cum liceat unicuique renunciare iuri suo.

Prima forma presentationis fratrum confessorum.

Sequitur forma presentationis confessorum quae fieri potest per quemcumque prelatum ordinis: aut eius vices gerentem accedendo ad presentiam ordinariorum et dicendo. Reuerendissime domine: supplex orator dominacionis vestre fratris. M. minister aut prior: seu frater M. custos huius custodie vel provincie: vel guardianus: seu prior talis conventus: auctoritate et commissione dictorum ministrorum aut prioris provincialis: seu custodis ordinis fratrum. M. humiliter ac debite exhibet reverentiam. Cum huiusmodi privilegia dicto ordini nostro a summis pontificibus indulta: fratres eiusdem ordinis per ministrum vel custodem: aut fratres alios quos ad hoc idoneos deputaverint: presentati humiliter loco rum prelati ad suorum subditorum confessiones audiant: et salutares penitentias cum absolutionis beneficio iniungendas: de licentia et gratia ac beneficio eorumdem merito recipi debeant: et admittantur: hinc est quod Reuerende dominacioni vestre: de cuius benignitate amplissimam fiduciam gerimus: hinc est

Presentatio confessorum. Privilegia fratrum. CV

nonnulli iuris forma supra hoc statuta: infra scriptos fratres per me (si est minister aut prior provincialis vel in capitulo nostro provincialia) dicto. M. legitime electos: et deputatos: cum ea qua decet: et possum reverentia humilissime presentari: obnixius eidem dominacioni vestre supplicans quatenus ipsos (et me cum illis si vult) recipere et admittere dignetur: ac si totalis forma iuris in Clementina Dudum de sepulturis: et in concilio Lateranensi tradita observata esset. Et eisdem ac mihi: de sua gratia specialia casibus etiam eidem reservatis (per aiam salutem) absolventi auctoritate prestare. Et ipsi una mecum per eadem dominacionem vestra: universosque sibi grege commisso assidue redemur apud deum supplices precatores. Quam ideo dominus longevos in annos ad cunctoium salutem conservare dignetur.

Nota

Facta est presentatio (nisi ordinarius causam legitimam haberet non admittit) aliquid siue admittat siue non: possunt dicti fratres absolvi subditos predicti ordinarij ab omnibus casibus a quibus possunt presbyteri parochiales: ultra id quod per privilegia particularia concessum est. Et non oportet dictam presentationem iterare in vita illius episcopi: licet aliquorum se transferant fratres ad morandum: cum ad dictam dioecesim iterum ad morandum reuersi fuerint: ut habetur supra in dictione Absolutio quo ad seculares. r. in §. 4.

Collector.

Est et alius modus presentandi fratres confessores per concessionem Innocentij. §. qui potest fieri per quemcumque guardianum: etiam si non habeat commisionem ab aliquo superiore: prout habetur in monumetis ordinis: et in supplemento: et in hoc copendio in dictione Absolutio quo ad seculares primo. §. 13. Attamen iste secundus modus est onerosus. Debet enim fieri quolibet anno: et est dubium an sic presentatus habeat concessiones particulares factas confessoribus nostris: ut supra presentatis. Ideo ego non curarem de isto: nisi in casu necessitatis.

Secunda forma presentandi confessores.

Privilegia fratrum.

Distinctio materie privilegiorum fratrum.

Advertendum quod circa privilegia fratrum: multa possunt: ac debent considerari. Primo illorum firmitas. Et hec continetur infra. §. 3. r. 4. r. 5. r. 7. r. 10. r. 12. r. alia sequentibus usque ad finem. Secundo debet attendi huiusmodi privilegiorum inter presentatio seu declaratio ad quem pertineat. Et de hoc habet infra. §. 2. r. 11. r. 15. Tertio eorumdem privilegiorum suspensio: seu revocatio. Istud autem ponit infra. §. 5. r. 6. r. 9. r. 12. r. 18. r. 21. Quarto sunt considerande nonnullae prohibitiones respectu predictorum privilegiorum. Iste vero habentur infra. §. 1. r. 9. r. 11. r. 12. Quinto est attendenda eorumdem privilegiorum communicatio. Et de hoc dictum est latissime supra in dictione Communicatio privilegiorum. Ultimo quod circa suspensionem: et revocationem huiusmodi privilegiorum occurrunt multe dubitationes: ponuntur infra post omnia supradicta quedam notabiles questiones.

Collector.

Lexander. 4. precepit ecclesiarum prelatibus: ut presbyteri fratres minores: et predicatorum vti suis privilegiis: et indulgentiis: ac regularibus observantiis: et statutis per sedem apostolicam approbatis. b. fo. 22. Et fo. 24. conce. 11.

Prohibitio.

Elemens. 4. inhibuit districte omnibus ecclesiarum prelatibus: ne interpretari presumant privilegia: et indulta prelatibus: interpretari presumant privilegia: et indulta prelatibus: sedem apostolicam approbatis. b. fo. 22. Et fo. 24. conce. 11.

Interpretatio.

Privilegia fratrum.

Et voluit qd interpretatio sup hmoi dubijs z obscuris referret sedi aplice: cum eius sit interpretari cuius z condere. b. fo. 30. Et ffo. 31. conce. 31.

Eugenius. 4. cōcessit fratribus ordinis pdicator: qd virtute quarū cūqz litterarū aplicarū cōcessarū: z cōcedendarū nō possit vilo modo p̄iudicari seu derogari privilegij pdictorū fratrum: nisi de ipso ordine: z de hmoi litteris fiat de verbo ad verbū expressa mentio. B. ffo. 79. cōce. 239.

4
Cōfirmatio

Sixtus. 4. confirmavit omnia privilegia ab eodē vel a pd̄cessoribus suis cōcessa ordini fratrum mi. z p̄sertim q̄tēta in bulla eius dē que incipit 'Regimini vniuersalis ecclie. Non obstantibus quibuscūqz litteris post modum ordinatis a sua sanctitate: p̄sertim illis que incipiūt Sup curā gregis dominici. o. ffo. 68. conce. 127.

5
Cōfirmatio
Reuocatio.

¶ **DEAD** Sixtus p̄firmavit oia privilegia a sua sanctitate vel a suis p̄decessoribus cōcessa ordini mi. exceptis indulgētijs ḡnālibus quo ad visitates loca fratrum vel fororū. Et hoc d̄ p̄cessit in ḡnē: addēdo qd nō intēdit sua sanctitas qd indulgētie pdicti ordinis cōcessa p̄ personis fratrum (siue sint generales: siue nō) reuocentur per quascūqz litteras aplicas: etiam cruciate. Et idem de alijs privilegijs: nisi in talibus litteris apostolicis fiat expressa mentio de indulto hmoi: z ordine pdicti. o. fo. 64. Et ffo. 68. conce. 137.

Collecto.

¶ **Aduerie** circa predictam cōcessionem: qd comuniter ponitur in bullis cruciate z alijs similibus talia verba qd equipollent expressioni necessaria ad reuocationē vel suspensionē privilegiorū fratrum etiā medicantijs. Semper tū sunt inspiciende derogationes talium bullarum: z conferēde cum non obstantijs privilegiorū fratrum: vt sic appareat quod p̄ualere debeat.

6
Suspensio.

¶ **DEAD** Sixtus cōcessit generali fratrum mi. qd qñ viderit aliquē fratres sui ordinis abuti gratijs: z facultatib⁹ apostolicis: possit z valeat hmoi gratias suspendere z suspensus tenere donec (q̄primū cōmode poterit) consulat desup Romanum pontificē: z ab eo responsum habeat. Et super hoc onerat cōscientiam pdicti generalis. b. fo. 56. Et ffo. 52. conce. 58.

7
Cōfirmatio

¶ **Idē** Sixtus i mari magno motu p̄p̄o z ex certa scientia auctoritate aplica approbavit: z robur p̄petue firmitatis obtinere debere decreuit oia z singla privilegia per quoscūqz Ro. p̄tēfices p̄decessores suos ordini fratrum mi. z illi⁹ domib⁹: z p̄fessorib⁹ (in ḡnē sub quacūqz p̄boz forma) cōcessa: ac p̄ potiori cautela oia: z singula pdicta de nouo p̄cessit: z indulgit. B. fo. 59. z ffo. 142. conce. 343.

8
Indulgētie.

¶ **DEAD** Sixtus fecit quādā magnā concessionem respectu privilegiorū concernentiū stationes z indulgētijs vrbis Rome fratribus mi. cōcessas: prout habetur supra in dictione Indulgētie stationū quo ad fratres: in. §. 7. vide ibi. Et aduerie ad notable in fine illius positum.

9
Suspensio.

¶ **DEAD** Sixtus declarauit z decreuit qd suspētio privilegiorū seu facultatū z indultorū quā ipse fecerat: solū debere referri ad facultates z indulta quocūqz z indulgētiarū: z absolutiōnū z remissiōnū peccatorū cōcernentijs personas quascūqz que non sunt ordinū mendicantiū: ac monialū: z fororū tertij ordinis coegialiter sub eorum cura viuētium: ac seruētium eisdem continēz: z non ad alias facultates seu indulta ab ipso Sixto vel a suis p̄decessorib⁹ pdictis ordinibus concessa. B. ffo. 106. conce. 227.

10
Pro fratrib⁹

¶ **DEAD** Sixtus in mari magno districte imbuuit p̄latis ordinarijs locorū: sub interditi ingressu ecclie: z suspēsiōis a regimine z administratiōe suarū

Privilegia fratrum.

CVI

ecclie ac rectorib⁹ ecclie: z alijs quibuscūqz sub ep̄colis late sentētie: z p̄uatiōis eorūde parrochialū ecclie: ac oim aliorū ecclie: z officiorū qd obtinuerint: necnō inhabilitatis ad illa: z alia imposterū obtinēda penis corp̄is p̄ eos qui cōtra fecerint incurrētis: ne ordines fratrum pdicatorū z minorū z illoz domos z p̄fessores: p̄ter aut cōtra privilegia z indulta Romanorū p̄tēficū quoscūqz p̄decessorū eius dē Sixti: vel cōtra suarū litterarū tenorē: inquietare seu molestare p̄sumant. B. fo. 61. Et ffo. 145. conce. 355.

b⁹ pd̄ z ml.
Excoicatio.

¶ **Innocētus.** 8. fecit fratrib⁹ ordi. pdica. cōgregatiōis hispanie circa eoz p̄uati legia sequētē cōcessionē. Qd nonnulla dubia occurrunt z occurrere possunt fratribus ordi. pdicatorū cōgregatiōis hispanie sup gratijs z privilegijs: tā ordini quā cōgregatiōi pdictis cōcessis: idē v̄ns Innocētus p̄ securitate cōscientiarū pdictorū fratrum p̄cessit facultatē vicario ḡnāli dicte cōgregatiōis p̄ tpe c̄siliēti: cū aliqua p̄sona in dignitate ecclieastica p̄stituta: z duob⁹ alijs iuriscōsultis: iter p̄rādi hmoi dubia. Et qd frēs dicte cōgregatiōis secure possint stare declaratiōnibus p̄ eosdē faciēdis. o. ffo. 76. cōce. 195. ppe finē. Et ffo. 101. conce. 394.

11
Pro fratrib⁹
bus pdicat.
Interpretatio
Particularis
p̄ Hispania.

¶ **Aduertēdū** est circa pdictā concessionē: qd illud qd p̄ceditur h̄c vicario generali fratrum pdicte congregationis: debet intelligi etiā esse concessum cuiuscūqz puinciali fratrum mi. puinciarū castelle z legionis z aragonū ac sicilie: z non aliarū puinciarū extra hmoi regna. Et hoc rōne cōicatiōis specialis facte huiusmodi fratribus: put habetur supra in dictione Coicatio privilegij. §. 10.

Collecto.

¶ **Alexander.** 6. decreuit z ordinauit: qd frēs ml. nequeāt vti gratijs vel facultatibus in forma breuis d̄ntaxat concessis: qd per bartholomeū floridū oim secretariū suū subscriptē fuerūt: nisi ad id suoz supiorū ḡnāliū vel puincialiū pro tpe existentū accedat assensus: perinde ac si in litteris pdictarum facultatū z gratiarū adiecta foret pdicta conditio. b. ffo. 55. conce. 64.

12
Prohibitio

¶ **Julius.** 2. declarauit qd per confirmationē privilegiorū fratrum mino. p̄ Sixti. 4. facta: ac eorūdem privilegiorū nouā concessionē: per hec verba (de nouo concedimus) solūmodo esse p̄firmata privilegia dicto ordinis concessa: z non alias reuocata. B. fo. 43. Et ffo. 126. conce. 277.

13
Cōfirmatio
z reuocatio

¶ **Aduertēdū** est qd pdicta declaratio credi sic facta fuisse absolute: z generaliter propter defectū relationis. Qd multi famosi doctores vniuersitatis Salinā tunc declarauerūt z determinauerūt qd quicūqz aliqua privilegia conceduntur de nouo cū sequenti clausula. Non obstantibus reuocatiōibus aplicis: prout in bulla aurea continet: intelligūtur viuificata z de nouo p̄cessa etiā illa que fuerāt reuocata. Nā aliter nihil operarentur pdicta verba: cum tamen verba in litteris apostolicis posita: semper debeant aliquid operari.

Collecto.

¶ **DEAD** Julius fecit copiosissimā confirmationem privilegiorū qualitercūqz concessorū ordini fratrum Augusti. z p̄petue firmitatis robur obtinere decreuit. Et insuper singula privilegia z immunitates exceptiōnes concessionē indulgētiarū: peccatorū remissiones: z indulta quocūqz quibusuis congregationibus: seu societatibus: aut alijs locis: z illoz p̄sonis dicti ord. fra. augusti. regu la. obser. ḡnālī p̄cessa: ad totū ipm ordinē pdictorū fratrum z illi⁹ p̄sonas: ac si illis etiā specialiter cōcessa fuissent: extendit z cōicauit. B. ffo. 66. conce. 206.

14
Ex privileg.
Augustine.

¶ **DEAD** Julius concessit fratribus Augustinensibus qd privilegia eorum omnia integre: z ad verbum vt sonant plenissime: atqz inuiolabiliter: vbiqz gentium obseruetur. b. ffo. 95. conce. 311.

Cōfirmatio

15

Privilegia fratru.

16 De validitate privilegiorum.

¶ Julius propter motum ac de plenitudine sue potestatis voluit et statuit ac decrevit: ut quaecumque concessio apostolica facta ordini fratrum Augustinensium: vel eiusdem ordinis generalis: siue directe: aut per communicationem privilegiorum aliorum ordinum: eandem omnino vim atque efficaciam perpetuo habeat: tam in iudicio quam extra iudicium: ac si plumbico sigillo obfirmata esset. Et hoc intelligi voluit tam de hijs que in forma brevia: quam de hijs que per suspensiones expedita sunt: in quibus placuit ut sola signatura sufficeret. **B.** ffo. 267. conce. 698. Et ffo. 76. conce. 229.

17 De validitate privilegiorum.

¶ Julius propter motum: ex certa scientia: ac de plenitudine sue potestatis decrevit et mandavit: ut quaecumque privilegia dicto ordini Augustinensi: vel eiusdem ordinis generali: utcumque concessa: siue ipsa exemplaria: siue eorum transumpta: omnem datur: prelati alicuius aut publici nominis: arij manu signata: aut etiam generalis dicti ordinis sigillo firmata eandem omnino vim habeat: et illis fides adhibeatur: ac si plumbico sigillo haberet. **B.** ffo. 268. cōc. 698. Et ffo. 76. cōc. 230.

18 De validitate privilegiorum.

Leo 10. fecit consimilem concessionem prefatis fratribus Augustinensibus: prout Julius. 2. in concessione immediate supra posita fecerat: nullo immutato nec addito verbo. **B.** ffo. 123. conce. 560.

19 Prohibitio excoicatio.

¶ Leo statuit quod si seculares contraire mari magno vel cuiquam concessionum fratrum heremitarum. s. augustini temere ausi fuerint: per excoicationis publicetur. Si autem clerici fuerint: propter censuram supradictam: dignitatibus et beneficijs ecclesiasticis privati sint: eaque libere impetrari posse decrevit. **B.** ffo. 122. conce. 558.

20 Amplissima et nova concessio. Nota. Oracula.

¶ Leo concessit quod tres milia regularis obsequii. secunda scientia possint uti omnibus eis concessis a sede apostolica et Romanis pontificibus: siue per bullas: vel brevia aut viue vocis oracula (prout in libris ordinis repiunt) ac si omnia specificè fuissent prefato summo pontifici expressa. Et pro maiori conscientiarum securitate: omnia prefata privilegia de nouo concessit. Voluit etiam quod non sint minoris efficacie et valetudinis viue vocis oracula: quam si per bullas: aut brevia ad perpetuam rei memoriam essent concessa. Sed hoc in foro conscientie tantum. **D.** ffo. 58. conce. 161.

21 Declarare.

¶ Leo concessit quod virtute bullarum cruciate contra infideles: vel altarum indulgentiarum generalium: quascumque reuocationes: aut suspensiones privilegiorum ordinum: etiam mendicantium continentes: nunquam intelligantur reuocata: nec suspensa indulta: privilegia: et gratie concessa: quo ad personas fratrum milia obsequii. et quo ad suspendendum interdictum in festiuitatibus sanctorum sui ordinis: nisi de hijs specificè et nominatim mentionem facerent. **D.** ffo. 60. conce. 177.

22 Reuocatio.

¶ Leo concessit quod generalis fratrum milia in suo capitulo generalis: et quilibet particularis in suo capitulo particulari (de consensu eiusdem capituli vel maioris partem) declarare possit: et valeat utrumque ab usu alicuius concessionis viue vocis oracula facte abstinere debeat. Postquam quidem declaratione: tam fratres quam moniales sue obedientie: ac si concessio huiusmodi per sanctitatem suam suspensa vel reuocata fuisset: concessione eadem in posterum non vitantur. **O.** ffo. 94. conce. 296.

23 Noua concessio.

¶ Leo postquam in concilio lateranensi moderavit: seu reuocavit in aliquibus privilegia fratrum medicantium: declaravit quod omnia: et singula privilegia predictorum fratrum medicantium qualitercumque eis concessa: permaneat in suo robore: exceptis illis in quibus fuerunt moderata seu reuocata. Et ad abundantiam cautelam: privilegia predicta cum dictis modificationibus: motu proprio innovavit: ac distincte precepit et mandavit ecclesiarum placitis: ut religiosos praefatos super alijs privilegijs non modificatis molestare non presumant: sed suis eis iura et privilegia inuoluntate obseruent. **B.** ffo. 27. conce. 88.

Privilegia fratru.

fatos super alijs privilegijs non modificatis molestare non presumant: sed suis eis iura et privilegia inuoluntate obseruent. **B.** ffo. 27. conce. 88. **¶** Leo postea reuoluit: ac in pristinum statum restituit omnia privilegia fratrum minorum obsequii. quoad forum conscientie tantum. Et hoc solum oraculo viue vocis. **C.** h. supra ad longum in dictione Concilium. §. 7.

24 Reuolutio.

Sequuntur quedam questiones pro intellectu privilegiorum ordinibus mendicantium concessorum.

Prima

questio est. Quia in plerisque concessionibus supradictis: et in toto nro mari magno: et alijs privilegijs conuenit quod non intelligatur reuocata nisi de eis fiat mentio de verbo ad verbum: ut puta concedit nobis ut non teneamur ad purificationem legatorum etiam si in litteris eorum dicitur: ut tamen non excepti quod excepti teneantur ad hoc onus: nisi de hoc indulto nobis concessio fiat mentio de verbo ad verbum: postea papa concedit legato ut possit exigere purificationem a quibuscumque personis etiam exceptis: quibus talia habeant privilegia quod de eis sit fienda mentio de verbo ad verbum: quod voluit in litteris legati haberi expressis: quod nunc utrum per has litteras legatorum sit derogatum privilegio nro. Et sic de similibus. Et licet super hoc multi multa dixerint: tamen semper maior et solentior pars doctorum tenuit privilegio nro derogatum esse. **C.** h. de Felinus in c. Nonnulli: de rescriptis copeditio: fissime tractans hanc materiam: et ibi adducens oes super ea scribentes: concludit quod si hoc habet curie stillus indubie derogatur priori privilegio. Et quod hoc habeat stillus curie est plusquam manifestum: cum in nullis reuocationibus inserantur littere priores: nisi aliqui ad abundantiam cautela. **A.** c. propterea non debet opinari fratres quod sua privilegia sint immutabilia: sicut si sic essent ligate manus pontificum ut non possint derogare concessis a se vel suis predecessoribus nisi illa insererent: cum esset impossibile omnia scire: cum sint innumerabilia: et particularia. Et est tamen aduertendum an reuolutio breuis: vel bulle super qua sit concessio sit vera. Illa si est falsa: nihil valet quod conceditur etiam si contineat maximas clausulas: et non obstantias. **C.** h. est aduertendum an in toto vel in parte aut ad tempus deroget prioribus. Nam licet habeant littere secundae magnas non obstantias: et amplas generalitates: non derogant nisi illis contra que sunt. Clerici gratia. Ego habeo privilegium ut in partes ierosolymitanas possim transire: postea prohibetur quod in illas partes nullatenus transeat non obstantibus quibuscumque privilegijs concessis: ordinibus vel personis et etiam si de eis eorumque totis tenoribus et. **N.** quid non pro ero proficisci ad Capostellam: cum habeam aliud privilegium hoc mihi concedens. Si dices non quod omnibus privilegijs est derogatum: intellige omnibus privilegijs derogatum: quo ad transeundum in ierusalem. **C.** Sed quod derogatio potest fieri quo ad totale reuocationem: vel quo ad temporalem suspensionem: ideo queritur scilicet quid de suspensionibus privilegiorum quod quotidie fiunt quod conceduntur bulle cruciate vel fabrice ecclesie apostolorum Petri et Pauli siue tempore Iubilei aut alie similes. **C.** Dicendum quod inspicenda sunt verba: et secundum ipsa iudicandum: prout in alia questione iam dictum est: ideo de hoc non querimus. Sed queritur quot: vel quod privilegia comprehendant tales suspensiones. **C.** Et ut quod solum comprehendant: et suspendant illa que possent impedire vel retardare effectum illorum: que per tale iubileum exhibentur ut scilicet: ut proficisci Roma ad consequendum iubileum: ire ad bellum contra infideles ad consequendam indulgentiam: accipere bullas: et contribuere certam quantitatem

Collectio Questio circa derogationem privilegiorum fratrum.

Refugio ad questionem.

Questio de suspensioe privilegiorum.

Refugio questionis.

Privilegia fratrum.

pecunie pro eadē causa. Nā si ego haberē p privilegii illud qd cōceditur p tribileū vel cru. iatā zc. vcz per cōfessionalis z similes facultates: nō curarē de dīcto iubilēo seu cruciata zc. idēo suspēdūt talia privilegia z facultates: z alie q̄stuarie applicā de cruciata zc. nō aut privilegia sup alias materias: vel in bullis cruciata nō cōtenta: aut p iubilēū nō cōcessa. Quid absurdū esse: q̄ suspēderet illud qd mibi nō pōt prebere: qz nō habet. C Sed dimissa q̄stione de suspēdōne p iubilēū z alias bullas quas nō vidim⁹: dicim⁹ de cruciata cōcessa in Hispania primo cōtra mauros regni granate: deinde cōtra infidēles partiū Affricē. Et dicim⁹ q̄: lausula suspēdōnis in forma: z ad litterā continebat hec verba. Et ne ppter alias indulgētias: in hoc scō opetardiores xpī fideles existant oēs filies aut disimiles indulgētias z facultates a nobis: z eadē sede vel ci⁹ auctoritate q̄buscūqz ecclīis: monasterijs: hospitalibus z pijs locis: vniuersitatibus cōfraternitatibus z singularibus psonis planarias: tpales z ppetuas in vita vel mortis articulo in dīctis regnis pcessas: pro hmōi expeditōe dūtaxat ad tēpus triēnij duratura: suspēdim⁹: ita q̄ ille etiā si clausulas aliquas ptra futurā eaz suspēdōne in se cōtinerēt (quaz tenētes z formā: ac si de verbo ad verbum i serētur p̄sentibus: haberi volum⁹ p exp̄ssis) nemini interim vllatnus suffragētur. Et sub excōis late sentētie pena: hmōi indulgentie durante triennio publicari z predicari: z earum p̄textu queuis pia suffragia postulari nequeant.

¶ Mūc q̄ritur quō vel in q̄bus p̄dicta suspēdō intelligat. Et videt q̄ solū in indulgētis pcessis visitatibus ecclīas. monasteria: hospitalia zc. Patet hoc: nā ibi dī. Oēs filies aut disimiles indulgētias planarias: tpales z ppetuas. Ad dicitur etiā q̄ nō p̄dicentur aut publicētur: nec queuis suffragia postulari queant suspēdōne durāte. Itē in principio clausule dicitur. Ne ppter alias indulgentias. zc. Atq̄ ibi dī. ne tardiores xpī fideles existāt zc. posset forte dici: q̄ oēs alie ḡre siue facultates: quaz filies. cōtinentur in bulla cruciata suspēduntur: vcz cōfessionalis: z alie q̄cūqz ibi cōtēre. Nā videtur velle papa q̄ (vt xpī fideles necessitētur ad accipiēdū istā cruciata: z cōtribuedū) nō possint facultatibus cōtētis in bulla cruciata: p bullas vel cōfessionalia antea habitas vii. Dicere etiā: (put aliqui aucti fuerūt) q̄ p istā suspēdōne suspēdebantur oia privilegia: facultates z indulta q̄buscūqz psonis facta: est ita absurdū q̄ nō indiget reprobatione. Nā esset dicere q̄ etiā esset derogatū privilegij eoz qui hūc facultatē testādi: z privilegij religionū vniuersitatum: z aliaz psonaz sup diuersis materijs: ita q̄ durāte tpe suspēdōnis nō possent tūc vii eis illa habētes. Et sic q̄ p illo tpe essent religiones ordinarijs subiecte: z q̄ nō possent prelari religio nū absoluerē suos subditos a casibus cis p sedē aplicā pcessis: neqz a casibus epis reseruatīs: nisi sibi epī darēt cōmissionē. Et sic de alijs infinitis incōueniētibus. ¶ Propter qd̄ teneam⁹ (put supra dictū est) q̄ p suspēdōne supradictā suspēduntur oēs indulgētie q̄stuarie: z oēs facultates contente in bulla cruciata hmōi q̄ante virtute alioz indultoꝝ habebātur. Et quo ad religiosos est etiā aliud: q̄ scz in tali suspēdōne nō suspēduntur pcessiōes religionū. Quid licet dicatur de monasterijs: intē ligēdū videt de indulgētis cōcessis visitatibus monasteria zc. ¶ Sed an etiā ppter hoc indulgētie suspēdantur quo ad fratres. Videtur qd̄ nō. Nā put dī: nō suspēdit pcessiōes religionū neqz sunt quo ad religiosos q̄stuarie: cū illas nō consequātur porrigēdo manus adiutrices: sed eoꝝ purū: z orationes deuotas: quibus plus prod. sūt intentioni cruciata: quā

Questio de suspensionibus contentis in bullis cruciatae.

Resolutio questionis.

Probatio nouicioꝝ. Processio. CVIII

pecuniis. Et sic videtur q̄ nō sunt in p̄iudicium cruciatae. Et forte hoc intēdit Sixtus. 4. talia vba dices: vt p̄t̄ supra in dictione Indulgētie stationū. §. 7. Et sic declarat semp̄ cōmissarij dicte cruciatae: cū ad eos recurrūt. Et in speciali quo ad fratres mi. obf. ita concessit Leo. 10. vt positū est supra. §. 21. Tū securus esset procurare q̄ emēdaret ille nullus: z q̄ expresse exciperent indulgētie fratru quo ad psonas suas: z etiā quo ad alios: i his q̄ nō possunt diuidi. Cū vcz habem⁹ privilegii suspēdēdi interdictū in nostris festiuitatibus: nō possemus bene ipso vii nisi sc̄ares possent audire diuina: licet per bullas cruciatae ipsi cōcedat q̄ possint audire diuina tali tpe ianuis clausis zc. C Nec posita sunt ppter multos scrupulos fratru: z vt plati p̄uideāt: aut p̄uideri p̄curent: qz aliter nunq̄ quietabunt aliqui fratres: neqz ex oibus hijs satisfiet ip̄s.

Probatio nouitiorum.

¶ Circa tempus probationis nouitiorū in ordine fratru mino. sunt nōnulla statuta z concessa per varios summos pontifices: que posita sunt supra in dictione Nouitius. §. 1. z. 4. z. 5. z. 16. z. 17. z. 20. vide ibi.

Collector.

Processiones.

Lexander. 6. statuit q̄ fratres ordi. mi. s̄ obf. in p̄cessiōibus nō separent a fr̄ib⁹ cōuentualibus eiusdē ordinis. Et declarauit q̄ in hmōi p̄cessiōibus ille modus z ordo circa p̄cedētia obseruari debet in fratrib⁹ obseruatibus dicti ordinis respectu fratru alioꝝ ordinū: q̄ in fratrib⁹ cōuentualibus p̄dicti ordinis obseruat. Ita vt nulla separatio vel diuisio fiat inter hmōi fratres obseruantes: z cōuentuales. b. ffo. 56. conce. 67.

Pro fratri. mi. obser. z cōuentualibus.

Leo. 10. in cōcilio Lateranēsi statuit: q̄ fratres reḡiti a platis ecclīarum ad p̄cessiōes solēnes p tpe faciēdas accedere debeant ad illas: dū modo domus: seu loca eorūdem fratru: non sint remota vltra vnū milliāre a ciuitatibus: vel opidīs vbi faciēda est processio. B. ffo. 25. conce. 71.

2

¶ **Leo** statuit: q̄ ne inter fratres mi. obf. z cōuentuales sup p̄cedētia: dissensio: z cōtentio oriat: talis inter eos ordo seruet: vcz q̄ in p̄cessiōibus z funeralibus ac exequijs: necnō z in alijs actibus publicis in quibus fratres obseruantes: z cōuentuales cōuenerint: fratres cōuentuales fratrib⁹ regularis obseruatiōe locum digniorem relinquere teneantur. B. ffo. 32. conce. 113.

In fauorem fratrum mi. obseruatiōe.

¶ **Leo** postea declarauit: nam fratres mino. obser. q̄ cōuentuales in quibuscūqz processionibus: z alijs actibus publicis in quibus eos simul ad esse contigerit: suas cruces posse z debere deferre: ita tamē q̄ sicut ip̄i fratres obseruatiōe regularis locum digniorem inter omnes alios fratres dicti ordinis tenere debent: sic etiam eorum cruces in parte: seu loco digniori processio nis deferri possint z debeant. B. ffo. 36. conce. 111.

De p̄cedētia crucis fratru mi. obser.

¶ **Leo** ad amouendū aliquas cōtentiones inter fratres mi. obser. z Augustinēses: z alios medicātes sup p̄cedētia in p̄cessiōibus exortas: declarauit q̄ p̄dicti fratres mi. post cap̄m̄ generalissimū Rome tpe eiusdē Leonis celebratum habēt z habere debent in p̄cessiōibus: z in ceteris actibus publicis illam p̄cēmiōentiam: z locum quem ante p̄fatum capitulū habebāt fratres mino. cōuentuales. Sed in locis vbi fratres mi. cōuentuales nunq̄ fue-

Contra fratres Augustinēses.

Procuratores fratrum seu syndici.

run sed soli obseruantes: pcepit vt inter fratres mino. o. seruantes z alios fratres ordinu medicatiu sequens ordo obseruet. Q. b. f. fratres mi. obf. atiquu semp locu teneat que ordo seti fraci sei in sub actib tenere alibi psueuit: nisi consueto antiqui approbata z legitime obseruata secus habeat. Super his aut vt bene seruent dat pseruatores ocs eccliaz platos. B. ffo. 57. pce. 158.

Procuratores seu fratrum syndici.

Innocentius. 4. pcessit ministris fratru mi. aucto ritate: quaten in puincijs eis comis sis: p se vel fratres suos qb id duxerint comiti edn: possint co stituere vl noiare aliquos viros idoneos deu timetes: q fm in digentia conuentu seu domoz pdictoz fratru: possint res co cessas fratrib hmoi auctoritate apl. ca petere: ac vedere comu tare: alienare: tractare: expedere: permutare: z in fratru vsum conuertere. 2. d. ccessit eti q liceat pdictis ministris platos viros sic psuatos remouere: alio q ad pdicta exequeda sine difficultate aliqua subrogare: quoties videbitur oportunum. B. fo. 29. Et ffo. 113. conce. 247.

Elemens. 4. ccessit q procuratores negociorum fratrum mi. possint tpe interdicti in locis pdictorum fratru audire diuina: nisi ipsi procuratores causam dederint interdicto: vel excommunicari specialiter: seu interdicti contigerit eosdem. B. fo. 56. Et ffo. 140. conce. 316.

Martinus. 4. concessit generali z puincialibus: ac custodib vnt- uersis ordinis fratru mi. q possint nominare aliquas p sonas que no sint de predicto ordine: que psone sic noiare habeat: (circa res co cernetes pdictos fratres) ad ministracione legitimā: z generalē ac liberā. Et de creuit q tales persone sint veri: z legitimi administratores economi syndici: z actores: qui res pdictas: z reru pdictaz preciu noiē Romane ecclie recipi: z per eosdē in fratru pdictoz vilitates (put eis licet ex regula vel declaratione regule) conuertant: qn a predictis ministris vel alijs fratribus: de assensu eorū dem ministroz fuerint requisiti. Et generaliter ccessit q predictae persone habeant facultatem procurandi in omnibus causis pro rebus z locis ad ecclias Romanā spectantib: z ipsoz fratru vsui concessis. Necnon pro immunitatibus: libertatibus: iuribus: ac priuilegijs eorūdem fratrum: z suorum conuētuum: seu domozum. B. fo. 46. Et ffo. 129. conce. 290.

Aduertendū est circa predictā ccessione q guardiant: etiā cū toto suo conuētū: nō possunt pdictos procuratores vel syndicos nominare: qz hoc solū ccedit ministris: z custodibus. Et similiter est aduertedum q ministri: seu custodes non instituūt pre atos procuratores vel syndicos sed simpliciter nomināt z sic nominati per illos instituūtur a summo pontifice pro procuratoribus: z syndicis sue sancte tatis: z ecclie Romanē: ad quā pertinet res ccessio fratrib qn dātes non reseruauerūt sibi dominū: z qn hmoi res sunt tales: quoz vsuz licet fratribus predictis habere. Unde sequitur q respectu rerum in quibus dantes reseruauerūt sibi dominū: aut quarum vsum non licet: vel aliquādo licuit fratribus habere: nihil possunt agere procuratores vel syndici.

Martinus ccessit procuratoribus fratru mi. in curijs ecclesiasticis: z civilibus laborātes pro defensione ordinis pdictoz fratru: eccliaz hqz

De institutione procuratorum.

Interdictū.

De procuratorum nominatione seu institutione.

Collector.

Indulgentie.

Procuratores fratrum.

fratrum: singulis annis indulgentiam centum annorum. b. ffo. 260. cōce. 663
Nicolaus. 4. fecit consimilem concessionem circa procuratores vel syndicos: prout fecerat Martinus. 4. in cōcessione supra posita. §. 3. B. fo. 25. Et ffo. 107. conce. 230.

Concilium Constantiense statuit q generalis fratrum mi. possit z debeat in conuentibus sibi subditis tollere quecuqz superflua: siue sint in rebus mobilibus vel immobilibus: qstū fieri poterit bono modo: habito semper cōsilio antiquoz z discretoz fratru suoz. Et voluit q prefatus generalis eligat (si opus fuerit) aliquas personas fideles qui predictas superfluitates: aut auitate dicti concilij vendant: z commutent: aut alias in operibus conuertant. B. fo. 26. Et ffo. 110. conce. 236.

Martinus. 5. litteras Martinus. 4. suprapositas. §. 4. approbavit z fulminauit: illas inserendo de verbo ad verbum: z ccessit ministris z custodibus: ac alijs fratribus mi. q litteras predictas: ac omnibus in eis cōtēnis libere: licite vti voleant tam diu: z quousqz per sedem apostolicam aliud in premissis eisdem ordini vtilius fuerit ordinatū. nō obstante cōstitutione Joannae. 22. Que incipit Ad cōditōē: per quam predictis fratribus: ne litteras z ccessione prefata: sine speciali sedis apostolice licentia vterentur: phibitum fuerat. b. fo. 39. Et ffo. 38. conce. 47. prope finem.

Ad Martinum cōfirmavit cōstitutiones que vulgariter appellantur martiniane quas quidam legatus a latere prefati pontificis ordinauerat: in quibus quo ad procuratores fratru habetur sequens statutum. C Statuimus z ordinamus iuxta declarationē Nicolai. 3. z Clementis. 5. ac Martinus. 4. z. 5. q quilibet conuentus seu locus habeat suum procuratorem economū syndicū: z actorem: cui omnis elemosina pecuniaria: z alia que ad pecuniā reduci possunt integraliter assignentur. Qui easdem dispensare debeat legaliter: z fideliter: pro reparatione conuentuum z locorum: ac alias quoqz necessitates fratru: pro tēpore occurrentes. Et infra. In omnibus autem que vltra hoc magis videntur actari fratres siue ex declaratione Clementis siue quacūqz alia declaratione summoz pontificū: vel aliorum quo. scumqz: apostolica nobis auctoritate cōmissa misericorditer dispensamus. nō obstringentes eos: ppterea q voluerint predictas declarationes seruare: quin suo voto satisfactes: seruare valeant: z tenere: dabitur hoc. fo. 35. trac. 3. Cōfirmatio autem huiusmodi statuti: z cōstitutionum existit. b. fo. 33. Et ffo. 36. conce. 41.

Aduertendū z notandū est q hmoi ordinatione: ac dispensatione vtrūqz fratres mi. obser. par. sum italie: qui prefatas cōstitutiones acceptauerunt: necnon z bullam Martinus. 4. super positam. §. 3. Et ideo ipsi omnem elemosinam pecuniariā z alia ad pecuniā reducibilia: assignāt hmoi procuratorib seu syndicis tanqz nuncijs nominatis per papā qui nomine pape tenent dictā pecuniā pro fratru necessitatibus suo tēpore expendendā. Sed fratres hispani: z galli: ac athenani qui obseruanter viuunt: qz predictā dispōsitionē nō acceptauerūt: vtuntur syndico solū z precise ad hoc vt si aliquid superfluum vel inutile in conuentu fuerit inuētum: vtputa si mulus aut asinus senuerint: siue aliquid aliud quod vno tpe fuit necessariū: z postea non est: imo oportet vēdi aliquid pdictoz: tunc prefatus procurator nomine pape cuius est syndicus vendat: z preciu in alias necessitates fratru conuertat. Et de isto syndico locu-

Generalis minister. Daupertas.

Contra iohāne papam. rrr

Statutū generale.

Collector.

Nota.

Procuratores fratrum.

aus est Nicolans. 3. in declaratione regule dicēs debere dari a papa: vel a prote-
ctore ordinis. Et taliter vii syndico: est regulā pure obseruare. Et talem nō ha-
bere: est periculo se cōmittere. Uix enim reperiet aliquis cōuentus seu loc⁹ fra-
trum mi. qui aliquādo non indigeat vt aliquid vēdatur z renouetur. Et si di-
cas qd poterit vendi: z pecunia recipi z expendi per aliquē amicum spirituale
qui non sit syndicus pape: dico qd hoc nequit fieri sine transgressionē voti
paupertatis. Quia tunc ille amicus spiritualis facere predicta auctoritate fra-
trum: z sic esset interposita persona: ex quo papa pro hmoi rebus quaz domi-
num: pertinet ad ipsū z sedē apostolicā ordinauit: sūi syndici: z non reliq̄
hoc voluntari fratru. Dico etiā qd talis amicus spiritualis in supradicto casu
cōmittere: fratru contractando rē alienā inuito dño. s. papa. ¶ Aliq̄ tñ fratres
vtuntur hmoi procuratore vel syndico in oibus contentis in bulla supradicta
Martini. 4. z. 5. excepto in petitione: ac receptione elemosinarū z denariorum
seu pecuniarū aliter obuenientū q̄ per testamenta: vt faciendo petere ea que p
habitibus pro defunctis acceptis vel pro celebrandis missis fuerunt promissā.
zc. Sed tales vtuntur dispensatione cōtra declarationē Nicolai. 3. quam si-
cut z regulam obseruare tenentur: cum sū iura: declaratum z declaratio sint
idem. Et presertim qd vt supradictū sūit acceptata predicta dispensatio: nisi
in partibus italie. Unde contra taita presumes factum est quoddam statu-
tum in capitulo generali in conuentu Laualis prouincie Turonie celebrato
Anno domini. 1503. sub forma sequenti.

Statutū ge-
nerale.

¶ Deponantur omnes guardiani: z pena proprietarij puniantur qui ratione
debiti cuiuscunq; seu aliorum bonorum temporalium fecerint excomunica-
ri seu detineri vel vexari quoscūq; seculares. Subditi vero qui talia pcurare
runt: pena proprietarij puniantur: z de conuentu confusibiliter expellatur. fo.
230. tracta. 3. Et ffo. 249. in tracta. 2.

Collector.

¶ Aduertēdū est in super qd extra casum quo aliquid cōcessum vsui fratru cu-
ius dñum attinet ad papā dz vēdi: nō indigent fratres hmoi pcuratore: vel
syndico. Et in casu qd heredes vellēt defraudare eos legatis i testamētis: habēt
duplex remediū: prout positū est supra in dictione Hereditas in fine pcessio-
num. Qui autē latius videre voluerit materiā hanc procuratorum: z syndico-
rum: reperiet eā optime discussam z elucidatā in tractatu intitulo Speculis
fratru mi. ppe finē additionū articuli. 5. declarationis Nicolai. 3. Et in addē-
tionibus articuli. 11. Clide ibi ac nota bene: z sic in hac materia non errabis.

9

Eugenius. 4. litteras predictoz Martini. 4. z. 5. de verbo ad ver-
bum in suis litteris inseruit: decernens qd hmoi litteris
eadem fides adhibeatur vbiq; sicut originalibus litteris predictoz pōtifi-
cum adhiberēt si offēse forent. Noluit tñ vt per hoc aliquod ius de nouo ac-
quireretur predictis fratribus sed qd antiquū ius (si quod habebant) tantum-
modo eis conseruaretur. b. fo. 40. Et ffo. 38. conce. 42. in fine.

10
Pro fratribus
mi. pētus.

Sixtus. 4. approbauit z robur perpetue firmitatis obtinere decreuit
litteras suozum pdecessozum circa procuratorum z syndico-
rum nominationem: z institutionem: ac illorum auctoritatem. Et in super am-
pliauit predictozum procuratorum auctoritatem quo ad aliqua que non atti-
nent ad fratres mino. obseruantes: quapropter nō oportet hic illa referre. B.
fo. 62. Et ffo. 146. conce. 356.

Professio fra. Promotio ad ordi. Protector ordi. CX

Innocentius. 8. pcessit vt pro uratores fratru mi. corūq; subli-
tuti: liberi: parētes: fratres: sorozes: z vxores eozū
possint promereri indulgentias stationum: z alias fra: tribus predictis conce-
sas: dicendo in ecclesia hmoi fratrum quinq; Pater noster: z totides Ave ma-
ria pro felici statu Romane ecclesie. o. fo. 65. Et. ffo. 70. conce. 162.

11

Indulgentie

Julius. 2. concessit cuiusdam generali fratrum mi. conuēntualium: quod
predicti procuratores vel syndici possint z debeāt administra-
re bona relicta fratribus pdictis vel monialibus. s. clare: ac fructus z reddit⁹
ex illis puenientes conuētere in vsus z necessitates fratru seu monialū hmoi
respective. Adhuc etiam alia concedit ibidem: sed quia non deseruiunt fratri-
bus obser. omittuntur. b. ffo. 59. conce. 71.

12

Pro fratri-
bus conuen-
tualibus.

Professio fratrum mendicantium.

¶ Circa professionis emissionē in ordinibus fratru mendicantiū factā vel sien-
dā: sunt multa z varia cōcessa per multos summos pōtiffices: que posita sunt
supra in dictione Nouiciū. §. 1. z. 4. z. 5. z. 13. z. 16. vsq; ad. 20.

Collector.

Promotio ad ordines.

¶ Quo ad pmotionē ad ordines sacros: presertim ad sacerdotiū: fecerunt ali-
qui summi pōtiffices aliquas concessiones z dispensationes in fauore fratrum
minoz: ac nonnulla alia pertinetia ad promotiones concesserunt. Sed qd hec
posita sunt in dictione Ordines sacri: in multis. §. ideo superflūū foret illa hic
reperere. Clide etiā in dictione Dispensatio. §. 11. z. 12. z. 13. ac. 20.

Collector

Protector ordinis.

Gregorius. 9. districte inhiuit ne cardinalis ptector
ordinis fratru mino. se intromittat in re-
bus pertinentibus ad officia z gubernationē seu correctionē fra-
trū dicti ordinis: nisi qñ predicti fratres: aut aliqui ipsorum ali-
quid cōmitterent contra tres articulos in regula predictoz fra-
trum contentos: vcz qñ deuiarent ab vnitare fidei: vel ab obedi-
entia romane ecclesie: aut ab obseruantia sue regule. Ita qd dictus ordo z frēs
eiusdem ordinis in nullo sint subiecti ptectori huiusmodi: nisi dātaxat in ca-
su quo ipsoz fratru communitas: vel generale capitulum (quod absit) a predi-
ctis articulis: vel eozum aliquo deuiarent. Dec: enit etiam irritum z inane
quidquid secus factum fuerit. ¶ Statuit isuper quod fratres predicti ordinis
recurrētes ad ptectorem tanquā ad prelatum: pro l'centijs vel alijs consumi-
libus: uniantur grauer: z actibus legitimis: z officijs ordinis sint suspensi
ipso facto. B. ffo. 157. concessione. 704.

1
Officia ordi-
nis.

Correctio

Nota.

Sixtus. 4. approbauit litteras supradictas Gregorij. 9. inferendo il-
las de verbo ad verbum: z robur perpetue firmitatis obtine-
re decreuit. Ac etiam declarauit: quod nec adhuc in prefatis tribus casibus ha-
beat auctoritatem prefatus ptector: quando non vniuersi sed solum aliqui p-
dicti ordinis professores: in quouis numero: a fidei vnitare: ac sacrosancte ro-
mane ecclesie obedientia deuiarent: vel regulam prefatam non obseruarēt. B.
ffo. 138. conce. 304.

2
Declaratio
precedentis
pcessionis.

Pro monia
li. s. Clare.

Prouincialis. Prouincia. Quarta portio. Questuare.
Urbanus. 4. statuit: qd moniales sancte Clare sint subdite cardina
li qui pro tempore fuerit protector ordinis fratrum min.
z illi teneantur firmiter obedire. Et qd hmoi protector habeat curam z regimē
dicti ordinis sancte Clare: nec non z personarum insistentium seruicij mona
steriorum huiusmodi ordinis: scilicet capellanorum: oblatorum: z familiarū.
b. fo. 29. in tracta. 3. Et. ffo. 319. tractatu. 2.

De ingressu
mona. s. cla.

Adartinus. 5. statuit qd prefatus protector non possit vilo modo da
nasteria sancte Clare: in consulto romano pontifice: seu absqz sedis apostolice
licentia speciali. b. ffo. 36. conce. 41.

Pro monia
li. s. clare.
Collectoz.

Julius. 2. cōcessit vt puinciales fratru mi. habeāt eādē potestātē: z fa
cultatē circa moniales. s. clare illoz cure cōmissas quā Urba
nus. 4. i regu. pdictaz monialū cōmissit pectori dicti ordis. B. ffo 71. 2. 20
Aduertendū est qd hmoi potestas protectoris debet intelligi sicut postea fuit
restricta per Adartinū. 5. vt dictū est supra immediate: quāuis aliqui min^o do
cti: aliter opinati fuerint. Et adhuc possēt nō immerito dici qd prefata concessio
Julij fuit subrepticia: z per consequens nullius valoris: quia in relatione
non fuit expressum quāter pdicta potestas protectoris ab Urbano concessa
fuerat postea restricta per Adartinū. 5. Forsitan enim si hoc fuisset expressum
non concessisset ille generaliter z absolute: prout concessit.

Nota.

Prouincialis.

Collectoz.

De multis attinētib^o ad puinciales fratru: dictū est supra i dictione Distincti.

Prouincia.

Prohibitio
multiplicati
onis pun
clarum.

Icolaus. 4. statuit z ordinauit ac districte ihibuit: ne
in ordine fratru mi. fiat diuisio alicuius pro
uincie vel nouarum prouinciarū multiplicatio absqz romani
pontificis licentia speciali: per eius patentes litteras conceden
da: facietē plenā z expressam de hmoi statuto z ordinatione ac i
hibitione mētionem. Decruitqz irritum z inane si secus i hac
parte contigerit attentari. B. fo. 53. et. ffo. 136. conce. 303.

2

Julius. 2. fecit duo statuta circa edificationē domoz ordi. fra. mi. i alie
nis puicij qd hntur in dictione Edificare. §. 11. et. 12. vide ibi.

Quarta portio.

Collectoz.

Circa quartā portionē: quat nō teneant fra. mi. ad illi^o solutionē facte sunt
multe cōcessioes pdictis fratrib^o: ac etiā alijs mēdicātib^o: iter quas portioz vide
tur illa qd facta est fratrib^o carmelit. vt habet supra in dictione Canonica portio
§. 8. Et i eadē dictione hnt^o oia qd circa quartā reperitū cōcessa a varijs sumis
pontificib^o. Vide ibi in oib^o. §. vbi i margine est apposta hec dicitio Quarta.

Questuare.

Prodicato
res.

Regorius. 9. precepit vniuersis ecclesiarū platis: qua
ten^o si in suis iurisdictionibus inuēti fue
rint aliqui pdicātes: z questum pecuniarum querentes: de ordi

Recipere.

Reformare.

CXI

ne fratru in inozū se esse dicentes: capiant illos: z tanquā falsarios cōdemnent
eosdem: ne religio pdictozū fra. rā (qui paupertatē professi sunt) per hoc infa
mari contingat. B. fo. 25. Et. ffo. 109. conce. 134.

Calixtus. 3. Prohibuit stricte sub excommunicationis pena: ne fra
tres mi. conuentuales sub nomine fratrum mi. obseru. nec
econtra: aut sub nomine locozum aliozum questuare aliquo modo presumat.
B. fo. 6. Et. ffo. 90. conce. 197. prope finem.

De fratrib^o
mi. obser. et
conueta.

Recipere.

Distinctio materie infrascripte.

Aduertēdū: qd licet ad hāc dictionē Recipere: possint reduci multa priuile
gia: nō quā lupius in varijs dictionib^o posita sunt: sufficere hie illa distingue
re: z ad propria loca remittere. De multiplici nāqz receptiōe fit mētio in predi
ctis priuilegijs. Et primo de receptione fratru ad habitū z ad professionē.
De hoc aut. habetur in dictione Nouicius: in multis. §. Secdo quo ad bona
nouicioz: z apostatarū redētiū: ad obediētā: quid possint de hmoi bonis re
cipere frēs pdicti: cōtinetur in dictione Nouicius §. 10. z. 15. Et in dictione Do
na. §. 12. Et in dictione Hereditas. §. 2. z. 4. Tertio qualiter fratres in ordi
ne mi. professi nequeant recipi a fratribus aliozum ordinū: dictū est in dictione
Abbas: z in dictione Apostate: in multis. §. Quarto circa receptionē sacra
mētoz: quādo: z quomodo possint ea recipere a fratribus prefatis: dictū
est in dictione Comunicare. §. 3. z. 4. ac fere in reliquis. §. ibi contentis. Et in
dictione Sacramenta. Quinto qualiter prelati ecclesiarum teneantur recipere
predictos fratres ponuntur sequentia.

Collectoz.

Donorius. 3. precepit in principio ordinis: platis eccle
siarū: quatenus fratres mi. cum ad eos de
clinare contigerit: recipiant eos sicut catholicos z fideles: ac eis
ob reuerentiam diuinam: z ipsius pontificis: se exhibeant fauo
rabiles z benignos. b. fo. 18. et. ffo. 22. conce. 1.

1

Gregorius. 9. precepit similiter ecclesiarū platis: quatenus fratres
mi. ad eos accedentes reciperēt benigne: ac charitati
u: (vt pote catholicos z fideles: ac circa lucrū aiarū z euāgelizationē verbi dei
insisteres): ractarent: eisqz in suis necessitatibus fauorabiles z propicij existerēt
ered^o do firmuer: ac de ipsis certam habendo fiduciam qd cum spiritu viuāt
spiritu z ambulant. b. fo. 20. et. ffo. 22. conce. 5.

2

Reformare.

Distinctio materie infrascripte.

Circa reformationē fratrum conuentualū z suozū conuentuū: ac etiā mo
nialū z monasterioz sue cure cōmissoz: fuerūt multa z varia diuersis tēpori
bus p mul os summos pontifices ordinata. Sed qz modernis tēporibus aliqua
sunt statuta qd solū quātū ad hmoi reformationē obseruari de
bent: ideo hec tantum ponuntur infra: reliquis omisiss.

Collectoz.

Iustus. 4. statuit qd plati fratrum cōuentualium ordinū
mendicantiū: teneantur debite reformare monaste
ria sibi subdita: tam fratrum qd monialū: in fra annū postquā

De fratrib^o
conuentu. z
monialib^o.

Reformare. Reuocare. Sacerdotiū. Sacramēta:
requisiti fuerint. B. ffo. 149. conce. 487.

Leo. 10. in bulla vniōis statuit: z in virtute sancte obedientie pceptis
cantur: aut fiant: absq; ministr generalis: aut prouincialiu ministroru refor-
matorum in suis prouincijs respectiue expresso assensu. Ita tamen q; dicte re-
formationis ministro generali: z prouincialibus reformatis: per omnia iuris
regulam subiiciantur. B. ffo. 30. conce. 101.

3 **DEAD** Leo in bulla concordie statuit multa circa reformationem domoz
z frat: um mi. conuentualium: que posita sunt supra in dictione Conuentua-
les fratres. §. 1. et. 2. et. 3. et. 5. et. 8. Vide ibi.

Reuocare.

Collector **Q**uo ad reuocationem priuilegiuz dicta sunt aliqua: z non parul momē
ti: supra in dictione Priuilegia. §. 4. et. 5. z. 12. et. 21. ac. 23. Vide ibi z attēde ad
questiones positas in fine.

Sacerdotium.

Collector **D**e attinentibus ad sacerdotium habetur supra in dictione Ordines sacri.
in. §. 3. et. 4. et. 6. vide ibi.

Sacramenta.

Distinctio materie infra scripte.

Collector **A**dvertendum q; circa administrationē: z receptionē sacramentoz ecclesie
sunt plura in priuilegijs fratru mi. contenta: que subsequenti ordine distingū
tur. **¶** Primo enim sunt aliqua pertinentia solū ad fratres inter se: presertim p
tpe interdicti. Et hec posita sunt supra in dictione Interdictum. i. z in dictio-
ne Lōicare. §. 8. Ac quo ad moniales ibidē. §. 11. **¶** Secundo sunt aliqua per-
tinentia ad suos terciarios z famulos: seu oblatos: z familiares. Et hec habentur
etiam supra in dictione Interdictum. 3. Et in hac dictione Sacramenta. §
2. **¶** Tertio sunt plura concernentia personas seculares. Ita autem continētur
in dictione Lōicare. §. 1. z. 2. z. 3. z. 4. z. 6. z. 8. in fine: ac. 10. Et in hac dictio-
ne Sacramenta. §. 1.

1
Eucharistia
unctio ex-
trema.
Absolutio

Benedictus. 11. statuit q; sacerdotes seu rectores eccle-
siaru parrochialiu: sint astricti ministra-
re eucharistie z extreme unctionis sacramenta illis psonis q; a
fratribus fuerint absolute. Et sup confessionē z absolutioē hmoi
voluit q; in foro penitētiā fiat simpliciter verbo illius q; petit
sacramēta pdicta: z asserit se cōfessum fratrib: cū hic de cōfētētis solius presu-
ditio: si falsum dicat agatur. Duos tñ casus excepit. s. si sacerdos asserat eum
excoīcatum: aut notorie peccatorem. B. fo. 126. et ffo. 205. conce. 502.

2
De terciari-
is z c. i. ppi-
is domibus
viuentibus

Leo. 10. statuit in concilio Lateranensi: q; fratres z sorores tertij ordinis
nec non mantellati z corrigiati ac cordellati in proprijs domib: ha-
bitantes: teneatur in die paschatis tantū eucharistia: nec non extremā unctio-
nem: cetera q; ecclesiastica sacramenta penitētie sacramento duntaxat excep-
to: a proprio sacerdote rectpere. B. ffo. 26. conce. 86.

3
Ex priuileg.

Innocentius. 4. fecit quādā copiosas pcessionē fratrib: augusti-
nētib: circa hmoi materiā sacramētoz: put babe

Scrupulosi fratres. Sepelire z Sepulture. CXII
tur supra in dictione Ecclesie fratrum. §. 2. vide ibi.

augustinan.

Scrupulosi fratres.

¶ Circa fratres scrupulosos sunt nō nulla concessa. Et ex hjs quedā sunt ge-
neralia quo ad oēs. s. qualiter prelati possint in scrupulis tāgentibus consciē-
tias hmoi fratru declarare z determinare: ac subditi declarationi: z determi-
nationi hmoi secura cōsciētia stare. Hec aut posita sunt supra in dictione De-
clarare dubia. §. 5. z. 6. **¶** Alia sunt spalia circa offiū diuinū. Et ista habent
etiā supra in dictione Officiū diuinū in multis. §. pferē in. §. 16. z. 17. z. 18. z. 20.

Collector.

Sepelire et Sepulture.

Distinctio materie infra scripte.

¶ Circa statuta z concessa quo ad sepulturas z sepellitionē est aduertendū:
q; quedā cōcernunt oēs seculares personas. Alia poptinēt ad familiares fra-
trum vel germanos ordinis. Reliqua respiciūt precise eosdem fratres. **¶** Ea q;
concernūt seculares subdiuiduntur: q; aliqua tāgunt libertatē sepulture in ec-
clesijs fratru: z relationē defunctorū ad easdē. Hec autē ponuntur in. §. 1. z. 3.
z. 4. z. 5. z. 6. z. 7. z. 13. Alia respiciūt sepellitionem cum habitu fratrum. Et
ista pntinent in. §. 8. z. 9. z. 10. z. 11. z. 14. **¶** Illa vero q; spectāt ad familiares fra-
trum: habent in. §. 2. z. 16. **¶** Quid autē tāgit psonas fratru habet in. §. 12.

Collector.

Innocentius. 4. cōcessit vt in ecclesijs fratru mi. sit
libera sepultura: ita q; null: valeat i-
pedimentū p̄stare quominus possint oēs volētes ibidē libere
sepeliri. Salua tñ iusticia eccliaz prochialiu. b. fo. 22. Et ffo. 23
¶ Aduerte q; qualiter intelligātur pdicta libertas z iusticia
ecclesiarum: declaratur infra Sixto. 4. in. §. 7.

1
Pro oibus
secularibus
Collector.

Elemens.

¶ cōcessit fratrib: mi. vt eos q; i suis imozant obsequijs
possint (cū decesserint) in cemiterijs suarum ecclesiarū se-
pelire. B. fo. 56. Et ffo. 140. conce. 315.
¶ **DEAD** Elemens concessit q; in ecclesijs fratru mi. sit oibus libera sepultu-
ra: vt eoz deuotioni: z extreme voluntati illoz qui se illic sepelire deliberaue-
runt nullus obsistere valeat: nisi excoīcati: aut interdicti vel publici vsurarij
fuerint. Salua tamen iusticia ecclesiarum illarum a quibus corpora defuncto-
rum assumuntur. B. fo. 58. Et ffo. 141. conce. 336.

2
Pro familia-
ribus fratru
3
Pro oibus
secularibus

¶ Aduerte infra quomō Sixtus declarauit pdictā iusticiā eccliaz in. §. 7.
¶ **DEAD** Elemens districte inhibuit vt nulli religiosi vel seculares psumant:
sine assensu z volūtate fratru mi. aliquoz defunctorū corpora in suis cemite-
rijs sepelire. Nec etiā in ecclijs pdictoz fratru (ipsis inuitis) audeat mislarum
solētia vel erequlas p aiabus eoz q; ad hmoi loca tumulandi deferuntur ce-
lebrare. B. fo. 58. Et ffo. 141. conce. 336.

Collector.
4
Prohibitio.
Adissa.

Martinus.

¶ cōcessit oib: sepellēdis in ecclijs seu claustris: z cem-
terijs fratru mi. indulgē. 40. añoz. b. ffo. 260. pcc. 664
¶ **Sixtus.** 4. declarauit supra scriptā concessionē Elemēntis. 4. s. q; fra-
tres mi. habzant in ecclesijs suis liberam sepulturam: sic de-
bere intelligi: q; frēs pdicti nulli sup hoc petita licētia: possint cū cruce pro-
cessionali ingredi parrochias in qb: fuerint corpora defunctorū: ac corpora ipa

5
Indulgētia.
6
De ingressu
parrochiaz.

Sepelire et sepulture.

ad eorum ecclesias sepelienda deferre: ubi hoc fieri consuetum foret: vel quando presbyteri parochiales requisiti id facere recusauerint. Et voluit quod nec predicti fratres: nec consanguinei defunctorum: possint cogi (etiam preterito cuiusvis consuetudines) ad deferendum prius huiusmodi corpora ad ecclesias parochiales: aut ad alia loca: et inibi: ante: vel post sepulturam aliqua diuina officia per eisdem defunctis celebrare: aut celebrari facere. B. fo. 60. Et ff. 143. conce. 346.

Collector.

¶ Aduerte quod circa hoc facta est quedam moderatio in concilio Lateranensi: prout infra ponitur. §. 13.

7
De iusticia
ecclesiarum par-
rochialium.

¶ **SIXTUS** declarauit quod iusticia parochialium ecclesiarum: de qua in litteris Clementis facta est mentio supra. §. 3. id est canonica portio: tunc habet locum dumtaxat respectu dictorum fratrum in quibusdam in eorum ecclesiis seu cimiterijs corpora defunctorum sepeliuntur. Sed si non apud huiusmodi loca fratrum: sed apud aliorum ordinum mendicantium presbiteros sepeliantur: decreuit quod ex hijs quod ad fratres in predictis: apud quos tunc corpora defunctorum non sepeliuntur de bonis defunctorum quomodolibet obuenient quousque particulari vel vniuersali titulo: directe: vel per obliquum: nullam canonicam portionem dare teneatur. B. fo. 60. Et ff. 143. conce. 346.

Canonica
portio.

8
Habitur fra-
trum.

¶ **SIXTUS** decreuit quod illi qui cum habitu fratrum in. aut sororum tertij ordinis elegerint sepeliri: tales in ecclesijs vel cimiterijs predictorum fratrum: vel sororum sepeliantur: etiam si alibi suam elegissent sepulturam: nisi de licentia expressa et assensu fratrum domus seu conuentus illius loci: ubi tales decel ferint. B. fo. 60. Et ff. 144. conce. 350.

Collector.

¶ Vide infra qualiter Leo. 10. in concilio lateranensi aliter statuit. §. 13.

9
Excoicatio.

¶ **SIXTUS** fecit consimilem concessionem sicut immediate superpositaz fratribus Carmelitanis: et excommunicauit contradictores eiusdem concessionis. B. fo. 99. Et ff. 182. conce. 444.

Collector.

¶ Aduerte quod huiusmodi excommunicatio iam non ligat propter decretum concilij Lateranensis positum infra. §. 13.

10

Habitus fra-
trum.

¶ **SIXTUS** statuit: quod nullus valeat dare predictum habitum fratrum ad sepeliendum aliquam personam: nisi guardianus domus loci in quo talis decedere contigerit: aut alij prelati superiores: vel illi cui ipsi duxerint committendum: dumtaxat: et non alius quauis auctoritate vel prelacione fungatur. Et similiter statuit quod prefati (quibus committit auctoritatem dandi predictum habitum) teneantur declarare recipientibus quod apud eorundem fratrum ecclesias debet cum obierint sepeliri. B. fo. 65. Et ff. 149. conce. 364.

Collector.

¶ Aduerte quod ut colligitur ex litteris predicti Sixti: ubi supra: possunt prefati quibus committit auctoritatem dandi predictum habitum: dare illum non solum his qui moriuntur in locis ubi morantur fratres: sed etiam alijs qui intra illorum guardianias decesserint.

11
Habitur fra-
trum.

¶ **SIXTUS** statuit quod corpora volentium cum predicto habitu sepeliri: deferantur ad sepulturam sine alio pallio vel tegumento super imposito. Non obstantem quacumque ordinatione vel prohibitione ordinum locorum: etiam sub censuris facta. B. fo. 65. Et ff. 149. conce. 364. in fine.

12
Dea fratri-
bus tantum

¶ **IULIUS**. 2. concessit fratribus in. quod tpe interdicti ordinaria auctoritate appositum: possint corpora fratrum decedentium eiusdem ordinis publice sepelire: prout late positum est supra in dictione Interdictum. i. in. §. 9. vide ibi.

Seruitore frim: et seruitrices monialium. Simonia. CXIII

¶ **IULIUS**. 2. fecit aliam concessionem pro familiaribus fratrum minimorum qui eligunt sepeliri in ecclesijs predictorum fratrum: prout habet in dictione Familiars. §. 7.

13
Prosa fra.
14

¶ **LEO**. 10. in concilio Lateranensi statuit quod fratres quouilibet ordinum non possint intrare parochias cum cruce ad leuanda corpora defunctorum: quod apud ecclesias domorum eorundem fratrum sua elegerint sepulturam: nisi prius premonito: et requisito: ac recusante parochiali presbytero. Et tunc sine illius: ac ordinarij preiudicio: nisi eisdem fratribus super hoc antiqua consuetudo: que sit in viridi obseruata: et cum pacifica possessione suffragetur. B. ff. 26. conce. 76.

Prohibitio
ingressus fra-
trum in par-
rochias.

¶ **LEO** ubi supra statuit: quod volentes sepeliri cum habitu fratrum: si non sint persone in claustro eorundem fratrum degentes: sed in proprijs domibus habitantes: possint in eorum vltima voluntate: seu testamentis sepulturam sibi libere eligere. B. ff. 26. conce. 77.

15
Habitus frim.

¶ **LEO** concessit quod plati predictis in. possint in suis ecclesijs: et capellis exhumare corpora defunctorum: et ad alias sepulturas in eisdem ecclesijs suis transferre: de consensu tamen illorum quorum interest. O. ff. 58. conce. 162.

16
Exhumare.

¶ Ex priuilegijs fratrum predicatorum.

¶ **IOANNES**. 23. concessit fratribus ordinis predicatorum de gratia specialiter: quod confratres: et germani prefati ordinis possint sepeliri tempore interdicti in ecclesia: vel cimiterio predictorum fratrum: nisi fuerint excommunicati publice vel nominatim. B. ff. 95. conce. 306.

17
Pro germa-
nis ordinis.

¶ Aduerte quod qualiter predicta concessio sit intelligenda dictum est in dictione Indulgentie quo ad scilares. 4. in fine Et in dictione Interdictum. §. 9. Vide ibi: et nota bene.

Collector.

Seruitores fratrum: et seruitrices monialium.

¶ Distinctio materie infrascripte.

¶ Aduertendum quod respectu seruitorum fratrum sunt nonnulla concessa: et statuta: que posita sunt supra in dictione Familiars frim. ¶ Quo ad seruitrices vero monialium: qualiter possint ingredi monasteria monialium quibus seruiunt: habet supra in dictione Ingressi monasteria monialium. §. 13. ¶ Sed quo ad illa que concernunt eorum absolutioes: habet in dictione Absolutio ordinaria quo ad fratres. §. 8. ¶ Nonnulla alia ad huiusmodi personas spectantia ponuntur hic infra.

Collector.

¶ **SICUT**. 4. statuit quod seruitrices monialium sancte Clare portent vestimenta honesta: iuxta dispositionem: et ordinationem generalis fratrum in. o. ff. 67. conce. 105.

1
Deseruitrice
bus monia.

¶ **SIXTUS** concessit quod illi qui sunt in seruitio fratrum in. et sororum sancte Clare: habeant indulgentias plenarias in morte: ac semel in vita de reseruatis. o. ff. 66. conce. 96.

2
Indulgentie.

¶ **SIXTUS** concessit quod seruitrices monialium. s. Clare: possint permereri omnes indulgentias stationum Romae: et portuicule concessas fratribus in. dicendo quicquid prefati: et tunc de Blue ma. cum gloria in ecclesijs predictarum monialium. o. ff. 67. conce. 114.

3
Pro seruitri-
cibus monia.

Simonia.

¶ Distinctio materie simonie.

¶ **CIRCA** simoniam continent aliqua in priuilegijs fratrum in. prout sequent. Et primo qualiter possint fratres in. absolueri a simonia: habet supra in dictione Absolutio quo ad scilares. 2. in. §. 5. ¶ Item quomodo predicti fratres possint in casibus eisdem concessis ab episcopis simoniacis: habetur in dictione

Collector.

Sorores tertiarj ordiis. Statiões. Statuta ordinis.

Absolutio quo ad seculares. i. in §. 6. Et Secdo qualiter moniales q̄ nesciunt discernere intentionem primariam que causat simoniam z secundã: nõ incurrant eam: continetur supra in dictione Moniales. §. 15. z. 16.

Sorores tertij ordinis.

¶ Distinctio materie infra scripte.

Collector. ¶ Quo ad sorores tertij ordinis sanctissimi patris Frãncisci sunt multa concessa: z statuta in privilegijs fratrum minorum. Istorum autem aliqua que pertinent ad ingressum suorum monasteriorum: habentur supra in dictione Ingressi monasteria monialium. §. 12. z. 21. ¶ Alia multa que sunt eis cõmunia cum monialibus sancte Clare posita sunt in dictione Moniales. ¶ Reliqua vero que p̄tinet ad eas particulariter: reperientur infra in dictione Tertiarj.

Stationes.

Collector. ¶ Quia stationes p̄tinet p̄prie vel reducunt ad materiã indulgentiarum: ideo omnia que super stationes p̄merendas a fratribus minoribus. z alijs p̄sonis quibus sũt cõmunia eorum privilegia concessa sunt: visum fuit ea ponere in dictione Indulgentie stationum quo ad fratres: ubi latissime dictum est de illis. Vide ibi.

Statuta ordinis.

Excõicatio. **D**egenius. 4. absoluti z absolutos reddidit: atq; liberos oēs fr̄es minoribus. obsequijs q̄buscũq; excoicatioib⁹: z cõsuetudinibus mortalium peccatorum q̄buscũq; antiquis seu novis cõstitutioib⁹: z statutis ordinis p̄libati: z q̄ in futuris talibus sententijs non ligentur. o. fo. 61. Et ffo. 64. conce. 76.

Collector. ¶ Circa supra scripta vide infra post. §. 3. z post. §. 5.
Excõicatio. ¶ Deinde Eugenius declaravit sue intentionis esse: q̄ fr̄es minoribus. obsequiãtes ad nulla teneant culpas atq; cõsuetudines q̄ in eiusdem ordinis statutis: siue ordinationibus: sicut applicis q̄ ḡnãlib⁹ p̄tinent: sed solummodo teneri z obligari penes superiores suos impositis. i. corporalibus penitentijs. B. fo. 28. Et ffo. 112. p̄ce. 242.

Collector. ¶ Quo ad huius declarationem attende ad infra posita post. §. 3. z 5.
Excõicatio. **Sixtus.** 4. statuit z decrevit: q̄ ministri: z custodes: ac guardiani: z fratres ordinis minoribus. q̄ p̄ tpe fuerint: nulla eccl̄iastica cõsuetudo: vel declaratioib⁹ dicti ordinis (p̄ter regulã) quomodo libet: z a quibuscũq; editis: et p̄firmatione applica vel quavis firmitate alia roboratis: nisi tales essent casus vel excessus q̄ divina lege aut p̄cepto Romane eccl̄ie: merito iducerent ad mortale. Ac et cõsuetudines p̄nas aliter latas revocavit: z annullavit: illasq; ad vniuersã cõminatõis penam cõminatõiarum: z inferendã: seu ad corporales: z t̄pales penas per platos supra dictos ferendas: z infligendas reduxit. Cõcluitq; sicut q̄ ministri custodes guardiani: z alij p̄dicti ordinis plati: possint ferre: z p̄mulgare corporales z t̄pales seu alias penas p̄ nõ observatiõem dictorum statutorum scdm qualitatem p̄sonarum: locorum: z t̄porum: ac alij sicut q̄ videbitur saluti aiarum fratrum eorundem in dño expedire: ac et delinquentes ab illis absoluerit. B. fo. 22. z ffo. 106. p̄ce. 229
¶ Aduertendum est q̄ non obstantibus predictis tenentur fratres minoribus. ad statuta que postea auctoritate applica facta sunt: z sicut de cetero: quia pontifices p̄-

Statuta ordinis. Stigmata. CXIII

cedentes non ligant maius successorum suorum.

Leo. 10. statuit q̄ moniales. Clare z alie quicũq; sub obedientia z regimine fratrum minoribus. obser. existẽtes: teneantur seruare statuta: seu cõstitutioib⁹ respectu illarum factis in capitulis generalibus: aut puincialibus factis: z fiendis. prout late positum est supra in dictione Moniales §. 23. Pro monialibus. li. s. Clare.

Leo. 10. statuit q̄ capitulum ḡnãlissimum celebratum Rome (quod. i. facta est unio fratrum minoribus. obser. z oim aliorum reformatorum eiusdem ordinis) teneret de putare nonnullos fr̄es ex diuersis regionibus seu nationibus assumptos: ex p̄barioribus z doctioribus: ac magis expertis fratribus: q̄ oia z singula (q̄ p̄ manutenentia reformatiois: z vera regule obseruatia accomoda iudicaret) in vniuerso recõligeret: ac postea p̄ totum capitulum ḡnãle: aut maiorem partem eiusdem approbarent: z eadem applice cõfirmationis patrocinio munirentur. B. ffo. 30. conce. 107.

¶ Aduerte q̄ virtute p̄fate cõcessiois in caplo ḡnãli celebrato in cõuentu: z puincia Burgensi anno dñi. 1523. facta sunt statuta ḡnãlia p̄ oib⁹ fr̄es. minoribus. obser. in quibus tunc (sicut in reliquis statutis seu cõstitutioib⁹ ḡnãlib⁹ fieri p̄suevit) nõ sunt reuocata p̄cedentia statuta: z cõstitutioes i alijs capitulis ḡnãlib⁹ ordinata. Et ideo nõ solum tenentur p̄fati fr̄es ad huiusmodi statuta vltimo ordinata: verum etiam ad antiqua: sicut q̄ post statutum Sixti. 4. supra positum. §. 3. edita sunt. Et nõ solum ad statuta ḡnãlia: sed etiam ad puincialia: q̄ eadem vim obtinent respectu subditorum illius puincie in qua facta sunt vel fiend. Circa quod est notanda quedam ordinatio facta in capitulo ḡnãli celebrato in puincia Lucij sub tenore sequenti.

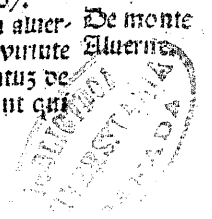
¶ Item statutum est q̄ q̄ singulis puincie singulis idigēt p̄ticularibus puincioibus p̄pter varias dispoñes z p̄diões cuiuscũq; puincie: idcirco vt oib⁹ debite p̄uideat: variis dispoñes z p̄diões cuiuscũq; puincie: idcirco vt oib⁹ debite p̄uideat: statuta ḡnãlia p̄tinentes facultas faciendi ordinationes sibi p̄uenientes: quas vult capitulum ḡnãle eadem auctoritate vigere quẽ admodum cõstitutioes ibidem facte. ffo. 241. tra. 2
¶ Item in capitulo Burgensi in statutis ḡnãlib⁹ ordinis ibidem factis statutum est: q̄ nulle constitutiones vel ordinationes fiant in capitulis puincialibus absq; maioris partis capituli consilio z assensu. Statutum generale. Aliud statutum.

Stigmata.

Gregorius. 9. edidit quãdam bullã ad p̄petuã rei memoriam in cõmẽdatione: z laude sacrorum stigmatum seraphici patris Frãncisci: ubi acriter increpat quẽdam ep̄m dubitãtem de huiusmodi stigmatibus. B. fo. 11. et ffo. 96. p̄ce. 209
¶ Deinde Gregorius districte p̄cepit prioribus puincialibus ordinis fratrum p̄dicatorum. quatenus ingrerentur quãdam fratrem p̄dicti ordinis p̄dicasset contra stigmata beati Frãncisci: ac cõtra fr̄es minoribus. prout sibi fuerat denunciãtũ: z q̄ si ita fecisse inueniret: suspenderet illum ab officio p̄dicatiõis: z mitteret ad presentiam eiusdem summi iudicis: vt iuxta sua demerita recipet. B. fo. 21. et ffo. 25. conce. 6.

Alexander. 4. edidit quãdam solẽnissimã bullã ad p̄petuã rei memoriam i exaltatione z laude stigmatum beati patris francisci p̄ferens multa testimonia fidelium p̄sonarum: qui viderunt z palpauerunt huiusmodi sacra stigmata: z insup addẽs p̄prium testimonium. B. fo. 11. et ffo. 96. conce. 207.
¶ Deinde Alexander cõmẽdauit z eximie laudibus exaltauit montem aluerne: ubi p̄fata stigmata fuerunt diuinitus impressa beato francisco: ac in virtute sancte obedientie mandauit prelatibus fratrum minoribus. ne cõuentum illum edificatum de relinquerent: vel destrui permitterent: sed q̄ ibi aliquos fratres statuunt qui

Stigmata.

debitum dno reddant famulatum. b. fo. 22. Et ffo. 24. conce. 10.
Iohannes alexader scripsit vniuersis xpifidelibus lras patetes in comenda...

Testimoniu
stigmatu. e.
patris Fran
cisci.

Excoicatio.

Bene cotra
aduersantes
stigmatibus
sanctipatris
francisci

7

Nicolaus. 3. approbavit z confirmavit quandam bullam Siego-
rii. 9. in fauore stigmatu beati francisci editam.

8
De. s. cathe
rina de Se
nis.

Sirtus. Latherina de senis: in diuersis partib sine consensu z appro-
batione sedis aplice: ac vt credit sine rei veritate: cu stigmatib ppi ad instar bti
francisci depingebat: ac q in publicis predicationibus asserbat. predicta sciaz
Latherina recepisse a xpo stigmata veri q. s. franciscus. Attē des hoc esse in p-
iudiciu veritatis z honoris pdicte sedis aplice: fecit puisionē infra scriptā di-
ces sic. Nos igitur de premissis plenaria habetes noticiā: z q si dicta scia Latherina
stigmata hmōi habuisset: felicis recordationis Nrius papa. 2. predeces-
sor nri q eandē sanctā cathalogo sanctorū ascripsit: z suaz virtutum prerogati-
nas in sua canonizatiōe luculentissime declarauit: speciale de hoc singulari pri-
uilegio fecisset memoriā: hmōi supplicatiōibus inclinati: vniuersis z singulis
quorūcūq ordinū pfectozibus: z alijs psonis vtriusq sexus cuiuscūq dig-
nitatis: statū s: gradus: z cōditionis fuerint auctoritate aplice tenore presentiu
in virtute obediētie: z sub excois pena (quā cotra faciētes ipso facto incurrat
z a qua p aliū q romanū pontificē nisi in mortis articulo dūtaxat absolui non
possunt) districtius in hibemus predicatoribus vt a predicationibus: z assertio-
nibus hmōi deinceps desistant: ac pmissis: z alijs quibuscūq vt picturas
cū hmōi stigmatibus auferant z auferri vbi libet. faciant: atq procurēt: infra

Notz.

Excoicatio.

Prohibitio

Stigmata. Studentes fratres. CXV

spaciu vnius anni a publicatione presentium: nec liceat alicui eandem sanctā
catherinam depingi facere cu in ipsis stigmatibus. donec eadem sedes aposto-
lica hoc approbauerit: z per speciale priuilegium sanctam ipsam cuz ipsis stig-
matibus depingi concesserit. b. fo. 53. Et ffo. 50. conce. 54.

Sirtus quia post litteras immediate suprapositas fuit informatus
q nonnulli pprijs inherētes affectibus: mādati predictis nō obediebant: pre-
habitis cōsilio z assensu z matura deliberatione cum sancte Romane ecclesie
cardinalibus statuit z ordinauit q nullius sancti aut sancte: beati aut beate fi-
gura aliqua cum dictis stigmatibus depigi possit quouis modo extimari pos-
sit: vel credi illū vel illā hmōi stigmata habuisse: excepta imā gine beati franci-
sci: quē multipliciter constat stigmata a xpo recepisse. Ac etiā phibuit ne alijs
in pdicationibus ad pplm vel alias scriptura: aut verbo asserere: aut affirma-
re psumat aliqū sanctū vel sanctā: beatū aut beatam stigmata hmōi habuisse.
Et sup his imponit grauissimas cēsuras z penas quas incurrat diuersimode
faciētes cotra pmissa. Sup quibus etiā dat cōseruatores oēs ecclesiarum pre-
latos: z alios in ecclesiastica dignitate constitutos. B. ffo. 217. conce. 520.

9
Prohibitio
in fauore. s.
francisci.

Excoicatio.

10
De. s. cathe
rina de senis
Excoicatio.

Sirtus qz post omnia supradicta: per quasdam suas litteras suspen-
derat ad tēpus cēsuras z penas p eū impositas cotra depingētes sanctā Cathe-
rinam de Senis cū stigmatibus: declarauit dictā suspensionem de cetero non
valere: z decreuit q littere predictę sup stigmatibus edite: ob suspensionē pfa-
tā nullatenus reuocare censeri debere: sed in suo robore: ac vigore permanere:
ac si hmōi suspensio non emanasset. Ac insuper mādauit de nouo sub censu-
ris in predicta bulla contentis: ne pstatam imāginem beate Latherine de Se-
nis amplius cum stigmatibus depingatur: z q imā gines sic depicte aboleātur
non obstantibus quibuscūq. B. fo. 40. Et ffo. 124. conce. 271.

Collecto

Ultra supradicta sunt nonnulla alia cōcessa ob honore z reuerētiā stigmatū
beati francisci. Et primo sunt concessa aliquē indulgentie quas possunt pro-
mereri omnes in die impressionis hmōi sacroz stigmatum. Et hec posita sūt
supra in dictione Indulgentie quo ad seculares. 1. in. §. 2. Secdo fuit concessum
vt in pstatā die impressionis stigmatum possit suspendi interdictū. Illoc
autem habetur in dictione Interdictum. 2. in. §. 3.

Studentes fratres.

Genius. 4. concessit auctoritate ministro gnali fra-
trū m. reducēdi frēs studentes cuiuscūqz
gradus z cōditionis existāt ad suā z alioz platoz dicti ordinis
regularē obediētiā: z cōmunē viuēdi modū: iuxta formā regu-
le z pfectiōis statutorū qz eius dē ordinis. Nō obstantib qbuscū
qz in ppariū faciētib. Et insup voluit q pstatū gnalis mini-
ster: z alij p eū deputādi habeāt facultatē z potestatē plenariā oēs z singlos su-
predictos frēs obedire recusantes: z cōtradictores quoscūqz p cēsuras ecclesia-
sticas: z alia iuris remedia (appellatione postposita) cōpescendi: inuocato etiā
ad hoc si opus fuerit auxilio brachij secularis. b. ffo. 84. conce. 246.

11
Statu m-
nister.
De reductio
ne fratru stu-
dentium.

Appellatio

Nrius. 2. precepit gnalibus quattuor ordinū medicantiū: quaten oēs z
singulos suoz ordinū pfectozes: qui spū rebellioni assumpto: p-
latis suis obēperare: zorum qz salutare correctiones: z disciplinam effugere:

2
Pro oibus
generalibus

Studētes fra. Succedere. Superfluitates. Suspensiones.
 aut despiciere psumperint: et ut impune hoc efficiat: rectoris: seu gubernatores
 et conservatores studiorum p̄sidiā: et patrocinia imploauerint: praedictos se exemp-
 tos ab ipsorum ordinum iurisdictione et potestate ac correctione: cuiuscumque gradus
 vel conditionis episcopatū: nisi (canonica monitione p̄missa) ab hōi respuerint: et
 debita a p̄dictis generalibus pro commissa penitentia humiliter susceperint: ac
 mandatis eorundem generalium efficaciter obtemperare studuerint: auctoritate apostoli-
 ca denūciant: et ab alijs vbi et quā quoties expedierit denunciari faciunt: p̄dicti-
 cos fratres excoīcātos esse: et ab oībus magistris: bachelariis: lectoribus: bachelariis
 et alijs officijs: alijsque dignitatibus et honoribus doctorum ordinum exutos
 fore. Et in super si eorum contumacia: proteruitas: vel rebellio id exegerit: carceribus
 ad penitentiam peragendam intrudi faciunt: donec ad cor reuerſi salutaribus
 monitis et mandatis se subiecerint: et a p̄dicta excoīcationis sententia absolu-
 tionis beneficium inuenerint obtinere. b. ffo. 86. conce. 249.

Innocentius. fecit quandam concessionem notabilem circa
 modum quo prelati obseruantes possunt corrigere fratres conuētuales
 studentes in quibuslibet vniuersitatibus Hispanie. Vide illam supra in dictione
 Correctio fratrum. §. 11.

Julius. statuit et ordinauit: quod fratres ordinis p̄dicatores: aut minorum non
 possint commorari extra domos suorum ordinum causa: vel respectu
 studij: siue in Salamantina siue in alijs ciuitatibus et locis quibuslibet studia
 vigeant: p̄ter et absque licentia p̄uincialium priorum seu ministrorum vel eorum
 vicariorum respectiue: ac illa durare duratur: etiā de licentia sedis aplice: aut
 pretextu quarumcūque facultatum ac indulgentiarum et litterarum aplice Salamantinae. et
 alijs vniuersitatibus p̄dictis pro tpe coīcatorum. Et super hoc ponit penas et censuras:
 ac dat conservatores quosdam. B. ffo. 209. conce. §. 12. Et ffo. 70. conce. 217.

Qualiter fratres minores et p̄dicatores studentes possint assumere gradus scolasticos:
 dictum est supra in dictione Gradus scolastici.
Aduerte tamen quod ista non pertinent ad fratres obseruantes sed ad conuētuales:
 exceptis illis qui in conuētu Parrisiensi student.

Succedere.

Circa successionem hereditatum sunt multa et varia concessa: et statuta per multos summos pontifices:
 que omnia posita sunt supra in dictione Heredes et Hereditas. Vide ibi.

Superfluitates.

Qualiter superflua que in conuentibus fratrum minorum obseruata fuerint possint et debeant tolli per generalem dictionis ordinis:
 habetur supra in dictione Generalis minister. §. 3. et 5. Et in dictione Ornamenta. §. 1.

Suspensiones.

Distinctio materie suspensionis.
Aduertendū quod in p̄uilegijs fratrum minorum et aliorum mendicantium reperitur nonnulla pertinētia ad hanc dictionem suspensio. Et primo ea que concernunt absolu-
 tionem seu dispensationem a suspensionibus incurſis per fratres: habentur in
 dictione Absolutio ordinaria quo ad fratres. §. 4. et 7. et 8. **Secundo** de illis

Sindicus. Tertiarij fratres et sorores. CXVI
 que tangūt suspensionem p̄uilegioꝝ: et indulgentiarum dictum est in dictione
 P̄uilegia in multis. §. vbi in margine posita est hec dicitio Suspendio.

Sindicus.

Sciendum quod omnia que in p̄uilegijs fratrum minorum continent respectu sindicoꝝ a se-
 de aplice deputatoꝝ p̄ hōi fratribus: sunt superiora posita in dictione Pro-
 curatores fratrum: quod tali nomine frequētius reperiuntur nominati. Vide ergo
 illa in p̄dicta dictione Procuratores fratrum.

Tertiarij fratres: et sorores.

Distinctio materie infrascripte.
Aduertendū est quod ea que in p̄uilegijs fratrum minorum continent respectu tertiariorum
 sunt in multiplici differētia. Quedā enim attinēt ad ipsorum regulā: et p̄fes-
 sione absolute. Et hec habentur in §. 2. et 6. et 7. et 12. et 13. et 18. et 25. **Alia**
 pertinent in speciali ad subiectionem et obedientiam quā iidē tertiarij habere debēt
 Et ista ponunt in §. 3. et 4. et 5. et 8. et 16. et 17. **Nonnulla** concernūt eorum
 dem tertiariorum exemptionem et alia p̄uilegia. Et hec continent in §. 1. et 4. et 9. et 11.
 et 12. et 14. et 19. et 20. et 21. et 22. ac 23. **Reliqua** vero respiciūt absolutiones
 et administrationem sacramentorum. Hec autē p̄sunt in §. 8. et 15. **Ultra** ea que posita
 sunt supra in dictionibus Absolutio ordinaria: et Absolutio extraordinaria
 quo ad fratres. Nam ratione communicationis p̄uilegioꝝ possunt gaudere illis
 omnibus concessis fratribus quorum sunt tertiarij.

Gregorius. concessit quod tertiarij beati Francisci ne
 queat compelli ad aliquid iuramentum nisi pa-
 cis: ac fidei et caritatis aut testimonij. Et statuit quod non grauetur
 amplius impositione onerum que sui coīcues. b. fo. 19. **Aduerte**
 quod tertiarij de quibus in hac p̄essione sit mētio: sunt illi qui p̄-
 prijs domibus viuūt et non fecerūt tria vota essentialia religionis.

Nicolaus. approbavit et confirmavit regulam fratrum et sororum
 tertij ordinis beati Francisci inferēdo totam regulam hu-
 iusmodi in suis litteris. B. fo. 49. Et ffo. 132. conce. 298.
Aduerte quod p̄dicta regula principaliter attinet ad personas que in seculo re-
 manētes volūt viuere strictius que alij xpiani: et parū p̄tinet ad personas religio-
 sas que fecerūt tria vota: et viuūt in coītate. Et ideo p̄ illis tertiarijs: tam femi-
 nis que viris qui sunt veri religiosi: fecit Leo. 10. aliam regulā: que in fine pontif-
 ad litteram prout fuit ordinata: quia nullibi reperi eam impressam.

BEATUS nicolaus statuit vel potius consuluit: quod p̄dicti tertiarij proce-
 rent assumere visitatores et reformatores de ordine fratrum minorum. B. fo.
 33. Et ffo. 116. conce. 254.

BEATUS nicolaus prefatis tertiarijs (qui iuxta suū consiliū elegerint visita-
 tores de ordine fratrum minorum) dedit suam benedictionem: et concessit quod gau-
 deant p̄uilegijs eiusdem ordinis penitentium seu tertiariorum a sede aposto-
 lica concessis et imposterum concedendis. Et in super voluit quod hōi tertiarij
 (qui sequuti fuerint suum consiliū accipiēdo visitatorem de ordine m.) ha-
 beat: et debeant habere ministros de seipſis: iuxta formā in p̄dicta regula co-
 prebensam. B. fo. 33. Et ffo. 116. conce. 255.

Collector.

Collector.

Collector.

Collector.

3
 Visitatores.

4
 Licentia p̄-
 uilegioꝝ.

Collector. ¶ Aduerte qd vt ex predictis clare colligitur: tertiarij qui nō stant sub obedientia fratrum minorum: nec gaudēt suis priuilegijs: nec possunt habere ministros pro suo regimine: qd est notandum: qz a paucis circa hoc aduertitur.

5 Martinus. 5. circa subiectionem prefatorum tertiarioꝝ sub obedientia generalis et provincialium ministrorum ordinis fratrum mi. edidit quādam bullā: cōmittens hoc negociū cuidam cardinali. Sed qz non constat quid sup hoc idem cardinalis fecerit: predicta bulla de nullo videtur deseruire. Habetur tamen. B. fo. 32. Et ffo. 115. conce. 253.

6 Eugenius. 4. cōcessit qd sorores tertij ordinis: solummodo teneantur ad illa ieiunia ad que fratres ordinis mi. regulā obseruantes obligati sunt. Et qd eosdē modos seruent in cibis quadragesimali tēpore: exceptis debilibus et infirmis. b. fo. 46. Et ffo. 42. conce. 47.

7 Sixtus. 4. statuit ac decreuit: qd votū obedientie paupertatis: et castitatis emissum a tertiarijs beati fr̄cis̄ci: habeat vim: et validitū voti solēnis: ac omnē inducat effectū quē inducit votū solēne factū cuiusqz de religionib⁹ a sede ap̄lica approbatis. Ac districte p̄cipiēdo mādauit oibus et singulis cuiuscūqz gradus dignitatis ordinis: aut conditionis fuerint: sub quoz cura vel iurisdictione predicti tertiarij fratres vel sorores tunc debebant: aut in futurū degerē cōtingeret: ne fratres vel sorores p̄nociatos: prefatū votū modo predicto emittentes: matrimonium contrahere vel ante contractū p̄sumere: aut religionē ipsam dimittere: et ad secularē vitā redire permittant. Decreuitqz irritū quicquid in contrariū factū fuerit. Ac ipsos fratres vel sorores id faciētes: excoicatiois sentētia inodatos fore. B. fo. 33. Et ffo. 117. conce. 256.

8 ¶ **Idem Sixtus** statuit: qd generales et puinciales ministri ordinis mi. et eoz vicarij: tam conuēntiales qz obseruātes habeat sub sua iurisdictione oēs fratres et sorores tertij ordinis beati fr̄cis̄ci vbilibet in sua puincia eis cōmissas cōsistentes: ac eos charitatie uisitent: et eosdem iuxta regularia instituta dicti ordinis instruant: et refoꝛment: nec non et corrigant: etiam per ablationem habitus dicti tertij ordinis: si id qualitas excessus egerit. ¶ Et similiter statuit qd predicti prelati ordinis mi. possint recipere volētes aggregari huiusmodi tertio ordini. Ac etiam qd possint eisdem tertiarijs deputare uisitatoꝛem: seu confessoꝛem predicti ordinis mino. de obser. vel conuēntualium: prout eis plus placuerit: qui eis dē tertiarijs omnia ecclesiastica sacramēta ministrare debeat. B. fo. 8. Et ffo. 92. conce. 201.

Collector. ¶ Aduertēdum est circa supradictū de receptione ad ordinem tertiarioꝝ: qd professio debet fieri conformis regule eozdem tertiarioꝝ de qua supra. §. 2. Debet etiam fieri in communitate: vt colligitur ex alijs litteris Sixti. Debent etiam alia concurrere que in predictis litteris continentur: que si non concurrerint: non gaudebūt priuilegijs tēporalibus fratrum minorum: prout latius dicitur in fine huius dictionis.

9 ¶ **Idem Sixtus** in bulla aurea cōcessit vt tertiarij vtriusqz sexus ordinum predicatorū et minorū gaudeāt eisdem priuilegijs et immunitatibus gratijs fauoribus et concessionibus: ac indultis spūalibus: et t̄p̄alibus concessis: et impoꝛterum cōcedendis ordinibus predictoꝝ fratrum predicatorū et minorū et illorum professoribus: ac domibus et locis et procuratoꝛibus et oblatiis seu alijs quomodo libet: quatenus statui: et conditioni predictoꝝ tertiarioꝝ

Excoicatio

Subiectione

Correctio

Collector

Excoicatio

Subiectione

Collector

conuenire possunt. B. fo. 66. Et ffo. 148. conce. 362.

¶ Aduerte qd hoc est intelligendum de illis tertiarijs qui faciūt tria vota: et uiuunt in cōmunitate: de quibus idem Sixtus fecit mentionem supra. §. 7.

¶ **Idem Sixtus** statuit: qd fratres predicatoros et minores recipientes: seu admittentes ad priuilegia et immunitates suoz ordinum quoscuqz laicos vtriusqz sexus: p̄teritū tertij ordinis seu alteri⁹ modi viuēdi: nisi gestauerint habitum dicti tertij ordinis: et professionem emiserint solitam: et in congregatione uiuant et in communi: sint excoicati: non obstantibus quibuscuqz. Habetur in bulla prefati Sixti que incipit Detestanda nonnullorum ambitio prout allegantur in quadam tabula priuilegioꝝ per quendam cōmissariū Romanū copilatam. Non tñ habetur in libris priuilegioꝝ impressis.

¶ **Innocentius.** 8. extendit gratias: et indulta concessa fratribus et sororibus tertij ordinis in cōmuni uiuentib⁹: etiā illis qui viuūt in particulari. o. fo. 64. Et ffo. 69. p̄ce. 146. et ffo. 100. p̄ce. 375.

¶ Aduerte qd hmoi concessio debet intelligi solum de gratijs spūalib⁹: qz cum sit facta oraculo uiue uocis: nihil deseruit pro rebus tēporalibus. Est etiā intelligenda hec concessio de illis tertiarijs qui licet uiuant in particulari: uerunt tamen tria vota in communitate.

¶ **Idem Innocētius** declarauit qd sorores tertij ordinis: etiā in cōmuni uiuentes: quis se astringant ad plura qz in earū regula continentur: non includuntur sub constitutione Joānis. 22. reprobantis vitam et ritum fratriceloꝝ: prout a nonnullis credebatur. B. fo. 38. Et ffo. 122. conce. 266.

¶ **Idem Innocētius** cōcessit qd p̄dicte sorores tertij ordinis beati fr̄cis̄ci possint libere et licite sumere uellum nigrum: et sub perpetua clausura manere quādo cuqz p̄dictis sororibus ac ministris ordinis mi. vel alijs eaz superioribus (sub quozum cura existent) placuerit: ac earūdem statui uisum fuerit expedire. B. fo. 38. Et ffo. 122. conce. 266. in fine.

¶ **Alexander.** 6. concessit qd sorores tertie regule in cōgregatione sub cura fratrum mi. obser. degentes: que p̄ maiori parte ex elemosinis christi fidelium et labore manuum suarū victum et uestitum recipiunt: non possint cogi ad solutionem alicuius decime: seu taxe: aut collecte q̄ pro tempore imponi contigerit: etiam si aliquid habeant p̄prij: quod tamē nō sufficit eis ad quotidianas expensas. b. ffo. 56. conce. 66.

¶ **Idem Alexander** concessit qd generalis et puinciales ordinis mi. obser. possint cum consilio aliquozum fratrum deputare confessoꝛes p̄sbyteros seculares vel alioꝝ ordinū regulares et honestos: p̄ fratribus et sororibus tertij ordinis: vbicūqz in partibus ytramontanis cōmorantibus (.s. in partibus Galliarū et Hispaniarū: et ceteris eis annexis) quibus sua peccata cōfiteri: et ab eis quecuqz ecclesiastica sacramenta recipere possint. Ita tamen qd confessoꝛes huiusmodi: nullo modo debeāt ingredi claustra: seu interiores officinas dictarū soroz: absqz alterius persone bone uite et fame societate. Atqz p̄dictā deputationē fieri posse concessit: solū in locis in quibus fratres mi. obser. aut conuēntiales cōmode haberi nō possunt. B. fo. 39. Et ffo. 123. conce. 269.

¶ **Julius.** 2. confirmauit litteras Sixti. 4. sup̄apostas. §. 8. ac illis peruenie firmitatis robur adiecit: suppleuitqz omnes et singulos iuris et facti defectus: si qui forsan interuenerint in eis dē. Et in super de nouo

Collector

10

Excoicatio

11

Collector

12

De sororibus tertiarijs

13

De sororibus tertiarijs

14

De sororibus tertiarijs

Exemptio a decimis

15

De confessoribus

deputandis

Ingressio

16

Subiectione

Collector

10

Excoicatio

11

Collector

12

De sororibus tertiarijs

13

Collector

Tertiarij fratres & sorores.

subiecit omnes fratres & sorores tertij ordinis: vbiq; locoꝝ per vniuersum orbem cõsistentes: sub obedientia & correctione generalis & puincialiũ fratrum m. de obler. & cõuentualiũ: ita q; eos visitare & corrigere possint iuxta formas predictarũ litterarũ Sixti. 4. Super his autẽ imponit graues cõsuras & penas predictis tertiarijs nisi cũ effectu paruerint hmoi litteris infra certũ terminũ. Et etiam super hoc dat certos cõseruatores. B. ffo. 223. conce. 519.

Uisitatio.

17
Cõfirmatio

¶ **DEUS** Julius dedit postea alias litteras ad confirmationem supra scriptarum immediate cũ magnis clausulis: & non obstantijs: ac deputatione cõseruatorum. B. ffo. 225. conce. 530.

18
Dabitur firm.

¶ **DEUS** Julius statuit: q; tertiarij portet vbiq; habitũ talẽ q; distinguatur a fratrib; pmi ordiis. s. Frãcisci. Et q; pstituat oib; illis d̄ tertia regulã: quocũq; noie nũcupetur: & vbiq; sint p vniuersũ orbẽ: habitũ vniformis: q; sit cõs oib; ipis vbiq;: tã in forma q; in colore: ita q; nulla differentia sit in habitibus eorũ. In forma autẽ q; ad min; habeat caponẽ latũ: vt desup scapulas descendat ab vtraq; parte p quattuor digitos. In lõgitudine vero tã a parte ateriori q; posteriori attingat infra cingulũ: vt sup illũ possit cingi. Color quoq; sit magis ad nigredinẽ tendẽs q; ad albedinẽ: put habet. B. ffo. 215. conce. 519.

19
De tertiarijs in particulari viuentibus.

LEO 10. in cõcilio Lateranẽsi statuit q; fratres & sorores tertij ordinis in proprijs domib; habitãtes valeat sepulturã eligere vbi voluerint Et q; die paschatis tantũ Eucharistiã: necnõ extremã vncionẽ: ceteraq; ecclesiastica sacramenta (penitẽtie sacramento dũtaxat excepto) a pprio sacerdote parochiali recipere debeãt. Et voluit q; ad onera q; laicis incũbunt perferenda te neantur: ac q; in foro seculari corã iudicibus secularib; conueniri possint. Et insup decreuit q; pdicti tertiarij in pprijs domib; habitãtes: nullaten; admittantur tpe interditi ad audiẽda diuina in ecclesijs ordinũ quoz sunt tertiarij: si causas dederint interdico: vel causas ipsaz nutriãt: seu foueat aut datũ auxiliũ cõsiliũ vel fauorẽ quoquomõ psiterint. B. ffo. 26. conce. 86.

Sacramenta Interdictũ.

Collector.

¶ **DEUS** q; pdicta intelligenda videtur generaliter de quibuslibet tertiarijs in particulari viuentibus: q; cũ lex non distinguat: nec nos distinguere debemus. Et psertim q; p viuentibus in coi facta est postea sequẽs concessio.

20
Cõdicatio p uilegiorum.

¶ **DEUS** Leo vbi supra statuit: q; tertiarij collegialiter viuentes seu cũ claustralibus habitãtes: aut mulieres virginales: seu celibẽ: aut castã viduã vitãz ducẽtes exp̄sso votoꝝ sub dicto habitu: gaudere debeãt p uilegijs qbus fr̄ces ordinis cui; tertię regulę habitũ gestãt potiũt & gaudet. B. ffo. 26. conce. 87.

21
Pro sororib; tertiarijs.

¶ **DEUS** Leo confirmauit & approbauit: ac inuouauit supra dictas litteras Sixti. 5. 3. cum omnibus & singulis in eis cõtẽtis clausulis: ac perpetue firmitatis robur obtinere debere decreuit. Et insuper inhiuit oib; & singulis prelatis ecclesiasticis: sub excõicationis late sententie pena: ne sorores tertię regulę beati Francisci: que tria essentialia vota emittendo collegialiter viuunt: quasq; conformiter ad prefati Sixti litteras: veras religiosas esse declarauit: quomodolibet impedire presumat quom in hmoi sorores iuxta p uilegia fratru m. possint libere & licite habere oratoria: seu ecclesias cũ capãnili humili & campanas: ac in illis sacramentũ Eucharisticũ in loco decetũ & honesto: nec non oleũ sanctũ pro eaz vsu tantũ: & cimiteriũ bñdictũ: in quo soroz decedẽtium corpora sepeliri possint: ac in eis dẽ eccl'is aquã bñdictã solẽnter bñdictã: missãq; sũ carum deuotionem cantari: & celebrari facere. B. ffo. 35. conce. 119.

Tertiariorum regula noua.

CXVIII

¶ **DEUS** Leo statuit q; predicte sorores tertię regulę collegialiter viuentes: nullatenus possint cõpelli p supra dictos platos ecclesiãz & rectores: aut quosuis alios ad audiẽdũ missãz & alia diuina officia: in alio loco q; in dictis suis ecclesijs: aut ad suscipiẽdũ ecclesiastica sacramenta ab alio q; a cõfessore regulari vel seculari eis p eãz superiorẽ assignãdo: nec desuper quomodolibet molestari ualeat. Et q; hmoi cõfessor si secularis fuerit quãdiũ officiu pdictũ confessionis a dictis superioribus sibi ipostũ cõtinuauerit: nequaquã p locoꝝ ordinarios & premissis impediri possit. Et tandẽ circa premissa dedit cõseruatores omnes in dignitate ecclesiastica constitutos. B. ffo. 35. conce. 119.

22
De sororib; tertiarijs in coi viuẽtib;

Sacramenta.

¶ **DEUS** Leo dedit pfatis sororib; copiosã exẽptionẽ a solutiõẽ cuiusuis detime: aut taxę vel collectę: etiã p sedẽ aplicã iposite: si tũ ita sunt paupes q; eaz redditus nõ sufficiũt p cõmoda eaz sustentatiõẽ. B. ffo. 48. conce. 143. Illoc ponitur latius supra in dictiõẽ Decime. 5. 8. Et in dictio. Exemptio. 5. 30.

23
Exemptio.

¶ **DEUS** Leo fecit quadã pcessiões circa modũ quo alienari pãt bõa m cõsteriorũ monialiũ: seu soroz tertij ordiis: q; posita sũt supra i dic. Abbatissa. 5. 9. & 10.

24
De alicatio ne bonoz.

¶ **DEUS** Leo ad istãtia diuersaz psonaz ordinauit denuo regulã p fr̄ib; & sororib; tertię regulę. b. frãct. q; tria vota essentialia emittũt: & p gregatiõẽ viuũt. Et q; hmoi noua reglã nõquã fuit ipressa i aliquo libroꝝ ordiis ideo opeprecii uisuz est illã hic inserere. ¶ Sed aduertẽdũ q; pdicta ordinatio regulę factã est bis: vel ter ab eodẽ Leone. 10. & nõ vniformiter: quaz vltima est melior: & q; in partib; Hispaniaz: p. R. patrẽ ministrũ gñalẽ triũ ordinũ bti Frãcisci recepta et diuulgata necnõ & oib; pdictis tertiarijs tradita est. Ideoq; prefatã vltimã regulã (reliq; omiãtia) pprimere curauit de verbo ad verbum: prout sequitur.

25
Noua reglã pro tertiarijs in coi viuẽtib;.

Dilectis filiis fratrib; & sororibus tertij ordinis beati Frãcisci: sub tribus votis essentialibus in congregatione viuẽtibus.

LEO papa. 10. Dilecti filij ac filie: salutẽ & aplicã bñ. Inter cetera nõõ regi mini credita: ea nos potissime sollicitos reddũt: p q; frenatis mundi carnisq; cupiscẽtijs: innocẽtie pmeq; pacis celit; collate trãquillus status ad suã pimeuã reduci cognoscit originẽ. Dudũ sig dẽ hui; gñã fe. re. Nicola; papa. 4. pdecessor n̄r: tertiã regulã beati Frãci. quã de penitẽtia appellauit p quã aim; cõfessor hoies vtriusq; sex; fideles: spũ dei plenus saluare cõtẽdebat: confirmauit & approbauit. Cernũ q; tps decursu spirãte illo spũ scõõ nõ solũ viri cõiugati: mũdiq; huius icole: p qbus a bto Frãcisco pfata tertia regula edita fuerat: verũ etiã innumeraz virginũ cõoi: trib; essentialibus: & a qbus dã etiãz clausure: nra auctoritate assumptis votis: cõstructifq; monasterijs quã pluri mis: nõ sine militãtis eccle fructu multiplici & edificatiõẽ pfati tertij ordiis iugo sua colla subdiderũt. Et quã in dicta tertia regula qdã maritãtis accõmoda: celebri vero virgineoq; statui sub hmoi tertia regu. dño famulãtib; nullatenus decetã incurrũt: ob qd castoz aioꝝ nitidi affect; ab ingressu dicti ordiis nõ nõquã auertũtur: nos iuxta dñi voluntatẽ: p̄ciosum a vili separãtes: eã dẽ tertiã regulã in modũ q sequitur distinctã de nouo cõfirmãt; & approbãt;: ac vobis & successoribus vris: eã dã trãsmittimus: cuius tenor sequitur & est talis.

¶ **DE** nouicioꝝ seu nouiciarum ingressu. i. Capitulum. ¶ Fratres seu Sorores ad hunc Tertium ordinem recipiendi: debent esse fideles catholici: de heresi non suspecti: in obedientia Romane ecclesie firmi: matrimonio non ligati: debite expediti: corpore sanis: animo promptis:

Tertiariorum regula noua.

nulla vulgari infamia maculati: cuius primis recedant. Et de his oibus anteq̄ recipiantur: ab eo q̄ recipiēdi habet facultatem: sunt diligenter examinandi.

¶ De hijs que habent promittere fratres et sorores in professione huius tertie regule. 2. Capitulū.

¶ Fratres et sorores postquam per vnum integrum annum habitum probatis nris detulerint (qui de vili panno: arbitrio visitatoris esse debet) si conuersa. io laudabilis fuerit apud conuentum in quo quis vel que habitum probatiōis portauerit: de consilio discretorum dicti conuentus: ad professionem dicti ordinis recipiatur. In qua professione promittat seruare mandata dei: ac satiffa cturum de transgressionibus quas facere posset in futurum contra hanc tertiam regulam: vbi a prelatiis requisitus fuerit: viuendo in obedientia: sine pro prio: et in castitate.

¶ De ieiunio. 3. Capitulū.

¶ Fratres et sorores perpetuis temporibus feria. 2. 4. 6. et sabbato (excepto officio natiuitatis festo) carnes non comedant. Et a festo omnium sanctorum vsq̄ ad resurrectionem domini: omni feria. 4. et 6. ieiunare teneantur. Ac similiter qualibet sexta feria totius anni. Item a festo beati Martini vsq̄ ad natiuitatem domini ieiunent quorūdie: iuncta quadragesima vniuersalis ecclesie vsq̄ ad resurrectionē dñi: quam tamen a quinquagesima incipere debent. Diebus vero quibus non ieiunatur: bis in die dumtaxat comedant. Excepto q̄ a festo pasche vsq̄ ad mensē octobris: laborantes penoso: seu graui labore: ter in die refici poterunt: ieiuniorum semper diebus exceptis. Poterunt autem iterantes: infirmi: debiles: tēpore necessitatis ieiunium soluere.

¶ De diuino officio et oratione. 4. Capitulū.

¶ Fratres et sorores in ecclesia seruent silentium: presertim quando missa celebratur: vel sermo dei proponitur. De alijs vero locis seruent quod per suos superiores circa silentium illis fuerit ordinatū. Debent etiā quolibet die i sero intra se deū cogitare quid fecerint: dixerint: vel cogitauerint. Quolibet autem die si potuerint cōmode: debent audire missam. Et procurare q̄ habeāt virtū religiosum q̄ illis verbū dei certis diebus pponat: et eos ad penitentia: et virtutes inducat. Illi autē vel ille: qui vel que horas canonicas sciunt per se dicere debent horas canonicas s̄m vsū sancte Romane ecclesie persoluere. Qui vero horas canonicas nesciunt dicere dicant: duodecim Pater noster pro matutino: et pro qualibet aliarum horarum septem: addito Gloria patri in fine cuiuslibet Pater noster: addito etiam Credo et Miserere mei deus in principio prime et completorii. Et qui premissa nescierit: ter Pater noster pro penitentia dicere debeat. Quoties autem prandium vel cibum sumunt: gratias deo reddere debent. De confessione vero sacramentali: et sacra communione sumenda: seruabunt ordinationem Nicolai pape. 4. q̄ ter in anno confiteatur atq̄ cicerit: vel etiam statuta a suis superioribus super hoc ordinata.

¶ De prelatorum et officiorum ordinatione. 5. Capitulū.

¶ Quilibet domus: si Monasterium viroꝝ fuerit: habebit superioris istius fraternitatis qui minister localis appellabitur. Si vero mulierum: mater dicetur. Et eligentur per suos Conuentus: vel instituentur per suos prouinciales superiores: seu visitatorem generalem. Ita tamen quod nullus sit perpetuus: sed certi temporis. Qui ministri et matres: obediunt per omnia

Tertiariorum regula noua

CXIX

que ad presentem regulam spectant: prouincialibus ministris ordinis mi. beati Francisci: et visitatoribus deputatis ab ipsis ministris: quādiu in dictis officijs fuerint. Quo vero inter ad alia officia intra domum: se uabunt statuta sua.

¶ De modo interioris exteriorisq̄ conuersandi. 6. Capitulū.

¶ Cum fratres et sorores huius fraternitatis dicantur de penitentia: oportet eos ab omni curiositate: tam in vestibus quam alijs quibuscunq̄ abstinere. Et iuxta apostolicum principis beati Petri salubre consilium: depositis ceteris vanis huius seculi ornamentis: nullum ornamentum corporale portare debent: nisi solum humile: et necessarium tegumentum corporis sui. Debent etiam ab accessu curiarum principum: domini: seu dominarum vbi mollitia huius mundi (domino testante) habetur: omnino cauere. Nec vilo vniquā tempore choreis: ludicis: iocis: et alijs histrionū vanitatibus interesse. Debent quoq̄ esse parci in verbis et locutionibus: que raro sine peccato multiplicantur. Et super omnia ab omni mendacio et iuramento quocunq̄: iuxta mandatum domini: nisi pro pace: fide: calumnia: et testimonio perhibendo: cauere debent. Et omni die in sero: inter cetera debent examinare se: si vel mendacium vel iuramentum aliquod fecerint: et pro quolibet ter Pater noster dicere debent.

¶ De visitatione et cura infirmorum. 7. Capitulū.

¶ Si quis frater vel soror huius fraternitatis in infirmitate ceciderit: minister domus vel mater: semel quotidie per se vel per aliam personam visitare teneatur. Et de bonis communibus omnia necessaria diligenter faciat illi ministrari. Teneaturq̄ infirmum: vel infirmam monere ad penitentiam acceptandam: veramq̄ conuersionem ad deum faciendam: moris propinquitatē et iudicij diuini distractionem: simulq̄ diuinam misericordiam proponedo.

¶ De visitatione quā prelati debent facere circa fratres et sorores. 8. Cap.

¶ Minister prouincialis fratrum minorum: vel visitator eiusdem ordinis cui ipso cōmiserit: visitabit quolibet anno: semel tantum quamlibet domum: cū presentia seniorum. Et facta visitatione: non debet intrare officinas: nec alia interiora sororum. Ipse autem visitator nunquā solus maneat et separatus cū aliqua sorore. Debent autem ministri: et matres dicere visitatori defectus qui correctione indigent. Similiter et alij fratres et sorores. Et si aliqui fuerint incorrigibiles iudicio discretorum vel discretarū domus: tanquā morbida peccata eiiciantur de congregatione.

¶ De officijs mortuorum. Capitulū. 9.

¶ Postquam aliquis frater vel soror ab hac luce migraverit: curabit minister seu mater q̄ eius exequie sollempniter celebrentur. Quibus exequijs omnes fratres vel sorores alicuius domus: vbi ipsum mori contigerit: personaliter interesse debent: nec recedere donec corpus traditum sit sepulture. Et pro anima cuiuslibet defuncti vel defuncte: infra octo dies quilibet sacerdos vnam missam: scientes autem psalterium: quinquaginta psal. nescientes vero psal. quinquaginta Pater noster: et in fine cuiuslibet Requiem eternam dicere teneantur. In fine autem cuiuslibet anni: seu infra quemlibet annum: quilibet sacerdos tres missas pro defuncti: scientes psalterium: vnum psalterij: nescientes vero psalterium: centum Pater noster cum Requiem eternam in fine cuiuslibet dicere debeant. Et circa ista officia pro defunctis: et alia officia diuina

Tertiariorum regula noua.

In presenti ferie annexa: cura imponitur ministris et matribus vt fideliter persoluantur.

De obligatione contentorum in regula. 10. Cap.

Omnia et singula in presenti regula contenta: sunt consilia ad facilius saluandas animas viatorum. Et nulla sunt obligatoria ad peccatum mortale vel veniale: nisi humano vel diuino iure aliquis alias esset obligatus. Obligantur tamen fratres et sorores facere penitentias sibi a superioribus impositas: quando super hoc requiruntur. Obligantur etiam ad tria vota essentialia: paupertatem nihil habendo in speciali. Castitatem: quia post votum non possunt matrimonio contrahere: nec sine transgressione vicij carnis se immiscere. Et obedientiam: quam ad illa sine quibus non potest commode ista fraternitas manuteneri. Tenentur etiam ad clausuram seruandam ille que ipsam expresse seruare voverint. Quod omnibus et singulis conuentibus concedimus: dummodo hospitalitas et charitas quam exercere solent apud infirmos: nullum cum bonestate patitur derimendum. Datum Rome apud sanctum Petrum: sub anno nullo piscatoris. Die vigesima Januarij. 1521. Pontificatus nostri Anno octauo. Euangelista.

Collector.

Ex predictis omnibus colligendum est

quod fratres et sorores tertij ordinis sancti Francisci: sunt in triplici differentia. Quidam enim illorum: et primi tempore: sunt illi qui non faciunt tria vota essentialia religionis: nec in congregatione viuunt: sed in proprijs domibus cum suis vxoribus et filijs aut familijs prout alie persone seculares: excepto quod obseruant ea que in regula per Nicolaum. 4. cop. lata continentur. Et illi sunt proprie tertij per beatum Franciscum instituti. Alij tertij sunt: qui faciunt predicta tria vota in manibus sui ministri vel ministræ coram sua comunitate. Sed hi subdistinguntur: quia aliqui illorum post emissionem votorum: seu professionem in predicto modo factam: remanent et viuunt in comuni. Reliqui vero licet faciunt professionem in comunitate: vt supradictum est: tamen postea non viuunt in comunitatibus sui ordinis: sed in aliquibus heremiticis vel ecclesijs separatis a conuentibus dicti ordinis. Primi illorum tertiariorum sunt illi qui ordinati fuerunt per beatum Franciscum. Et hi non conuertuntur in personas ecclesiasticas: sed remanent vt persone mere seculares: prout Sixtus. 4. declarauit in bulla preallegata supra. § 7. Et ideo post istam declarationem non est intelligendum quod respectu huiusmodi tertiariorum extendatur iurisdictionis et gubernatio que fratribus mino. super tertios commissa est. Quia talem iurisdictionem seu gubernationem non possunt fratres mino. habere super personas seculares: prout sunt prelati primi tertij. Ac pro tanto bulla Eugenij. 4. que dat fratribus mino. iurisdictionem super tertios extra comunitatem viuentes: debet intelligi post supradictam declarationem Sixti: de illis qui fecerunt professionem in comunitate: et postea viuunt extra illam. Et si forte reperiretur aliqua bulla que conferret expresse iurisdictionem fratribus mino. super huiusmodi tertios qui manent in seculo cum vxoribus et filijs: seu alio modo consimilitudine esset aduertendum vtrum talis bulla fuit ante predictam declarationem. Et in hoc casu iam nihil operatur. Si autem fuit post supradictam declarationem: tunc etiam nihil valet: nisi expresse derogaret huiusmodi declarationem.

De triplici differentia tertiariorum. s. franci.

De primadifferentia tertiariorum. s. francisci.

Tertij fratres et sorores.

CXX

Sixti. Imo esset reputanda tanquam subrepticia. Et in super esset contra puritatem professionis predictorum fratrum mino. quia vt dictum est: cum huiusmodi tertij sint declarati non esse persone religiose: non potest conuenire fratribus predictis iurisdictio super illos. Clerum est tamen quod predicti fratres mino. possent licite super prelatos tertios primi gradus habere quandam diligentiam seu curam spiritualis pro directione animarum illorum: vt pote audiendo confessiones eorum: et conferendo illis sacramentum Eucharistie frequentius quam alij fidelibus: nec non communicando eis aliquas indulgentias et peccatorum remissiones: et alia similia spiritualia: que ad modum fit confratribus: et oblatis ordinis. Et adhuc non habent tantam auctoritatem super huiusmodi tertios sicut super oblatos perpetuos: nisi similiter offerrent et donarent in forma iuridica. Et tunc etiam non esset nisi quedam obligatio mutua: sine preiudicio decimarum et tributorum: ac iurisdictionum ecclesiasticarum et secularium: quibus manerent semper obligati: vt alij mere seculares. Et facit ad hoc determinatio Concilij Lateranensis: supra posita in §. 19.

Aduertendum est etiam quod habitus predictorum tertiariorum primi gradus non reperit de terminatis super huiusmodi tertios litteris apostolicis. Nam habitus determinatus per Nicolaum. 4. in regula quam ipse compilauit: intelligitur huiusmodi declarationem Sixti pro illis qui faciunt tria vota et viuunt in comunitate. Consuetudo tamen vel potius corruptela interpretauit in diuersis puincijs et regnis: diuersas formas habituum. Ita quod in aliquibus partibus deferunt huiusmodi tertij habitus et similes habitibus fratrum mino. licet hoc sit expresse contra priuilegia predictorum fratrum mino. et nonnunquam eueniat inde materia scdali. Videtur tamen quod habitus que in partibus italie deferunt predicti tertij: sit eorum status et rationi magis condecens. Quod quo ad formam deferunt vestes prout alij seculares: et quo ad colorem sicut fratres mino. Et est verisimile quod tale habitum voluit beatus Franciscus quod predicti tertij deferrent: cum ab antiquo in partibus vbi presatus sanctus primo instituit predictum tertium ordinem: et vbi pro maiori parte conuersatus est: obseruasset: et de presenti obseruetur talis modus habitus. Non possunt tamen prelati tertij deferre cordam sicut fratres mino. Adhuc alij tertij qui viuunt collegaliter nequeunt portare huiusmodi cordam: regula ipsorum prohibente. Item est aduertendum quod ab huiusmodi tertijs non potest a fratribus mino. recipi aliquod votum religionis: sed ad plus potest fieri quedam acceptatio: seu admissio ad predictam tertiam regulam: exhortando illos quod eam obseruent: et adiuuando eos in confessionibus et alijs spiritualibus: sicut confratribus ordinis: prout supradictum est. Nec etiam propter hoc efficiunt fratres superiores illorum: sed remanent vt prius sub iurisdictione ordinaria tam ecclesiastica quam seculari. Possunt tamen huiusmodi tertij (ad instar modum qui obseruatur communiter in confraternitatibus) habere velut superiores aliquos et seipsos: qui nominentur ministri vel alio nomine: vt eorum curam habeant ad conuocandum vel puniendum eos. et. Sed huiusmodi ministri non sunt censendi tanquam illi ministri de quibus Nicolaus. 4. facit mentionem in predicta regula tertiariorum. Quia veri ministri qui debent gubernare tanquam prelati: sunt solummodo illorum tertiariorum qui vouent tria vota: et viuunt in comunitate. Alii ter enim sequeretur quod tertij primi gradus essent proprie religiose: cuius tamen contrarium declaratum est per Sixtum quartum. vbi supra. Et insuper sciendum quod huiusmodi tertij non gaudent priuilegijs (saltem temporalibus) fratrum mino. Illi postquam Sixtus. 4. declarauit quod tales tertij non

De habitu tertiariorum secularium.

Nota.

Nota per cordam fratrum minorum.

De superioribus tertiariorum.

erant religiose persone: non extenduntur ad eos communicationes priuilegioz quas fecerunt tertiarij Nicolaus. 4. & Sixtus. 4. sed solum de alijs qui sunt religiosi. Nec obstat predictis quedam concessio Innocentij. 8. supraposita. §. 10. qua extendit omnia priuilegia concessa tertiarijs in communi viuentibus: ad eos qui viuunt in particulari: quia illa concessio cum sit viue vocis oraculo facta: non facit fidem nisi pro foro conscientie: & pro rebus spiritualibz. Et dato casu qd faceret fidem in iudicio: & extenderetur ad temporalia: nō debet intelligi nisi de illis qui fecerunt professionem in cōmunitate: & postea virtute alicuius dispensationis viuunt in particulari (prout sepe accidit etiam in fratribus aliorum ordinum magis principalium) licet tamen adhuc istud nō constet nimis clare. C Unde sequitur qd in grauis error fuerit quorundaz religiosorum: qui intuitu pietatis vel deuotionis inconsiderate: procurauerūt qd predicti tertiarij in aliquibus partibus non soluerēt decimas nec primitias asserendo esse exemptos ab huiusmodi: & a solutione tributorum & vectigalium dominis temporalibus: presertim quia istud sepe redunat in non modicum damnum vicinorum huiusmodi tertiariozum: & exactionem reddituum. Quia sunt aliqua predictorum onerum talis qualitatis: qd quantum aufertur oneris vni vel pluribus exemptis: seu priuilegiatis de populo: tantum super imponitur alijs eiusdem populi non exemptis neqz priuilegiatis. Et insuper qui prefatam exemptionem de facto procurauerunt: incurrerunt in excommunicationem: vt patet supra in. §. 10. Circa quod est propterea valde aduertendum: & cauendum in futurum.

Aduerte.

De secunda differētia tertiarioꝝ sancti Francisci.

C Quo ad secundum gradum tertiarioꝝ qui iuxta declarationem Sixti supra predictam. §. 7. faciunt tria vota & viuunt in communi: sunt aliqua aduertēda. Primum est: qd isti sunt vere persone ecclesiastice & religiose: & sunt exempti ab omni iurisdictione ecclesiastica & seculari: excepta subiectione qua debent habere ordinis minorum de qua supradictum est. §. 8. r. 16.

¶ Alterum est qd habitus istorum tertiarioꝝ sū regulam confirmataz per Nicolaum quartum: debet esse coloris: ne proflus nigri: nec proflus albi. Sed quia predictus Nicolaus nihil dixit de forma huiusmodi habitus: ac etiam de colore locutus est obscure: fuit postea per Iulium. 2. prouisum circa vtrūqz: vt haberetur supra. §. 18. ¶ De cingulo autem huiusmodi tertiarioꝝ dicitur in prefata regula confirmata per Nicolaum. 4. qd sit corrigia: & non corda sicut est cingulum fratrum minorum. C Aliud est etiam notandum circa supradictos tertiarios: qd super eos habent iurisdictionem & superioritatem fratres mi. tam obseruantes qd conuētuales: vt patet supra. §. 8. r. 16. Et quia vtrūqz fratribus minorum commissā est: ideo est locus p̄uentioni. ¶ Unde sequitur qd licet huiusmodi tertiarij sint sub obedientia fratrum minorum. conuētualium: possunt prelati fratrum obser. in defectu vel absentia prelatorum conuētualium: corrigere predictos tertiarios. Et similiter econtra. Ratio huius est: qd non datur ali quibus gubernatio & iurisdicō: vt occasio: e illius committantur impune illicita. Quapropter potest quilibet dictarum diuersitatum fratrum minorum: exequi super prefatos tertiarios iurisdictionem in defectum alterius. C Reliquum insuper aduertendū est qd huiusmodi tertiarij in cōmuni viuentes: gaudent omnibus priuilegijs concessis fratribus minorum. sub quorum gubernatione consistunt: vt patet supra in. §. 4. r. 9. r. 20. ¶ De alijs

Nota.

vero tertiarijs qui licet in cōmunitate professionem fecerint: sed postea in particulari extra suas cōmunitates viuunt: videtur qd nequeant gaudere priuilegijs temporalibus: nec spiritualibus quibus fratres mino. & alij tertiarij collegialiter viuentes gaudent. Hoc patet per statutum concilij Lateranensis supra positum. §. 19.

C Quo ad tertium vero gradum tertiarioꝝ. scilicet eorum qui nec sunt mere seculares: vt primi supradicti: nec fecerunt professionem in cōmunitate: vt secundi etiam supradicti: sed qui propria auctoritate assumpserunt habitum tertiarioꝝ: aut illum receperunt ab aliquibus fratribus mino. nō obseruata forma supradicta: & qui post assumptionem: vel receptionem huiusmodi habitus: ac etiam emissionem professionis extra cōmunitatem: viuunt in aliquibus heremitis: seu in domibus secularibus: non dubium est quin temeritatem eximiam cōmittant: & qd tales nullatenus sunt tertiarij sancti Francisci: nec alicuius regule ab apostolica sede approbate: ac per consequens qd nequeunt gaudere priuilegijs fratrum minorum: nec tertiarioꝝ: nec existunt sub iurisdictione illorum. Possunt tamen & debent procurare fratres mino. qd prelati ecclesiastici ordinarij procedant contra tales: quia deserunt habitum religionis cuius ipsi non sunt: prout habetur supra in dictione Habitibus fratrum. §. 5. r. 4. Et hoc de tertiarijs sancti Francisci dixisse sit satis.

De tertia differētia tertiarioꝝ.

C Sciendum est vterius qd solus sanctissimus pater Franciscus instituit fratres: & sorores tertiarij ordinis: seu de penitentia nuncupatos vt supra dictū est: propter quod in eius laudez cant ecclesia. Tres ordines hic ordinat: primūqz fratrum nominat minorum: pauperūqz sit dominarum mediū: sed penitentium tertius: sexum capit vtrūqz. Attamen postea nonnulli alij ordines: presertim fratrum mendicantium prefatam institutionem aliquantulum imitari nixi sunt. Nam fratres predicatorum & Augustinenses: necnō & Carmelites obtinuerunt a sede apostolica vt aliquę persone vtriusqz sexus in proprijs domibus habitantes: aut saltem in congregatione regulari viuentes: sed certo modo sub huiusmodi ordinibus respectiue degentes: que p̄nichocheris: aut mantellate vel de penitentia dicuntur: gauderent priuilegijs dictorum ordinum. Hoc patet quo ad predicatorum. B. ffo. 240. conce. 573. Et quo ad Augustinenses. B. ffo. 249. conce. 622. Et quo ad Carmelitas. B. ffo. 180. conce. 47. De omnibus autem huiusmodi personis: que vt in plurimum sunt femine: dictum est supra satis late in dictione Mulieres. Et nonnulla alia addunt hic: prout sequuntur.

Collector.

Virtus. 4. concessit fratribus Carmelitis: vt possint administrare sacramenta eucharisticę: & extreme unctionis suis p̄nichocheris: & mantellatis (que sunt velut tertiarię ordinis mi. in particulari viuētes: put arbitros) etiam in eorūdem domibus. Et similiter concessit qd dum tales decedere contigerit: possint eorum cadauera ad eorūdem fratrum ecclesias tumulanda deferre: absqz licentia alicuius prelati ecclesiastici: & contradictione quacūqz non obstant. B. fo. 97. Et ffo. 180. conce. 426.

Sacramēta.

¶ Aduerte & vide circa hoc ea que statuta sunt in concilio Lateranensi: vt habetur supra. §. 18.

Collector.

¶ De his Sixtus fecit aliam concessionem sicut immediate suprascripta fratribus Augustinensibus: vt habetur. B. ffo. 247. conce. 623.

Transire ad alios ordines. Vendere. Vicarius.

Collector. Adverte qd de huiusmodi personis que sunt velu: tertiarj fratrum minoru: dicta sunt multa supra in dictione de Sulleres. vide ibi.

Transire ad alios ordines.

Collector. Qualiter possint aut non possint fratres mi. transire de tua religioe ad alia vel de vna obedientia ad aliam: dictum est supra in multis dictionibus. s. in dictione Abbas: et in dictione Episcopi: et in dictione Monit. us: et dictione Obedientia: et in dictione Observantes fratres. Vide ibi.

Vendere.

Distinctio materie venditionis.

Collector. Adverte qd nonnulla reperuntur in privilegijs fratrum mi. que pertinent ad materia venditionis. Et hoc unum aliqua spectant ad fratres: alia vero ad moniales cure ipsorum commissas: prout infra patebit.

Scolaus. 3. cessit: qd cu expedierit utilitati fratrum mi. vendere aut comutare aliquas res vsu: corpius cessas: comutatio talium res p reb: qbus vsuz fratrib: liceat habere: pcedat: seu fiat auctoritate vel licetia generalis et provincialium ministrorum in suis administrationibus: comuncium aut diuisum. Voluit tunc ordinavit qd res hmoi est: mato pto vediti contigerit: fiat per procuratorem vel iudicium a sede aplice vel a p: rectore ordinis deputatum: et qd per eum pecunia p pccio rei vediti habita recipiat et expendatur in rem licita cuius vsu in fratribus licet habere. Habet in declaratione Exijt qui seminavit. fo. 10. in. 2. tractatu. Et. B. fo. 8.

Procurator vel iudicium

Superfluitas.

Clemens. 5. declaravit no licere fratribus mi. habere hortos vt colantur: ac olera et alia hortalia pccio distrabantur. Et idem de quibuslibet alijs rebus. Habetur in declaratione regule que incipit Exijt de paradiso. fo. 15. in. 2. tractatu. Et fo. 14. tractatu. 3.

3

Girtus. 4. fecit duas concessiones pro fratribus mino. pertinentes ad hanc materia: que posite sunt supra in dictione Bona: in §. 5. et 6. vide ibi.

Episcopi.

Leo. 10. fecit quadam concessione super venditionem bonorum que alij fratres mi. acquisierunt cum extra obedientia ordinis euagarent. Sed hec etiam posita est supra in dictione Bona. §. vltimo.

Elemosinas

3. de illis leo fecit alia concessione circa comutationem seu venditionem elemosinarum super abundantiam: put habet supra in dictione Elemosinas. §. vltimo.

De bonis monialium

3. de illis leo respectu venditionis seu alienationis bonorum monasteriorum montanorum sancte Clare: et tertij ordinis: fecit duas concessiones: que posite sunt in dictione Abbatissa. §. penultimo et vltimo.

Vicarius.

Distinctio materie vicariorum.

Collector.

Advertendum qd de multiplicibus vicarijs reperit facta metio in privilegijs fratrum mi. Et primo de vicario totius ordinis: qui cedete vel decedete generali ministro eligi debet. Et secundo de vicarijs generalibus: et provincialibus cis montanis: et ultramontanis qui per concilium Constantiense fuerunt ordi-

Vicarius.

CXXII

natu: pro regim'ne fratrum mino. regularis obser. Tertio de vicarijs conuenticuum vel domorum predictorum fratrum seu monialium eis commissarum. Et de singulis istorum dicentur infra aliqua que ad eos spectant.

De vicario totius ordinis.

Scolaus. 4. Ita ut et ordinavit: ac districte ihibuit fratribus mino. ne deficiente ministro generali possint eligere aut constituere aliquem fratrem in vicarium ordinis prefati: absq; Romani pontificis et pcciois eius de ordinis licetia special: p ipsi Romani pontificis patentes lras concededa: facientes plenam: et expiam de huiusmodi litteris mentionem. b. o. 51.

De vicario totius ordi.

Et fo. 32. concc. 35.

Advertendum qd post hec in statutis generalibus auctoritate apostolica in capitulo generali Burgensi factis: sub sequenti modo statutum et ordinatum est in capitulo vndecimo de institutionibus officiariorum.

Collector.

Ceterum ordinatur qd supueniente morte ministri generalis: si moriatur in partibus de quibus assumptus est: minister in cuius provincia moritur: teneatur convocare patres diffinitores illarum partium in quibus moritur minister generalis: quam primam erit poterit ad locum comodiorum pro electione vicarii ordinis. In qua electione dictus minister presideat: et habeat vocem activam et passivam sicut ipsi diffinitores. Et ille in quem maior pars illorum consenserit: sit vicarius totius ordinis. Si vero moriatur in partibus quibus presens commissarius generalis electus se debet manum velle provincie: defuncto generali ministro minister in cuius provincia moritur: quam primam fieri poterit: teneatur portare vel legitime impeditus: mittere sigillum ordinis patri commissario generali illarum partium: registro ordinis bene clauso et sigillato sigillis ministrorum provincialium et conventuum in quo moritur apud scribam ordinis cuius a eiusdem registri habere solent remanente. Qui quidem commissarius generalis teneatur: quam primam fieri poterit: dictam convocare: omnes diffinitores ad locum comodum facere. In qua congregacione tam commissarius generalis prefatus: quam minister in cuius provincia est defunctus: voce activam sicut et diffinitores habeant. Eligendus vero semper sit de eisdem partibus ex quibus generalis minister erat assumptus. Si autem provincia in qua moritur generalis minister esset minister provincialis: ad predicta suppleat vice minister provincialis eiusdem. Et si aliquis diffinitorum predictorum fuerit morte preveniens: minister provincialis sue provincie: vel ipso ministro defuncto: commissarius illius provincie: ad predicta supplebit. Ad si generalis minister moriatur in terminis duabus provincijs communibus: minister provincie prioris in ordine provincialiarum: teneatur vt predictum est providere. Et si in terminis aliquibus provincijs indifferentibus: vel in mari moriatur: hmoi p visio ad propinquitatem provinciam pertinebit.

Statutu generale.

De vicarijs generalibus: et provincialibus.

Concilium

Constantiense se statuit qd prelati superiores fratrum minorum regularis obseruatie appellarentur vicarij generales et prouinciales respectiue. Et hoc idem confirmauerunt multi alij summi pontifices ac ordinauerunt multa et varia circa huiusmodi vicarios. Sed quia post Capitulum generalissimum totius prefati ordinis Rome celebratum: translatum est officium ministeratus ad fratres minores obseruan-

De vicarijs generalibus et prouincia libus.

Vicarius.

ter: ac per consequens cessauit denominatio predictorum vicariorum: et omnia illa que respectu talis denominationis fuerant statuta: seu concessa similiter cessauerunt: ideo superfluum foret hic illa ponere. Qui autem voluerit predicta que ad prefatos vicarios pertinebant videre: reperiet ea in libris monumentorum ordinis predicti: tam prime quam secunde impensis: necnon et aliqua in supplemento postea edito.

De vicarijs et confessoribus monialium.

3
De vicarijs
monialium.

Innocentius. 4. statuit quod fratres minores qui in monasterijs monialium fuerint deputati pro seruiio illarum: in spiritualibus dumtaxat deseruiant: vt habetur latius supra in dictione Adonasteria. §. 2.

4
Particular.
p hispania.
De duratio
ne vicariat⁹
Collector.

Julius. 2. statuit et ordinauit quod confessores: seu vicarij monialium sancte Clare: et aliarum religiosarum sub cura fratrum minorum in regnis Hispaniarum degentium: nullatenus possint ultra triennium officia huiusmodi exercere. Et quod predicto triennio finito: vel antea si ministro prouincia: si expediti videbitur: a predicto officio absoluantur. B. ffo. 49. c. 145.
Aduerte quod idem Julius ordinauerat prius hoc idem generaliter loquedo de omnibus et singulis officijs trium ordinum beati Francisci: vt habetur supra in dictione Officia ordinis. §. 4. Circa auctoritatem vero huiusmodi vicariorum: vide aliquid infra post. §. sequentem.

De vicarijs conuentuum fratrum minorum.

5
De vicarijs
conuentuum
fratrum.

Idem Julius in communicatione amplissima quam fecit fratribus ordinis minorum de priuilegijs fratrum ordinis predicatorum: concessit quod ea que spectant ad vicarios conuentuum: aut singularum domorum prefati ordinis predicatorum: similiter spectent et pertineant ad vicarios conuentuum et domorum ordinis minorum. B. ffo. 228. conce. 535. et. ffo. 74. c. 22. Hoc habetur latius supra in dictione Communicatio priuilegiorum. §. 12.

Collector.

Aduertendum est circa predictam concessionem: quod licet in nostris priuilegijs non habeatur omnia que vicarijs conuentuum ordinis predicatorum sunt concessa immo pauca: tamen deseruiit huiusmodi concessio: ad hoc vt quoadcunq; pertinet ad noticiam fratrum minorum: illa que ad predictos vicarios predicatorum pertinent: possint eisdem vti vicarij conuentuum seu domorum fratrum minorum.

Collector.

Notandum est tamen quod vt superius in nonnullis locis tetigit: appellatione vicariorum apud fratres predicatorum: non venit vicarij communiter vsitati inter ipsos sed solum illi qui propter absentiam: aut carentiam prioris eliguntur: seu instituuntur ad presidendum velut priores. Et consimiliter intelligendum est quod ad fratres minores de illis vicarijs duntaxat qui apud eos vocantur presides: quia abest vel deest guardianus: Ad quod faciunt que subsequuntur.

Aduertendum est etiam quod quo ad auctoritatem predictorum vicariorum monialium: et conuentuum: fuit statutum in capitulo generali Albiensi id quod sequitur.

Statutu ge
nerale.

Pro vicari
mo. et guar
acvica. eoz.

Uniuersi confessores monialium nostre familie: habeant presenti decreto semper actiue auctoritatem prelatorum super moniales in foro conscientie: quo ad casus: et sententias. Habeant quoque similiter guardiani: ac vicarij guardianorum in absentia eorum. Habeatur hoc fo. 228. tractatu. 3. Et. ffo. 248. in tractatu secundo.

Deinde in sequenti capitulo generali Lauanensi celebrato: facta est sequens declaratio predicti statuti.

Visitare et visitatores. Vinctio extrema. CXXIII

Declarat quod illa clausula in capitulo generali Albiensi inserta: vt quod guardiani et vicarij habeant auctoritatem prelatorum in foro conscientie. etc. sic debet intelligi: quod vt auctoritas per patrem prouinciale concessa guardianis remaneat semper penes eorum vicarios: seu vicariorum vicarios: ipsis guardianis suum conuentum pro suis negotijs exeuntibus. Habeat. fo. 229. trac. 3. Et. ffo. 248. trac. 2.

Statutu ge
nerale.
Pro guardi
anis et suis
vicarijs.

Visitare et visitatores.

Distinctio materie visitationis et visitatorum.

Circa materiam visitationis et visitatorum sunt complura in priuilegijs fratrum minorum contenta. Illorum autem quedam pertinet ad visitationem fratrum actiuam et passiuam inter semetipsos. Et hec posita sunt supra in dictione Eo rectio. §. 9. et quasi in omnibus. §. Ac in dictione Exempti fratres. §. 2. et 4.

Alia vero attinent ad visitationem monialium sancte Clare. Sed hec similiter habentur superius in dictione Abbatissa. §. 8. Et in dictione Adoniales. §. 2. et 3. et 17. et. 22. et 26. ac. 27. Nonnulla insuper spectant ad visitationem fratrum et sororum tercie regule beati Francisci. Hec autem continentur supra in dictione Tertiarij. §. 3. et 4. et 8. Et tamen quo ad visitationem quarumlibet monialium per fratres minores: fecit Leo. 10. quandam concessionem: que habetur supra in dictione Ingressi monasteria monialium. §. 23. Sed quo ad licentiam que ad visitationis monialium officium exercendum requiritur: nota est sequens ordinatio Innocentij. 8.

Collector.

Innocentius. 8. inhiuit sub grauius censuris et regularis obseruatione sine suorum superiorum licentia et deputatioe: ac institutione: presumere accipere et exercere officium confessoris: seu visitatoris monasteriorum monialium beguinarum vel sororum quarumlibet: aut temporalium officiorum: et aliarum personarum secularium: seu regularium viriumque sexus: etiam si ad id apostolica auctoritate deputaretur. Et decreuit quod deputationes quas sic fieri contigerit: sequentem conditionem habere debent: vt scilicet deputati ad officia predicta: illa exercere possint: si ad id eorum sic deputatorum superiorum consensus et licentia accedant: et non alio modo. B. ffo. 157. conce. 375.

De visitatio
nibus et con
fessorib⁹ mo
nialium.

Ultra predicta: qui voluerit videre indulgentias quas promereri possunt visitantes ecclesias fratrum minorum in festiuitatibus et alijs diebus anni: reperiet eas supra in dictione Indulgentie quo ad seculares. 1. et 2. et 3.

Collector.

Vinctio extrema.

Quo ad administrationem sacramenti extreme vinctiois sunt aliqua concessa fratribus minorum: tam respectu suorum tertiariorum et familiarum: seu oblatorum: quam aliarum personarum secularium. Et que concernunt tertiariorum: ac familiares fratrum: habentur supra in dictione Tertiarij. §. 19. Et in dictione Familiares. §. 3. et 8. Et in dictione Absolutio ordinaria quo ad fratres. §. 7. et 8. Illa vero que pertinent ad omnes seculares: continentur in dictione Sacramenta. §. 1. Et in dictione Communicare. §. 6. et 10.

Collector.

Notum.

Distinctio materie votorum.

¶ Scendum est ultimo: qd in priuilegijs fratrum reperiuntur aliqua pertinen-
tia ad materiam votorum. ¶ Horum autem al qua spectant ad personas fra-
trum solummodo. Et ista habentur in dictione Dispensatio. §. 8. Et alia con-
cernunt personas monialium que cure predictorum fratrum sunt commissæ.
Hec autem continentur in dictione Absolutio extraordinaria quoad fratres.
§. 6. Et in dictione Dispensatio §. 19. Et Reliqua vero respiciunt personas se-
cularium. Et hec continentur in dictione Absolutio quoad seculares primos.
In §. 16. Et in dictione Absolutio quoad seculares. 2. in §. 11. ac 19. Et in di-
ctione Dispensatio. §. 16.

¶ Sequuntur aliquæ concessiones ad re-

ligiosos solummodo attinētes ex priuilegijs nō medicātiū ordinū excerpte quo-
rum habemus communicationem per clementem septimum datam. Et etiā
ali: per eundem summum pontificē fratribus minoribus concessæ.

Benedictus. 13. cōcessit patrib⁹ cartusianis in matutinali officio

qñ dicitur. Te ergo q̄s. in cātico Te deum lauda-
mus. genua flectētibus tria quadrigenaria indulgētie de indulgijs penitentijs.
¶ De illis bñdictus. 13. predictis patribus concessit vt qñ in missa dicitur
Oratio aq̄amus: audientes flectēdo genua: sacerdos vero dicētes caput reue-
ren- et humiliādo consequantur. c. dies indulgentie de indulgijs penitentijs.

¶ De illis bñdictus concessit monachis diuini benedicti. cccc. dies indulgen-
tie propter obseruationem ceremoniarum ordinis quolibet die.

Eugenius. 4. p̄dictis monachis diuini bñdicti p̄cessit: vt qñ fuerint

infirmi vel occupati cōsequantur quascūqz indulgētijs
p̄. p̄sum vel p̄ suos p̄decessores concessas diuinis officijs in festo corporis xpi et p̄
oc̄a p̄sentib⁹: et illis q̄ p̄cessit de dicti facti abulauerit tanq̄ si p̄sona r̄ adessent
¶ Patribus diuini Hieronymi cōcessum fuit vt qñ fuerint in ecclia diuini officia di-
uina dñi: aut intra monasteriū iussi a p̄lato: consequantur oēs indulgētijs et
gratias fratribus qui in choro adfuerint rebus et officijs diuinis: concessas.

¶ Et p̄dictis p̄rib⁹ p̄cessus fuit vt p̄ quibet ex septē horis canonicis: et p̄ missis
q̄s simul cū alijs fr̄ib⁹ dixerint: aut i choro cātauerit. 100. dies idul. p̄sequant̄.

Sixtus. 4. Cartusianis patrib⁹ cōcessit vt in die natiuitatis bñe marie

possint eligere cōfessorē idoneū tātūmodo sui ord̄nis que qñ
bet eoz voluerit: qui eos plenarie ab omnibus q̄buscūqz p̄ctis absoluat: etiā
si sint ad sedē aplicā reseruata: cōsueta ecclie forme seruata. Hec cōcessio de po-
terit frat̄es nri libere frui: dūmodo p̄pter eius fiduciā aliq̄d peccatū nō com-
mittat. Et etiā p̄ctā nō sint ex cōtētijs in bulla cene dñi: nā quoad illa nulla va-
let p̄cessio: p̄pter illā q̄ quolibet anno post diē dicte cene impetraretur: q̄ tunc
semper sit noua reseruatio et reuocatio cuiuscūqz concessionis contrarie.

Clemens. 7. concessit vt iudici vel pcuratores fratrum p̄pter nullum

crimē civile: criminale vel mixtū possint cōueniri corā ali-
quē iudicē secularē: sed tantū corā ordinis cōseruatore: et q̄ ipsi et eoz p̄tores et
liberi possint cōsequi: et cōsequantur oēs gr̄as sp̄siales fratribus cōcessas. Sup̄
q̄d ab eodē clemēte graues censure ponūtur. Huius breuis originale est in cō-
uentu Jesu Barchinonensi fratrum minorum: et autenticum exemplar habet

provincialis minister p̄uincie bethice predicti ordinis.

¶ De illis pontifex Clemens. 7. Sixti. 4. et Leonis. 10. approbans super decem
monialibus sancte Clare concessas: insup concessit vt perpetuis futuris
temporibus abbatissæ et moniales: ac monasteria sancte Clare nō teneant de-
cimam aut priuilegijs soluere de quibuscūqz terris et possessionibus quas colunt
et cultuari faciūt tam per alienos q̄ p̄prios colonos et donatos ac familiares
monasteriorum suorum. Huius concessionis originale est in conuentu sancti
fr̄acisci Barchinonensi: et autenticum exemplar in nonnullis dicti ordinis p̄-
uincie Bethice conuentibus.

Finis.

Laus deo optimo maximo.

Sequitur approbatio operis

Compendij priuilegiorum fratrum mendicantium.

Om Leo papa. 10. in concilio Lateranensi precepit

nu lo modo aliqua op̄a edita a quocūqz
imp̄ssionē vari: nisi per episcopū vel aliū habentem p̄ritiā sciē-
tie libri: seu scripture bñd̄i imprimēde ab eodē episcopo ad id
deputādum: ac inquisitorem heretice p̄auitatis ciuitatis siue
diocesis vbi librorū impressio huiusmodi fieret diligenter exa-
minent et approbent. Et cum simili modo in statutis generalibus ordinis fra-
trum minorum cautum sit qd si qui fratres dicti ordinis aliqua opera noua
ediderint: nō possint ea publicare: aut imprimere. nisi p̄us examinata fuerint
et approbata per generale Capitulum: seu per eos quibus generalis minister
duxerit committendum: ea propter cum Reuerendissimus pater minister ge-
neralis totius ordinis p̄fati minorum: et ordinarius abbatie vallis eleni dio-
cesis Valentine: necnō et Reuerendissimus dominus dominus Rich. episco-
pus Hispanie inquisitor generalis Hispanie: ac Sicilie: nos fratres Martinum de
Bejar: ac fratrem Joannem de Lumarraga: et fratrem Joannem de
Luriel: sup̄radicti ordinis professores assignauerint examinatores cuiusdam
operis cuius titulus est: compendium priuilegiorum fratrum mendicantium:
et adhibita omni diligentia: opus huiusmodi in nulla sui parte inuenimus
lutuētum: sed clarum et veritati consonū: opusqz limatum: politum: et ter-
tum: omniqz laude dignū: v̄ pote quod vsqz ad nostra tēpora tale opus: bre-
ue: compendiosum: vtile: ac conscientie proficuum: sapientibus et minus sa-
pientibus cōferens: nunq̄ ad noticiam nostram venerit: approbamus ipsū
opus: et testificamur in nulla sui parte esse contrarium fidei: aut veritati: sed
omnium priuilegiorum: ac bullarum: et gratiarum predicti ordinis: et aliorū
mendicantium: que ab alijs diffuse et confuse colligebant: in paruo volumine
hoc a collectore sapienti fuisse redacta. Ideo in huiusmodi approbationis tes-
tificatione ac predicto. um confirmationē: subscripsimus hic nomina nostra.
frater Martinus de Bejar. frater Joannes de Lumarraga.
frater Joannes de Luriel.

E fuit presens opusculuz in nobili atqz

in signi oppido vallis oleri p quēdā fratē ē minore regularis observantie
ex mādato Reverēdissimi p̄ris fratris Frācis̄ci de angelis totius p̄-
fa: i ordinis generalis ministri cōplātū: z ex amussim reuisum z
castigatū: atqz Imp̄s̄uz nobilissima vrbe Hispali: in domo
Joānis varela Salmaticēsi. eiusdē vrbe tribuni. Anno
dñi. 1530. dieqz. 23. mēsis Septēbris felici numine fi-
nitū: ad laudē omnipotētis dei: z immaculate sue
genitricis: ac seraphici p̄ris Frācis̄ci oimqz
Sanctorū celestis aule. Necnō ad vtilitatē
fratū mēdicantū p̄cipue tñ fratrum
minoz: quos vniuersos tā: it.

Collector.

Mego equidem me: excusoris praestare culpam.
Quod si non illum: sed me peccasse putaris:
Nunc ego te credam: cordis habere nihil.

Poeta quidam ad librum: et eius lectores.

I liber et varias terras: vrbesqz videto:
Et sine delectu: plurima tecta subi.
Te videat gnarus: sed inuidus insipiensqz:
Ador deat insullus: teqz peritus amet.
Omnibus esto patens: sed non sis omnibus vnus:
Sisqz pijs sapiendus: sed nocuos lateas.
Quod si forte aliquis: pluteo te subdere certet:
Lensuram patere: si vir erit sapiens.
Sed si quis erit: qui ignaro carpsit vngue:
Despice: prudentum fixus in arbitrio.
Et vos lectores: libro praestate fauorem:
Quem tanti pietas: contulit alma patris.

Registrum operis.

A. B. C. D. E. F. G. H. I. K. L. M. N. O. P. Q.
Omnes sunt quaterni: praeter **A. et. q.** qui sunt duerni.